

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VICTOR ELBERLING

RIGSDAGENS MEDLEMMER

GENNEM

100

AAR

BIND I

I KOMMISSION HOS J. H. SCHULTZ FORLAG 1949

**RIGSDAGENS
MEDLEMMER**
GENNEM HUNDREDE AAR
1848-1948

RIGSDAGENS MEDLEMMER

GENNEM HUNDREDE AAR

1848-1948

BIOGRAFIER UDARBEJDET
PAA GRUNDLAG AF MATERIALE INDSAMLET
AF RIGSDAGSBIBLIOTEKARERNE

Emil Elberling og Victor Elberling

MED STØTTE
AF RIGSDAGEN OG INDENRIGSMINISTERIET

BIND I

I Kommission hos
J. H. SCHULTZ FORLAG
København 1949

RIGSDAGSMÆNDENE

1848-1918

BIND I

Aaberg—Køster

Udarbejdelsen foretaget af
Rigsdagsbibliotekar *Victor Elberling*

I Samarbejde med
Bibliotekar *C. G. Elberling*

F O R O R D

Ved Udsendelsen af første Bind af »Rigsdagens Medlemmer gennem Hundrede Aar« er det naturligt at gøre nogle Bemærkninger om, hvorledes dette Værk er blevet til.

Det er over 50 Aar siden Begyndelsen blev gjort, da den forrige Rigsdagsbibliotekar *Emil Elberling* planlagde et lignende Værk, nogle Aar før Rigsdagen stod overfor en halvhundredaars Mindedad for 5. Juni 1849.

Værket skulde omfatte Rigsdagsmændene mellem 1848 og 1898, ialt vel ca. 800, og da Tanken vandt Tilslutning i Rigsdagen, opnaaede E. E. Tilsagn om Støtte fra Indenrigsministeriet til at indsamle Oplysninger og begyndte Udarbejdelsen.

Det var hans Hensigt at skabe et biografisk Værk over samtlige Rigsdagsmænd til 1898, og samtidig med at han søgte Oplysninger om de mindre kendte Rigsdagsmænd, tog han fat paa en udførlig Beskrivelse af Rigsdagens store Navne gennem Tiderne. Dette Arbejde oversteg hans Kræfter. Han var allerede en ældre Mand, da han begyndte paa Arbejdet, og efterhaanden som dette skred frem, svækkedes hans Syn mere og mere. Han tog sin Afsked som Rigsdagsbibliotekar i 1912, og en halv Snes Aar senere, da han nærmede sig til sit halvfemssindstyvende Aar og var næsten blind, overlod han mig — hans Efterfølger i Rigsdagen — hele sit Materiale i Haabet om, at det maatte lykkes mig at fuldende Værket.

I Erkendelse af, at mine Evner i den Henseende ikke taalte Sammenligning med hans, og fordi jeg tillige havde nok at gøre, var jeg meget betænkelig, men tog alligevel Sagen op. Jeg havde fulgt efter ham som Rigsdagens Bibliotekar, jeg maatte ogsaa tage den Forpligtelse med. Jeg talte med *J. C. Christensen*, der dengang var Folketingets Tilsynsførende med Biblioteket, og efter hans stærke Tilskyndelse søgte jeg Indenrigsministeriet, der lovede mig Støtte. Jeg havde udvidet Planen saaledes, at jeg vilde tage Rigsdagsmændene med til 1918, Skæringspunktet, da man forlod Enmandskredsene, og da Kvinder valgtes for første Gang. Samtidig skaffede jeg mig Tilslutning hos Rigsdagens Formænd til at oprette et Kartotek, som skulde indeholde biografiske Oplysninger om alle Medlemmer af Rigsdagen, der kom til efter 1918, og om dem af de tidligere Medlemmer, der lod sig vælge under de nye Forhold.

Paa to Punkter antog min Planlæggelse andre Former end det af *Emil Elberling* paabegyndte Værk. Jeg vilde ikke som han underkaste Rigsdagsmændene nogen personlig Bedømmelse, men vilde paa den anden Side forsyne min Udarbejdelse med saa mange Henvisninger til andres personlige Bedømmelse, som lod sig fremskaffe. Og saa vilde jeg have Portrætter med.

I den Form, hvori Værket nu fremtræder, har jeg gjort Biografierne over de mere kendte Rigsdagsmænd saa kortfattede som muligt, idet jeg har bestræbt mig for at faa et Helhedsbillede af den skildredes Betydning, — her har man tilmed Henvis-

ningerne til de mange andres Bedømmelser —, derimod har jeg gjort Biografierne af de mindre kendte saa udførlige, som det har ladet sig gøre.

Et saa stort Værk, som i Hovedsagen i dets endelige Udførelse har hvilet paa een Mands Skuldre, bliver naturligvis behæftet med visse Svagheder, men jeg har dog den Tro, at det vil bringe dem, der i Fremtiden beskæftiger sig med Rigsdagens Liv, dens Mænd og dens Kvinder, nogen Hjælp i deres Forskning. Paa et Punkt maa jeg paa Forhaand tage Forbehold og tilraade Forsigtighed. Det er med Hensyn til de anførte politiske Betegnelser for Rigsdagsmænd før 1870. Det har i nogle Tilfælde voldt mig meget Bryderi, og Resultatet er alligevel ikke blevet fuldt tilfredsstillende. Det gælder for Rigsdagsmændene i de første Tider, at det maa blive et Skøn, hvilken Politik de nærmest sluttede sig til. Jeg mener dog, at det har nogen Betydning, at jeg har nedlagt saa stort et Arbejde i min Søgen efter at placere Rigsdagsmændene politisk, selv om jeg maaske i enkelte Tilfælde har skønnet forkert.

Jeg har ikke savnet Støtte fra anden Side under Udarbejdelsen. Der er mange, baade inden- og udenfor Rigsdagen, der har ydet mig uvurderlig Hjælp, naar det gjaldt om at oplyse enkelte Spørgsmaal og eftersøge Fotografier. Arkiverne har hjulpet mig, hver Gang jeg har spurgt. Tilbage staar at nævne nogle enkelte, hvis Medvirken har været mere betydningsfuld.

Den første, der rakte mig en hjælpende Haand, var den gamle Lærer *Kjeld Jensen*, Skanderborg, der hele sit Liv har samlet Oplysninger om Rigsdagsmænd. Sit gennem mange Aar indsamlede Stof stillede han til min Raadighed, hvad jeg takker ham for. Min ældre, nu afdøde Broder, *Vilhelm Elberling*, Fuldmægtig i Statistisk Departement, ydede mig stor Støtte, baade ved kritisk Korrekturlæsning og navnlig med Hensyn til Rigsdagsmændenes tidligere Kandidatopstillinger, paa hvilket Omraade han havde gjort særlige Studier.

Ved Udarbejdelsen har Bibliotekar *C. G. Elberling*, Brønderslev, gjort et mangeaarigt Arbejde, og han har ogsaa skaffet mig nye Oplysninger og enkelte Billeder. Det gælder kun de to første Bind (1848—1918). Med Hensyn til det sidste Bind har Fuldmægtig *Magnus Sørensen*, Rigsdagens Bibliotek, været mig en trofast Medarbejder baade ved Skabelsen af Kartoteket over Rigsdagens Medlemmer fra 1918 til 1948 og ved Udarbejdelsen. Endelig maa nævnes cand. mag. *Sigismund Nielsen*, der som min Medarbejder ved den lille Afhandling om Rigsdagsmændenes Livsstilling, der findes i Bind IV af det store Jubilæumsværk om Rigsdagen, har henledt min Opmærksomhed paa enkelte Fejl og Misforstaaelser, der havde indsnegret sig i Biografierne.

Til *Indenrigsministeriet*, som med Bevillinger støttede Emil Elberling i Begyndelsen af Halvfemserne og mig, 30 Aar senere, og til *Rigsdagen*, som paa forskellig Maade har hjulpet mig og nu udgiver de tre Bind, der forhaabentlig vil ligge færdig inden 5. Juni 1950, retter jeg til Slut min varmeste Tak.

Victor Elberling.

Aaberg, Christen Pedersen, 1819-97, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2. Valgkreds (Lemvig) 14. Juni 1861-17. Oktober 1897. — Venstre, senere Højre.

Født paa Aaberggaard i Møborg, Ringkøbing Amt, 15. September 1819, Søn af Gaardejer Peder Christensen. Som Barn vogtede han Kvæg og kom efter endt Skolegang i Tømmerlære. 1842-44 var han Soldat og deltog i Krigen 1848-50. Han overtog 1846 Fædrengaarden sammen med sin Broder, men købte

denne ud i 1860. Senere anlagde han et Teglværk. Aaberg var Medlem af Sogneforstanderskabet (Sogneraadet) 1854-67 og 1876-91. Formand for dette var han i Tiden 1857-67 og paany fra 1877, i alt i 24 Aar.

Ved et Suppleringsvalg i Lemvigkredsen i 1859 blev han opstillet som Repræsentant for Kredsen Venstremænd. Endvidere var opstillet den tidligere Landstingsmand, Amtmand Greve Schulin, og Gaardejer Harpøth. Greven sejrede, men Aaberg kom ham meget nær ind paa Livet, og ved de almindelige Valg i 1861 sejrede han overlegent over den senere Landstingsmand, Proprietær N. B. Breinholt, der var opstillet i Schulins Sted, og holdt Kredsen i over 36 Aar lige til sin Død, men ofte under haarde Kampe. Han tilhørte oprindelig Bondevennerne, men efter at have kæmpet for Juni-Grundlovens Genoptagelse gik han 1865 som en af »de syv vise Bønder« over til den gennemsete Grundlovs Tilhængere. Derefter hørte han 1866-76 til »Mellempartiet« og efter dets Opløsning til Højre. — Han var i Tiden fra 1868 til 1897

næsten uafbrudt Medlem af Finansudvalget (1868-77, 79-84, 87-97) og udførte her et betydeligt Arbejde, men tog kun ringe Del i Forhandlingerne i Salen.

Han arbejdede ihærdigt for Gennemførelsen af Vemb-Lemvig Banen og sad som Næstformand i Banens Bestyrelse fra 1879. Han havde væsentlig Del i, at Staten fra Firsernes Begyndelse indkøbte Gudum Klosters Hede og Kronheden til Beplantning; var endvidere Medlem af Tilsynsraadet for Landbohøjskolen fra 1869, Medlem af den jydsk Kystsikringskommission 1874-84 og Medlem af Kommissionen ang. Landbohøjskolens Udvidelse af 1887. Han var desuden Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-66.

Aaberg døde 17. Oktober 1897. En Mindestøtte for ham rejstes i 1899 i et mindre Anlæg »Aabergs Minde« i Lemvig.

R. 1890.

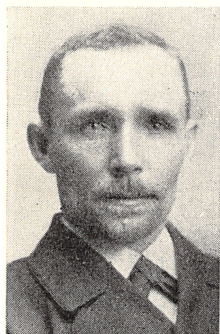
Bricka I og II, Biogr. Haandleksikon. Skizzer af Folketingets Medlemmer. 1863. Pennetegninger 1870 og 1875. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81. Rigsdagskalender 1887 og 1890. Mindetale i Folketinget (Herman Trier) 18. 10. 1897, Tidenden Sp. 317. Ill. Tid. 1897-98, Nr. 4. Hedselsk. Tidsskr. 1897, S. 197-98. Kieler: Førende kons. og nat. Skikkelser, I, S. 194-96.

Aadal, Jens, 1849-1918, fhv. Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Bogense) 5. April 1898-20. Maj 1910. — Forhandlende Venstre.

Født i Trunderup, Svendborg Amt, 4. April 1849, Søn af fhv. Folketings- og Landstingsmand, Gaardejer Jens Jensen. Han bar samme Navn som sin Fader, kaldtes almindeligvis Jens Jensen Aadal indtil 1899, da han fik kgl. Bevilling til at ombytte Jensen med Aadal.

Til sit 15. Aar gik han i privat Skole og besøgte senere Vejstrup Højskole. Han hjalp sin Fader med Driften af dennes

Gaard til 1873, da han overtog den i Forpagtning for de næste 20 Aar og derpaa, fra 1893, var Ejer af den. Allerede i 1895 solgte han den og købte et Hus i Kværndrup, af hvis Sogneraad og Skolekommission han var Medlem i Aarene 1897-1903.

Fra ung var han stærkt interesseret i Skyttebevægelsen, blev i 1895 Medlem af Forretningsudvalget for Svendborg Amts Skytteforening og var fra 1885-97 Medlem af Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger.

Ved Folketingsvalget i 1895 blev han opstillet som det forhandlende Venstres Kandidat i Kværndrup-Kredsen mod Rosager og opnaaede 1033 Stemmer mod dennes 1095. Ved næste Valg i 1898 blev han opstillet i Bogense-Kredsen som den senere Kultusminister, Provst M. C. B. Nielsens Afløser, valgtes med 722 Stemmer og sad i sikker Besiddelse af Kredsen til 1909, da han blev haardt trængt af Det radikale Venstres Kandidat, den senere Folketingsmand Emil Rasmussen, Rue Hede. Han blev samme Aar valgt til Formand for Landbo-sparekassen paa Fyn, af hvis Bestyrelse han havde været Medlem siden 1900, og stillede sig ikke mere til Rigsdagen.

Han var endvidere Medlem af Bestyrelsen for De sydfynske Jærnbaner fra 1903 (Næstformand 1913), Medlem af Fællesrepræsentationen for De danske Sparekasser fra 1905 og af Komiteen ang. Omordning af Statens Sundhedsvæsen fra 1908, samt 1899-1900 en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 1. Juli 1918.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Blaa Bog 1918.

Aagaard, Just Georg Valdemar, 1811-57, Prokurator. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Maribo Amts 3. Distrikt (Maribo) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Maribo Amts 2. Kreds (Maribo) 26. Februar 1853 - 16. Marts 1857. — Nationalliberal.

Født i København 12. Marts 1811, Søn af Krigsassessor Holger Halling Aagaard. Le-

vede sin Barndomstid paa Hovedgaarden Iselingen ved Vordingborg, som tilhørte hans Fader. Efter at være blevet Student fra Vordingborg 1829 og juridisk Kandidat 1835 blev han ansat som Fuldmægtig hos Kammeradvokaten 1835-37. Han forpagtede Gaarden Binnitze ved Maribo 1837, blev Prøveprokurator i Maribo Amt 1838 og virkelig Prokurator 1841. Som Deltager i det kommunale Liv udfoldede han stor Virksomhed. Han var Formand for Sogneforstanderskabet (Sogneraadet) fra 1842, Medlem af Amtsraadet 1845-56 og Formand for Husmandshoveriafløsningen i Maribo Amt fra 1850.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 blev han opstillet i Maribo Amts 3. Distrikt og valgt med stor Majoritet, men da han derefter ved det første Rigsdagsvalg stillede sig i Maribokredsen, blev han vraget for Pastor Schiøtt; først ved Opløsningsvalget i 1853 stillede han sig paany, blev valgt ved Kaaring og sad nu i uanfægtet Besiddelse af Kredsen til sin Død. I 1856 valgtes han tillige til Medlem af Rigsraadet for 2. Kreds. Han tilhørte det nationalliberale Parti fra dets Dannelse.

Aagaard var Meddirektør for Maribo Laane- og Diskontobank fra 1854. Han døde 16. Marts 1857.

Barfod: Rigsdagskalender, 1856. Bricka I og II. Salmonsens I.

Aagaard, Ulrik Christian Frederik, 1790-1864, Amtsforvalter. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Thisted Amts 1. Distrikt (Bjerget) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født i Kolding 6. Juni 1790, Søn af Proprietær Joh. Aagaard til Laage ved Vejle. Blev 1814 Exam. jur. og samme Aar Amtsstuefuldmægtig i Vejle.

1824 udnævntes han til Amtsforvalter i Æbeltoft, forflyttedes 1841 til Thisted og

1849 til Nyborg. Han var Borgerrepræsentant i Æbeltoft 1838-41, i Thisted 1847-49 og Stænderdeputeret i Viborg i alle Samlinger 1836-48. Valgtes 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Thisted Amts 1. Distrikt og hørte til Højre. Ved det første Landstingsvalg i 8. Kreds blev der afgivet nogle faa Stemmer paa ham, men iøvrigt stillede han sig ikke mere til politiske Valg. Han døde 25. Oktober 1864.

Kammerraad 1832. Justitsraad 1847. R. 1848. DM. 1862.

Barfod: Rigsdagskalender, 1856.

Aagesen, Andreas, 1826-79, Professor. Landstingsmand for 1. Kreds 22. Januar 1879 - 26. Oktober 1879. — Højre.

Født i København 5. August 1826, Søn af Nationalbankdirektør N. Aagesen, der var gift med en Halvsøster til Politikeren J. C. Drewsen. Han blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1843, deltog som frivillig i Krigen 1848, men fik dog afsluttet sine Studier allerede i 1849 og blev cand. jur. Han indtraadte i Justitsministeriet som Volontør 1849

og blev Kancellist 1853. 1855 blev han Lektor og det følgende Aar Professor ved Universitetet som Halls Efterfølger og 1861 ekstraordinær Assessor i Højesteret. Ved sine Forelæsninger og som retsvidenskabelig Forfatter brød han i flere Retninger nye Baner, navnlig paa det formueretlige Omraade.

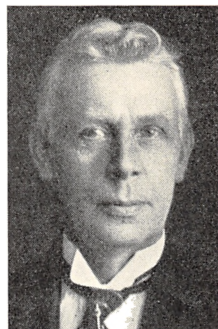
1870 blev han Medlem af Kommissionen om en Sø- og Handelslovgivning og udarbejdede flere vigtige Afsnit af Udkastet til Søloven 1882. Han blev 1879 valgt til Medlem af Kommissionen om Universitetets finansielle Stilling og var Medlem af Nationalbankens Repræsentantskab 1861-65, 68-73 og 75-79, de to sidste Aar som Formand.

Da Landstingsmændene, Højesteretsadvokat Brock og Grosserer D. B. Adler døde i December 1878, satte Højre ham og Grosserer Harald Hansen ind i Tinget ved et Suppleringsvalg i Januar 1879, men allerede den 26. Oktober 1879 døde Aagesen.

R. 1867. DM. 1874. K² 1879. Æresdoktor ved Uppsala Universitet 1877.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Mindetale i Landstinget (Liebe) 17-11-79, Sp. 215. Ill. Tid. 1879-80, Nr. 1049. N. Lassen: Erindringer, 1918. Bd. 1, S. 220-23.

Abrahamsen, Albert Jacob Carl, 1865-1938, Overtelegrafbestyrer, Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Lyngby) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 22. April 1918, samt for Københavns Amts 1. Valgkreds (Gentofte) 22. April 1918 - 21. April 1920 og Københavns Amtskreds 26. April 1920 - 30. September 1923. — Højre (Det konservative Folkeparti).

Født i Sundby paa Amager 10. Marts 1865, Søn af Hjulmager, senere Magistratsassistent C. C. Abrahamsen. Han gik i Sundby Realskole og 1881-82 paa Københavns Seminarium, ansattes 1883 i Telegrafvæsenets Tjeneste, blev Telegrafist 1892, Overtelegrafist 1917, Telegrafbestyrer 1921 og udnævntes til Overtelegrafbestyrer 1922. Afsked 1935. Han var i en Aarrække Redaktør af »Dansk Telegraftidende« og 1904-09 Formand for Dansk Telegraforening. 1906—08 var han Medlem af Statsfunktionærernes Lønningsudvalg og fra 1907 Medlem af Forretningsudvalget og Repræsentantskabet i Statsfunktionærernes Kreditforening.

Ved Valget 1909 blev Abrahamsen Højres Folketingsmand for Lyngbykredsen og var en af Sekretærene i Folketinget 1909—10, faldt ved Valget i 1910, men genvalgtes i 1913, alle 3 Gange med Stemmetal meget nær Forretningsfører Wilmanns. Han var Medlem af Tinget de følgende 10 Aar, fra 1918 som Repræsentant for den nye Gentoftekreds. I 1923 nedlagde han sit Mandat samtidig med Udnævnelsen til Overtelegrafbestyrer. Siden 1911 var Abrahamsen Medlem af Højres (Det konservative Folkepartis) Repræsentantskab og Forretningsudvalg, fra 1918 Medlem af Bestyrelsen for Partiets Folketingsgruppe (Næstformand 1918—22).

I 1915 deltog han sammen med Ellinger og Poul Rasmusen i de Forhandlinger med Regeringen, der førte til Grundloven af 5. Juni 1915. Han var Medlem af den 2. Ædruelighedskommission af 1914 og af Folketingets Finansudvalg 1918—22, Medlem

af Telefonkommissionen af 1917, af Lønningsskommissionen af 1917 og af Statens Lønningssraad 1921-24.

Han døde den 15. Januar 1938.

R. 1924. DM. 1929.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 1914. Blaa Bog 1937.

Abrahamson, Werner Hans Frederik, 1822-1911, Major. Folketingsmand for Københavns 3. Kreds 26. August 1856 - 14. Juni 1858. — Konservativ.

Født i København 29. Oktober 1822, Søn

Kammerherre, Oberst J. N. B. Abrahamson. Han uddannedes paa den militære Højskole, blev 1839 Sekondløjtnant, 1846 Premierløjtnant og 1848 Kaptajn og Adjutant ved Overkommandoen. Deltog i Krigen 1848—50, blev 1855 Major og 1862 Oberstløjtnant. Ved Udbrudet af

Krigen 1864 ansattes han som Kommandør for Krigstelegrafene og for den topografiske Tjeneste, men afgik 1865 fra Hæren med Obersts Karakter. Han skrev 1869 en lille Bog om Oberst Læssøe, som var hans Fætter.

Ved et Suppleringsvalg i Københavns 3. Kreds i August 1856 som Følge af Grosse-
rer Brobergs Mandatnedlæggelse valgtes han ved Kaaring, men stillede sig ikke til Genvalg ved det ordinære Valg i 1858.

Han var 1856—69 Borgerrepræsentant i København, udnævntes 1870 til Raadmand, hvilken Stilling han beklædte til 1900, da han afløstes af Marstrand; samtidig var han Medlem af Bestyrelseskommissionen for Begravelsesvæsenet. Han døde 7. Februar 1911.

R. 1848. DM. 1860. K² 1888. K⁴ 1900.

Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94. Blaa Bog 1910.

Adler, David Baruch, 1826-78, Grosserer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 7. Juni 1864 - 22. September 1869. Landstingsmand for 1. Kreds 1. Oktober 1874 - 4. December 1878. — Nationalliberal.

Født i København 16. Maj 1826, Søn af Vekselmægler Baruch Isak Adler. Sin første

Handelsuddannelse fik han i Hamburg, var derpaa Deltager i Kommissionshuset Levin & Adler i London 1846-50 og vendte saa tilbage til København, hvor han startede Firmaet D. B. Adler & Co. som Fortsættelse af en Onkels Bankierforretning. Hans fremragende Evner fik hurtigt Forretningen til at blomstre op, og han blev under Krisen i 1857 udset til sammen med E. J. Hvidt at ordne Nationalbankens Forhold i Hamburg. Adler var desuden samme Aar Medstifter af Privatbanken, ligesom Handelsbankens Oprettelse 1873 overvejende skyldtes ham; men ogsaa flere andre Foretagender skylder ham sin Eksistens. D. B. A. og Hustru Jenny A.s Børnehjem i Nærumgaard oprettedes ved hans Testamente.

Sin politiske Virksomhed begyndte han i 1858 som Medlem af Borgerrepræsentationen, som han forlod, da han i 1864 blev Folketingsmand for Helsingør-Kredsen,

valgt ved Kaaring. Adler var en meget frisindet Mand, ikke mindst i handelspolitisk Henseende, og han stod paa de Nationalliberales venstre Fløj, han var 1866—69 Medlem af Finansudvalget. 1869 forlod han Tinget og var atter i tre Aar Medlem af Borgerrepræsentationen, men fik derpaa 1874 Sæde i Landstinget, hvor han sad til sin Død 4. December 1878; det var især Skattespørgsmaal og andre finansielle Ogpaver, han interesserede sig for. Under Novemberforhandlingerne i 1877 var han blandt dem, der arbejdede paa at opnaa Forlig med Folketinget. 1864-66 var han desuden Medlem af Rigsraadets Folketing.

Foruden at være Medlem af Kommissionerne for Udarbejdelsen af en skandinavisk Veksellov og af en Søs- og Handelsretslov var Adler en Aarrække Medlem af Grosserersocietetets Komité og af Søs- og Handelsretten.

R. 1872.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Mindetale i Landstinget (Rosenørn-Teilmann) 5-12-1878, Tidenden Sp. 277. III. Tid. 1878, Nr. 1003.

Adler, Peter Christian, 1796-1851, Adjunkt. Landstingsmand for 11. Kreds 29. December 1849 - 10. April 1851. — Liberal.

Født i København 6. Oktober 1796, Søn af Bødkermester Adolf Adler og Broder til J. G. Adler, Christian VIII's Kabinetssekretær. Blev Student fra Københavns Borgerdydsskole 1816, tog 2. Eksamen 1817 og blev 1827 Adjunkt ved Ribe Kathedralskole som Lærer i Historie og Geografi. Han skrev 1834-38 og 1842-48 i Skoleprogrammerne 7 Afhandlinger om Ribe Bys ældre Historie og udgav 1838-39 »Historisk-statistisk Maaedsskrift for Ribe Stift«. Han var Lærer for C. C. Alberti,

som opkaldte sin 1857 fødte Søn (Peter Adler A.) efter ham.

Adler valgtes til Landstinget for 11. Kreds 1849 og tilhørte den demokratiske Retning; han døde allerede 10. April 1851.

Bricka I og II. Barfod: Rigsdagskalender. 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Ahlefeldt-Laurvig, Christian Johan Frederik, 1844-1917, Lensgreve. Landstingsmand for 6. Kreds 14. Februar 1883-20. September 1910. — Konservativ.

Født paa Lille Mørkegaard i Skamstrup Sogn, Holbæk Amt, 31. Juli 1844, Søn af Lensgreve Frederik Ludvig Vilhelm Ahlefeldt-Laurvig. 1856 overtog Faderen Grevskabet Langeland, og her i Hjemmet fik Sønnen sin første Uddannelse, studerede derpaa 1864—66 i Genf og overtog ved Hjemkomsten Driften af Hovedgaarden Brolykke paa Langeland. Ved Faderens Død 1889 arvede han Grevskabet og desuden Stamhusene Ahlefeldt og Lundsgaard, i alt over 2500 Tdr. Hartkorn, og hertil kom i 1896 Godset Hjortholm, som han købte.

Han var 1869—78 Formand for Magleby Sogneraad, 1877—95 Medlem af Svendborg Amtsraad, 1872—83 Formand for Langelandsbankens Bankraad, 1874—1905 for Langelands landøkonomiske Forening, endvidere har han i en Aarrække fra 1891

været Formand for Kgl. dansk Yachtklub og 1902-11 for De samvirkende Landboforeninger i Fyens Stift.

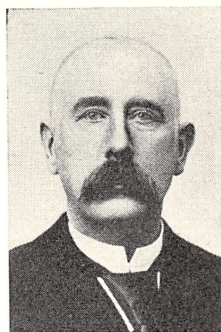
Ved et Suppleringsvalg efter Proprietær A. C. Andersens Død valgtes han 1883 som Landstingsmand for 6. Kreds; han tilhørte Højre, men brød jævnlig ud af Rækkerne for at hævde sine Særstandpunkter og stod saaledes fra 1900—04 i de Frikonservatives Rækker; han valgtes 1883-84 til en af Tingets Sekretærer. Medlem af Rigsretten fra 1907. Ved Valget 1910 opnaaede han kun 25 Stemmer og blev ikke genvalgt. Han døde den 28. August 1917.

R. 1885. DM. 1893. K² 1906. SK. 1911. Hofjægermester 1869. Kammerherre 1888.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1887 og 1890. Blaa Bog 1917.

Ahlmann, Malthe Sehested Hoff, 1844-1902, Godsejer. Landstingsmand for 7. Kreds 30. September 1897-21. September 1898. — Højre.

Født paa Langholt ved Aalborg 14. December 1844, Søn af Godsejer Nis Peter Ahlmann. Han gik først i Aalborg Latinskole, men tog 1862 Præliminæreksamen fra Sorø Akademi og kom til Landvæsenet, var et Aar i Udlandet og overtog 1868 en af Faderens mindre Gaarde, Striben, i Forpagtning. Ved Faderens Død 1884 arvede han Godset Langholt.

Han regnedes for en meget dygtig Landmand og gennemførte en rationel Opdrætning af svære jyske Heste og jydsk Malkekvæg. Han var nogle Aar Sogneraadformand, blev 1898 Medlem af Aalborg Amtsråd og genvalgtes 1901. 1889 blev han Formand for Aalborg Amts Landboforening og var samtidig Medlem af Landhusholdnings-selskabets Bestyrelsesraad, 1892 Medlem af Fællesbestyrelsen for De samvirkende jyske Landboforeninger, Næstformand 1900. Endvidere var han Medstifter af Agrarforeningen (1893) og siden Medlem af dens Repræsentantskab, dets Næstformand fra 1900.

Ved Suppleringsvalget i Sept. 1897 i 7. Kreds efter Kammerherre Skeels Død kom

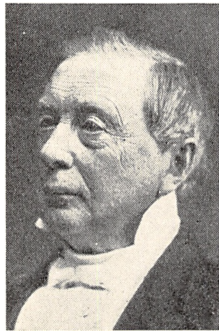
Ahlmann ind i Landstinget med 149 Stemmer mod Gaardejer J. P. K. Vestergaards 134, men ved det ordinære Valg Aaret efter opnaaede han kun 37 Stemmer og blev ikke genvalgt. Han blev 1899 Medlem af Kommissionen om Husdyravlens Fremme og Kommissionen om Told paa Landbrugsprodukter. Han døde den 12. Juli 1902.

R. 1892. DM. 1897.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon.

Alberti, Christian Carl, 1814-90, Overretsprokurator. Folketingsmand for Sorø Amts 2. Valgkreds (Sorø) 4. December 1849 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født paa Gravballegaard Nord for Silkeborg, Viborg Amt, 12. Maj 1814, Søn af Proprietær Christian Carl Alberti og Søstersøn af Folketingsmanden, Pastor J. C. Lindberg. Han blev Student fra Ribe Skole 1833 og juridisk Kandidat 1839, var Fuldmægtig hos Advokat Rotwitt fra 1843-55 og blev 1853 Overretsprokurator.

Allerede 1848 blev han indvalgt i Borgerrepræsentationen, hvor han sad til 1854; sin største Indsats gjorde han i 1856, da han stiftede »Den sjællandske Bondestands Sparekasse«, hvis Formand han var til sin Død.

Albertis Tid som Fuldmægtig hos den vordende Konseilspræsident og Justitsminister Rotwitt har sikkert bidraget sit til at udvikle hans politiske Interesser. I Begyndelsen følte han sig tiltrukket af den nationalliberale Lejr, men da han i 1848 som Medindbyder til »Hippodrommøderne« gjorde sig til Talsmand for Etkammer-System, suspensivt Veto m. m., havnede han hurtigt i Bondevennernes Selskab, hvor han blev Medlem af Bestyrelsen 1855 og tre Aar senere dets Formand. Støttet af Bondevennerne søgte han i Oktober 1848 i Slagelse forgæves at blive valgt til Den grundlovgivende Rigsforsamling, men Aaret efter ved det første Valg til Rigsdagen blev han Folketingsmand for Sorø og genvalgte her stadig, til 1873 valgtes han i Reglen ved Kaaring; han var Medlem af Finansudvalget 1850-57.

Han valgtes ligeledes til Rigsraadets Folketing 1864, men udtraadte af dette i Januar 1865, idet han betragtede Rigsraadet som

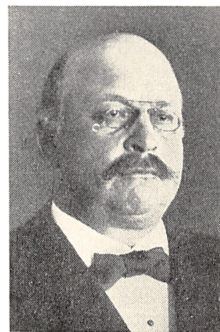
ugyldigt; dog lod han sig genvælge ved de nye Valg faa Maaneder senere. Han sluttede sig samme Aar til Oktoberforeningen og blev Medlem af dens Bestyrelse. 1870 indtraadte han i Det forenede Venstre, stod efter dets Deling 1877 blandt det radikale Venstre, som han dog med flere andre udtraadte af 2 Aar senere. 1884 indtraadte han i det nydannede »danske Venstre«.

Af Bondestanden var han afholdt som faa; herom vidnede den storstilede Begravelse, der blev ham til Del efter hans Død 18. Maj 1890. Ved Valget 21. Januar samme Aar havde han af Helbredshensyn ikke ladet sig genopstille. 1891 rejste sjællandske Bønder et Mindesmærke for ham ved Sorø.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: 'Skizzer af Folketingets Medlemmer 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. C. C. Alberti: Den sjællandske Bondestands Sparekasses første 25 Aar, 1856-81. 1881. Otto Christensen og J. V. Christensen: Den sjællandske Bondestands Sparekasse gennem 75 Aar. 1930. Erslew: Forfatter-Lexicon. Supp. III. Tid. 1890, Nr. 35. V. Hørup i Skrift og Tale, 1902-04, II. S. 276-80. »Danmark«, udg. af Journalistforeningen, 1891, S. 33-35.

Alberti, Peter Adler, 1851-1932, Højesteretssagfører, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 20. April 1892 - 9. April 1895 og for Københavns Amts 6. Valgkreds (Køge) 9. April 1895 - 8. Sept. 1908. — Venstre.

Født i København 10. Juni 1851, Søn af Overretsprokurator Christian Carl Alberti. Han blev 1868 Student fra Borgerdydsskolen, cand. jur. 1873, Fuldmægtig hos Faderen, 1876 Overretssagfører og 1881 Højesteretssagfører.

Han var 1875-84 Næstformand i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, 1887-90 Suppleant for Faderen og 1890 dennes Efterfølger som Formand. 1888 stiftede han Sjællands (senere Østifternes) Brandforsikring for mindre Landbygninger og var dens Formand til 1891; 1888 stiftede han ogsaa Smøreksporforeningen (sædvanlig kaldet den sjællandske) og var dens Formand til 1908. I 1892 grund-

lagde han som Afløser af det tidligere »Morgenbladet« Dagbladet »Dannebrog« og var Formand for Aktieselskabet til dets Udgivelse.

Alberti havde indtil 1892 ikke givet sig af med Politik, men regnedes for at staa Højre nær, og da han stillede sig til Folketingsvalget i Køge-Kredsen mod Redaktør Hørup, opnaaede han til Dels ved Hjælp af Højrestemmer at faa 1257 Stemmer mod Hørups 1132 og blev saaledes valgt. Han sluttede sig til de moderate, men sprang fra ved Forliget i 1894, blev Medlem af Venstre-reformpartiet og en af dets Førere; 1896-1901 var han Medlem af Finansudvalget. Han blev Juli 1901 Justitsminister i Ministeriet Deuntzer samt tillige Minister for Island; 1905 fulgte han med over i J. C. Christensens Ministerium som Justitsminister, til han 24. Juli 1908 blev erstattet med Svend Høgsbro. Grunden var de stadig voksende Rygter om hans økonomiske Forhold og Angreb paa hans administrative Misbrug, og 1½ Maaned efter — den 8. Sept. — meldte han sig som skyldig i Bedrageri og Falsk overfor de ham betroede Selskaber, til et Beløb af i alt ca. 16 Mill. Kr.

17. December 1910 dømtes han ved Kriminal- og Politiretten til 8 Aars Tugthus; af Helbredshensyn overflyttedes han 1912 fra Horsens Tugthus til Vridsløselille, hvorfra han løslodes 14. August 1917, benaadet for Resten af sin Straf. Han fik efter sin Løsladelse noget Arbejde paa et Annoncebureau, senere hos en Sagfører. Sine sidste Aar drev han et Autovaskeri. Dagen efter sin 81-aarige Fødselsdag blev han paakørt af en Sporvogn og døde tre Dage efter af sine Kvæstelser 14. Juni 1932.

R. 1902. Dm. 1903. K³ 1904. K¹ 1906. Geheimekonferensraad 1908.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Rigsdagskalender, 1890. Salmonsen II. Th. Graae: Alberti, 1908. »Alberti« (Storforbrydere I), 1908. Knud Porse: Fænomenet Alberti, 1908. »Storbedrageren Peter Adler Alberti«, 1909. Gads danske Magasin 1908-09, S. 21-24.

Albertsen, Niels, 1814-92, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 3. Valgkreds (Levring, fra 1894 Kellerup) 14. Juni 1858-21. Januar 1890. — Venstre.

Født i Astrup, Viborg Amt, 12. December 1814, Søn af Husmand Albert Laursen. 1837-39 var han Soldat, blev taget til Under-

officer; 1841 købte han en Gaard i sin Fødeby (4 Tdr. Hartkorn), men overdrog den 1874 til sin Plejedatter og blev selv Ejer af et Hus.

1851-84 var han Distriktskommissær i G. Winthers Brandforsikring, 1866 Medstifter af Sparekassen for Lysgaard m. fl. Herreder og Medbestyrer til sin Død; 1877 blev han Medlem af Bestyrelsen for Viborg Amts landøkonomiske Forening.

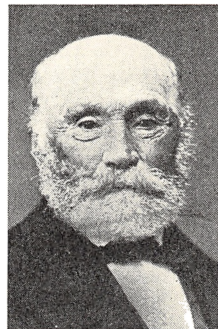
I Tiden 1852-55 stillede han sig fire Gange forgæves mod den nærmest nationalliberale Sognefoged Chr. Jensen, der siden 1849 havde været Kellerup-Kredsens Folketingsmand; men først ved Valget 1858 lykkedes det ham at besejre denne med 483 Stemmer mod 227, og han bevarede derefter Kredsen gennem 32 Aar, jævnlig valgt ved Kaaring, til Højskoleforstander Geltzer slog ham ved Valget i 1890. Han stillede sig ikke mere og døde 2 Aar efter 23. September 1892. Paa Kellerup Markedsplads rejstes 1894 en Mindestøtte for ham.

Han hørte fra første Færd til de Tscherningske Bondevenner og var Medstifter af Jydsk Folkeforening 1862; efter 1866 hørte han til Winthers Gruppe, sluttede sig 1870 til Det forenede Venstre og blev Aaret efter Medlem af dets Bestyrelse; i Samlingen 1888-89 var han Tingets 2. Viceformand. 1864-66 var han desuden Medlem af Rigsraadets Folketing.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887. »Tiden« 1913-14, S. 198-99.

Albretsen, Hans, 1823-76, Husmand og Hjulmand. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 15. December 1869-2. Januar 1876. — Venstre.

Født i Næstved 3. April 1823, Søn af Gaardejer Albret Nielsen, som ejede Næstved Ladegaard; Faderen døde tidlig, hvorfor Sønnen maatte ud at tjene, til han 1846 blev Soldat. Han deltog i Krigen 1848-50 som Trænkonstabel og var derefter en kort Tid Herskabstjener i København; derpaa lærte han Hjulmager- og Tømmerhaandværket og fæstede 1852 et Hus paa 3 Tdr. Land i Næstelsø.

Han drev her sit Haandværk og siden 1860 tillige et Mjødbryggeri; han var 1862-67 Medlem af Sogneforstanderskabet (Sogneraadet) og siden 1859 Formand for Brandforsikringsforeningen af Husmænd og Parcelister i Præstø og tilgrænsende Amter.

Ved et Suppleringsvalg i Næstvedkredsen i December 1869 efter Sognefoged Chr. Christensens Død valgtes Albretsen med 342 Stemmer mod Buntmager A. J. Mikkelsens 338, men genvalgtes ved de senere

Valg med stor Majoritet. Han talte Husmandens og Arbejderens Sag og i Overensstemmelse med den saakaldte »Aarhus-resolution« af 1871 for stigende Indkomstskat, Omordning af Fattigvæsenet, en ny Præstelønningslov, Fæstevæsenets Overgang til fri Ejendom m. m.

Efter nogen Tids Svaghed døde han i København den 2. Januar 1876.

Pennetegninger 1870 og 75. »Tiden« 1913-14, S. 511. Mindetale i Folketinget (Krabbe) 6-1-1876, Tidenden Sp. 673.

Algreen-Ussing, Tage, 1797-1872, Generalprokurør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 4. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Oprindelig liberal, som Medlem af Rigsforsamlingen nærmest konservativ.

Født i Lille Lyngby ved Arresø 11. Oktober 1797, Søn af Provst Henrik Ussing. Student fra Frederiksborg Skole 1816, cand. jur. 1822 og ansattes Aaret efter i Kancelliet, hvor han 1831 blev Sekretær; 1837 udnævntes han til Overretsas-

essor, 1840 til Professor i Lovkyndighed og Inspektør ved Universitetskvæsturen, samtidig med at han blev Medlem af Borgerrepræsentationen. 1844 var han Borgmester i København, 1846-48 Kancellideputeret, 1848-72 Generalprokurør. Han var i 1838 Medstifter af Industriforeningen.

1834 var han blevet valgt som Stænderdeputeret for København og stillede sig 1848 ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling; han valgtes med 428 Stemmer mod Professor Bjerrings 380 og blev Medlem af Forsamlingens Grundlovsudvalg, hvor han stemte mod Grundloven, ligesom han i 1863 i Rigsraadet var imod November-Forfatningen. 1854 var han et af de tyve Medlemmer i det kongevalgte Rigsraad, der vedtog Oktober-Forfatningen, 1856-63 kongevalgt Medlem af det ved denne Forfatning oprettede Rigsraad og 1864-66 kongevalgt Medlem af Novemberforfatningens Rigsraads Landsting.

Medens Algreen-Ussing i Begyndelsen var liberal og oven i Købet paa visse Punkter radikal, blev han senere mere forsigtig, og som Medlem af Rigsforsamlingen viste han sig som nærmest konservativ. Han førte Forsædet i flere Kommissioner, saaledes i Kommissionen om Sundhedspolitik, om den ny Værnepligtslov, om Ordningen af Københavns Brandvæsen og om de nye Bygningslove. Han var Formand for Straffelovskommissionen. Ogsaa som Skribent har han ydet værdifuld Indsats; foruden at have redigeret forskellige juridiske Publikationer har han skrevet flere Afhandlinger, saaledes 1834 »Ingen Censur i Danmark« og 1838 »Forslag til en Forening af begge de danske Stænderforsamlinger samt til nogle andre Forandringer i Stænderindretningen«.

Han døde i Taarbæk 25. Juni 1872.

R. 1842. Justitsraad 1844. Etatsraad 1846. DM. 1850. Konferensraad 1859. K¹ 1865.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Erslew: Forfatter-Lexicon. Hauch Fausbøll: Slægtshaandbogen. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Salmønsen I og II. Ill. Tid. 1872, Nr. 667. 2 Breve i »Udvalg af Breve« ved P. Hjort, ny Saml. 1869, S. 458-61.

Ammitzbøll, Lars Tobias, 1807-1852, Herredsfoged. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 23. September 1851 - 4. August 1852 og for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 4. August 1852 - 18. September 1852. — Konservativ.

Født paa Hovedgaarden Mørup, Sorø Amt, 27. September 1807, Søn af cand. jur. Ivar Ammitzbøll. Han blev 1824 Student fra Roskilde Skole, 1828 cand. jur., var 1833-39 Kopist i Byretten og derefter Fuldmægtig paa Sorø Amtskontor, 1843 blev han Herredsfoged over Hvetbo Herred, Hjørring Amt, og forflyttedes 1848 til Nørhald, Støvring og Galten Herred, Randers Amt. Me-

dens han var i Hvetbo Herred, udviste han ved en Stranding udfor Blokhus 16. December 1845 stort Mod og belønnedes i den Anledning med Fortjenstmedaljen i Guld. Han blev 1850 Medbestyrer af Randers Sparekasse.

Han søgte forgæves Valg 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Hjørring Amts 6. Distrikt (imod Proprietær Hasselbalch), men da Overlærer Linnemann i August 1851 udtraadte som Folketingsmand for Randers Bykreds, valgtes Ammitzbøll ved Suppleringsvalget den 23. September ved Kaaring; ved Valget Aaret efter blev han valgt i Mariager-Kredsen, men døde, inden Rigsdagen var traadt sammen. Han havde den foregaaende Samling bl. a. hævdedet Fæsterens Rettigheder i Henhold til den ældre Lovgivning samt en Tvangslovs Berettigelse. Han talte ogsaa for Indskrænkning i Udstykningsfriheden og var Medlem af Udvalget om Færøernes Lagting. Han døde 18. September 1852.

FM. i Guld 1846. Kancelliraad 1851.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Andersen, Anders, 1870-1936, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Vinderup) 29. Maj 1906 - 25. Maj 1909. — Venstre-Reformpartiet.

Født paa Styvelgaard 11. Maj 1870, Søn af Gaardejer Chr. Andersen. Elev paa Galtrup Højskole i Vinteren 1888-89, overtog 1894 den 6 Tdr. Hartkorn store Fødegaard og fik efterhaanden adskillige Tillidshverv i det lokale Foreningsliv. Han blev saaledes Bestyrelsesmedlem i Thylands landøkonomiske Selskab og Tyendespareforeningen for Thy, Formand for Landboforeningens Planteavlsudvalg og Indkøbsforeningen for Thyholm, Medlem af Værgeraadet m. m.

Ved Valget i Maj 1906 blev han Medlem af Folketinget i Stedet for Husejer S. Svendsen, Bjerringbro, der havde tilhørt »Det forhandlende Venstre«; Andersen sluttede sig til Venstre-Reformpartiet, men afløstes ved næste Valg af Dr. L. J. Moltesen.

Blandt de Sager, der særlig har haft hans Interesse, og som han har slaaet til

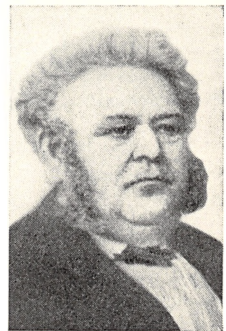
Lyd for i Tinget, kan nævnes Sikringen af Vestkysten, Give-Herning-Banen og Skive-Skern-Banen samt Forslaget om et Broanlæg mellem Thyholm og Jegindø.

Han døde 26. Juli 1936.

Medlemmerne af Folketinget 1906.

Andersen, Anders Christian, 1810-82, Proprietær. Landstingsmand for 6. Kreds 18. Oktober 1866 - 22. December 1882. — Venstre.

Født paa Julskov i Kullerup Sogn, Svendborg Amt, 24. December 1810, Søn af Forpagter Per Andersen. Efter at have gaaet i Skole i Rudkøbing var han et Aar paa Godskontoret paa Tranekjær, men lærte derefter Landvæsen og blev tidlig Forpagter, først af Egelykke, senere af Nedergaard paa Langeland, indtil han 1851 overtog Avlsgaarden Søvertorp (30 Tdr. Hartkorn), som Faderen var blevet Ejer af.

Han var 1856-67 Formand for Sogneforstanderskabet i Skrøbelev og siden 1860 Medlem af Skoledirektionen for Langelands Herreder, 1851 Direktør for Langelands Sparekasse, 1842-73 Bestyrer for den langelandske Afdeling af Det fynske Brandassuranceselskab og 1859-67 Formand for Øens landøkonomiske Forening, desuden var han 1869 til sin Død Tilsynsmand ved Landbohøjskolen.

Han var paa Valg til Rigsraadets Landsting 1864 imod P. Nielsen, Lykkesborg, og mødtes atter med ham ved Landstingsvalget Oktober 1866; medens Nielsen her kun fik 1 Stemme, opnaede Andersen 51 og valgtes til Landstingets 6. Kreds, som han repræsenterede til sin Død. Han tog sjældent Ordet i Tinget, men sad til Gengæld i mange Udvalg, f. Eks. angaaende Præsterens Lønninger, Tyendeloven, Tilsyn med Levnedsmidler m. m., og han var Medlem af Fællesudvalget om Valgmenigheder 1872-73.

Han døde den 22. December 1882.

R. 1874. Etatsraad 1882.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Mindetale i Landstinget (Liebe) 9-1-1883, Tidenden Sp. 413.

Andersen, Anders Laurits, 1868-1915, Gaardejer. Landstingsmand for 3. Kreds 20. September 1910-9. Oktober 1915. — Det radikale Venstre.

Født i Elmelunde pr. Stege 4. December 1868, Søn af Gaardejer Niels Andersen. Efter at have faaet almindelig Skoleundervisning besøgte han Rødkilde Højskole. 1900 overtog han Fødegaarden, der var paa 3 Tdr. og 7 Skpr. Hartkorn. 1905 blev Andersen Bestyrelsesmedlem i Masnedsund Svine-slagteri, 1907 For-

mand for den nystiftede Udstykningsforening for Møen og 1909 Formand for Sogneraadet.

Ved et Suppleringsvalg i Stege-Kredsen Juni 1905, hvor Lærer Emil Petersen blev valgt med 954 Stemmer, opnaaede Andersen 458 Stemmer; først 1910 blev han Medlem af Rigsdagen, idet han ved Landstingsvalget 1910 valgtes med højeste Stemmetal (71) i 3. Kreds og genvalgtes saavel 1914 som 15. Han har blandt andet deltaget i Forhandlingerne om en ny Menighedsraadslov, om Præsternes Lønningsforhold, om Smørhandelen og Statsbanernes Styrelse og deres Takster.

Hen paa Sommeren 1915 blev Andersen syg og døde 9. Oktober samme Aar ikke 47 Aar gammel.

Medlemmerne af Landstinget 1910. Mindetale i Landstinget (A. Thomsen) 13-10-1915, Tiden den Sp. 25.

Andersen, Anders Poul, 1878-1944, Redaktør. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Kerteminde) 25. Maj 1909-20. Maj 1910. — Højre.

Født i Svendstrup ved Hammel 30. April 1878, Søn af Handelsmand N. Andersen. Han lærte Landvæsen til 1896, tog Præliminæreksamen fra Hammel Realskole 1897 og blev Medarbejder ved »Thisted Amts Avis« 1899 og der-

paa ved »Nordjylland«; 1901-04 var han Redaktionssekretær, et Aarstid konstitueret Redaktør ved »Lolland-Falsters Stiftstidende« og derefter Redaktør af »Svendborg Amtstidende« fra 1905, til Bladet i August 1911 omdannedes til Interessentskab.

Ved Folketingsvalget 1909 i Kerteminde-Kredsen, som ved de to sidste Valg var tilfaldet Pinstrup, valgtes nu A. P. Andersen, men Aaret efter faldt han for den radikale Eduard Larsen, der fik 1016 Stemmer mod hans 963. Andersen stod de Frikonservative i Landstinget ret nær.

Han fortsatte sin journalistiske og politiske Virksomhed endnu nogen Tid, men fra 1916 gik han over i praktisk Virksomhed, foretog en fleraarig Rejse til Amerika og England, hvor han opnaaede at blive Repræsentant for Danmark for »British Federation of Industry« en kortere Tid. Efter Hjemkomsten til Danmark var han medvirkende ved Afslutningen af et af de store samlede Kommunelaan, som blev optaget efter Verdenskrigen. Han døde 19. August 1944 i København.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1911.

Andersen, Carl Christian, 1849-1932, Bageribestyrer. Landstingsmand for 1. Kreds 30. September 1890-11. Maj 1918, landstingsvalgt 11. Maj 1918-29. Februar 1932. — Socialdemokratiet.

Født i København 20. Maj 1849, Søn af Sukkerarbejder Søren Andersen. Han gik 1856-62 i Kommuneskole, var en Tid Bydreng og Cigararbejder, i Snedkerlære 1863-68 og paa det tekniske Institut i København 1866-68; Medstifter af Snedkernes og Stolemagerens Fagforening 1872 og 1873-84 dens Formand, Medlem af Socialdemokratiets Bestyrelse 1874-76, Formand i Lokalbestyrelsen for København 1876, Medlem af Socialdemokratisk Forbunds Bestyrelse siden 1878 og Formand for »Social-Demokraten«s Kontrolkomité fra 1877. 1882-86 var Andersen Snedkermester, blev derefter Bestyrer af Arbejdernes Fællesbageri, Medlem af Forretningsudvalget for Arbejdernes Bryggeri »Stjernen« fra 1902 og af Fællesudvalget til

Afgørelse af Arbejdsstridigheder og af Enighedskammeret 1898-99, Dommer i den permanente Voldgiftsret 1900-10.

Ved Landstingsvalget 1890 valgtes han i 1. Kreds, som han repræsenterede, til han i 1918 blev landstingsvalgt Medlem af Tinget. Han var Partiets Formand i Landstinget fra 1906, Medlem af Rigsretten fra 1907, endvidere Medlem af Statens Kulfordelingsudvalg, af det udenrigspolitiske Nævn, af Bagernævnet og 1919-25 af Bankraadet for Arbejdernes Laanebank.

Han døde 29. Februar 1932.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Rigsdagskalender, 1890. Salmonsens II. Blaa Bog 1931. Mindetale i Landstinget (Jensen-Klejs) 2-3-32, Tidenden Sp. 1099.

Andersen, Hans Peder, 1846-1880, Gaardmand. Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 25. April 1876 - 25. Juni 1880. — Venstre.

Født i Gislinge, Holbæk Amt, 26. April 1846, Søn af Gaardfæster Anders Pedersen. Han besøgte Hindholm Folkehøjskole i to Vintre, 1861-62 og 1868-69, hjalp tidlig sin Fader med hans kommunale Hverv og købte 1873 dennes Fæstegaard, hvor han begyndte at holde Aftenskole for de unge Karle i Sognet; han fik desuden oprettet saavel Sygekasse som Brugsforening.

Han var 1874-79 Formand for Sogneraadet og blev efter J. A. Hansens Fald 1877 Næstformand for Holbæk Amts Brandforsikring.

Ved et offentligt politisk Møde i Gislinge 4. April 1876 vakte det Opsigt, at den da endnu kun 29-aarige Mand med Dygtighed imødegik de to Socialistførere Pio og Geleff, og han blev da ogsaa valgt ved Folketingsvalget i samme Maaned som Repræsentant for Svinninge-Kredsen, hvor han fik 707 Stemmer, medens en Møllersvend fra København opnaaede 498. I Folketinget sluttede han sig straks til Det forenede Venstre; ved dets Spaltning i 1878 fulgte han Berg, som han blev en trofast Støtte. Han dristede sig saaledes i December samme Aar til at angribe Grev Holstein i hans

egen Kreds. 1876-78 var han Medlem af Udvalget angaaende Jærnbaneanlæg i Fyn og Jylland. Han afgik ved Døden af Brystsyge kun 34 Aar gammel den 25. Juni 1880.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. »Dansk Folketidende« 1880, S. 107. »Tiden« 1914-15, S. 327-28. J. P. Jensen: Den sjællandske Bonde Hans Peder Andersen fra Gislinge, 1919. Fra Holbæk Amt 1930, S. 221-230. Mindetale i Folketinget (Krabbe) 26-2-1880, Tidenden Sp. 7188.

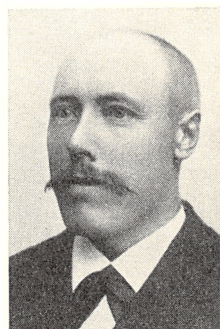
Andersen, Jens, 1857-1932, Bygmester. Folketingsmand for Præstø Amts 1. Valgkreds (Storehedinge) 25. Maj 1909 - 22. April 1918, for Præstø Amtskreds 22. April 1918 - 6. Juli 1920. — Det radikale Venstre.

Født i Birkebjerg paa Hindsholm 8. Januar 1857, Søn af Husmand Anders Olsen. Han var en Del Aar ved Landvæsen, i Tømmerlære 1876-78 og paa Odense tekniske Skole 1880-82, hvorefter han i 1883 nedsatte sig som Tømmermester i Hjørring. Her begyndte han 1888 et Medarbejderskab ved »Vendsyssel Tiden- de«, som fortsattes til 1902; i Mellemtiden var Andersen blevet Entreprenør og Bygmester i Frederikshavn, en Virksomhed han varetog i 25 Aar, fra 1892-1917. Han var i denne Tid 2 Gange Medlem af Frederikshavn Byraad 1897-1900 og 1906-10.

Andersen havde i flere Aar været Formand for Den liberale Vælgerforening i Hjørring og senere for en tilsvarende Forening i Frederikshavn, men ved Systemskiftet 1901 gik han i Opposition mod Venstre reformpartiet og rejste den Bevægelse, der er kendt under Betegnelsen »Uroen i Vendsyssel«. Han var med til at stifte Det radikale Venstre i 1905 og sad i dets Hovedbestyrelse 1909-12.

Ved Folketingsvalget 1906 stillede han sig i Storehedinge-Kredsen mod Trafikminister Høgsbro, men opnaaede kun 861 Stemmer mod dennes 1086; men ved Valget 1909 i samme Kreds gik det lige omvendt: Høgsbro fik 917, men Andersen 1702 Stemmer, et Stemmetal, som ikke væsentlig forringedes i 1910 og 13; 1915 valgtes han uden Afstemning.

Han var Medlem af Statsbaneudvalget af 1911, af Besigtigelses- og Ekspropriations-

kommissionen ved Jernbaneanlæg i Jylland og samme ved Havneanlæg paa Jyllands Vestkyst samt af Luftfartskommissionen.

Han døde 10. April 1932.

Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1932.

Andersen, Jens, 1822-1904, Gaardmand. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 14. Juni 1858 - 7. Juni 1864 og Landstingsmand for 3. Kreds 23. Juni 1866 - 1. Oktober 1878. — Venstre.

Født i Lynge Sogn, Sorø Amt, 7. December 1822, Søn af Gaardfæster og Fragtmand Anders Jensen. Han flyttede 1833 med sine Forældre til Skelby i Præstø Amt, hvor Faderen fæstede en Gaard. Denne styrede han for Moderen 1840-47 og fæstede den derpaa selv,

købte den 1870 til Selveje og drev den, til han 1885 overdrog den til en Svigersøn. Foruden Gaardbruget drev han Handel med Heste og Køer. 1887 flyttede han til Næstved og blev der Retsvidne.

Han var 1851-58 Medlem af Sogneforstanderskabet, Formand 1856-58, paany Sogneraadmedlem 1868-79 og Formand 1868-76; endvidere var han i mange Aar Taksationsmand for Landbygningernes Brandforsikring. Han blev 1862 Medstifter af Landboforeningen for mindre Landbrugere i Præstø Amt og 1871 af Hagelskade-foreningen for Præstø og tilgrænsende Amter; 1862-73 var han Formand for en Hesteavlsforening for Skelby og flere Sogne.

Andersen, som allerede tidlig havde været med i Bondevennernes Bevægelse, valgtes 1858 til Folketinget i Næstved-Kredsen, idet han som Tilhænger af J. A. Hansen med 319 Stemmer mod 227 fortrængte Jens Jochumsen, der var valgt siden 1852 og nærmest hældede til Tscherning. Han genvalgtes 1861, men fortrængtes 1864 af Sognefoged Chr. Christensen; derimod valgtes han samme Aar til Rigsraadets Folketing og paany i 1865. Ved Landstingsvalget i Juni 1866 valgtes han i 3. Kreds, som han bevarede til Valget 1878, hvor han kun opnaede 1 Stemme. Ved det første Folketingsvalg 1881 forsøgte han sig igen i sin

gamle Kreds mod Overretsprokurator Leth, men blev ikke valgt.

Han døde 27. Oktober 1904.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. J. V. Christensen: Tider og Skikkelser i Midtsjællands Historie, Bd. VI, S. 117. »Tiden« 1913-14, S. 511.

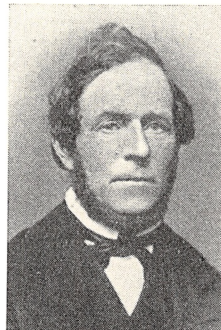
Andersen, Jens Degn, 1819-94, Gaardmand. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 26. Februar 1853 - 1. December 1854 og 4. Juni 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 4. December 1819 i Kolind ved Grenaa, Søn af Gaardmand Anders Nielsen Bager. Han blev Landvæsenlev under Det danske Landhusholdningsselskab 1837-41 og 1842-45, Ladefoged paa Hessel ved Grenaa, hvorefter han overtog Fødegarden. Denne mageskiftede han med en Gaard i Vivild, Sønderhald Herred, 1859-69, købte en ny Gaard i Nørager 1869, men overdrog den i 1879 til sin Søn.

Han var Sogneraadformand i Kolind-Ebdrup 1851-53 og i Vivild-Vejlbj 1862-67, og da han var flyttet til Nørager, blev han Sognefoged dør 1876-80. Han købte senere en lille Ejendom i Kolind og tilbragte de sidste Aar af sit Liv hos en Datter i Thorsager.

Ved Folketingsvalget i Februar 1853 stilledes han sig i Ebeltoft-Kredsen, hvis to tidligere Folketingsmænd, Overlærer Oppermann og Pastor Wiedemann, havde trukket sig tilbage; Modkandidaten, Dr. phil. F. Bech fra København, fik 109 Stemmer, Degn 601; ved Valget tre Maaneder senere genvalgtes han ved Kaaring, men 1854 trak han sig tilbage og søgte først Valg igen i 1866, hvor han stillede sig som Modstander af den reviderede Grundlov og valgtes med 1007 Stemmer, medens Kredsens Folketingsmand i de nærmest foregaaende Aar, Godsejer Mourier-Petersen, som Grundlovens Tilhænger kun fik 454 Stemmer.

Stort anderledes gik det ikke ved Nyvalgene fire Maaneder derefter, hvor Godsejeren fik 277, men Degn Andersen 612 Stemmer; 1869 trak han sig atter tilbage og lod sig ikke siden genopstille.

Han døde 30. April 1894.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Andersen, Jens Mathias Bollerup, 1822-68, Gaardmand, Sognefoged. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1855 og Landstingsmand for 11. Kreds 18. Oktober 1866 - 30. Juni 1868. — Liberal.

Født i Gammelgaard i Ølgod Sogn ved Varde 6. Marts 1822, Søn af Gaardejer Anders Mortensen. Han hjalp Faderen med Driften, til han 1848 giftede sig og fik Gaarden overdraget. Han var Sognefoged og Lægdsmand 1848-67, Sogneraadformand 1851

-67 og Medlem af Ribe Amtsraad 1859-65. Han var tillige Repræsentant i den vestjydske Kreditforening fra 1860 og Formand i Repræsentantskabet til 1866, Medlem af Tiendekommissionen af 1861, af Kommissionen om Præstegaardsjorderne 1862 og af Krigsskadeserstatningskommissionen for Ribe Amt 1865; han var i flere Aar Medlem af Raadet for Ølgod Sogns private Brandforsikringsforening og 1858-67 Jordboniteringsmand og Formand for Sognetaksationsmændene i Sognet. Endelig var han 1867 Medstifter af Vestkær Folkehøjskole og Formand for dens Bestyrelse til sin Død.

Andersen valgtes 1853 til Folketinget for Varde-Kredsen og genvalgtes Aaret efter, begge Gange ved Kaaring, men søgte ikke Genvalg i 1855. Derimod blev han ved Landstingsvalget i Oktober 1866 valgt i 11. Kreds og kom i den paafølgende Samling bl. a. med Indlæg i Spørgsmaalet om Sandflugtens Dæmpning, Vejevæsenets Styrelse og Ændringer i Tyendeloven. »Dansk Folketidende« betegner ham i sin Nekrolog som en ægte Forkæmper for Folkets Oplysning, Frihed og Ret og som et af de trofasteste og mest begavede Medlemmer af Folkepartiet i Landstinget.

Han blev imidlertid syg i Sommeren 1867, nedlagde sit Mandat Juni 1868 og døde i Ølgod 23. Oktober 1868.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. D. E. Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1871, S. 471. P. Bjerger:

Jens Mathias Bollerup Andersen (i Saml. til jydsk Hist. og Topografi, 3. Rk., 5. Bd., S. 485-506). Dansk Folketidende, 1868, S. 177.

Andersen, Lars, 1827-77, Sognefoged. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Otterup) 22. September 1869 - 14. November 1873. — Venstre.

Født i Hesselager 22. Marts 1827, Søn af Gaardmand Anders

Larsen. Han arbejdede hos Faderen indtil 1855, da han giftede sig og købte en Gaard paa 4½ Tdr. Hartkorn i Serup, Søndersø Sogn. Han var 1861-75 Sognefoged og Lægdsmand og 1862-70 Medlem af Sogneforstanderskabet. I 1876 solgte han sin Gaard i Serup og overtog Fødegaarden med Aftægt til Faderen.

Ved et Suppleringsvalg i Januar 1864 og ved Valget til Rigsraadets Folketing i Marts samme Aar stillede han sig mod Væver Lars Eriksen, som begge Gange gik af med Sejren. Først ved Folketingsvalget 1869 erobrede Andersen Kredsen fra Eriksen med 533 Stemmer mod dennes 376; han genvalgtes i 1872, men skønt han Aaret efter forhøjede sit Stemmetal, bukkede han under for Sognefoged Chr. Poulsen.

Andersens Arbejde som Rigsdagsmand var hovedsagelig Udvalgsarbejde. 1869-70 var han saaledes Medlem af Udvalget ang. Vaccination, 1871-72 ang. Valgkredsloven og 1872-73 af Udvalget ang. Kontorforhold og af Lønningsudvalget.

Han døde 17. Marts 1877.

Pennetegninger af Folketingets Medlemmer 1870.

Andersen, Morten, 1814-96, Lærer. Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Aars) 4. August 1852 - 14. Juni 1858 og Landstingsmand for 9. Kreds 18. Oktober 1866-30. September 1882. — Venstre.

Født paa Haldgaard i Idskov ved Sæby 11. Maj 1814, Søn af Gaardfæster Anders Thomsen. Han gik paa Snedsted Seminarium, hvorfra han 1834 tog Eksamen; var i de to følgende Aar Huslærer hos Provst Sørensen i Karby paa Mors og blev 1836 Skolelærer i Øster Løjby sammesteds; alle-

rede Aaret efter forflyttedes han til Valsgaard ved Hobro og 1856 til Maarslet ved Aarhus, hvorfra han 1877 tog sin Afsked.

Andersen var 1862-67 Medlem af Sogneforstanderskabet i Maarslet og 1871 Medstifter af Sognets Sparekasse, hvis Revisor han var i flere Aar; fremdeles var han 1852-56 Distriktskommisær i G. Winters Brandforsikring for rørlig Ejendom i Valsgaard og 1858-92 i Maarslet.

I December 1851 foretoges et Suppleringsvalg i Aalborg Amts 4. Valgekreds, idet Pastor J. F. Jørgensen udtraadte som dennes Folketingsmand; Andersen stillede sig og opnaaede kun 117 Stemmer mod Gaardejer P. Christiansens 147, men ved det ordinære Valg Aaret efter fik Christiansen 239 Stemmer mod hans 267 og maatte vige Pladsen, som Andersen derpaa hævdede til sin Flytning fra Egnen. Han var 1853-57 en af Folketingets Sekretærer og var 1854-55 Medlem af Udvalget ang. Hovedlandevejene i Jylland.

Ved Valget i Oktober 1866 blev han Medlem af Landstinget for 9. Kreds og genvalgte 1874; han var 1867-69 Medlem af Fællesudvalget om Værnepligt, 1866-67 af Udvalget ang. Skolelærereksamen, hvor han forsvarede Seminarierne, 1869-70 af Udvalget om Brændevinshandel paa Landet og om Fæstes Overgang til Selveje. Desuden var han 1868-69 en af Tingets Sekretærer.

Han døde 31. Maj 1896 i Aarhus.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Andersen, Niels, 1806-76, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 3. Juni 1853-20. Juni 1855. — Venstre.

Født i Overkærby ved Kerteminde 31. Oktober 1806, Søn af Gaardfæster Anders Jensen. Efter dennes Død overtog han 1833 Fædrenegaarden, som han var Fæster af til 1848. Han købte 1851 Kragssberggaarden ved Odense (14½ Tdr. Hartkorn) af Folketingsmand C. H. Hansen, men solgte den 1860 til fhv. Landstingsmand R. Rasmussen og købte Aaret efter i Stedet Dalumgaard, der var paa 38 Tdr. Hartkorn.

1837 blev han Fattigforstander, 1840 Sko-

leforstander og var 1841-48 Sogneforstander (Sogneraadformand) i Drigstrup Sogn samt 1848-54 Medlem af Odense Amtsraad.

Ved Valgene 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Kerteminde-Distriktet, men opnaaede kun 7 Stemmer; derimod valgtes han i 6. Landstingskreds ved Valget 1853. Han søgte imidlertid ikke Genvalg ved næste Landstingsvalg 1855, da en tiltagende Lamhed tvang ham til at blive i Hjemmet.

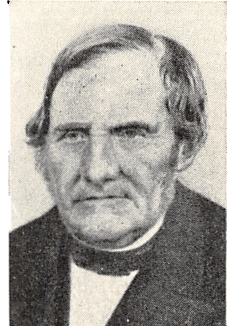
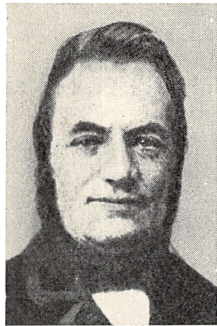
Meget naaede han saaledes ikke at faa udrettet som Rigsdagsmand; han stemte imod Arvefølgeoven og vilde ikke stemme for Toldloven, som da forelaa. Han paavirkedes i sin Ungdom af den fynske Vækelse og sluttede sig senere til den grundtvigske Retning.

Han døde 17. December 1876.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Andersen, Niels, 1826-1907, Gaardfæster. Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgekreds (Middelfart) 14. Juni 1858-4. Juni 1866, Odense Amts 3. Valgekreds (Assens) 12. Oktober 1866-25. April 1876 og for Odense Amts 2. Valgekreds (Kerteminde) 9. Januar 1877-9. April 1895. — Venstre, senere Højre.

Født i Eskør, Husby Sogn, 28. Maj 1826, Søn af Gaardfæster Anders Nielsen. Han blev ved Giftermaal 1849 selv Gaardfæster i Husby og var 1854-85 Medlem af Husby Sogneraad, siden 1868 dets Formand; 1880 Medlem af Repræsentantskabet og Revisor i Østifternes Husmandskreditforening, 1881-83 Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring og siden 1891 for den sydfynske Jærnbane (udnævnt af Ministeriet). Endvidere var han 1874 Medlem af Kommissionen om Arresø og 1894 af Landbokommissionen.

Da Gaardfæster And. Larsen 1858 trak sig tilbage som Folketingsmand for Middelfart-Kredsen, stod Andersen som eneste Kandidat og valgtes ved Kaaring som frsindet Venstremand; han repræsenterede Kredsen indtil 1866, da han under Grundlovskampen som en af »De syv vise Bønder« indtog et Særstandpunkt og desuden havde skuffet sine Vælgere ved at gaa med til at flytte den fynske Hovedbanes Overfart fra Middelfart til Strib. Pastor Holberg valgtes i hans Sted, men nogle Maaneder efter valgtes han ved Kaaring i Assens-Kredsen, som han derpaa repræsenterede til 1876, da han faldt for Redaktør Jørgen Pedersen. I Oktober samme Aar forsøgte han at blive valgt ved et Suppleringsvalg i Verninge-Kredsen mod Harald Holm, men forgæves. Han valgtes derimod i Januar 1877 i Kerteminde-Kredsen, hvor der afholdtes Suppleringsvalg efter Cornelius Petersens Død, og var Højres Folketingsmand for denne Kreds de følgende 18 Aar. Han var desuden Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-65.

Han var 1859-60 Medlem af Udvalget om de fynske og jydskke Jærnbaner, 1861-63 om Retsplejens Omordning, 1865-68 og 1871-76 af Finansudvalget, 1866-67 af Udvalget om Vejloven, 1868-70 om Fæsteafløsning og 1870-71 Ordfører for Udvalget om Fæstevogtningen.

Han døde som Klasselotterikollektør i København 3. April 1907.

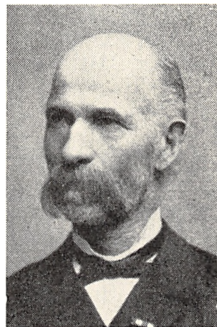
DM. 1876. R. 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer 1863. Penetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Salmonsen I og II. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81. I Kieler: Førende konservative og nat. Skikkelser, Bd. 1, 1924. Det forenede Venstres Historie, 1878. Østifternes Husmandskreditforening 1880-1930, S. 121.

Andersen, Niels, 1835-1911, Entreprenør, Etatsraad. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Hurup) 28. September 1886 - 16. Juni 1903 og for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 16. Juni 1903 - 25. Maj 1909. — Høje.

Født i Ydby, Thisted Amt, 11 September 1835, Søn af Gaardejer Anders Nielsen. Han hjalp Faderen i dennes Bibeskæftigelse som Entreprenør i det smaa, læste dertil en hel Del paa egen Haand, og da han 1855-57 havde aftjent sin Værnepligt, overtog han forskellige mindre Vejarbejder i sin Hjemegn, til han i 1862 ved Anlægget

af Hillerød-Fredensborg-Banen fik sin store Chance, idet han overtog og gennemførte denne Strækning af den nordsjællandske Jærnbane. Efter at have gjort Krigen 1864 med fortsatte han sin lovende Entreprenør-Virksomhed og udførte store Arbejder baade herhjemme og i Sverige (Helsingborg-Hesleholm-Jærnbanen, Helsingør nye Havn m. m.). Han købte 1877 Lystgaard Søholm i Gentofte Sogn og brugte store Summer til Legater. I 1887 ophørte han med at drive selvstændig Entreprenørvirksomhed, men indtraadte som passiv Deltager i et Kompagniskab med Entreprenør N. C. Monberg. Dette Forhold varede til 1899.

Ved Folketingsvalget 1884 stillede han sig i Nykøbing M.-Kredsen mod Lærer Chr. H. Ravn, der imidlertid mønstrede 1347 Stemmer mod hans 901; men ved Suppleringsvalget i Hurup-Kredsen 1886 efter Proprietær C. E. Carstensens Død blev han valgt i dennes Sted og repræsenterede Kredsen de følgende næsten 17 Aar. Ved Valget 1901 var han blevet haardt trængt af Venstremanden Lærer A. K. Kierkegaard og stillede sig ved Valget 1903 i Thisted-Kredsen, som Venstremanden Andersen-Nygart to Aar før havde erobret fra Høje; han vandt den tilbage med 50 Stemmers Fler-tal og beholdt den ogsaa i 1906, men trak sig tilbage ved Valget 1909.

Niels Andersen var 1900-09 Formand for Højregruppen i Folketinget. Han var tillige Formand for Sogneraadet i Gentofte Kommune 1888-1900 og Medlem af Københavns Amsraad 1889-1910, og blandt de mange Tillidshverv, han beklædte gennem Aarene, kan forøvrigt nævnes, at han var Formand for Danske Lloyd, Frederiksholm Tegl- og Kalkværker, Skovshoved Havn, Bankraadet for Laane- og Diskontobanken, Entreprenørforeningen og meget andet.

Sin største Indsats har Niels Andersen dog utvivlsomt øvet ved Dannelsen af Arbejdsgiverforeningen af 1896 (senere udvidet til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening) og som dennes Formand 1896-1907. Under den store Lockout i 1899 var han en af Forgrundsfigurerne. Han udnævntes til Foreningens Æresmedlem i 1908. Han

døde 12. September 1911; i Plantagen ved Ydby er rejst en Mindestøtte for ham.

R. 1880. DM. 1888. Etatsraad 1898. K² 1909.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Salmonsens I og II. III. Tid. 1911, Nr. 51. »Arbejdsgiveren« 1905, S. 273-82. Blaa Bog, 1911.

Andersen, Niels, 1815-67, Gaardmand. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861 og 4. Juni 1866 - 6. December 1867. — Venstre.

Født i Smørum, Roskilde Amt, 13. December 1815, Søn af Gaardejer Anders Nielsen. Han over-

tog 1840 Fødegaarden; han var 1845-50 og 1856-58 Medlem af Sogneforstanderskabet og 1846-51 Sognefoged. Sammen med Folketingsmand Morten Hansen holdt han i et Par Vintre (1850-52) Aftenskole for Byens Ungdom;

1861-63 var han af Fæsterne valgt til Medlem af Kommissionen for Salg af Bistrup Fæstegods.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i Roskilde-Kredsen mod Hofjægermester Carlsen, der fik 463 Stemmer, 27 mindre end Andersen, medens den tidligere Folketingsmand, Hans Nielsen, kun fik 5 Stemmer. 1858 var han Medlem af Udvalget om Vands Afledning og 1860 af Udvalget om Rentefoden. Ved Valget 1861 søgte han ikke Genvalg paa Grund af Sygdom.

Højesteretsadvokat Liebe havde i Mellemtiden været Kredsen Folketingsmand, da Andersen i Juni 1866 atter stillede sig for at kunne stemme imod den nye Grundlov; skønt Liebe forhøjede sit Stemmetail til 781, opnaaede den afholdte Gaardejer det høje Tal 1029. Han genvalgtes ved Kaaring i Oktober samme Aar, men kunde ikke slutte sig til nogle af de ved Venstres Splitelse opstaaede Grupper; ved Landstingsvalget i Roskilde i November 1867 arbejdede han imod Oktoberforeningen, men Maaneden efter, den 6. December 1867, døde han.

»Dansk Folketidende«, 1867, S. 251.

Andersen, Peder, 1842-1902, Gaardejer. Folketingsmand for Sorø Amts 1. Valgkreds (Ringsted) 24. Maj 1881 - 28. Januar 1887 og Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 5. April 1898 - 10. December 1902. — Venstre.

Født i Jydstrup, Sorø Amt, 26. September 1842, Søn af Gaardfæster Anders Olsen. Efter Udgangen af Almueskolen 1858 var han sysselsat ved Driften af Faderens Gaard (8¹/₄ Td. Hartkorn), 1865-66 var han dog i Soldatertjeneste. 1874 købte Moderen Gaarden til Selveje, og 2 Aar senere arvede Sønnen den; han solgte den imidlertid 1895 og flyttede til Frederiksberg.

Foruden mindre kommunale Hverv valgtes han 1877-82 til Medlem af Sogneraadet, 1877-80 og senere 1890-94 til Formand; 1880-95 var han Medlem af Sorø Amtsraad, de tre sidste Aar tillige af Skoledirektionen, og han hørte i 1886 til den Opposition, der støttede Bringstrup Sogneraad i dets Modstand mod Rundskrivelsen om Skolelærernes Ytringsfrihed, hvorfor han maatte afsone Tvangsbøder med flere Dages Fængsel. 1875 foreslog han Oprettelsen af Ringstedegnens Landboforening, var i en Aarrække Medlem af dens Bestyrelse og 1882-90 Delegeret til De samvirkende sjællandske Landboforeningers Møder samt 1886 Medlem af Udvalget om et Landbrugsraad. 1887 var han Medlem af Kommissionen om Landbohøjskolens Udvidelse og havde samme Aar væsentlig Del i Købet af »Ringsted Folketidende«, af hvis Bestyrelse han siden var Medlem, en Tid ogsaa Formand. Endelig var han 1892-95 Landvæsenkommisær.

Da P. C. Zahle 1881 opgav sin Redaktørvirksomhed og fik Præsteembede, valgtes han ved Kaaring til dennes Efterfølger som Ringsted-Kredsen Folketingsmand; han sluttede sig til »Folketingets Venstre« og fulgte 1884 Hørup. Han genvalgtes 1884, men ved Valget 1887 søgte han ikke Genvalg, men veg Pladsen for J. K. Lauridsen. Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig i Skelskør-Kredsen mod Kammerherre Scavenius, som kun opnaaede 1199 Stemmer mod hans 1231; ved Valget 1901 besejrede han ogsaa knebent en Højremand, nemlig

tidligere Landbrugsminister Sehested. Andersen var 1902 Medlem af Forsvarskommissionen, men døde samme Aar den 10. December.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. J. V. Christensen: Tider og Skikkelser i Midtsjællands Historie, Bd. V, S. 210-20. »Tiden« 1913-14, S. 176. Mindetale i Folketinget (Trier) 10-12-1902, Tidenden Sp. 1902.

Andersen, Rasmus, 1854-1930, Gaardejer. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 14. Januar 1903 - 22. April 1918 og for Sorø Amtskreds 22. April 1918 - 21. April 1920. — Venstre.

Født i Tranderup ved Skelskør 16. April

1854, Søn af Gaardejer Anders Madsen. Uddannet ved praktisk Landbrug og kom 1874-75 paa Vallekilde Højskole; indtil 1917 Ejer af Hundekildegaard i Tranderup. Andersen har to Gange været Medlem af Boeslunde Sogneraad og i 15 Aar af den stedlige Skolekommission,

1888-1904 Forligskommissær i Skelskør Jurisdiktion, Tiendekommissær fra Lovens Vedtagelse Maj 1903 til Arbejdets Fuldendelse, Formand for Skelskøregnens Landboforening 1908-14, Kgl. Kommissarius i Den sjællandske Bondestands Sparekasses Likvidationsafdeling fra 1908 og Medlem af dens Tilsynsraad 1914-20, Formand for Fæsteafløsningskommissionen i Sorø Amt, Medlem af Bestyrelsen for flere Aktieselskaber samt af Overskyldraadet fra 1919. Endelig var han 1890-1903 Formand for Grundlovsværneforeningen og for Venstres Vælgerforening for Skelskør Valgkreds.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig i Middelfart-Kredsen mod Lohmann, men opnaaede kun 858 Stemmer mod dennes 964; ved Suppleringsvalget i Skelskør-Kredsen 1903 efter P. Andersens Død besejrede han derimod Kammerherre Sehested og beholdt Kredsen.

I Folketinget har han især gjort sig til Talsmand for Folkeskolens Interesser, for den almindelige Valgret og Opdragelsesanstalten Flakkebjerg. 1907-20 var han Medlem af Bestyrelsen for Venstre i Folketin-

get samt Medlem af Invaliditets- og Alderdomsforsikringskommissionen af 1903 og Kommissionen angaaende Len og Stamhuse af 1909. Han døde 9. December 1930.

R. 1924.

Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget, 1903-14. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Supl. »Tiden« 1914-15, S. 530. Blaa Bog, 1930.

Andersen, Simon, 1844-1931, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 25. April 1876 - 3. Januar 1879 og Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 3. Januar 1879 - 25. Juni 1884. — Venstre.

Født paa Indrupgaard i Randers Amt 25. Oktober 1844, Søn af Gaardejer Anders Simonsen. Han besøgte i Vinteren 1865-66 Saksild Højskole og overtog 1869 Fødegaarden. Han var Medlem af Sogneraadet 1871-76

og 1894-99, deraf de to sidste Aar som Formand. Han blev endvidere 1882 Repræsentant i De mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring for Bygninger, siden 1884 Medlem af Bestyrelsesraadet, og 1886-1903 Distriktskommissær i Brandforsikringen for Løsøre. 1886 blev han Næstformand i Landboforeningen Kalø Vig og 1891-92 dens Formand samt 1901 Medlem af Bestyrelsen for Skovstrup Kvægavlforening og fra 1904 til Foreningens Ophør dens Formand.

Ved Folketingsvalget 1876 stillede han sig i Frederikshavn-Kredsen mod Redaktør Vogelius, der med sine 554 Stemmer maatte vige for hans 836; han stillede sig imidlertid ikke til Genvalg 1879, og man mente, han vilde forlade det politiske Liv, men lige inden Fristens Udløb stillede han sig i sin Hjemegn's Kreds mod Gaardejer Chr. J. Sørensen, der kun opnaaede 156 Stemmer mod Andersens 1037; han genvalgtes ved begge Valgene i 1881, men ved Valgperiodens Udløb 1884 trak han sig tilbage fra politisk Virksomhed.

Han hørte oprindeligt til »Det forenede Venstre« og fulgte 1878 C. Berg, men udtraadte Juni 1879 og sluttede sig til Albertis Gruppe.

Han døde 17. Oktober 1931.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. 2, S. 363-64.

Andreasen, Niels, 1877-1944, Redaktør. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 29. Maj 1906 - 21. April 1920 og for Præstø Amtskreds 26. April 1920 - 22. Oktober 1935. — Socialdemokratiet.

Født 30. November 1877 i Løvet ved Bryrup, Søn af Husmand, Væver Kristen Andreasen. Han tjente fra 10-14 Aars Alderen som Hyrde-dreng og gik samtidig i Almueskolen, var derefter 2 Aar paa et Fortsættelses-kursus, 1½ Aar paa Silkeborg Seminarium og en kort Tid

Hjælpe lærer paa Skanderborgegnen. Han skrev allerede da i »Horsens Venstreblad« og følte snart, at hans Evner gik i journalistisk Retning, hvorfor han opgav Lærervirksomheden og blev 1897 Medarbejder ved »Horsens Dagblad«, samme Aar Redaktionssekretær ved »Aarhus Amts Folkeblad«. 1900-1903 var han Lokalredaktør for »Ringkøbing Amts Socialdemokrat« i Holstebro, hvor han samtidig stod som Formand for Partiets Organisation og for Arbejdernes Byggeskab. 1903-05 var han Redaktør af »Kolding Socialdemokrat« og 1905-19 af »Sydsjællands Socialdemokrat« i Næstved og samtidig ansvarshavende Redaktør af Partiets Blade i Haslev, Vordingborg og paa Møen; 1919-24 var han Fælleskorrespondent til den socialdemokratiske Provinspresse. Desuden har han været Medlem af Næstved Byraad 1909-19, Formand for Næstved Skolekommission 1917-19, Medlem af Repræsentantskabet for Præstø-Næstved Jernbaneselskab 1913-19, af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank fra 1921, af Bestyrelsen for Opdragelsesanstalten »Godhavn«, af Repræsentantskabet for Hedeselskabet og af Forsikringsraadet fra 1924.

1901 blev Andreasen Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse, hvad han vedblev at være i 15 Aar; ved Folketingsvalget i 1903 stillede han sig i Ribekredsen, men opnaede først Valg, da han i 1906 med 1518 Stemmer mod 1351 besejrede

Venstremanden Jul. Frandsen i Næstvedkredsen, som han repræsenterede 1906-20, fra 1920-35 valgtes han i Præstø Amtskreds. 1906-13 var han Sekretær i Folketinget, fra 1910 Medlem af Bestyrelsen for Partiets Gruppe i Tinget, fra 1918 af Jernbaneraadet, samme Aar Medlem af Finansudvalget, som han med Undtagelse af Aaret 1919-20 stadig til 1932 har haft Sæde i, fra 1924-26 og fra 1929-32 som dets Formand. Sygdom nødte ham til at opgive Finansudvalget, senere — 1935 — trak han sig helt tilbage fra det politiske Liv og døde i København 12. August 1944.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-14. »Den danske Dagspresse 1901«, S. 84. »Journalisten«, 15. Okt. 1906. Blaa Bog, 1942. Egne Erindringer under Titlen: Brogede Minder, 1937.

Andresen, Frederik Nikolaj, 1812-58, Lærer. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 4. August 1852 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født i Overby ved Nykøbing S. 26. Oktober 1812, Søn af Skolelærer Peder Andresen. Han gik 1826-28 i Slagelse Latinskole og kom 1830 paa Jonstrup Seminarium, hvorfra han tre Aar senere tog Eksamen; 1833-37 var han Hjælpe lærer i Asnæs ved Kalundborg og 1837-44 hos sin Fader, hvis Embede han derpaa overtog. Han valgtes 1852 som Folketingsmand for Nykøbing S.-Kredsen, hvor han opnaede 401 Stemmer mod Gaardejer L. P. Nielsens 201; efter 1853 med stor Majoritet at have slaaet Kaptajn Buchwald valgtes han ved de tre paafølgende Valg ved Kaaring, men stillede sig ikke til Valget 1858.

Andresen tilhørte nærmest Bondevennerne og tog sig i Tinget særlig af Lærernes Interesser; han har saaledes talt om Skolelærernes Lønninger og Byrder, Forbedring af Landsbylærernes Kaar, om Skolelærerhjelpekasserne, om Borger- og Almueskolevæsenet, men ogsaa om Sognefogedernes Lønning, om Midler til fri Fattigunderstøttelse og om Sognebaandets Løsning.

Han døde 24. December 1858.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Andresen, Nikolaj, 1813-57, Møller. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Holbæk Amts 6. Distrikt (Nykøbing) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 4. December 1849 - 21. April 1851. — Venstre.

Født i Højby ved Nykøbing S. 31. Maj 1813, Søn af Møller, senere Brændevinsbrænder Mads Andresen og Fætter til Folketingsmand, Lærer F. N. Andresen. 1819 flyttede han med sine Forældre til Svinninge Mølle, gik 1823-29 først i Slagelse og senere i Helsingør Latinskole, men hjalp derefter Forældrene, som nu var kommet til Borrevang Ladegaard i Højby Sogn. Ved Giftermaal 1836 blev han Ejer af Egebjerg Mølle ved Nykøbing S., men solgte 1856 Møllen, idet han dog beholdt de omliggende Jorder; 1851 arvefæstede han tre Jordlodder i Underød i samme Sogn. Han hørte til de ældste Bondevenner, var Distriktskommisær og 1847 Suppleant i Stænderforsamlingen.

Han valgtes til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Holbæk Amts 6. Distrikt, hvor han fik 562 Stemmer mod Justitsraad Liebenbergs 135; han valgtes til Folketingsmand i samme Kreds 1849 med 619 Stemmer, men nedlagde sit Mandat April 1851.

I Rigsforsamlingen udtalte han sig for udstrakt Valgret; han vilde have et stærkt Folk og en stærk Kongemagt som Beskærmer af alles Lighed. I Folketinget tog han ikke sjældent Ordet, saaledes f. Eks. om Ophævelse af den jorddrotlige Skiftejurisdiktion, om Afstaaelse af Jord til Boliger for Husvilde, om Afløsning af Pligtarbejde, om Gangstier i offentlige Øjemed og om Indførelse af Selvejendom paa Statens Bøndergods.

Han døde i Egebjerg 25. September 1857.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Andræ, Carl Christopher Georg, 1812-93, Direktør for Gradmaalingen, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 4. December 1849 - 4. August 1852, Landstingsmand for 1. Kreds 3. Juni 1853 - 20. Juni 1863 og 18. Oktober - 5. November 1866; kongevalgt Landstingsmand 5. November 1866 - 2. Februar 1893. — Konservativ.

Født i Hjertebjerg Præstegaard paa Møen 14. Oktober 1812, Søn af Infanterikaptajn

Johann Georg Andræ. 1825 kom han paa Landkadetakademiet og blev Sekondløjtnant 1829, hvorefter han begyndte at studere ved den nystiftede Polyteknisk Læreanstalt, men da den militære Højskole oprettedes Aaret efter, fortsatte han her til 1834; han udnævntes til Premierløjtnant samme Aar, 1839 til Kaptajn, fra 1842 i Generalstaben, idet han samtidig blev Lærer ved den militære Højskole. 1848 blev han Major, 1851 Oberstløjtnant og 1853 Direktør for Gradmaalingen; hans

Værker om den danske Gradmaaling er kendte og hans Opfindelse af en særlig Valgmetode til at værne Mindretallets Ret (Den Andræske Forholdstals-Valgmaade) har gjort hans Navn berømt ogsaa i Udlandet.

Et Par Studierejser til Paris 1835-38 havde præget ham i frisindet Retning, og efter at have siddet som kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling fik Bondevennerne ham valgt til Folketinget 1849 og gjorde ham til dets Formand 1850-52; paa Forfatningsspørgsmaalet kom han imidlertid til at staa ret ene med sit Forslag om Slesvigs Deling og trak sig ved Periodens Udløb tilbage 1852. Aaret efter blev han Landstingsmand og sad i dette Ting — med en enkelt Afbrudelse paa 3 Aar — lige til sin Død; i Tiden 1854-58 var han Finansminister, 1856-57 tillige Konseilspræsident. Han var imidlertid ikke enig med Regeringen i dens Ejderpolitik, her som under Grundlovsstridighederne indtog han et selvstændigt Standpunkt.

Han valgtes som et af Medlemmerne for Kongeriget i den af 28. April 1851 udnævnte Notabelforsamling i Flensborg, og Oktoberforfatningen 1855 er i Hovedsagen hans Værk; 1856-63 sad han som Medlem af Rigsraadet for 1. Kreds og blev ved Rigsraadsvalget 1864 valgt til Landstingets 1. Kreds.

Andræ døde den 2. Februar 1893.

K. 1855. SK. 1857. Gehejmeetatsraad 1858. Gehejmekonferensraad og DM. 1884. Æresdoktor ved Universitetet 1879.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Sal-

monsen I og II. Swalin: Det danske Statsraad 1800-81. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Poul Andræ: Geheimeconferensraad Carl Georg Andræ, Bd. 1-4, 1897-1912. Andræ og Fællesforfatningen, 1903. Andræ og hans Opfindelse af Forholdstalsvalgmaaden, 1905. Geheimeraadinde Andræ's politiske Dagbøger, Bd. 1-3, 1914-20. Mindetale i Landstinget (Liebe) 3-2-1893, Tidenden Sp. 703. III. Tid. 1875, Nr. 803, og 1893, Nr. 20. Flemming Dahl: C. C. G. Andræ's politiske Taler, 1-2, 1933-34.

Ankjær, Stephan, 1820-92, General. Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Hjerting) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864 og Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 20. September 1872 - 25. April 1876. — Højre.

Født i Horsens 5. Januar 1820, Søn af Guldsmed Caspar Villads Ankjær. Han blev Student fra Viborg Katedralskole 1836 og studerede Teologi nogle Aar, men kom 1842 ind paa den kgl. militære Højskole og blev Premierløjtnant, fra 1848 ved Artillerikommandoen i Jyl-

land, 1849 Adjudant ved sammes Overkommando og deltog bl. a. i Slaget ved Fredericia; i det 3. Krigsjaar var han ved Rytteriet og udnævntes 1851 til Kaptajn i Generalstabens topografiske Afdeling. Fem Aar senere overgik han til Krigsministeriet, hvor han som Medlem af flere Kommissioner indlagde sig megen Fortjeneste; han udgav forskellige Afhandlinger, blev 1862 Major og Aaret efter Direktør for Ministeriets Kommandokontor, indtil han ved Krigsminister Lundbyes Afskedigelse Maj 1864 blev Stabschef ved det nørrejydske Armékorps, Oberstløjtnant 1866, Oberst i Generalstaben 1867 og Chef for 20. Bataillon 1871-74. 1874 blev Ankjær General og Chef for 1. jydsk Brigade og i 1885 Generalløjtnant og kommanderende General i 2. Generalkommando. Han afgik fra Hæren 1888.

Da Hother Hage 1861 trak sig tilbage som Hjerting-Kredsens Folketingsmand, valgtes Ankjær ved Kaaring i hans Sted, men genvalgtes ikke 1864. Da Viborg-Kredsens Folketingsmand gennem 23 Aar, Overretsassessor Bregendahl, døde 1872, valgtes han ved Kaaring i dennes Sted ved det

følgende Folketingsvalg; han genvalgtes 1873 med 749 Stemmer mod Chr. H. Ravns 101, men veg 3 Aar senere Pladsen for Kaptajn Dalgas, da han selv i Mellemtiden var blevet udnævnt til General, og dermed opgav han sin politiske Virksomhed. Han havde 1861-62 og 1872-75 været Medlem af Finansudvalget, 1856-63 af Rigsraadet for 1. Kreds og 1864-66 af Rigsraadets Landsting.

Ankjær har bl. a. skrevet »Bemærkninger og Berigtigelser i Anledning af Rigsraadets Udvalgsbetænkning over de fra Krigsministeriet modtagne Oplysninger«, 1864, »Forslag til Organisation af den danske Armee«, 1864, »De nordiske Rigers Stridskræfter«, 1861, og den meget anerkendte »Geografisk-Statistisk Haandbog«, 1858-63.

Han døde i København 24. Juli 1892.

R. 1856. DM. 1858. K² 1875. K¹ 1878. SK. 1885.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Salmonsens I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1875. R. K. Bertelsen: Viborg-Kredsens Folketingsmænd, 1918, S. 17-18. »Militær Tidende«, 1892, S. 386-88.

Bach, Jens Andersen, 1823-1907, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjerget) 12. Oktober 1866 - 9. April 1895. — Venstre.

Født i Veslås, Thisted Amt, 25. November 1823, Søn af Husmand Anders Jensen. 1846-50 var han Soldat i 1. Jægerkorps og deltog i alle dets Træfninger, 1851-54 ved Landhandel paa Halvøen Hannæs og blev derefter Gaardejer i sit Fødesogn; han var Medlem af Sogneforstanderskabet 1856-58 og paany 1862-73 samt af Amtsraadet 1865-71 og Sognefoged 1863-86. Desuden var han fra 1856 Distriktskommisær i G. Winthers Brandforsikring.

Ved Folketingsvalget Oktober 1866 valgtes han ved Kaaring i Bjerget-Kredsen og paa samme Maade ved Valget 1869; han hørte i Begyndelsen til »Mellempartiet« og støttedes af Kredsens Højre-Stemmer, men nærmede sig Det moderate Venstre, hvorfor Højre 1872 og de følgende Valg stillede deres egen Kandidat op mod ham, men uden Held, og Bach beholdt Kredsen med

overlegent Stemme flertal til 1895, da han trak sig tilbage.

Han sluttede sig 1876 til Det forenede Venstre, fulgte fra 1878 dets maadeholdne Fløj og tilhørte 1887 Det forhandlende Venstre. Han tog sjælden Del i Forhandlingerne, men fik Sæde i flere Udvalg, saaledes Udvalget om Præsternes Lønning 1866-67 og 1870-71, om Pensionslov 1871-73, om Pligtkørsel og Pligtarbejde 1872-73 og i Udvalget om Tilsyn med Dampkedler.

Bach har udgivet flere politiske Flyveskrifter, saaledes »Agitation«, 1904, »Venstre i Kjøbenhavn«, 1905, og »Rids af Grundlovsforhandlingerne 1864-66«, 1907.

Han døde 25. Februar 1907, og Egnens Venstre rejste 1908 en Mindesten paa hans Grav paa Vesløs Kirkegaard.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Penne-tegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887 og 90. »Tiden« 1913-14, S. 343.

Badstue, Hans Pedersen, 1802-79, Hus-ejer. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjerget) 29. September 1851-4. August 1852. — Nærmest Konservativ.

Født i Badstuegaarden i Skaarup, Øsløs Sogn, Nordøst for Thisted, 9. September 1802 som Søn af Gaardmand Peder Christensen Badstue, hvis Gaard han arvede, men atter solgte 1850, hvorefter han købte sig et Hus i Øsløs.

Badstue havde adskillige Tillidshverv, var saaledes Sognefoged 1833-36, Lægdsmand 1833-37 samt en Tid Medlem af Sogneforstanderskabet og Vurderingsmand i Sognet.

Egnens Folketingsmand var da Pastor Gottlob, som imidlertid trak sig tilbage 19. August 1851; Bønderne i Kredsen overtalte omsider den ellers saa tilbageholdende Badstue til at stille sig i hans Sted. At han ikke har været særlig begejstret for Hvervet, herom vidner hans Valgtale, der ifølge Overleveringen skal have lydt: »Jeg anser mig ikke for betydelig nok til at tage ind paa Rigsdagen og udrette noget, men naar I ønsker det, kan jeg jo godt tage ind og stemme Ja eller Nej.«

Ved Suppleringsvalget i September 1851 blev han saa valgt til Bjerget-Kredsens Fol-

ketingsmand med 191 Stemmer mod 74, der faldt paa Proprietær Hasselbalch, der 10 Aar senere skulde blive Kredsens Folketingsmand.

I Tinget talte Badstue een Gang, nemlig under Behandlingen af et Lovforslag om Redningsvæsenet, hvor han foreslog Stationering af en Redningsbaad ved Lillestrand. Ved Valget i August det følgende Aar stillede han sig sig ikke paany. 7. August 1879 døde han i Øsløs som Aftægtsmand.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. »Tiden« 1913-14, S. 342.

Bagger, Christian Erhard, 1807-80, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Thisted Amts 4. Distrikt (Nykøbing M.) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Konservativ.

Født i Lemvig 28. November 1807, Søn af Distriktskirurg Egert Christian Bagger og Fætter til Skoledirektør Bor-gen. Han blev Student fra Borgerdydsskolen i København og 1829 theol. Kandidat, Sognepræst for Rær, Hansted og Viksø Sogne i Thisted Amt, 1843 for Øster- og Vesterassels paa Mors og 1857-77 for Førslev i Sorø Amt. Han var 1843-57 Formand for Sogneforstanderskabet, 1851-55 Medlem af Thisted Amtsraad og blev 1863 Repræsentant i Brandforsikringen »Danmark«. Han skrev 1862 et Smaaskrift betitlet »Gejstligheden paa fast Gage«.

Han valgtes 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Nykøbing M.-Distriktet, hvor han fik 226 Stemmer mod Byfoged Rummelhoffs 124, medens de to senere Folketingsmænd, Proprietær J. S. Knudsen og Prokurator Calundan, fik henholdsvis 104 og 35 Stemmer. I Forsamlingen talte Bagger for kortere Øvelser for hele det værnepligtige Mandskab, kæmpede for Embedsstandens Uafhængighed og stemte for Andræs Forslag om Rigsdagens Ordning.

Ved Suppleringsvalget 21. Maj 1858 i 8. Landstingskreds efter Lützhøfts Død stillede han sig, men opnaede kun 34 Stemmer, medens Gaardejer B. L. Nørsgaard valgtes med 85 Stemmer, og Amtmand Rosenkrantz fik 45. Endvidere stillede han sig ved Valget

til Rigsraadets Folketing 31. Maj 1865 i Ringsted-Kredsen, men fik kun 323 Stemmer mod Major v. Müllens 1011.

Bagger døde 1. December 1880.

Dansk Rigsdagskalender, 1856. Wiberg: Dansk Præstehistorie I. S. 413.

Bagger, Johannes Herman, 1841-1919, Højesteretssagfører. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Vestervig) 14. November 1873 - 24. Maj 1881. — Højre.

Født i Rær Præstegaard ved Thisted 3. November 1841, Søn af Sognepræst, Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, Christian Erhard Bagger. 1858 blev han Student fra Viborg Skole, 1863 juridisk Kandidat, 1870 Overrets- og 1874 Højesteretssagfører. Han var Medlem af »Bikuben«s Forretningsudvalg,

blev 1897 Næstformand i Turistforeningen og var 1903-04 Formand for Den antisocialistiske Vælgerforening.

1871 udgav Bagger Skriftet »Danmark og Tyskland. Fremtidsbetragtninger«, i hvilket han gjorde sig til Talsmand for en venskabelig Tilnknytning mellem de to Lande; usandsynligt er det ikke, at dette har influeret paa hans Chancer, da han Aaret efter stillede sig som Folketingskandidat i Vestervig-Kredsen mod Løjtnant Quistgaard Leth og kun opnaede 128 Stemmer mod dennes 402. Han tog imidlertid Revanche Aaret efter, hvor han fik 539 Stemmer, Leth kun 43.

Han tilhørte oprindelig Højre, men indtog 1875-78 en Mellemstilling, idet han forsøgte at mægle mellem Partierne, og da han 1879 havde udgivet en Pjece om »Forhandlingerne i Rigsdagssamlingen 1877-78«, maatte han udtræde af Højre, som fandt, at Bagger i sit Skrift havde begaaet Indiskretioner. Han stillede sig ikke ved det kommende Valg 1881, men udsendte en Redegørelse »Til Vælgerne i Thisted Amts 3. Kreds«.

Han døde 24. Januar 1919.

R. 1887.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Pennebetegninger, 1875. Wuff: Den danske Rigsdag 1879-81. Blaa Bog, 1918. »Tiden« 1913-14, S. 391.

Bahnson, Jesper Jespersen, 1827-1909, Generalløjtnant, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 1. Valgkreds (Frederiksberg) 28. Januar 1887 - 9. April 1895. — Højre.

Født paa Taarupgaard ved Viborg 18. November 1827, Søn af

Godsejer Lorenz Friederich Bahnson. Han gik i Latinskolerne i Randers og Viborg, blev Student 1844, Aaret efter fik han Filosofikum og 1846 Adgangseksamen til Den kgl. militære Højskole. Da Krigen udbrød 1848, deltog han som Sekondløjtnant i Artilleriet,

blev Premierløjtnant 1849 og genoptog efter Krigen sine Studier paa Højskolen, som han forlod 1853; 1855 kom han til Landkadetakademiet som Skoleofficer og Lærer. 1857 blev han Kaptajn i Artilleriet, og 1859 ansattes han som Lærer i Kemi ved Militær-Højskolen; under Krigen 1864 var han ansat ved Artillerikommandoen i Fredericia, ved Lillebælt Artilleriforsvar og i August som Kommandør for 5. Fæstningsartillerikompani og senere som Chef for Batteriet Prøvestenen. 1865-68 var han atter Lærer ved Højskolen, og da Officersskolen afløste Højskolen, blev han Lærer ved Officersskolen til 1876, hvilket Aar han blev Chef for 1. Batteri. 1879 udnævntes han til Oberst, og samtidig blev han Departementschef i Krigsministeriet, hvis Direktør han blev Aaret efter. 1888 blev han Generalmajor og 1894 Generalløjtnant. Han blev 1883 Ejer af sin Fødegaard, som imidlertid 1897 overtoges af Landmandsbanen.

Bahnson havde 1871 stiftet Det kgl. krigsvidenskabelige Selskab, hvor bl. a. Spørgsmaalet om Københavns Befæstning blev indgaaende drøftet. I de følgende Aar arbejdede han utrættelig for Løsningen af denne Sag, hvis Nødvendighed var ham indlysende, og i Landet rejstes der en stærk Agitation for Forsvarssagen. 12. September 1884 afløste han N. F. Ravn som Krigsminister i Ministeriet Estrup og begyndte straks at udarbejde Lovforslag om Københavns Befæstning. Ved provisoriske Bevillingslove kunde allerede i 1886 Anlæggelsen af Kystbatterierne paabegyndes og Opførelsen af Garderhøjfortet, da den frivillige Selvbeskatning traadte til.

1887 stillede han sig til Folketingsvalget i Frederiksberg-Kredsen mod Højesterets-assessor Nyholm, som han besejrede med 4633 Stemmer mod dennes 3121; han genvalgtes 1890 og 92, men opnaaede 1895 kun 1694 Stemmer mod Kommandør Bojesens 1907.

1897 modtog han paa Grund af Alder sin Afsked som kommanderende General, en Post han havde haft de sidste tre Aar, og sad de følgende ti Aar som Formand for Foreningen for Officerer udenfor aktiv Tjeneste.

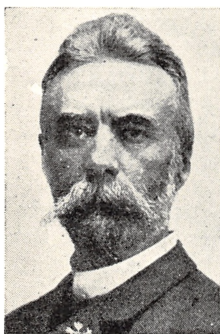
Han døde 26. August 1909 paa Frederiksberg.

R. 1868. DM. 1874. K² 1881. K¹ 1885. SK 1888.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Salmonsen I og II. Richter: Den danske Landmiliteretat 1801-94. J. Kieler: Førende konservative og nationale Skikkelser, Bd. 1. III. Tid. 1884, Nr. 1304, 1899, Nr. 9, og 1909, Nr. 49. »Vor Fremtid«, III, 1909-10, S. 1-7.

Bajer (indtil 1865 Beyer), **Fredrik**, 1837-1922, Løjtnant, Translatør. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 20. September 1872 - 9. April 1895. — Venstre.

Født i Vesteregede ved Næstved 21. April

1837, Søn af Sognepræst Alfred Beyer. 1848-54 gik han paa paa Sorø Akademi, derefter to Aar paa Landkadetakademiet, blev 1856 Sekondløjtnant ved Dragonerne, først i Næstved, senere i Holsten, blev 1864 Premierløjtnant efter at have gaaet paa den militære Højskole

1860-62; under Krigen gjorde han Tjeneste i Nørrejylland, men afskedigedes 1865 ved Hærens Indskrækning og begyndte en Virksomhed som Lærer og Forfatter; 1871-1907 var han desuden Translatør i Svensk.

Hans Arbejde for Kvinde- og særlig Fredssagen er kendt; han stiftede 1870 »Nordens Fristatssamfund« og udgav 1877-79 som dets Organ Ugebladet »Folkevennen«, men Samfundet opløstes 1882 og samtidig stiftedes »Foreningen for Danmarks Neutralisering«. Langt mere betydningsfuld og kendt blev »Dansk Kvindesamfund«, som han sammen med sin Hustru stiftede i 1871,

og »Dansk Fredsforening«, som han stiftede 1882 og var Formand for 1884-92. Endvidere var Bajer Stifter af og Præsident for Verdensfreds-Bureauet i Bern 1891-1907, derefter Ærespræsident, Medlem af Interparlamentarisk Forbunds Bestyrelse fra 1889, Stifter af »Dansk interparlamentarisk Gruppe« 1891 med samt dens Skriftsamling. Bajer var Gruppens første (midlertidige) Formand 1891-92, fra 1921 dens Æresmedlem, og endelig 1907 Medstifter af Det nordiske interparlamentariske Forbund. Jævnside hermed løber en omfattende Forfattervirksomhed, over hvilken en Oversigt findes i Blaa Bog for 1921. 1908 modtog han Nobels Fredspris.

Bajer blev 1869 valgt til Formand for den første Venstre-Vælgerforening i København; tre Aar før havde han forgæves søgt Valg i Nykøbing S.-Kredsen mod Gaardforpagter J. Rasmussen, først 1872 blev han Folketingsmand i Horsens-Kredsen, som han beholdt lige til 1895 med stort Stemmetal; som Modstander af Forliget 1894 stillede han sig ved Valget 1895 i Horsens Landkreds, men faldt, da »Det forhandlende Venstre«s Kandidat Kr. Jørgensen opnaaede 1015 Stemmer mod hans 960. I Rigsdagen talte han særlig for Kvindens Ligeberettigelse og Indførelse af Forholdstals-Valgmaaden.

Han var Folketingets Tilsynsførende ved Bogsamlingen i en Snes Aar, og hans Portrætrelief findes i Bibliotekets Læseværelse. I Den interparlamentariske Gruppens Værelse paa Christiansborg, hvor den af Bajer grundlagte Skriftsamling findes, staar desuden hans Buste.

Han døde 22. Januar 1922; Dansk Fredsforening rejste 1923 et Mindesmærke over ham i Fælledparken.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Pennetegninger, 1875. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Bajer: Livserindringer, 1909-10. III. Tid. 1907, Nr. 30. Blaa Bog, 1921.

Bang, Jens Gustav, 1871-1915, Dr. phil. Folketingsmand for Københavns 10. Valgkreds 4. Januar 1910 - 31. Januar 1915. — Socialdemokratiet.

Født i Storehedinge 26. September 1871, Søn af Sognepræst Vilhelm Bang. Han blev Student fra Ribe Katedralskole 1889, tog Magisterkonferens i Historie 1894 og blev 1897 Dr. phil. paa en Afhandling om »Den gamle Adels Forfald«. Nina Bang, f. Ellin-

ger, var hans Hustru. Efter nogle Studierejser i Udlandet blev han Journalist ved »Social-Demokraten« og ved Siden deraf Forfatter til flere populære social-historiske Værker, hvoraf de mest kendt er »Europas Kulturhistorie«, »Kapitalismens Gennembrud«, »Den socialistiske Fremtidsstat« og »Vor Tid«.

1901 blev han Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse og stillede sig samme Aar ved Folketingsvalget i Odense Amts 2. Valgkreds (Odense) mod Kaptein P. M. Madsen,

som han trængte haardt ved dette og de tre følgende Valg, hvor han stadig forhøjede sit Stemmetal, i 1909 til 2086, uden dog at kunne vælte Højremanden. Da Raadmand P. Knudsen i November 1909 udtraadte som Folketingsmand for Københavns 10. Valgkreds, stillede Gustav Bang sig her ved Suppleringsvalget i Januar 1910 og sejrede med 3189 Stemmer mod Overretssagfører Einar Hansens 1956 og genvalgte i Maj samme Aar og i 1913.

Han døde 31. Januar 1915.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Medlemmerne af Folketinget, 1910 og 14. Universitetets Indbydelsesskrift 1897, S. 89. Historisk Tidsskrift, VIII, Bd. 5, S. 449-50. Nationaløkonomisk Tidsskrift 1915, S. 145-47. Blaa Bog, 1914. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 2-2-1915, Tidenden Sp. 2804.

Bang Peter Georg, 1797-1861, Højesteretsjustitiarius, Minister. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 1. Distrikt (Fredericia) 5. Oktober 1848-16. November 1848, Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 4. August 1852-26. Februar 1853 og for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 14. Juni 1855-November 1856. — Konservativ.

Født i København 7. Oktober 1797, Søn af Domprovst Jacob Hansen Bang. 1813 blev han Student fra

Frederiksborg Skole, 1816 fik han juridisk Embedseksamen og 1820 Doktorgraden; samme Aar blev han Underkancellist og foretog en 2½ Aar lang Studierejse til Udlandet, hvorefter han 1826 blev Assessor i Overretten, 1830 ekstraordinær Professor; i Romerret og 1834 ordentlig Professor; 1836—45 var han Universitetets Kvæstor og Medlem af Nationalbankens Direktion, hvilke Stillinger han imidlertid nedlagde, da han 1845 blev Deputeret i Rentekammeret. Fra 1856 til sin Død var han Justitiarius i Højesteret.

1834-40 og 1841-46 var han Medlem af Provincialstænderne for Østifterne og blev 1846 udnævnt til kgl. Commissarius ved begge Kongerigets Stænderforsamlinger; i Slutningen af 1847 overdrog Christian VIII ham at udarbejde Udkast til en Fællesforfatning, ligesom han efter Kongens Død var med til at udarbejde Forfatningsreskriptet af 28. Januar 1848, blev Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, men indtraadte derfra som Indenrigsminister i Novemberministeriet og nedlagde sit Mandat. 21. September 1849 afløstes han som Minister af Rosenørn og overtog Domæne-Direktoratet.

Bang har ofte deltaget i Valg til Rigsdagen; ved et Suppleringsvalg i Aalborg Amts 2. Valgkreds 17. September 1851 opnaede han 146 Stemmer mod Kammerherre Tillsch's 483, ved et Suppleringsvalg 21. November samme Aar i 10. Landstingskreds 47 Stemmer mod Oberst Lüttichaus 112, men blev derpaa ved Valget 1852 valgt ved Kaaring som Folketingsmand for Holbæk-Kredsen. 7. December 1851 havde han imidlertid afløst Madvig som Kirke- og Undervisningsminister i Moltkes 4. Ministerium, 1852 blev han Indenrigsminister i Ministeriet Bluhme til April 1853; ved Folketingsvalget i Februar 1853 stillede han sig ikke til Genvalg i Holbæk, men forsøgte sig i Helsingør-Kredsen mod Professor H. N. Clausen, men opnaede kun 104 Stemmer mod dennes 350.

12. December 1854 blev han Premierminister eller, som det efter Oktober-Forfatningens Gennemførelse 1855 kom til at hedde, Konseilspræsident; han var selv til 18. Februar 1856 Indenrigsminister, fra 16. Oktober 1855 Minister for Monarkiets fælles indre Anliggender og til 13. December 1854, een Dag, Minister for Slesvig. Desuden blev han ved Folketingsvalget Juni 1855 valgt ved Kaaring i Ringkøbing-Kredsen, men nedlagde, for en stor Del paa Grund af svækket Helbred, sidst i Novem-

ber 1856 sit Mandat; Maaneden i Forvejen havde han indgivet sin Demissionsbegæring som Minister. Han blev, som nævnt, Justitiarius i Højesteret og fungerede som saadan til sin Død 2. April 1861.

Foruden adskillige juridiske Værker har Bang 1837 skrevet »Om de Midler, som kunne anvendes til at bringe Ligevægt mellem de danske Financers Indtægt og Udgift, uden at træde enten den nærværende eller tilkommende Slægt for nær«, »Om den fuldstændige Skattebevillingsret og Constitutionsspørgsmaalet i Almindelighed«, 1840, og »Om de attraaede Forandringer af den danske Statsforfatning«, 1842.

R. 1836. DM. 1840. Etatsraad 1842. K. 1847. SK. og Gehejmekonferensraad 1854.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Salmonsen I og II. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Breve fra Bang til Provst H. K. With, Historisk Tidsskrift, III, 6. Bd. III. Tid. 1861, Nr. 80.

Bank, Niels Hansen, 1797-1878, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 4. August 1852-26. Februar 1853 og 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født i Oksenvad ved Haderslev 25. Marts 1797, Søn af Boelsmand Hans Hansen Bank. Han fulgte sine Forældre til deres Fødeegn ved Vejle, var 1821-31 Knipplingskræmmer, til han købte den 110 Tdr. Land store Stenbrogaard i Give Sogn, som han drev, til han i 1869 gik paa Aftægt. Han var Sogneforstander 1845-50, Sognefoged 1845-49 og Lægdsmand 1845-78.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig i Give-Kredsen og valgtes med 198 Stemmer mod 112; skønt han ved Valget Aaret efter forhøjede sit Stemmetal til 263, var det Sognefoged Jens Christensen, der med 294 Stemmer gik af med Sejren, og det samme fandt Sted ved Valget i Maj samme Aar, hvor det atter var Jens Christensen, der sejrede. 1858 stillede Bank sig igen og valgtes med 226 Stemmer; men ved Valget 1861 opnaaede han ikke tilstrækkelig

Stemmetal og stillede sig ikke siden. Han talte sjældent i Tinget.

Han døde 9. Juni 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

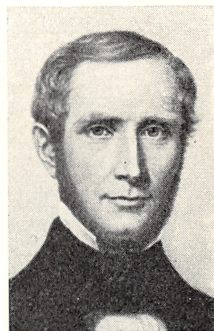
Bardenfleth, Carl Emil, 1807-57, Stiftamtmand, Minister. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 4. December 1849 - 4. August 1852 og Landstingsmand for 6. Kreds 6. Juni 1853 - 12. November 1854. — Konservativ.

Født i København 9. Maj 1807, Søn af Kontreadmiral Johan Frederik Bardenfleth. 1823 blev han Student fra Borgerdydskolen og 1827 cand. jur. I det følgende Aar ledsagede han Prinsen, den senere Konge Frederik VII, paa en Udenlandsrejse, og efter dennes Giftermaal med Prinsesse Vilhelmine var han tjenestgørende Kammerjunker hos Prinsessen. 1832 blev han Byfoged i Frederikssund og Herredsfoged i Horns Herred, 1837 Amtmand paa Island, 1841 Hofchef hos Kronprinsen paa Fyn og 1842 Stiftamtmand i Odense. 1845 og 47 mødte han desuden som kgl. Kommissarius ved det islandske Alting.

Efter Christian VIII's Død 1848 udnævntes Bardenfleth til Gehejmestatsminister uden Portefølje og senere til Præsident i det danske Kancelli; han forsøgte paa Kongens Opfordring selv at danne Ministerium, men bad sluttelig Grev Moltke paatage sig det. Selv blev han Justitsminister til 1851 og derefter til 1852 Minister for Slesvig.

Ved Valget 1849 i Odense-Kredsen valgtes han ved Kaaring til Medlem af Folketinget og ved Valget i Juni 1853 til Medlem af Landstinget for 6. Kreds, medens han ved samme Valg samlede 138 Stemmer i 2. Kreds. Han udtraadte af dette Ting 12. November 1854. Derimod blev han Medlem af det kongevalgte Rigsraad af 26. Juli 1854 og 2. Oktober 1855 kongevalgt Medlem af Oktoberforfatningens Rigsraad.

Bardenfleth ønskede ikke at indtræde i det Ministerium, Bluhme dannede i Januar 1852, og da han ikke mere var Medlem af Regeringen, købte han Søllerødgaard, hvis Drift han beskæftigede sig en Del med. I 1855 konstitueredes han som Domænedirek-

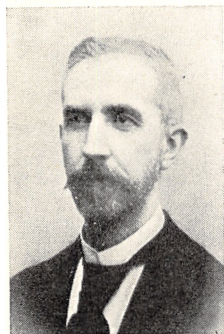
tør, men døde allerede 3. September 1857 kun 50 Aar gammel.

Kammerjunker 1827. Kammerherre 1840. R. 1841. K. 1842. DM. 1845. SK. 1848. Gehejmekonferensraad 1848.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Salmonsens I og II. Swalin: Det danske Statsraad 1800-81. C. E. Bardenfleth: Livserindringer, 1890.

Bardenfleth, Vilhelm, 1850-1933, Stiftamtmand, Minister. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Højre.

Født i København 18. Juli 1850, Søn af daværende Justitsminister Carl Emil Bardenfleth. Han blev 1868 Student fra Borgerdydsskolen, 1874 juridisk Kandidat, var derefter Volontør paa Kontoret for Københavns Amts nordre Birk og 1877-80 paa et Sagførerkontor; 1879 blev han Assistent i Indenrigsministeriet og 1889 Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær, 1894 Stiftamtmand i Aarhus en kort Tid, nemlig til han blev Minister, og 1899-1921 Amtmand i Vejle.

Bardenfleth var Formand for mange Bestyrelser, saaledes for Vejle Amts Skovdyrkningsforening, for Den Kellerske Aandsvageanstalt, for Vejle Amts historiske Samfund og 1919 for Sydjydske Nævningskreds; endvidere var han Formand for Vejle Banks Repræsentantskab, Medlem af Hedeselskabets Bestyrelse og Denominator ved Ehlers Kollegium.

7. August 1894 udnævntes han til Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Reedtz-Thotts Ministerium, hvor han særlig indlagde sig Fortjeneste ved sine Forarbejder til Loven om Folkeskolen; ved Folketingsvalget 1895 valgtes han i Odense-Kredsen, men lod sig ikke genopstille. 23. Maj 1897 blev han Indenrigsminister i Ministeriet Hørring og gennemførte blandt andet 1898 Loven om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, om Indfødsretten og Frihavnsloven; men da forskellige Jernbaneforslag, bl. a. Færgeforbindelsen Gedser-Warnemünde, strandede, søgte og fik han 28. August 1899 sin Afsked som Minister. Han var Formand for Kommissionen af 1909 om Folke-

skolens Tilsyn m. v., Kommissionen af 1911 om Københavns Skolevæsens Tilsyn samt for det kirkelige Udvalg af 1921.

Han døde 6. September 1933.

R. 1894. K² 1896. DM. 1898. K¹ 1899. SK. og Kammerherre 1911.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. G. H. W. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Blaa Bog, 1933.

Barfod, Povl Frederik, 1811-96, Forfatter, Bibliotekar. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 7. Distrikt (Stege) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849; Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 4. December 1849-26. Februar 1853 og for Maribo Amts 3. Valgkreds (Sakskøbing) 4. Oktober 1853 - 22. September 1869. — Liberal.

Født i Lyngby ved Grenaa 7. April 1811, Søn af Sognepræst Hans Peter Barfoed. 1823 flyttede han med Forældrene til Fakse, blev 1828 privat dimmitteret som Student og tog Aaret efter 2. Eksamen, hvorefter han 1830-32 var Huslærer paa Gjorslev og 1833-35 i København; 1834 var han Medstifter og til 1837 Bestyrer af Det forenede Velgørenhedsselskabs Drengekole, 1836 Medstifter af »Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse«, hvis Ugeskrift han var Medredaktør af, og 1838-39 var han Amanuensis ved Universitetsbiblioteket. Han udgav 1839-42 det fællesnordiske Tidsskrift »Brage og Idun«, 1845-46 »Skandinavisk Folkekalender« og var derefter i ti Aar Bibliotekar i »Det skandinaviske Selskab«; 1855-61 var han Fuldmægtig i Indenrigsministeriets Arkivkontor og siden, til 1866, Assistent ved Det kgl. Bibliotek.

Barfod har udgivet adskillige historiske og politiske Værker, mest kendt er hans »Fortællinger af Fædrelandets Historie«, 1. Udg. 1853, hans Danmarks Historie fra 1319-1670 i 6 Bd., »Danmarks Geistlighed«, 1848-49, og hans Ud gave 1848-52 af Ambrosius Stubs Digte; politiske Forhold er behandlet i »En dansk Hverdagshistorie i lutter Aktstykker«, 1846, »Den danske Sag i den slesvigske Stænderforsamling 1842« og fremhæves bør ogsaa hans meget nyttige Samling Biografier i »Dansk Rigsdagskalender«, 1856.

Han sluttede sig tidlig til Bondevennerne og redigerede 1844-47 deres Blad »Almuevennen«; han valgtes 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling med 470 Stemmer mod Hother Hages 381, og derefter valgtes han 1849 og 52 til Folketingsmand for Stege-Kredsen, faldt ved Valget i Februar 1853 mod Gaardejer A. Christophersen, forsøgte ved Valget i Maj at blive valgt i Grenaa-Kredsen mod Toldinspektør Müller, men opnaaede kun 71 Stemmer. Han havde i Mellemtiden fjernet sig fra Bondevennerne, men ved et Suppleringsvalg i Saksøbing-Kredsen Oktober 1853 valgtes han ved Kaaring som Gaardejer H. Olesens Afløser og beholdt Kredsen til 1869, da Tunghørhed nødsagede ham til at trække sig tilbage. Han var en af Folketingets Sekretærer 1852-53, 1864-65 og 66-67, og han valgtes 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing. Han døde 15. Juni 1896.

R. 1888.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rich. Petersen: Frederik Barfod, 1897. H. P. B. Barfoed: »Minder fra et langt Liv«, 1921. Frederik Barfod: Et Livs Erindringer, 1938. Se endvidere Erichsen og Krarup: »Dansk historisk Bibliografi«, 1917, Bd. 3, S. 50-51.

Barner, Hans Sophus Vilhelm, 1839-1921, Godsejer. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Hurup) 16. Juni 1903 - 29. Maj 1906. — Højre med frikonservativt Anstrøg.*

Født paa Eskildstrup ved Ringsted 31. Januar 1839, Søn af Godsejer Leopold Theodor Barner. Han tog Præliminæreksamen, blev derpaa Landvæsenselev, Forvalter og 1864 Forpagter af Fødegaarden, til han ved Faderens Død 1887 blev Ejer. Han har interesseret sig meget for Husmændenes og Landarbejdernes Kaar og deltaget meget i Foreningslivet; han har været Medlem i 12 Aar af Førslev-Sneslev Sogneraad, deraf de 9 som Formand, Formand for Udvalget for Præmiering af Huslodder i Sorø Amt, 1887-98 Formand for Sorø Amts landøkonomiske Selskab, 1891-1910 for Forbundet af sjællandske Kvægavlsforeninger, 1897-1902 Næstformand i De

samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift, Præsident for Danmarks Agrarforening 1893-95 og endelig Medlem af Bestyrelsen for det københavnske Kirkefond og Bestyrelsen for Københavns Fængselsvæsen.

Ved Folketingsvalget 1887 stillede Barner sig i Ringsted-Kredsen mod J. K. Lauridsen, men opnaaede knap to Trediedele af dennes Stemmetal; ligedan gik det i 1890, og heller ikke, da han ved Valget 1898 forsøgte sig i Lemvig-Kredsen, blev han valgt, men fik dog 1215 Stemmer mod Gaardejer Sandbæks 1329. Først ved Folketingsvalget 1903 lykkedes det, idet han, haardt trængt af Lærer Kierkegaard, overtog Hurup-Kredsen efter Etatsraad N. Andersen; men ved det paafølgende Valg 1906 blev Kierkegaard den stærkeste med 1157 Stemmer mod Barners 1104.

Han døde paa Frederiksberg 14. November 1921. Mindesten rejstes ved Eskildstrup 1931.

Kammerjunker 1866. Kammerherre 1889. R. 1893.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, S. 754. Medlemmerne af Folketinget 1903. »Ugeskrift for Landmænde«, 1909, S. 60-61.

Bauditz, Waldemar Gustav Otto, 1822-1901, Premierløjtnant. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 4. August - 18. December 1852. — Konservativ.

Født i København 15. Januar 1822, Søn af Generalmajor Ferdinand Christian Fürchtegott Bauditz. Han kom paa Landkadet-akademiet 1834, afgik herfra 1839 som Sekondløjtnant ved Livgarden, 1844-48 var han paa den militære Højskole, blev 1847 Premierløjtnant i Infanteriet og fra 1848 i Ingeniørkorpset. Han deltog i Krigen

med Ansættelse ved Feltingeniørdetachmentet, blev Korpsadjutant, men fik efter Ansøgning 1852 sin Afsked og gik over i Jernbanevæsenet. Til 1856 arbejdede han ved Anlægget af den sydslesvigske Bane og blev derefter øverste Baneingeniør med Tjeneste ved de sjællandske Baner, til han 1870 søgte og fik sin Afsked; 1857 havde han opnaaet Afskedspatent som Kaptajn. Han var

Medlem af Direktionen for A/S »Fredens Møllers Fabrikker« fra 1860 og af Frederiksberg Kommunalbestyrelse 1866-68.

Bauditz oversatte 1852-58 Macaulays Englands-Historie og 1859 Romanen »Catharina Ashton« samt skrev adskillige Bidrag til Tidsskrifter og Blade; endvidere har han 1873-83 udgivet Tidsskriftet »I ledige Timer« og skrevet sine Erindringer (indtil 1851).

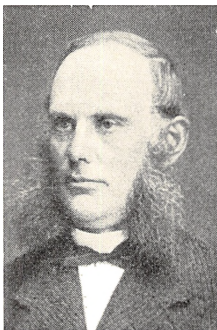
Til Folketingsvalget i August 1852 valgtes han ved Kaaring i Fredensborg-Kredsen, men nedlagde sit Mandat den 18. December; han havde haft Ordet under Behandlingen af Spørgsmaalet om Officerers Tilladelse til at indgaa Ægteskab og om Udskrivning til Landkrigstjeneste. Han døde 7. Marts 1901 paa Frederiksberg.

Kammerjunker 1840. R. 1864.

Bricka I og II. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. W. G. O. Bauditz: Livserindringer, 1903.

Bay, Chr., 1835-1904, Proprietær. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 24. Maj-26. Juli 1881. — Højre.

Født 17. April 1835 som Søn af Købmand Bay; Familien tilhørte en gammel Købmandsslægt og arvede

just noget efter Sønnens Fødsel en Købmandsforretning i Rudkøbing, som denne derpaa blev opdraget til at kunne overtage. Han var et Par Aar i England og Skotland, men da han ikke havde Lyst, og Helbredet desuden ikke slog til, opgav han denne Vej og begyndte

at studere Landbrug; 1860 købte han den 39 Tdr. Hartkorn store Follerupgaard ved Fredericia, som han hurtigt drev op til en fremragende Gaard.

Egnens Folk valgte ham 1863 til Formand for Sogneraadet, og som saadan stilledes der store Krav til ham under Krigen med den fjendtlige Okkupation og den senere Skadeserstatnings Regulering, men Bay løste alle Opgaverne med stor Dygtighed. Af private Grunde trak han sig en Overgang helt tilbage fra offentlig Virksomhed, men sidst i 70'erne gjorde han sig bemærket ved paa et politisk Møde paa virksomhedsfuld Maade at tage en Debat op med Berg.

Efter talrige Opfordringer stillede han sig saa til Folketingsvalget i Vonsild-Kredsen 1879 mod Venstremanden, Gaardejer Hans Buch og samlede 419 Stemmer mod Buchs 515; to Aar senere forsøgte han atter og valgtes da med 502 Stemmer; to Venstremodstandere fik tilsammen kun 403 Stemmer. Men knap 1½ Maaned efter opløstes Folketinget paa Grund af Finanslovens Forkastelse, og ved det paafølgende Valg fik Købmand Roed, Kolding, 795 mod Bays 626 Stemmer og blev Folketingsmand; 1884 forsøgte Bay paany, men manglede over 200 Stemmer i at naa Roed.

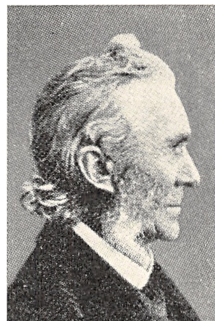
Bay naaede saaledes ikke at faa Ordet i Folketinget og gav sig nu atter til sine Landbrugsinteresser; han tog saaledes ivrig Del i Oprettelsen af Vejle Amts Svineslagteri 1896. Han døde 11. Juli 1904.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. »Vejle Amts Folkeblad« 12. Juli 1904.

Bech, Johan Vilhelm August, 1808-85, Gaardejer. Landstingsmand for 11. Kreds 20. Juni 1859-23. Juni 1866. — Venstre.

Født i Fredericia 4. Oktober 1808, Søn af Kammerraad, Toldkasserer Bech. Han var

beslægtet med Ove Malling, der var gift Bech, og kom meget som ungt Menneske i hans Hjem. 1829 blev han dansk Jurist, men derefter begyndte han at studere Landøkonomi; han var i mange Aar Godsforvalter, først paa Godset Nysø og saa paa Troiborg i Sønderjylland, og var derefter Gaardejer i Visby ved Tønder.

Han tog livlig Del i Kampen for Danskheden dernede; 1864 udstod han et halvt Aars Fangenskab i preussiske Fængsler, hvor han med sit livlige Temperament og sine musikalske Evner forkortede Tiden for sine Medfanger; adskilligt haardere fik han det derimod i 1870. Da den fransk-tyske Krig udbrød, agiterede han med flere andre for, at Danmark skulde slutte sig til Frankrig og derved maaske opnaa at faa Sønderjylland tilbage; det kom ham dyrt til at staa. Natten til den 2. August 1870 blev han midt om Natten hentet ud af sin Seng af preussiske Gendarmere, arresteret og ført i Krigsfangenskab til Lötzen ved den russiske

Grænse; samme Skæbne overgik Sognets Præst, Pastor Schmidt, Redaktøren af »Flensborg Avis«, C. A. Willemoës, og Bechs Huslærer, cand. theol. Ley. De blev alle, samtidig med Hans Krüger, løsladt den 29. Oktober.

Ved Landstingsvalget 1859 blev Bech valgt i 11. Kreds med 129 Stemmer og sad i Landstinget til næste Valg i 1866, hvor han ikke stillede sig til Valg. Hans Indsigt i Landbrugsspørgsmaal gav sig bl. a. Udtryk i hans Indlæg under Behandlingen af Lovforslag om Hingsteskuer, om Husdyravlens Fremme og om Brand- og Bygningsvæsen paa Landet samt om kommunale Beskatninger og Valg i Købstæderne.

1872 flyttede Bech til Kolding og opholdt sig dels her, dels paa en mindre Landejendom i Seest, optaget af sit Arbejde med forskellige Forbedringer i Gaardens Drift. Han døde i Kolding 20. Februar 1885.

»Kolding Avis« 21. Februar 1885.

Beck, Hans Charles Johannes, 1817-90, Major. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 14. Juni 1858 - 7. Juni 1864. — Højre.

Født paa St. Croix 1. Oktober 1817, Søn af Artillerikaptajn Hans Peter Gustav Beck. Han blev Landkadet 1831, Sekondløjtnant i 2. Livregiment 1838 og i Infanteriet 1842; han gik paa Militærhøjskolen 1839-44, blev 1845 Premierløjtnant, 1848 Kaptajn og Adjudant i Generalstaben. Han deltog i Krigen 1848-50 og var først Sous-

chef hos General Rye og siden hos Moltke; 1857 blev han Major, 1863 Stabschef ved 1. Infanteridivision og kort efter Oberstløjtnant og Kommandør for 1. Infanteriregiment. I Krigen 1864 deltog han i Kampen ved Sankelmark og i Fægtningerne ved Vejle og Lundby; ved Aarets Slutning blev han Chef for 14. Bataillon, 1866 Oberst og 1867 Chef for 28. Bataillon; sin Afsked fik han 1873 paa Grund af Svagelighed.

Ved Folketingsvalget 1858 sejrede han over Fredensborgkredsens tidligere Repræsentant, Proprietær Jung, idet han opnaede 132 Stemmer mod dennes 74; 1861 genvalgte han med 209 Stemmer, men stillede sig

ikke oftere. I Tinget har han særligt arbejdet for Ændring i Værnepligtsloven, Befæstningen af Dannevirke og Ordning af Jernbanetrafikken.

Han døde i København 8. Januar 1890.

R. 1848. DM. 1850. Fortjenstmedaillen i Guld 1863. K³ 1864. K⁴ 1873.

Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Bentzen, Anders, 1816-95, Prokurator. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 17. Oktober 1863 - 12. Oktober 1866. — Konservativ.

Født i Storehedinge 14. Marts 1816, Søn af Avlsbruger P. Bentzen. I sin Opvækst hjalp han en Farbroder ved Markarbejde, men kom 1833 til sin Svoger, Prokurator N. C. Jensen i Aalborg; han forberedte sig her til dansk-juridisk Eksamen, som han tog med 1. Karakter 1835 og blev Svogers Fuldmægtig. 1856 blev han Prøveprokurator og 1858 virkelig Prokurator i Aalborg, hvor han oparbejdede sin Forretning til en af Byens største.

Han var 1850-60 Kasserer og Inspektør ved Byens Fattigvæsen, valgtes 1861 til Borgerrepræsentant og var 1868-80 Byrådsmedlem, blev Medlem af Fattigkommissionen og var 1868-80 Formand for Fattigudvalget; han interesserede sig i det hele meget for Byens Udvikling og virkede bl. a. ogsaa for Pontonbroens Anlæg. Desuden var han Medlem af Diskontobankens Direktion, 1881-88 Repræsentant i Ny jydsk Købstads-Kreditforening, fra 1870 Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Sagførerforening og 1886-90 Medlem af Sagførerraadet.

20. Juni 1863 søgte han Valg i 7. Landstingskreds, men opnaede kun 96 Stemmer; men ved et Suppleringsvalg i Aalborg-Kredsen samme Aar efter Raadmand Krebs' Udtreden af Folketinget blev han valgt med 245 Stemmer, idet han fik 200 Stemmer flere end Modkandidaten, Telegrafbestyrer Piehl; han genvalgte ved Kaaring 1864 og haardt trængt af Piehl i Juni 1866, men stillede sig ikke ved Valget i Oktober. 1864 og 65 valgtes han desuden til Rigsraadets Folketing.

Han stemte 1866 for den reviderede Grundlov.

Bentzen døde 27. December 1895.

R. 1881.

Benzon, Bøje Peter Lorenz Alfred, 1855-1932, Apoteker. Folketingsmand for Københavns 2. Valgkreds 3. April 1901 - 16. Juni 1903. — Venstre.

Født i København 17. Januar 1855, Søn af Apoteker Alfred Nicolai Benzon. Han blev 1873 Student fra Haderslev Læreres Skole, Aaret efter cand. phil., 1875 tog han Apotekermedhjælper-Eksamen, ansattes et halvt Aar ved Apoteket i Nykøbing F. og blev 1877 cand. pharm. Han studerede Kemi ved Polyteknisk Læreanstalt, dyrkede Malerkunst og udstillede flere Gange paa Charlottenborg; 1884 — ved Faderens Død — overtog han sammen med sin Broder dennes Forretning.

Benzon har haft en Mængde offentlige Hverv; han var 1896-1908 Borgerrepræsentant i København, 1904-25 Medlem af Havnebestyrelsen og har endvidere været Medlem af Privatbankens Bankraad, Industrieforeningens Repræsentantskab, af Bestyrelsen for adskillige Fabriksvirksomheder, bl. a. Den kgl. Porcelænsfabrik og for Dampskibsselskabet Øresund; han var Formand i Bestyrelsen for De forenede Bryggerier, De forenede Gummi- og Luftringefabrikker, Skandinavisk Gummikompani og Switzers Bjergnings-Entreprise.

Ogsaa paa Sportens Omraade har han gjort sin Indsats, idet særlig Ride- og Sejlsporten har haft hans Interesse; han har været Medlem af Komiteen for »Foreningen til den ædle Hesteavl's Fremme«, Næstformand og til sidst Æresmedlem af Kgl. dansk Yachtklub, Redaktør af Sejlsportsbladet »Idræt« samt Medlem af den internationale Yacht-Unions permanente Komité, idet han særlig gjorde sig bekendt ved sit System for Maaleregler og sine Afhandlinger derom.

1892 blev Benzon Medlem af Bestyrelsen for Danmarks Apotekerforening og 1894 dens Formand; dette Hverv røgtede han samvittighedsfuldt i 32 Aar, til han i 1926

af Helbredshensyn saa sig nødsaget til at nedlægge det. Samme Aar stillede han et Beløb paa 100,000 Kroner til Foreningens Raadighed og udnævntes til Æresmedlem. Alfred Benzon havde sin store Andel i Udarbejdelsen af Apotekerloven 1913.

Til Folketinget valgtes han i 1901 i Københavns 2. Kreds, hvor han opstilledes mod Indenrigsminister Bramsen og sejrede med 1462 Stemmer mod Bramsens 1356; men ved det følgende Valg i 1903 maatte Benzon vige for H. L. Møller. Han var Medlem af Kommissionen til Omordning af Statens Sundhedsvæsen og var under Verdenskrigen sagkyndig Raadgiver for Justitsministeriet i farmaceutiske Spørgsmaal.

Han døde 21. Maj 1932.

R. 1894. DM. 1913. K² 1919.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Medlemmerne af Folketinget 1901. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Hauch Fausbøll: Slægthaandbogen. »Firmaet Alfred Benzon«, 1909. »Farmaceutisk Tidende«, 1932, S. 417-19. Blaa Bog, 1932.

Berendsen, Ivar Maurice, 1865-1939, Toldinspektør. Folketingsmand for Københavns 2. Valgkreds 20. Maj 1910 - 22. April 1918 og 8. Medlem for Hovedstaden 22. April 1918 - 21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født i København 5. Oktober 1865, Søn af Grosserer Sophus Berendsen. Han blev Student fra Metropolitanskolen 1882, cand. jur. 1887, Volontør i Overtoldinspektoratet 1887-91, var derefter Sekretær til 1894, Fuldmægtig 1894-98. Toldforvalter paa Frederiksberg 1898-1903, Toldinspektør i København 1903-14 og derefter i Frihavnen 1914-35.

Han har bl. a. været Formand for Den danske Toldtats Forening 1904-10, Formand for Forretningsudvalget for Statsfunktionærernes Laaneforening fra 1917 og Næstformand i Komiteen til Formindskelse af Børnedødeligheden. Siden 1888 har han skrevet i »Politiken«, »Tilskueren« m. m., særlig om Toldforhold og det finske Spørgsmaal; 1927 udgav han en Mindetale om Georg Brandes, og i 1928 paabegyndte han Offentliggørelsen af sine finske Erindringer. 1898-1901 og 1907-08 var han Formand

for Studentersamfundet, 1914 og 1921-22 for dets Medlemsraad, Medlem af Den radikale Klubs Hovedudvalg fra 1905 og af de forberedende Udvalg for Partiets Program, Delegeret ved det konstituerende Møde i Odense 1905, Medlem af Hovedbestyrelsen for Københavns radikale Venstreforening fra 1894, Næstformand 1905-18, Medlem af Forretningsudvalget 1896-98 og 1918-21, Formand 1921-25, Medlem af Det radikale Landsforbunds Hovedbestyrelse 1922-28 og 1929-33.

Han valgtes 1912 til Generalsekretær for de europæiske Radikales Sammenslutning, genvalgt 1919 og 22; 1924 blev han valgt til Generalsekretær for de europæiske radikale Partiers Liga, genvalgtes Aaret efter og blev 1927-29 dens Præsident; 1926 blev han Medlem af den foreløbige Bestyrelse for Ligaen for europæisk Forstaaelse og 1929 af Bestyrelsen for sammes danske Gruppe.

1909 stillede han sig til Folketingsvalget i Københavns 2. Kreds mod H. L. Møller, men opnaaede ikke Valg; Aaret efter sejrede han derimod med 1499 Stemmer mod Møllers 1409 og repræsenterede derefter Kredsen de næste ti Aar. 1906 havde Regeringen sendt ham til Udlandet for at studere Toldforhold; ogsaa under Rigsdagsperioden blev der gjort megen Brug af hans Kundskaber paa dette og andre Omraader. Han var saaledes Medlem af Toldforordningskommissionen af 1912, af Postkommissionen af 1914, af Telefonkommissionen af 1916, af Lønningskommissionen af 1917, af Kommissionen til Omordning af Ministeriernes Arbejdsforhold af 1919, af Arbejdsnævnet 1920-26 og af Nævnet for ekstraordinær Arbejdsløshed 1921-26. Fremdeles var han sit Partis Ordfører for Skattelovgivningen 1917-20, for Aktieloven 1918 og for Børsloven 1919.

Han døde 13. November 1939.

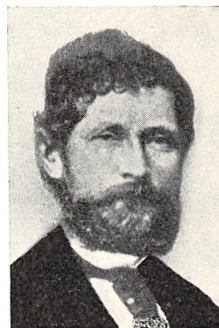
Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. Blaa Bog, 1939.

Berg, Carl Anton Christian, 1827-97, Proprietær. Landstingsmand for 2. Kreds 13. November 1871 - 30. September 1882. — Højre.

Født i København 17. September 1827, Søn af Overlæge L. A. Berg. Han gik i det von Westenske Institut og lærte derefter Landvæsen; han var en Del Aar Forvalter, senere Forpagter, men købte 1862 Store Vejlegaard i Vallensbæk Sogn, Københavns Amt, og 1876 tillige en Bondegaard i Ballestrup Sogn. Han forblev Ejer af Store Vejle-

gaard, skønt han 1871-79 boede i København og fra 1880 paa Frederiksberg.

1865-70 var han Formand for Vallensbæk Sogneraad, 1865-77 og 1880-92 Medlem af Københavns Amdsraad, 1868 Landvæsen-kommissær, Suppleant og senere Medlem af Taksationskommissionen for Jernbaneanlæg, 1888 Formand for Afløsning af Gaardmandshoveriet i 2. Landstingskreds og 1890 Medlem af Bestyrelsen for Aandssvageanstalten paa Gl. Bakkehus; 1871 blev han som Medstifter

af Landmandsbanen baade Medlem af Bankraadet og Medlem af Delegationen (Bestyrelsen), og det vedblev han med at være lige til sin Død; han var siden 1877 Medlem af Repræsentantskabet for Landbygningernes alm. Brandforsikring, og i 1876 blev han Medlem af Repræsentantskabet, senere Medlem af Bestyrelsen for det københavnske Brandassurance-Kompagni for Varer og Effekter. Endelig blev han 1882 Formand for et Interessentskab »Stubberup Enge«, som afkøbte Lammefjords-Selskabet 1800 Tdr. Land af Fjordens vestlige Del og efterhaanden solgte dem til Landbrugere paa Egnen.

Ved et Suppleringsvalg 1871 valgtes han i 2. Landstingskreds i Stedet for Gaardejer P. Hansen, genvalgtes 1874, men opnaaede 1882 ikke tilstrækkelig mange Stemmer. Han var en af Tingets Sekretærer 1873-75 og 1878-79; 1881-82 var han Medlem af Forsvarsudvalget, udtalte sig mod Københavns Landbefæstning og ønskede hellere at lægge Vægten paa Søbefæstningen og Flaadens Udvikling. Endvidere blev han 1879 Medlem af Kommissionen om Universitetets finansielle Stilling.

Han døde 12. December 1897.

R. 1884. Etatsraad 1892.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Berg, Christian Poulsen, 1829-91, Skoleforstander, Bladudgiver. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 4. Juni 1866 - 28. November 1891. — Venstre.

Født paa Gaarden Sønder-Bjærg i Fjaltring Sogn ved Lemvig 18. December 1829, Søn af Sognefoged Poul Madsen Bjerg. Han gik 1848-50 paa Ranum Seminarium,

fra hvis Forstander, Ludv. Chr. Müller, han modtog sin grundtvigske Paavirkning. Efter at han havde taget Eksamen, blev han Hjælpelærer og Huslærer, sidst hos en Gaardejer paa Kolding-Egnen.

Berg holdt selv Aftenskole for Haandværkssvende og Handelslærlinge, og efter at han 1852 var blevet Lærer ved Borgerskolen i Kolding, blev han 1857 Byraadets Sekretær og begyndte skriftlig og mundtlig at deltage i Debatten om offentlige For-

hold. 1861 blev han Førstelærer paa Bogø, begyndte Aaret efter en Aftenskole her, oprettede 1863 en Sømandsskole, der 1867 udvidedes til en fuldstændig Navigationsskole. 1868 kom han ind i Sogneraadet og blev dets Formand; som Rigsdagsmand arbejdede han ogsaa for Øen, skaffede den 1872 Telegrafstation, 1883 daglig Dampskibsforbindelse med Stubbekøbing og oprettede endelig 1887 sammen med Chr. Wad og Hustru Bogø private Realskole. 1874 forlod han Øen og afskedigedes som Lærer kort efter i Anledning af sin Strid med Undervisningsministeriet i den saakaldte Kjælder-næssag, flyttede til København og 1876 til Hillerød, hvor han 1880-84 var Medlem af Byraadet.

Allerede 1868 var Berg begyndt at holde Folkemøder ude omkring, foretog, særlig 1871 i Vestjylland, en Række omfattende Agitationsrejser og begyndte Stiftelsen af de mange Venstreblade, der endnu gaar under Benævnelserne »De Bergske Blade«; 1871 stiftedes »Kolding Folkeblad«, 1874 »Frederiksborg Amts Avis«, 1878 »Roskilde Dagblad«, 1880 »Holbæk Amts Dagblad« og »Ringkøbing Amts Dagblad«, 1881 »Holstebro Dagblad«, 1882 »Thisted Amts Tidende« og 1889 »Herning Dagblad«; desuden overtog og videreførte han adskillige andre Blade.

Efter at have siddet i Rigsraadets Folketing 1865 og 66 som Repræsentant for Kolding-Kredsen valgtes han som Folketingsmand for denne Kreds 1866 og ved de følgende Valg lige til sin Død, hyppigt valgt ved Kaaring. Han tog ivrig Del i Grundlovsforhandlingerne, stemte for den gennemsete Grundlov og blev en af »Det nationale Venstre«s dygtigste Ordførere. 1870 var han med til at danne »Det forenede Venstre«,

hvis Leder han hurtigt blev; sammen med Høgsbro skrev han 1870 Partiets første Program. 1866-85 og 1886-91 var han Medlem af Finansudvalget, 1872-77 Ordfører for dette, 1878-80 og 1881-83 Tingets 1. Viceformand og derefter til 1887 dets Formand.

Berg kom allerede i Begyndelsen af Halvfjerserne til at staa som den absolut førende Skikkelse blandt de andre betydende Mænd indenfor Venstre: Bojsen, Holstein-Ledreborg, Høgsbro, Hørup m. fl., og at følge hans politiske Liv i alle Enkeltheder og at berette om hans Indsats i Rigsdagens indre Politik, i Bladpolitiken og Agitationen til hans Død i 1891 vil være at skildre Venstres politiske Historie i samme Tid. Derfor henvises i Almindelighed til denne. Modsætningsforholdene mellem Højreregeringen og Venstre-Oppositionen blev stadig mere udpræget, og dette førte i 1885 til en Begivenhed ved et Folkemøde i Holstebro, hvor Berg var til Stede og ved sin Optræden foranledigede, at Politimesteren blev ført ned af Talerstolen. Aaret efter blev Berg af Højsteret idømt 6 Maaneders Fængsel; hans Sølvbryllupsdag faldt indenfor disse 6 Maaneder og gav Anledning til Demonstrationer, ligesom der indsamledes en Sum paa 50,000 Kroner til ham og holdtes en stor Fest efter hans Løsladelse.

Desværre havde Fængselsopholdet mærket ham; den Sygdom, han seks Aar senere døde af, havde vist sig for første Gang, og hans Indflydelse begyndte 1886 at dale. Modstræbende var han gaaet med til Finanslovens Behandling gennem alle Led, men da Bojsen, Hørup og Holstein i Foraaret 1887 bag hans Ryg indlod sig paa Forhandlinger med Regeringen, nedlagde han sit Formandshverv i Folketinget og dannede en kritisk Gruppe overfor den stadig voksende Forhandlingspolitik; Aaret i Forvejen havde han nedlagt sin Stilling som Formand for Venstres Bestyrelse. Efter Valget i 1890 var der dog øget Tilslutning om hans Politik, 1891 blev han Formand for Finansudvalget, da han pludselig døde 28. November 1891 i København. Berg blev begravet i Kolding, foran hvis Banegaard der i 1906 afsløredes en Statue af ham; desuden findes der Mindesmærker for Berg paa Bogø og ved Bovbjerg.

Fred. Nørgaard og Hans Jensen: Venstres Historie i Danmark, I-II, 1937-38, navnlig I, S. 277-439. Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. 1, 1913. Penneetegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Zodiacus: Parlamen-

tariske Stjernebilleder, 1875. Topsøe: Politiske Portræstudier, 1878. Holger Begtrup: C. Berg, 1896. H. Nielsen: Mænd og deres Gerning, 1929. Særtryk af de Bergske Blade 18-12-1929. »Hillerød By«, 1925. Eliassen: Kolding, 1910. Fr. Nørgaard: C. Berg, 1915. Elberling: »Lærernes Deltagelse i det politiske Liv«, S. 545-56 (i »Lærerne og Samfundet«). F. Aagaard: C. Berg, 1929. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 28-11-1891, Sp. 1575, og i Landstinget (Liebe) samme Dag, Sp. 537. Se endvidere Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, III, 1917, S. 61-62.

Berg, Sigurd, 1868-1921, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 3. April 1901-20. Maj 1910, for Ringkøbing Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Ringkøbing Amtskreds 26. April 1920-11. Juli 1921. — Venstre.

Født paa Bogø 3. Juli 1868. Søn af Folketingsmand Christen Berg. Han blev Student 1886, privat dimitteret af V. Dahlerup, cand. phil. 1887; de to følgende Aar var han Medarbejder ved forskellige af de Bergske Blade: »Kolding Folkeblad«, »Thisted Amts Avis« og »Holbæk Amts Dagblad«, hvorpaa han i tre Aar studerede Nationaløkonomi ved Universitetet. 1892-95 var han Medredaktør og 1895-1905 ansvarlig Redaktør af »Frederiksborg Amts Avis«.

Han var Medlem af Hillerød Byraad 1899-1905, af Købstadforeningens Repræsentantskab 1900-05, Udgiverrepræsentant for Interessentskabet De Bergske Blade, Formand for Interessentskabet Bogø Navigationsskole, for Frederiksborg Amts Arbejds- og Tvangsanstalt 1900-05, for Foreningen af Venstreblade i Danmark 1901-05, for Den danske Presses Fællesindkøbsforening og Medlem af Bestyrelsen for Nordisk Redaktørforening og for Foreningen »Norden« fra dens Stiftelse.

Ved Folketingsvalget 1901 stillede han sig i Frederikssund-Kredsen, efter at dennes mangeaarige Repræsentant, Gaardejer P. Petersen, havde trukket sig tilbage, og valgtes med 1219 Stemmer; han genvalgtes til 1910, hvor den radikale Møller L. Pedersen valgtes med 26 Stemmers Overvægt. Berg forsøgte sig igen mod ham i 1913 uden Held; først 1918 blev han atter Medlem af Folketinget, valgt i Ringkøbing Amtskreds.

Han var Indenrigsminister i Ministeriet J. C. Christensen 14. Januar 1905-12. Oktober 1908; efter Albertis Fald blev han 1909 stillet for Rigsretten og dømt til en Bøde for utilstrækkeligt Tilsyn med Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Da Ministeriet Neergaard dannedes 5. Maj 1920, blev han paany Indenrigsminister. Han var Medlem af Finansudvalget 1908-10 og af Venstres Bestyrelse i Folketinget 1918-20. Iøvrigt har han været Medlem af Forsvarskommissionen 1902-05, af Kommissionen af 1903 ang. Invaditets- og Alderdomsforsikring 1908-10, af Kommissionen af 1909 ang. Len- og Stamhusenes Overgang til fri Ejendom og af Militærkommissionen 1919-20.

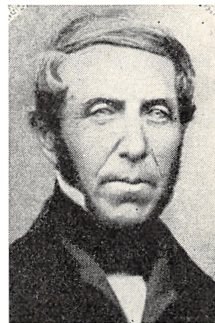
Berg døde 11. Juli 1921; 1925 afsløredes paa Jægerbakken ved Hillerød en Mindesten med hans Portrætmedaillon og 1923 en Mindesten udenfor Skern Banegaard.

R. 1905. DM. 1907. K² 1908. K¹ 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-10. Jørgensen: Den danske Dagspresse 1901, S. 32. »Hillerød By«, 1925. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 4-10-1921, Sp. 2, og i Landstinget (Bülow) samme Dag, Sp. 3. Blaa Bog, 1921.

Bergmann, Hans Peter, 1805-71, Dyrlæge, Gaardfæster. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født i Sundbyvester paa Amager 18. August 1805, Søn af Smedemester Anders Bergmann. 1823 tog han sin Veterinæreksamen og blev praktiserende Dyrlæge i Brøndbyvester og var 1828-39 Dyrlæge ved Grevskabet Bregentved med Bolig i Thurebyholm.

Bergmann arvefæstede 1839 Snedkærgaarden i Dalby Sogn ved Rønnede og senere en Del af Dalby Præstegaards Jorder. Han var i 16 Aar Formand for Dalby-Thureby Sogneraad og Forligskommissær i Gisselfeld-Bregentved Birk i over 20 Aar.

10. December 1848 valgtes han blandt de kongevalgte Medlemmer til Den grundlovgivende Rigsforsamling.

Bergmann døde 28. Februar 1871.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Bergsøe, Adolf Frederik, 1806-54, Professor. Landstingsmand for 9. Kreds 3. Juni 1853 - 16. Januar 1854. — Konservativ.

Født i København 7. Januar 1806, Søn af Læge Johan Frederik Bergsøe. Han blev

1825 Student fra Metropolitan-skolen, 1829 juridisk Kandidat, 1831 Volontør i Rentekammeret og 1832-45 Kopist i Lands-overrettens Justitskontor; 1836 vandt han Videnskabernes Selskabs Pris for en Fremstilling af Grev Chr. Reventlows Virksomhed (udgivet i 2 Bind 1837), 1837-

40 var han paa en Udenlandsrejse i England, Frankrig, Schweiz og Tyskland og holdt de første fem Aar efter sin Hjemkomst Forelæsninger over Statsøkonomi paa Universitetet, blev 1845 Lektor og 1848 Professor i Statsøkonomi samt 1850 Chef for Det statistiske Bureau; han havde 1845 været Assistent ved Kommissionen for det statistiske Tabelværk, udgav 1839 et »Motiveret Udkast til en Kreditforening for danske Grundbesiddere«, 1840 »Om Laugsvæsen og Næringsfrihed med specielt Hensyn til en Reform i den danske Lovgivning i denne Retning« og 1844-53 det store 4 Binds Værk »Den danske Stats Statistik«. Han deltog i den statistiske Kongres i Bruxelles 1853 og valgtes til en af dens Vicepræsidenter.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 søgte han Valg i Københavns Amts 5. Distrikt (Roskilde), men opnaede kun 149 Stemmer mod Sognepræst Lorcks 253; ved Landstingsvalget i 1853 blev han derimod valgt i 9. Kreds med 134 Stemmer, men døde Aaret efter 16. Januar 1854.

Han var valgt til Ordfører for Udvalget om Fæsteloven og talte imod tvungen Afløsning, men for Salg af Lenenes og de offentlige Stiftelsers Fæstegods, og var 1853 en af Tingets Sekretærer.

R. 1853.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. »Nationaløkonomisk Forenings Festskrift«, 1897.

Berntsen, Klaus, 1844-1927, Friskolelærer, Bladudgiver, Minister. Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 20. Maj 1873-25. Juni 1884, for Odense Amts 3.

Valgkreds (Assens) 26. Oktober 1886-9. April 1895, for Odense Amts 4. Valgkreds (Assens) 9. April 1895-22. April 1918, for Odense Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Odense Amtskreds 26. April 1920-2. December 1926. — Venstre.

Født i Eskildstrup ved Ringe 12. Juni 1844, Søn af Gaardejer Espen Berntsen. I flere Aar var han paa Friskole og Højskole, henholdsvis i Ryslinge, Sødinge og Dalby, til han 1862 selv overtog en Friskole i Højby ved Odense; 1882-89 var han derefter Højskoleforstander og Husejer i Særslev ved Bogense, 1869-76 Medudgiver og Medstifter af Folkebladet »Fylla«, 1880-87 Medstifter af og Formand for A/S »Fyns Tidende«, stiftede endvidere 1887 »Assens Amts Avis« med tilhørende Trykkeri, som han ejede til 1912, og »Friskolens Tidende«, som han udgav 1893-94.

Som Kommunalpolitiker begyndte han som Sogneraadformand i Højby 1869-75, fremdeles i Særslev 1886-1904, Medlem af Odense Amtsraad 1881-87 og 1898-1908, Formand for Assens Amts Sogneraadforening 1889-92 og for Odense Amts 1892-1920 og endelig fra 1915 Formand for De samvirkende Sogneraadforeninger.

1883-87 var han Medlem af Repræsentantskabet og Tilsynsraadet for Landbygningernes alm. Brandforsikring, 1889-1908 Kontorchef i Østifternes Brandforsikring for mindre Landbygninger, 1887-1908 Direktør i Østifternes Husmandskreditforening, 1875-90 Medlem af Bestyrelsen for Odense Skibsfartsselskab, fra 1884 Formand for Odense Amts Skytteforening og 1910-22 Formand for De danske Skytteforeninger; fra 1886 Medlem af Bestyrelsen og Direktionen for Nordfynske Jernbane og fra 1905 Direktionens Formand, Medstifter og Medlem af Bestyrelsen for de private Jernbaners Organisation og gensidige Ulykkesforsikring samt Medstifter af Fyns kommunale Telefonselskab, hvis Direktion han var Medlem af 1918-22. Endelig har Berntsen været Tiendekommisær 1894-1909 og Formand for Foreningen »Dannevirke« fra 1909.

Af litterære Arbejder har han 1873 og 83 udgivet »Følge-Eventyr for Skolen og Hjemmet«, 1877 »Friskolen kontra Præsten Otto

Møller i Gylling«, 1891 »Odense Amts Skytteforening gennem 25 Aar«, 1913 »Blade i Mindekransen over Højskoleforstander Kristen Kold« og 1921-25 sine Erindringer i 3 Bind.

Ved Folketingsvalget 1869 stillede han sig sammen med Pastor Høyer-Møller i Kerteminde-Kredsen, men fik kun 275 Stemmer mod Præstens 674; 1872 naaede han op paa 606 Stemmer, men Cornelius Petersen blev valgt med 735. Ved et Omvalg Aaret efter i Bogense-Kredsen besejrede han derimod Højremanden H. M. Petersen og repræsenterede Kredsen til 1884, hvor han misfornøjet med Venstres Politik og optaget af sin Højskolegerning midlertidig opgav at lade sig stille; men ved et Suppleringsvalg i Assenskredsen 1886 afløste han Jørgen Pedersen og genvalgtes med stigende Stemmetallet siden. Gentagne Gange har han været Minister, saaledes 12. Okt. 1908-28. Okt. 1909 Indenrigsminister, 5. Juni 1910-21. Juni 1913 Konseilspræsident og Forsvarsminister, 5 Maj 1920-9. Oktober 1922 Forsvarsminister og 16. Oktober 1922-23. April 1924 Minister uden Portefeuille.

I Udvalg og Kommissioner har Klaus Berntsen haft talrige Hverv; han var saaledes Medlem af Teaterkommissionen af 1893, Kommissionen ang. Statsbanedriften af 1898, af Forsvarskommissionen af 1902, Medicinalkommissionen af 1908 til Okt. 1908, den kommunale Skattekommission af 1910 og Sparekasse- og Bankkommissionen af 1910 til 5. Maj 1910; fremdeles Medlem af Akkordretten fra 1908, af Tilsynsraadet for Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole fra 1906, af Rigsdagspartiernes sønderjydske Udvalg 1919-20, af den store Skolekommission af 1919, af Kommissionen for den militære Retspleje 1918-19 og af Militærkommissionen 1919-22; endelig har han været Formand for Forsvarsministeriets Udvalg for Sikringsstyrken fra 1916 og for Repræsentantskabet i Den kommunale Kreditforening.

Klaus Berntsen var en af Folketingets Sekretærer 1876-78, Tingets 2. Viceformand 1894-95 og 1. Viceformand 28. September-16. Oktober 1908 og 1924-2. December 1926, da han ikke søgte Genvalg i sin Kreds og saaledes gik ud af sin over 50 Aar lange Rigsdagsvirksomhed. 50-Aars Jubilæet fejredes ved en Fest i Rigsdagen 7. Oktober 1925, hvori alle Partier deltog.

Han døde 27. Marts 1927, bisattes fra Marmorkirken og begravedes paa Højby Kirkegaard; 12. Juni 1931 rejstes et Min-

desmærke for ham i Særslev Højskoles Have, medens der allerede 1915 i Eskildstrup, Svendborg Amt, i et lille Anlæg paa det Sted, hvor hans Barndomshjem laa, var rejst et af Beboere i Søllinge og Hellerup Sogne.

R. 1892. DM. 1907. K⁴ 1911. SK. 1920.

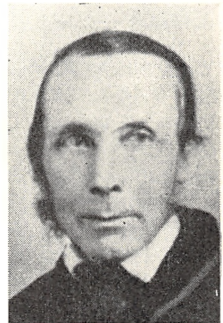
Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. 1, 1913. Martin: »Hvorledes jeg blev Politiker«, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Pennetegninger, 1875. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Salmonsens I og II. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. R. Nielsen: Særslev Højskole 1882-1907, S. 51-67. Gads Magasin 1911, S. 549-60. Højskolebladet 12. Juni 1914. Klaus Berntsens ovenfor nævnte egne Erindringer. Mindetale i Folketinget (H. P. Hansen) 29-3-1927, Sp. 3922, og i Landstinget (Ole Hansen) samme Dag, Sp. 920. Blaa Bog, 1926. Frode Aagaard: Klaus Berntsen, 1944.

Bertelsen, Christian, 1804-65, Boghandler. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 1. December 1854-14. Juni 1855. — Nærmest Konservativ.

Født i Holbæk 4. Januar 1804, Søn af Brændevinsbrænder Hans Bertelsen. Han var 1826-29 paa Byfogedkontoret og blev 1827 Organist i Holbæk, en Stilling han beholdt til sin Død; 1834 fik han Borgerkab som Bog- og Papirhandler, købte sig 1838 en Gaard og fik 1844 Skøde paa Forældrenes Gaard med tilhørende Brænderi, som han overtog ved Moderens Død 1853; 1857 bortsolgte han dog Jorderne.

1838-44 var han Revisor for de kommunale Regnskaber og havde samtidig Sæde i flere kommunale Kommissioner; saaledes Fattigkommissionen, Havnekommissionen og Bygningskommissionen; 1844-50 var han derpaa Borgerrepræsentant, de to sidste Aar tillige Formand for Raadet, og 1854 Medstifter af Spare- og Laanekassen for Holbæk By og Omegn og Medbestyrer indtil 1862.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 søgte han Valg i Holbæk Amts 1. Distrikt (Holbæk) mod Professor N. L. Westergaard, men opnaaede kun 111 Stemmer mod dennes 672; derimod valgtes han ved Kaaring ved Folketingsvalget 1854,

men ved Valget et halvt Aar senere lod han sig ikke genopstille. I Folketinget har han udtalt sig om et Lovforslag om Forligsvæsenet.

Han døde 25. Juli 1865.

Bariod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. »Spare- og Laanekassen for Holbæk Købstad og Omegn 1854-1929«, 1929. Dolleris: Danmarks Boghandlere, Bd. 1, 1912.

Bertelsen (Skalborg), Jens, 1844-1925, Proprietær. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Valgkreds (Halvrimmen) 25. April 1876 - 3. April 1901. — Venstre.

Født i Alstrup Sogn, Hjørring Amt, 7. Februar 1844, Søn af Boelsmand Bertel Jensen. Han begyndte som Tjenestekarl, men opnaaede snart at blive Præstegaardsforpagter i Lerup 1869-78; han tog i Mellemtiden Præliminæksamen og 1875 dansk-juridisk Eksamen i København, blev Sagførerfuldmægtig i Aalborg,

hvor man April 1876 opfordrede ham til at søge Valg til Folketinget. 1878-92 var han Forpagter af den 11 Tdr. Hartkorn store Hovedgaard Kyø i St. Ajstrup Sogn, Aalborg Amt, og 1890 købte han den lidt større Skalborggaard ved Aalborg, som han ejede til 1908.

Bertelsen var 1883-89 Sogneraadformand, blev 1891 Suppleant og 1897-1907 Repræsentant i Landbygningernes almindelige Brandforsikring.

Ved Folketingsvalget 1876 valgtes han i Halvrimmen-Kredsen med 969 Stemmer som Afløser for Lærer J. P. Jensen; Proprietær Hasselbalch, som ogsaa havde stillet sig, fik kun 66 Stemmer. Bertelsen genvalgtes, hyppigst ved Kaaring, til han ved Valget 1901 faldt for Gaardejer Carl Sørensen, Øland, der fik 919 Stemmer mod hans 620. Han var mod Forliget 1894 og indmeldte sig da i Venstre-Reformpartiet, og Grunden til, at Carl Sørensen opstilledes mod ham, var, at han i Foraaret 1900 var gaaet mod Partiet i Anledning af en Dagsorden om Brændevins-skatten. Han forsøgte ved Valget 1903 atter at komme ind i Tinget, nemlig i Nørresundby-Kredsen, hvor han imidlertid kun opnaaede 675 Stemmer mod Jensen-Sønderups 1122.

I Tinget har han været Ordfører for forskellige mindre Lovforslag og 1878-79 en af Tingets Sekretærer; han var tillige Medlem af Toldkommissionen af 1895.

Efter sin Rigsdagsvirksomhed udstykkede han en Del af sin Gaard i Skalborg, men fortsatte ellers Gaardens Drift, til han 1908 skilte sig af med den og flyttede til København, hvor en Datter styrede Hus for ham. Han døde her 7. December 1925.

Medlemmerne af Folketinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Thomas Larsen: »En Gennembrudstid«, Bd. 2, 1921-22, S. 363-65.

Bertelsen (Vrigsted), Jens, 1836-1902, Møller. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 25. Juni 1884 - 15. Januar 1901. — Venstre.

Født i Sdr. Vilstrup, Vejle Amt, 14. Marts 1836, Søn af Krøjer Bertel Nielsen. 1852-56 var han Bagersvend, 1856-65 Møllersvend, fra 1862 paa Vrigsted Mølle, og blev 1865 ved Giftermaal med en Gaardmandsdatter selv Møller, idet han fik en Vindmølle i Vrigsted med tilhørende Bageri og 1 Td. Hartkorns Jordtilliggende.

Han har været Medlem af Sogneraadet 1877-78 og 1880-83 samt af Amtsraadet 1878-80 og paany 1886-95; 1896 blev han Amtsrevisor, men var desuden fra 1882 Medlem af Bestyrelsesraadet for Brandforsikringen af mindre Landejendomsbesiddere, siden 1880 Vurderingsmand for Husmændenes Kreditforening og en Overgang Revisor for Vejle Amtsraad.

Som Tilhænger af Grundtvig tog han virksom Del i den kirkelige Bevægelse paa Egnen, men ogsaa i den politiske; 1877 blev han saaledes Formand for Grundlovsværneforeningen i Vejle Amts 5. Kreds og senere for Kredsen demokratiske Forening til 1884.

Da Bjerre-Kredsen Folketingsmand, Lærer H. Sørensen, i 1884 var død, stillede Bertelsen sig i denne Kreds og valgtes med næsten dobbelt saa mange Stemmer som sin Modkandidat, Lærer Godsk; 1887 og 90 stillede Højre en Modkandidat, men Bertelsen fik nær tre Gange saa mange Stemmer, og i 1892 valgtes han ved Kaaring.

Han hørte oprindeligt til Hørups Gruppe, men forblev 1890 ved »Det forhandlende Venstre« og stemte til mange af sine Vælgere Skuffelse i 1894 for Forliget; han sejrede ved Valget 1898 knebent over Venstre-Reformpartiets Kandidat, Gaardejer Jørgen S. Jensen Klejs, og undlod derefter at stille sig i 1901.

Han døde Aaret efter 14. Juni 1902.

Medlemmerne af Folketinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. Thomas Larsen: »En Gennebrudstid«, Bd. 2, 1921-22, S. 422 og 426. »Tiden« 1913-14, S. 211.

Berthelsen, Hans Jens Vilhelm, 1833-99, Sognepræst. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 4. Juni 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født i Thisted 18. November 1833, Søn af

Amtsfuldmægtig Anders Møller Kjær Berthelsen. 1847 kom han i Huset hos sin Morbroder Stiftsprovst Dahlerup i Aarhus, blev Student herfra 1853, theologisk Kandidat 1859; samme Aar blev han Lærer ved Borger-skolen i Aarhus, 1861 var han uordineret Medhjælper i Lyngaa

Sogn, 1862 residerende Kapellan i Bjerregrav-Aalum-Taanum og Førstelærer ved Bjerregrav Skole, 1874 blev han Sognepræst til Lomborg og Romb ved Lemvig og endelig 1887 til Gangsted og Søvind med Præstegaard i Elbæk ved Horsens.

1863 var han Medstifter af og Formand for Missionsforeningen for Aarhus og Omegn og en Tid Formand i Gangsted-Søvind Sogneraad; endvidere har han 1861 udgivet en Prædikensamling, 1862 og 63 nogle Morgen- og Aftensange og 1882 Forslag til en ny Tekstrække.

Som ung Kapellan stillede han sig ved Folketingsvalget i Juni 1866 i Løvel-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem flere Aar, Retsformand Klein, og sejrede til almindelig Overraskelse, idet han fik 504 Stemmer mod Kleins 444; ved Valget 4 Maaneder senere fik han kun 27 Stemmer flere end sin Modkandidat og søgte ikke Genvalg i 1869. Derimod forsøgte han sig ved Folketingsvalget 1872 mod Søren Kjær i Søndervinge-Kredsen, men opnaede kun 97 Stemmer; bedre gik det ham ikke i Lem-

vig-Kredsen 1879, hvor han stillede sig mod Aaberg.

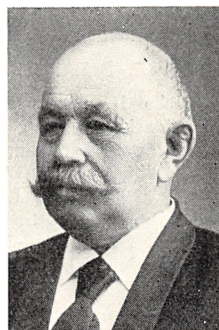
Berthelsen stemte i 1866 mod den reviderede Grundlov; i Tinget var han en flittig Taler og er kommet med Indlæg om mange af de forelagte Lovforslag i sin Rigsdagsperiode, saaledes blandt andet om Menighedernes Deltagelse i Valget af Præsterne, om gejstlige Embedsmænds Lønninger, om Ansættelse af Lærerinder ved de offentlige Skoler, om Søværnets Ordning og om Statens Drift af de jydsk-fynske Jernbaner.

Han døde i Elbæk 25. November 1899.

Elvius: Danmarks Præstehistorie i Aarene 1885-1914, 1915, S. 225. »Tiden« 1914-15, S. 111.

Berthelsen, Jørgen, 1851-1922, Direktør. Landstingsmand for 7. Kreds 21. September 1898-21. September 1906, kongevalgt Landstingsmand 8. Marts 1907 - 1. Maj 1918 og tingvalgt 11. Maj 1918 - 4. Januar 1922. — Venstre.

Født i Lindholm ved Nørresundby 23. Januar 1851, Søn af Husmand Berthel Nielsen. Han gik i Landsbyskole, maatte fra sit 7. Aar vogte Kvæg og var i Tjeneste paa Landet 1865-71, hvorefter han i otte Aar til 1880 var Arbejdsmand i Aalborg, bl. a. ved Glasværket; drev derpaa en kort Tid Landhandel og var 1880-94 Vognmand og Entreprenør i Aalborg, senere nogle Aar Entreprenør alene.

1901-22 var han Regeringens Repræsentant i Direktionen for Aalborg-Hadsund-Banen og fra 1902 Medlem af Centraldirektionen for De forenede nordjydske Privatbaner; 1894-1906 var han Medlem af Aalborg Byraad, 1900-06 Formand for dets tekniske Udvalg og for Pontonbroudvalget samt Medlem af Havneudvalget og af Inspektionen for Budolphi Kirke til 1906 og af Aalborg Prisreguleringskommission. 1881-89 var han Formand for Arbejderforeningen af 1865. Som Havnearbejder en Overgang saa Berthelsen, hvorledes Fritiden ofte misbruges, og som et Middel herimod fandt han da paa at oprette Smaahaver udenfor Byen for Arbejderne; han fik 1884 bevilget et Andragende om Udstykning af en Parcel, han havde lejet, og dermed voksede det første

planmæssige Kolonihave-Anlæg herhjemme op. 1916 stiftedes et Kolonihaveforbund, og Berthelsen blev til sin Død dets Præsident.

1898 stillede han sig til Landstingsvalget i 7. Kreds og valgtes; ved Valget 1906 opnaaede han kun 21 Stemmer og blev saaledes ikke valgt, men Aaret efter kom han ind som kongevalgt Landstingsmand, fra 1918 som tingvalgt. Han blev Medlem af Bestyrelsen for sit Parti 1908-09 og var en af Tingets Sekretærer 1907-13 og 1915-18; endvidere var han Medlem af Kommissionen ang. københavnske Banegaardsforhold 1898, af Tuberkulosekommissionen af 1901, af Kommissionen ang. Anlæg af nye Jernbaner 1904, ang. Værdistigningsafgift 1908, af Sparekasse- og Bankkommissionen af 1910, af Boligkommissionen af 1918, af Rigsdagens Boligudvalg 1921, af Jernbaneudvalget af 1911 og af Statsbaneudvalget af 1920 samt Formand for Jernbaneraadet til sin Død.

Han døde 4. Januar 1922, og Aaret efter afslørede paa Skovbakken ved Aalborg en Bronzestatue af ham.

R. 1905. DM. 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1903, 1910 og 15. J. Eilersgaard: »Arbejderhaverne og deres Fader«, 1905. »Fra Himmerland og Kjær Herred«, Bd. 4, 1923, S. 134-42. »Kvinden og Samfundet«, 1922, Nr. 2-3. Mindetale i Landstinget (Harald Jensen) 12-1-1922, Sp. 657. Blaa Bog, 1921.

Berthelsen, Peder Christensen, 1795-1865, Gaardejer. Landstingsmand for 7. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og 20. Juni 1855 - 20. Juni 1863. — Nærmest Konserverativ.

Født i Vestby ved Hobro 21. Maj 1795, Søn af Gaardfæster Christen Pedersen. 1816-19 var han Tjenestekarl i Torsted ved Aalborg, men lejede 1819 et Hus i Haverslev; købte Aaret efter et Boelssted i Grynderup, Gislum Herred, 1828 en Gaard sammesteds, som han siden forøgede ved Tiløb, og 1840 den nærliggende Tulstrupgaard. Han har til forskellig Tid ogsaa ejet andre Gaarde, men atter afhændet dem. Han blev 1834 Fattigforstander og Skoleforstander og var 1842-55 Sogneforstander for Rørbæk, Grynderup og Stenild Sogne samt fra 1858 Landvæsenskommissær.

Ved Landstingsvalget 1849 valgtes han i 7. Kreds; ved Valget 1853 fik han kun 42 Stemmer og ved et bundet Valg samme Aar 104 Stemmer mod Gaardejer Erik Christensens 108. Ved Valget 1855 blev Berthelsen imid-

lertid den foretrukne med 116 Stemmer mod Erik Christensens 98 (det var et Omvalg om det femte Mandat) og kom saaledes atter ind i Landstinget; 1850 talte han i Tinget om Hoveriets Afløsning, men tog aldrig senere Ordet. Ved Valget 1863 fik han kun 4 Stemmer og stillede sig ikke oftere.

Han var 1850 Medlem af Udvalget om Hoveriets Afløsning og igen 1860-61 samt 1861 af Udvalget om Præsternes Lønning; han stemte 1855 for Fællesforfatningen.

Berthelsen døde paa sin 70 Aars Fødselsdag 21. Maj 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Beutner, Simon Nicolaj, 1794-1880, Kaptein. Landstingsmand for 2. Kreds 19. September 1851 - 3. Juni 1853 og for 8. Kreds 27. September 1854 - 20. Juni 1859. — Nationalliberal.

Født i København 5. Marts 1794, Søn af en indvandret tysk Tøjjfabrikant J. G. Beutner. Han gik først i Efterslægtens Skole og 1809-11 som Frikorporal paa Militærinstituttet i København, blev derefter Sekondløjtnant i Kongens Regiment og 1818 Premierløjtnant, men tog 1825 Afsked fra Hæren med Kaptejns Titel.

Som Svigersøn af J. C. Drewsen blev han 1826 Ejer af Springforbi i Lyngby Sogn og anlagde her en Oliemølle, senere ogsaa et Lysestøberi og en Sæbefabrik, men opgav 1845 disse Virksomheder og solgte 1855 Springforbi. Han var 1842-44 Formand for Sogneforstanderskabet og 1844-48 Medlem af Københavns Amtsraad.

Efter 1855 at have solgt Springforbi flyttede han til København, var 1857 Medstifter af »Bikuben« og 1858-60 Medlem af dens Repræsentantskab og 1856-60 Medlem af Kontrolkomiteen for Københavns Dampkøkken.

Han søgte 1848 Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Københavns Amts 2. Distrikt (Lyngby), men opnaaede kun 126 Stemmer mod Grosserer Danchells 142. Ved et Suppleringsvalg til 2. Landstingskreds efter Etatsraad Neergaards Død 1850 søgte han forgæves Valg; derimod valgtes han ved det næste Suppleringsvalg i samme

Kreds som Stedfortræder for den 1851 udtraadte Sognefoged P. Jørgensen, men faldt ved det ordinære Valg 2 Aar senere.

1854 kom han atter ind i Landstinget ved et Suppleringsvalg, dennegang i 8. Kreds, hvor to Medlemmer var udtraadte; han genvalgte 1855, men stillede sig ikke 1859. Han var i Aarenes Løb Medlem af mange af Tingets Udvalg, saaledes 1851 om den sjællandske Jernbane, 1855 om Københavns Byggelov, 1857 om Københavns kommunale Ordning og om Næringsloven; han stemte 1855 for Fællesforfatningen.

Beutner døde 9. Februar 1880.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Bille, Carl Steen Andersen, 1828-98, Redaktør, Amtmand. Folketingsmand for Københavns 5. Valgkreds 14. Juni 1861 - 10. September 1880. — Nationalliberal, senere Højre.

Født i Nykøbing S. 1. Juli 1828, Søn af

Toldkontrollør Holger Adolf Bille. Han blev 1846 Student fra Sorø Akademi og har i en 1886 anonymt udgivet Bog »Skole-drenge, af en af dem« skildret Skolelivet fra dengang; 1853 blev han juridisk Kandidat, men var allerede 1851 blevet unavngiven Redaktør af S. B. Salomons Nyhedsblad

»Middagsposten«, som han 1853 omdannede til »Dagbladet«, blev Ejer af og Aaret efter navngav sig som Leder af.

Som Redaktør af dette stadig voksende Blad lige til 1872 udøvede Bille sin Hovedindflydelse og har med sine rige journalistiske Evner haft stor Betydning for dansk Journalistikens Udvikling; som Modstander af Bluhmes og Ørsteds Ministerier paadrog han sig 1854 en Dom paa 3 Maaneders Fængsel, som dog blev ham eftergivet. Han udgav 1873-77 »Tyve Aars Journalistik« i 3 Bind, som, da de væsentligst indeholder hans Artikler, giver et godt Billede af Bladet og dets Betydning.

1848 havde han været en Tur til Paris og 1856 i London; 1862 var han Medstifter af »Frihandelsforeningen«, senere Medlem af dens Bestyrelse, ligesom han var det af »Martsforeningen« og »Dansk Folkefor-ning«s Bestyrelse. Efter 1864 kønede hans

tidligere Begejstring for England, og han slog med mange andre sin Lid til Frankrig, og Nederlaget i Krigen 1870-71 var ham — og »Dagbladet« — en dyb Skuffelse, som vel nok har været medvirkende til, at han Aaret efter opgav sin Redaktørstilling og solgte Bladet.

Han blev derpaa Medlem af Borgerrepræsentationen 1872-80, var 1872-76 Direktør for Det københavnske Byggeselskab, 1874-80 Medlem af Kontrolkomiteen for de sjællandske Jernbaner og 1879-80 af Udvalget for Københavns Brandassurance-Societet. Som fast Medarbejder ved »Times« 1872-74 havde han atter knyttet Forbindelser i England, og da der i Sommeren 1878 var Fare for et engelsk Forbud mod Indførsel af dansk Fedekvæg, rejste han derover og fik det forpurret. 1880 blev han Generalkonsul og 1881-84 Ministerresident i Nordamerika.

Fra sit Ophold her som fra tidligere Rejser i England og Italien har han givet Beskrivelser i Bogform; desuden har han blandt andet skrevet »Nationalitetsprincipet og Nationalitetsbegrebet«, 1866, »Fredsslutningen og Arvefølgen«, 1864, for hvilken han nær var kommet i Fængsel, »Folkethingets Opløsning og de nye Valg«, 1878, og i 1888 i Anledning af den herskende Strid om Retskrivningsspørgsmaalet »Dansk Sprog, Stil og Retskrivning«.

Efter sin Hjemkomst fra Amerika blev han 1885-98 Medlem af Bestyrelsen for Det store nordiske Telegrafelskab, var 1885-86 Formand for Københavns Understøttelsesforening og blev 1886 udnævnt til Amtmand over Holbæk Amt, en Stilling han varetog til sin Død. Han var 1886-98 Formand for Holbæk Amts økonomiske Selskab, ligesom det bør nævnes, at han 1862 var Medstifter af og de første fire Aar Formand for »Soransk Samfund«.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede Bille sig i Københavns 5. Valgkreds og valgtes med 505 Stemmer mod Sadelmagermester P. C. Olsens 184; han genvalgtes i Begyndelsen ved Kaaring, valgtes desuden 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing; 1872 og 76 var Louis Pio hans Modkandidat, sidste Gang stemt Valgdeltagelsen stærkt, Pio fik 1013 Stemmer, men Bille 2037. Han genvalgtes ogsaa 1879 med stort Stemme-flertal, men nedlagde sit Mandat 10. September 1880; han søgte 1892 Valg i Holbæk-Kredsen mod dennes mangeaarige Repræsentant, Lærer Fogtmann, men opnaaede kun 1127 Stemmer mod Fogtmanns 1290.

I Tinget var han en flittig Taler og blev

Medlem af adskillige Udvalg; saaledes bl. a. om Københavns Politi 1862, om det kgl. Teater 1869-70, om de lærde Skoler 1870-71, om Almueskolevæsenet 1872-73; 1877-80 var han Medlem af Finansudvalget.

Han døde i Holbæk 11. November 1898 og blev begravet paa Holbæk Kirkegaard, hvor der 1900 afsløredes et Mindesmærke over ham, en Granitsokkel med hans Buste, ligesom man samme Aar i hans Fødeby, Nykøbing S., lod indsætte en Mindeplade paa hans Fødehus.

Den Collinske Medaille 1879. R. 1880. Kammerherre 1884. DM. 1890. K^o 1894.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870 og 75. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. »Sorø«, Bd. 2, 1931. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se endvidere Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi III, 1917, S. 70.

Bille, Steen Andersen, 1797-1883, Søofficer, Minister. Folketingsmand for Københavns 8. Valgkreds 4. August 1852 - 26. Februar 1853. — Nærmest Konservativ.

Født i København 5. December 1797, Søn af Admiral Steen Andersen Bille. 1809 blev han Kadet, 1816 Sekondløjtnant og gik efter et Togt til Vestindien sammen med en ældre Broder i fransk Tjeneste 1820-21. Da Broderen blev syg og døde 1821, vendte han hjem, blev forfremmet til Premierløjtnant, men traadte paany i fransk

Tjeneste 1823-25, hvorunder han kom til at deltage i Hertugen af Angoulèmes Bombardement af Cadix. Efter sin Hjemkomst til Danmark var han 1826 Fører af Dampskibet »Kiel« og 1827-28 Næstkommanderende paa Briggen »St. Croix«; 1828-29 var han Lærer ved Søkadetakademiet, 1830-52 Medlem af Konstruktions- og Regleringskommissionen, forfremmedes 1834 til Kaptajn-løjtnant, 1837 til Chef for den kgl. Lystdamper »Kiel«, 1840-41 til Næstkommanderende for Fregatten »Bellona« paa Togt til Sydamerika. 1841 udnævntes han til Kaptajn,

blev 1844 Chef for Korvetten »Flora« og endelig 1845 for »Galathea«, hvis æventyrlige Togt til Ostindien bl. a. gik ud paa at overvære Afleveringen af de da solgte Besiddelser Trankebar og Serampore, at undersøge Koloniseringsmulighederne paa Nicobarøerne og i det hele taget fremme Danmarks Interesser, hvor det lod sig gøre.

Bille har selv skrevet en »Beretning om Corvetten Galatheas Rejse omkring Jorden« 1849-51 og endvidere 1866 »Nogle Ord om vort Søforsvarsvæsen«, i Historisk Tidsskrifts 3. Rk. 6. Bd. 1867-69 »Endnu et lille Bidrag til Martsdagens Historie«, 1868 »Nogle Ord om Søofficerskolens Ordning«, 1873 »Nogle Bemærkninger til Forslag til Lov om Søværnets Ordning« og desuden 1869 og 70 forskellige Erindringer i »Fra alle Lande« og »For Idé og Virkelighed«.

Under Krigen 1848-50 var han først Næstkommanderende i Eskadren ved Hertugdømmernes Østkyst, 1849 Chef for Blokadeeskadren i Nordsøen, 1850 Chef for Østkystens Eskadre; han havde forskellige mindre Sammenstød med Tyskerne og var 1850 Formand i Krigsretten, som blev nedsat i Anledning af Ekerneforde-Affæren. Han var 1848 blevet udnævnt til Kommandørkaptajn, blev 1852 Kommandør og Kontreadmiral, 1856 Chef for Søofficerskorpset, 1864 Viceadmiral, 1866 Flaadeinspektør, tog 1868 sin Afsked og tillagdes Rang som Geheimekonferensraad.

Sin politiske Virksomhed begyndte han som Marineminister, 27. Januar 1852-21. April 1853 i Bluhmes første Ministerium og dernæst i det efterfølgende Ministerium Ørsted til 12. December 1854; i Mellemtiden var han ved Folketingsvalget blevet valgt i Københavns 8. Valgkreds med 509 Stemmer mod Kaptajn Krenchels 212. Aaret efter stillede han sig i Thisted-Kredsen mod H. E. Schack, men opnaede kun 484 Stemmer mod dennes 507; derimod blev han endnu engang Marineminister, nemlig i C. C. Halls andet Ministerium 24. Februar 1860-31. December 1863. Under det spændte Forhold mellem Rusland og Vestmagterne foretog han 1854 uden Bevilling nogle Søudrustninger og sattes i den Anledning under Rigsretsanklage, men frifandtes 1856 med det øvrige Ministerium; 1860-63 forestod han den ret omfattende Fornylse af Flaadematieriet og indførte bl. a. de første Panserskibe herhjemme. 1864 rejste han paa Monrads Anmodning til Kina for som Regeringens Befuldmægtigede at ratificere en Handelsstraktat; Aaret efter udgav han en Be-

skrivelse af sine Oplevelser, »Min Rejse til Kina«.

Ogsaa efter sin Afsked 1868 vedblev han at interessere sig for offentlige Spørgsmaal og gav sine Bidrag i Blade og Tidsskrifter; han døde 2. Maj 1883 og blev begravet paa Holmens Kirkegaard.

Kammerjunker 1817. R. 1828. Kammerherre 1842. K. 1847. DM. 1848. SK. 1858. Rang af Geheimekonferensraad 1868.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Swalin: Det danske Statsraad 1800-81. Topsøe-Jensen: Det danske Søofficerskorps 1801-1919. Tidsskrift for Søvesen, 1884, Bd. 18, S. 129-39. Se endvidere Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi III, 1917, S. 71.

Bindesbøll, Severin Claudius Wilken, 1798-1871, Biskop. Landstingsmand for 5. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1870. — Nærmest Konservativ.

Født i Ledøje, Københavns Amt, 16. Februar 1798, Søn af Sognepræst Jens Bindesbøll. 1816 blev han Student fra Roskilde Skole og 1821 theologisk Kandidat; 1824-29 var han Alumne paa Borchs Kollegium og vikarierede fra 1822 som Notarius ved den theologiske Eksamen for Rasmus Nyerup, ansattes som saadan ved Nyerups

Død 1829, men maatte paa Grund af en Øjensvagthed 1831 opgive det og tog med offentlig Understøttelse 1832-34 paa en videnskabelig Udenlandsrejse til Italien, Schweiz, Frankrig og Tyskland. 1825 var han blevet Religionslærer i Borgerdydsskolen i København og blev det efter sin Hjemkomst igen, men i Borgerdydsskolen paa Christianshavn. 1838 blev han Sognepræst i Nakskov, valgtes 1848 til Medlem af »De erfarne Mænds raadslaende Forsamling«, blev 1851 Biskop i Aalborg og forflyttedes 1856 til Lolland-Falster.

Bindesbøll udgav en Prædikensamling 1846 og 1849 et lille Skrift »Hvad skal man forstaa ved det Ord Folkekirke? Et Bidrag til Forklaring af Nutidens politisk-kirkelige Talebrug«; med sit Skrift »Oprettelsen af en borgerlig Realskole i Nakskov« gav han 1841 Stødet til Oprettelsen af en saadan, og efter

hans Død udgav Monrad 1872 hans »Efterladte Tanker til Eftertanke over Søn- og Festdagsevangelierne«.

Ifølge kgl. Udnævnelse var han fra 4. April til Maj 1848 gejstligt Medlem af Stænderforsamlingen i Roskilde; ved Valgene derefter til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Nakskov, men manglede 59 Stemmer i at slaa Balthasar Christensen, der fik 429 Stemmer og valgtes. 1849 og 50 søgte han forgæves Valg til Landstinget i 5. Kreds; først 1866 stillede han sig igen i samme Kreds og valgtes, men søgte ikke Genvalg 1870.

Han var 1866-67 Medlem af Udvalget om Indfødsret, 1867-68 Formand for Udvalget om Valgmenigheder, som han var en Modstander af, og 1868 Medlem af Kirkekommissionen. Han døde 30. Januar 1871; Monument paa Nykøbing F. Kirkegaard; hans Maleri ophængtes 1901 i Budolfi Kirke i Aalborg.

R. 1850. K. 1852. DM. 1862.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 7.

Bing, Anton Jacob, 1849-1926, Landmand, Redaktør. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 3. April 1901-16. Juni 1903. — Venstre.

Født i København 8. April 1849, Søn af Grosserer Jacob Herman Bing. 1866 blev han Student fra det v. Westenske Institut, lærte Landvæsen paa forskellige Gaarde og blev 1871 Landbrugskandidat; 1873 blev han Forpagter og 1877 Ejer af Mullerupgaard ved Slagelse, som Faderen havde købt. 1883-85 var han Næstformand i Sorø Amts landøkonomiske Selskab og 1893-98 dets Konsulent og Redaktør af dets Medlemsblad; 1890 havde han solgt Mullerupgaard og boede en Overgang i København, men savnede sin Føling med Landbruget. Han havde 1888-90 været Landvæsenkommisær for Holbæk Amtsraadsreds og blev nu, 1893-1909, Sekretær i Forbundet af sjællandske Kvægavlforeninger og Redaktør af »Kvægavlstidende«. 1899 skrev han et Skrift om »Kvægavlens Udvikling i Sorø Amt« og

blev senere Medarbejder ved Landbrugets Ordbog.

1901-21 var Bing Redaktør af »Ugeskrift for Landmænd«, 1911-17 Formand for Foreningen af danske landøkonomiske Tidsskrifter, fra 1922 Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad og fra 1893-1909 af dets Læringleudvalg.

Ved Folketingsvalget 1901 stillede han sig i Slagelse-Kredsen og valgtes som Afløser for Peschcke-Køedt med 1314 Stemmer; Højres Kandidat, Tobaksfabrikant Vilh. Lange, var ham en haard Konkurrent med kun 12 Stemmer færre — og ved næste Valg, 1903, gik Lange af med Sejren med kun 6 Stemmers Majoritet; Bing havde endda forhøjet sit Stemmetal til 1422, men Lange fik 1428. I Tinget har han bl. a. deltaget i Behandlingen af Lovforslag om Husdyravlens Fremme og om Foranstaltninger til Bekæmpelse af Rustsvamp.

Han døde 31. Maj 1926.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget, 1901. Tidsskrift for Landøkonomi, 1926, S. 339-42. Ugeskrift for Landmænd, 1926, S. 337-39. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. Blaa Bog, 1926.

Bing, Hermann Meyer, 1845-96, Bladudgiver. Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 21. Januar 1890 - 20. April 1892 og for Københavns Amts 3. Valgkreds (Valby) 9. April 1895 - 25. Januar 1896. — Venstre.

Født i København 23. Januar 1845, Søn af Fabrikant Meyer Herman Bing. Efter at have gaaet i Maribo Skole og været paa et Handelskontor i København kom han 1865 til England, hvor han først var ansat i en Kornforretning i

London et Aarstid, et andet Aar ved en lignende Handelsvirksomhed i Leith, mens han 1867-70 selv drev et Garveri med Handskefabrik i Yeovil i Sommersetshire. 1871 tog han til Island, hvor han søgte dannet et Selskab til Hvalfangst, men modtog Aaret efter Stillingen som Kasserer ved den nystiftede Landmandsbank i København, som han beholdt, til man i 1884 stillede ham overfor Valget mellem denne og en politisk Virksomhed; han valgte den sidste.

Han var Medstifter af »Foreningen af 25. April 1876«, det første Forsøg paa at samle Venstre i København; og 1878 Medstifter af en københavnsk Afdeling af Grundlovsværneforeningen og dens Kasserer, til den i 1888 gik op i Venstres Organisation. Fremdeles var Bing i 1880 Medstifter af et Par mindre Vælgerforeninger, paa Christianshavn og i Københavns 1. Kreds og endelig 1883 af »Den liberale Vælgerforening« i København, hvis Bestyrelse han senere blev Medlem af.

1884 grundlagde han sammen med E. Brandes og Hørup Dagbladet »Politiken« og var dets Forretningsfører til sin Død, og da han 1889 modtog en Opfordring fra Skolelærer Thomas Nielsen, Terndrup, om ved det kommende Folketingsvalg at stille sig i Bælum-Kredsen, stiftede han samme Aar »Aalborg Amtstidende«; han ansatte straks som Redaktør Vilhelm Lassen, der 1894 indtraadte som Medlejer og efter Bings Død blev Eneejer af Bladet.

Allerede 1884 havde Bing søgt Valg til Folketinget i Københavns 3. Valgkreds mod Generalmajor Tvermoes, men maatte med sine 630 Stemmer vige for dennes 854; i 1890 i Bælum-Kredsen gik det bedre, og han sejrede med 902 Stemmer over Gaardfæster Søren Pedersen, der kun fik 848. Ved Valget 1892 faldt han imidlertid for Snedker J. H. Jensen, der fik godt 100 Stemmer mere, men valgtes 1895 atter til Folketingsmand, dennegang i den nyoprettede Valby-Kreds, hvor han med 1501 Stemmer sejrede over Indenrigsminister Hørring, der opnaaede 1386. I Tinget var han en hyppig Taler. Han døde 25. Januar 1896.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Rigsdagskalender, 1890. A. Rasmussen: »Aalborg 3die«, 1915, S. 59-64. III. Tid., 1896. Nr. 18. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 27-1 1896, Tidenden Sp. 3200.

Binzer, Henrik Ferdinand, 1813-81, Sognepræst. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. — Nærmest Konservativ.

Født i Bastemose, Stoense Sogn paa Langeland, 18. December 1813, Søn af Kaptein Heinrich Ferdinand Binzer, som dengang havde en Artillerikommando paa Langeland. 1832 blev han privat dimitteret som Student og 1838 theologisk Kandidat; 1841 blev han Andenlærer ved Jelling Seminarium, 1849 Sognepræst til Alminde og residerende Kapellan i Kolding og fra 1850 til-

lige Lærer i Religion ved Kolding Latin-skole. 1857 blev han Sognepræst i Skanderborg og forflyttedes 1870 til Borup og Kimmerslev ved Køge.

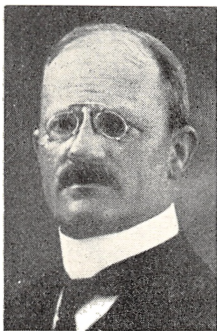
Binzer har interesseret sig en Del for det danske Sprog; han skrev saaledes 1845 en dansk Sproglære, der i 1852 kom i 2. Udgave, og desuden har han skrevet adskillige Artikler i »Nordisk Ugeskrift«, udgivet af Selskabet for en forbedret RetsskrivningsUdbredelse.

Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i Kolding-Kredsen ved Kaaring, genvalgtes i Februar 1853, men stillede sig ikke til Valget 3 Maanedg senere. Han hørte til de 50, der 1853 stemte imod Toldloven, men stemte blandt de 97 for Arvefølgeoven. 1864 sluttede han sig til Augustforeningen, men udtraadte Aaret efter.

Han døde 17. Februar 1881.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 70.

Birch, Christian August, 1862-1926, Kommitteret. Folketingsmand for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 20. Maj 1910-22. April 1918 og for Svendborg Amtskreds 26. April-21. September 1920 samt landstingsvalgt Medlem af Landstinget 28. Maj 1922-12. Maj 1926. — Venstre.

Født 21. Marts 1862 i Nyborg, Søn af Købmand Julius Birch. 1877 tog han Præliminæreksamen, 1879 Handelseksamen fra Thorsens Handelsakademi i København og 1883 Afgangseksamen fra Sekondløjtnantskolen. 1884-

85 var han Bogholder i Berlin, 1885-87 Prokurist i Nyborg, hvorefter han fik egen Forretning i Kul og Bygningsartikler i Nyborg og siden 1890 Trælastforretning forbundet med Savværksdrift og Træeksportforretning i Långaryd i Sverige. 1909 opgav han fast Forretningsvirksomhed.

1897-1905 var han Vicekonsul i Nyborg for Norge, 1897-1911 for England og 1897-

1914 for Sverige; 1914 blev han Kommitteret ved Fængselsvæsenets Arbejdsdrift i Justitsministeriet, fra 1921 ministerielt udnævnt Medlem af Tilsynsraadet for Sparekassen for Nyborg og Omegn og 1916 Formand for Vridsløselille og Nyborg forenede Fængselselskaber, af hvis Bestyrelse han siden 1913 havde været Medlem. Desuden har Birch været Formand for en Række faglige Lands- og Landsdels-Organisationer. Han var Ejer af Øen Viggelsø i Odense Fjord.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig i Nykøbing F.-Kredsen mod Socialdemokraten Vald. Olsen, der imidlertid valgtes med 1775 Stemmer, kun 81 flere end Birch; Aaret efter afløste han Jensen (Toustrup) i Nyborg-Kredsen, genvalgtes 1913 og 1915, sidste Gang uden Afstemning, 1918 lod han sig ikke genopstille, men i 1920 opstilledes han paany i Svendborgs Amtskreds og valgtes ved de to første Valg, derimod søgte han ikke Valg i September. I 1922 afløste han P. Bojsen som landstingsvalgt Medlem.

Birch var 1912-18 Medlem af Bestyrelsen for Venstre i Folketinget og fra 1920 Medlem af Toldraadet og dettes Appeludvalg. Han døde 12. Maj 1926.

Medaillen for Druknedes Redning 1884. R. 1909. DM. 1912. K² 1921.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget, 1910 og 14. »Tiden« 1910-11, S. 87, og 1915-16, S. 40. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 5-10-1926, Tidenden Sp. 3. Blaa Bog, 1926.

Birch, Erik Peter Dynesen, 1845-1915, Sagfører. Landstingsmand for 10. Kreds 20. September 1910 - 10. Juli 1915. — Højre.

Født i Vejle 25. Februar 1845, Søn af Vognmand Peter Christian Dynesen Birch.

1859-66 var han Kontorist ved Vejle Byfogedkontor og paa Voer-Nim Herredskontor, 1868 blev han examinatus juris, var 1869 Korporal i Forplejningskorpset, 1871 Reserveintendant og senere Intendant i Forstærkningen; 1872 blev han Fuldmægtig ved Vejle Byfogedkontor, 1889 Sagfører, Kæmner og Havnekasserer sammesteds og 1900 Branddirektør i Købstædernes alm. Brandforsikring.

Han var 1878-84 Formand for Ligningskommissionen i Vejle, 1891-1909 Medlem af Byraadet og i denne Tid Formand for Skoleudvalget og Medlem af Skolekommissionen og Amtsskoleraadet; endvidere har han været Formand for Vejle Grundejerforening, Vejle Arbejderforening, Vejle Skyttelaug og for Højrevælgerforeningen i Vejle samt Medlem af Kontrolkomiteen for Jydsk Hypotekforening og af Bestyrelsen for de jydskes Grundejerforeningers Fællesforening.

Ved Folketingsvalget i Juli 1881 stillede Birch sig i Vejle-Kredsen mod Venstres Kandidat, Skolebestyrer Th. Nielsen, men opnaaede kun 744 Stemmer mod dennes 1363; da Th. Nielsen 1887 kom ind i Landstinget forsøgte Birch sig ved det paafølgende Suppleringsvalg, hvor Højskoleforstander Falkenstjerne imidlertid sejrede overlegent. Meget bedre gik det ikke i 1890. I 1910 stillede han sig til Landstingsvalget i 10. Kreds og valgtes med højeste Stemmetal; han genvalgtes i 1914 og 15, men døde 10. Juli 1915.

R. 1909.

Medlemmerne af Landstinget, 1910. Blaa Bog, 1915. Mindetale i Landstinget (A. Thomsen) 21. Juli 1915, Tidenden Sp. 142 (overord. Saml.).

Birck, Laurits Vilhelm, 1871-1933, Professor. Folketingsmand for Københavns 4. Valgkreds 16. Juni 1903-20. Maj 1910 og for Aalborg Amtskreds 22. April 1918 - 21. April 1920. — Højre, senere Det konservative Folkeparti, men fra 20. Marts 1920 udenfor Partierne.

Født i København 17. Februar 1871, Søn af Grosserer Lars Nielsen Birck. Han gik i Efterslægtens Skole og blev Student fra Sct. Andreas Kollegiet i Ordrup 1889, cand. polit. 1893, hvorefter han opholdt sig i De for-

cnede Stater i halvandet Aar; ved sin Hjemkomst blev han ansat i Toldvæsenet 1894-96, men blev saa i to Aar Chefredaktør af »Vort Land«. 1898-99 studerede han ved Londons Universitet og har iøvrigt i Tiden 1902-15 foretaget talrige Studierejser til Østrig, Holland, England, Irland og Amerika og under og efter Krigen i Perioder opholdt sig meget i Udlandet; han blev Dr. polit. 1902, holdt Forelæsninger ved Universitetet fra 1903, Docent 1908 og Professor i Stats-

videnskab ved Univeritetet 1911; 1929-30 var han Dekan for det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og 1930-31 Universitetets Rektor.

Foruden talrige Artikler om nationaløkonomiske Emner i Blade og Tidsskrifter har Birch bl. a. skrevet »Kreditøkonomiens Omsætningsmidler«, 1900, »Værditeori«, 1-2, 1902, »Bidrag til en Teori om de økonomiske Perioder«, 1903, »Sukkerets Historie«, 1909, »Vigtige Varer«, 1915, »Dansk Finanshistorie«, 1918-22, »Aloysius' Breve«, 1917, »Verdenskrigen og Danmark«, 1922, »Europas Svøbe. Staternes Gæld«, 1925, »Den økonomiske Virksomhed«, 1-2, 1928, og »Trafikøkonomi«, 1931.

Ved Folketingsvalget 1903 stillede han sig i Københavns 4. Valgkreds mod Raadmand Philipsen, der med 1012 Stemmer mod Bircks 1139 maatte vige Pladsen; ved næste Valg 1906 var Professor Kr. Erslev hans Modkandidat, men Birck sejrede og genvalgtes ligeledes 1909, men stillede sig ikke 1910; 1915 søgte han derimod Valg til Landstinget i 1. Kreds og opnaaede 6 Stemmer. 1918 valgtes han til Folketinget paa et Tillægsmandat i Aalborg Amtskreds; paa Grund af Uoverensstemmelse om det sønderjydske Spørgsmaal udmeldte han sig af Det konservative Folkeparti i Marts 1920 og dannede ved Valget Maanedens efter sit eget Parti »Centrum«, der havde opstillet 8 Kandidater (Birck selv var opstillet i Københavns søndre Storkreds), men med sine 9056 Stemmer ialt ikke opnaaede noget Mandat. I Juli 1920 stillede han sig i Aalborg Amtskreds men valgtes ikke.

Birck var Medlem af den overordentlige Kommission af 8. August 1914, af Hude- og Garverinævnene, af Boligkommissionen af 1917, Formand for Møllernævnet og Revisorkommissionen og endelig af Kommissionen ang. Landmandsbanken 1922.

Han døde 4. Februar 1933.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget, 1903, 06 og 10. Salmonsens II. »L. V. Bircks Levnedsløb og Program«, 1906. Universitetets Festskrift Nov. 1933, S. 99-105. Bogen om Birck, 1944.

Bjerre, Gravers Kristian Jacobsen Kokholm, 1859-1937, Sognepræst. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nyköbing F.) 16. Juni 1903 - 29. Maj 1906 og kongevalgt Landstingsmand 20. September-4. Oktober 1907. — Venstre.

Født paa Gaarden Kokholm ved Lemvig

3. December 1859, Søn af Gaardejer J. P. Bjerre og Broder til fhv. Kultusminister Bjerre og Proprietær P. Bjerre, Højstrup. 1880 blev han Student fra Sorø Akademi, 1887 theologisk Kandidat og personel Ka-

pellan i Marvede ved Næstved, til han i 1888 blev valgt til Forstander for Sorø Højskole, hvor han virkede i 12 Aar. Han var derefter Sognepræst til Pedersborg og Kindertofte 1899-1909, en Tid Lærer ved Kærehave, men overtog 1913 Kerteminde Højskole, som han ledede, til han

1918 blev Sognepræst i Skydebjerg. Afsked 1930, hvorefter han bosatte sig i København.

Bjerre har rejst en Del i Udlandet; han var 1889-1901 Medlem af Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdsforening, 1899-1905 af Bestyrelsen for Dansk Fredsforening og deltog 1903 i den interparlamentariske Konference; 1926 blev han Formand for Odense Amts Værgeraadsforening.

Foruden talrige Artikler og Afhandlinger i Blade og Tidsskrifter har han 1906 udgivet »Himmel og Jord, 4 Foredrag«, 1919 »Saadan kan Verden blive. Om Samfundets Naturlove« og har desuden 1909-13 været Redaktør af »Dansk Folketidende«.

Da Rasmus Claussen i 1903 trak sig tilbage som Folketingsmand for Nykøbing F.-Kredsen, opstilledes Bjerre her som Venstres Repræsentant og valgtes med 1053 St.; som Modkandidat havde han bl. a. Socialdemokraten Vald. Olsen, der kun fik 731 Stemmer. Men ved det følgende Folketingsvalg næsten fordoblede denne sit Stemmetal, og Bjerre fik kun 932 Stemmer. Da Sagfører J. L. Hansen September 1907 nedlagde sit Mandat som kongevalgt Landstingsmand, blev Bjerre udnævnt i hans Sted, men nedlagde 14 Dage efter Mandatet.

Døde 14. Juni 1937.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Supp. Medlemmerne af Folketinget, 1903. Kirkelig Haandbog, 1927. O. Andersen: Danmarks Højskoler, 1924, S. 26 og 47. Højskolebladet, 1937, S. 399.

Bjerre, Jens Jacobsen Kokholm, 1847-1901, Provst, Minister. Landstingsmand for 7. Kreds 30. September 1890 - 25. September 1901. — Højre.

Født paa Gaarden Kokholm ved Lemvig 24. April 1847, Søn af Gaardejer Jakob Pedersen Bjerre og Broder til K. og P. Bjerre. 1866 blev han privat dimitteret som Student, 1870 konstitueret Førstelærer i Grenaa, 1870-73 Lærer ved Efterslægtens Skole i København, cand. theol. 1872 og Kapellan for Vester og Øster Hissing i Aalborg Amt 1873, hvor han tre Aar senere blev Sognepræst og desuden 1887 Provst for Kjær Herred. Han var fra 1893 Formand for Livsforsikringsselskabet »Fremtiden«s Repræsentantskab.

Bjerre blev hurtigt et ivrigt Medlem af Højres Partiorganisation og tog i Firserne fat paa at organisere Partiet i Aalborg-Kredsene saavel ved Foredrag i Byen som ude omkring i Landsognene; det var da ogsaa ganske naturligt, at han ved Folketingsvalget 1887 opstilledes som sit Partis Kandidat i Aalborg-Kredsen, men det lykkedes ham ikke at fravriste Venstre Kredsen; Sagfører J. K. Larsen beholdt sit Mandat med 1619 Stemmer mod Bjerres 980. Stort anderledes gik det ikke ved et Suppleringsvalg et halvt Aarstid senere, hvorimod det i 1890 lykkedes Bjerre at sætte Højres Stemmetal op til 1090 mod Justitsraad Plesners 1540 — og 2 Aar efter erobrede Direktør Bramsen da ogsaa Kredsen til Højre.

Bjerre var i Mellemtiden ved Landstingsvalget 1890 blevet valgt ind i Landstinget i 7. Kreds, genvalgtes 1898 og blev April 1900 Kirke- og Undervisningsminister i Ministeriet Sehested, det sidste Højre-Ministerium, til dettes Afgang 24. Juli 1901, og hans Administration vandt megen Anerkendelse, men han var allerede da svækket af den Sygdom, der 25. September 1901 førte til hans Død. Paa hans Grav paa Garnisons Kirkegaard findes en Portrætmedaillon af ham, og i V. Hassing Kirke opsattes 1904 en Mindesten for ham, ligeledes med Portrætmedaillon.

R. 1892. K² 1901.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget, 1899. Rigsdagskalender, 1890. Salmonsen II. Groshennig og Hauch-Fausbøll: Danmarks Præstehistorie 1884-1911, S. 327-29. III. Tid. 1901, Nr. 1. »Nyt Tidsskrift«, 1903. Mindetale i Landstinget (Matzen) 5-10-1901, Tiden Sp. 18.

Bjerre, Peder Jacobsen Kokholm, 1855-1941, Proprietær. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 21. Januar 1890-20. April 1892 og for Randers Landkreds 5. April 1898-20. Maj 1913. — Venstre.

Født paa Gaarden Kokholm ved Lemvig 6. December 1855, Søn af Gaardejer Jakob Pedersen Bjerre og Broder til de to forannævnte Rigsdagsmænd. Han har gaaet paa Staby Højskole og Kaptajn Galsters Kursus og 1878-

86 været Forvalter paa forskellige større Gaarde, hvorefter han blev Ejer af Gaarden Højstrup i Randers Amt.

1888-98 var han Medlem af Bestyrelsen for Randers Svineslagteri, 1888-90 af Toldreformforeningens Overbestyrelse, 1897-98 Formand for De samvirkende danske Andelslagterier og har desuden været Medlem af de forenede jyske Landboforeningers Husdyrvalg, af Bestyrelsen for Plantageselskabet Dansk Vestindien og af Bestyrelsen for forskellige lokale politiske og oplysende Foreninger, ligesom han har været Medstifter af »Randers Venstreblad« og Formand for Randers Amts Husholdnings-selskab og for De samvirkende Svineavlscentre og Svineavlforeninger i Jylland.

Ved Folketingsvalget 1890 stillede Bjerre sig i Hørning-Kredsen og sejrede med 978 Stemmer over den tidligere Folketingsmand, Sognefoged Kjeldsen, der kun fik 484; men 1892 faldt han for Det forhandlende Venstres Kandidat, Niels Neergaard, der fik 45 Stemmer flere end Bjerre, som derpaa i 1895 forgæves søgte Valg i Middelfart-Kredsen mod Kr. Lohmann. 1898 valgtes han derimod i den 1894 oprettede Randers Landkreds, hvor han sejrede over Det forhandlende Venstres Kandidat P. Skaarup med 1215 Stemmer mod dennes 792; han beholdt Kredsen til 1913, hvor hans Stemmetal da-lede fra 1322 til 565, og Gerud M. Jensen valgtes med 1000 Stemmer.

Bjerre havde 1894 stemt mod Forliget og indmeldte sig derefter i Venstrereformpartiet; i Forsvarsspørgsmaalet stod han Neergaard nær, var 1909 med til at danne 11-Mandsgruppen, som støttede Neergaard, blev Medlem af Sparekasse- og Bankkommissionen af 1910, men udmeldte sig af

Venstregruppen i Efteraaret 1912. Senere har han adskillige Gange stillet sig til Valg og ivrigt deltaget i forskellige politiske Bevægelser.

Han døde 15. November 1941.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Rigsdagskalender, 1890. »Tiden« 1913-14, S. 187-88. Blaa Bog, 1911.

Bjerring, Vilhelm Jacob, 1805-79, Professor. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848-5. Juni 1849, Landstingsmand for 9. Kreds 11. Oktober 1850-3. Juni 1853, for 8. Kreds 3. Juni 1853-20. August 1854, atter for 9. Kreds 20. Juni 1855-23. Juni 1866 og for 2. Kreds 18. Oktober 1866-1. Oktober 1874. — Nationalliberal.

Født i København 17. Januar 1805, Søn af Prokurator Niels Christian Bjerring. 1823 blev han Student fra Borgerdydskolen, opholdt sig derpaa et Par Aar i Frankrig, særlig i Bordeaux, studerede Sproget og fulgte interesseret de politiske Begivenheder; da han kom tilbage fra sin Udenlandsrejse, fortsatte han Sprogstudierne og gav Privatundervisning, 1833-36 var han Lærer i Fransk ved Landkadetakademiet, og efter en Rejse i Tyskland og Frankrig blev han 1837-40 konstitueret som Fransk lærer ved den militære Højskole, fast ansat fra 1846-68. 1852 blev han tillige Lektor i Fransk ved Universitetet, 1847 var han Medstifter af Det nordiske Litteratursamfund.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Københavns 4. Distrikt, hvor Algreen-Ussing imidlertid gik af med Sejren med 428 Stemmer, 48 flere end Bjerrings, som i Stedet en Uge efter kom med blandt de kongevalgte. Han blev Formand for Grundlovsudvalget og udrettede et stort Arbejde; alligevel opnaede han ved de første Folketingsvalg 1849 ikke at blive valgt i Fredensborg-Kredsen, hvor han stillede sig mod Venstremanden Kammeraad J. Rasmussen. Ved Landstingsvalgene 3 Ugerstid senere søgte han Valg i baade 1. og 10. Kreds, men uden Held. Derimod valgtes han ved et Suppleringsvalg

1850 i 9. Kreds, hvor J. F. Schouw og Ole Larsen var udtraadt; ved Valget 1853 fik han i denne Kreds 70 Stemmer, men lod sig vælge i 8. Kreds. Han nedlagde imidlertid Mandatet August 1854 og valgtes 1855 atter i 9. Kreds, genvalgtes i 1863, men stillede sig ikke ved Valget Juni 1866; derimod valgtes han i Oktober i 2. Kreds, som han repræsenterede, til han 1874 trak sig tilbage. Han var Statsrevisor 1851-52 (Formand), 1855-57 og 1860-66 samt 2. Viceformand i Landstinget 1859-60. Han var tillige Medlem af Rigsraadets Landsting 1864.

Han døde 30. November 1879.

Tit. Professor 1848. R. 1858. DM. 1868.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. III. Tid. 1879, Nr. 1055.

Bjørnbak, Viggo, 1853-92, Redaktør. Folketingsmand for Aarhus Amts 1. Valgkreds (Odder) 25. Juni 1884 - 12. Oktober 1892. — Venstre.

Født i Guldager i Hjørring Amt 16. April 1853, Søn af Højskoleforstander Lars Bjørnbak. Sin Uddannelse fik han paa Viby Højskole og tog 1872 Skolelærereksamen; efter at have været Lærer i Viby et Aar, blev han 1873 Højskoleforstander i Gjerlev, Randers Amt, til 1877, hvor han vendte tilbage for at hjælpe Faderen

med Skolens Ledelse i Viby. Denne døde imidlertid Aaret efter, og Sønnen overtog Skolen, som han beholdt til 1886, da han, for at bevare Statstilskuddet til Skolen, af politiske Grunde maatte overlade den til en anden.

Ogsaa det af Faderen startede Blad »Aarhus Amtstidende« overtog Bjørnbak i 1878 sammen med Broderen Alfred; 1884 gik Bladet over til et Aktieselskab, som ansatte ham som dets politiske Leder, men med Wilhelm Lassen som ansvarshavende Redaktør. Bjørnbak var desuden Kredsformand i Grundlovsværneforeningen, Formand for Forsamlingsbygningen i Aarhus og 1880-85 Formand for Viby Sogneraad.

Efter forgæves at have søgt Valg i Aarhus-Kredsen ved Folketingsvalgene 1881 og

1882 mod Højremanden, Godsejer Ingerslev, stillede han sig 1884 i Odder-Kredsen mod Geert Winther og valgtes med 1203 Stemmer mod dennes 588; Bjørnbak genvalgtes med stort Flertal 1887, 90 og 92. Han hørte i de første Aar til Hørups Gruppe, men fulgte ham ikke, da han i 1890 udskilte sig fra Det forhandlende Venstre.

Bjørnbak var 1885-87 en af Sekretærerne i Folketinget, men tog iøvrigt kun lidt Del i Tingets Forhandlinger. Han døde 12. Oktober 1892.

Rigsdagskalender, 1887 og 90. Jørgensen: Den danske Dagspresse 1901, S. 7. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 12-10-1892, Tidenden Sp. 99.

Blach, Jørgen Mogens, 1796-1866, Gaardmand. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjoldedelev) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Frisindet (nærmest Centrum).

Født i Hadsten Kro ved Randers 16. Januar 1796 som Søn af Krofæster Mogens Mikkelsen Blach. Han uddannedes som Landmand og tilgittede sig i Trediveaarsalderen Blachs-gaard i Taastrup ved Randers, som han beholdt til kort før sin Død; endvidere købte han nogle Aar efter Skaaphus Sædegaard paa Alheden

og anlagde her et Landbrænderi, som han solgte 1854. I det hele taget var Blach en meget driftig Landmand, der fulgte med i alt nyt indenfor sit Omraade og desuden drev en Del Ejendomshandel. Han sad inde med en hel Del kommunale og andre Tilidshverv og var blandt andet i 1850 Medstifter af »Den jyske Kreditforening«.

Sin politiske Virksomhed begyndte han 1841 som Stænderdeputeret for Jyllands 11. Landdistrikt og sad som Medlem af Stænderforsamlingen i Viborg 1842-48. Han var Medunderskriver paa en i Anledning af Tronskiftet 1848 indsendt Adresse om en fri Forfatning. Ved Folketingsvalget 1849 stillede han sig i Skjoldedelev-Kredsen, hvor han valgtes med 238 Stemmer mod Godsejer T. C. Dahls 51; men ved Valget 1852 faldt han for Gaardejer Jens Pedersen, Røgen. Dermed opgav han Tanken om et Folketingsmandat; til Landstinget søgte han forgæves Valg, 2 Gange i 1849 og atter i

1853, alle tre Gange i 9. Kreds. Saa trak han sig definitivt tilbage fra det politiske Liv og viede sig helt for sine Landbrugsinteresser, til han døde 10. September 1866.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Bricka I og II. Rugaard: Fremragende danske Bønder, 1871, S. 421-432.

Blak, Christen Jensen, 1812-92, Arvefæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Maribo Amts 2. Distrikt (Jullinge) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. Venstre.

Født i Stokkemarke ved Maribo 28. Maj 1812, Søn af Gaardfæster, Sognefoged Jens Rasmussen Blak. Han blev 1833 Arvefæster i Tjenemarke i sit Fødesogn, var 1842-50 Medlem af Sogneforstanderskabet dér

samt paany 1871-76 og 1852-54 Suppleant i Maribo Amtsraad. 1854 var han Medindbyder til Oprettelse af Maribo Laane- og Diskontobank samt Medlem af dens Repræsentantskab til sin Død, 1856 Medstifter af Lollands Kreaturforsikringsforening og dens Formand til 1879 samt endelig Forligsmægler i Tyende- og Aftægtssager 1855-84 og Jordboniteringsmand 1856-78.

Endnu i sine sidste Aar deltog Blak i det offentlige Liv, idet han — skønt blind — dikterede Artikler til Bladene.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Maribo Amt, hvor han med 408 Stemmer sejrede over Sognepræsterne Wegener og Schjøtt, der var hans Modkandidater. Han stillede sig 1852 til Folketingsvalget i Maribo-Kredsen, hvor han dog kun opnaaede 314 Stemmer mod Redaktør J. Chr. Jørgensens 482, og først 12 Aar senere, ved Valget 1864, stillede han sig atter i samme Kreds, hvis Folketingsmand han derpaa var til 1866, da han faldt for Redaktør Dein. Han søgte forgæves Genvalg ved Valget i Oktober samme Aar, men fik godt 100 Stemmer mindre end Docent N. C. Frederiksen. Blak havde 1865 sluttet sig til Oktoberforeningen, men stemte imod den reviderede Grundlov 1866.

Han døde i Tjenemarke 24. Februar 1892.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Blechingberg, Otto Carl, 1800-63, Generalfiskal. Landstingsmand for 1. Kreds 25. Januar 1850 - 3. Juni 1853. — Nationalliberal.

Født i København 26. Januar 1800 som Søn af Overretsprokurator Daniel Blechingberg. Efter først at have gaaet i Schouboes Institut blev han i 1816 Student fra

Borgerdydsskolen, juridisk Kandidat 1819 og samme Aar Fuldmægtig hos Højesteretsadvokat Treschow. 1820 blev han Prøveprokurator, 1821 Landsoverretsprokurator og allerede 1823 Højesteretsadvokat; 1846 blev han Generalfiskal, førte som saadan de mange Pressesager 1854 og var flere Gange konstitueret Kammeradvokat. Han var Repræsentant i Nationalbanken 1838-42, 1845-50, 1852-57 og 1859-62, de fleste Aar tillige Formand og havde som saadan megen Indflydelse, blandt andet paa »Tolvmillionsagen« ved Finansernes Ordning i 1838, hvor han desuden sad som Medlem af Kommissionen desangaaende; siden 1847 var han Direktør for Det københavnske Brandassurancekompagni, 1848-51 Formand for Kontrolkomiteen, der havde med Udstedelsen og Indfrielsen af Kreditbeviserne i Anledning af Krigen 1848 at gøre, og endelig var han 1849 Medstifter af Den patriotiske Forening og Medlem af dens Bestyrelse.

Han stillede sig ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 i Holbæk Amts 3. Distrikt, men opnaaede kun 30 Stemmer; han stillede sig derefter til Landstingsvalget i 1. Kreds 1849, faldt i første Omgang, men valgtes Maanedens efter ved et Suppleringsvalg sammen med A. S. Ørsted i Stedet for Etatsraaderne Schouw og Hvidt. Ved næste Landstingsvalg, 1853, fik han kun 10 Stemmer i 1. Kreds, valgtes derimod med 232 Stemmer i 2. Kreds, men modtog ikke Valget, og ved det paafølgende Suppleringsvalg indtog Balthasar Christensen saa hans Plads.

Skønt Blechingberg saaledes kun sad forholdsvis kort Tid i Tinget, var det dog ikke lidet, han naaede at tage Del i; allerede i første Samling 1850 blev han Ordfører for Udvalget for Forretningsordenen og om Rigsretten, senere for Udvalget om Pensionslov, om Invalideforsørgelse, om Bager-næring, om Korntiendens Afløsning og des-

uden Ordfører for Tingets Takadresse til Hæren efter Stormen paa Frederiksstad samt Formand for Udvalget om Færøernes Lagting og Formand for den forenede Rigsdag Marts-April 1853.

Han døde i København 4. Januar 1863.

Justitsraad 1833. Etatsraad 1843. R. 1846. Konferensraad 1858.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Ill. Tid., 4. Aarg., S. 173.

Blem, Markus Peter, 1848-1915, Gaardejer, Kreditforeningsdirektør. Folketingsmand for Bornholms 1. Valgkreds (Rønne) 24. Maj 1881 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født paa Værmelandsgaarden ved Aakirkeby 8. Marts 1848. Søn af Gaardejer Jørgen Peter Blem. Efter at have gaaet i Almueskolen og faaet nogen Privatundervisning gik han 1865-66 paa Hindholm og 1870-71 paa Bornholms Højskole, hvorefter han 1873 købte Engegaard i Nylars Sogn. Det var særlig

Svineavlen, der interesserede ham, og han oprettede sit eget Avlscenter, var 1889 Medstifter af Bornholms Andelssvineslagteri, Medlem af dets Bestyrelse og fra 1896-1908 tillige dets Formand; 1877-83 sad han i Bestyrelsen for Bornholms landøkonomiske Selskab, var 1880-83 Formand for Sogneraadet og 1900-06 Medlem af Amtsraadet. Desuden var han Formand for A/S De forenede Granitbrud ved Rønne til 1910 og for Nationalforeningen Bornholm til 1908.

Ogsaa udenfor sin Fødeø havde han talrige Hverv og var saaledes 1898-1908 Formand for De samvirkende danske Andelssvineslagterier og i samme Tidsrum for Slagteriarbejdernes Ulykkesforsikring og for Andelsudvalget, hvis Repræsentant han var paa den internationale Kongres i Paris 1900, endvidere var han Næstformand i Repræsentantskabet for Landbygningernes Brandforsikring 1890-1908, i Bestyrelsen for Københavns Handelsbank fra 1904 og for Det dansk-tyske Petroleumskompagni til 1909, Medlem af Bestyrelsen for Landøkonomisk Fjerkræavl fra 1900 og Tilsynsmand ved Landbohøjskolen fra 1904.

Sit første offentlige Hverv fik han alle-

rede 1873, kun 25 Aar gammel, nemlig som Taksationsmand i Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter, og efter 1890 at være valgt ind i dennes Repræsentantskab naaede han 1907 at blive dens Direktør; hans Karriere her skyldtes for en stor Del hans Aktion 1888-89 som Leder for den Bevægelse blandt de bornholmske Interessenter, der omsider tiltvang sig Bestyrelsens Medvirkning til Rentens Konvertering.

1877 blev Blem Formand for Grundlovsværneforeningen paa Bornholm og ledede 2 Aar senere Valgkampen mod Lucianus Kofod, der maatte paa Omvalg for at blive valgt; men ved næste Valg, 1881, overtog Blem Kredsen, som han repræsenterede med stedse stigende Stemmetail til Valget 1909, hvor han ikke lod sig genopstille. 1894-1907 sad han i Finansudvalget, de sidste 6 Aar var han dets Sekretær og en af dets Ordførere, var 1897 Medlem af Fiskerikommissionen, 1898 af Kommissionen om Kødkontrol, 1899 om Gennemsyn af Husdyrloven og 1906 om Omordning af Udenrigsministeriet; 1887 blev han Medlem af det almindelige Lønningsudvalg og fra 1895 dets Formand.

I Tinget sluttede Blem sig straks ved sin Indtræden til Bergs Gruppe og gik med ham 1884 over i »Det danske Venstre«; ved det samlede Venstres Sprængning traadte han ind i »Det forhandlende Venstre«, som han imidlertid forlod 1894, stemte mod det politiske Forlig og sluttede sig derefter til Venstrereformpartiet. Han har skrevet to politiske Smaaskrifter: »Provisoriet og Grundloven«, 1890, og »Reformpartiet og Landbruget«, 1900.

Han døde 18. December 1915; paa hans Grav paa Nylars Kirkegaard findes et Mindesmærke over ham.

R. 1901. DM. 1908.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. K. H. Kofod: Bornholms politiske Historie, Bd. IV og V, særlig IV S. 87—100. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender, 1887 og 1890. Salmonsen II. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Blaa Bog, 1915.

Blixen-Finecke, Carl Frederik Axel Bror, 1822-73, Baron, Minister. Folketingsmand for Københavns 2. Valgkreds 1. Oktober 1851-4. August 1852, Københavns 6. Valgkreds 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861 og Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Herning) 6. Oktober 1862-7. Juni 1864. — Nærmest Venstre.

Født paa Stamhuset Dallund paa Fyn 15. August 1822 som Søn af Baron Conrad Frederik Christian Blixen-Finecke, der imidlertid døde allerede 1829 og foruden Stamhuset efterlod den da 7-aarige Søn Friherreskabet Näsbyholm i

Skaane og nogle Godser i Pommern. Efter Ophold ved forskellige tyske Universiteter bosatte han sig 1842 i Danmark, meldte sig 1848 som Frivillig og deltog i Krigen som Chef for en Eskadron Herregaardsskytter.

1850 var han Medstifter af »Grundejerforeningen«, dens Formand til 1851 og derefter Medlem af Bestyrelsen. 1857 udgav han Pjecen »Skandinavismen praktisk«, der vakte Opsigt ved at foreslaa en Forening af de nordiske Riger. Han var desuden 1861 Medstifter af »Dannevirkeforeningen« og 1865 af »de store og de smaa Bønder«s Oktoberforening.

Han søgte Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Odense Amts 7. Distrikt, Sønderlø, men opnaaede kun 42 Stemmer mod Gaardfæster H. Chr. Johansens 191; stort bedre gik det ham ikke, da han atter forsøgte sig mod Johansen ved Folketingsvalget i samme Kreds 1854. Derimod valgtes han til Folketingsmand for Københavns 2. Kreds ved et Suppleringsvalg 1851 efter Grosserer Brobergs Udtræden — han fik 41 Stemmer mere end Grosserer A. Hage, som Kredsen Aaret efter valgte ved Kaaring. 1858 stillede han sig atter, denne Gang i Københavns 6. Valgkreds og mod dennes tidligere Repræsentant, Grev J. Raben, og sejrede; ved næste Valg, 1861, maatte han vige Pladsen for Generalmajor Hegermann-Lindencrone, idet han kun fik 130 Stemmer mod dennes 425; derimod var han ved et Suppleringsvalg i 1860 blevet Medlem af Rigsraadet af 1855.

I Ministeriet Rotwitt, der udnævntes 2. December 1859, blev Blixen-Finecke Udenrigsminister og Minister for Slesvig, og fra 8. Februar 1860 til Ministeriet Halls Udnævnelse 16 Dage efter var han fungerende Konseilspræsident. Meget naaede han selv sagt ikke at udrette i sin korte Minister-tid; han tog det sønderjydske Sprogskript varmt i Forsvar, og det vakte en vis Opsigt, at han forsøgte at faa den senere

Christian IX, som han 1854 var blevet Svo-ger til, udnævnt til Guvernør i Holsten. Ved et Suppleringsvalg i Herning-Kredsen 1862 blev han endnu engang Medlem af Folketinget, men stillede sig ikke i 1864; han var Medlem af Finansudvalget 1858, 1860-61 og 1862-64 og i Samlingen 1860-61 desuden Tingets 2. Viceformand.

Han døde i Baden-Baden 6. Januar 1873.

Hofjægermester 1842. Kammerherre 1848. R. 1848. SK. 1860.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. E. Collin: Fremragende danske Frimurere, 1875, Bd. 2, S. 141-48. Aarboeg for Odense og Assens Amter, 1928, S. 405-15.

Bloch, Frederik Christian, 1805-79, Præst. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Konservativ.

Født i Kvong ved Varde 30. Marts 1805 som Søn af Sognepræst Fred. Bloch. Han blev 1823 Student fra Ribe Latin-skole, var i næsten 2 Aar, 1825-26, Huslærer paa Endrupholm og blev 1830 cand. theol. Han var derefter i tre Aar Førstelærer ved Skole i Middelfart, men fik 1834 sin Faders tidligere Kald som Præst i Kvong og Lyne; herfra blev han 1846 forflyttet til Grenaa og 1857 til Ringe i Svendborg Amt, hvor han blev, til han 1874 tog sin Afsked.

1838 og 1844 har Bloch udgivet Samlinger af »Lejlighedstaler« og 1846 »Ti Prædikener«.

Han valgtes 1855 ved Kaaring som Folketingsmand for Grenaa-kredsen, som han re-præsenterede til næste Valg 1858, hvor han ikke søgte Genvalg; han stemte for Fællesforfatningen og har iøvrigt, som naturligt var, hovedsagelig interesseret sig for Kirke og Skole. Han tog saaledes megen Del i Forhandlingerne om Skoleloven 1856, hvor han blandt andet talte for, at Amtmanden ikke skulde have Plads i Skoledirektionen — desuden var han Formand for Udvalget om Seminarierne. 1857 fik han vedtaget en

Lov, hvorefter Fattigunderstøttelse kun i 5 Aar kunde betragtes som Hindring for Indgaaelse af Ægteskab; han stemte samme Aar mod Næringsloven, fordi han nærede Betænkeligheder med Hensyn til Høkerhandelen paa Landet.

F. C. Bloch, der var en Fætter til Landstingsmand J. V. Bloch, døde 14. April 1879.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 403.

Bloch, Jørgen Victor, 1812-92, Provst. Landstingsmand for 11. Kreds 20 Juni 1855-20. Juni 1859. — Konservativ.

Født i Lønborg Præstegaard ved Ringkøbing 25. September 1812, Søn af Sognepræst Jørgen Bloch og Fætter til Folketingsmand F. C. Bloch. Efter nogle Aars Hjemmeundervisning kom han i Borgerdydsskolen 1828, hvorfra han Aaret efter blev Student, 1833 cand. theol.; under sine paafølgende teologiske Studier var han 1833-34 konstitueret

Adjunkt i Randers og 1835-37 i Horsens, idet han i Mellemtiden 1835 tog Licentiatgraden. Han blev 1837 udnævnt til Sognepræst i Borbjerg, men overtog allerede Aaret efter Faderens Embede i Lønborg og Egvad og var 1851-55 tillige Provst for Hind, Bølling og Nørre Herreder; derefter var han 1855-68 Sognepræst i Kerteminde-Drigstrup og endelig i Vig-Asminderup, hvorfra han 1881 tog sin Afsked og flyttede til København.

Bloch udgav 1846-48 »Christeligt Folkeblad«, stiftede 1856 »Selskabet for den danske Almueskole«, der vilde støtte Udviklingen af Friskoler, og skrev en Del Smaaskrifter om denne Sag; han var fra sin Ungdom Tilhænger af den grundtvigske Retning, skrev 1865 »Breve om Præstefriheden« og 1866 »Grundtvigianismens Selvkritik«, stiftede 1863 et græsk-dansk Missions-selskab, som han ønskede skulde optage Missionen blandt Muhammedanerne, og rejste i den Anledning 1857 til Athen. »Kirkebudet«, som han udgav 1867-68, virkede ogsaa for disse Tanker.

Ved Valget 1848 til Den grundlovgivende

Rigsforsamling stillede han sig i Skern-Kredsen, men opnaaede kun 65 Stemmer, og 1849 ved Folketingsvalget i samme Kreds, hvor Gaardejer Clausager imidlertid gik af med Sejren med 243 Stemmer mod Blochs 164; derefter søgte han Valg til Landstinget ved forskellige Lejligheder i 11. Kreds 1853, men opnaaede først Valg 1855 og stillede sig ikke siden.

Under sin Rigsdagsperiode indsendte han, 1856, sammen med to andre Præster et Forslag til Lov om Folkekirkenes Forfatning, som dog ikke førte til noget; iøvrigt gjorde han sig til Talsmand for større Frihed i Kirke og Skole, saaledes bl. a. for Skoletvangens Ophævelse. Bloch stemte 1855 for Fællesforfatningen.

Han døde 21. December 1892 i København.

R. 1891.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 583. Lars Andersen: »Jørgen Victor Bloch«, Kolding, 1893. Hardsyssels Aarbøger 1920, S. 100-150. »Dansk Kirketidende« 1893, S. 12-13. »Højskolebladet« 1893, S. 225-31, 257-63 og 289-95 samt Aarg. 1912, S. 349-52.

Blom, Hans Jørgen, 1792-1864, Oberst. Landstingsmand for 1. Kreds 27. September 1854-20. Juni 1855. — Konservativ.

Født i Randers 16. Oktober 1792 som Søn af Stiftamtmand Emanuel Blom. Han blev efter Moderens Død 1795 til sit 11. Aar opdraget hos en Farbroder, der var Købmand i Holmestrand i Norge, og var derpaa 4 Aar i Huset hos en Pastor Forchammer i Sønderjylland; 1808 blev han Frikorporal og gik 1809-12 paa Militærinstituttet i København, hvorfra han 1811 blev Sekondløjtnant, 1813-14 gjorde han Tjeneste ved Hæren i Holsten, blev 1818 Premierløjtnant, 1827 Kaptajn, 1841 Major, 1848 Oberstløjtnant og Aaret efter Oberst; under Krigen deltog han i Træfninger ved Nybøl og Dybbøl, men residerede ellers paa Als, hvor han 1850 blev Kommandant, til han 1852 fik sin Afsked.

Blom var iøvrigt 1822-42 Bibliotekar ved Garnisonsbiblioteket og 1822-38 tillige Lærer ved Borgerdydsskolen; 1826 skrev han

»Unions- og Borgerkrigene«, som skulde være første Led i en paatænkt dansk Krigshistorie, 1829 kom »Katekismus for den danske Krigsmand«, 1831 rejste han med sin Pjece »Land- og Sømagt med nærmest Hensyn paa Danmark« en større Diskussion, ligesom ogsaa hans Skrift »Om Danmarks Forsvar, med nærmest Hensyn paa dets Befæstning« blev Led i en Diskussion; han fremhævede heri Fredericias og Dybbøls Befæstning som det forsvarligste. Endelig har han skrevet en Del i »Magasin for militær Videnskabelighed« og »Militært Repertorium«, ved hvilket sidste han var Medredaktør 1837-40.

Ved et Suppleringsvalg efter Professorerne H. N. Clausens, J. E. Larsens og Madvigs Udræden af Landstinget valgtes Blom med størst Stemmetal, men fik for faa Stemmer baade ved det ordinære Valg og Suppleringsvalget Aaret efter og naaede selvsagt ikke at deltage ret meget i det politiske Liv; han viste sig som en stærk Modstander af Københavns Befæstning og stemte 1855 mod Grundlovens Indskrænkning.

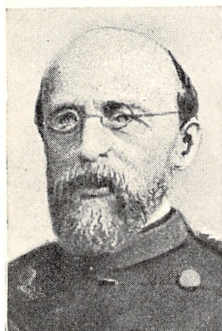
Han døde paa Frederiksberg 13. April 1864.

R. 1840. DM. 1852.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. III. Tid. 1864, Nr. 239. Dansk militært Tidsskrift 1865, S. 89-98.

Blom, Otto Emanuel, 1830-1903, Oberst. Landstingsmand for 1. Kreds 12. November 1879 - 30. September 1890. — Højre.

Født i København 24. December 1830, Søn af forannævnte Oberst Hans Jørgen Blom; 1839-47 gik han i Efterslægtens Realskole og kom 1848 paa den militære Højskole. Fra August 1850 deltog han i Krigen som Sekondløjtnant i Artilleriet, blev 1854 Premierløjtnant og ansattes ved Konstruktionsbureauet, 1857 ordnede han Artilleriets historiske Vaabensamling og skrev

en Række Artikler om Skydevaabnernes historiske Udvikling; 1861-69 var han Flaadens Undertøjmester. Under Krigen 1864, hvor han udnævntes til Kaptajn, le-

dede han Landartilleriets Skydeforsøg og gjorde en Tid Tjeneste ombord paa Panserfregatten »Danebrog«.

Blom redigerede 1862-63 »Tidsskrift for Krigsvæsen« og 1865-68 »Dansk militært Tidsskrift«; 1869 blev han Kompagnichef, 1880 Oberstløjtnant, 1883 Stabschef, 1886 Chef for Artilleriets Konstruktionsafdeling, 1889 Oberst og var 1889-92 Chef for Københavns Søbefæstning, men afgik 1895. Adskillige Udenlandsrejser havde stadig øget hans fremragende militære Indsigt.

Ved et Suppleringsvalg 1879 i 1. Landstingskreds afløste han sin gamle Chef i Konstruktionsbureauet, General de Jonquières, som var afgaaet ved Døden. Blom, der genvalgtes 1882, deltog naturligvis i talrige militære Rigsdagsforhandlinger; 1881-82, 84-85 og 86-87 var han Medlem af Forsvarsudvalget, det sidste Aar tillige Formand og Ordfører, 1883 Medlem af Befæstningskommissionen, 1880-81 Ordfører om Straffelov for Krigsmagten samt for Lov om Intendanturen.

28. December 1903 døde han; i Vaabensamlingen, som han i sin Tid ordnede, rejste Artilleriofficererne et Bronzemindesmærke over ham.

R. 1864. DM. 1869. K² 1891. K¹ 1895.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Rigsdagskalender, 1887. »Vort Forsvar« 1904, Nr. 617 III. Tid. 1904, Nr. 15.

Bluhme, Christian Albrecht, 1794-1866, Minister, Geheimekonferentsraad. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Marts 1849 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født i København 27. December 1794, Søn af Kommandør Hans Emilius Bluhme; efter nogle Aars Hjemmeundervisning under Faderens Vejledning kom han paa Herlufsholm, hvorfra han 1811 blev Student. Han blev 1816 juridisk Kandidat, var i nogle Aar Manuduktør, blev 1820 Auditor ved et jysk Regiment, to Aar senere Overretsassessor, men afbrød ret pludselig denne Bane og blev Medlem af Guvernementsraadet i Trankebar; han vendte dog

nogle Aar efter tilbage, blev 1831 Byfoged i Storehedinge, 1836 i Næstved, hvor han tillige blev Borgmester, og endelig to Aar efter Stiftamtmand i Aalborg. Christian VIII, hvis Bevaagenhed han havde vundet, kaldte ham 1843 til København som Direktør for Toldkammeret og Kommercekollegiet, hvis Præsident han derefter blev 1848; 1844 udnævntes han til ekstraordinær Assessor i Højesteret, var 1849-50 Amtmand i Præstø og derefter Direktør for Øresunds Toldkammer til Toldens Ophævelse. Som Leder af Konferencen herom 1856-57 indlagde han sig stor Fortjeneste.

I Moltkes Martsministerium, der sad fra 22. Marts til 16. November 1848, blev Bluhme Handelsminister og var altsaa med til at forelægge Grundlovsudkastet; i Marts Aaret efter fik han Sæde i Den grundlovgivende Rigsforsamling som kongevalgt Medlem og blev kort efter ogsaa Kabinetssekretær hos Frederik VII. Da Moltke 18. Oktober 1851 dannede sit 4. Ministerium, blev Bluhme Udenrigsminister og sad som saadan lige til Ministeriet Ørsteds Fald 12. December 1854. Fra 27. Januar 1852 til 21. April 1853 var han dog selv Premierminister, og det var ham, som ledede Forhandlingerne, der førte til de saakaldte »Aftaler af 1851-52« samt til Londontraktaten 1852 om Tronfølgen. Helstatspolitikken blev yderligere fastslaaet, og da den octroyerede Fællesforfatning af 1854, for hvilken Bluhme var medansvarlig, blev afløst af Fællesforfatningen af 1855, blev han Medlem af Rigsraadet, valgt i Februar 1856. Herfra rettede han megen Kritik mod de følgende Ministeriers Ejderpolitik og advarede blandt andet stærkt mod Novemberforfatningen 1863. Ved et Suppleringsvalg i Maj 1865 blev han desuden Medlem af Rigsraadets Landsting.

Efter Frederik VII's Død opfordrede man ham et Par Gange forgæves til at danne Regering, men først da Konferencen i London var sprængt og Monrad afskediget, overtog Bluhme 11. Juli 1864 Konseilspræsidentiet og Udenrigsministerposten og blev saaledes den, der kom til at lede Forhandlingerne, der førte til Fredsslutningen i Wien den 30. Oktober. Han var til 16. November ogsaa Minister for Holsten og Lauenborg. De paafølgende Forfatningsproblemer magtede han ikke at føre til en Afslutning og overlod derfor 6. November 1865 Grev C. E. Frijs at danne et nyt Ministerium.

Tabet af en Søn i Krigen og Hustruens

Død Aaret efter havde ogsaa bidraget til at lægge et Tryk over ham. Han afgik ved Døden i København 16. December 1866.

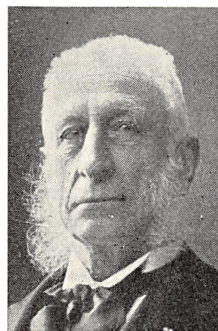
Etatsraad 1831. R. 1840. K. 1843. DM. 1845. SK. 1847. Geheimekonferentsraad 1848. RE. 1857.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tid. 1866, Nr. 379. Ud. af Breve til P. Hjort. Ny Samling, 1869, S. 380-81.

Bluhme, Hans Emil, 1833-1926, Kommandør, Godsejer. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers Bykreds) 25. Juni 1884 - 28. Januar 1887 og for Ribe Amts 2. Valgkreds (Esbjerg) 14. September 1887-25. Maj 1909. — Højre, senere Venstre.

Født i Storehedinge 31. Marts 1833, Søn af forannævnte Minister Christian Albrecht Bluhme; kom 1843 i Mariboets Realskole, bestod 1845 Eksamen til Søkadetakademiet, hvorfra han 1848 udgik til Tjeneste paa forskellige Skibe i den danske Flaade, ja, havde endog trods sin unge Alder en Overgang Kommandoen over en Kanonbaad. Efter Krigen kom han atter paa Akademiet, hvorfra han 1852 udgik som Løjtnant; Aaret efter var han paa forskellige Togter i Udlandet, gik 1856-59 i fransk Krigstjeneste, var 1863-64 med paa en Opmaalingsekspedition til Grønland og beskrev 1865 sine Indtryk i Bogen »Fra et Ophold i Grønland«; samme Aar startede og udgav han sammen med Løjtnant Mariboe Maanedsskriftet »Fra alle Lande« samt var 1865-67 Medudgiver af »Tidsskrift for Søvæsen«.

Ved Giftermaal 1866 med en Søster til Landstingsmand Th. Schütte blev han Godsejer til Nørlund og Thorstedlund og tog 2 Aar efter sin Afsked som Kaptajn, men fik 1902 Titel af Kommandør. Bluhme tog derefter fat paa Landbrugsvirksomheden og kom hurtig ind i forskellige Foreninger; han var saaledes 1870-95 Formand for Nibe-Løgstør Landboforening, 1875-92 Medlem af Bestyrelsen for de forenede jyske Landboforeninger og 1880-89 Medlem af Aalborg Amtsraad samt endelig fra 1908 Bestyrelsesmedlem i »Store Nordiske« og 1893 Næstformand i Dansk Fredsforening; 1875

købte han Smorupgaard ved Brorstrup, solgte den igen 1910 og 1912 tillige sine to andre Godser.

Ved Folketingsvalgene 1876, 79 og 81 stillede han sig i Horsens mod Fr. Bajer uden Held; Bluhme var da Højremand, men Estrups Politik var ham mere og mere imod, og ved Valget 1884 lod han sig paa Holstein-Ledreborgs Opfordring stille som antiministeriel liberal Højremand i Randers-Kredsen mod Stiftamtmand Rosenørn, som Bluhme besejrede med godt 100 Stemmers Overtal. Ved næste Valg — 1887 — faldt han for Kammerherre Lüttichau, men valgtes godt et halvt Aar senere ved et Suppleringsvalg i Esbjerg-Kredsen i Stedet for Venstremanden Sagfører I. L. Hansen og repræsenterede derefter Kredsen lige til 1909, da han afløstes af Slesbager. Paa Rigsdagen sluttede han sig 1887 til Det forhandlende Venstre, fulgte 1890 Hørup og gik 1895 ind i Venstrereformpartiet, hvor han forblev; 1904-09 var han Folketingets 2. Viceformand. Han var med til at stifte den danske Afdeling af det interparlamentariske Forbund.

Han døde 29. November 1926.

R. 1865. DM. 1883. K² 1908. K¹ 1921.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-06. Rigsdagskalender, 1890. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900, S. 42. Blaa Bog, 1926.

Blume, Adser Hansen, 1804-76, Sognepræst. Landstingsmand for 5. Kreds 3. Juni 1853 - 22. August 1854. — Konservativ.

Født i Møgelby ved Haderslev 28. November 1804 som Søn af Kniplingshandler,

senere Degn Villads Jensen; han kom som Dreng i Huset hos sin Farbroder, Herredsfoged N. J. Blume, i Roskilde, blev 1823 Student fra Skolen her, 1829 teologisk Kandidat og samtidig Adjunkt ved Roskilde Skole; 3 Aar senere blev han Sognepræst i Mejrup ved Holstebro, for-

flyttedes 1836 til Ølby, Asp og Fovsing i samme Egn, 1848 til Stubbekøbing og Maglebrænde og kom sluttelig 1858 til Errindlev og Olstrup paa Lolland, hvor han samtidig fra 1861 var Provst for Fuglse Herred. Efter hans Død udkom 1878 en Samling »Præ-

dikener til hver Søn- og Helligdag i Kirke-aaret«.

Efter forgæves at have søgt Valg til Folketinget 1849 og 1852 i Stubbekøbing-Kredsen mod Skolelærer D. N. B. Sidenius valgtes han 1853 i 5. Landstingskreds, hvor han ogsaa havde forsøgt sig i 1849. Han undertraadte allerede Aaret efter, blandt andet fordi han vanskeligt kunde overkomme baade sin Rigsdags- og Præstegerning.

Han døde 19. August 1876.

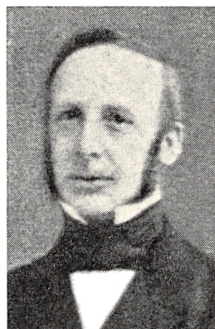
R. 1874.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Wiberg: Alm. Præstehistorie, Bd. 1, S. 324. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 108.

Boesen, Adolf, 1814-90, Købmand. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1859 - 18. Oktober 1866. — Nærmest Nationalliberal.

Født 8. November 1814 i Vigerslev Sogn, Odense Amt, Søn af Sognepræst Jens Frederik Boesen. Han

uddannedes i Vejle til at gaa Handelsvejen og grundlagde 1841 en Tobaksfabrik i Odense, som han drev til 1857; han overtog 1847 en Manufakturhandel, som han beholdt til 1861, hvorefter han var Medbestyrer af en Sæbefabrik i Odense indtil 1886. Han havde Sæde i den Toldkommission, der afgav Betænkning i December 1857.

Boesen var 1854-60 Medlem af Byraadet, 1863-65 Skoleforstander, 1866-67 borgerlig Raadmand, 1872-77 Medlem af Skolekommissionen og 1875-78 af Overligningskommissionen for Odense. Han var Medstifter af Handelsforeningen 1862, dens Næstformand det første Aar samt 1875-87 og Formand 1869-73; endvidere var han Medstifter af Fyns Discontokasse 1846 og 1855-90 Medlem af dens Repræsentantskab.

Han stillede sig til Landstingsvalget 1859 i 6. Kreds, valgtes med største Stemmetal og blev genvalgt ved 1ste Valg i 1866; derefter lod han sig ikke genopstille. Han blev Medlem af forskellige Udvalg, særlig om Handelsforhold og kommunale Forhold, og var stadig en af Tingets Sekretærer.

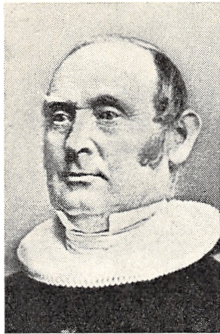
Han døde 1. Juli 1890.

R. 1882.

N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Boesen, Emil, 1814-89, Præst. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 27. Maj 1853 - 28. Juni 1854. — Nærmest Konservativ.

Født i Sest ved Kolding 21. Februar 1814,

Søn af Sognepræst Ulrik Christian Boesen. Han blev Student fra Vordingborg Skole 1832, teologisk Kandidat 1839, personel Kapellan i Raabjerg 1843 og 4 Aar senere i Hundstrup, Østerild og Hjarde-maal; 1854 blev han Præst ved Straffenanstalten i Horsens, 1865 Fængselspræst

paa Christianshavn og 1868 Sognepræst i Gyrstinge og Flinterup. 1885 tog han sin Afsked.

1868 udgav han en Bog om »Den slesvig-ske Biskop U. S. Boesens Liv og Virken«.

Ved Maj-Valget 1853 valgtes han til Folketinget i Thisted-Kredsen som H. E. Schacks Efterfølger, idet tre andre Kandidater trak sig tilbage til Fordel for Boesen, som imidlertid allerede Aaret efter traadte ud, da han var blevet udnævnt til Fængselspræst i Horsens.

Han døde 6. Oktober 1889 i København.

R. 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 169. Groshennig og Hauch-Fausbøll: Danmarks Præstehistorie 1884-1911, Bd. 1, S. 304.

Boesen, Ulrik Christian, 1828-1900, Hospitalsforstander. Landstingsmand for 10. Kreds 26. September 1888 - 19. September 1894. — Højre.

Født i Vordingborg 4. September 1828,

Søn af Landinspektør L. Boesen. Som Barn kom han i Huset hos en Lærer i Nordslesvig og senere paa et Drenginstitut i Christiansfeld, blev Kontorbetjent, fra 1852 Fuldmægtig paa By- og Herredskontoret i Vejle og fra 1864-88 Kæmner sammesteds.

Han var Direktør for Vejle Skyttelaug 1865-97, Medlem af Byraadet 1882-94, Hospitalsforstander ved Vejle Hospital 1884-1900, Medstifter af Vejle Saalelæderfabrik 1884, Medlem af Vejle-Give-Banens Bestyrelse, en Overgang Direktør for Vejle Bys og Amts Sparekasse og fra 1888 for Vejle Bank.

Da Landstingsmanden for 10. Kreds, Gaardejer P. Jørgensen, Hesselballe, 1888 afgik ved Døden, stillede Boesen sig sammen med Venstremanden, Proprietær Holger Henriksen, Skovgaard, ved det derpaa følgende Suppleringsvalg; Boesen valgtes her med 148 Stemmer mod Henriksens 117. Han lod sig ikke genopstille ved det ordinære Valg 1894; 1890-92 var han en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 3. Maj 1900.

R. 1864.

Rigsdagskalender, 1890. C. V. Petersen: Vejle Bys Historie, 1927.

Bohr, Johan Laurits Sandal, 1815-76, Adjunkt. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 4. August 1852 - 3. August 1854. — Nærmest Venstre.

Født i Nakskov 10. Juli 1815, Søn af Ad-

junkt Peter Georg Bohr. Da Faderen blev Rektor ved Rønne Statsskole, flyttede han snart efter med sine Forældre til Bornholm. Han blev Student fra Rønne Skole 1832, tog 1840 teologisk Embedseksamen og konstitueredes Aaret efter som Adjunkt i Horsens med fast Ansættelse

fra 1846. Han fortsatte dog ikke ad Skolevejen; 1854 blev han Sognepræst i Ballum, Lø Herred, 1859 blev han Provst for Lø og Møgeltønder Provstier, 1865 Sognepræst i Møgeltønder og i 1867 konstitueredes han tillige i Daler (fast Ansættelse 1868). Han døde under Udførelsen af sin Embedsgering 1876.

Ved Folketingsvalget i Horsens Bykreds 1852 valgtes han ved Kaaring til Kredens Repræsentant; ved det følgende Valg 26. Februar var Pastor Rasmussen, Marstal, hans Modkandidat, men denne opnaaede kun 328 Stemmer mod Bohrs 863, og ved et nyt Valg 27. Maj samme Aar genvalgtes Bohr atter ved Kaaring, men udtraadte i

August 1854 inden Periodens Udløb og afløstes af Godsejer Tutein, Marienborg. I Samlingen 1853-54 var Bohr Medlem af Folketingets Finansudvalg.

Han døde i Møgeltoender 30. August 1876.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-1884, S. 654.

Bojesen, Sigurd, 1842-99, Kommandør. Folketingsmand for Københavns Amts 1. Valgkreds (Frederiksberg I) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 25. Februar 1842 paa Skovgaard i Sorø

Am; Faderen var daværende Gaardejer, senere Overinspektør ved Københavns Fatigvæsen, Severin Bojesen. 1856 kom Sønnen ind paa Søkadetakademiet, blev 1863 Løjtnant i Flaaden, gjorde 1864 Tjeneste ombord paa »Esbern Snare« og var 1867-69 i fransk Søkrigstjeneste; 1868 blev

han Premierløjtnant, 1881 Kaptajn, men faldt 1894 for Aldersgrænsen og afgik med Kommandørs Titel.

1882 skrev Bojesen et Par Smaaskrifter om »Grundlag for en ny Søtaktik« og »Om Skibes Drejnings-Forhold«, samt 1894 »Om Forfremmelse og Disciplin i Marinen« og 1897 om »Danmarks Neutralitet og Marinens Betydning med Hensyn til denne«. Han blev 1886 Medlem af Bestyrelsen for »Dansk Fiskeriselskab« og efter dets Sammenslutning med »Forening til Fiskeriets Fremme« 1887 Bestyrelsesmedlem for »Dansk Fiskeriforening«, hvilket han var til 1898. Han stiftede 1897 et Aktieselskab for Ferskvandsfiskeriets Fremme.

1895 stillede han sig til Folketingsvalget i Frederiksberg I og erobrede den med 1907 Stemmer mod 1694 fra Højremanden, tidligere Krigsminister Bahnson; skønt Bojesen ved det paafølgende Valg 1898 satte sit Stemmetal i Vejret, gik Professor Ellinger dog af med Sejren. I Tinget sluttede Bojesen sig til Venstrereformpartiet; han var 1895-96 Medstiller af et Lovforslag angaaende Kommunalbestyrelsen paa Frederiksberg og desuden Ordfører for det i den Anledning nedsatte Udvalg, samme Aar var han Ordfører for et Udvalg om Søværnets Ordning, 1896-98 Formand for Udvalg om

Ferskvandsfiskeri og Medlem af forskellige andre Udvalg.

Han døde 24. Juni 1899.

R. 1882.

Tidsskrift for Søværnen 1899, S. 579-80. III. Tid. 1899, Nr. 40.

Bojsen (Boisen), Frederik Engelhardt, 1808-82, Præst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Sorø Amts 6. Distrikt (Korsør) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør)

4. December 1849-

11. September 1851.

Landstingsmand for

3. Kreds 23. Juni

1866-18. Oktober 1866.

— Venstre.

Født 11. Februar

1808 i Vesterborg paa

Lolland som Søn af

Biskop Peter Outzen

Boisen; efter nogle

Aars Hjemmeunder-

visning kom han 1823

i Nykøbing Skole, hvorfra han to Aar efter

udgik med Studentereksamen. 1830 blev han

teologisk Kandidat og Aaret efter Lærer ved

Borgerdydsskolen paa Christianshavn; sam-

tidig hørte han flittigt Grundtvig og omgik-

kes blandt andre P. Chr. og Søren Kierke-

gaard. 1834 blev han Kateket og Førstelærer

i Storehedinge, 1837 Sognepræst i Skør-

pinge, hvor han en Overgang sluttede sig til

den stærkt pietistisk-farvede Retning der

paa Egnen, men droges efter et Besøg hos

Grundtvig 1845 atter mod dennes Retning,

holdt adskillige folkelige Foredrag og blev

ved H. N. Clausens Indflydelse 1850 Præst i

Vilstrup ved Haderslev.

Her var han 1852 Medstifter af »Folke-

skriftselskabet« og paabegyndte samtidig

Udgivelsen af Ugebladet »Budstikken«, der

gjorde den samtidig saa populære Folketa-

ler kendt under Navnet »Budstikke-Bojsen«;

det populære Oplysnings- og Opbyggelses-

skrift vedblev at udkomme til 1879. Han

var ogsaa en Tid Formand for »Danske

Samfund« i Haderslev, indtil han i 1859 for-

flyttedes til Stege. Her forblev han som

Sognepræst til 1881.

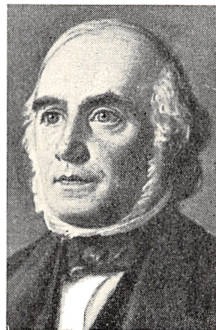
1848 valgtes han i Korsør til Medlem af

Den grundlovgivende Rigsforsamling og Aa-

ret efter til Folketingsmand for Skelskør-

Kredsen; han fulgte i det store og hele

Grundtvig, men nedlagde efter at have faaet

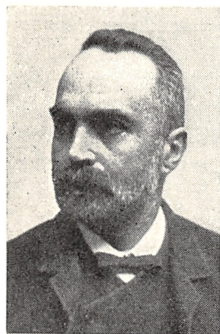
Embedet i Vilstrup sit Mandat 1851. 1854-59 sad han som Medlem af den slesvigske Stænderforsamling, valgt af Hertugdømmets Geistlighed, og 1866 lod han sig indvælge som Landstingsmand for 3. Kreds for at stemme mod den reviderede Grundlov, men stillede sig ikke senere.

Efter at have taget sin Afsked 1881 flyttede han til København, men døde her 17. September 1882; i Mindelunden overfor Rødkilde Folkehøjskole er rejst et Mindesmærke for ham.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 480. P. Bojsen: »Budstikkens Udgifter, Præsten Fr. E. Bojsens Liv og Levned«, 1883. V. Birkedal: »Frits Boisen, en Ven, skildret af en Ven«, 1884. Jutta Bojsen-Møller: »Træk fra et langt Liv«, 1924. Grønvald Nielsen: »Foredrag, Afhandlinger og Digte«, 1912, S. 224-54. Aarbog for Historisk Samfund for Præstø Amt, 1915, S. 5-31. H. Begtrup: »Grundtvigske Hjem i det 19. Aarhundrede«, Bd. 3, 1931, S. 89-108. Dansk Kirketidende 1882, S. 665-69. Højskolebladet 1908, S. 161-66.

Bojsen Frede(rik) Engelhart, 1841-1926, Højskoleforstander. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 22. September 1869 - 2. April 1901. — Venstre.

Født 22. August 1841 i Skørpinge ved Slagelse som Søn af ovenfor nævnte Pastor Fr. E. Bojsen, kom 1851, Aaret efter at Faderen var forflyttet til Vilstrup, i Haderslev lærde Skole, hvorfra han 1859 blev Student; efter sin filosofiske Eksamen studerede han et Aarstid i Uppsala og skrev en Afhandling om Stærkoddersag-

net, som blev belønnet med det danske Universitets Guldmedaille, samt 1862 en »Kortfattet dansk Retsskrivningslære«; men trods talrige Opfordringer til andre Studier studerede han Teologi, var 1862-63 Førstelærer ved Enkedronningens Asylskole, afsluttede 1864 sine Studier, blev cand. theol., men meldte sig allerede forinden som Officersaspirant. Han gjorde under Krigen Tjeneste ved Bevogtningen af den fynske Kyst, blev Sekondløjtnant 1867 og var 1872-83 Løjtnant i Forstærkningen.

Hans Giftermaal 1865 med en Datter af Grosserer P. M. Anker paa Rød ved Frederikshald satte ham i Oktober samme Aar i Stand til at virkeliggøre sine Planer om en Folkehøjskole i Rødkilde paa Møen, hvor Faderen var blevet Præst. Frede Bojsen blev samtidig Formand for Møens Skyttekreds og dens Vaabenbrødreforening, to Aar senere for Landbosparekassen, ligesom han 1867-1903 var Formand for Sogneraadet; sit Forstanderskab for Højskolen overlod han derimod 1870 til andre paa Grund af sin Rigsdagsvirksomhed, men overtog det atter 1905-09 sammen med sin Søster, Fru Jutta Bojsen-Møller.

Ogsaa som Skribent har Bojsen virket, særlig efter sin Udtræden af Politik; 1902 kom »Jakob Sunesøn af Møn«, 1904 »Stege Bys Bog 1418-1607« og 1905-26 hans 9 Bind »Af Møns Historie«, der paa saa mange Maader har været Forbilledet for de historiske Amtssamfundes Aarsberetninger, som Ludv. Schrøder tog Initiativet til. Fremdeles udkom 1881 »Til Oplysning om Hærlovsforhandlingerne« og 1898 »Lovgivningsværket 1890-95 og dets Følger«.

Han deltog med Interesse i Valgkampene 1866 i Stege-Kredsen og valgtes 1869 ved Kaaring til Thurahs Efterfølger i denne Kreds, som han uden nogensinde at faa farlige Modkandidater vedblev at repræsentere lige indtil Systemskiftet. Efter først at have sluttet sig til Det nationale Venstre gik han 1870 med dette over til Det forenede Venstre og blev hurtigt Medlem af dets Bestyrelse; ved Partiets Sprængning 1877 blev han en af Lederne for Det moderate Venstre, 1884 dannede han sammen med C. Berg Det danske Venstre, overtog samtidig med denne Ledelsen af »Morgenbladet« og indtraadte i Bestyrelsen for Den liberale Vælgerforening.

I Finansudvalget, af hvilket han havde været Medlem fra 1870, valgtes han allerede 1872 til Formand, en Post han paa faa Samlinger (1882-84) nær besad til 1890; var 1887-94 desuden 1. Viceformand i Tinget. Forsvarssagen havde hans særlige Interesse, og Hærordningen 1880 og den nye militære Straffelov Aaret efter skyldes da ogsaa i Hovedsagen ham; men ogsaa paa mange andre Felter gjorde hans Arbejdskraft og Indflydelse sig gældende, saaledes først i 90'erne ved flere sociale Loves Gennemførelse; men først og sidst hans Arbejde som Fører for Det forhandlende Venstre, der i 1894 gennemførte Forliget med Estrup, der til Bojsens Skuffelse som bekendt ikke

straks medførte de ønskede Konsekvenser. Ved Valget 1901 undlod han at lade sig genopstille.

Han døde 4. December 1926; i Rigsdagens Vandrehal opstilledes 1928 en Buste af ham, og 7. Oktober 1929 afsløredes en Mindesten ved Rødkilde Højskole.

FM. i Guld 1921.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Henriksen: »Mændene fra Forfatningskampen«, Bd. 1, 1913. Medlemmerne af Folketinget, 1899. Penne tegninger, 1870 og 1875. Rigsdagskalender, 1887 og 1890. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Dansk Tidsskrift, 1906, S. 182-86. Højskolebladet, 1911, S. 1089-98 og 1926, S. 1657-62. Tilskueren 1909, II, S. 51-85. Jutta Bojsen-Møller: »Træk fra et langt Liv«, 1924. Aarbog for Historisk Samfund for Præstø Amt 1927, S. 123-28. Blaa Bog, 1926.

Bojsen, Lars Peter, 1838-1922, Seminarieforstander. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 4. Juni 1866 - 12. Oktober 1866, Landstingsmand for 10. Kreds 19. September 1894-19. September 1902, kongevalgt Landstingsmand

1. Oktober 1912-11. Maj 1918 og tingvalgt Medlem af Landstinget 11. Maj 1918-27. Maj 1922. — Venstre.

Født i Skørpinge ved Slagelse 15. April 1838 som Søn af forannævnte Pastor F. E. Bojsen og Broder til Frede Bojsen; 1851-54 gik han i Haderslev lærde Skole og

derefter et Aar i det v. Westenske Institut i København, tog 1856 Adgangseksamen til Polyteknisk Læreanstalt og 1858-59 Landinspektør-Eksamen, men havde allerede forinden viet sig til Højskolegerningen, idet han fra September til December 1858 var Lærer ved Rødding Højskole, det følgende halve Aar ved Uldum Skole (hos E. M. Rotwitt). I Efteraaret 1859 købte han Gjedved Folkehøjskole, som han 1862 forenede med et privat Seminarium, der voksede saa stærkt, at han 1881 nedlagde Højskolen.

1863 var han Medstifter af »Skanderborg Amts Landbosparekasse« og to Aar efter af »Horsens Morgenblad«, der senere omdannedes til »Horsens Folkeblad«, som Broderen Emil redigerede; 1865 var han Medudgiver af »Nordisk Skoletidende« og 1866-70 sammen med Broderen Frede Ud giver af Uge-

bladet »Dansk Skoletidende«, 1870-79 var han fast Medarbejder ved Faderens »Budstikke« og udgav selv, under dennes Sygdom 1880-82, de 3 sidste Aargange under Titlen »Den ny Budstikke«. Bojsen, som 1862 var Medstifter af Den jydsk Folkeforening, var ligeledes 1877 Medstifter af Grundlovsværneforeningen (dens første Formand) og 1895 af Agrarforeningen.

Han var desuden 1883-94 Sogneraadformand, fra 1884 Formand for den nystiftede Horsens Landbrugsforening indtil 1901. 1889-95 Medlem af Skanderborg Amtsraad, oprettede 1887 i Horsens det første danske Andelsslagteri og var Formand for dets Bestyrelse til 1913, var Formand i Fællesrepræsentationen for Andelsslagterierne 1890-97 og Næstformand i Fællesbestyrelsen for De forenede jydsk Landboforeninger 1890-1900. 1893 købte han Hovedgaarden Lethenborg i Skanderborg Amt og afhændede 1896 Seminariet i Gjedved.

Bojsens politiske Data indlededes med 5. Marts 1864, hvor han i Viborg Amts 3. Valgkreds med Niels Albertsen som Modkandidat søgte Valg til Rigsraadets Folketing uden Held; 2 Aar efter valgtes han derimod i Vejle-Kredsen mod Amtsfuldmægtig Schytte, stemte mod den reviderede Grundlov og overlod derpaa Kredsen til Hofjægermester Carlsen. 1887 søgte han atter forgæves Valg, denne Gang i Slagelse-Kredsen mod Rektor Dahl, der sejrede med et lille Overtal af Stemmer. Bojsen kom derimod ind i Landstinget 1894 ved Valget i 10. Kreds, sad Perioden ud og søgte saa Valg til Folketinget i Broderens gamle Kreds, Stege-Kredsen, 1903, hvor Gaardejer Jens Jensen imidlertid gik af med Sejren med et meget lille Flertal. 1912 blev Bojsen kongevalgt Medlem af Landstinget og gik som saadan 1918 over blandt de tingvalgte Medlemmer. Han var 1915-22 Medlem af Rigsretten.

Han døde 27. Maj 1922; i Sommeren 1924 afsløredes i Gjedved et Mindesmærke for ham og hans Hustru, en Datter af Kammerraad Crone i Braa ved Horsens.

R. 1897. DM. 1909.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, S. 739. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1915. Højskolebladet 1908, S. 529-34. »Jydsk Maanedsskrift« 1912, Bd. 1, S. 57-70. I. P. M. Jensen-Lyngby: »Gjedved Højskole og Seminarium 1862-87«, 1888. Blaa Bog, 1922. Mindetale i Landstinget (Bülow) 30-5-1922, Tidenden Sp. 2080.

Bonne, Johan Christian, 1815-1906, Proprietær. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 14. Juni 1858-7. Juni 1864. Landstingsmand for 8. Kreds 18. Oktober 1866-1. Oktober 1878 og 22. December 1880-1. Oktober 1886. — National-liberal, senere Højre.

Født 16. August 1815 paa Astrupgaard i Ringkøbing Amt, Søn af Gaardejer Christian H. Bonne. Fra sit 2. til sit 15. Aar var han i Huset hos sin Morfader, Proprietær Riis paa Blidstrup, blev derefter Skriver paa Herreds-kontoret i Nykøbing M., var 1832-37 Forvalter hos Morfaderen og forpagtede saa den af Faderen bestyrede Gaard, Gammellund i Morsø søndre Herred, overtog den 1846 og drev den, lige til han i 1880 solgte den og flyttede til København.

Blandt Egnens Landmænd var han mellem de første og interesserede sig især for Heste- og Kvægavl; han var 1850-64 Formand for Morsø Landboforening, 1862-72 Medlem af Stutterikommissionen og en af Statens Tilsynsmænd ved Dyrskuer, 1858-80 Landvæsenkommisær. Desuden stiftede han 1856 et Aktieselskab til Anlæggelse af den 23 Tdr. Land store Sindbjerg Plantage paa Mors og var til 1880 dets Formand, var 1865 Medstifter af et Dampskibsselskab til Udførsel af Kvæg til England og drev en Overgang en stor Vognfabrik i Nørresundby.

Fremdeles var han 1856-73 Medlem af, en Tid ogsaa Formand for Sogneraadet, 1856-68 Medlem af Thisted Amtsraad og 1882 tillige Medlem af Kommissionen om Markeder. Han skrev 1884 »Nogle Bemærkninger ang. Sikringen af Jyllands Vestkyst« og Aaret efter »Til Rigsdagen. Bemærkninger mod det af Komiteen fra Nørre-Aggersund indgivne Andragende«.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes Bonne ved Kaaring til Proprietær Hasselbalchs Efterfølger i Nykøbing M.-Kredsen, genvalgtes 1861, men stillede sig ikke 1864, da han 3 Maaneder forud var blevet vraget for Købmand Wøller ved Valget til Rigsraadets Folketing — og Kredsen gik dermed over til Wøller; derimod valgtes Bonne 29. Marts 1866 til Rigsraadets Landsting i 8. Kreds og samme Efteraar til Rigsdagens Landsting. Han genvalgtes 1870, stillede sig

ikke 1878, men opfordredes efter den nyvalgte Venstremand, Fuldmægtig Lomborgs Død 1880 til at stille sig ved det paafølgende Suppleringsvalg, hvor Bonne da ogsaa valgtes og sad Perioden ud. Han var 1861 med til at danne Gruppen »De uafhængige«, men sluttede sig i Landstinget til højre Fløj; han sad i adskillige Udvalg, men var desuden 1861-63 en af Folketingets og 1869-70 en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 11. Juni 1906.

Kammerraad 1862. R. 1866. Justitsraad 1883.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81: N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Borgbjerg, Frederik Hedegaard Jepsen, 1866-1936, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Københavns 5. Valgkreds 28. September 1898-22. April 1918, 10. Medlem for Hovedstaden 22. April 1918-21. April 1920 og for København-Frederiksberg søndre Storkreds 26. April 1920-15. Januar 1936. — Socialdemokratiet.

Født 10. April 1866 i Boeslunde ved Korsør, Søn af Dyrslæge, Bogholder Jens Jepsen Borgbjerg. 1873 kom han i Huset hos en velhavende Onkel i København, blev sat i Schneekloths Skole, hvorfra han 1884 tog Studentereksamen, fik Aaret efter Filosofikum og senere Hebraicum og Patristicum; han var da grundtvigsk præget, blev Søndagsskolelærer og prædikede ogsaa et Par Gange paa Falster. Foruden Teologien studerede han ogsaa en Overgang Filosofi og Historie, manudcerede, men droges i Slutningen af Firserne mere og mere i socialdemokratisk Retning, blev 1890 Medarbejder ved »Social-Demokraten«, var Aaret efter med som Delegeret ved den internationale socialistiske Studenterkongres i Bryssel og blev 1892 Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse, begyndte et stort Agitationsarbejde i Provinsen og var 1894-98 Formand for det sjællandsk-københavnske Agitationsudvalg som et af sit Partis mest fremragende Kræfter. 1911 blev han Wiinblads Efterfølger ved »Social-Demokraten« og var Redaktør 1911-24 og 1926-29. Borgbjerg var Borgerrepræsentant i København 1898-1904

og 1905-13, endvidere 1920-24 Formand for Dansk-Islandsk Forbundsforbund, Medlem af den danske Delegation til Folkenes Forbund, af den interparlamentariske Unions internationale Raad og af den danske interparlamentariske Gruppes Bestyrelse, Medlem af Bestyrelsen for Arbejdernes Oplysningsforbund til 1929 samt 1922-24 og 1927-29 af Bestyrelsen for det kooperative Fællesforbund. 1901-04 udgav han sammen med C. E. Jensen »Socialdemokratiets Aarhundrede«.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig i Lyngby-Kredsen mod Oberst Colding og 1898 mod Proprietær Piper, men naaede trods høje Stemmetal ikke at blive valgt her; derimod valgtes han, ved Skræddermester P. Holms Udtræden et halvt Aar efter det sidste Valg, til dennes Efterfølger i Københavns 5. Valgkreds. Efter den nye Valgordning har han siddet urokket i København-Frederiksberg søndre Storkreds fra 1918 til sin Død.

I Rigsdagen blev Borgbjerg snart en af sit Partis første Arbejdskræfter; han var saaledes Ordfører for sit Parti ved Skatte-lovene 1901-08, Toldloven 1907-08, Valglovs- og Grundlovsforslagene 1905-20 og ved Aldersrente- og Invaliderentelovene 1917-22. Førte Alberti-Kampagnen 1907-08, var endvidere 1910-24 Medlem af Toldraadet og dets Appeludvalg, 1918-21 af Tobakskommissionen, 1916 af den vestindiske Kommission, 1918 af det dansk-islandske Forhandlingsudvalg i Reykjavik, 1919-24 og fra 1927-29 af det dansk-islandske Nævn — nogle Aar tillige Formand, 1918 Medlem af Rigsdagspartiernes politiske Forhandlingsudvalg og af det sønderjydske Udvalg, 1921 af Valglovskommissionen og af den sønderjydske Fonds Centralkomité samt 1923-24 og 1927-29 Medlem af det udenrigspolitiske Nævn. Endelig var han Minister i begge Ministerier Stauning, Socialminister 1924-26 og Undervisningsminister 1929-35.

Han døde 15. Januar 1936.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Martin: »Hvorledes jeg blev Politiker«, 1912. »Tiden« 1911-12, S. 34 og 1913-14, S. 114. Tilskueren 1914, I, S. 180. Journalisten 1915. Blaa Bog, 1935. H. P. Sørensen: F. J. Borgbjerg, 1943. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 15. Januar 1936, Tidenden Sp. 2101-04.

Borgen, Vilhelm August, 1801-84, Skole-direktør, Minister. Landstingsmand for 2. Kreds 29. December 1849 - 23. Juni 1866. — Venstre.

Født 2. Juli 1801 paa Nøragergaard ved Slagelse, Søn af Proprietær Andreas Borgen. 1819 blev han

Student fra Borgerdydsskolen, tog 1820 2. Eksamen og var derefter Lærer 1820-23 ved Fredericia lærde Institut, 1824 ved Borgerdydsskolen i København og 1829 ved det v. Westenske Institut, hvor han blev Medbestyrer 1832 og Enebestyrer 1839-44; han udnævntes 1844 til administrerende Direktør for Københavns Borger- og Almueskolevæsen og havde som saadan stor Del i nye Lønningslove, Undervisningsplaner og Skolebygninger. Han nedlagde Posten 1859, da han blev Minister.

Borgen deltog i Oprettelsen af Idiotanstalten paa Gl. Bakkehus, sad 1855-80 i dens Bestyrelse, fra 1860 som dens Formand; han udgav 1840 en »Vejledning til Affattelse af Udarbejdelser i Modersmaalet« og desuden flere danske Læseböger.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig mod A. S. Ørsted i Københavns 3. Distrikt, men opnaaede ikke Valg; derimod kom han ved Valgene 1849 ind som Landstingsmand for 2. Kreds, genvalgtes 1853, 55 og 63, men faldt 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov. Borgen, der 1853-55 var Medlem af Rigsretten, blev udnævnt til Kultusminister i Rotwitts Ministerium, der sad 2. December 1859-24. Februar 1860.

Han døde i København 27. Maj 1884.

Tit. Professor 1851. R. 1858. Etatsraad 1878.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881.

Borup, Ludvig Christen, 1836-1903, Borgmester. Landstingsmand for 1. Kreds 25. September 1901 - 18. Januar 1903. — Højre.

Født 6. Juli 1836 i Randers, hvor Fade-ren, Jørgen Christian Borup, var Tobaksfabrikant; han blev Student 1854, juridisk Kandidat 1859 og fik derefter Ansættelse i Indenrigsministeriet, blev Fuldmægtig 1868, Ekspeditionssekretær 1869 og 1875 Kontorchef. 1878-83 var han Assessor i Overretten og valgtes derefter til Borgmester for Københavns Magistrats 2. Afdeling, hvor hans

finansielle Evner kom Staden til Nytte. Det er dog særlig ved de store Grundkøb, han foretog, og ved de betydelige Indlemmelser, bl. a. af Valby, Brønshøj og Sundbyerne, der gennemførtes under hans 20-aarige

Virksomhed som Finansborgmester, hans Navn vil blive mindet.

Desuden var Boserup 1869-83 Docent i Landbolovgivning ved Landbohøjskolen og har foruden en Afhandling om Fæsteloven (i »Ugeskrift for Retsvæsen«) skrevet »Den danske Landboret«, der ud-

kom 1873 i 1. og 1880 i 2. Udgave; endvidere har han været Medlem af Københavns Havneraad, af Karantænekommissionen og Tuberkulosekommissionen samt af Direktionen for Thorvaldsens Museum.

Ved et Suppleringsvalg til Landstingets 1. Kreds efter Detailhandler A. N. Mundbergs Død valgtes han til Landstingsmand med 493 Stemmer. Den socialdemokratiske Forretningsfører P. Knudsen, der var stillet mod ham, fik 412 Stemmer. Men Boserups Rigsdagsperiode blev kun kort.

Han døde godt et Aar efter, 18. Januar 1903. I Søjlegangen paa Københavns Raadhus staar en Broncestatue af ham.

R. 1876. DM. 1887. K² 1892. Konferensraad 1900.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget, 1903. III. Tid. 1903, Nr. 17. »Tiiskuere« 1910, S. 116. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 21. Januar 1903, Tidenden Sp. 691.

Boserup, Jacob, 1808-84, Proprietær. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2. Valgkreds (Lemvig) 4. December 1849-27. Maj 1853 og Landstingsmand for 8. Kreds 3. Juni 1853 - 20. Juni 1855. — Nærmest Konservativ.

Født 14. Maj 1808 paa Gaarden Rotterdam ved Viborg, som Faderen, Landvæsenskommissær N. Langballe Boserup, da ejede; efter sin Konfirmation kom han paa Tyrsting Vrads Herreds Kontor og senere paa Skanderborg Amts Kontor, tog 1830 dansk juridisk Eksamen og var 1832-37 Fuldmægtig hos By- og Herredsfogeden i Holstebro.

1837 købte han af Faderen Hovedgaarden Stubbergaard ved Holstebro, 1850 desuden Avlsgaarden Løvenholt ved Silkeborg, som han dog solgte 1856. Han blev 1854 Med-ejer af Skaaphus paa Alheden. I 1860 købte han sammen med A. Hage Hovedgaarden Sindinggaard i Hammerum Herred og samme Aar Schæferigaarden ved Herning. En halv Snes Aar efter skilte han sig af med Stubbergaarden, solgte i 1877 Sindinggaard, men beholdt Schæferigaarden til sin Død.

Boserup var Formand for Sevel Sogneraad 1842-47 og Medlem af Ringkøbing Amtsraad 1842-48 og 1862-68, 1840 blev han Tiendekommissær i Ringkøbing Amts nordre Distrikt, var 1859-77 Landvæsenskommissær, 1856-62 Formand for Gaardmandshoveriafløsningen i 8. Landstingskreds samt for Afløsningen af Husmandspligtarbejde i Ringkøbing Amt; endvidere var han 1851-62 Medlem af Stutterikommissionen og Kommissionen for Husdyravl, Repræsentant og 1853-68 Revisor i Nørrejydske Kreditforening og fra 1866 Repræsentant i Hedeselskabet. Boserup var desuden Stændersuppleant for Jylland og mødte i Viborg til Forsamlingerne i 1844 og 1846.

1849 og de to følgende Valg i Lemvig-Kredsen valgtes han ved Kaaring til Kredens Folketingsmand, og ved Landstingsvalget 1853 sattes han med størst Stemmetal ind som Repræsentant for 8. Kreds; han søgte ikke Genvalg her ved Valget 1855, forsøgte derimod ved Folketingsvalget i Holstebro-Kredsen 1858 at blive Justitsraad C. N. Petersens Efterfølger, men Sognefoged Jacob Madsen gik af med Sejren med 277 Stemmer mod Boserups 167.

I sin Rigsdagsperiode var han blandt andet 1850 Medlem af Udvalget om Hartkornets Udjævning, 1850-51 om Salg af Statens Fæstegods, 1851-52 om Korntiendens Fastsættelse og 1852-53 af Finansudvalget; han stemte 1853 mod Arvefølgeloven, talte 1854 mod Ministeriets Grundlovsforslag og stillede Forslag om en Mistillidsadresse.

Han døde 27. August 1884.

R. 1862.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Bramsen, Lauritz Hansen, 1858-1937, Proprietær. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. — Højre.

Født 26. Juni 1858 i S. Stenderup ved Kolding som Søn af Gaardejer Christian Christoffersen Bramsen. Han oplærtes til Landbruget og overtog 1885 Faderens 14 Tdr. Hrtk. store Gaard Lauritzminde ved Kolding. Han sad som Medlem af S. Stenderup Sogneraad i omkring 13 Aar, deraf flere Aar som Formand, og var desuden siden 1910 Kirkevæрге.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig i Vonsild-Kredsen mod Venstremanden, Gaardejer A. Jessen, som gik af med Sejren; men da denne ved Valget det følgende Aar undlod at stille sig, valgtes Bramsen med kun 15 Stemmer mere end Venstremanden Rs. Hansen, Stavnsbjerg. Ved næste Valg, 1913, blev han slaaet af Rs. Hansen, og efter at have forsøgt Valg ved et Suppleringsvalg 20. Februar 1914 i 10. Landstingskreds, hvor Jensen-Toustrup afløste afdøde Proprietær Ravn, stillede han sig ikke oftere.

Han døde 19. April 1937.

Medlemmerne af Folketinget, December 1910. »Tiden« 1914-15, S. 410.

Bramsen, Ludvig Ernst, 1847-1914, Direktør, Minister. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 20. April 1892 - 5. April 1898 og Landstingsmand for 2. Kreds 21. September 1906 - 20. Juni 1914. — Højre.

Født 9. September 1847 i København, Søn af Direktør Luis Bramsen; han blev 1865 Student fra det v. Westenske Institut og indtraadte straks efter i det af Faderen stiftede »Nye danske Brandforsikringselskab«, tog Filosofikum 1866, fik 1870 Plads ved et Forsikringselskab i Paris, senere i St. Gallen.

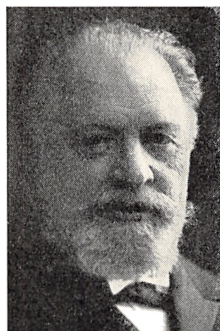
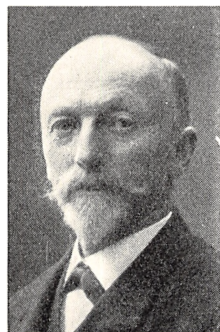
til han 1871 vendte tilbage til »Nye danske«, hvor han 1873 blev Sekretær og efter Faderens Død 1886 Direktør. 1889 fik han Universitetets Guldmedaille for en Afhandling om »Englands og Tysklands Lovgivning for Arbejdere i Industri og Haandværk«.

Bramsen, som 1875 var blevet Grosserer i København, var 1883 Medstifter af »Forsikringsforeningen«, blev Medlem af dens Bestyrelse, 1889 dens Formand og siden 1886 Redaktør af dens Tidsskrift »Fra Forsikringsverdenen«; iøvrigt har han 1885 skrevet om »Arbejdernes Forsikring mod Ulykkestilfælde«, 1889 »Et Alvorsord til Arbejderne« og 1904 det numismatiske Værk »Medailier Napoleon le grand«. Han var Delegeret ved den internationale Arbejdskonference i Berlin 1890. Han blev Medlem af Bestyrelsen for Handels- og Kontoristforeningen allerede 1885, Næstformand 1901 og Formand 1905.

Fremdeles har Bramsen været Formand i Bestyrelsen for Det dansk-russiske Dampskibsselskab, Danske Lloyd, A/S C. Olesen og Goldschmidt & Nordholm, Administrator for Borgervennen af 1788, Formand i Styrelsen for Journalistforeningens Hjælpefond, for Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse og for Numismatisk Forening, Medlem af Grosserersocietetets Komité, Privatbankens Bankraad, Bestyrelsen for den Letterstedtske Forening, for Københavns Skytteforening, af Forretningsudvalget for Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation samt endelig Medlem af Arbejderforsikringsraadet og Delegeret ved Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk.

Ved Folketingsvalget 1892 erobrede han Aalborg-Kredsen fra Venstre; der var for første Gang opstillet en socialdemokratisk Kandidat, som tog de fleste af de Stemmer, der hidtil var faldet paa Venstre. Han genvalgtes 1895, men stillede sig ikke 1898. Ved Rekonstruktionen af Ministeriet Hørring 28. August 1899 blev Bramsen Indenrigsminister og beholdt denne Post ogsaa i det efterfølgende Ministerium Sehested, der sad til 24. Juli 1901. Han stillede sig ved Aprilvalget 1901 i Københavns 2. Kreds, men opnaaede ikke Valg. Derimod valgtes han 1906 til Medlem af Landstinget, hvor han sad som Medlem for 2. Kreds lige til sin Død.

I Lovgivningsarbejdet har Bramsen blandt andet Størstedelen af Æren for Ulykkesforsikringslovens Gennemførelse 1898, Fi-

skernes Ulykkesforsikring i 1900 og Fabrikloven af 1901; iøvrigt har han været Medlem af Toldraadet og dettes Appeludvalg, af Kommissionen af 1903 om en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring, af Stempellovskommissionen, af Kommissionen om Værdistigningsafgift af 1908 og af Sparekasse- og Bankkommissionen af 1910. 1892-93 var han en af Folketingets Sekretærer.

Han døde i København 20. Juni 1914.

K² 1900. Gehejmeetatsraad 1901.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Medlemmerne af Landstinget 1906-10. Rigsdagskalender 1890. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900. III. Tid. 1899, Nr. 50. »Mit Hjem«, Bd. 1, 1911, S. 7-10. Dansk Forsikringsaarbog, 1914. Mindetale i Landstinget (Anders Thomsen), overord. Samling 1914, Sp. 26-27. Blaa Bog, 1914.

Brandes, Carl Edvard Cohen, 1847-1931, Forfatter, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 22. September 1880-10. August 1894 og Landstingsmand for 1. Kreds 21. September 1906-5. Juli 1920. Landstingsvalgt Medlem 1. Oktober 1920 - 30. September 1927. — Det radikale Venstre.

Født 21. Oktober 1847 i København som Søn af Grosse- rer Herman Cohen Brandes; han blev Student fra det v. Westenske Institut 1865, tog 1872 Magistergraden i østerlandske Sprog og blev 1879 Dr. phil. Han stillede sig straks ved Broderen Georgs Side i den af denne vakte Bevægelse i det danske Aandsliv, overtog 1871-73 dennes Hverv som Teateranmelder ved »Illustreret Tidende«, var 1874-80 Medarbejder ved »Morgenbladet«, 1879-84 ved »Ude og Hjemme«, 1874-77 sammen med Georg Brandes Udgiver af »Det nittende Aarhundrede«, 1881-84 Medredaktør af »Morgenbladet«, 1884-1901 Medudgiver og Medredaktør af »Politiken« og derefter i tre Aar Eneredaktør.

Jævn- sides med denne omfattende journalistiske Virksomhed, der som Speciale havde Teater og Skuespil- kunst, løber en Forfattervirksomhed i samme Retning, idet han foruden sine to Bøger 1880 og 81, hen-

holdsvis om dansk og fremmed Skuespil- kunst, selv har skrevet en lang Række Skuespil, der næsten alle har været opført; hertil kommer et Par Romaner, deriblandt »En Politiker«, 1889, og nogle Oversættelser fra Sanskrit samt den med et Forord forsynede Udgave af Vennen J. P. Jacobsens Breve.

Da Det forenede Venstre 1878 sprængtes, var det Edvard Brandes, der efterhaanden fik en Tilnærmelse i Stand mellem det Berg- Hørupske Venstre og det hidtil lidet politisk interesserede litterære Venstre. Ved Supple- ringsvalget 1880 i Rudkøbing-Kredsen efter Redaktør Gottlieb Petersens Udtræden af Folketinget valgtes Brandes med stort Stemmetal i hans Sted og genvalgtes siden, til han 1894 udtraadte, skuffet over For- ligen; allerede ved Udgangen af Aaret 1883 havde han sammen med Hørup opgivet Medudgiverskabet med Berg ved »Morgen- bladet«, og Aaret efter startede han lige- ledes sammen med Hørup »Politiken«, som han nu helt ofrede sin Tid. 1891 udgav han »Fra 85 til 91. En politisk Oversigt«. 1892- 93 var han Medlem af Finansudvalget.

Da han omsider i 1906 atter søgte Valg til Rigsdagen, var det som radikal Venstre- mand. Han blev ganske vist staaende »Udenfor Partierne« i Valggruppe med Venstrereformpartiet sammen med Det for- handlende Venstre og Socialdemokratiet, indtil han efter Landstingsvalget 1910 dan- nede en selvstændig Gruppe med de ny- valgte Radikale og var 1910-13 Formand for denne.

Han genvalgtes flere Gange i Landstin- gets 1. Kreds, gik ud i Juli 1920, men blev tre Maaneder senere landstingsvalgt Med- lem og sad som saadan, til han i 1927 trak sig tilbage. I Zahles første Ministerium 28. Oktober 1909-5. Juli 1910 og i dennes an- det Ministerium 21. Juni 1913-29. Marts 1920 var Brandes Finansminister og des- uden Udenrigsminister i det andet Ministe- riums første tre Levedage, idet han 24. Juni 1913 afløstes af Scavenius.

Efter at have nedlagt sit Mandat 1927 viste han sig ikke mere i Rigsdagen, men skrev stadig til sin Død i »Politiken« baade om litterære og politiske Spørgsmaal.

Han døde 20. December 1931.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon- sen I og II. Henrichsen: Mændene fra Forfat- ningskampen, Bd. 2, S. 102-147. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Rigsdagskalender, 1889 og 90. Georg Brandes: Det moderne Gennem- bruds Mænd, 1883, S. 281-313, og Samlede Skrifter, Bd. 3 1900, S. 116-40. Fr. de Zepelin

et Vicomte de Colleville: Edouard Brandes et le theatre moderne en Danemark, Nice 1893. O. Geismar: Skilderier, 1927, S. 17-24. Chr. Rimestad: Digtere i Forhør, 1906, S. 1-6. Ill. Tid. 1892, Nr. 52. Tilskueren 1904, S. 295-314 og 1907, S. 693-717. Gads danske Magasin 1910-11, S. 409-13 og 747-61. Blaa Bog, 1931.

Brandt, Preben Lihme, 1807-49, Fabrikant. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Konservativ.

Født i Odense 7. September 1807, Søn af Christian Brandt, der døde, da Sønnen kun var 7 Aar gammel. Han blev oplært i Farverhaandværket i sin Faders Farveri og satte sig derpaa grundigt ind i Klædefabrikationen, først hos Hertzsprung i København, dernæst hos Cockerill i Berlin fra 1830-32 og endelig

hos Bockhacker i Hücheswagen i Vestfalen. 1834 nedsatte han sig som Klædefabrikant i sin Fødeby Odense, købte 1840 en stor Gaard paa Klingenberg og flyttede Fabrikken hertil.

1842 blev han Formand for Borgerrepræsentationen i Odense og to Aar efter borgerlig Raadmand.

1848 fik han Sæde i Den grundlovgivende Rigsforsamling som kongevalgt Medlem.

Han døde imidlertid kort efter i Odense 28. December 1849.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Bransager, Niels Peter, 1873-1915, Redaktør. Folketingsmand for Københavns Amts 6. Valgkreds (Køge) 13. Oktober 1908-20. Maj 1910. — Det radikale Venstre.

Født 22. November 1873 i Torpet ved Ringsted, Søn af Gaardejer Hans Nielsen. Han blev Student fra Sorø Akademi 1892, tog Filosofikum og kom ind ved »Politiken« som Korrektør; men man fik her hurtig Øje for hans journalistiske Evner, og fra 1895-1900 var han Journalist ved Bladet, som særlig drog Nytte af hans Kendskab til Forholdene paa Landet, hvorom han skrev

Samtidig var han 1897 Redaktør af Stuar

terbladet, 1899 af Landbobladet og sad 1899-1901 som Medlem af Studentersamfundets Bestyrelse; 1900-01 var han Fælleskorrespondent til Venstrereformpartiets Provinspresse, blev 1902 Redaktør af »Venstres Folkeblad for Ringsted og Omegn« og to Aar efter tillige af Ugebladet »Det frie Ord«.

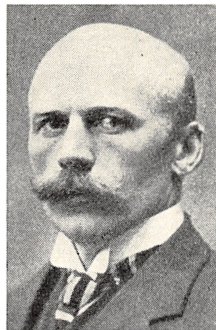
Da den i Aaret 1900 stiftede Provins-Journalistforenings første Formand, Redaktionssekretær J. Christiansen, 1903 var død, valgtes Bransager til hans Efterfølger og gjorde som saadan et ikke ringe Arbejde til Forbedring af Provinsjournalistens Kaar, var saaledes den første, der fremsatte Tanken om Journalistkursus; han nedlagte 1907 dette Hverv, var 1905-09 Foreningen Den radikale Venstrepresses første Formand og sad endvidere i Bestyrelsen for Foreningen af Venstreblade 1907-09 og for Studentersamfundets Korrespondanceudvalg. Han var med til at skrive Det radikale Venstres Program 1905 og blev Medlem af Partiets Hovedbestyrelse.

Sammen med Forfatteren Palle Rosenkrantz udgav han 1901-03 Værket »Den danske Regering og Rigsdag«, en Samling Biografier og Karakteristiker af Ministre og Rigsdagsmænd i det nævnte Tidsrum; 1916 udkom et Udvalg af hans »Artikler og Taler«.

Ved Folketingsvalget 1906 forsøgte han at erobre Hørups gamle Kreds, Køge-Kredsen, fra Justitsminister Alberti og naaede ogsaa det høje Stemmetail 1330, hvilket var 89 mindre end Albertis, saa da denne et Par Aar efter meldte sig til Politiet, og Kredsen blev ledig, var det Bransager, der ved Suppleringsvalget vandt den og med forhøjet Stemmetail genvalgtes 1909. Han var da allerede mærket af Sygdommen og lod sig ikke genopstille ved Valget det følgende Aar.

Han døde 29. Marts 1915 paa Vejle fjord Sanatorium. I Ringsted afsløredes 1916 et Mindesmærke over ham.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget, 1910. Provins-Journalistforeningen 1900-1925. Blaa Bog, 1914. Ovennævnte Udvalg af hans »Artikler og Taler«, udkommen under Titlen »Niels Bransager«, 1916.

Brasch, Nikolaj Edinger Balle, 1817-84, Konsul. Landstingsmand for 9. Kreds 29. Juni 1858 - 20. Juni 1863 og 18. Oktober 1866 - 29. Januar 1884. — Højre.

Født 15. Marts 1817 i Lerup i Hjørring Amt som Søn af Sognepræst H. A. F. Brasch; 1831-36 stod han i Lære hos en Købmand i Hobro, aabnede 1841 selv en Købmandsforretning i denne By, de første syv Aar sammen med en Kompagnon, og drev derefter desuden et Brændevinsbrænderi og Landbrug, opdyrkede et

Stykke Jord paa 160 Tdr. Land og ejede ogsaa et Teglværk.

Han var 1844-60 Byraadsmedlem, 1854 Medlem af Bestyrelsen for Den nørrejydske Købstadsforening, blev 1871 Medlem af Landmandsbankens Bankraad og Repræsentant i Købstædernes Kreditforening for Nørrejylland, 1873 Repræsentant i Købstædernes alm. Brandforsikring og 1881 Formand for De forenede Spritfabrikker; endelig blev han 1863 svensk-norsk Vicekonsul og 1870 Medlem af Købstadskommisjonen.

Ved et Suppleringsvalg i 9. Landstingskreds efter Godsejer T. C. Dahls og fhv. Apoteker L. C. Dahlerups Udtræden 1858 valgtes Brasch efter en haard Konkurrence med Købmand S. A. M. Buchwaldt; han søgte ikke Genvalg 1863 og til Opløsningsvalget i 66, men derimod til det første Valg efter den nye Grundlov. Han valgtes her atter i 9. Kreds og sad som Landstingsmand for denne til sin Død.

Gennem de mange Aar tog Brasch ivrig Del i Udvalgsarbejdet, særlig naar det drejede sig om Næringslivet og de kommunale Forhold; i Samlingen 1860-61 var han saaledes Medlem af Udvalg om en fælles Kommunalbestyrelse for By og Land og Ordfører for et Udvalg om Handelsvægt, 1862 Medlem af Udvalg om kommunal Beskatning i Købstæderne, 1866-67 om Indfødsret, 1871-72 om Brændevinsafgift, 1872-73 om Tillæg til Næringsloven og 1873-74 af Udvalget om Toldafgifter.

Han døde 29. Januar 1884.

R. 1860.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Mindetale i Landstinget (Liebe) 15-2-1884, Sp. 137.

Bregendahl, Laurids Nørgaard, 1811-72, Overretsassessor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Viborg Amts 2. Distrikt (Viborg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 4. December 1849 - 25. Juni 1872. — Nærmest Nationalliberal.

Født i Skørping i Aalborg Amt 29. August 1811, Søn af Sognepræst Albert Philip Bregendahl; da Faderen 1825 forflyttedes til Christianshavn, flyttede han med Forældrene til København, gik i Christianshavns Borgerdydsskole 1825-26, dimitteredes privat 1829 og blev 1834 juridisk Kandidat, var 1834-36 Fuldmægtig hos Byfogeden i Skelskør og 1837-38 i Roskilde, idet han i Mellemtiden sad som konstitueret Birkedommer i Holsteinborg Birk. 1838-41 var han konstitueret Byfoged i Sorø og blev 1842 Assessor i Landsoverretten i Viborg, en Stilling han havde til sin Død. I Sommeren 1848 var han konstitueret Amtmand.

1850 var han Medstifter af og første Formand for den jydsk Kreditforening for Landejendomsbesiddere, en kort Tid 1854 Medbestyrer af den jydsk Købstadsforening og 1871 Medlem af Repræsentantskabet for Købstædernes Brandforsikring. I Tiden 1848-53 fremkom fra hans Haand fire »Sendebreve« til hans Vælgere om hans Standpunkt til forskellige politiske Spørgsmaal, bl. a. om Folketingets Opløsning og om Arvesagen 1853; 1856 udkom »Et Bidrag til Bedømmelsen af Høkerloven«.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Viborg som eneste Kandidat med 395 Ja-Stemmer mod 326 Nej, idet Gaardejer N. Jensen, Lendum, traadte tilbage; han viste sig her som Tilhænger af Etkammer-Systemet. Ved første Folketingsvalg valgtes han ved Kaaring atter i Viborg-Kredsen, som han repræsenterede til sin Død, d. v. s. i over 23 Aar, uden nogensinde at have haft en Modkandidat, idet han ved hvert Valg valgtes ved Kaaring. I Februar 1856 valgtes han desuden til Medlem af Rigsraadet af 1855 og valgtes 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing. I den grundlovgivende Rigsforsamling hørte han til Centrums venstre Fløj og stil-

lede sig, skønt af Støbning nærmest nationalliberal, altid imødekomende overfor Bondevennerne.

Han var et flittigt Medlem af talrige Udvalg, særlig interesseret i økonomiske og juridiske Sager, indbragte saaledes 1850 et Forslag om Oprettelse af Kreditforeninger, der vedtoges Aaret efter; han blev Rotwitts Efterfølger som Folketingets Formand 1859 og sad som saadan, til Det forenede Venstre i 1870 erstattede ham med Krabbe.

Han døde i København 25. Juni 1872.

Justitsraad 1859. R. 1861. Etatsraad 1862. K. 1867.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslow: Forfatter-Lexicon, Supp. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger, 1870. R. K. Bertelsen: Viborgkredsens Folketingsmænd, 1918. »Tiden« 1911-12, S. 266 og 1913-14, S. 222. III. Tid. 1870, Nr. 578.

Breinholt, Christen, 1842-1901, Proprietær. Landstingsmand for 8. Kreds 19. September 1894 - 17. Maj 1901. — Venstre.

Født 6. April 1842 paa Vestervig Nedergaard som Søn af Landmand Jens Breinholt. Han oplærtes til Landbruget og blev 1863 Ejer af Faderens Gaard, Vestervig Nedergaard, som han solgte 1896; 1900, et Aar før sin Død, købte han Tanderupgaard ved Ribe.

1871 blev han Direktør for den nyoprettede Hassing-Refs Herreders Sparekasse, var 1871-73 Sog-

neraadsformand, fra 1874 Landvæsenkommisær, Formand for Thylands Hesteforsikringsforening fra dens Oprettelse 1873, Bestyrelsesmedlem for Thisted Amts Brandforsikring for Landbygninger fra 1887, Formand for Thylands landøkonomiske Selskab 1888-89 og fra 1891, for Hassing-Refs Herreders Hesteavlforening fra dens Stiftelse 1880, siden 1889 Dommer ved Statsdyrskuerne i Thisted Amts og fra 1894 ved Landhusholdningsselskabets Maskinprøver.

Han stillede sig ved et Suppleringsvalg i Thisted Amts 3. Kreds i 1886 efter Proprietær C. E. Carstensen's Død, men fik kun halvt saa mange Stemmer som Højremanden, Entreprenør N. Andersen — og værre gik det ham ved det ordinære Folketings-

valg sammesteds Aaret efter, da Andersen gik frem og han tilbage. Ved Landstingsvalget 1886 søgte han ogsaa Valg, nemlig i 8. Kreds, hvor han imidlertid først fik Heldet med sig i 1894. Han sluttede sig som Landstingsmand til Det forhandlende Venstre som Tilhænger af den Bojsenske Politik.

Han døde Aaret før Valgperiodens Udløb, 17. Maj 1901.

R. 1892.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, S. 740. Medlemmerne af Landstinget, 1899. Mindetale i Landstinget (Matzen) 5. Okt. 1901, Sp. 19.

Breinholt, Jens Stockholm, 1839-1912, Proprietær. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2. Valgkreds (Lemvig) 17. November 1897 - 5. April 1898. — Højre.

Født 21. Juli 1839 paa Gaarden Sønder

Vinkel ved Lemvig, der ejedes af Faderen, Proprietær Niels Munk Breinholt. Han uddannedes til Landmand og overtog sammen med en Broder 1872 Fødegaarden, som han ved dennes Død 1885 blev Enejer af. En anden Broder var efternævnte Landstingsmand N. B. Breinholt.

Da Lemvig Bank 1874 oprettedes, blev han dens administrerende Direktør; desuden har han været Bestyrelsesmedlem i den stedlige Landboforening og for Vemb-Lemvig Jernbane.

Ved et Suppleringsvalg i Lemvig-Kredsen 1897 blev han afdøde Gaardejer C. P. Aabergs Efterfølger som Folketingsmand; Breinholt opnaaede 1180 Stemmer mod Venstremanden, Gaardejer Elias Sandbæks 1030, men ved det ordinære Valg Aaret efter blev Sandbæk Kredsens Repræsentant, idet Breinholt ikke lod sig opstille, og Højres nye Kandidat, Kammerherre Barner, fik trods Stemme fremgang godt 100 Stemmer for lidt.

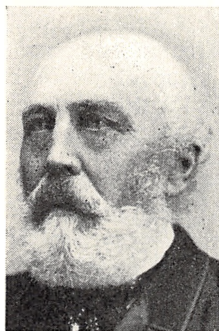
Breinholt døde 4. Januar 1912.

»Tiden« 1911-12, S. 496.

Breinholt, Niels Buch, 1832-1917, Proprietær. Landstingsmand for 8. Kreds 1. Ok-

tober 1870-20. September 1910. — Højre, Frikonservativ.

Født 18. Maj 1832 paa Sønder Vinkel ved Lemvig, Søn af Proprietær Niels Munk Breinholt, Broder til forannævnte J. S. B. Han gik i Realgymnasiet i Hamburg, som han forlod 1848 ved Krigens Udbrud, 1850-51 fortsattes hans Uddannelse i England ved praktisk Handel, derefter i Hjemmet ved Landbrug og Kreaturhandel. 1854

blev han Ejer af Vandborg Vestergaard, senere tillige af Møllegaard ved Lemvig, Mellem Mølle i Ramme Sogn og en Ejendom i Forballum i Sønderjylland samt Medejjer, fra 1902-07 Enejer af Rysensteen Hovedgaard. Særlig Kreaturhandelen interesserede ham, Udførslen til Tyskland og England, hvortil han søgte oprettet en Dampskibsforbindelse Esbjerg - Newcastle; ogsaa paa Mejeribrugets Omraade var han Foregangsmand. Han havde mange Tillidshverv. 1857-71 var han Sekretær og Næstformand i Skodborg-Vandfuld Herreders og Lemvig Købstads Landboforening, 1859-64 Sogneraadsmember, 1858-64 Amtsraadsmember, 1861-68 konstitueret Sandflugtskommisær og 1868-77 Overklitfoged over Ringkøbing Amt samt 1874-83 Medlem af Kystsikringskommissionen.

Ved Folketingsvalget 1861 søgte han Valg i Lemvig-Kredsen mod C. P. Aaberg, der dog sejrede overlegent; 1870 valgtes han derimod i Landstingets 8. Kreds, som han repræsenterede, til han i 1910 undlod at lade sig genopstille. Han viste sig som en frisindet og selvstændig Højremand, var ivrig for at opnaa et Forlig med Venstre og var 1899 en af »de otte«, der i Anledning af Skattespørgsmaalet forlod Partiet og senere dannede Det frikonservative Parti. Iøvrigt var han blandt andet Medlem af Landbokommissionen af 1894, af Kommissionen af 1898 angaaende Statsbanedriften, af Tuberkulosekommissionen af 1901, af Limfjordskommissionen af 1908 og fra 1904 Suppleant i Overskyldraadet. Han var 1871-72 og 1874-75 en af Tingets Sekretærer og 1906-07 dets 1. Viceformand.

Han døde 25. Januar 1917 i København.

R. 1887. DM. 1892. Etatsraad 1898.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon-

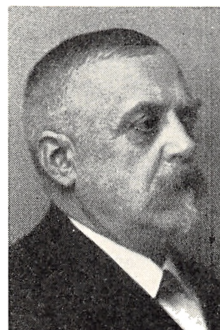
sen II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Vort Landbrug, 1917, S. 61-62. »Tiden« 1916-17, S. 555. Blaa Bog, 1916.

Bresemann, Sofus Hans Madsen Daa-gaard, 1864-1945, Borgmester. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 20. Maj 1913-22. April 1918, for Maribo Amts 1. Kreds (Nakskov) 22. April 1918-21. April 1920 og for Maribo Amtskreds 26. April 1920-22. Oktober 1935. — Socialdemokratiet.

Født 14. November 1864 i København, Søn af Købmand Hans Daa-gaard; han lærte Bødkerfaget, blev Svend 1884 og fik allerede to Aar efter Tillidsposten som Formand for Bødkerforeningen af 1873, som han beholdt til 1891; desuden har han været Medlem af Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforeninger i København, af det første Repræsentantskab for De samvirkende Fagforbund og 1890-97 Forretningsfører for Bødkerforbundet i Danmark. 1893-97 var han Redaktør af Fagforeningsbladet »Samarbejdet«, derefter i tre Aar af »Nordjyllands Arbejderblad« og 1900-1919 af »Lolland-Falsters Socialdemokrat«.

Han blev Medlem af Nakskov Byraad 1905, var Juli-August 1913 konstitueret Borgmester i Nakskov og blev Aaret efter folkevalgt Borgmester, hvilken Stilling han havde til 1928. Han var 1903-09 Formand for Ligningskommissionen, for Skatteraadet 1919-22, for De samvirkende Arbejderorganisationer i Lolland-Falsters Stift og for Købstadkommunernes Laaneforening. Iøvrigt er han Medlem af Bestyrelsen for A/S Nakskov Skibsværft fra 1916, for Købstadforeningen fra 1917, for Dansk Brændsels- og Kontrolforening fra 1918, for Foreningen »Sammenslutningen af danske Havne« samt Medlem af Direktionen for Nakskov-Rødby-Banen.

Han har udgivet nogle Smaaskrifter, væsentlig af agitatorisk Beskaffenhed, »Boycotting«, 1893, »Kommunalt Styre i Nakskov«, 1917, og »Nakskov Kommunestyre«, 1931.

Straks ved første Folketingsvalg efter sin Ankomst til Nakskov lod Bresemann sig opstille mod Grev Ludvig Reventlow og forøgede ved de kommende Valg sit Stemmetal, idet Bresemann dog i Begyndelsen stadig holdt sig 4-500 under Grevens Stemmetal. Da Reventlow imidlertid ved Valget i 1910 kun opnaaede 27 Stemmers Flertal, overlod han ved næste Valg Valpladsen til Bresemann, der repræsenterede Kredsen til 1935. Ved Valget i 1935 stillede han sig ikke mere og trak sig derefter ud af det politiske Liv.

I Folketinget har Bresemann været sit Partis Ordfører i en Del Sager vedrørende Skatteforhold, Hjælpekasser, offentlige Arbejder m. m.

Han døde i København 19. Oktober 1945.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog, 1942.

Brinck-Seidelin, Johan Christian, 1824-1908, Proprietær. Landstingsmand for 8. Kreds 23. Juni 1866 - 1. Februar 1875. — Højre.

Født 25. December 1824 i Hjørring, Søn af efternævnte Generaldecisor L. C. Brinck-Seidelin; han gik 1837-41 paa Søkadetakademiet, 1841-44 paa Orlogsværftets Konstruktions-skole, hvorefter han gav sig af med Skibsyggeri i Sverige. Da Overgangen til Jernskibsbygning blev mærkbar, forlod han denne Beskæftigelse og gik over til Landvæsen.

Han forpagtede 1855 Hovedgaarden Østergaard af sin Svoger, den senere Rigsdagsmand E. Rosenørn, der syv Aar efter solgte ham den; Gaarden, der var beliggende nær Skive, var paa 43 Tdr. Hartkorn, og hertil kom 1877 desuden Nabejendommen Aasted Skovgaard. Begge Gaardene solgte han 1884 og flyttede til København, hvor han fra 1888 hovedsagelig ernærede sig som Tømmerhandler.

1859-70 havde han været Formand for Aasted Sogneraad og 1871-83 Medlem af Viborg Amsraad; 1872 blev han Medlem af Kommissionen om Fattigvæsenets Ordning.

Ved Valgene til Rigsraadets Folketing i 1864 valgtes han ved Kaaring i Skive-Kredsen, men maatte allerede Aaret efter vige

for Gaardejer Lyby; ved Landstingsvalget 1866 lykkedes det ham derimod at opnaa Valg i 8. Landstingskreds. Brinck-Seidelin genvalgtes ved Oktobervalget samme Aar samt i 1870, men udtraadte 1. Februar 1875. Han stillede sig i Skive-Kredsen ved begge Valg i 1881 og ved et Suppleringsvalg i 1883 henholdsvis mod Venstremændene Chr. Jensen og I. P. Dalsgaard, men opnaaede ikke at blive valgt.

Som Medlem af Rigsraadets Folketing og dettes Fællesudvalg stemte han mod Indstillingen til den nye Grundlov og angreb stærkt Ministrene, særlig C. N. David; som Landstingsmand var han blandt andet Medlem af Udvalget om Indkomstskat, om Limfjordsfiskeriet og om Fattigvæsenet.

Han døde 3. August 1908.

Brinck-Seidelin, Ludvig Christian, 1787-1865, Generaldecisor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Hjørring Amts 5. Distrikt (Vrejlev) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 20. December 1787 paa Eriksholm ved Holbæk som Søn af Vicelandsdommer, Etatsraad Hans Brinck-Seidelin. Han blev 1806 privat dimitteret som Student, 1812 juridisk Kandidat, derefter Auskultant i Rentekammeret og 1815 Amtsforvalter i Hjørring; han afslog 1836 og 1838 Tilbud om Poster som Amtmand, men modtog 1845 Stillingen som Generaldecisor og Chef for Rentekammerets danske Regnskabsvæsen, 1848 som Generaldecisor for det direkte Skattevæsen og 1860 som Chef for Revisionsdepartementet. To Aar efter tog han imidlertid sin Afsked, blandt andet fordi han var utilfreds med en af Rigsdagen forlangt ny Regnskabsordning.

1838 var han blevet Ejer af Aggersborggaard ved Løgstør, men solgte den igen 1846 og arvede 1861 det Brinck-Seidelinske Fideikommis Hagedstgaard. 1848-50 var han Formand for Trykkefrihedsselskabet, 1849-53 for Haveselskabet i København, 1850 Medlem af Komiteen om Forstvæsenet og 1849-57 af Landhusholdningsselskabets Kommission, 1853 Formand for Understøt-

telsesselskabet for Kontorbetjente og siden 1860 Repræsentant i Forsikringsselskabet Danmark.

1816 skrev han en Afhandling om Forpagtningstiden af Bondejord, 1828 en prisbelønnet Beskrivelse af Hjørring Amt, 1840 »Populær Fremstilling af det danske Skatte- og Afgiftsvæsen«, og hertil kommer Artikler rundtom i Blade og Tidsskrifter om de Forhold, der interesserede ham; han var saaledes blandt andet Talsmand for Fæstevæsenets Afløsning og Lensbaandets Ophevelse. Ogsaa som Stænderdeputeret for Aalborg fra 1834 gjorde han en ikke ringe Indsats.

Han valgtes ved Kaaring i 1848 til Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling som Repræsentant for Vrejlev-Kredsen i Hjørring Amt. Han var en af Rigsforsamlingens Viceformænd og betragtedes som tilhørende Højre, men med absolut liberalt Anstrøg. I Grundlovssagen var han Tilhænger af en Etkammer-Ordning og en Valgretsalder paa 25 Aar. Han stillede sig ikke oftere.

Han døde i København 14. Juli 1865.

Kammerjunker 1814. Etatsraad 1835. R. 1840. DM. 1847. Konferensraad 1851. K. 1856. S.K. 1862.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp. (under Seidelin). Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. 2, S. 38. Fra Himmerland og Kjær Herred, Bd. XVI, S. 182-83. Ill. Tid. 1865, Nr. 306.

Brix, Christian Carl, 1820-1908, Skolebestyrer. Landstingsmand for 1. Kreds 20. Juni 1863-4. Juni 1866 og Folketingsmand for Københavns 2. Kreds 4. Juni 1866-28. Januar 1887. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 14. Marts 1820 i Gjerlev, Randers Amt, Søn af Sognepræst Jens Christian Brix; han blev Student fra Aarhus Skole 1836, teologisk Kandidat 1842, men dyrkede tillige historiske Studier.

Efter at have været konstitueret Adjunkt i Aarhus var han 1843-51 Historielærer ved Borgerdydsskolen paa Christianshavn, idet han dog 1845-

46 i længere Tid opholdt sig i Uppsala, hvor han blandt andet holdt nogle Forelæsninger over dansk Litteratur; ogsaa Studentertilivet tog han stærkt Del i, var Medlem af Akademisk Læseforening, 1843-45 ledende Senior i Studenteforeningen, 1844 Ordfører ved Studenternes Fakkeltog til H. N. Clausen og fire Aar senere sammen med C. Liebe Leder af deres Tog til Clausen og J. F. Schouw 21. Januar, ligesom han deltog i de fleste af de nordiske Studentermøder samt Hippodrommøderne.

1851 foretog han en Rejse til England, der ligesom Opholdet i Sverige havde Arkivstudier til Hovedformaal; men da han samme Efteraar fik Bud, at han var udnævnt til Bestyrer for Efterslægtsselskabets Realskole, tog han ret hurtigt hjem igen til denne Post, som han bestred lige til 1892. Sit Frisind viste han blandt andet ved i 1883 at stille Skolens Lokaler til Raadighed for Studentersamfundets Arbejderundervisning, som havde faaet Afslag om en saadan Begunstigelse af Københavns Kommune. 1858-92 var han Medlem af Borgerrepræsentationen, hvor han særlig interesserede sig for Skole- og Fattigvæsen og optraadte desuden som Taler ved mange særlige Lejligheder.

Ved Landstingsvalget 1863 valgtes han i 1. Kreds, hvor samtidig blandt andre C. C. G. Andræ faldt; inden Valgperiodens Udløb var Brix, som desuden 1864 og 65 ved Kaaring valgtes til Rigsraadets Folkeeting, blevet Folketingsmand for Københavns 2. Kreds, som ved dette Valg og lige til 1881 udpegede ham ved Kaaring; først 1884 fik han en Modkandidat i Venstremanden Octavius Hansen, som dog kun opnaede 458 Stemmer mod Brix's 1379. Ved det paafølgende Valg, 1887, overlod han Kredsen til Kaptajn Wagner.

I alle Skolespørgsmaal var Brix en ivrig Deltager, Formand, Ordfører eller Medlem af talrige Udvalg; størst var hans Indflydelse vel som Medlem og siden 1886 Formand for Eksamenkommissionen for Lærere og Lærerinder, hvor han sad 1870-1900.

Han døde i København 26. Oktober 1908.

R. 1862. Tit. Professor 1869. DM. 1876. Etatsraad 1886. K. 1899.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp. Pennetegninger 1870 og 75. Topsøe: Politiske Portrætsstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Ill. Tid. 1886, Nr. 23, 1893 Nr. 17 og 1908 Nr. 6.

Broberg, Christian August, 1811-86, Grosserer. Folketingsmand for Københavns 2. Kreds 4. December 1849 - 2. September 1851 og for Københavns 3. Kreds 18. Juli 1854 - 7. Maj 1856 samt Landstingsmand for

1. Kreds 30. September 1882 - 30. April 1886. — Nationalliberal, senere Højre.

Født i København 3. April 1811 som Søn af Grosserer Christian Mortensen Broberg. Han gik i Efterslægtsselskabets Skole 1823-26, blev Student 1828, privat dimitteret, og indtraadte i Faderens

Forretning; i nogle Aar var han ansat i et Handelshus i Messina, blev derefter i 1835 Faderens Kompagnon og ved dennes Død 1852 Eneindehaver af Firmaet Chr. Broberg & Søn, som særlig indenfor Kaffebranchen regnedes blandt de største; 1844 havde han selv faaet Grossererborgerskab, optog 1870 sin Søn i Forretningen, som han endelig i 1882 fuldstændig overlod til denne.

Han var Medlem af Grosserersocietetet 1843-63, de sidste syv Aar tillige Næstformand, Repræsentant i Nationalbanken 1844-48, 1850-55 og 1858-61, Borgerrepræsentant 1845-51; 1844 var han Medstifter af Foreningen til Søfartens Fremme, 1853 af Københavns Laanebank og 1857 af Privatbanken, hvor han gjorde sit til at faa Tietgen valgt som Leder, endvidere 1857 af »Bikuben« og 1864 af »Ny danske Brandforsikring«. 1842-86 var han Kommitteret i de private Assurandørers Forening, 1857 Medlem af Børskomiteen og Toldkomiteen, 1854 Medstifter af og Formand for Grundlovsværneforeningen og 1862 Medstifter af Frihandelsforeningen, fra 1856 til sin Død Formand for Privatbankens Bankraad og desuden til forskellig Tid Bestyrelsesmedlem i Selskaber som D. F. D. S., Store Nordiske og Burmeister & Wain.

Efter sin Fader arvede han 1852 Schäfergaarden ved Jægersborg, men solgte den allerede to Aar efter og købte 1855 Springforbi ved København, som han imidlertid maatte sælge 1874, da en alvorlig Kaffe-krise havde paaført ham saa betydelige Tab, at kun hans store Handlekraft og Dygtighed formaade at redde Forretningen. Broberg har skrevet et Par politiske Fly-

veskrifter, saaledes 1884 nogle »Populære politiske Betragtninger, særlig med Hensyn til Nødvendigheden af et Forlig mellem Højre og Venstre og min Udtrædelse af Landstingets forenede Højre« og et aabent Brev til »Berlingske Tidende« om »Professor Matzen 1882 og 1884«.

Ved Folketingsvalget 1849 stillede han sig som Den patriotiske Forenings Kandidat i Københavns 2. Kreds, hvor den senere Redaktør C. V. Rimestad var hans nærmeste Modkandidat; Broberg sejrede overlegent, men nedlagde knap to Aar efter sit Mandat, og da han 1853 forsøgte at generobre Kredsen, havde A. Hage faaet saa godt Fodfæste, at Forsøget mislykkedes saavel her som i 1. Landstingskreds, hvor han 3 Maaneder senere stillede sig. Da M. H. Rosenørn 1854 var udtraadt som Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds, valgtes Broberg ved Kaaring til hans Stedfortræder; han genvælgtes ved de ordinære Valg 1854 og 55, men nedlagde Hvervet 1856, maaske fordi han 3 Maaneder forinden var blevet Medlem af Rigsraadet af 1855. Samme Aar som dette Raad opløstes, 1863, søgte han forgæves Valg i 2. Landstingskreds og maatte lade sig nøje med Aaret efter at blive Medlem af Rigsraadet Landsting.

1866 havde Broberg egentlig sagt det politiske Liv Farvel, men da Handelsstanden 1882 opfordrede den da 71-aarige Etatsraad til at stille sig som Stændens Repræsentant ved Landstingsvalget, modtog han Tillidshvervet. Han viste sig i sin høje Alder meget frisindet, hvad Titlen paa hans ovenfor nævnte Skrift af 1884 ogsaa viser.

I Aarene 1850 samt 1854-56 var Broberg Medlem af Folketingets Finansudvalg og 1854-56 tillige Tingets 1. Viceformand.

Han døde 30. April 1886 i København.

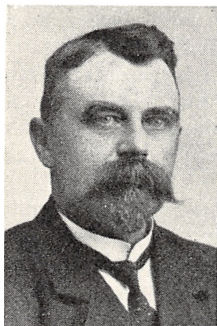
R. 1851. Etatsraad 1857. DM. 1864. K. 1874.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. III. Tid. 1886, Nr. 32. »Nutiden« 1886, Nr. 503. Mindetale i Landstinget (Liebe) 4-10-1886, Sp. 15.

Broberg, Lauritz Pedersen, 1859-1937, Direktør. Landstingsmand for 9. Kreds 21. September 1906 - 10. Juli 1914. — Venstre.

Født 11. August 1859 i Sjørslev ved Viborg, Søn af Købmand Laurits Broberg. Han var Elev paa Sjørslev Højskole 1873-74 og 1874-75, seks Aar senere overtog han en Gaard i sin Fødeby, som 1894-1900 valgtes

ham til Medlem af Sogneraadet. Han blev desuden Tiendekommissær, Bestyrer af Gudenaas Forstanderskab samt Medlem af Bestyrelserne for Kjellerup og Omegns Landboforening, for Foreningen af jydsk Landboforeninger og for Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, hvilken sidste Forening i 1908 gjorde ham til kontrollerende Direktør og efter Severin Jørgensens Død 1914 tillige til Formand for sin Bestyrelse.

Senere blev Broberg Næstformand i Andelsudvalget, Medlem af Bestyrelsen og Forretningsudvalget for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, af Direktionen for Sindssygehospitalet i Viborg, af Bestyrelsen for Dansk Andels Gødningsforretning af 1916, for Den danske Andelsbank til 1925 og for Silkeborg-Kjellerup-Jernbanen samt fremdeles Medlem af Møllernævnet, af Erhvervsraadet, af Erhvervenes Fællesudvalg af 1917, af Landbrugsraadet af 1919 samt af Næringslovkommissionen og endelig fra 1918 Formand for Nordisk Andelsforbund og fra 1929 for De samvirkende Andelsselskabers Hovedbestyrelse.

Ved Folketingsvalget i Maj 1906 søgte han Valg i Randers Landkreds mod Folketingsmand P. Bjerre, som dog fik 152 Stemmer mere og beholdt sin Kreds, hvorimod Broberg nogle Maaneder senere valgtes til Landstingsmand for 9. Kreds, hvor han allerede 1901 forgæves havde forsøgt sig ved et Suppleringsvalg efter Kammerjunkeren C. A. J. Neergaards Død. Da Broberg, som ovenfor omtalt, i 1914 var blevet Formand for Fællesforeningen, søgte han ikke Genvalg til Landstinget samme Aar.

Han var 1909-14 Medlem af Rigsretten, af Medicinalkommissionen af 1908, af Takstationskommissionen af 1909 om Afhændelse af Fæstningsarealer, af Toldraadet 1910-16 og af Landbokommissionen 1911-20; han var en Tid sit Partis Gruppeformand, men stillede sig under Grundlovsforhandlingerne 1913-14 i en særlig Gruppe sammen med Jørgen Berthelsen og Niels Hansen.

Han døde 6. Oktober 1937. I Sjørslev blev der det følgende Aar rejst en Mindesten for ham.

R. 1921. DM. 1928.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1906-10. »Tiden« 1913-14, S. 174. Blaa Bog, 1937.

Brock, Gustav Edvard, 1816-78, Højesteretsadvokat. Landstingsmand for 1. Kreds 23. Oktober 1860 - 29. December 1878. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 6. Februar 1816 i København, Søn af Grosserer Frederik Christian Brock. 1832 blev han Student fra det v. Westenske Institut, 1837 juridisk Kandidat, hvorefter han foruden at være en anset Manuduktør ogsaa gjorde sig bemærket som Sagførerfuldmægtig, blandt andre hos Balthazar Christensen; 1847

blev han Prøveprokurator i Overretten og to Aar efter Advokat i Højesteret, hvor han udmærkede sig i Sager som Rigsretssagen mod Ministeriet Ørsted-Bluhme, Anklagen for Majestætsforbrydelse mod C. St. A. Bille, den Fleischerske og den Taasingske Arvesag m. m. oftest med C. Liebe paa Modpartens Side.

1854 var Brock Medstifter af Grundlovsværneforeningen, blev 1857 Medlem af Kommissionen for Strafferetsplejens Reform, 1859 for en ny Straffelovbog, 1868 af den store Proceskommission, 1870 af Kontrolkomiteen for de sjællandske Jernbaner, senere dens Formand, 1872 Medlem af Bestyrelsen for De danske Sukkerfabrikker, 1873 for Tuborg-Fabrikkerne, 1872-75 Medlem og 1875-77 Formand for Nationalbankens Repræsentantskab. Tidlig interesserede han sig for Studentertilværet, var 1840-46 Senior i Studenterforeningen og fra 1872 Medlem af Bestyrelsen for og Medindbyder til de nordiske Juristmøder; endvidere blev han 1865 Medlem af Repræsentantskabet for Dansk Folkeforening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling søgte han Valg i Københavns 7. Distrikt, hvor Professor J. E. Larsen gik af med Sejren; ved Suppleringsvalget i 1. Landstingskreds 1860 ved Grev A. W. Moltkes Udtræden blev Brock dennes Efterfølger og genvalgte her til sin Død.

1860-61 var han Ordfører og Formand for Udvalget om en Sø- og Handelsret, 1861

var han Formand og Ordfører for Udvalg om Fimaloven og om Straffeanstalterne, 1862 for Udvalg om Københavns Politi og Politiretssager, 1863-64 om de Bornholmske Udmarksjorder, 1864-65 Ordfører for Udvalg om Straffelovbogen, 1866-67 om sydsjællandske Jernbane, 1870-71 om Len og Stamhuses Overgang til Ejendom og Aaret efter om Raadighed over Fæstegods samt 1867-68 Formand og Ordfører for Udvalget om Adgang til Fiskeri og, som Medlem af Rigsretten 1870-78, Dommer ved de to Rigsretssager i 1876.

Han døde i København 29. December 1878.

R. 1857. DM. 1874.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Salmonsen I og II. »Nutidene« 1879, Nr. 121. III. Tid. 1879, Nr. 1006. Mindetale i Landstinget (Krieger) 31-1-1879, Sp. 281.

Brockdorff, Christian Christoffer Nikolaus Magnus, 1798-1877, Møller. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2. Valgkreds (Lemvig) 27. Maj 1853 - 20. Juni 1859 og Landstingsmand for 8. Kreds 20. Juni 1859 - 18. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 10. Juli 1798 i Rendsborg som Søn af Kaptajn Henrik v. Brockdorff. 1805 rejste han med sine Forældre til Viborg, hvor de bosatte sig; 1820 overlod Faderen ham Bestyrelsen af Aamølle i Gudum Sogn ved Lemvig, syv Aar efter blev

den hans Ejendom, og i 1859 blev han Besidder af det Brockdorffske Pengefideikommis.

Han var Medlem af Sogneraadet 1848-53 og fra 1856 dets Formand samt 1854-59 Medlem af Ringkøbing Amtsraad; desuden havde han i flere Aar været Suppleant til Den norske Stændersamling.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 stillede han sig i Lemvig-Kredsen, hvor Gaardejer Ole Kirk dog sejrede overlegent; derimod afløste Brockdorff 1853 Proprietær Jac. Boserup i Lemvig-Kredsen, genvalgte 1854, 55 og 58, men udraadte, da han 1859 valgtes til Landstingsmand i 8. Kreds. Dette gik til

paa en ikke helt almindelig Maade; blandt de fire valgte var Proprietær P. Knudsen, Ulstrup, der imidlertid nægtede at modtage Valget, hvorpaa Valgbestyrelsen med 4 Stemmer mod 3 erklærede den i Stemmetail nærmest efterfølgende Kandidat, Amtmand J. H. Rosenkrantz, for valgt. Under disse Omstændigheder anmodede denne dog om Omvalg, hvor Brockdorff saa stillede sig og opnaede samme Antal Stemmer som Amtmanden; ved det følgende bundne Valg valgtes han omsider med 89 Stemmer mod Amtmandens 79.

Brockdorff genvalgte i Juni 1866, stemte for den nye Grundlov, men stillede sig ikke ved det derpaa følgende Nyvalg samme Aar; i begge Ting havde han været Medlem af talrige Udvalg, blandt andet 1853-54 af Udvalg om Dyrtiden, 1856-57 om den jyske Tværbane, 1857 om Fiskeri i Limfjorden, 1860-61 af et lignende Udvalg i Landstinget samt Udvalg om Værnepligt og om Menighedsraad.

Han døde 26. Marts 1877.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Brockenhuus-Schack, Ludvig Frederik Henrik, 1825-1906, Amtmand. Folketingsmand for Svendborg Amts 7. Valgkreds (Ærøskøbing) 28. Januar 1887 - 20. April 1892. — Højre.

Født 11. August 1825 paa Giesegaard ved Ringsted som Søn af Grev Henrik Adolph Brockenhuus-Schack. Han blev 1845 Student fra Sorø Akademi, 1851 juridisk Kandidat og tog Aaret efter tillige Eksamen i slesvigsk Ret. 1852 blev han konstitueret Herredsfoged i Husby Herred i Flensborg Amt, 1853 Herredsfoged i Eckernførde Herred og 1860 Amtmand i Tønder og Løgumkloster Amter; Krigen 1864 fordrev ham herfra 12. Marts, men 3 Aar efter sad han som Amtmand i Svendborg, i hvilket Embede han forblev til 1905.

Hans Dygtighed og Interesse for de foreliggende Opgaver, ikke mindst hans Indsats for de stedlige Folkehøjskoler og frie Skoler, gjorde ham afholdt og agtet. Han havde adskillige Tillidshverv; 1869-80 var han

saaledes Formand for Svendborg Amts landøkonomiske Selskab, blev 1876 Medlem og 1888 Formand for Den sydfynske Jernbanes Bestyrelse, 1870 Repræsentant i Forsikringsselskabet »Danmark« og 1872 Formand for Repræsentantskabet for Svendborg Bank. 1901 udnævntes han til Æresborger i Svendborg.

Ved Folketingsvalg i Svendborg-Kredsen stillede han sig 1873 mod J. A. Hansen, efter dennes Død mod Seminarieforsøger Tang to Gange i 1881, men skønt han alle tre Gange opnaede høje Stemmetal, blev han slaat af Modkandidaterne og maatte opgave at erobre Kredsen fra Venstre. Heldigere var han i Ærøskøbing-Kredsen, hvor han 1887 vandt Kredsen fra Venstremanden, Overretssagfører Steenstrup, genvalgte 1890, men faldt to Aar efter for Gaardejer Jørgen Frederiksen. Brockenhuus-Schack søgte ikke Genvalg. Han var 1890-91 en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 13. Oktober 1906; 1892 oprettedes et Jubilæumslegat til hans Ære, og 1904 var hans Statue blevet rejst foran Svendborg Raadhus.

R. 1856. Kammerherre 1866. DM. 1867. K² 1878. K¹ 1885. S.K. 1900. Gehejmekonferensraad 1906.

Bricka I og II. Salmonsens I og II. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Svendborg Amts Aarbøger, 1908, S. 7-30, (J. P. Kristensen-Randers: Amtmand, Grev B. S.). Dansk Tidsskrift 1905, S. 606-15, (Hans R. Egebjerg: Grev B. S.). III. Tid. 1905, Nr. 24 og 1906 Nr. 3.

Brodersen, Mikkel Peder, 1823-98, Gaardmand. Folketingsmand for Ribe Amts 5. Valgkreds (Bredebrogade) 4. August 1852-27. Maj 1853. — Venstre.

Født i Ballum, nordvest for Tønder, 13. Januar 1823 som Søn af Gaardejer, tidl. Kaptajn Anders Brodersen; 1845-46 var han Elev paa Rødding Højskole, blev derefter Bestyrer i sin Fødeby af en Gaard, som tilhørte hans Moder; 1852 blev han Ejer af den, til den 1882 afstod den til en Søn.

Da Pastor C. F. Gram, Dahler, som siden 1849 havde været Folketingsmand for Ribe Amts 5. Valg-

kreds, ved Valget i 1852 ikke lod sig genopstille, søgte Brodersen med Møller N. Andersen Hansen, Forballum, som Modkandidat Valg og opnaede 40 Stemmer mod Møllerens 31. Aaret efter havde han en Medbejler i Pastor H. B. Berg, Visby, der imidlertid kun opnaede 179 Stemmer mod Brodersens 234; da der tre Maaneder senere atter afholdtes Folketingsvalg, stillede han sig ikke mere, men overlod Kredsen til Møller Andersen Hansen.

M. Brodersen døde i sin Fødeby Ballum den 28. Februar 1898.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Brorsen, Søren, f. 1875, Gaardejer, Minister. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 17. September 1907-21. April 1920, for Ribe Amtskreds 26. April 1920-24. April 1929 og 1. Maj 1932-16. Nov. 1932 og for Viborg Amtskreds 16. Nov. 1932-30. Okt. 1945. — Venstre.

Født 1. Juli 1875 i Nr. Farup ved Ribe som Søn af Gaardejer Anders Christian Brorsen; han tog Præliminæreksamen 1891 fra Ribe Katedralskole, var 1895-96 paa Dalum Landbrugsskole og paa Askov 1901-02, overtog Aaret efter Fædrenegaarden Granvang paa 9½ Tdr. Hartkorn, beliggende i Nørre Farup. Han var Formand for Ribe og Omegns Landboforening 1905-21 og Sogneraadformand 1906-07.

Ved Folketingsvalget 1906 debuterede han sammen med L. J. Moltesen i det politiske Liv. De var begge Folketingskandidater i Ribekredsen, men de besejredes af Gaardejer Jørgen Jørgensen. Da denne døde Aaret efter, valgtes Brorsen ved Suppleringsvalget med stort Flertal og blev genvalgt lige til 1929. Da Slebsager 30. April 1932 gik ud af Rigsdagen, kom Brorsen ind som første Stedfortræder for Venstre i Ribe Amtskreds, men ved Opløsningsvalget samme Aar i November blev han opstillet i Kellertup og valgt som Folketingsmand for Viborg Amt.

Brorsen var Medlem af Kommissionen af 1908 ang. en Omordning af Statens civile Sundhedsvæsen, 1909 af Medicinalkommiss-

sionen af 1908, af Statens Jordlovsudvalg 1919-22 og 1926-29 samt 1919-22 af Folketingets Finansudvalg. Formand for Venstre i Folketinget var han 1920-22 og 1936-40, Næstformand i 1924-26 og 1933-36. Han blev i 1922 udset til at afløse Kl. Berntsen som Forsvarsminister i Neergaards 3. Ministerium og var Minister fra 9. Oktober 1922 til 23. April 1924, og han blev ligeledes Forsvarsminister i Madsen-Mygdals Ministerium 14. December 1926 - 30. April 1929. Han var endvidere Minister uden Portefølje 10. April 1940 - 8. Juli 1940 og Forsvarsminister fra sidstnævnte Dato i Samlingsregeringerne under Staunings, Buhls og Scavenius' Ledelse til 5. Maj 1945.

K^o 1923.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. G. Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. »Tiden« 1913-14, S. 74, Blaa Bog, 1948.

Bruhn, Thomas, 1801-89, Proprietær. Landstingsmand for 11. Kreds 31. Oktober 1854 - 20. Juni 1859. — Nærmest konservativ.

Født 15. August 1801 i Flensborg, Søn af Købmand Johan Ernst Bruhn; mistede tidligt sine Forældre og kom i Huset hos Præsten Brinkman i Stenberg, ikke langt fra Flensborg. Her blev han til sit 17. Aar, uddannedes til Landvæsenet og lærte blandt andet i Sørupskovby og paa Sønderupgaard ved Flensborg; 1822 blev han Forvalter paa Hvolgaard ved Vejle og købte 1827 Rydberggaard i Velling Sogn ved Ringkøbing, som han 1873 afstod til en af sine Sønner. Han var Medstifter af Sparerkassen i Ringkøbing 1845 og Medlem af dennes Bestyrelse indtil 1870. Ligeledes blev han i 1845 Medlem af en Landvæsenkommission vedrørende de saakaldte Enklaver i det vestlige Slesvig.

Da Herredsfoged G. F. Tillisch September 1854 trak sig tilbage som Landstingsmand for 11. Kreds, og Pastor Chr. Nyrop, Holmsland, nægtede at modtage sit ved Suppleringsvalget opnaaede Mandat, faldt Valget paa Th. Bruhn, der med 125 Stemmer mod 9 udpegedes til Landstingsmand. Han genvalgtes ved det ordinære Valg Aa-

ret efter med højeste Stemmetal, men ved Valget i 1859 opnaaede han for faa Stemmer og stillede sig ikke siden.

Han døde 10. April 1889 paa Rydberggaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Danskeren, Bd. III 1890, S. 47-58.

Brun, Poul Ernst Constantin, 1818-1903, Proprietær. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. — Nærmest konservativ.

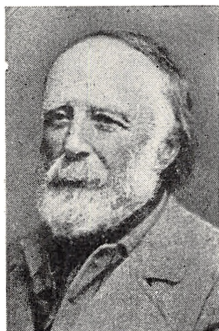
Født 25 November 1818 som Søn af Kammerherre Carl Frederik Balthasar Brun til Krogerup. 1830-36 gik han i Herlufsholm Skole, uddannedes til Landmand 1837-39 paa Faurholt og 1840-42 paa Møglin i Tyskland; 1843-47 var han derpaa Ejer af Løvegaard i Holbæk Amt, 1851-53 af Gyllingnæs i Hads Herred ved Aarhus og 1855-70 af Borupgaard syd for Helsingør samt endelig 1871-75 af en mindre Gaard i Jelling.

Han var Herregaardsskytte og blev Deplingsfører i Krigsaarene 1848-49; 1859-70 var han Medlem af Tikøb Sogneraad, en Tid tillige Formand, 1865-71 Medlem af Frederiksborg Amtsraad samt 1866-68 Formand for Frederiksborg Amts Landboforening.

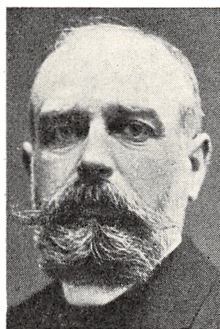
Ved det andet Folketingsvalg 1866 stillede han sig i Frederiksborg-Kredsen; den tidligere Repræsentant for Kredsen, Kaptajn J. D. N. B. Grundtvig, trak sig tilbage, og en Modkandidat, Lærer C. F. Bendixen, Ordrup, fik færre Stemmer end Brun, der saaledes blev valgt. I Rigsdagen rettede han blandt andet stærke Angreb paa Fatiglovgivningen, som han fandt uretfærdig, og paa Hærloven, som han stemte imod. Han talte ogsaa for, at Sognet skulde staa mere frit overfor Amtsraad og Præst. Han var 1868 - 69 Medlem af Udvalget om Det kgl. Teater, men udgik derefter af Tinget, idet han ikke lod sig genopstille 1869.

Han døde som Rentier 18. Juni 1903 og ligger begravet i Humlebæk.

DM. 1848.

Brun, Oscar, 1851-1921, Godsejer, Hofjægermester. Landstingsmand for 5. Kreds 29. Juni 1892-19. September 1902. — Højre.

Født 6. Januar 1851 paa Hovedgaarden Lindersvold i Præstø Amt, Søn af efterfølgende Amtmand P. F. C. Brun. 1861-68 gik han i Borgerdydsskolen paa Christianshavn, studerede Landbrug hos Gehejmeraad E. Tesdorpf til Ourupgaard, hvis Svigersøn han siden blev; 1888 blev han Ejer af Krogerup i Frederiksborg

Amt, ejede 1890-1916 Sæddingegaard paa Lolland og 1874-1900 Boderup paa Falster.

1888 blev han Medlem af Administrationen for Ringsted Klosters Fideikommis, 1894 stiftede han og blev Formand for det kendte Andelsselskab »Frejr«, en Fællesindkøbsforening for Landet i Lighed med de engelske saakaldte Stores; desuden har han været Formand for Kontrolkomiteen i Genforsikringsaktieselskabet »Dansk Veritas«, Næstformand i Repræsentantskabet for Andelssukkerfabrikken »Nykøbing«, Medlem af Landsudvalget for Anvendelse af udenlandske Landarbejdere, Formand i Erhvervsbankens Bankraad og 1908-16 Medlem af Maribo Amdsraad.

Ved Valgene til Folketinget 1887, 90 og 92 stillede han sig i Nykøbing F.-Kredsen mod Rs. Claussen, men uden Held. Efter Baron Rosenørn-Lehns Død i 1892 opstilledes og valgtes Brun som hans Efterfølger i 5. Landstingskreds. Han genvalgtes i 1894, men blev ikke genopstillet i 1902. Modstanden mod den i Mellemtiden oprettede Fællesindkøbsforening var medvirkende hertil. 1893-94 havde han været en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 25. August 1921.

Hofjægermester 1891. R. 1899.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Rigsdagskalender, 1890. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900. Blaa Bog, 1921.

Brun, Petrus Frederik Constantin, 1813-88, Amtmand. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 14. Juni 1861-7. Juni 1864. — Konservativ.

Født 13. Marts 1813 i København, Søn af Kammerherre Carl Frederik Balthasar Brun og Broder til forannævnte C. Brun. 1830 blev han Student, privat dimitteret, 1836 juridisk Kandidat, to Aar efter Volontør i Rentekammeret, 1841 Assistent i Domænekontoret, 1846 Auskultant og 1849 Ekspeditionssekretær.

1842 og 43 havde han været konstitueret som Amtmand i Thisted Amt, 1848 først i Sorø og siden i Holbæk Amt samt 1849 i Præstø Amt, hvor han de følgende Aar blev fast ansat

som Amtmand. Han tog sin Afsked fra dette Embede paa Grund af Sygdom i 1885 og opholdt sig derpaa til sin Død paa Godset Krogerup, som han havde arvet ved sin Faders Død 1869.

Han var 1857 blevet Medlem af Direktionen for Sindssygeanstalten paa Oringe og 1869-86 Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse i Præstø Amt.

Ved Folketingsvalget 1861 valgtes han i Præstø-Kredsen til Overkontrollør Walthers Afløser; han havde en haard Modkandidat i Proprietær Hasle, der dog manglede 63 Stemmer i at slaa ham. Brun lod sig ikke genopstille ved Valget i 1864, søgte derimod Aaret efter forgæves Valg til Rigsraadets Folketing mod Skoleinspektør Frølund. I sin Rigsdagsperiode har Brun 1861 og 1862-63 været Medlem af Udvalget om fælles Kommunalbestyrelse for Købstad og Land, 1862-63 desuden af Udvalget om Kapitelstakstens Fastsættelse og 1863-64 Ordfører for Udvalg om private Veje.

Han døde paa Krogerup 6. Juli 1888.

Kammerjunkere 1840. R. 1853. DM. 1862. Kammerherre 1866. K² 1874. K¹ 1885.

Bricka I. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmand 1848-1922. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Bruun, Hans Brøchner, 1793-1863, Købmand. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Nærmest Højre.

Født 18. Juli 1793 i Fredericia, Søn af Købmand Bertel Bruun og Broder til efternævnte M. P. og P. D. Bruun. 1807 kom

han paa et Handelsinstitut i Hamborg, to Aar efter paa Faderens Kontor, blev 1817 Associé af dennes og 1826 af sin afdøde Broders Hus i Assens og fik 1827 Titel af Agent. Han havde 1827-28 været konstitueret som Hospitalsforstander i Fredericia, men det blev i Assens, hans Gerning kom til at ligge; 1829 opgav han Handelen i Fredericia og helligede sig helt for sin Virksomhed i Assens, hvorfra han blandt andet drev omfattende Kornforretninger med England.

Han blev endvidere Ejer af Assens Færgested, udnævntes 1836 til Transportforvalter, var 1838-57 Medlem af Byraadet, siden 1839 Formand, og var tillige Kirkeværge og Medlem af Havnekommissionen m. m. Desuden sad han 1835-48 som Medlem af Stændersamlingen i Roskilde, hvor han fremsatte mange interessante Forslag, der først langt senere blev til Virkelighed.

Bruun var kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, men tog kun sjældent Ordet og stillede sig ikke til senere Rigsdagsvalg.

Han døde 1. April 1863 i Assens.

R. 1840.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Bruun, Mads Pagh, 1809-84, Fabrikejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Viborg Amts 3. Distrikt (Boring) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Landstingsmand for 9. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853, Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Søndervinge) 1. December 1854 - 14. Juni 1855, Landstingsmand for 10. Kreds 6. Januar 1857 - 23. Juni 1866 og for 9. Kreds 18. Oktober 1866-1. Oktober 1874. — Nationalliberal.

Født 5. September 1809 i Fredericia som Søn af Købmand Bertel Bruun, Broder til forannævnte H. B. og efternævnte P. D. Bruun; han blev Student 1826 fra Institutet i Fredericia, Aaret efter cand. phil., hvorefter han opgav Studierne for at gaa Handelsvejen, lærte først i Faderens Filial i Assens og derpaa ved forskellige udenlandske Handelskontorer i Tyskland, Holland og England, indtil han 1835 sammen med en Broder blev Medej og Enebestyrer af Klædefabrikken Bruunshaab ved Viborg, som han solgte 1856, og købte derpaa Jærgaarden ved Aarhus. Ogsaa Sejlgaard ved Silkeborg, som han 1845-54 var Medej af, købte han 1862.

Fra 1842 var han Medlem af Asmild Sogneraad, 1842-45 af Viborg Amtsraad, 1846 Medstifter af Viborg Amts landøkonomiske Forening og 1851 af Den jydsk Kreditforening for Landejendomsbesiddere samt dens Direktør til 1883; 1862-65 var han en af Direktørerne for Det jydsk Jernbanedriftselskab og 1846 og 48 Medlem af Viborg Stændersamling; ligeledes blev han 1848 valgt til Medlem af de erfarne Mænds Forsamling af de Deputerede for de mindre Landejendomsbesiddere. Ved sit Testamente grundlagde han i Aarhus en Stiftelse for Enker, Den Bruunske Stiftelse, der opførtes 1901.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Viborg Amts 3. Distrikt med stort Stemmetal og sattes af Regeringen ind i den store Landbokommission af 1849; derimod vragedes han ved det første Folketingsvalg i Viborg 3. Kreds, idet man ved Kaaring valgte Sognefoged Chr. Jensen. Han valgtes dog samme Maaned til Landstingsmand i 9. Kreds, blev Ordfører for Udvalget om Toldvæsenets Lønninger 1850-51 og om de ministerielle Embedsmænd 1851-52. Ved Landstingsvalget 1853 faldt han, men sejrede Aaret efter i Søndervinge-Kredsen over dens Folketingsmand, Lærer P. Hansen, som kun fik halvt saa mange Stemmer; han blev Medlem af Finansudvalget i Samlingen 1854-55, men søgte ikke Genvalg 1855. Ved Suppleringsvalget 1857 i 10. Landstingskreds efter Professor J. E. Larsens Død valgtes han derimod ind i Landstinget, blandt andet foretrukket for Gehejmekonferensraad Tillsch; Bruun genvælgtes ved Valget 1859, men da han i Juni 1866 stillede sig baade i 1. og 9. Kreds, faldt han i begge; dog kom han ved Nyvalgene fire Maaneder senere atter ind som Landstingsmand for 9.

Kreds, sad til 1874, men lod sig ikke senere genopstille. 1862 afløste han sin Broder P. D. Bruun som Formand for Landstinget; da han faldt ved Junivalgene i 1866, blev Krieger en kort Tid Formand, men derpaa valgtes Bruun atter 1866 og sad som Formand til 1869, da han veg Pladsen for Liebe.

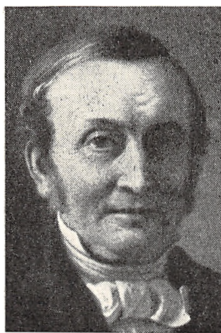
Desuden var Bruun 1864-66 Medlem af Rigsraadets Landsting og fra 1856 Medlem af Rigsraadet, valgt i 3. Kreds.

Han døde paa Jægergaarden ved Aarhus 23. September 1884.

R. 1851. DM. 1859. K. 1867. Etatsraad 1869.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. D. Bruun: Slægts- og Barndoms minder fra Viborg-Egnen, 1925. J. Kieler: Førende konservative og nationale Skikkelser, Bd. I. 1924.

Bruun, Peter Daniel, 1796-1864, Højesteretsassessor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Randers Amts 5. Distrikt (Ebeltoft) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Landstingsmand for 1. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og for 9. Kreds 3. Juni 1853 - Juli 1862. — Nationalliberal.

Han fødtes 18. December 1796 i Fredericia som Søn af Købmand Bertel Bruun og Broder til de to foregaaende; 1813 blev han Student, privat dimitteret, fik Universitetets Guldmedaille for en historisk Opgave 1816, blev juridisk Kandidat 1818, to Aar efter Licentiat og samme Aar Assessor ved Overretten i Viborg, Højesteretsassessor 1839.

1830 blev han Ejer af Asmildkloster ved Viborg Sø og fra 1849-65 desuden Med-ejer af Voergaard ved Sæby. Sin politiske Karriere begyndte han 1838 som kongevalgt Medlem af Stænderforsamlingen i Viborg, senere hen som folkevalgt, og han var Forsamlingens Præsident 1842-48. Som en af Repræsentanterne for Kongeriget blev han endvidere Medlem af Notabelforsamlingen i Flensborg 1851 og fire Aar efter landstingsvalgt Medlem af Rigsraadet af 1855.

Til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Ebeltoft-Kredsen med kun faa Stemmer mere end Proprietær P. C. Jør-

gensen; Bruun, som kort forinden havde været Medlem af »De erfarne Mænd«s Raad, blev nu valgt ind i Grundlovsudvalget og gjort til Forsamlingens Vicepræsident. Det var hans Forslag til Rigsdagens Sammensætning, der efter megen Uenighed blev det foretrukne, men ogsaa paa andre Punkter gjorde hans store Anseelse sig gældende; da han i 1849 var blevet valgt til Landstinget for 1. Kreds, udpegedes han til dette Tings første Formand og varetog dette ansvarsfulde Hverv lige til 1862.

Ved Valgene i 1853 fik han Stemmer nok til Valg baade i 1. og 9. Kreds og samlede desuden 113 Stemmer i 2. Kreds; han foretrak sin Hjemstedsreds ved Viborg, ligeledes ved Valget i 1855, hvor han ogsaa valgtes begge Steder; 1850-55 var han desuden Medlem af Rigsretten; men da Anklagen mod Ministeriet Ørsted i Slutningen af 55 var under Opsejling, gik Højesteret, som i Forvejen kendte Bruuns Standpunkt, udenom ham, hvorefter han blev landstingsvalgt Medlem og bidrog med sin Stemme til Ministeriets Frifindelse.

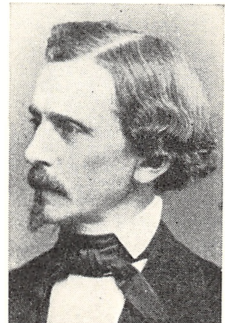
I Juli 1862 trak han sig tilbage som Landstingsmand, udtraadte af Rigsraadet 12. September 1863 og døde Aaret efter i København 7. Juni 1864.

Justitsraad 1836. R. 1847. DM. 1855. Konferensraad 1856. K. 1857.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. D. Bruun: Slægts- og Barndoms minder fra Viborg-Egnen, 1925, S. 16-23. Samlinger til jydsk Historie og Topografi, 4. Rk. Bd. 1, 1911, S. 1-42 og 142-93. Ill. Tid. 1864, Nr. 248.

Brøchner, Hans, 1820-75, Professor. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 1. December 1854 - 14. Juni 1855. — Nationalliberal.

Født 30. Maj 1820 i Fredericia som Søn af Købmand Thøger Brøchner; 1836 blev han Student fra Fredericia lærde Skole, studerede derefter Teologi, men da han efterhaanden fik en mere mytisk præget Opfattelse af Religionen, nægtede man ham 1841 Adgang til at tage teologisk Embedseksamen, hvorfor han fire Aar se-

nerede tog Magisterkonferens i østerlandsk Filologi og blev Dr. phil. I Tiden 1846-53 foretog han flere Udenlandsrejser, hvorunder en ulykkelig Forlovelse med en italiensk Katolik gjorde et dybt Indtryk paa ham; 1849 var han blevet Privatdocent ved Universitetet, 1853 Lærer ved Københavns Borgerdydsskole, 1857 ekstraordinær Docent og 1870 ordinær Professor i Filosofi.

Hans Virksomhed her og som Skribent, hans filosofiske Standpunkt og Indflydelse paa Datiden vil være velkendt, og det vil her være nok at nævne hans Deltagelse i Debatten om Tro og Viden 1868-69 samt Værker som hans »Bidrag til Opfattelsen af Filosofiens historiske Udvikling« 1869 og »Filosofiens Historie« 1873-74.

Da Avlsbruger Ottesen i 1854 trak sig tilbage som Folketingsmand for Fredericia-Kredsen, stillede Brøchner sig her med Borgmester, Kancelliraad Mourier som Modkandidat og valgtes med 514 Stemmer mod 134; Brøchner sluttede sig til Ministeriet Ørsteds Modstandere, men lod sig ved Folketingsvalget det paafølgende Aar ikke genopstille.

Sine sidste Aar kæmpede han med en haardnakket Tuberkulose, der 17. December 1875 medførte hans Død.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Se endvidere Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 124.

Brødsgaard, Claus Madsen, 1834-1916, Landvæsenskommissær. Landstingsmand for 11. Kreds 19. September 1894 - 19. September 1902. — Højre.

Født 19. December 1834 paa Jordrupgaard i Ribe Amt, Søn af Proprietær Mads Baumgaard Brødsgaard. Han lærte Landbrug og var 1851-64 Forpagter af en mindre Ejendom ved Kolding, men arvede derefter Fødegården, som han 1898 bortforpagtede til en Søn.

Han var 1864-72 Sognefoged, 1865-70

Medlem af Lejrskov-Jordrup Sogneraad samt 1871-97 Medlem af Ribe Amtsråd og som saadan siden 1888 Medlem af Oversundhedskommissionen for Ribe Amt. End-

videre blev han 1878 Landvæsenskommissær og fungerede i denne Stilling til 1897. 1890-97 var han Formand for Laanebestyrelsen for Umyndiges Midler, 1868-72 Formand for Kolding Omegns Landboforening, 1885-97 Medlem af Skoledirektionen for Malt-Anst og Slaugs Herreder, 1886-97 Formand for Sognesparekassen, 1881-97 Medlem af Bestyrelsen for Kolding Sygehus samt af Styrelsen for Ting- og Arresthuset, 1888-97 Repræsentant for Kolding Sparekasse og endelig siden 1898 Medlem af Landmandsbankens Bankraad og dens Delegation.

1886-95 havde han været Medlem af Valgbestyrelsen i 10. Landstingskreds; han stillede sig ved Valget 1886 og Suppleringsvalgene 1887 og 90 i 11. Landstingskreds, hvor hans Fader i sin Tid, 1853, var blevet valgt, men havde nægtet at modtage Valg. Ved det ordinære Valg i samme Kreds 1894 blev han endelig valgt, sad Perioden ud, men lod sig ikke genopstille. Han var en af Landstingets Sekretærer i Samlingen 1897-98.

1897 var han flyttet til Frederiksberg, hvor han levede sine sidste Aar; han døde 27. August 1916.

R. 1888. Justitsraad 1898.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. »Tiden« 1916-17, S. 262.

Brøndsted, Georg Koes, 1814-78, Proprietær. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 14. Juni 1855 - 14. Juni 1858. — Nærmest Nationalliberal.

Født i København 7. August 1814, Søn af Arkæologen, Professor P. O. Brøndsted. Paa Grund af sin Moders tidlige Død og sin Faders mange Udenlandsrejser blev han opdraget hos sin Onkel, Assessor Aagaard paa Iselingen, gik en Tid i Latinskolen i Vordingborg, men dimitteredes privat som Student 1834 og tog Aaret efter 2. Eksamen. Han købte 1840 Gaarden Gyldenholm ved Slagelse, som han atter solgte 1863.

Han var Medlem af Sørbymagle-Kirke-

rup Sogneforstanderskab 1842-62, Formand de 3 sidste Aar, og Medlem af Sorø Amtsraad 1851-63. Han var endvidere Landvæsenkommisær 1862-64.

Ved Folketingsvalget i 1855 stillede han sig i Skelskør-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem de to sidste Aar, Venstremanden Smed Søren Jensen, Rude, der ved denne Lejlighed maatte vige Pladsen for Brøndsted, som valgtes med 598 Stemmer mod hans 329. Ved det følgende Valg i 1858 stillede Brøndsted sig ikke.

Han døde 20. September 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Buch, Hans, 1833-1911, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 20. September 1872 - 24. Maj 1881. — Venstre.

Født i Skanderup ved Kolding 1. April

1833, Søn af Gaardejer Anders Thomsen Buch. Han tog Del i Arbejdet paa Fædrengaarden og fik selv senere en Gaard i Seest, ikke langt fra Fødebyen.

Foruden forskellige mindre Tillidshverv var Buch i henvend 20 Aar Formand for Kolding Andelssvineslagteri. Han opret-

tede en Skytteforening i Seest og byggede et Forsamlingshus ved sin Gaard. Han oprettede ligeledes en Friskole og var med til at oprette Folkebanken og Højskolehjemmet i Kolding.

Ved Folketingsvalget i 1872 stillede han sig i sin Hjemsteds-kreds, Vonsild-Kredsen, som siden 1866 havde været repræsenteret af Højremanden, Gaardejer S. P. Raben, og besejrede denne med 108 Stemmers Overvægt; ogsaa ved de paafølgende Valg i 1873, 76 og 79 bevarede han sit Flertal og valgtes som Kredsen Folketingsmand.

Han sluttede sig de første Aar til Det forenede Venstre, men stod efter Splittelsen nærmest blandt de moderate, idet han særlig fulgte Høgsbro; 1881 lod han sig ikke genopstille, og Kredsen erobrede af hans Modkandidat ved det sidste Valg, Højremanden Proprietær C. Bay, Follerupgaard.

Hans Buch døde 9. April 1911.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Penne-tegninger 1875. »Tiden« 1911-12, S. 34-35.

Buchwald, Andreas Peter Frederik, 1797-1859, Byfoged, Justitsraad. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Assens) 14. Juni 1858 - 19. Juni 1859. — Venstre.

Født 28. December 1797 i København. Søn af Revisor, senere Generalkasserer ved det kgl. Lotto Friderich Buchwald, 1815 dimitteredes han privat som Student, blev 1816 Fuldmægtig i Talottoet i København, tog tre Aar efter juridisk Eksamen, blev 1822 Fuldmægtig i Kontoret for de kongelige Aktivfordringer og 1823

Underkancellist i Kancelliet. 1825 blev han Protokolsekretær i Højesteret, 1830 Assessor i Lands-, Over- samt Hof- og Stadsretten og udnævntes 1838 til Byfoged i Assens og Herredsfoged i Baag Herred; 1858 tog han sin Afsked.

Ved det første Folketingsvalg i Assens-kredsen i December 1849 var Buchwald en af de fire Kandidater, der bejlede til Vælgernes Gunst, og han opnaaede det næststørste Stemmetal, men først i 1858, da Pastor C. E. Møller trak sig tilbage, gentog han Forsøget og valgtes med 492 Stemmer mod Kaptajn M. E. Fallesens 222; allerede Aaret efter døde han imidlertid, og Fallesen valgtes ved det efterfølgende Suppleringsvalg.

Buchwald døde 19. Juni 1859.

Justitsraad 1845.

V. Richter: Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Buchwaldt, Severin Andreas Morell, 1799-1881, Købmand. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nærmest Nationalliberal.

Født 30. December 1799 i Viborg, Søn af Købmand Niels Andreassen Buchwaldt; han opdroges i Christiansfeld hos Herrhuterne og uddannedes derefter til Handelsmand, blev Købmand i sin Fødeby, hvor han blandt andet

drev en Klædefabrik. 1845 blev han Ejer af Gaarden Rindsholm i Oplandet og anlagde her en Kradsuldfabrik; 1860 flyttede han til København, hvor han blev Grosserer, men 1876 rejste han tilbage til Viborg.

Buchwaldt var i mange Aar Medlem af Viborg Borgerrepræsentation, Formand 1844-48, og havde blandt andet stor Del i Anlægget af Hjarbæk Havn og i Opdyrkningen af en Hedestrækning paa 5000 Tdr. Ld., der tilhørte Byen, ligesom det var ham, der forårsagede, at det saakaldte »Mikkels Anlæg« blev beplantet. Han var 1846-48 Medlem af Stænderforsamlingen som Repræsentant for Jyllands 4. Købstads-kreds og var blandt de fem Indbydere, der 29. Januar 1848 arrangerede det store politiske Møde i Randers.

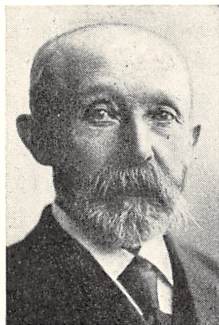
1848 fik han Sæde i Den grundlovgivende Rigsforsamling som kongevalgt Medlem, hvorimod det ikke lykkedes ham at blive Medlem af Rigsdagen; 1849 faldt han i 8. Landstingskreds, 1854 i Løvel-Kredsen, hvor Folketingsmand Graves Pedersen Lundgaard sejrede over ham med kun 16 Stemmer. Endnu nærmere var han ved at blive valgt, da han i Sommeren 1858 stillede sig ved et Suppleringsvalg i 9. Landstingskreds, hvor han to Gange havde Stemmetail over Købmand Brasch, Hobro, men ikke naaede det nødvendige absolutte Fler-tal og derpaa ved det bundne Valg fik to Stemmer mindre end sin Modpart.

Buchwaldt, der sine sidste Leveaar var blind, døde i Viborg 15. Januar 1881.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Daniel Bruun: Slægts- og Barndoms minder fra Viborg-Egnen, 1925, S. 128-129.

Buhl, Niels Hansen, 1840-1915, Gaardejer. Landstingsmand for 11. Kreds 19. September 1902-20. September 1910. — Venstre.

Født 12. Februar 1840 i Bramdrup ved Kolding som Søn af Gaardejer og Sognefoged Hans Buhl; han hjalp tidligt Faderen med Arbejdet paa Gaarden, var Vinteren 1858-59 paa Ul-dum Højskole, blev Landvæsenselev under Det kgl. Landhus-holdningsselskab og tjente paa forskellige Gaarde, toges 1863 til Soldat og deltog i Krigen 1864, var

derpaa nogle Aar Forvalter og Gaardbestyrer. 1867-68 tog han et Kursus paa Landbo-højskolen og blev 1869 Landbrugskandidat; derefter blev han Forvalter paa Gaarden Rorvang ved Thisted, 1870-71 paa Dronninglund i Vendsyssel og købte 1872 den 6 Tdr. Hartkorn store Gaard Lundsbygaard ved Tarm, som han solgte igen 1908.

Buhl var en Tid lang Formand for Skern-Kredsens Grundlovværneforening, siden 1888 Taksationsformand for vest- og sønderjydske Kreditforening, desuden Medlem af Bestyrelsen for Bølling og Nørre Herreders Landboforening, siden 1887 for Esbjerg Andelslagteri og 1895-1901 Sogneraadformand.

Ved et Suppleringsvalg i 11. Landstingskreds i Anledning af Skolebestyrer Th. Nielsens Død fik Buhl størst Stemmetail af tre Kandidater, men ikke nok til at blive valgt, og ved Omvalget fordoblede Gaardejer Chr. H. Holm sit Stemmetail og valgtes. Først ved det ordinære Valg syv Aar efter, 1902, valgtes Buhl, sad Perioden ud, men lod sig ikke genopstille 1910.

Han døde 18. Juni 1915 i Aadum i Vestjylland.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, S. 686. Medlemmerne af Landstinget 1903-06.

Buntzen, Jean Baptiste Louis Camille Edouard, 1809-85, Højesteretsadvokat. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Frederiksborg Amts 3. Distrikt (Ramløse) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Blæsenborg) 4. December 1849-4. August 1852. — Nærmest Venstre.

Født 9. December 1809 i København, Søn af Grosserer Andreas Buntzen og Fætter til J. L. Heiberg og Carl Bernhard; han blev 1826 Student fra Sorø Akademi, 1832 juridisk Kandidat, 1833 Prøveprokurator ved den kgl. Landover- samt Hof- og Stadsret, 1836 Overretsprokurator, 1838 Højesteretsadvokat og 1863 Kammeradvokat.

1844-50 var han Repræsentant i Industriforeningen, 1852-58 Medbestyrer af »Fre-

dens Mølle«s Fabrikker og 1854-63 Medlem af Direktionen for Østifternes Kreditforening. Han tog ivrig Del i det politiske Røre under Christian VIII, var 1841 Orla Lehmanns Forsvarer, ligesom han ofte førte »Fædrelandet«s mange Pressesager og i 1878 var Ministeriet Estrups Sagfører imod Det forenede Venstres Bestyrelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 kaaredes han i Frederiksborg Amts 3. Distrikt og valgtes Aaret efter til Folketingsmand for Blæsenborg, den senere Lejre-Kreds, med overlegent Stemmetail mod fire andre Kandidater; han sluttede sig nærmest til Bondevennerne og stemte oftest sammen med Balthazar Christensen. Han var 1850-51 og 1851-52 Medlem af Udvalget for Indkomstskat.

Her som i sin Sagførervirksomhed hæmmedes han imidlertid af en tiltagende Tung- hørighed, der efterhaanden nødte ham til at trække sig tilbage; han lod sig saaledes ikke genopstille ved Valgene i 1852.

Han døde 2. Juni 1885.

Justitsraad 1853. R. 1866. Etatsraad 1869. DM. 1874.

Bricka I og II. Salmonsen II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Udvalg af Breve til P. Hjort. Ny S. 1869, S. 382.

Busk, Jens Andersen, 1845-1908, Gaardejer. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 25. April 1876 - 29. Maj 1906. — Venstre.

Født 27. Juli 1845 i Aas ved Horsens som Søn af Gaardejer Anders Jensen Busk;

han maatte tidlig gøre en Karls Arbejde paa Faderens Gaard, men til Forældrenes Sorg var Lysten til at læse overvejende. Et Ophold paa P. Bojsens Højskole i Gjedved 1862-63 stimulerede den kun yderligere, men saa døde Faderen, og han

maatte som eneste Søn overtage Bedriften, blev 1870 Ejer af Gaarden og solgte den 1901 til en Søn. Han var tidlig blevet præget af de grundtvigske Tanker, men gik i 90'erne over til Katolicismen.

1875 blev han tilkaldt til den store Arbejderkommission, var 1880-1908 Repræsentant i Jydsk Husmandskreditforening,

1883-89 Medlem af Skanderborg Amtsraad, blev 1883 Medlem af Bestyrelsen for de mindre jydsk Landejendomsbesidderes Brandforsikring, 1887 Formand for dens Repræsentantskab og 1903 Næstformand i Bestyrelsen, 1884-87 Medlem af Bestyrelsen for det nystiftede Horsens Landbrugsselskab, 1888-94 af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad, 1899 Repræsentant i Horsens Bank. 1887 blev han Medlem af Kommissionen om Landbohøjskolens Udvidelse, 1901 Formand for Kommissionen om Tilvejebringelse af Huslodder for Landarbejdere i Skanderborg Amt og 1902 Bestyrelsesmedlem for Aandssvageanstalten i Brejning. 1887 var Busk med til at grundlægge Ugebladet »Bondevennen« og blev desuden Udgiver og Medejer af saavel Horsens Folkeblad som Ribe Folkeblad.

Ved et Suppleringsvalg i 10. Landstingskreds i 1875 stillede han sig mod Gaardejer Raben, men opnaaede ikke Valg; men da han Aaret efter opfordredes til at stille sig mod Parcellist J. A. Kruse ved Folke- tingsvalget, sejrede han overlegent og har siden, lige til han i 1906 trak sig tilbage, været Ribe-Kredsens Repræsentant i Folketin- get, ofte valgt ved Kaaring. Han sluttede sig til Det forenede Venstre, fulgte Berg i 1878 og Hørup i 1883, sad 1882-88 i Venstres Bestyrelse og fra 1895 i Venstre-Reformpartiets; 1888 havde han søgt For- staaelse med Godsejerne, men stemte 1894 mod Forliget. Busk var 1879-1906 Medlem af Finansudvalget og 1901-05 en af Folke- tingets Sekretærer; hans Forespørgsel 1879 om Behandlingen af Husarrekrutterne vakte særlig Opmærksomhed.

Han døde i Horsens 29. August 1908.

R. 1905.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folke- tinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. III. Tid. 6. Septbr. 1908. J. Garnæs Petersen: J. Busk, 1943.

Bülow, Frederik Rubek Christian, 1821-1905, Præst. Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født 4. April 1821 i Ubby Sogn i Holbæk Amt, Søn af den fra Krigene 1848-50 kendte General Frederik Rubek Henrik Bülow. 1842 blev han Student, privat dimitteret, 1849 teologisk Kandidat, hvorefter han meldte sig som Frivillig og deltog i Krigen 1849 som Løjtnant i Infanteriet, senere som

Ordonnansofficer hos Faderen, under hvem han deltog i Slagene ved Fredericia og Isted.

1852 blev han Lærer ved Søetatens Drengekole, var 1858-64 Sognepræst i Dybbøl, men blev under Krigen arresteret under Udøvelsen af sin Gerning, sigtet for Spionage og afsat af Prøjserne; i syv Uger sad han i Fængsel i Flensborg, kom efter Løsladelsen til Danmark og var 1864-66 Hjælpepræst i Lindelse i Svendborg Amt. 1866 indgav hans gamle Menighed i

Dybbøl en enstemmig Ansøgning til Tysskerne om at faa ham tilbage, hvilket afsløges.

Fra 1867 var han derpaa Præst ved Kommunehospitalet i København og blev ti Aar efter Sognepræst til Sorterup-Ottestrup, hvor han blev, til han fik sin Afsked 1890.

Ved Folketingsvalget Juni 1866 stillede han sig i Rudkøbing-Kredsen mod dens Folketingsmand gennem mange Aar, Redaktør J. A. Hansen, og sejrede med 4 Stemmers Flertal over denne; Bülow stemte imod den reviderede Grundlov, men lod sig ikke genopstille til Valget om Efteraaret.

Han døde 5. November 1905.

R. 1894.

Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 474.

Byriæl Jensen, Anders, 1842-1916, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 20. April 1892-9. April 1895 og for Skanderborg Amts 5. Valgkreds (Silkeborg) 9. April 1895-29. Maj 1906. — Venstre.

Født 2. Januar 1842 i Lyngby ved Hammel, Søn af Gaardejer Jens Andersen. Han gik i Landsby-skolen og lærte Landvæsen hos sin Fader, efter hvem han overtog Fødegården i 1872; den var paa 4½ Td. Hartkorn.

Han har desuden

været Medlem af Sogneraadet 1879-85, Amtsraadsmedlem 1883-89, han blev Landvæsenkommisær 1884 og har siden 1885 været Formand for Frijsenborg-Faurskov Birks Landboforening, indenfor hvilken han med særlig Interesse tog sig af Husmands-sagen; en Overgang har han ogsaa været Formand for Demokratisk Højskoleforening for Gl. Skanderborg Amt, en af de Foreninger, der opstod i Provisorietiden for at yde de Højskoler Støtte, som Regeringen af politiske Grunde fandt at maatte nægte Statstilskud.

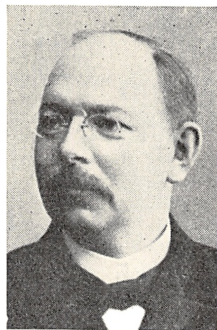
Ved Folketingsvalget 1892 stillede han sig i Skanderborg-Kredsen som Tilhænger af Det forhandlende Venstre mod Folketingsmanden Gaardejer Jens Sørensen, som kun fik 2/3 af Byriæl Jensens Stemmetal, der var 1502; ved det paafølgende Valg 1895 stillede han sig derpaa i den nyoprettede Silkeborg-Kreds, valgte med Redaktør N. J. Laursen som Modkandidat og genvalgtes endnu ved tre Valg, til han i 1906 maatte vige Pladsen for den socialdemokratiske Redaktør Jacob Christensen fra Silkeborg. 1903 meldte han sig ind i Venstre Reformpartiet.

Byriæl Jensen døde 25. Juni 1916.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1890. »Tiden« 1915-16, S. 326. Østjydsk Hjemstavn II, 1937, S. 67-71.

Bærentsen, Christian, 1862-1944, Amtmand, Dommer. Landstingsmand for 12. Kreds (Færøerne) 6. August 1902-5. Februar 1906. — Venstre.

Født 14. Maj 1862 i Thorshavn som Søn af Købmand Enok Daniel Bærentsen, han gik i Thorshavn Realskole, kom 1875 til Herlufsholm, hvorfra han 1880 blev Student, tog Aaret efter Filosofikum og begyndte at studere Filologi, men opgav det og tog 1886 juridisk Embedseksamen. 1889 blev han Assistent i Justitsministeriet, 1896 Fuldmægtig og var 1894-96 konstitueret som Overretsassessor; 1891-97 havde han desuden udgivet Lov- og Ministerialtidenden samt 1886-97 været juridisk Manuduktør, men blev saa 1897 udnævnt til Amtmand over Færøerne.

Som saadan gavnede han paa mange Maader sit Hjemland, fik saaledes i 1899 den danske Regering til at udruste et Inspektionsskib derop for at holde nærgaaende engelske Trawlere i Skak og udgav sammen med den daværende Sorenskriver T. E. Bang en færøsk Lovsamling, der hidtil havde været stærkt savnet. 1911 maatte han imidlertid af Helbredshensyn nedlægge sit Amtmandshverv, flyttede til København, hvor han 1911-19 var konstitueret Overretsassessor og derefter Dommer i Østre Landsret 1919-33.

Desuden har Bærentsen 1903-06 været Medlem af Rigsretten, Formand for den færøske Landbokommission af 1908, ligesom han redigerede denne Kommissions udførlige Betænkning 1911, Formand i Bankraadet for Færøernes Bank 1906-11, Medlem af Bestyrelsen for Foreningen De danske Atlanterhavsvøer 1902-17, Formand for forskellige københavnske Huslejenævn 1916-20 og fra 1926-31, Formand for Telefon-Voldgiftsnævnet fra 1926, Medlem af Retsplejeudvalget fra 1919 og af Retsraadet 1919-24 samt fra 1915 Censor ved Universitetets juridiske Eksaminer.

Da Færøernes Landstingsmand siden 1894, Provst Fr. Petersen, i 1902 frabad sig Genvalg, blev Bærentsen hans Afløser til 1906, hvor han udtraadte og atter overlod Provsten Mandatet; i sin Rigsdagsperiode havde Bærentsen sluttet sig til Venstre-Reformpartiet og var blandt andet Medlem af Retsreformudvalget og Kirkelovsudvalget, ligesom han naturligvis deltog i alle specielt færøske Sager.

Han døde i København 6. Januar 1944.

R. 1898. DM. 1928. K² 1930. K¹ 1933.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget, 1903. Blaa Bog, 1943.

Bærentsen, Enok Daniel, 1831-1900, Købmand. Folketingsmand for Færøerne 14. August 1857 - 27. Juli 1858. — Liberal.

Født 3. Januar 1831 i Sund paa Færøerne, Søn af Kongsbonde Bærent Jacobsen. Han kom til København i Begyndelsen af Halvtredserne og blev uddannet til Handel, hvorefter han, da den saakaldte Monopolhandel blev ophævet i 1856, tog tilbage til Færøerne og nedsatte sig som Købmand i Thorshavn.

Da Færøernes første og hidtil eneste Folketingsmand, examinatus juris Niels Chr. Winther, i Marts 1857 nedlagde sit

Mandat, stillede Købmand Bærentsen sig sammen med Kongsleilending J. H. Weihe ved det derpaa følgende Suppleringsvalg og valgtes med 62 Stemmer mod Weihe 24 som Øernes Repræsentant i Folketinget.

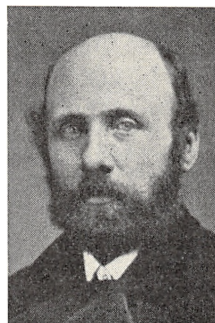
Ved det ordinære Valg Aaret efter valgtes Sysselmand Hans Chr. Müller, men Valget blev forkastet, da det viste sig, at det havde været mangelfuldt bekendtgjort, og ved det efterfølgende Omvalg stillede Bærentsen sig som hans Modkandidat, men besejredes af Müller; bedre gik det ham ikke ved Valget i 1861, og ved Valget til Rigsraadets Folketing i 1864 opnaaede Müller ogsaa de fleste Stemmer. De mødtes endnu engang, nemlig 1870, denne Gang som Landstingskandidater, men han trak atter det korteste Straa, og Müller valgtes.

Medens Bærentsen ikke fik Lejlighed til at udrette noget væsentligt i Rigsdagen, blev han et meget virksomt Medlem af det færøske Lagting. I dette sad han allerede i Halvfjerdserne, var senere Medlem 1880-81 og fra 1893 til sin Død i 1900. Han var saaledes med til at forberede den for Færøerne særlige vigtige Lov om Afhændelse af Trøer (Husmandsflodder) og Grundstykker fra Statens Fæstegods, som Rigsdagen vedtog i 1894.

Han døde 19. August 1900.

Bærentsen, Bærent, 1825-96, Kaptajn. Folketingsmand for Færøerne 5. Oktober 1872 - 6. August 1884. — Højre.

Født i Sund paa Færøerne 16. Januar 1825, Søn af Kongsbonde Bærent Jacobsen og saaledes Broder til forannævnte E. D. Bærentsen. Han blev Student fra Rønne Skole og fik derefter militær Uddannelse, blev Sekondløjtnant i Infanteriets Krigsreserve 1848, næste Aar forsat til Lienen, Premierløjtnant 1854, Kaptajn 1865. Han deltog saaledes

i begge Krigene og blev afskediget i 1879. De to følgende Aar var Bærentzen Forvalter paa Blegdamshospitalet i København. I 1887 fik han Oberstløjtnants Rang.

Da Realskolelærer O. P. Effersøe i 1872 trak sig tilbage som Folketingsmand, stillede Kaptajn Bærentzen sig mod en Mariniekaptajn N. Jacobsen; Bærentzen sejrede overlegent og vedblev at repræsentere Færøerne, til O. P. Effersøe i 1884 atter dukkede op; han stillede sig ogsaa som Højremand og opnaaede antagelig derved at sprede Stemmerne saa meget, at det lykkedes Venstremanden Købmand Schrøter at samle de fleste Stemmer og blive valgt.

Ved næste Valg tilbageerobrede Højre atter Mandatet, og 1890 søgte Bærentzen at blive Folketingsmand igen, men det blev Overretssagfører Th. Thomsen, der gik af med Sejren, og Bærentzen forsøgte sig derefter ikke oftere.

I Rigsdagen talte han ikke saa sjældent, og foruden de færøske Sager var det de militære Spørgsmaal, der særligt havde hans Interesse.

Han døde 6. December 1896.

R. 1871.

Pennetegninger, 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Richter: Den danske Landmilitærctat 1801-94.

Bølling, Jens Adolph Andreas Sodtmann, 1844-86, Redaktør. Landstingsmand for 11. Kreds 1. Oktober - 13. December 1886. — Venstre.

Født 4. September 1844 i Christianssted paa St. Croix, kom til Danmark i 1848. Da hans Moder i 1859 indgik nyt Ægteskab med Redaktør Helms i Varde, fik han sit Hjem i denne By og indtraadte i Stedfaderens Forretning, blev Faktor, senere Redaktør af »Ribe Amtstidende« kaldet »Varde Avis«. Da Stedfaderen døde i 1878, blev han Ejer af Trykkeriet og Bladet.

En Aarrække var han Kasserer og Regnskabsfører for Varde Haandværkerforenings Sparekasse og blev 1882 Formand for Haandværkerforeningen; han sad tillige i Byraadet fra 1881 til sin Død og

var i sine sidste Aar Medlem af Bestyrelsen for Ribe Amtsskytteforening.

Ved Valget til Landstinget 1886 stillede han sig i 11. Kreds, hvor han med samme Stemmetal som Ludvig Schrøder valgtes som Venstre-Landstingsmand, medens en af de tidligere Repræsentanter, N. J. Terman, faldt sammen med den senere Landstingsmand, Landvæsenskommissær Brødsgaard.

Bølling døde imidlertid, godt to Maaneder efter Valget, 13. December 1886 i Varde.

III. Tid. 1886, Nr. 3. Mindetale i Landstinget (Liebe) 14-12-1886, Tidendes Sp. 648.

Bønløkke, Christian Christensen, 1828-1908, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864, 4. Juni 1866 - 20. April 1892 og for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 9. April 1895 - 16. Juni 1903. — Venstre.

Født 26. August 1828 i Landet Sogn paa Taasinge, Søn af Gaardfæster Christian Nielsen Bønløkke og Broder til efterfølgende Landstingsmand. 1851 fæstede han en ret forfalden Gaard i Aalsrode ved Grenaa, købte den 1854 og havde, da han 1876 solgte den, arbejdet den op til en Førsteklasses Gaard. Derefter flyttede han til København og blev Ejer af en Villa paa Frederiksberg.

1868-73 havde han været Medlem af Sogneraadet, deraf de tre Aar tillige dets Formand; endvidere en Tid Formand for Egens Skytteforening, 1876-81 Medlem af Bestyrelsen for Randers-Grenaa-Banen, hvis Oprettelse han havde stor Del i, og endelig var han 1881-96 Formand i Repræsentantskabet for Grenaa Bank, d. v. s. fra dens Stiftelse.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig i Grenaa-Kredsen mod Kammerraad A. H. Westergaard, som han besejrede med 33 Stemmer, hvorimod han ved det paafølgende Valg i 1864 faldt for Proprietær Mourier-Petersen, der dog atter maatte vige Pladsen i 1866; Bønløkke, der i Mellemtiden 1864 og 65 var blevet valgt til Rigsraadets Folketing, valgtes saa et Par Gange ved Kaaring, havde ellers adskillige

Modkandidater, hvoraf han to Gange besejrede Professor Scharling, men i 1892 faldt for Kaptajn Dinesen. Bønløkke fulgte den Bergske Politik, og da han i 1895 atter blev Folketingsmand, denne Gang i Præstø-Kredsen, hvor han besejrede A. Hage, sluttede han sig til Venstre-Reformpartiet og blev Medlem af dets Bestyrelse; han genvalgte 1898 og 1901, men trak sig i 1903 tilbage.

I sine første Rigsdagsaar var han Medlem af adskillige Udvalg, saaledes blandt andet af Udvalg angaaende Kapitelstaksten, Landkommunalloven og islandske Forhold samt af Lønnings- og Jernbaneudvalgene og 1872-80 og 1881-87 af Finansudvalget; 1872-82, 1883-92 og 1895-1902 var han tilige en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 27. September 1908.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-01. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne tegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Bønløkke, Lars Christensen, 1823-88, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født i Landet Sogn paa Taasinge 28. December 1823 som Søn af Gaardfæster Christian Nielsen Bønløkke. Efter i flere Aar at have virket ved Landbrug, blev han 1847 Gaardfæster i Aalsrode ved Grenaa, hvor han tre Aar efter købte egen Gaard; 1851 slog ogsaa hans Broder, forannævnte Folketingsmand Bønløkke, sig ned paa Egnen.

Ved Valget i Juni 1866 valgtes Lars Bønløkke i 9. Landstingskreds som Modstander af den reviderede Grundlov; ved Valget fire Maaneder senere stillede han sig ikke og har heller ikke siden søgt Valg til Rigsdagen.

Han døde i Aalsrode 17. August 1888.

Bøtker, Johan Poulsen, 1847-1926, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Bræstrup) 24. Maj 1881 - 3. April 1901. — Venstre.

Født 11. Januar 1847 i Møldrup ved Skanderborg som Søn af Gaardejer P. Jensen. Han oplærtes til Landbruger og blev

1870 Ejer af Gaarden Eliselund i Møldrup; 1877-83 var han Medlem af Sogneraadet, 1879-81 tillige Formand, 1882-83 Formand for Vorvadsbro Andelsmejeri og siden 1887 Landvæsenkommisær. I 1909 overdrog han Gaarden til sin ældste Søn og flyttede til Vorvadsbro; senere flyttede han tilbage til Møldrup.

Ved et Suppleringsvalg 1880 i 10. Landstingskreds, efter at den gamle Lensgreve, fhv. Konsejlspræsident Frijs havde nedlagt sit Mandat, stillede Bøtker sig, men opnaaede kun 98 Stemmer mod Lensgrevens Søn Mogens Frijs, der sejrede med 166 Stemmer.

Da Bræstrup-Kredsen Folketingsmand, Kroejer C. F. Faaborg i 1881 ønskede at trække sig tilbage, opstillede de moderate Venstremænd Gaardejer Niels Jensen, Toustруп, Bøtker repræsenterede de mere radikale Synspunkter; og medens Niels Jensen kun fik 817 Stemmer, opnaaede han 1063 og var derefter Kredsen Folketingsmand gennem mange Aar uden at have farligere Modkandidater.

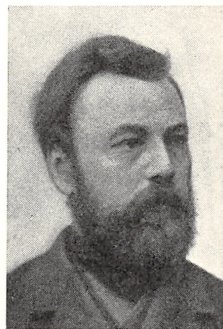
Han sluttede sig snart til Berg, senere hen til Det forhandlende Venstre, var 1889-94 Formand for Udvalget angaaende Horsens-Bryrup-Banen og derefter Medlem af det Udvalg, der 1894 havde med denne Banes Anlæg at gøre. Ved Folketingsvalget 1901 stillede han sig ikke.

Bøtker døde 29. December 1926.

Medlemmerne af Folketinget, 1899. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Calundan, Jens Mathias Bircherod, 1796-1869, Prokurator. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 10. August - 1. December 1854. — Venstre.

Født 17. Maj 1796 paa Kærsgaard ved Sæby som Søn af Overretsprokurator Ole Tidemand Calundan; fra sit 11. til sit 13. Aar var han til Søs, men fik 1811, 2 Aar efter at han var kommen hjem, Ansættelse paa Byfogedkontoret i Nykøbing M. Han tog juridisk Eksamen 1819 og købte 1824 Gaarden Mariesminde paa Mors nær Nykøbing; 1829 blev han Prokurator ved Underretterne i Thisted Amt. Han skrev en

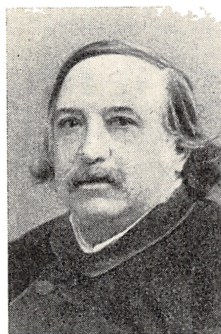
Bog »Ulykke paa Hav og Land«, Aalborg 1833, og forskellige Artikler til Bladene.

Ved Valgene i 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig sammen med tre andre i Morsø-Distriktet, hvor Sognepræst Bagger imidlertid sejrede overlegent, og Calundan fik kun 35 Stemmer. Han havde derefter i 1853 stillet sig til Folketingsvalg i Nykøbing M.-Kredsen, men trak sig tilbage, og da Gaardejer P. Chr. Østergaard i Juni Aaret efter ønskede at udtræde af Tinget, valgte man ved Kaaring Calundan til at repræsentere Kredsen til næste Valg, der allerede kom knap fire Maaneder senere. Hertil blev Calundan ikke opstillet og stillede sig i det hele taget ikke oftere til noget Valg.

Han døde 10. Juni 1869 i Aalborg.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp.

Carlsen, Hans Rasmussen, 1810-87, Stamhusbesidder, Minister. Landstingsmand for 8. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866, Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 12. Oktober 1866 - 22. September

1869 og kongevalgt Landstingsmand 12. Juni 1870 - 2. Juli 1887. — Venstre, senere Højre.

Født 28. Oktober 1810 paa Gammelkøgegaard ved Køge som Søn af Gods-ejer Christen Rasmus Carlsen. En Tid gik han paa Sorø Akademi uden dog at tage nogen Eksamen

herfra; han kom til Forstintituttet i Kiel, og herfra tog han 1832 Eksamen, drog hjem og overtog Fædrenegaarden, som 1845 blev Stamhus.

Allerede 1841 kom han ind i det politiske Liv, idet han blev Godsejernes Repræsentant i Østifternes Stænderforsamling, hvor han viste sig ret frisindet; Sygdom i Hjemmet bidrog til, at han ikke deltog i de før-

ste Rigsdagsvalg, først 1854 stillede han sig ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds, hvortil ogsaa Svogeren N. F. S. Grundtvig var opstillet — de faldt begge. Derefter stillede han sig ved Folketingsvalget 1858 i Roskilde-Kredsen, hvor han i Stemmetal naaede meget nær den valgte Gaardejer Niels Andersen; ved et Suppleringsvalg Aaret efter i 2. Landstingskreds faldt han atter, men valgtes ved de ordinære Landstingsvalg i 8. Kreds 1859.

Desuden var han 14. Juni 1855 ved et Suppleringsvalg blevet kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 1854 og overgik som saadan i de nye Raad af 2. Oktober 1855 og 18. November 1863, men udtraadte November 1864.

Ved Sommervalget 1866 faldt han i 8. Landstingskreds og desuden i 2. Kreds, hvor han dog som Modstander af den reviderede Grundlov opnaaede 179 Stemmer; derimod sejrede han ved Folketingsvalget i Vejle samme Efteraar over Amtsfuldægtig Schytte. Carlsen lod sig ikke genopstille ved Valget i 1869, men blev Aaret efter af Kongen udnævnt til livsvarigt Medlem af Landstinget; i sin første Landstingsperiode havde han 1863-64 været Tingets Viceformand, ligesom han 1866-69 var det i Folketinget. 1866 var han Formand for den so-ranske Kommission og sad som Medlem af Forsvarskommissionen samme Aar, af Teaterkommissionen Aaret efter og af Kirkekommissionen af 1868.

I Begyndelsen tilhørte Carlsen nærmest det nationale Venstre, afløste 10. Maj 1864 Nutzhorn som Indenrigsminister i Monrads Ministerium, der afgik 11. Juli samme Aar; senere nærmede han sig Højre.

Han døde 2. Juli 1887 paa Gl. Køgegaard, i Nærheden af hvilken der 1876 var rejst en Mindestøtte for ham, hans Fader og Bedstefader.

Højjægermester 1841. Kammerherre 1873.

Bricka I og II. Salmonsen I og II. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. F. Carlsen: Gammel Køgegaard, Bd. 2, S. 120. Brev i H. F. Rørdam: »Peter Rørdam«, Bd. 2, S. 184-85. Køge Bys Historie, 1932, S. 409-12. Mindetale i Landstinget (Liebe) 3-10-1887, Tidende, Sp. 14.

Carstensen, Christian Ehrenfried, 1825-86, Proprietær. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Vestervig) 24. Maj 1881 - 6. September 1886. — Højre.

Født 9. Februar 1825 i Agerholm Præste-

gaard, Vester Vandet, Søn af Sognepræst Christian Brandt Carstensen, arbejdede efter sin Konfirmation ved Landbruget i Boddum Præstegaard, hvortil Faderen var blevet forflyttet, og købte 1850 Vejlegaard i Vestervig Sogn, som han ejede til sin Død.

Carstensen var Medlem af Sogneforstanderskabet: 1859 - 64, Formand det sidste halvandet Aar, af Sogneraadet 1868-73, Formand 1868-70, og af Thisted Amtsraad 1880-86. Han var tillige Forligskommis-sær fra 1857, Repræ-sentant i Thisted Amts

Brandforsikring fra 1859 og Vurderingsmand fra 1869.

Ved Folketingsvalget i Januar 1879 opfordredes Carstensen af Højrepartiet til at stille sig, men undslog sig; da der Aaret efter skulde være Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds efter Fuldmægtig Lom-borgs Død, stillede han sig imidlertid, men maatte vige for Kammerraad J. C. Bonne. Derimod kaarede Højre ham ved Folke-tingsvalget Maj 1881 til Højesteretssagfører Baggers Efterfølger i Vestervig-Kredsen; han genvalgtes ved Valg samme Aar og i 1884, idet han begge Gange fik næsten tre Gange saa mange Stemmer som sine Mod-kandidater fra Partiet Venstre. 1881-84 var han en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 6. September 1886.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Carstensen, William August, 1828-1909, Kontreadmiral. Landstingsmand for 1. Kreds 1. Oktober 1874 - 30. September 1890 og kongevalgt 15. Januar 1892 - 16. Februar 1909. — Højre.

Født 2. December 1828 i Algier, hvor Fa-deren Konferensraad Johan Arnold Hieronymus Carstensen da var Generalkonsul. Si-ne første Aar tilbragte han her og senere nogle Aar i Marokko, til han 1839 sendtes til Danmark; 1841 blev han Elev paa

Søofficersskolen, 1847 Løjtnant i Marinen og deltog som saadan i Krigen 1848-50. Han var 1851-55 i fransk og 1856-60 i russisk Orlogstjeneste, blev 1855 Premierløjtnant, deltog 1864 blandt andet i Træfningen ved Helgoland, blev 1868 Kaptajn, 1879 Kommandør og var 1871-92 Chef for Søofficersskolen; 1893 gik han af med Rang som Kontreadmiral.

Hans rige Kendskab til udenlandske Forhold og Sprog gav sig mange Udslag; 1883 var han saaledes Generalsekretær for en international arkæologisk Kongres i København og skrev en Beretning om den, 1892-97 var han Formand for Alliance Française og indtog 1902 en fremskudt Plads ved det internationale Søfartsmøde i København. Sine Oplevelser har han skildret i adskillige Bøger: 1863 kom en Skildring fra Japan, 1878 »Om Bord og i Land«, 1882 et Tidsskrift fra Orlogslivet »Den gamle Skole«, 1884 »Paa Togt med Russerne«, 1887 sammen med Kaptajn Lütken en Bog om Tordenskjold og 1894 nogle Ungdoms-erindringer »Mellem franske Kammerater«; desuden har han oversat russiske Fortællinger og 1869-87 været Udgiver af »Tidsskrift for Søvæsen«.

Ved Landstingsvalget 1874 valgtes han i 1. Kreds, genvalgtes 1882, men stillede sig ikke 1890 og blev to Aar efter kongevalgt Medlem. 1893-1908 sad han i Statsrevisora-tet, hvis Formand han var 1900-01, 02-03, 04-05 og 1906-07; endvidere var han Medlem af Forsvarskommissionerne af 1872 og 79, af Ligningskommissionen 1880-90 og tingvalgt Medlem af Havneraadet 1891-1903.

Han døde i Fredensborg 16. Februar 1909.

R. 1864. DM. 1877. FM. i Guld 1885. K² 1886. K¹ 1896.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900. III. Tid. 1908, Nr. 12. Tidsskrift for Søvæsen, 1910, S. 35-37. Mindetale i Landstinget (Madsen-Mygdal) 17-2 1909, Tidende Sp. 422.

Caspersen, Niels Christian, 1844-1929, Dyrlæge. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1886 - 19. September 1894. — Venstre.

Født 29. August 1844 i København, Søn af Gaardejer H. Caspersen. Han gik i Efter slægtens Skole, tog 1866 Dyrlægeeksamen og blev Dyrlæge paa Langeland. Fra 1883

var han Medlem af Tranekær Sogneraad og valgtes senere til Formand for Langelands Sogneraadforening.

Ved Landstingsvalgene 1886 valgtes han i 6. Kreds som Nr. 2 efter Redaktør Jørgen Pedersen; Caspersen sad Perioden ud, men lod sig ikke genopstille.

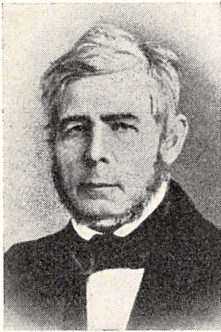

Indenfor Venstre havde han altid radikale Sympatier, og ved Sprængningen i 1905 blev han en af det radikale Partis ivrigste Agitatorer paa Langeland. Senere flyttede han til København, fik en Lotterikollektion og levede her de sidste 16 Aar af sit Liv.

Han døde 2. December 1929.

Rigsdagskalender, 1887 og 90.

Casse, Andreas Lorentz, 1803-86, Jurist, Minister. Folketingsmand for Københavns 7. Valgkreds 4. August 1852 - 10. Juni 1854 og 14. Juni 1861 - 24. Maj 1881. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 1. April 1803 i København som Søn af Glarmester Peter Casse. 1820 blev han Student fra det v. Westenske Institut, 1824 cand. jur., to Aar efter Volontør i Kancelliet, 1830 Kancellist og 1834 Kancellisekretær; Aaret efter tog han Licentiatgraden, blev 1838 Assessor i Lands-

overretten, 1840 Dr. jur., 1845 Kriminalrets-assessor og 1852-82 Docent i Kirkeret ved Pastoralseminariet. Desuden var han 1854 Borgmester i København, 1856 Justitiarius i Overretten og to Aar efter ekstraordinær Assessor i Højesteret.

1839-40 var han Medudgiver af »Juridisk Tidsskrift« og udgav selv i 1842-45 »Nyt juridisk Tidsskrift«; 1846 var han Medlem af Kommissionen ang. Hertugen af Glücksborgs Fordringer paa Frederiksværk og tre Aar efter af Kommissionen i en Sag mod Generalguvernør Scholten; 1855 blev

han Medlem af Pastoralseminariets Direktion.

Ved Valgene til Landstinget i 1849 stillede han sig i 2. Kreds med 19 andre, men opnaaede kun 20 Stemmer. Aaret efter stillede han sig med endnu mindre Held ved et Suppleringsvalg i 8. Kreds og 1851 med samme Resultat ved et lignende i Københavns 2. Folketingskreds. Først ved Folke-tingsvalget 1852 lykkedes det ham at komme ind i Rigsdagen; han afløste Professor P. Pedersen i Københavns 7. Valgkreds, genvalgte 1853, men opstillede sig ikke igen, væsentligst paa Grund af Ministeriet Ørsteds Optræden. 1855 forsøgte han endnu en Gang Valg til Landstinget i 2. Kreds, men uden Held.

1860 modtog han Opfordringen til at blive Justitsminister i Halls 2. Ministerium, der udnævntes 24. Februar; da det 1863 afløstes af Ministeriet Monrad, beholdt Casse sin Ministerpost, til Bluhme for anden Gang 11. Juni 1864 overtog Regeringen. 1861 havde Casse ladet sig genvælge i sin gamle Kreds, som han derefter repræsenterede, lige til han 1881 afløstes af C. Hage; i denne Periode valgtes Casse oftest ved Kaaring, 1864 og 65 ogsaa til Rigsraadets Folketing. Han var Medlem af Kirkekommissionerne af 1854 og 1868; at han havde en ganske enestaaende Hukommelse viste sig især i de sidste Aar, hvor hans Syn svækkedes stærkt.

Han døde 22. November 1886.

Justitsraad 1850. Etatsraad 1854. R. 1856. DM. 1857. K. 1864.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Ill. Tid. 1886, Nr. 9. Erslew: Forfatter-Lexicon, Supp.

Cederfeld de Simonsen, Hans Christian Joachim, 1817-1906, Amtmand. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1878 - 1. Oktober 1886. — Højre.

Født i Odense 24. September 1817, Søn af Stiftamtmand Hans Vilhelm Cederfeld de Simonsen. 1835 blev han Student, privat dimitteret, og arvede allerede Aaret efter Stamhuset Erholm og Søndergaard paa Fyn; han fortsatte imidlertid de paabegyndte juridiske Studier, blev 1840 Kandidat, var indtil 1848 ansat i Rentekammeret,

blev 1851 Landvæsenskommissær i Odense Amt og var nogle Gange konstitueret som Stiftamtmand over Fyns Stift. 1856-67 var han Amtmand i Svendborg Amt. Han sad som Medlem af Fyens Disconto Kasses Re-

præsentskab 1860-67, Formand 1861-66, og var Medlem af Direktionen for Sindsygehospitalet i Middelfart fra 1888.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 faldt han i Assens-Distriktet, men kom med blandt de Ugen efter af Kongen ud-

nævnte; han var en af Forsamlingens Sekretærer. Ved det derpaa følgende Folketingsvalg stillede han sig i Middelfart-Kredsen, men her opnaaede han ikke halvt saa mange Stemmer som Sagførerfuldmægtig J. E. Damkier, der valgtes. Derimod fik han ved Valgene til Landstinget i 1878 Sæde som Repræsentant for 6. Kreds; han lod sig ikke genopstille ved Periodens Udløb. Han var Medlem af Rigsretten 1880-86.

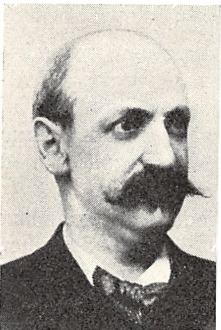
I April 1899 afstod han Stamhuset til sin Søn og bosatte sig i København.

Han døde 24. Juli 1906.

Kammerjunker 1841. Kammerherre 1851. R. 1854. DM. 1859. K² 1888.

Bricka I og II. Salmonsens II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Christensen, Alfred Vilhelm Alexander, 1854-1943, Overretssagfører. Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds 9. April 1895-25. Maj 1909 og 20. Maj 1910-22. April 1918 samt 4. Medlem for Hovedstaden 22. April 1918-21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 10. Januar 1854 paa Grøndal ved Frederiksberg som Søn af efternævnte Overretsprokurator Balthazar Christensen. Han blev Student fra Schneekloths Skole 1872, cand. jur. 1881, Overretssagfører 1884

og har 1916-40 været Medlem i Direktionen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank.

1882 var han Medstifter af Studentersamfundet og 1888-93 dets Formand, valgtes 1905 ind i Zoologisk Haves Direktion, Formand 1923-37, var 1910-33 Oversynskommissær for København, 1913 kgl. Kommissarius i Den sjællandske Bondestands Sparekasses Likvidationsafdeling og 1923 Suppleant i Aalegaards-Overnævnet. 1883 var han Medstifter af Københavns liberale Vælgerforening og i mange Aar Medlem af saavel dens Hovedbestyrelse som dens Forretningsudvalg.

Han modtog 1890 en Opfordring fra Venstre i Sorø-Kredsen om at stille sig til Folketingsvalget, men da han ved Sogneaftemning fik færre Stemmer end den lokale Kandidat, Husmand Poul Christensen, veg han Pladsen for denne; derimod stillede han sig 1892 i Københavns 3. Valgkreds mod Højremanden, Overretssagfører Wasgård, som det dog først lykkedes ham at besejre ved det næste Valg i 1895. Alfr. Christensen genvalgtes til 1909, hvor han fik en haard Modkandidat i Oberst N. P. Jensen, der vel sejrede i første Omgang, men baade 1910 og 13 atter maatte vige for Overretssagføreren, der dog kun fik 16-17 Stemmers Overvægt; 1915 genvalgtes han uden Afstemning, men trak sig 1920 tilbage.

Han var ved sin Indtræden i Folketinget med til at danne Venstre-Reformpartiet, men udtraadte af dette 1905 og tilhørte herefter det radikale Parti; han var Formand for forskellige Udvalg vedrørende Retsreformen, Medlem af Udvalget af 1913 angaaende Fiskeriforholdene i Øresund, af Udvalget til Fiskerilovens Revision og af Aalegaards-Kommissionen samt Formand for Saltholmskommissionen. Desuden var han Medlem af Grundlovsudvalget af 1913. 1916-20 var han 2. Viceformand i Folketinget.

Han døde i København 24. Juli 1943.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906 og 1910-14. Blaa Bog, 1942.

Christensen, Anders, 1833-1926, Gaardejer, Sparekassedirektør. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 12. Oktober 1866-20. September 1872. — Nærmest konservativ.

Født 10. September 1833 paa Aalebæksgaard i Skjenkelsø ved Frederikssund som Søn af Gaardejer Christen Andersen. Efter

at have gaaet i Almueskolen, var han Karl hjemme paa Fødegaarden, aftjente sin Værnepligt 1856-58 og købte Aaret efter Maglebjerggaard i Ørby pr. Helsing, som han beholdt til 1903.

Han deltog i Krigen 1864 som Korporal ved Ordonnans-korpset, var 1865-1903 Formand for Vejby-Tibirke Sogneraad, 1874-98 Medlem af Amtsraadet og af Skoledirektionen, blev Landvæsenkommis-sær og fra 1882 Forligskommis-sær i Frederiksborg Amts-raadskreds, 1873 Medlem af Sandflugtskommissionen i Amtet,

1888-1903 Formand for Andelsmejeriet »Ørekilde«, som han var med at stifte. 1878 var han blevet Medlem af Direktionen for Frederiksborg Amts Sparekasse, der 1897 valgte ham til sin Formand, og som saadan sad han, til han i 1916 trak sig tilbage paa Grund af Alder. Fra 1890 har han desuden været Medlem af Gribskov-Banens Bestyrelse.

33 Aar gammel fik han Opfordring til at stille sig i Frederiksværk-Kredsen ved det første Valg efter den reviderede Grundlov; hans Modkandidater var den tidligere Folketingsmand, Gaardejer J. Nielsen og Premierløjtnant Riise, begge Venstremænd, medens Christensen stod »Mellempartiet« nærmest. Han valgtes med 430 Stemmer, 59 flere end Riise's, genvalgtes 1869, men trak sig tilbage i 1872, da Rigsdagsvirksomheden optog for meget af hans Tid.

Sine sidste Aar henlevede han hos en Svigerdatter i Skævinge, og her døde han 25. December 1926.

DM. 1883. R. 1910.

Pennetegninger, 1870. A. Uhrskov: Bonde og Borger, 1928, S. 8-59. D. E. Rugaard: Fremragende danske Bønder, 1871, S. 151. Blaa Bog, 1926.

Christensen, Balthazar Matthias, 1802-82, Overretsprokurator. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Maribo Amts 1. Distrikt (Nakskov) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 4. December 1849 - 4. August 1852 og for Københavns Amts 5. Valgkreds (Blæsenborg) 4. August

1852 - 5. Juli 1853; derefter Landstingsmand for 2. Kreds 5. Juli 1853 - 23. Juni 1866 og atter Folketingsmand for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 12. Oktober 1866 - 14. November 1873 samt for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 4. August 1875 - 20. April 1882.

— Venstre.

Født 25. Oktober 1802 i Randers, Søn af Ritmester, senere Generalmajor Christian Peter Christensen. Han blev 1819 Student fra Randers Latinskole, cand. jur. 1825, men tog Eksamen om efter i fire Aar at have været Herredsfuldmægtig i Viborg; derefter blev han Assistent ved Kolonistyrelsen paa Guinea 1829-31, tog Aaret efter sin Afsked fra Statstjenesten og blev Fuldmægtig hos Kammeradvokaten, Prøveprokurator 1837 og Overretsprokurator 1839.

1835 købte han Gaarden Grøndal paa Frederiksborg. Sammen med flere andre var han 1839 med til at omdanne Ugebladet »Fædrelandet« til et Dagblad, hvis Redaktør han var, til han 1841 idømtes Censur for en Tale i Trykkefrihedsselskabet, som han var Medlem af. 1840-43 var han Borgerrepræsentant i København, 1842-44 Medlem af Frederiksborg og Hvidovre Sogneforstanderskab og samtidig af Københavns Amtsraad. 1841 blev han paa Lolland valgt til Medlem af Østifternes Stænderforsamling, var 1846 med at stifte Bondevennernes Selskab, hvor han blev Næstformand og 1848-58 Formand, deltog i Hippodrommøderne, hvor han ogsaa fungerede som Dirigent; han var landstingsvalgt Medlem af Rigsraadet af 1855, blev valgt til Rigsraadets Folketing i 5. Kreds 1864, men udtraadte Aaret efter, og var i 1861 med til at stifte Dannevirkeforeningen.

1834 udgav han et Indlæg om Trykkefrihedssagen »Den frie Presse contra T. Algreen Ussing« og 1847 en Fremstilling af en Sag, han havde ført for Gaardfæsterne paa de Classenske Fideikommissgodser mod disses Direktion.

Til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Nakskov med 58 Stemmer flere end den senere Landstingsmand og Biskop Bindesbøll; han blev Medlem af Grundlovsudvalget, og skønt han i Begyn-

delsen ønskede baade Etkammer-System og suspensivt Veto, var det ham, der, da det kneb at naa et endeligt Resultat, fik sine Tilhængere til at stemme for det saakaldte Bruun-Jespersenske Forslag, som ellers var blevet vraget.

Med stort Stemmetal valgtes han Aaret efter til Folketingsmand for Holbæk-Kredsen, men viste ikke samme Handlekraft i Løsningen af de forskellige Landbospørgsmaal, der blandt andet behandlede i den 1849 nedsatte Landbokommission, og hans Indflydelse dalede til Fordel for Mænd som Tscherning og J. A. Hansen, og skønt han 1852-53 tre Gange var valgt ved Kaaring i Blæsenborg, den senere Lejre-Kreds, søgte han samtidig Valg til Landstinget i 1853; i Juni faldt han i 9. Kreds, men valgtes Maaneden efter ved et Suppleringsvalg i 2. Kreds, hvor Etatsraad Blechingberg havde nægtet at modtage et Valg.

I denne Kreds genvalgtes han 1855 og 63, men faldt i Juni 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov og valgtes saa i Oktober ved Kaaring atter til Medlem af Folketinget, dennegang i Frederikssund-Kredsen, hvor han derpaa sad, til han ved Valget i 1873 faldt for Højremanden, Gaardejer P. Pedersen; da der Aaret efter var Valg i hans gamle Landstingskreds, 2. Kreds, stillede han sig, men opnaaede kun 29 Stemmer. 1875 valgtes han ved Kaaring til Husmand Hans Nielsens Efterfølger i Middefart-Kredsen, som han derpaa repræsenterede til sin Død.

Han havde 1850 og 1851-53 siddet i Folketingets Finansudvalg, var 1864-66 Viceformand i Landstinget og 1866-67, 69-73 og 1880-81 i Folketinget. Statsrevisor var han 1852-80, i denne lange Periode Formand 1852-54, 64-65, 66-68 og 1875-80. Han var med til at danne Det nationale Venstre, blev 1870 Formand for Det forenede Venstre, men sluttede sig 1878 til Den moderate Gruppe.

Han døde paa sin Gaard Grøndal 20. April 1882.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Penneetegninger, 1870. Topsøe: Politiske Portrætstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Fra Holbæk Amt, VIII Bd. 3. Aarg., 1935, S. 190-194. Mindetale i Folketinget 20-4-1882 (Høgsbro), Tidendes Sp. 2648. Se endvidere: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. 3, S. 138-39.

Christensen, Carl Adolf Ferdinand, 1811-87, Sadelmagermester. Folketingsmand for Københavns 5. Valgkreds 27. Maj 1853-14. Juni 1858. — Nærmest Nationalliberal.

Født i København 26. Juni 1811. Han gik i Lære hos en Sadelmager, blev Svend 1832 og fik selv Børgerkab som Sadelmager 1837. Han var i 1847 med til at stifte Haandværkerdannelses-Foreningen og i de første Aar dens Formand, ligeledes var han Medbestyrer af Hippodrommøderne 1848. I Tiden fra 1848 til 1858 var han Medlem af Borgerrepræsentationen, 1853 tillige indvalgt i Københavns overordnede Sundhedskommission og 1856-58 Medlem af Bestyrelsen for det tekniske Institut. 1853 var han Medstifter af Københavns Laanebank og i Begyndelsen tillige Medbestyrer.

1849 stillede han sig til Folketingsvalget i Københavns 5. Valgkreds, hvor Professor David imidlertid vandt en overlegen Sejr; David efterfulgtes 1852 af Lensgreve F. M. Knuth, og da denne allerede Aaret efter trak sig tilbage som Folketingsmand, for at lade sig vælge til Landstinget, kaaredes Carl Christensen ved de tre følgende Valg til hans Efterfølger. Men efter i 1858 at have mistet Raadigheden over sit Bo, var det samtidig forbi med hans offentlige Hverv.

Han havde 1854 været en af de mest fremtrædende ved den store Grundlovsfest ved Eremitagen, hvor Ministeriet Ørsted maatte staa for Skud; 1855-57 var han en af Folketingets Sekretærer.

Han døde den 25. Marts 1887.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Christensen, Christen, 1822-69, Gaardfæster, Sognefoged. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 7. Juni 1864-16. November 1869. — Venstre.

Født 12. December 1822 i Tybjerg i Præstø Amt som Søn af Gaardfæster Christen Pedersen. Efter Konfirmationen hjalp han Forældrene med Driften paa Fæstegaarden i Tybjerg, som han 1850 selv fæstede, en Maaned før Faderens Død.

1852-67 var han Medlem af Herlufmagle-Tybjerg Sogneraad, fra 1856 Lægdsmand

og Sognefoged, Stillinger han beholdt til sin Død; 1859 blev han Medlem af Præsto Amtsråd, hvortil han genvalgtes 1862. Endelig var han 1866 med til at stifte »Næstved Tidende«.

1864 modtog han Opfordring til at stille sig mod Næstved-Kredsens tidligere Folketingsmand, Gaardfæster Jens Andersen, Skelby, som navnlig Købstadsvælgere var utilfredse med; efter en ret fredelig Valgkampagne mellem de to Venstremænd, valgtes Christensen med 99

Stemmers Overvægt og genvalgtes derefter til sin Død ved Kaaring. Han stemte 1866 mod den reviderede Grundlov, og i sin Rigsdagstid har han blandt andet været Medlem af Udvalget ang. Indfødsret 1866-67, af Udvalg om Lønninger i Søværnet 1868-69 samt Medforslagstiller af et Lovforslag om »Menighedernes Deltagelse i Valget af deres Præster«.

Sygdom nedbrød imidlertid ret tidlig hans Kraft, og han døde i Tybjerg 16. November 1869.

D. E. Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1871, S. 361-66. J. V. Christensen: Midtsjællands Historie, Bd. 6, S. 115-27.

Christensen, Christen, 1811-99, Gaardfæster. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 5. Juni 1856-7. Juni 1864. — Venstre.

Født i Voldum, Randers Amt, 29. Maj 1811, Søn af Gaardfæster Christen Rasmussen, fik 1837 Fødegården i Fæste, købte den til Arvefæste i 1874 og afstod den 1882 til sin Søn. Han var Sogneforstander 1842-47 og 1854-56 og i en Række Aar Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Da Gaardfæster N. C. Condrup Maj 1856 trak sig tilbage som Folketingsmand for Hørning-Kredsen, stillede Christensen sig sammen med Sognefoged Ebbestrup til Suppleringsvalget i den følgende Maaned; han sejrede med 176 Stemmer mod Sognefogedens 46 og genvalgtes ved førstkommende ordinære Valg 1858 ved Kaaring, skønt Condrup atter havde meldt sig som Kandidat. Christensen tilhørte den Tscherningske Gruppe af Bondevenner.

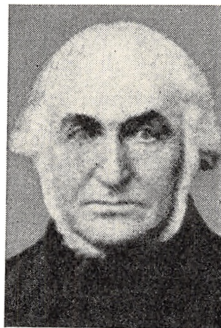
1861 havde han en ret haard Konkurrent i Herredsfoged Hack Kampmann fra Randers, men naaede dog at faa knap 80 Stemmers Flertal; ved Valget i 1864 trak han sig imidlertid tilbage for Herredsfogeden, der ogsaa til Maaneder i Forvejen var blevet valgt til Rigsraadets Folketing.

Christensen døde 14. August 1899.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Christensen, Erik, 1800-69, Gaardejer. Landstingsmand for 7. Kreds 3. Juni 1853-20. Juni 1855. — Venstre.

Født i Vedsted ved Aabybro i Vendsyssel 8. Februar 1800 som Søn af Gaardejer Chr. Jensen, der paa det Tidspunkt ejede Clements Gaard i Vedsted; Sønnen oplæretes ved Landbruget og var hjemme hos Forældrene, til han i 1824 tilgiftede sig et Boelssted i Ingstrup, som han solgte i 1830. Han købte derefter Sigsgaard ved Jetsmark nordfor Fødebyen, som han ejede til sin Død 1869. I 1834 fik han en Præmie af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Efter i nogle Aar at have siddet i Jetsmark Sogneforstanderskab, blev han 1842 valgt til dets Formand, men udgik ved Lodtrækning 1845 som Formand og valgtes derefter til Skoleforstander.

Ved Landstingsvalget 1853 opstilledes han i 7. Kreds, hvor han efter to Omvalg naaede det absolutte Flertal og sejrede over Gaardejer P. Berthelsen, Kemdrup, der var hans haardeste Modkandidat. Ved det paafølgende Valg to Aar senere mødtes de to atter — med det modsatte Resultat, hvorefter Christensen ikke oftere søgte Valg.

Erik Christensen døde 6. April 1869.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922.

Christensen, Georg Henrik Keigh, 1819-83, Bøssesmager. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 21. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Nærmest venstre.

Født 27. December 1819 i København, Søn af Premierløjtnant i Søetaten N. Voigt. Hans Moder Caroline Kristine Christensen

blev 1828 gift med Bøssemager Løbnitz, som han kom i Lære hos; Størstedelen af sin alm. Skoleundervisning fik han i Aarene 1835-37 paa de Massmannske Søndagsskoler. 1840 blev han Bøssemagersvend og

drog derpaa, efter et tre Aars Ophold paa Polyteknisk Lærestalt, udenlands, arbejdede i Wien og Lausanne samt 1845-47 i Paris; efter at have afslaaet et Tilbud om at bestyre en Fabrik i Algier drog han atter hjem, stærkt paavirket af det franske Frihedsrøre. 1849 fik han

Borgerskab som Bøssemager og udnævntes 1861 til Rustmester.

1847 var han Medstifter og Medbestyrer af Haandværkerdannelses-Foreningen, Aaret efter Medlem af Valgreformforeningens Bestyrelse og var blandt Talerne paa Hippodrommøderne, hvor han gjorde sig til Talsmand for Etkammer-Systemet. Hans Bøssemagerforretning, som han drev til 1878, blev snart kendt, og han gjorde bl. a. flere Arbejder for Hæren, der saaledes i 1857 sendte ham til Udlandet for at købe nye Maskiner til Kronborg Geværfabrik; da han fire Aar efter blev Rustmester ved Københavns Tøjhus, paaviste han Nødvendigheden af en ny Geværfabrik, og 1866 oprettedes den i Tilknytning til Tøjhuset. Endvidere havde han 1871-77 væsentlig Del i Ordningen af den historiske Vaabensamling.

1852 var han Medindbyder til Stiftelsen af Københavns Sygehjem og siden Medlem af dets Bestyrelse, 1861 var han Medstifter af og Repræsentant i Dannevirkeforeningen og samme Aar Medindbyder til Dannelse af Skytteforeningen, blev Medlem af Centralkomiteen og siden 1871 af Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger. 1865 blev han Medlem af Industriforeningens Bestyrelse, var 1868-73 dens Næstformand og fra 1876 Formand; af særlig Betydning var hans Indsats for den første nordiske Industriudstilling 1872 og ved Foreningens Overflytning 1880 til den tidligere Udstillingsbygning. Fra 1879 var han desuden Formand for den nye Fællesrepræsentation for Industri og Haandværk og var 1868 Medstifter af en Haandværker-skole, der 1875 optoges i Teknisk Skole.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Københavns 2. Distrikt, der just havde Valgsted paa Tøjhuset; men Bankdirektør H. P. Hansen blev den foretrukne, hvorfor Christensen et Par Uger efter modtog Mandat som kongevalgt Medlem. Han indtog en ret tilbagetrukken Stilling, — han var ogsaa Forsamlingens næstnyngste Medlem, — men stemte i Reglen med Venstre. Han var Medlem af Værnepligtsudvalget. Til Rigsdagen søgte han ikke Valg.

Han døde i København 2. Februar 1883.

Krigsassessor 1855. Krigsraad 1863. R. 1864. DM. 1868. FM. i Guld 1872.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Industriforeningens Maanedsskrift 1884, S. 1-49. III. Tid. 1883, Nr. 1220. Nutiden 1883, Nr. 334.

Christensen, Hans, 1781-1868, Gaardejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 5. Distrikt (Kværndrup) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 10. Januar 1781 i Vejstrup ved Svendborg som Søn af Gaardfæster Christen Hansen; da Faderen døde 1796, bestyrede han Gaarden for Moderen og blev senere selv Ejer af den.

Han viste sig at være en dygtig og fremsynet Landmand, var saaledes den første der paa Egnen, som anvendte Mergling;

1827-48 var han Sognefoged, 1835-40 Medlem af Østifternes Stænderforsamling, hvor han ofte talte til Støtte for fremskridtsvenlige Landboreformer. Han var ogsaa en varm Talsmand for det i Aarene 1844-46 drøftede Spørgsmaal om Opkøb og Udstykning af Herregaarde og blev Distriktsformand i Bondevennernes Selskab. Han holdt mange Møder rundt om paa Fyn og viste sit grundtvigske Sindelag, blandt andet som Tilhænger af Folkehøjskoler og Friskoler.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 stillede han sig i Kværndrup-Kredsen med Sognepræst D. A. Holberg som Modkandidat og sejrede overlegent med 606 Stemmer mod Holbergs 258.

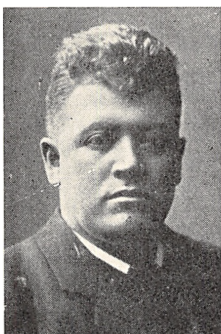

Han stillede sig ikke ved Valgene til Rigsdagen.

Hans Christensen døde 1. Juli 1868.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. D. E. Rugaard: Fremragende danske Bønder, 1871, S. 377-86.

Christensen, Jacob Jensen, 1873-1924, Redaktør. Folketingsmand for Skanderborg Amts 5. Valgkreds (Silkeborg) 29. Maj 1906 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 22. April 1918, Skanderborg Amts 4. Valgkreds 22.

April 1918 - 21. April 1920 og for Skanderborg Amtskreds 26. April 1920 - 3. December 1924. — Socialdemokratiet.

Født 21. Juli 1873 i Korning ved Horsens som Søn af Landarbejder Jørgen Christensen. Efter at være kommet ud af Landsbyens Skole kom han 1893 i Ty-

pograflære og var 1894-98 Typograf, først en kort Tid i Rigsdagens Trykkeri, men kom samme Aar til »Esbjerg Avis«. Som saa mange andre af sin Stand gik han derfra over i Journalistikken, ansattes 1898 ved »Vestjyllands Socialdemokrat« og blev to Aar efter Redaktør af »Silkeborg Socialdemokrat«.

Fra 1903 var han Medlem af Silkeborg Byraad, ligesom han har siddet i Skolekommissionen og været Medlem af Værgeraadet; han var Næstformand i Bestyrelsen for Den danske Købstadsforening, Medlem af den kommunale Skattekommission 1910 og af Forretningsudvalget for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, Formand i Repræsentantskabet for Kreditforeningen af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland fra 1917, Medlem af Overskyldraadet fra 1919 og var en Tid tillige Statens Repræsentant i Bestyrelsen for A/S Silkeborg Bad.

Ved Folketingsvalget 1903 stillede han sig i Silkeborg-Kredsen mod Venstremanden Byriel Jensen og manglede knap 100 Stemmer i at slaa denne; det lykkedes ham ved næste Valg i 1906. 1909 havde han en haard Modkandidat i Finansminister Ch. Brun, 1910 faldt han for N. P. Stensballe, men sejrede atter 1913, denne Gang over den senere Indenrigsminister, Dr. Krag, og beholdt Kredsen til sin Død.

Han døde 3. December 1924. Paa hans Grav paa Silkeborg Kirkegaard afsløredes 1925 en Mindesten med hans Portrætrelief.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906, 10 og 14. Blaa Bog, 1924. Mindetale i Folketinget (H. P. Hansen) 4-12-1924, Tidendes Sp. 2661.

Christensen, Jens Christian, 1856-1930, Skolelærer, Minister. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 21. Januar 1890 - 21. April 1920 og for Ringkøbing Amtskreds 26. April 1920 - 11. April 1924. — Venstre.

Født 21. November 1856 i Paabøl, Houen Sogn, Søn af Gaardejer Mads Christian Christensen. Efter at have gaaet i Landsbyskolen og været ude at tjene, kom han 1874 paa Grundtvigs Højskole ved Lyngby og derefter

paa Gjedved Seminarium, hvorfra han tog Eksamen 1877. Han blev Lærer i Vinding ved Holstebro 1877-79, i Uhe i Vejle Amt de følgende tre Aar, i Vrønding, Tamdrup Sogn ved Horsens 1882-86 og endelig i Stadil nærvæd Ringkøbing, hvor han blev lige til 1901, da han blev Minister.

Hans Tillidshverv er talrige; 1881-91 var han Sogneraadformand i Stadil, 1897-1917 Formand for Repræsentantskabet for Kreditforeningen for Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland, fra 1901 Næstformand for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, Formand for Repræsentantskabet i Jydsk Husmandskreditforening samt en Tid Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Fredsforening, Formand i Foreningen Dannevirke 1906-08, i Tilsynsraadet for Nyt genealogisk Institut fra 1911, Medlem af Bestyrelsen for Carnegiefondet, Formand i Bestyrelsen for Ringkøbing-Nørre Omme Jernbane fra 1914, for Dansk Folkemuseum 1918-20 og for Det danske Hedeselskab fra 1921-30 samt Formand for Repræsentantskabet i Grundejerkreditforeningen i Jylland fra 1925.

1891 udgav han »Kort Udsigt over den reviderede Grundlovs Tilbliven«, 1895 en lille Valgbog »Den ny Tid«, 1898 »Venstre-Reform-Partiet«, 1901 »Dansk Politik« og »De kirkelige Lovforslag med Anmærkninger og mine Taler samt Biskoppernes Hen-

vendelse og mit Svar», 1910-17 et Ugeblad for Politik og folkelig Oplysning »Tiden«; 1918 kom »Naar Klokkerne ringe«, 1925 hans Erindringer »Fra min Barndom og Ungdom« og endelig 1928 »Ad Kirkesti og Kirkevej«.

Ved Valget 1890 konkurrerede han med Gaardejer A. J. Clausager om at blive Gaardejer M. P. Christiansens Efterfølger som Folketingsmand for Ringkøbingkredsen; J. C. Christensen sejrede med over 700 Stemmers Flertal og genvalgtes ved de følgende Valg ved Kaaring, medens hans socialdemokratiske Modkandidater 1903-13 ikke opnaede over 200 Stemmer. Ved C. Bergs Død 1891 blev J. C. Christensen Fører for denne Gruppe, tilhørte fra 1895 Venstre-Reformpartiet, hvis Formand han blev to Aar senere. Han blev allerede 1892 Medlem af Finansudvalget, var dets Formand fra 1895, men forlod det, da han 1901 blev Minister; fremdeles var han Medlem af Finansudvalget 1908-09, 10-11, 13-16 og 1918-19, 1. Viceformand i Folketinget 1894-1900 og Tingets Formand 1912-13; han var Statsrevisor 1900-01 og Tilsynsførende ved Rigsdagens Bibliotek 1913-24.

Ved Systemskiftet 1901 blev han Kultusminister i Deuntzers Ministerium, men 14. Januar 1905 dannede J. C. Christensen selv Ministerium og overtog Forsvarsministerposten, som han beholdt, da han 24. Juli 1908 fornyede sit Ministerium, bl. a. ved Udskydelsen af P. A. Alberti. J. C.'s andet Ministerium sad kun halvtredje Maaned, idet Alberti-Affæren fremtvang dets Afgang. 16. August - 18. Oktober 1909 var han Forsvarsminister i Ministeriet Holstein-Ledreborg, blev derefter Genstand for Rigsretsanklage i Anledning af Alberti-Sagen 1910, men frifandtes. Endelig var han 1916-18 Minister uden Portefeuille i Ministeriet Zahle og 1920-22 Kirkeminister i Neergaards 2. Ministerium.

J. C. Christensen gennemførte i disse forskellige Ministerperioder store og betydningsfulde Lovkomplekser, navnlig kan nævnes hans Indsats i Kirkelovgivning og i Ordningen af Landets Forsvar; iøvrigt har han været Formand for Folketingets parlamentariske Skattekommission af 1900, for den dansk-islandske Kommission af 1907, for Forsvarsudvalget af 1909 og det store Forfatningsudvalg, der gennemførte Grundlovsforslaget af 1915. Endvidere var han Medlem af det dansk-islandske Forhandlingsudvalg i Reykjavik 1918 og det dansk-islandske Nævn 1919-20 samt Formand for

den danske Delegation, der 1924 forhandlede med Norge om Grønlandsspørgsmaalet.

1924 trak J. C. Christensen sig tilbage fra al Politik og helligede sig de sidste Aar fortrinsvis Hedesagen; han døde 19. December 1930 i sit Hjem i Hee. Hans Buste findes i Rigsdagen og hans Portrætrelief i Bibliotekets Læseværelse.

R. 1902. DM. 1903. K² 1904. K¹ 1905. SK. 1905. Bryststjernen i Diam. 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, Bd. 2, 1914. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender, 1890. Erling Stensgård: J. C. Christensens Eftermæle, 1931. Fred. Nørgaard: J. C. Christensen, 1934. Fr. Aagaard: J. C. Christensen, 1941. Bogen om J. C. Christensen, 1941. Bogen om J. C. skrevet af hans Venner, 1946. Ovenomtalte Erindringer »Fra min Barndom og Ungdom«. Se endvidere Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. 3, S. 140. Blaa Bog, 1930.

Christensen, Jens, 1788-1856, Gaardfæster. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 8. August 1788 i Voldum ved Randers, Søn af Gaardfæster Christen Nielsen. Han mistede tidligt sin Fader, og efter at have overstaaet sin Militærtjeneste som Dragon overtog han 1814 Fødegården.

Foruden at være en dygtig Landmand interesserede han sig særlig for Havebrug, drev en Planteskole med Frugttræer og modtog adskillige Belønninger fra Landhusholdningsselskabet. I Maj 1848 blev han kongevalgt Medlem af Stænderforsamlingen i Viborg.

Ogsaa til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han af Kongen og nævnes som den eneste Bonde, der udmærkedes paa den Maade. Ved de første Valg til Rigsdagen stillede han sig i Hørning-Kredsen og valgtes med tre Modkandidater, hvoraf Birkedommer N. S. Kjær kom ham nærmest, men alligevel manglede over 150 Stemmer. Ved Valgene i 1852 trak han sig tilbage.

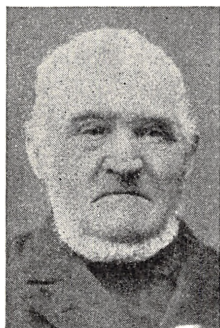

Jens Christensen døde 27. Oktober 1856.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Samlinger til Jydsk Historie og Topografi, 4. Rk. 2. Bd., S. 53. D. Rugaard: Fremragende danske Bønder, 1871, S. 263-70.

Christensen, Jens, 1813-89, Gaardmand. Landstingsmand for 3. Kreds 3. Juni 1853-20. Juni 1859. — Venstre, senere Højre.

Født 21. Januar 1813 i Næsby ved Slagelse, Søn af Gaardfæster Christen Hansen.

Skulde oprindeligt have været Skrædder, men blev, trods det at han var yngste Søn, sat til at passe Gaarden, efterat Forældrene paa Grund af Gæld maatte opgive den. Det lykkedes ham at holde Bedriften oppe, til han i 1838 selv kunde fæste den, og han drev den med stor Dyg-

tighed til sin Død. 1848-61 var han Medlem af Sogneforstanderskabet og 1868-73 af Sogneraadet, samt Sognefoged 1862-78.

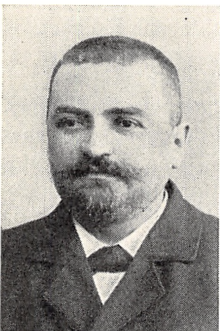
Han valgtes til Landstinget 1853 i 3. Kreds, genvalgtes i 1855, hvor blandt andre Gehejmekonferensraad A. V. Moltke faldt, men i 1859 overgik der J. Christensen samme Skæbne. Han søgte paany Valg i 1866, men uden Held. I 1853 valgtes Christensen som Bondeven, men i 1855 sluttede han sig nærmest til Højre, og i 1866 stod han paa Højres Liste.

Han døde i Næsby 24. Juli 1889.

DM. 1875.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Christensen, Jens, 1860-1903, Mejeribestyrelser, Gaardejer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 3. April 1901-30. Januar 1903. — Venstre - Reformpartiet.

Født 16. November 1860 i Lille Næstved, Herlufsholm Sogn. I to Halvaar gik han paa Hindholm Højskole og har ogsaa været paa Landbrugsskolen Ladelundgaard; efter at have uddannet sig

til Landbrug, specielt til Mejeribrug, blev han Forvalter og 1887 Mejeribestyrelser paa Uggerløse Mejeri, hvorfra han 1892 kom til Andelsmejeriet Toft ved Asminderød.

Denne Stilling mistede han, da han ved Valget i 1898 lod sig opstille som Venstres Kandidat mod Højremanden Godsejer Johs. Hage, der trods stærkt forøget Valgdeltagelse kun opnaaede 35 Stemmer mere end Christensen. Da Mejeriets store Leverandører, som fortrinsvis var Højremænd, efter dette havde afsat ham som Bestyrer, købte han den 4 Tdr. Hartkorn store Langelandsgaard i Grønholdt ved Fredensborg og forberedte sig paa at erobre Kredsen ved næste Valg. Hage trak sig tilbage, og den nye Højrekandidat, Sagfører V. Jenssen, Hestkøbgaard, formaaede ikke at holde Stand ved Valget 1901, og Christensen valgtes med næsten 400 Stemmers Overvægt.

Han døde imidlertid to Aar efter, 30. Januar 1903.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget, 1901. Mindetale i Folketinget (Trier) 30-1-1903, Tidendes Sp. 3053.

Christensen, Jens Jørgen, 1830-1912, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skern) 14. Juni 1861-4. Juni 1866 og for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 18. Marts 1868 - 14. November 1873. — Venstre, senere nærmest Højre.

Født 27. Maj 1830 i Mejlby ved Ringkøbing som Søn af Gaardejer Christen Jørgensen. Han uddannedes til Landmand og blev 1856 Gaardejer i Heager i Nabosognet; 1874-79 var han desuden Redaktør af det nystiftede Højreblad »Ringkøbing Amts Folkeblad«, og 1883-1907 var han Branddirektør i Grenaa.

1868-73 var han Medlem af Sogneraad og Skattekommission og 1878-83 Sognefoged over No Sogn, 1862 var han Medstifter af Jydsk Folkeforening, 1879-83 Medlem af Bestyrelsen for Ulfborg-Hind Herreders Landboforening og fra 1887 af Bestyrelsen for Grenaa Landbrugsforening, fra 1891 til lige dens Sekretær.

Ved Folketingsvalget 1861 valgtes han til Gaardejer J. A. Clausagers Efterfølger i

Skern-Kredsen, han genvalgte 1864 og blev samme Aar samt 1865 ved Kaaring valgt til Kredsen Repræsentant i Rigsraadets Folketing. Derimod faldt han ved begge Folketingsvalgene i 1866 for en Søn af Clausager og var nogle Aar ude af Tinget, til han ved et Suppleringsvalg 1868 kom ind som Gaardejer Vandborgs Efterfølger i Varde-Kredsen. Her genvalgte han 1869 og 72, men faldt 1873 for Venstremanden, Lærer Th. Kruse.

Christensen, der i Begyndelsen havde sluttet sig til Bondevennerne, var efterhaanden gledet over til Mellempartiet, stemte 1866 for den gennemsete Grundlov, var Modstander af Folketingsparlamentarismen og stod 1873 som Løsgænger. 1878 søgte han forgæves Valg i 11. Landstingskreds og Aaret efter i Skive-Kredsen, hvor han nær havde væltet Venstremanden Chr. Jensen, Vadum.

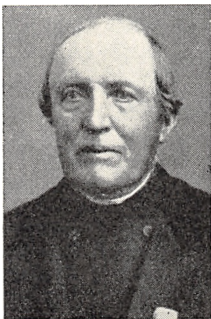
Christensen, der forøvrigt var Svoger til N. J. Fjord, døde 3. Juni 1912 paa Askø.

Pennetegninger, 1870. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Christensen, Jens Moesgaard, 1817-92, Gaardejer, Sognefoged. Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 26. Februar 1853 - 1. December 1854, 14. Juni 1855 - 14.

Juni 1858 og 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Venstre.

Født 1. August 1817 paa Store Moesgaard i Give Sogn ved Vejle som Søn af Gaardmand Christen Christensen. Han uddannedes til Landmand, var Tjenestekarl hos en Præst, hvor han fik Undervisning af en Huslærer, arvede

et Hus i Neder Donnerup ikke langt fra sit Fødehjem og købte senere hen omkring 1844 en Gaard samme Sted.

1844-48 var han Biskolelærer i Neder Donnerup, fra 1847 Taksationsmand samt 1849-91 Sognefoged og Lægdsmand 1859-91. Han blev Formand for Sogneforstanderskabet i Østersnede Sogn i 1851 og blev genvalgt flere Gange, saaledes at han i et Medlemsskab paa 20 Aar var Formand de 11 Aar. Ligeledes var han 1862-68 Medlem af Vejle Amtsraad, Medstifter af Landbospare-

kassen i Vejle 1863 og Give Sogns Sparekasse 1872.

Ved Folketingsvalget 1853 stillede han sig i sit Hjemsteds Kreds og sejrede over den tidligere Folketingsmand, Gaardejer N. Hansen Bank, først knebent ved Valget i Februar, dernæst ret overlegent ved de nye Valg i Maj; 1854 stillede han sig ikke, 1855 genvalgte han ved Kaaring, og 1858 trak han sig atter tilbage. 1864 søgte han i Marts forgæves Valg til Rigsraadets Folketing, hvad han dog opnaede Aaret efter; derimod sejrede han ved det alm. Folketingsvalg i Juni 1864, men trak sig ved det paafølgende Valg 1866 tilbage til Fordel for Gaardejer Søren Jørgensen, Uldum.

Christensen døde som Aftægtsmand 25. Maj 1892.

DM. 1882.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Christensen, Jørgen Peter, 1823-79, Højesteretssekretær. Landstingsmand for 7. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 20. Juni 1823 i Aalborg, Søn af Proprietær F. C. Christensen til Stenstrupgaard. 1843 blev han Student fra Aalborg, 1850 tog han sin juridiske Embedseksamen, blev 1852 Kancellist i Højesterets Justitskontor, 1857 Protokolsekretær ved samme Ret og 1869 Borgmester, Byfoged og By-skriver i Ringsted, Herredsfoged og Skriver i Ringsted Herred samt Birkedommer og Skriver i Skjoldnæsholm og Svenstrupgaard Birker. I 1872 vendte han tilbage til København som Justitssekretær i Lands-overretten, hvorfra han 1874 tog sin Afsked.

Han skrev 1852 »Om den nugældende danske Straffelovgivnings Uforenelighed med Nævningeretter«, 1855 »Om Embedsmændenes Lønningsforhold« og 1862 »Nogle Bemærkninger om Forhøret af den Anklagede i den engelske Kriminalproces«.

Ved Landstingsvalgene i Juni 1866 i Anledning af den reviderede Grundlov valgtes han blandt dennes Modstandere i 7. Kreds, hvor blandt andet to af Kredsen tidligere Landstingsmænd, Kammerherre E. W. R. Skeel og Gaardejer Lars Jensen, faldt som Tilhængere af det modsatte Standpunkt. Christensen var i denne overordentlige Samling en af Tingets Sekretærer, men stillede sig ikke ved Nyvalgene i Oktober samme Aar.

Han døde i København 24. Marts 1879.

Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Christensen, Mads Christian, 1823-89, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 20. September 1872 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 30. April 1823 paa Karupgaard ved Sæby, Søn af Gaardmand Christen Christensen. Efter endt Skolegang arbejdede han i Fødegaarden, til han 1846 blev Soldat; han deltog i Kri- gen 1848-50 og tjente derefter paa forskel- lige Gaarde, til han 1856 tilgiftede sig en lille Gaard i Kjæret, Voer Sogn, ikke langt Syd for Karupgaard.

Halvdelen af Gaarden var Hede, som Christensen dog efterhaanden fik opdyrket.

1865-70 var han Medlem af det sted- lige Sogneraad, var stærkt politisk interes- seret og deltog med Iver i Agitationen un- der Grundlovskampen 1866.

Ved Folketingsvalget 1872 tilbageerobre- de han Sæby-Kredsen for Venstre, idet han opnaaede 42 Stemmer mere end den højre- sindede Dyrnlæge Mørck; Christensen gen- valgtes 1873 og 76, men havde som en sær- præget Mand, der aldrig skjulte sine Men- ninger, lagt sig ud med saa mange, at in- gen ønskede at anbefale ham, da han ved Valget 1879 havde ladet sig genopstille med en Modkandidat fra sit eget Parti, Gaard- ejer Buch Olsen, som valgtes med 647 Stemmer — Christensen fik 7. Alligevel stillede han sig igen 1881, men trak sig til- bage, da han ingen Stemmer opnaaede ved Kaaringen.

Paa Rigsdagen, hvor han ofte stemte mod sit Parti, tilhørte han nærmest G. Winthers Gruppe og var Modstander af Grundtvigianere og Skolelærere, særlig C. Berg, men Tilhænger af Lars Bjørnbak, som han dog i 1879 kom i Strid med i An- ledning af sin Modstand mod Lærernes Løntillæg.

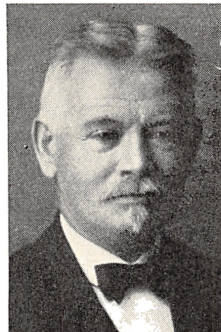
Han døde 2. April 1889 paa sin Gaard i Kjæret.

Pennetegninger, 1875. Th. Larsen: En Gen- nembrudstid, Bd. 2, 1922.

Christensen, Niels Christian, 1860-1941, Redaktør. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 16. Juni 1903 - 21.

April 1920 og for Aalborg Amtskreds 26. April 1920 - 16. November 1932. — Social- demokratiet.

Født i Serridslev i Vendsyssel 19. Marts 1860 som Søn af Arbejdsmand Hans Chri- stian Christensen. Ef- ter at have gaaet i Al- mueskolen var han Vogterdreng, kom 1873 sammen med sine Forældre til Aal- borg, begyndte her som Fabrikdreng, men lærte Skomager- haandværket, blev Svend 1879 og var Skomager til 1897. Derefter ansattes han ved »Nordjyllands

Social-Demokrat«, først som Forretnings- fører, senere som Journalist. Fra 1907-24 var han Bladets Redaktør.

1891-97 var han Kasserer for Arbejder- foreningen af 1865 i Aalborg og 1889-98 Formand for Forbrugs- og Spareforeningen af 1872 sammesteds; 1900-21 var han des- uden Medlem af Aalborg Byraad, ligesom han blev Medlem af Socialdemokratisk For- bunds Hovedbestyrelse.

1895 søgte han Valg i Vraa-Kredsen mod den senere Trafikminister Thomas Larsen, men opnaaede kun 50 Stemmer; 1903 af- løste han derimod sin Redaktør, N. L. Chri- stensen, i Aalborg-Kredsen, her som ved de følgende Valg med stærke Modkandidater fra Højre, hvem det dog ikke lykkedes at fortrænge ham. Han repræsenterede Kred- sen lige til 1932, da han traadte tilbage. 1910-32 var han Medlem af Finansudvalget og 1923-33 Statsrevisor.

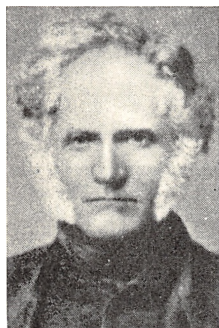
Han døde 5. December 1941.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03, Supp. Medlemmerne af Folketinget 1903-14. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. 2, S. 560-64, 1922. Blaa Bog, 1941.

Christensen, Niels Christian, 1813-87, Gaardejer. Landstingsmand for 7. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født i Vedsted ved Aabybro i Vendsys- sel 25. Januar 1813, Søn af Gaardejer Chr. Jensen og Broder til den forannævnte Landstingsmand, Gaardejer Erik Christen- sen, Sigsgaard. Han var 1841-49 Gaardejer i Nørhaa, Hundborg Herred, men købte 1849 en Gaard i Aastrup i Fødesognet.

Denne Gaard ejede han i en Menneskealder, afstod den 1881 til sin Søn og købte sig saa Nyborg Teglgård med Teglværk ved Nørresundby.

1885 gik han imidlertid konkurs og boede senere hos Sønnen. Christensen var 1854-55 Medlem af Aaby-Biersted Sogneforstanderskab.

Ved Landstingsvalget i Juni 1866 valgtes han med største Stemmetal i 7. Kreds som Modstander af den reviderede Grund-

lov, men ved Nyvalgene i Oktober samme Aar stillede han sig ikke og søgte i det hele taget ikke oftere Valg til Rigsdagen.

Han døde i Aaby Sogn 4. Juni 1887.

Christensen, Niels Lundager, 1853-1922, Redaktør. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 5. April 1898-16. Juni 1903. — Socialdemokratiet.

Født 24. August 1853 i Korsør, Søn af Vævermester C. C. Christensen. Han gik i Byens kommunale Betalingskole, kom efter Konfirmationen i Bogtrykkerlære og blev 1872 Typograf. Han bosatte sig 7 Aar efter i Hovedstaden, forsøgte at drive en lille Detailhandel sammen med sin Hustru, men havde ikke Held med sig

og rejste 1884 til Aalborg, hvor han fik Plads ved Stiftstidenden.

Under sit Københavnerophold havde han med Interesse fulgt Socialdemokratiets Vækst uden at tage direkte Del; først i Aalborg blev han Medlem af en socialdemokratisk Forening, og da man 1887 startede Ugebladet »Nordjyllands Arbejderblad«, blev han dets Redaktør, en Stilling, der kostede ham hans Plads ved det fornævnte Blad. Efter at Arbejderbladet var blevet Dagbladsaflegger af »Demokraten« i Aarhus, gik det stærkt fremad, og 1897 fik Bladet sit eget Trykkeri. Fra 1894 sad Christensen desuden som Medlem af Aalborg Byraad.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han

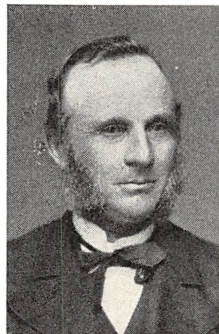
sig mod Højre-Folketingsmanden, Direktør Bramsen, der dog fik et Par Hundrede Stemmers Flertal, men derpaa ved det efterfølgende Valg 1898 trak sig tilbage; den nye Højrekandidat, Borgmester Neumann fra Hillerød, satte Stemmetallet helt op til 1663, men Christensen sejrede med 1843 Stemmer. 1901 fik han næsten 400 Stemmer flere, men 1903 lod han sig ikke genopstille og afløstes af en af sine Medarbejdere, forannævnte Journalist N. C. Christensen. Han rejste derefter til København.

N. L. Christensen døde 10. Februar 1922.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901.

Christensen, Ole, 1838-1911, Husejer. Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 22. September 1869-21. Januar 1890. — Venstre.

Født 9. April 1838 i Søllerup ved Køge, Søn af Gaardfæster P. Christensen. 1849-52 fik han Privatundervisning og en Tid paatænkte det at lade ham uddanne som Lærer, men han blev ved Hjemmet ved Landbrugsarbejdet der baade før og efter sin Soldatertjeneste. Han deltog i Krigen 1864 som Trænkonstabel og hjemsendtes som Invalid, opgav derefter Landbruget og var i flere Aar Kontorbestyrer i Den sjællandske Bondestands Sparekasse i Køge. Fra 1874 var han Husejer i København, og som saadan Medlem af Nørrebros Grundejerforenings Bestyrelse siden 1881. Han var endvidere Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring 1899-1908.

Ved Folketingsvalget 1869 afløste han Sognefoged Lars Olsen i Fakse-Kredsen; han sejrede overlegent over to Modstandere, genvalgtes ved Kaaring 1872, og da Højre Aaret efter stillede den kendte Højskoleforstander L. Budde op mod ham, fordoblede han sit Stemmetal. Senere forsøgte man med Forpagter J. L. Ulrich, men Christensen holdt Pladsen, til han i 1890 overlod den til Johs. Feldthusen.

I Tinget sluttettede han sig fra 1870 til det forenede Venstre, tilhørte fra 1878 den ra-

dikale Gruppe, fra 1884 Det danske Venstre, senere det forhandlende Venstre.

Ole Christensen døde 27. Marts 1911.

Pennetegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. J. V. Christensen: Midtsjællands Historie, Bd. 4, S. 69-84.

Christensen, Poul, 1854-1935, Husmand, Minister. Folketingsmand for Sorø Amts 2. Valgkreds (Sorø) 21. Januar 1890 - 22. April 1918 og Landstingsmand for 2. Kreds 11. Maj 1918 - 10. August 1920. — Det radikale Venstre.

Født 8. Juli 1854 i Assenløse sydfør Roskilde, Søn af Husmand Christen Hansen. Han lærte Træskomager-Haandværket samt Landvæsen og overtog 1878 et Sted i Ødemark ved Sorø, som han oparbejdede til Mønsterberug.

Han var 1882-88 samt 1900-08 Medlem af Sogneraadet og 1885-88 samt fra

1897 Medlem af Skolekommissionen, 1896-1905 Revisor i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, 1895-1909 Formand for Forsikringsforeningen for Hagelskade i Sjællands Stift og for Forsikringsforeningen for Stormskade for mindre Jordbrugere i Sjællands Stift, fra 1891 Branddirektør i Østifternes Brandforsikring, fra 1901 Næstformand og fra 1918 Formand og kontrollerende Direktør for samme. 1901-09 samt 1913-31 var han Medlem af Arbejdsraadet, fra 1916 af Arbejderforsikringsraadet og endelig 1918-20 af Rigsretten.

Ved Folketingsvalget 1890 afløste han C. C. Alberti som Repræsentant for Sorø-Kredsen og genvalgte lige til 1918, hvor Kredsenes Omlægning bidrog til hans Fald; han sad dog derefter i to Aar som Landstingsmand for 2. Kreds. Han har fra 1891 tilhørt den radikale Fløj af Venstre, stemte 1894 mod Forliget og sluttede sig Aaret efter til Venstre-Reformpartiet, men udtraadte 1905 og var med til at danne Det radikale Venstre; han var 1890-92 en af Tingets Sekretærer, Medlem af Kommissionen af 1898 ang. Statsbanedriften, 1907-08 sit Partis Ordfører for Loven om kommunal Valgret.

28. Oktober 1909 - 5. Juli 1910 var han

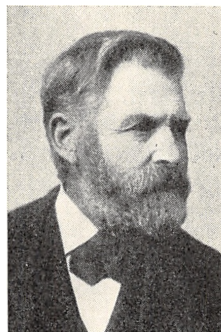
Landbrugsminister i Ministeriet Zahle og opnaaede som saadan bl. a. at forbedre Husmændenes Selvstyre og Skovarbejdernes Lønforhold; han sad i Udvalget af 1911 ang. Foranstaltninger mod Ildebrandene paa Landet, var 1913-18 i Finansudvalget og 1915-16 Ordfører for Lovforslaget om Valg til Amdsraadene.

Poul Christensen døde 5. April 1935.

Bricka II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender, 1890. »Tiden« 1913-14, S. 606. Blaa Bog, 1934.

Christensen, Svend Peter, 1823-1900, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 4. Valgkreds (Vrejlev) 22. September 1869 - 9. April 1895. — Venstre.

Født 25. Juli 1823 i Vester Brønderslev ved Hjørring, Søn af Gaardfæster C. P. Krog. Han blev straks efter Konfirmationen Andenlærer ved Sognets Skole og 1841-43 ved Skolen i Nabsognet Øster Brønderslev. 1846 blev han Soldat og deltog som Underkorporal i Kriegen 1848, forfremmedes til Korporal, var med i flere Kampe og blev saaret i Slaget ved Isted. Han hjalp senere Faderen ved Landbruget, købte 1855 Faderens Fæstegaard og drev den til 1891, da han solgte den. Han var 1859-61 Medlem af Sogneforstanderskabet og 1865-83 af Hjørring Amtsråd, 1869-83 Vurderingsmand.

Da Vrejlev-Kredsens Folketingsmand, Husmand P. C. Thomsen, var død i 1869, stillede Christensen sig ved Valget samme Aar sammen med Grundtvigianeren, Sognefoged S. C. Jungersen, der ogsaa var Venstremand og fra V. Brønderslev; Christensen fik over tre Gange saa mange Stemmer og genvalgte ved Kaaring eller med stort Stemmeffertal, til han ved Valget 1895 paa Grund af Alder trak sig tilbage. Han tilhørte hele sin Rigsdagsperiode Venstre og fulgte trofast Berg.

Han døde i Brønderslev 25. September 1900.

Rigsdagskalender, 1887 og 90. Pennetegninger, 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. 2, 1922.

Christensen, Thomas, 1838-1900, Husejer. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 22. September 1869 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 9. Marts 1838 paa Nyskov i Thorsager Sogn paa Djursland, Søn af Gaardfæster Christen Nielsen. Han oplærtes til Landbruger, gik paa Viby Landboskole og bestyrede 1861-65 sin Fødegaard, som han derpaa blev Ejer af og ombyggede 1868-69.

Han deltog i Kri-gen 1864 som Underkorporal; da han 1869

var blevet Folketingsmand, solgte han Aaret efter sin Gaard og slog sig ned som Byggeentreprenør i København, hvor han endte som Husejer. 1882 stiftede han en Forening for at købe og udstykke større Landejendomme.

Da Gaardejer Jens Andersen Degn i 1869 trak sig tilbage som Folketingsmand for Ebeltoft-Kredsen, blev Christensen hans Efterfølger og genvalgtes, til han 1890 faldt for en af sine egne Partifæller, Gaardejer L. C. Larsen; gennem de forløbne Aar var hans stadige Modkandidater fra Højre Forpægt N. la Cour og Borgmesteren i Ebeltoft T. H. Lange, hvis Stemmetal sjældent naaede mere end Halvdelen af Christensens.

Paa Rigsdagen tilhørte Christensen fra 1870 Det forenede Venstre, fulgte 1875 de moderate, stod 1882-83 udenfor Partierne, men sluttede sig derefter til Det danske Venstre.

Han døde 1. Juli 1900.

Pennetegninger, 1875. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

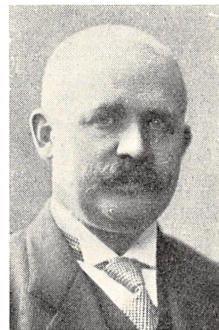
Christiansen, Christian Sophus, 1865-1919, Forretningsfører, Borgmester. Landstingsmand for 1. Kreds 21. September 1906 - 20. April 1918. — Socialdemokratiet.

Født 17. Juli 1865 i København, Søn af Snedker Rasmus Christiansen. Han lærte Møbelsnedkeri hos Severin og Andreas Jensen, blev Svend 1884 og kom derefter ind i den faglige Bevægelse.

1885 blev han Medlem af Bestyrelsen for Snedkernes og Stolemagerens Fagforening, hvis Formand han var 1893-98; fremdeles var han 1890-95 Formand for Skibssnedkernes Fagforening, 1898-1901 Forretnings-

fører for Snedkerforbundet i Danmark, 1901-10 Snedkermester og derefter Forretningsfører for den socialdemokratiske Presse til 1917.

I 1902 valgtes han til Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, 1903 til Ordfører for Budgetudvalget og fra 1913 blev han Formand for Forsamlingen, genvalgtes hertil lige til han i 1917 valgtes til Borgmester for den nyoprettede 5. Afdeling under Magistraten. Iøvrigt har han været Medlem af den kommunale

Skattekommission af 1910, af Boligkommissionen af 1916, af Overformynderiets Laanebestyrelse, af Bestyrelsen for Arbejdernes Fællesbageri og fra 1913 af Efterslægtsselskabets Direktion.

Ved Landstingsvalget 1906 valgtes han i 1. Kreds og genvalgtes 1914 og 1915.

Han døde 13. Juni 1919.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Blaa Bog, 1919.

Christiansen, Hans Carl Lauritz Emil, 1843-97, Guldsmedemester. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 20. April 1892 - 9. April 1895 og for Odense Amts 2. Valgkreds (Odense) 9. April 1895 - 26. November 1897. — Højre.

Født 7. Maj 1843 i Ejby, Vor Frue Landsogn ved Odense, Søn af Lærer P. H. Christiansen. Han undervistes i Hjemmet til 1852 og gik i Odense Real- og Borgerskole til 1857. Han kom derefter i Guldsmedelære i Svendborg, blev Svend 1862 og etablerede sig 1868 som Guldsmedemester i Odense.

1884-97 var han Medlem af Byraadet, 1885 Formand for Industriudstillingen i Odense, blev desuden Formand for Odense Haandværkerforening, for Foreningen for rejsende Haandværkssvende, for Arbejder-

foreningen af 1886 og for Odense Skydeselskab samt Oldermænd for det borgerlige Skyttelaug, Kasserer for Frederik VII's Stiftelse i Odense og Medlem af Bestyrelserne for Odense Understøttelsesforening. 1888-92 var han Medlem af Toldreformforeningens Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1892 valgtes han med stor Majoritet til Oberst Hedemanns Efterfølger i Odense-Kredsen, som to Aar efter deltes i 2 Kredse. Ved det paafølgende Valg i 1895 fik man i den ene Kreds valgt V. Bardenfleth og i den anden Christiansen, som imidlertid døde inden Periodens Udløb. Han var 1892-93 og 1895-96 en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 26. November 1897.

R. 1885.

Rigsdagskalender, 1890. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 27-11-1891, Tidendes Sp. 1274.

Christiansen, Lars, 1844-1923, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Kerteminde) 9. April 1895 - 16. Juni 1903. — Højre.

Født 2. August 1844 i Ryslinge paa Syd-fyn, Søn af Landstingsmand, Gaardejer Christian Rasmusen. Han gik i Almueskolen, fik desuden Privatundervisning og gik 1866-68 paa Ryslinge Folkehøjskole. 1871 købte han en lille Gaard i Stadager ikke langt fra Ryslinge og Aaret efter Gaarden Ærenlund i Ryslinge, som han beholdt til 1889, hvor han blev Ejer af Vindinge Søgaard ved Nyborg.

1877-83 og 1886-89 var han Medlem af Ryslinge Sogneraad, deraf 6 Aar dets Formand; 1874-89 var han Taksationsmand, fra 1891 Medlem af Kredsbestyrelsen for Svendborg Amts landøkonomiske Selskabs 6. Kreds samt siden 1888 af det faste Udvalg for Kvægavlens Forbedring, som nedsattes af Fyns Stifts patriotiske Selskab. 1897-1900 var han Formand for Andelsslagteriet i Nyborg, derefter en Tid Formand for Tiendeaflysningen i Vindinge Herred, Repræsentant for Nyborg og Omegns Sparekasse og for den fynske Brandforsikring, Ravnsholtskassen; 1909-12 var han Formand for Nyborg

Højskoleforening, der just i den Tid oprettede Skolen paa Sofienberg.

Ved Folketingsvalgene 1884, 87 og 90 stillede han sig forgæves i Faaborg-Kredsen, hvor Venstremændene Michael Pedersen og Kr. Jensen blev de stærkeste; 1894 forsøgte han sig i 6. Landstingskreds, men kom først Aaret efter ind i Rigsdagen som Afløser af Niels Andersen i Kerteminde-Kredsen. Her genvalgtes han 1898 og 1901, men faldt 1903 for Gaardejer P. P. Pinstrup; han forsøgte 1906 at tilbageerobre Kredsen, men uden Held.

I Folketinget stod Christiansen Lars Dinesen nær; 1897-98 var han en af Tingets Sekretærer.

Lars Christiansen døde 1. November 1923.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1901.

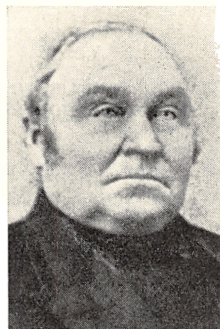
Christiansen, Mikkil Hasle, 1816-83, Gaardmand, Sognefoged. Landstingsmand for 9. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født i Beder, Ning Herred, 29. December 1816, Søn af Gaardfæster Christian Hansen. Han overtog Fødegården i Fæste og købte den 1850 til Selveje.

Han var Medlem af Sogneforstanderskabet 1851-55 og blev Sognefoged i Begyndelsen af Tredserne og var det til sin Død. I 1871 blev han Medstifter af Beder og Malling Sogns Sparekasse og var i mange Aar Medbestyrer af denne. 1851-58 var han Distriktskommisær i den Wintherske Brandforsikring.

Han blev opstillet som Bondevennernes Kandidat til Landstingsvalget i 1863 og til Suppleringsvalget i 1865, men naaede ikke at blive valgt. Først ved det ordinære Landstingsvalg 1866 valgtes han som Modstander af den reviderede Grundlov. Ved samme Valg var Indenrigsminister Estrup og Fabrikejer M. F. Bruun blandt de faldne i 9. Kreds.

I Oktober samme Aar stillede han sig ikke ved Nyvalgene, men derimod forsøgte han ved Folketingsvalget 1872 at komme ind i Rigsdagen igen. Han blev opstillet i Aarhus 2. Kreds (Aarhus) mod Højreman-

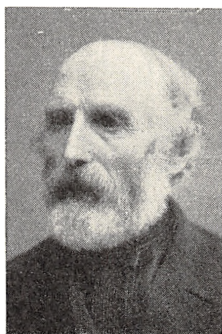
den Konsul J. M. Mørk. Socialdemokraten, Karetmager Kruse, trak sig tilbage til Fordel for Christiansen, der da ogsaa naaede et anseligt Stemmetal, men Mørk sejrede med ca. 100 Stemmers Overvægt. Christiansen stillede sig ikke oftere.

Han døde 3. Januar 1883.

DM. 1882.

Christiansen, Mads Peder, 1817-1905, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 14. November 1873 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 26. December 1817 i Nysogn ved Ringkøbing, Søn af

Gaardejer Christian Terkelsen. Han opdroges til Faderens Gerning, købte 1841 selv en ret forfalden Gaard i Lønborg Sogn, Nr. Horne Herred, satte den i god Drift og solgte den i 1852; derefter købte og bebyggede han en Parcel fra Hovedgaarden Søgaard i

Fødesognet, hvortil 1876 kom en mindre Gaard i Nabosognet Gammel Sogn, som han dog atter solgte til en Svigersøn.

1848-52 var han Medlem af Lønborg Sogneraad, 1856-58 samt 1871-73 Formand for Sogneraadet i Ny-Sogn, 1856-65 Medlem af Ringkøbing Amtsraad og i samme Tidrum af Bestyrelsen for Ulfborg og Hind Herreders Landboforening, deraf de sidste tre Aar som dens Formand; desuden sad han en Aarrække i Sandflugtskommissionen og i Forligskommissionen.

1858 stillede han sig ved Folketingsvalget i Ringkøbing-Kredsen, hvor Sylvester Jørgensen var Rigsdagsmand; denne holdt dog Stillingen med 27 Stemmers Flertal. Derimod fældedes han 1872 af Gaardejer Chr. H. Holm, som derpaa Aaret efter bukkede under for Christiansen. Denne genvalgtes med stigende Stemmetal, sjældent med nogen Modkandidat, indtil han 1890 trak sig tilbage og afløstes af J. C. Christiansen.

Paa Rigsdagen havde Christiansen sluttet sig til Det forenede Venstre. Ved Deelingen i 1878 og ved Dannelsen af Det danske Venstre i 1884 fulgte han Berg. Han var Medlem af en Del Udvalg, saaledes 1873-75

Udvalget om Fattigvæsen, 1874-75 om Præstevalg og 1876-77 om Forligsvæsen.

Han døde 3. Januar 1905.

Kammerraad 1862. Frasagde sig Titlen 1868.

Pennetegninger, 1875. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Christiansen, Peder, 1809-91, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Brorstrup) 22. December 1851 - 4. August 1852 og Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Nærmest Højre, fra 1861 uafhængig.

Født 1. Juni 1809 paa Halkærhus i Ullits ved Hobro. Han lærte Landvæsen, var Ladefoged paa Lerkenfeld ved Hobro i 7 Aar, blev Husfæster i Svingelbjerg paa samme Egn, fæstede 1837 Gaard i Aarup ved Aalborg og købte den 1844 til Selveje. Han var Sognefoged i Vonsild Sogn fra 1847 til sin Død og Sogneforstander 1842-64. Ligeledes var han Repræsentant i Landbygningernes alm. Brandforsikring 1866-83.

Da Folketingsmanden for Brorstrup-Kredsen, Pastor J. F. Jørgensen, Tisted, 1851 traadte tilbage, stillede Christiansen sig ved Suppleringsvalget og valgtes med 147 Stemmer mod Lærer M. Andersens 117, men Aaret efter blev denne den stærkeste, og Christiansen faldt; han søgte 1853, 54, 55 og 58 forgæves at erobre Kredsen tilbage. 1858 trak han sig dog tilbage for Husmand Anders Nielsen, der i en Aarrække valgtes ved Kaaring, skønt Christiansen baade 1876 og 79 søgte at lade sig opstille; desuden havde han 1853 to Gange søgt Valg i Løvel-Kredsen uden Held.

Ogsaa i Nibe-Kredsen valgte han Skuffelser; ved et Suppleringsvalg efter Godsejer R. Westenholz's Udtræden her i 1855 blev Byfoged Petersen, Nibe, den foretrukne, 1858 traadte Christiansen tilbage for Pastor Hass, Nibe, men besejrede ham ved det næste Valg 1861. Ved Valget til Rigsraadets Folketing 1864 var han først eneste Kandidat, men opnaaede kun 157 Stemmer mod 264 — ved Omvalget vandt Hass en overlegen Sejr, og da Redaktør Ree,

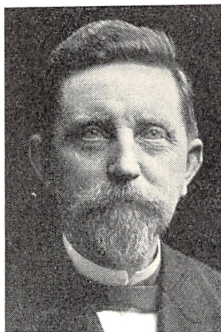
Aalborg, derpaa atter viste sig som Folketingskandidat i Kredsen, gav Christiansen op.

Han døde 26. Februar 1891.

DM. 1868.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Christiansen, Rasmus, 1840-1928, Forpagter. Folketingsmand for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 3. Januar - 24. Maj 1879 (Valget blev forkastet), samme Kreds 24. Maj - 26. Juli 1881 og Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1913. — Højre.

Født 3. Januar 1840 i Ryslinge paa Fyn, Søn af Gaardejer. Landstingsmand Christian Rasmussen. Efter at have gaaet i Ryslinge Almueskole og faaet Privatundervisning, gik han i Vinterhalvaarene 1859

-60 og 1860-61 paa Fyns Stifts teoretiske Landbrugsinstitut, hvorfra han tog Eksamen. Han var derefter Lærer paa Ryslinge Højskole i 3 Aar, Forvalter et Par Aar, 1865-1915 Forpagter af Brænderupgaard og 1879-95 af Raundrupgaard (nu Eskelund) paa Fyn samt 1881-1910 Ejer af Stjernegaard i samme Egn.

1872-1906 var han Sekretær og Kasserer for Svendborg Amts landøkonomiske Selskab, dets Næstformand 1906-22 og derefter Æresmedlem, 1886-95 Medlem af Gislev-Ellested Sogneraad, fra 1887 Landvæsenskommissær, 1887-1910 Medlem af Svendborg Amtsråd, tillige Medlem af Amtets Overskatteraad, Formand i Kommissionen ang. Jordlodder til Landarbejdere i Svendborg Amt til 1910, Formand for Fyens Stifts Kreaturforsikringsforening til 1923, 1889 var han Medstifter af Brahetrolleborg Folkehøjskole og Bestyrelsens Formand til 1892.

Endvidere har han været Medlem af de sydfynske Baners Ekspropriationskommissioner, Næstformand i det fynske Telefonselskabs og i Fyens Stifts Sparekasses Repræsentantskaber, Medlem af Repræsentantskabet for A/S Svendborg Bank og siden 1880 Medlem af Bestyrelsen for den fynske Forsvarsforening.

Ved Folketingsvalget 1873 stillede han

sig i Kværndrup-Kredsen mod Gaardejer Jens Jensen, men manglede 400 Stemmer i at blive valgt; paa samme Maade gik det, da han 1876 lod sig opstille mod Gaardejer Tange i Nyborg-Kredsen; 1879 valgtes han med 7 Stemmer flere end Tange, men Valget forkastedes, ved Omvalget sejrede Tange, og først 1881 lykkedes det Christiansen at blive valgt — for et Par Maaneder senere at falde for N. Jensen, Toustrup. 1884 søgte han Valg mod Jens Ousen i Fredericia, derpaa atter ved de to Valg 1887 og 1890 i Nyborg, 1898 ved et Suppleringsvalg i 6. Landstingskreds og endelig 1903 og 06 mod Gaardfæster H. P. Pedersen i Faaborg-Kredsen, som han omsider besejrede i 1909, genvalgtes 1910, men faldt 1913 for C. N. Starcke, hvorefter han ikke mere søgte Valg.

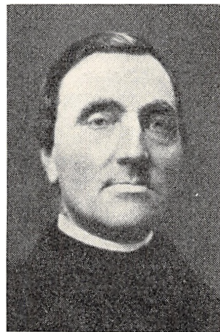
Rasmus Christiansen døde 11. Juli 1928.

R. 1892. DM. 1911.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget, 1910. Blaa Bog, 1928.

Christoffersen, Christian, 1827-1914, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 25. Juni 1884 - 20. April 1892. — Venstre.

Født i Nørre Aaby ved Middelfart 20. August 1827, Søn af Gaardejer Christoffer Jensen. 1853 købte han 20 Tdr. Land paa Bro Mark i det nærliggende Brendrup Sogn, byggede en Gaard, som han solgte 1869 efter fire Aar i Forvejen at have købt et endnu større Stykke Jord og opført endnu en Gaard; begge Ejendomme var ved Købet daarlige Udjorder, som han ved Dræning og Mergling dyrkede op til rentabelt Landbrug.

1865-70 var han Medlem af Sogneraadet; den fynske Vækkelse havde præget hans Ungdom, og han var senere med til at oprette en Friskole, en Del afvigende fra de grundtvigske.

I Aarene 1873-81 havde han været Klaus Berntsens Stiller i Bogense-Kredsen og afløste her denne 1884; han genvalgtes 1887 og 90, men søgte ikke Genvalg i 1892, hvor der saa valgtes en Tilhænger af Det forhandlende Venstre, Provst C. M. B. Niel-

sen. Christoffersen, som misbilligede Forliget, søgte ved Valget 1895 forgæves at vælte denne, men opnaaede kun 254 Stemmer og lod sig ikke senere opstille.

Han døde 19. Marts 1914.

Rigsdagskalender, 1887 og 90. »Tiden« 1913-14, S. 628.

Christophersen, Anders, 1806-67, Gaardmand. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 26. Februar 1853 - 14. Juni 1855 og 30. Juli 1856 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født 11. December 1806 i Askeby paa Møen, Søn af Gaardmand Christoffer Hansen. Efter at have ligget som Soldat i København købte han 1830 en Gaard i Vindebæk paa sin Fødeø og drev Landbrug.

1834-36 var han Fattigforstander i Fanebjerg Sogn, sammesteds Sogneforstander 1841-47 og

1856-62 Medlem af Præstø Amtsraad. Han var desuden Formand for Møens Landboforening 1852-53.

Ved Folketingsvalget Februar 1853 stillede han sig mod Stege-Kredsens hidtidige Repræsentant Fr. Barfod. Christophersen fik næsten dobbelt saa mange Stemmer og genvalgtes derefter ved Kaaring i Maj samme Aar og i 1854. Aaret efter valgte man ved Kaaring Lærer Meisler fra Magleby, som imidlertid trak sig tilbage det følgende Aar, hvorpaa Christophersen ved Suppleringsvalget i Juli 1856 atter blev Folketingsmand; han genvalgtes 1858, men stillede sig ikke 1861. Derimod forsøgte han sig ved Oktobervalget i 1866 mod Kredsens Folketingsmand C. H. Thurah, men uden Held.

Christophersen døde 18. November 1867.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Claudi, Sophus Vilhelm, 1818-91, Stiftsprovst. Landstingsmand for 11. Kreds 1. Oktober 1878 - 1. Oktober 1886. — Højre.

Født 5. Maj 1818 i Aalborg, Søn af Klokker Julius Marcowitz Claudt. Han blev Student fra Aalborg Latinskole 1835, teologisk Kandidat 1840 og Aaret efter Timelærer

ved sin gamle Skole, 1844 Adjunkt og 1845 Kateket — ogsaa i Aalborg. 1853 udnævntes han til Sognepræst i Varde, blev fem Aar senere Provst for Skads samt Horne Herreder og 1866 Stiftsprovst i Ribe. 1884 tog han sin Afsked og flyttede til København.

Claudi var 1869-72 Medlem af Ribe Byraad, 1870-79 Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Formand for Overformynderiets Laanestyrelse i Ribe Amt 1879-85.

Da Borgmester C. A. Kjær i Ribe i Slutningen af 1877 var død, og der Aaret efter blev Suppleringsvalg til hans Landstingsmandat i 11. Kreds, stillede Claudt sig, men fik 15 Stemmer færre end Gaardejer A. J. Clausager, Sæding, der valgtes. Ved det ordinære Valg 7 Maaneder senere lykkedes det dog Claudt at tilbageerobre Højres ene Mandat; 1880-81 var han en af Tingets Sekretærer, men ved Valget 1886 lod han sig ikke genopstille.

Han døde 14. Februar 1891.

R. 1867. DM. 1883.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, S. 400.

Clausager, Anders Bjergbo Jensen, 1845-1926, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skern) 28. Marts 1878 - 28. Januar 1887 og 20. April 1892 - 9. April 1895. — Venstre.

Født 9. Januar 1845 paa Clausager i Sæding Sogn, Ringkøbing Amt, Søn af Gaardejer, Folketingsmand J. A. Clausager og Broder til efternævnte Folketingsmand A. J. Clausager. 1865-66 besøgte han Staby Højskole og overtog 1872 Fodegaarden, som han drev, til han 1905 overlod den til en Svigersøn og selv trak sig tilbage som Partikulier.

1874-80 og 1889-92 var han Sogneraadformand, 1887-89 og 1896-98 Formand for

Hanning Mejeri, endvidere for Bølling-Nørre Herreds Landboforening i fire Aar, for Skjern Hesteavlforening 1895-1903 og for Bølling-Nørre Herreds Brandkasse 1895-1900 samt Repræsentant i Agrarforeningen i tre Aar, i Landbygningernes Brandforsikring fra 1894.

Fremdeles har Clausager 1891-1910 været Medlem af Ringkøbing Amtsraad, 1899-1910 af Kommissionen for Jord- og Landarbejdere, af Amtets Overskatteraad 1903-10, af Skoledirektionen fra 1907 og endvidere Forligskommissær fra 1902 og Landvæsenkommissær fra 1904.

Da Broderen A. J. Clausager i 1878 valgtes til Landstingsvalget, valgtes Skjern-Kredsens Folketingsvælgere ham ved Kaaring til dennes Afløser ved det paafølgende Suppleringsvalg; han genvalgtes til 1887, da han trak sig tilbage og atter overlod sin ældre Broder Kredsen. 1890 valgtes Husmand L. P. Ovesen i Skjern-Kredsens, men da A. B. Clausager 1892 søgte Valg, faldt Ovesen for ved det paafølgende Valg 1895 med 67 Stemmers Flertal atter at erobre Kredsen, som han derefter beholdt.

Clausager var 1879-81 en af Folketingets Sekretærer.

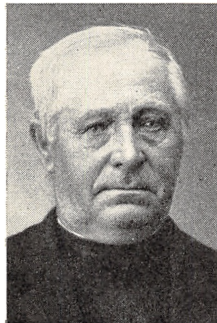
1906 søgte han, som siden 1892 havde tilhørt Det forhandlende Venstre, endnu engang at erobre Slægtens gamle Kreds, men fik langtfra Stemmer nok. Derefter lod han sig ikke oftere opstille til Rigsdagsvalg.

Han døde 17. Oktober 1926.

R. 1909.

Rigsdagskalender, 1890, Tillæg. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81. Blaa Bog, 1926.

Clausager, Anders Jensen, 1834-1928, Gaardejer, Branddirektør. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skjern) 4. Juni 1866 - 26. Februar 1878, Landstingsmand for 11. Kreds 26. Februar 1878 - 1. Oktober 1886 og atter Folketingsmand for Skjern-Kredsens 28. Januar 1887 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 23. Juni 1834 i Sædding Sogn ved Skjern som Søn af efternævnte Gaardejer og Smed, Folketingsmand Jens Andersen Clausager. 1852 var

han paa Staby Højskole, derefter i to Aar Biskolelærer i Hanning, 1856-57 og 1864 Dragon, men var allerede 1861 ved Giftermaal blevet Gaardejer i sit Fødesogn, idet han til 1885 ejede Kjærgaard og derefter indtil 1900 Skernbrogaard i Skjern. Han var Branddirektør 1885-1912 i Landbygningernes alm. Brandforsikring.

Iøvrigt var han 1877-83 Medlem af Ringkøbing Amtsraad, fra 1879 Landvæsenkommissær og 1883-85 Repræsentant for Landbygningernes alm. Brandforsikring.

Ved Folketingsvalget 1856 stillede han sig mod Folketingsmand J. J. Christensen, der fem Aar tidligere havde afløst hans Fader i Skjern-Kredsens, besejrede ham med over 100 Stemmers Flertal saavel ved Valget i Juni som Oktober og valgtes derefter, hyppigst ved Kaaring, til han i 1878 valgtes i 11. Landstingskreds ved et Suppleringsvalg efter Borgmester Kjærs Død; han genvalgtes ved det ordinære Valg 7 Maanedere senere, men søgte ikke Valg her 1886 og kom 1887 ind som Folketingsmand for sin gamle Kreds. 1890 forlod han den dog igen for at stille sig i Ringkøbing-Kredsens mod J. C. Christensen, der imidlertid sejrede overlegent.

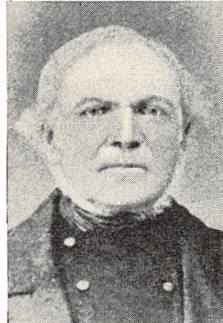
Siden stillede Clausager sig ikke; han havde 1870-76 været en af Folketingets Sekretærer, sluttede sig paa Rigsdagen i Begyndelsen til G. Winthers Gruppe, tilhørte 1870-78 Det forenede Venstre, i hvis Bestyrelse han sad, men fulgte siden Bojsen i Det moderate og Det danske Venstre.

Han døde 21. Marts 1928.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Penne-tegninger 1870 og 1875. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81.

Clausager, Jens Andersen, 1809-85, Gaardejer og Smed. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skjern) 4. December 1849 - 26. Februar 1853, 27. Maj 1853 - 1. December 1854 og 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født i Bjerrebro ved Ringkøbing 18. Oktober 1809, Søn af Gaardejer Anders Jensen. Han blev 1833 Gaardejer i Sædding ved Skjern og tillige Smed, var 1845-50 Sogneforstander samt paany 1856-61 og 1865-71 Medlem af Ringkøbing Amtsraad.

Ved Folketingsvalget 1849 stillede han sig i Skern-Kredsen med Pastor J. V. Bloch som Modkandidat; Clausager sejrede med 243 St. mod 164, genvalgte 1852 og 53. Ved sidstnævnte Valg, der gik for sig 26. Februar, fik Amtsforvalter Krarup fra Ringkøbing ganske vist seks Stemmers Flertal, men Valget blev forkastet, og ved Valg tre Maaneder senere opnaaede Clausager over 200 Stemmers Flertal. Gaardejer Chr. Christensen Sønderby traadte ved denne Lejlighed tilbage, men ved Valget 1854 og 55 valgtes Christensen ved Kaaring, og først 1858 valgtes Clausager igen, denne Gang ved Kaaring, men han lod sig ikke senere genopstille.

Han døde 2. September 1885, men havde forinden den Glæde at se begge sine Sønner som Folketingsmænd i sin gamle Kreds.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Clausen, Henrik Nicolai, 1793-1877, Professor, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 16. November 1848, Folketingsmand for Frederiksborg Amts 1. Valgkreds (Helsingør) 4. December 1849 - 27. Maj 1853, Landstingsmand for 1. Kreds 3. Juni 1853 - 28. August 1854 og 20. Juni 1855 - 20. Juni 1863. — Nærmest Nationalliberal.

Født 22. April 1793 i Maribo som Søn af Kapellan, senere Stiftsprovst Henrik Georg Clausen. Sønnen kom, da Faderen

i Mellemtiden var blevet Kapellan ved Frue Kirke i København, i Metropolitanskolen 1804, blev Student herfra 1809 og teologisk Kandidat i sit 20. Aar; 1815 vandt han Universitetets Guldmedaille, blev 1817 Dr. phil. og drog ud paa en længere Udenlandsrejse, blandt andet til Tyskland, hvor han hørte Filossofen Schleiermacher, samt til Rom.

I Slutningen af 1820 vendte han hjem, blev nogle Maaneder efter Lektor i Teologi og 1822 Professor, 1874 tog han sin Afsked fra Universitetet; 1826 blev han Dr. theol. og havde allerede Aaret før paabegyndt sin omfattende teologiske Forfattervirksomhed, som det dog ikke her er Stedet at komme ind paa; derimod skal nævnes følgende politiske Flyveskrifter: »Ved Tronskiftet 1848«

sammen med J. F. Schouw Jan. 1848, »De tre Spørgsmaal ang. Arvefølgesagen« 1852, »Om Arvesagens videre Gang« og »Til Medborgere med Hensyn til de forestaaende Folkethingsvalg« 1853, »Bidrag til Reaktionen Karakteristik« Marts 1865; endvidere om det sønderjydske Spørgsmaal: »Om Danmarks og Slesvigs Stilling overfor Fredspræliminarierne« 1849 og »Slesvig og de venskabelige Magter« 1861.

1822 var H. N. Clausen blevet Medlem af Det skandinaviske Litteraturselskab, 1833 af Videnskabernes Selskab og i de følgende Aar af adskillige Kommissioner ang. Kirke- og Skolespørgsmaal; 1835 var han Medstifter af Trykkefrihedsselskabet, 1843 af Skandinavisk Selskab, 1844 af Den slesvigske Hjælpeforening og af Rødding Folkehøjskole samt 1847 af Nordisk Litteratursamfund.

1840-48 sad han i Roskilde Stænderforsamling, deraf som Præsident 1842-46, blev 1848 Medlem af »De erfarne Mænds Raad«, men da han samme Aar søgte Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Præstø-Kredsen, hentede han det bekendte Nederalag, hvor Bomuldsvæver Hans Hansen fra Mern blev foretrukket og valgt med over 200 Stemmers Flertal; Clausen blev derefter kongevalgt Medlem, udpegedes til Forsamlingens Vicepræsident, men udtraadte godt en Maaned efter, idet han da var blevet udnævnt til Minister uden Portefeuille i Moltkes andet Ministerium, der sad til 13. Juli 1851. Clausen havde helst set Forfatningssagen udsat til efter Ordningen af det slesvigske Spørgsmaal, som han gerne saa løst ved en Delingslinje, medens Ministeriet mere og mere gik over til Helstatspolitikken.

Ved Rigsdagsvalgene 1849 kaaredes han til Folketingsmand for Helsingør-Kredsen, ligeledes 1852, medens han i Februar Aaret efter maatte gaa til Afstemning med Indenrigsminister P. G. Bang som Modkandidat — sidstnævnte faldt dog, men Clausen lod sig ikke genopstille ved Nyvalgene i Maj; han valgtes derimod Maaneden efter til Landstinget i 1. Kreds, men udtraadte i August 1854 sammen med Professorerne J. E. Larsen og Madvig i Anledning af Regeringens Adfærd mod Hall, Andræ og Monrad. 1855 lod han sig dog atter vælge i denne Kreds og sad Perioden ud til 1863, hvor han da trak sig tilbage. Han havde samtidig siddet som landstingsvalgt Medlem af Rigsraadet af 1855 og lod sig i Marts 1864 vælge til Rigsraadets Landsting, ligesom det bør nævnes, at han 1851 og i Samlingen 1852-53 var 2. Viceformand i Folketinget, 1855-

58 og 61-63 Viceformand i Landstinget og 1853-54 samt 68-70 var Medlem af kirkelige Kommissioner.

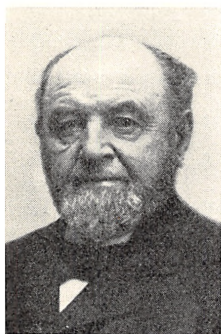
Han døde 28. Marts 1877 i København; 1880 rejstes hans Buste foran Universitetet, og i Studenterforeningens Festsal findes ogsaa en.

R. 1836. K. 1850. DM. 1869. SK. 1871. Rang med Biskopper 1840, med Sjællands Biskop 1856.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portræstudier, 1878. Jørgen Nissen: Ti Levnedsløb, 1919, S. 114-44. H. N. Clausen: Af min Reisedagbog 1818, udg. 1918. Se endvidere: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. 3, S. 140.

Clausen, Rasmus, 1835-1905, Gaardejer, Bladudgiver. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 20. September 1872 - 16. Juni 1903. — Venstre.

Født 3. Februar 1835 i Helletoft paa Langeland, Søn af Gaardfæster Claus Anders Christensen.

Han gik i Almueskolen, men erhvervede ellers sine Kundskaber ved Selvstudium; 1859-70 var han Fæster af sin Fødegård, oprettede og drev 1862-70 en Benmølle til Fremstilling af Kunstgødning, fra 1870 var han Gaard-

ejer i Sildestrup paa Falster, til han 1874 blev Redaktør af »Lolland-Falsters Folketidende«, som han Aaret før havde startet som en Slags Aflægger af »Stubbekøbing Avis«, men nu selv redigerede med eget Trykkeri i Nykøbing F. Desuden har han 1876-78 været Ejer af »Nakskov Tidende«, som en Svigersøn købte, og 1888-91 af »Nykøbing Dagblad«, der solgtes til »Svendborg Folkeblad«.

1865 var han Sognefoged i Bøstrup Sogn paa Langeland, 1871-74 Medlem af Bestyrelsen for Bøtø Nors Udtørring, fra 1883 for Brandforsikringselskabet »Lolland-Falster« og 1862-70 for det langelandske Brandforsikringselskab.

Allerede i 60'erne gjorde han sig bemærket ved en behændig Pennefejde mod Rudkøbing-Kredsens Folketingsmand, Redaktør J. A. Hansen, og da man var utilfreds med hans Efterfølger, Malermester P. E. Olsen,

fik Clausen 1869 Tilbud om Kandidaturen som Folketingsmand, men afslog og kom Aaret efter til Falster. Her savnede man ved Valget 1872 en Folketingskandidat, Clausen lod sig opstille og valgtes, nu som siden med stort Stemmefflertal; en farlig Modkandidat havde han dog i 1879, hvor C. Hage kun havde godt 150 Stemmer færre — men Rasmus Clausen genvalgtes, lige til han 1903 trak sig tilbage.

I Begyndelsen sluttede han sig til Det forenede Venstre, fulgte efter 1878 i Begyndelsen Berg, men kort efter C. C. Alberti og dennes Gruppe »De udtraadte«; 1881 blev han Medlem af Venstres Bestyrelse, var 1886 medvirkende til Venstres Samling og 1894 til Forliget og stod derefter som Medlem af Det forhandlende Venstre til 1899. 1880-92 var han Medlem af Finansudvalget, blev efter Bergs Død 1892 dets Formand, men nedlagde Hvervet for at modtage Posten som Statsrevisor, hvilket han var til 1894, hvor han valgtes til Formand i Folketinget. Han var desuden Medlem af Landbokommissionen af 1894 og 1889-94 Tingets 2. Viceformand; Hvervet som Formand besad han kun i fire Maaneder, da Sofus Høgsbro, der i December 1894 havde nedlagt det, atter i April 1895 lod sig genvælge.

R. Clausen døde paa Frederiksberg 5. August 1905, men ligger begravet i Idestrup paa Falster. I Nykøbing F. rejstes 1907 en Stenobelisk med hans Portrætmedaillon.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1901. Penne tegninger, 1875. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Colding, Jens Christian, 1805-83, Distriktslæge. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 3. Distrikt (Svendborg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Liberal.

Født 17. Juni 1805 i Gislev, Gudme Herred, mellem Nyborg og Svendborg, Søn af Sognepræst Joh. H.

Colding. 1825 blev han Student fra Nyborg Skole, medicinsk Kandidat 1831 og tog fem Aar efter Doktorgraden i Kiel. 1832 blev han praktiserende Læge i Svendborg, 1849 konstitueret Landfysikus, Interims-

fysikus Aaret derpaa og 1854 fast ansat paa Ærø; 1865 udnævntes han til Distriktslæge i Nyborg, men flyttede 1880 til København. 1870-82 var han Medlem af Bestyrelsen for Svendborg Amts Landbosparekasse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 stillede han sig i Svendborg-Distriktet, hvor han sejrede med 712 Stemmer, medens Sognefoged Rasmussen, Ulbølle, fik 248 og Sognepræst Rohmann, Rønninge, 78.

Colding blev nærmest regnet blandt Løsgængerne, han stemte mod Stillingsvæsen og for almindelig Valgret.

Han stillede sig hverken til Folke- eller Landstingsvalg og døde 4. Juli 1883.

Justitsraad 1880.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Colding, Johan Georg Frederik, 1833-1907, Oberst. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 5. Januar 1892 - 9. April 1895 og for Københavns Amts 4. Valgkreds (Lyngby) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Højre.

Født 9. Januar 1833 i København, Søn af Kemiker og Farveribestyrelser C. L. Colding. Han gik paa Landkadetakademiet 1850-51, blev Sekondløjtnant 1851 og Premierløjtnant 1864 efter 1859-63 at have været paa den militære Højskole, hvor

han gennemgik Generalstabsafdelingen. Han deltog i Dybbøls Forsvar, blev Kaptajn 1870 og gjorde i Aarene 1874-78 Tjeneste dels i Generalstaben, dels i Krigsministeriet. Han udnævntes til Oberstløjtnant 1882 og Bataillonschef i Viborg 1882-86 og i København 1886-92 og 1892 til Oberst ved Fodfolket og Kommandant i Fredericia. Han afgik 1898.

1870-74 var Colding Medlem af Aarhus Byraad, tog siden 1880 ivrig Del i Agitationen for Københavns Befæstning og var 1884-90 Medlem af Bestyrelsen for Højrevælgerforeningen i Københavns 5. Kreds.

Ved et Suppleringsvalg i Lyngby-Kredsen 1892 blev han Kammerherre Rosens Efterfølger; baade her og ved det ordinære Valg 3 Maaneder senere var den socialdemokratiske Malermester J. Jensen hans Modkandidat. Ved Valget 1895, hvor daværende

Journalist Borgbjerg var opstillet, manglede denne kun godt 200 Stemmer i at besejre Colding, der i 1898 overlod Kredsen til Proprietær Piper. 1892-93 var Colding en af Folketingets Sekretærer.

Han døde i København 19. Februar 1907.

R. 1864. DM. 1887. K^o 1894.

Rigsdagskalender 1890.

Condrup, Niels Christensen, 1811-61, Gaardfæster. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 26. Februar 1853 - 19. April 1856. — Venstre.

Født i Katrup ved Randers 7. Marts 1811, Søn af Christen Nielsen Klit. 1812 flyttede Forældrene til V. Kondrup. 1830 kom han paa Lyngby Seminarium, hvorfra han to Aar efter tog Eksamen; 1832-36 var han Lærer ved Romalt Biskole ved Randers, 1836-39 Hjælpe lærer i Rud ved Randers, hvorefter han blev Gaardfæster i Stobdrup paa samme Egn og fra 1856 tillige Forpagter af Voldum Præstegaardsavling.

Fra 1839 var han Skolepatron, 1842-46 og fra 1849 Formand for Sogneforstanderskabet, ligesom han blev Formand for Egnens landøkonomiske Forening og Distriktsformand i Bondevennernes Selskab; fra 1856 til sin Død sad han endvidere som folketingsvalgt Medlem af Rigsraadet.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Randers Amts 3. Distrikt, hvor Auditor C. E. Dahlerup imidlertid valgtes ved Kaaring; 1849 stillede han sig i Hørning-Kredsen, hvor Gaardfæster Jens Christensen valgtes, 1852 blev Herredsfoged Kampmann Kredsen Folketingsmand med kun een Stemme mere end Condrup, men 1853, 54 og 55 valgtes Condrup ved Kaaring. 1856 trak han sig tilbage og søgte 1858 Valg til Landstingets 9. Kreds, hvor han ogsaa i Juni 1855 havde forsøgt sig, begge Gange uden Held.

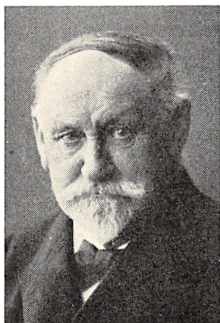
Han døde 22. Maj 1861.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

la Cour, Hans Christian Ditlev, 1842-1922, Proprietær. Landstingsmand for 9. Kreds 21. September 1898 - 20. April 1918. — Højre.

Født paa Hovedgaarden Skærso i Randers Amt 6. Maj 1842 som Søn af Proprietær Lauritz Ulrik la Cour og Broder til den kendte Fysiker Poul la Cour paa Askov. Han gik i Aarhus videnskabelige Realskole og, da denne optoges i Latinskolen, ogsaa nogle Aar i den, kom her-

fra til Landbohøjskolen, hvorfra han 1862 blev Landbrugskandidat og derpaa Forvalter paa Gunderslevholm. Han deltog som frivillig i Krigen 1864, var 1868-74 Indehaver af Ejendommen Havmøllen, Draaby Sogn i Randers Amt, hvorefter han blev Forpagter og 1880 Ejer af Hovedgaarden Trinderup ved Hobro, som han først skilte sig af med 1919.

1873 var han Formand for Draaby Sogneraad, 1875-90 for Hobro og Omegns Landboforening og har desuden været

Medlem af den forberedende Komité og Formand for Redskabssektionen ved Landmandsforsamlingen i Randers 1894 samt Medlem af Bestyrelsesraadet for Det kgl. danske Landhusholdningsselskab til 1909, af Overskyldraadet, af adskillige Ekspropriationskommissioner ved Jernbaneanlæg og flere Gange Medlem af Hvornum Sogns Skolekommission.

Ved Landstingsvalget 1898 afløste han Godsejer Mourier-Petersen i 9. Kreds, hvor han genvalgtes, til han ved Valget 1918 trak sig tilbage. I 1906 stillede han sig i Hornslet-Kredsen mod en radikal Kandidat og en Venstremand, men det var Venstremanden, der gik af med Sejren.

la Cour var 1899-1901 en af Landstingets Sekretærer, 1902-08 Medlem af Forsvarskommissionen og havde desuden 1888-98 været Medlem af de Komiteer, som Krigsministeriet nedsatte til Opnaelse af Overenskomst med Beboere, der havde lidt Skade ved Kantonnementsøvelser.

Han døde 29. September 1922.

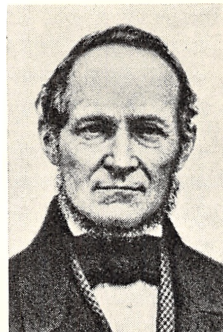
R. 1894.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-15. Hauch-Fausbøll: Slægts-haandbogen, 1900. L. F. la Cour: Slægten la Cour, 1917. Blaa Bog, 1922.

la Cour, Lauritz Ulrik, 1802-75, Proprietær. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Nærmest Konservativ.

Født i Odder 6. April 1802, Søn af Lærer og Degn Jørgen la Cour. Han var ligesom efternævnte Peter Christian en Halvbroder til Folketingsmand Fr. Barfod. Han fik en

udmærket Uddannelse som Landmand hos Forpagter, Krigsraad H. C. Møller til Rodstenseje, og allerede 1825 købte han selv Gaard, nemlig Hovedgaarden Skærso ved Ebeltoft, som han drev frem fra en forfalden og forsømt til en fortrinlig Ejendom, som han 1871 overlod til sine Sønner. Forinden havde han 1820-23 været Forvalter i Lyngby Præstegaard og derefter i 2 Aar paa Rugaard. Han interesserede sig blandt andet meget for Indførelse af nye Kulturplanter og blev i det hele taget paa mange

Maader en Foregangsmand paa sin Egn.

Han var 1841-45 Formand for Draaby Sogneforstanderskab, 1841-49 Skolepatron og 1845-49 og 54-58 Medlem af Randers Amtsraad.

1834-40 sad han som Medlem af Viborg Stænderforsamling; ved Folketingsvalget 1858 stillede han sig i Ebeltoft-Kredsen, hvor han valgtes med 299 Stemmer; Politifuldmægtig Hude, Ebeltoft, fik 193, den tidligere Folketingsmand, Lærer Lehrmann, fik kun 1, og to Kandidater trak sig tilbage. La Cour lod sig ikke genopstille.

Han døde paa sin Gaard Skærso 27. Februar 1875.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Fr. Barfod: L. U. la Cour og Ellen Kirstine Poulsen, 1877. M. Pontoppidan: En dansk Landmand, L. la Cour til Skjærso, 1914. L. F. la Cour: Slægten la Cour, 1917. Hauch-Fausbøll: Slægts-haandbogen, 1900.

la Cour, Peter Christian, 1805-65, Præst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Randers Amts 4. Distrikt (Grenaa) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 4. December 1849 - 4. Aug. 1852. — Venstre.

Født i Odder 26. Januar 1805, Søn af Degn, cand. theol. Jørgen la Cour og Broder til forannævnte Lauritz Ulrik la Cour. Fra 1815 var han som Søn i Huset

hos sin Faders Fætter, Provst Bregendahl i Skive, hvor han gik i Borgerskolen og derpaa kom i Aarhus Katedralskole 1822. Han blev Student herfra 1824, teologisk Kandidat 1831, idet han i Mellemtiden ernærede sig som Huslærer i København og 1827 i Fakse; efter Eksamen kom han atter til sidstnævnte Sted, hvor hans Stedfader, Hans Peter Barfod, var Provst, og blev 1832 dennes pers. Kapellan.

1837 blev la Cour Sognepræst til Nimtofte-Tøstrup, 1853 til Aalsø-Hoed, begge liggende i Aarhus Stift, og endelig 1861 i sit Fødesogn Odder. Han var med til at stifte Randers Amts Landkommunalforening og i flere Aar dens Formand samt 1849-56 Medlem af Randers Amdsraad.

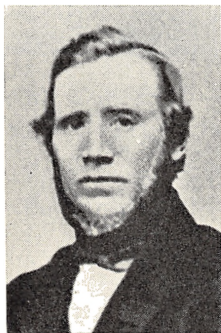
Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Grenaa-Distriktet, hvor han sejrede med 387 Stemmer mod Seminarieførstander Fr. Nielsens 131, og ved det derpaa følgende Folketingsvalg 1849 kaaredes han til Grenaa-Kredsens Repræsentant i Rigsdagen. Han udgav 1850 en »Hilsen« til sine Vælgere og frabad sig Genvalg 1852.

Han døde 16. Marts 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Hauch-Fausbøll: Slægts-haandbogen, 1900. Wiberg: Alm. Præstehistorie, Bd. 2, S. 510.

Dahl, Anders Jensen, 1826-1909, Lærer. Folketingsmand for Gl. Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Bræstrup) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født i Øster Løjby, Morsø Nørre Herred, den 9. Marts 1826, Søn af Husmand Jens Nielsen Dahl. Allerede fra 1833 maatte han ud at tjene som Vogterdreng om Sommeren, men fik senere under Paavirkning af Kristen Kold, der midlertidig var Lærer i hans Fødeby, en brændende Lyst til denne Gerning. 1844 blev Dahl Hjælpelærer i Tæbring og senere i Ljørslev, begge i Morsø Sønder Herred, og 1847 optoges han paa Snedsted Seminarium, hvorfra han tog Eksamen 1849. Efter at han havde været et Par Maaneder i Støvring, blev han 1851 Lærer i Aale. Han var Lærer der til 1881, men 1869 overtog han Ledelsen af en Pige-

højskole sammesteds, og denne Virksomhed beholdt han til 1892. Desuden var han Formand for Aale-Tørring Sogneraad 1875-80.

Ved Folketingsvalget i Juni 1866 i Anledning af den reviderede Grundlov kaaredes han i Bræstrup-Kredsen, hvor ogsaa Pastor H. Søborg, Skade, havde stillet sig; Dahl stemte mod Grundloven, men stillede sig ikke ved de følgende Valg. Derimod søgte han forgæves Valg til Landstinget 1880, hvor der i 10. Kreds fandt et Suppleringsvalg Sted i Anledning af Lensgreve C. E. Krag-Juel-Vind-Frijs' Udtræden; men dennes Søn blev den foretrukne, og Dahl fik kun 1 Stemme. 1895 gjorde han derpaa et Forsøg paa at blive valgt i Bræstrup-Kredsen, som siden 1881 havde været repræsenteret af Gaardejer J. P. Bøtker, der ogsaa denne Gang gik af med Sejren med næsten dobbelt saa mange Stemmer som Dahl.

Han døde 16. November 1909.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914.

Dahl, Allan Aly Hendrik, 1826-96, Ritmester. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjerget) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Konservativ.

Født paa Hovedgaarden Mindstrup, Hvejsel Sogn ved Vejle, 30. September 1826, Søn af Løjtnant Peter Andreas Dahl. Han var paa Landkadet-akademiet 1841-47 og afgik derfra som Sekondløjtnant i Rytteriet, deltog i Krigen 1848-50 og blev Premierløjtnant 1849. Efter Krigen blev han ansat ved det Holstenske Grænsegen-darmeri 1852-53 og derefter ved det 4. Dragonregiment i Slesvig. Han førte 1864 sin Eskadron paa Tilbagetoget gennem Nørrejylland, blev samme Aar Ritmester og afgik fra Hæren 1864.

Ved Giftermaal 1865 med Enken efter J. E. Utke til Brøløkke blev han Ejer af denne Gaard, som han imidlertid solgte tre Aar efter til sin Nabo, Kammerherre Niels Juel til Hverringe ved Kerteminde, for 300 000 Rigsdaler, hvorefter den indlemmedes som Avlsgaard til Stamhuset. Samtidig, i Aaret 1868, købte Dahl for 135 400 Rd. Bjørnsholm ved Løgstør, der tilhørte Staten, og solgte den igen 1873 til Premierløjtnant

nant H. L. R. Thalbitzer; Charlottendal ved Mariager købte Dahl ogsaa 1868, Prisen var 60 000 Rd. og solgtes ham af Jagtjunker M. G. C. v. Arenstorff, men afhændedes igen 1876. Han oprettede 1869 en skandinavisk Bank i Paris (indtil 1871) og købte Kullejer paa Færøerne samt store Landejendomme i Skaane og tilsatte herved hele sin Formue 1878. Dahl gjorde sig senere bekendt som Lejer af Statsbanernes Reklameskilte. 1883 var han Kasserer i det nye Selskab »De Blindes Understøttelses- og Læseforening«.

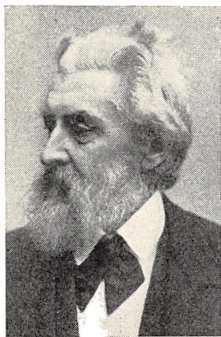
Ved Folketingsvalget 1864 stillede han sig i Thisted Amts 1. Valgkreds, den senere Frøstrup-Kreds, hvor Proprietær J. N. F. Hasselbalch nogle Maaneder før var kaaret til Rigsraadets Folketing; han opnaaede her kun 48 Stemmer, medens Dahl valgtes med 67. Aaret efter søgte han at fortrænge Hasselbalch fra Rigsraadets Folketing, hvilket ikke lykkedes, og ved det ordinære Folketingsvalg 1866 søgte Dahl ikke Valg.

Han døde 11. August 1896.

R. 1851.

Dahl, Frederik Clemens Bendtsen, 1822-1920, Skolebestyrer, Professor. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 3. Januar 1879 - 20. April 1892. — Højre.

Født i Hillerød 10. Februar 1822 som Søn

af Overlærer, Professor Frederik Peter Jacob Dahl. Efter nogle Aars Hjemmeundervisning kom han i Frederiksborg lærde Skole og derfra i Metropolitanskolen, hvor han 1842 blev Student; han gik til Forelæsninger paa Universitetet, men desuden paa Polyteknisk Lærestanstalt,

hvorfra han 1846 tog en Eksamen; 1852 blev han Magister i Filosofi. 1847-54 var han Lærer ved det v. Westenske Institut, en Tid ogsaa ved Metropolitanskolen og Mariboets Realskole, ligesom han gav sig en Del af med Manuduktion; 1866-96 var han Bestyrer af Slagelse Realskole, hvorefter han flyttede til København.

Han har skrevet et Par filosofiske Skrifter »Om Forskellen mellem Platons og Aristoteles's Naturfilosofi« 1854 og »Om Naturbegrebets Grundmomenter« 1859 samt oversat Arbejder af Platon, Schwegler og

Herder. I en Aarrække har han været Medlem af Bestyrelsen for Det forenede Velgørenhedsselskab og af Selskabet til Ædrueligheds Fremme.

Ved Folketingsvalget 1876 stillede han sig i Slagelse-Kredsen mod Venstremanden, Redaktør Tauber, der sejrede med godt 150 Stemmers Flertal, men 1879 blev Dahl den foretrukne med næsten 300 Stemmer flere; han genvalgtes en Aarrække, stadig med ret stærke Modkandidater, og 1892 trak han sig tilbage; 1890-91 havde han været en af Tingets Sekretærer.

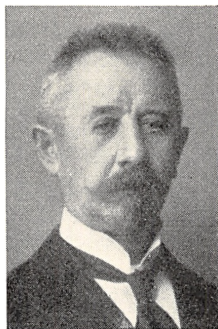
Han døde 23. Februar 1920.

R. 1886. Professor tit. 1891. DM. 1903.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rigsdagsskalendar 1887 og 1890. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. »Nutiden«, 1879, Nr. 12. Blaa Bog 1919. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900.

Dahl, Niels Peter Lorentsen, 1869-1936, Sognepræst, Minister. Folketingsmand for Præstø Amts 5. Valgkreds (Vordingborg) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og Landstingsmand for 2. Kreds 11. Maj 1918 - 7. Maj 1936. — Socialdemokratiet.

Født 1. Oktober 1869 i Sdr. Bjært ved Kolding, Søn af Toldbetjent Lorents Mathiesen Dahl. Efter at have gaaet i Folkeskolen var han et Par Aar Skibsdreng paa et Fartøj under Krydstoldvæsenet, tog derefter Præliminæreksamen 1886 og blev Student fra Aarhus fire Aar senere. 1896 blev han cand. theol., var en Tid Privatlærer, men blev det følgende Aar Kateket ved Vor Frelsers Kirke i København, Sognepræst i Brande 1899 og i Sædder ved Køge 1907-24.

I Sædder har han blandt andet været Formand for saavel Sogneraad som Værge- og Menighedsraad.

Efter at den socialdemokratiske Forretningsfører Jens Larsen, Næstved, siden 1903 forgæves havde forsøgt at besejre Venstres Folketingsmand i Vordingborg-Kredsen, Assurancebestyrer Carl Hansen, opstilledes Dahl ved Valget 1913, erobrede Kredsen med over 300 Stemmers Flertal og genvalgtes, lige til den ved den nye Valglov 1918

blev nedlagt; Maanedene efter valgtes han saa til Landstingsmand for 2. Kreds, som han repræsenterede til sin Død.

Han har siddet som Sekretær i Lønningsudvalget 1915-18 og blev 1917 Medlem af den store Lønningskommission; desuden har Dahl været Kirkeminister i Stauings første Ministerium 23. April 1924 - 14. Decbr. 1926 og i hans andet fra 30. April 1929 til Rekonstruktionen 4. Nov. 1935.

Han døde 7. Maj 1936.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Grohshennig og Hauch-Fausbøll: Danmarks Præstehistorie 1884-1911, Bd. 2, S. 209. Blaa Bog, 1935. Mindetale i Landstinget (Jensen-Klejs) 14. August 1936, Tidenden Sp. 1-3.

Dahl, Torkild Christian, 1807-72, Overretsprokurator, Stiftamtmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aarhus Amts 3. Distrikt (Skjolddelev) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Landstingsmand for 9. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853 og 16. November 1855 - Maj 1858. — Nationalliberal.

Født 11. September 1807 i Aarhus, Søn af Kaptajn, Møllejejer, Landinspektør Johannes Dahl. Han blev Student fra Aarhus Skole 1827, juridisk Kandidat 1834, var derefter et Aars Tid

Volontør hos Stiftamtmand Rosenørn i Aarhus, 1836-37 Fuldmægtig hos Herredsfogeden i Hasle, 1837 Prøve-Prokurator ved Overretten i Viborg, 1840 Overretsprokurator i Aarhus. Maj-Oktober 1848 var han konstitueret Amtmand i Skanderborg, 1855 Departementschef i Indenrigsministeriet og 1858-68 Stiftamtmand i Aarhus.

1838 købte han sammen med H. C. O. Møller af Staten Herregaarden Moesgaard ved Aarhus; desuden ejede de 1837-69 sammen Rodstenseje ved Odde; fra 1844 blev Dahl dog Eneejer af Moesgaard, hvor han samlede sig et fremragende Bibliotek. Iøvrigt var han 1851-52 Taksationskommissær paa Statsgodserne, Medstifter og en Tid Medbestyrer af Jydsk Kreditforening, Medstifter af det jydsk Historisk-topografiske Selskab og fra 1852 Meddirektør for Viborg Sindssygeanstalt. Aarhus By skylder ham tillige Tak for hans store Andel i Byens Opsving omkring Midten af forrige Aarhundrede.

1847-48 var han Medlem af Stænderforsamlingen i Viborg og ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Skjolddelev-Distriktet, hvor ogsaa den senere Landstingsmand, Godsejer J. Friis havde stillet sig; Dahl valgtes til Grundlovsudvalgets Sekretær og blev 1849 Medlem af den store Landbokommission. Ved Folketingsvalgene 1849 faldt han i Skjolddelev-Kredsen, hvor Gaardejer J. Blach sejrede overlegent; derimod valgtes han med størst Stemmetail godt tre Uger senere til Landstinget i 9. Kreds, hvor han dog ikke søgte Genvalg 1853, men først ved et Suppleringsvalg 1855, hvor han saa atter blev Landstingsmand for 9. Kreds, til han 1856 igen trak sig tilbage. Desuden var han 1856-61 Medlem af Rigsraadet af 1855, Medlem af Kommissionen om militære Fribefordringer 1853 og af Overtiendekommissionen 1855 samt af Rigsretten 1850-53.

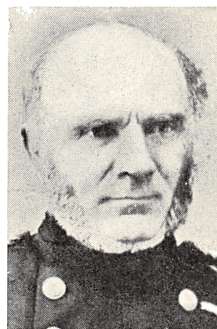
Han døde 4. April 1872 paa Moesgaard, i hvis Park han ligger begravet i en særlig indrettet Gravlund.

R. 1852. Justitsraad 1854. Etatsraad 1856. DM. 1860. Kammerherre 1861. K¹ 1866.

Bricka I og II. Salmonsens I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jonassen: Stiftamtmand og Amtmænd 1848-1922. Aarvog for Bøgvener, 2. Aargang, 1918, S. 119-28. Ill. Tid. 1872, Nr. 656.

Dahlerup, Carl Emil, 1813-90, Amtmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Randers Amts 3. Distrikt (Estrup) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 12. Kreds (Færøerne) 20. Juli 1855 - 8. August 1863.

Født i Hillerød 31. Oktober 1813, Søn af Hospitalsforstander Hans Dahlerup. Han blev Student fra Frederiksborg Skole 1831, juridisk Kandidat 1836 og derefter Fuldmægtig paa Byfogedkontoret i sin Fødeby; 1841 var han Volontør i Kancelliet, 1843 en kort Tid Fuldmægtig ved Københavns Politi og fra samme Aar Auditor og Regnskabsfører ved Dragonregimentet i Odense.

1849 udnævntes han til Amtmand og Kommandant paa Færøerne og blev som saadan 1852 Formand i Lagtinget; her havde han en Række skarpe Sammenstød med Øernes

Repræsentanter paa den danske Rigsdag, Folketingsmændene N. C. Winther og E. D. Bærentsen og Landstingsmændene O. F. C. Jørgensen og A. C. Lützen, en Strid, der endte med, at de forlod Lagtinget og truede med ikke at ville vende tilbage, før Dahlerup var fjernet som Amtmand. Han blev saa 1861 Herredsfoged i Odense og var 1865 Formand for Kommissionen om den jydsk Krigsskadeserstatning.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han ved Kaaring i Estrup-Distriktet i Randers Amt, hvor blandt andet ogsaa den senere Folketingsmand N. C. Condrup havde stillet sig; 1855 afløste han Provst O. F. C. Jørgensen som Landstingsmand for Færøerne og sad Perioden ud, hvorefter Lærer A. C. Lützen afløste ham.

Dahlerup døde 21. Juli 1890.

R. 1854. DM. 1862. K. 1867.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900.

Dahlerup, Lars Christian, 1799-1876, Apoteker. Landstingsmand for 9. Kreds 20. Juni 1855 - Maj 1858. — Nationalliberal.

Født 7. Juli 1799 i Hillerød, Søn af Hospitalsforstander Hans Dahlerup og Broder

til forannævnte Amtmand C. E. Dahlerup. 1818 tog han pharmaceutisk Eksamen og fik 5 Aar efter Bevilning som Apoteker i Thisted og tillige 1824 til at anlægge et nyt Apotek i Fjerritslev og drive Apotek paa Thyholm fra 1831; sidstnævnte solgte han 1841 og Apoteket i Thisted 1846, hvor-

paa han købte sig en Gaard i Odder. Ogsaa denne solgte han og slog sig derefter ned i Aarhus. Han var 1838-46 Borgerrepræsentant i Thisted, 1841-46 Formand.

Dahlerup blev Deputeret til Stænderforsamlingen i Viborg 1841 og gav Møde i Samlingerne 1842 og 1844; 1855 valgtes han til Landstingsmand for 9. Kreds, men nedlagde sit Mandat i Maj Maaned 1858, ligesom Godsejer T. C. Dahl; de erstattedes ved Suppleringsvalget af Proprietær Jacobæus og Købmand Brasch.

Dahlerup søgte ikke Valg siden og døde 16. Maj 1876.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Dahlkild, Jørgen Jensen, 1839-80, Gaardejer. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 14. November 1873 - 25. April 1876. — National Løsgænger.

Født 24. Juni 1839 i Svanninge ved Faaborg, Søn af Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, Gaardfæster J. Rasmussen Dahlkild. Han oplærtes til Landbruget, var 1857-74 Gaardbestyrer for Moderen og købte 1874 en Del af Jorderne, hvor han byggede en ny Gaard; tillige var han Forpagter af Præstegaardsjorden. Dahlkild var 1870 Medstifter af Sparekassen »Arbejderen« i Faaborg og bestyrede den til sin Død. 1879 blev han Medlem af Sogneraadet og dettes Formand.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede han sig i Faaborg-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem flere Aar, Venstremanden Gaardfæster Michael Pedersen, men opnaaede kun det halve af dennes Stemmetal; derimod sejrede han Aaret efter med et Stemmeffertal paa 66, en Stilling han dog ikke kunde holde. Ved næste Valg kunde han kun mønstre 595 Stemmer mod Peder-sens 969 — og siden søgte Dahlkild ikke Valg.

Han døde 28. Juli 1880.

Pennetegninger, 1875.

Dahlkild, J. Rasmussen, se: Rasmussen Dahlkild, J.

Dalgas, Enrico Mylius, 1828-94, Kaptajn, Hedeopdyrker. Folketingsmand for Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 25. April - 16. Oktober 1876. — Højre.

Født 16. Juli 1828 i Neapel, Søn af den danske Konsul Jean Antoine Dalgas; 1835 døde Faderen, og Enrico Dalgas rejste med Moderen tilbage til Danmark, hvor han kom i Efterslægtens Skole, kom herfra 1846 paa den militære Højskole, blev Premierløjtnant 1849 og deltog i Krigen

samme og følgende Aar. 1851-53 studerede han atter paa Højskolen, tog Afgangseksamen og overførtes til Ingeniørkorpset. 1854 ansattes han ved Vejanlæggene i Nørrejylland, først i Viborg, fra 1857 med fast Stade i Holstebro og derefter i Aarhus, og det var i disse Aar han lærte Landets Natur at kende og fattede sin særlige Interesse for Heden.

1856 var han blevet Kaptajn, deltog ogsaa i Krigen 1864; Aaret efter havde han et forberedende Møde i Silkeborg med Hede-

sagens øvrige Pionerer, og 1866 blev han saa ved et Møde i Aarhus Medstifter af Det danske Hedeselskab, hvor Godsejer Mourier-Petersen blev Bestyrelsens Formand og Dalgas Selskabets administrerende Direktør. Hans Virksomhed her vil være velkendt; foruden talrige Skrifter om Sagen redigerede han 1880-93 »Hedeselskabets Tidsskrift«. Fra 1868 var han Assistent hos Overvejinspektøren, som han afløste 1885; han havde 1880 faaet sin Afsked fra Hæren som Oberstløjtnant.

Ved Folketingsvalget 1873 stillede han sig i Herning-Kredsen med dennes ofte kaarede Folketingsmand, Gaardejer P. Nielsen, Hammerum, som ogsaa sejrede meget overlegent; bedre gik det 1876 i Viborg-Kredsen, hvor Dalgas med 582 Stemmer valgtes til Oberst S. Ankjærs Efterfølger, medens Venstremanden, Lærer Chr. H. Ravn, kun opnaaede 179 Stemmer. Inden et halvt Aar var gaaet, nedlagde Dalgas imidlertid Hvervet, og i hans Sted kom derpaa Højesteretsassessor Klein.

Dalgas døde 16. April 1894 i Aarhus, hvor man 1901 rejste en Broncestatue af ham. Desuden er der rejst Mindesmærker for ham paa Dejbjerg Bakke Nord for Skern, ved Brande Kirke, i Vestre Anlæg i Herning, i Hoven, Vorbasse, i Svanelunden i Hjørring, i Ansager, Grindsted, paa Venø samt i adskillige jyske Plantager.

R. 1864. DM. 1869. Fortjenstmedaillen i Guld 1875. K² 1880.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900. Se endvidere: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 157.

Dalsgaard, Jens Peter Jensen, 1853-1923, Gaardejer, Hypotekbankdirektør. Folketingsmand for Viborg Amts 1. Valgkreds (Skive) 19. September 1883 - 19. September 1902, Landstingsmand for 8. Kreds 19. September 1902 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 9. December 1923. — Venstre.

Født 31. Marts 1853 i Roslev i Salling, Søn af Gaardejer Jens Andersen Dalsgaard. I sin Ungdom besøgte han forskellige Højskoler, saaledes i 1872-73 Gedved, Vinteren 1875 paa Skovgaard, 1878-79 og 79-80 paa Askov, medens han Sommeren 1880 var paa Tune Landbrugsskole. 1881-99 var han Gaardejer i Nabosognet Harre og var derefter og til 1910 Gaardejer i Fødesognet Roslev.

Ellers ligger en ikke ringe Del af hans Gerning i vore Pengeinstitutter; 1887-96 begyndte han som Repræsentant i Kreditforeningen af Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, hvor han fra 1889 tillige var Revisor og 1896-1912 sad i Direktionen, 1912-20 var han Direktør for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og udnævntes derefter til landbrugskyndig Direktør i Nationalbanken 1920-23.

Øvrigt har han 1888-94 været Medlem af Sogneraadet, 1894-1903 Tiendeafløsningskommissær for Viborg Amt, 1899 Medstifter af og Repræsentant i Kreditforeningen af Kommuner i Danmark, 1902-11 Formand for Andels-Livsforsikringsaktieselskabet »Fædrelandet«s Repræsentantskab, derefter Medlem af Kontrolkomiteen for »Hafnia«, som »Fædrelandet« paa det Tidspunkt sluttedes sammen med, 1903-14 Næstformand og derpaa Formand for Salling Herreders Spare- og Laanbanks Bankraad til Bankens Sammenslutning med Lardmandsbanen 1918.

Da Venstres Folketingsmand i Skive-Kredsen, Gaardejer Chr. Jensen, Vadum, 1883 afgik ved Døden, blev Dalsgaard hans Afløser og genvalgtes, til han ved Landstingsvalget 1902 med det største Stemmetal valgtes i 8. Kreds; ogsaa her genvalgtes han til 1918, men var fra dette Aar landstingsvalgt Medlem af Tinget. Han tilhørte i Begyndelsen af sin Rigsdagstid Bergs Gruppe, sluttede sig 1884 til Det danske Venstre og senere til Det forhandlende Venstre; 1893-

94 og 95-96 sad han i Finansudvalget, 1900 i Folketingets parlamentariske Skattekommission, 1914-20 i Arbejdsløshedsnævnet, var Medlem af Den vestindiske Kommission af 1916, Medlem af Rigsdagspartiernes sønderjydske Udvalg 1919-20 og af Rigsretten 1918-23.

Han døde 9. December 1923.

R. 1901.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Medlemmerne af Landstinget 1903-15. Rigsdagskalender 1887 og 1890. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 12-12-1923, Tidenden Sp. 440. Blaa Bog 1923.

Dalsgaard, Lars Christensen, 1801-78, Gaardmand. Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 27. Maj - 15. November 1853. — Venstre.

Født 20. September 1801 i Vonsild i Himmerland, Søn af Gaardejer Christen Dalsgaard. Han blev Gaardejer 1826 og Kromand 1836 i Gjedsted ved Limfjorden, nordøst for Skive; 1850 blev han tillige Købmand sammesteds, men opgav disse Erhverv 1862. I mere end en Snes Aar var han desuden Fattigforstander og Skoleforstander, Sognefoged 1841-56 og Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47 og 1856-61, Formand 1846-47 og 1856-57.

Ved Folketingsvalget i Maj 1853 valgtes han med 330 Stemmer til Repræsentant for Løvel-Kredsen, Sognefoged J. Chr. Jensen Bredsgaard, Ravnstrup, fik 229 Stemmer, medens Sognefoged P. Christiansen, Aarup, sammen med to andre Kandidater trak sig tilbage.

Dalsgaard sluttede sig til Venstre, men allerede efter et halvt Aars Forløb nedlagde han sit Mandat og trak sig ud af Politik; han døde som Aftægtsmand i Gjedsted 28. August 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Dam, Andreas, 1846-91, Købmand. Landstingsmand for 9. Kreds 30. September 1882 - 30. September 1890. — Venstre.

Født 1. August 1846 i Tebstrup Kro, Ousted Sogn i Skanderborg Amt, Søn af Kroejer Søren Dam. 1865-67 var han Landvæsenselev paa Skaarupgaard, hvorfra han tog Eksamen, og blev derefter Lærer og Avlsforvalter paa Landbrugsskolen ved Daaugaard pr. Vejle 1867-69. Dam overtog det følgende Aar Faderens Gaard Fredensborg,

som han solgte igen 1878, og blev Købmand i Aarhus. 1880 blev han Repræsentant i jydsk-engelsk Dampskibsselskab og to Aar efter Direktør i Landbosparekassen i Aarhus, 1883 Medlem af Bestyrelsen for »Aarhus Amtstidende«, hvis Forretningsfører han samtidig var. 1884 blev han Medejer af »Ugens Nyheder« i København, hvor han derpaa 1887 nedsatte sig som Bogtrykker, med Opgivelsen af alle de nævnte Stillinger i Aarhus.

Ved Folketingsvalgene 1879 stillede han sig i Aarhuskredsen i Tilknytning til Folketingets Venstre mod Højremanden, Godsejer H. P. Ingerslev, der gik af med Sejren med 2119 Stemmer mod Dams 1505. Derpaa stillede Dam sig ved Landstingsvalget 1882 og valgtes i 9. Kreds, hvor han sad Perioden ud; 1888-89 var han en af Tingets Sekretærer.

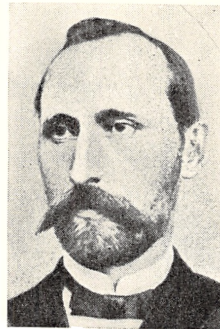
Siden stillede han sig ikke og døde 2. Februar 1891.

Rigsdagskalender, 1887.

Dam, Philip Rasch, 1823-1900, Kaptajn, Borgmester. Folketingsmand for Bornholms Amts 2. Valgkreds (Aakirkeby) 12. August 1857 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 4. April 1823 i Aakirkeby, Søn af Jordbruger, Kaptajn Markus Ludvig Dam. 1840-42 var han ansat paa Frederiksborg Birks Kontor, tog 1842 almindelig Forberedelseseksamen og gennemgik 1843-45 Hærens Elevskole for Underofficerer, hvorefter han blev Artilleriløjtnant i Bornholms Væbning. 1850 og 64 deltog han som frivillig i Krigene, var blandt andet i Maj 1864 Kommandør ved en af Allsund-Skanserne og blev 1868 Kaptajn i Væbningen indtil 1878; endvidere var han 1866 blevet Postekspeditør og 1869 Telegrafbestyrer i Aakirkeby.

1861-69 var han Borgerrepræsentant og

derefter Borgmester i Aakirkeby, 1856 stiftede han sammen med Lucianus Kofod Bornholms Højskole, som imidlertid op-
hørte, da begge Lederne to Aar efter blev
Medlemmer af Folketinget; 1866 stiftede
Dam desuden »Bornholms Tidende«, hvis
Redaktør han var til 1881. Han var end-
videre en Tid Formand for Bornholms
Skytteforening.

Ved Suppleringsvalget i Aakirkeby-Kred-
sen 1857 efter Pastor C. F. Grams Død
valgtes Dam ved Kaaring, hvilket gentog
sig til 1872, hvor han fik sin første Mod-
kandidat, Provst H. C. Sonne; men Dam
valgtes med stadig stigende Stemmetal, til
han 1892 faldt for Lærer N. Ingvard Jen-
sen. Dam valgtes 1864 og 65 desuden til
Rigsraadets Folketing, var 1863-66 og 66-68
en af Folketingets Sekretærer samt 1869-
86 og 87-92 Medlem af Finansudvalget, hvis
Sekretær han tillige var fra 1873. Ved
Landstingsvalget paa Bornholm 1882 var
Dam nær blevet valgt, men ved det bundne
Omvalg fik Løjtnant M. P. Jensen som Høj-
res Kandidat et Flertal paa 8 Stemmer.
Dam sluttede sig 1865 til Det nationale Ven-
stre, tilhørte derefter Det forenede Venstre,
fra 1878 Det moderate, 1884 Det danske og
siden Det forhandlende Venstre.

Dam giftede sig med en Datter af den
første Landstingsmand, Provst O. F. C.
Jørgensen, og blev Fader til Axel Dam, den
senere Folketingsmand for Retsforbundet.

Kaptajn Dam døde 5. Februar 1900.

R. 1896.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.
Pennetegninger, 1870. Rigsdagskalender, 1887 og
90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. K. H.
Kofod: Bornholms politiske Historie, 3. Afs.
150-167, 1937. Ph. R. Dam: Folkeliv og Indstif-
telser paa Bornholm, 1933. (Udg. af hans Søn
Axel Dam).

Damgaard, Anders Knudsen, 1808-1906,
Præst. Folketingsmand for Ringkøbing Amts
3. Valgkreds (Holstebro) 4. December 1849-
4. August 1852. — Konservativ.

Født paa Damgaard ved Skive 1. November
1808, Søn af Gaardejer Knud Lauritzen,
Navnet Damgaard tog Sønnen fra Føde-
gaarden. Han viste gode Evner og kom ved
Velynderes Hjælp i Viborgs Katedralskole,
hvorfra han 1828 blev Student; efter en
Tid at have været Lærer paa Aunø ved
Næstved, blev han 1834 cand. theol., kom
Aaret efter paa Borchs Kollegium og ernæ-
rede sig som Manuduktør, til han 1839 blev
Præst i Borbjerg ved Holstebro, hvor han

1850 tillige blev Provst i Hjern, Ginding
og Hammerum. 1855 blev han forflyttet til
Kullerup-Refsvindinge paa Fyn, og tre Aar
efter blev han Sognepræst ved St. Knuds
Kirke og Stiftsprovst i Odense til 1895,
hvor han tog sin Af-
sked; ved Biskop
Engelstofts Død 1889
var han i 4 Maane-
der konstitueret i
dennes Embede.

1850-55 var han
Formand for Gaard-
mandshoveriafløsning-
en i 8. Landstings-
kreds samt for Hus-
mandshoveriafløsning-
en i Ringkøbing
Amt; han deltog paa
forskellig Maade i Restaureringen af St.
Knuds Kirke, var 1861-63 og 1869-75 Med-
lem af Odense Byraad og tog blandt andet
meget virksom Del i Oprettelsen af Muler-
nes Legatskole, Byens Matrikulering o. a.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigs-
forsamling 1848 stillede han sig i Holstebro-
Distriktet, hvor Byfoged C. N. Petersen imid-
lertid gik af med Sejren, idet Damgaard fik
32 Stemmer færre; derimod valgtes han med
ret stort Stemmetal ved det paafølgende
Valg til Folketinget i samme Kreds og del-
tog som Folketingsmand i adskillige For-
handlinger, saaledes f. Eks. om en Kirke-
forfatning. Han lod sig dog ikke genopstille,
men søgte 1854 ved et Suppleringsvalg i
8. Landstingskreds at komme ind i dette
Ting, men opnaaede kun 1 Stemme.

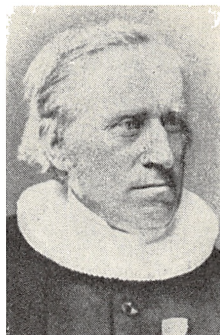
Han døde 3. September 1906 i Odense.

R. 1859. DM. 1875. K² 1883. K¹ 1889.

Bricka I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon +
Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.
Groshennig og Hauch-Fausbøll: Danmarks Præ-
stehistorie 1884-1911, Bd. I, S. 776-78.

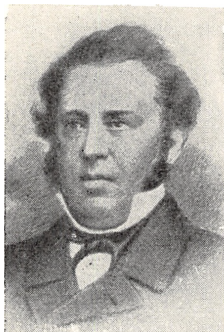
Damkier, Jens Emil, 1811-58, Overrets-
prokurator. Folketingsmand for Odense
Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 4. Decem-
ber 1849-4. August 1852 og for Aarhus
Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 30. Maj 1854-
14. Juni 1855. — Nationalliberal.

Født 7. Oktober 1811 i København, Søn
af Overretsprokurator Jacob Georg Dam-
kier. Han blev 1829 Student fra Borger-
dydskolen, juridisk Kandidat 1839 og blev
Aaret efter Sagførerfuldmægtig hos sin
Fader, hvor han udmærkede sig i for-
skellige Pressesager; 1851 blev han Prøve-

prokurator ved Landsover- og Kriminalretten og to Aar efter Overretsprokurator.

1846 valgtes han til Medbestyrer af Tryk-kefriadsselskabet, og denne hans Interesse for Pressesager toges ogsaa i Betragtning i hans Rigsdagsvirksomhed, idet han 1850-51 var Ordfører ved Behandlingen af den nye Presselov.

Han var ved det første Folketingsvalg, 1849, blevet valgt i Middelfart-Kredsen med 586 Stemmer, medens Kammerherre H. C. J. Cederfeld de Simonsen fik 222, men faldt ved det

følgende Valg 1852 for Gaardejer Trydemand. I Februar 1853 søgte han forgæves Valg i Holbæk-Kredsen mod P. Chr. Zahle, derimod valgtes han Aaret efter ved Kaaring til Godsejer C. P. R. Ingerslevs Efterfølger i Aarhus-Kredsen, baade ved Suppleringsvalget i Maj og ved det ordinære Valg i December, men 1855 kaarede man C. E. van Dockum.

1858 gjorde Dankier Forsøg paa at blive valgt i Københavns 5. Valgkreds, hvor Saldelmagermester C. A. Christensen havde trukket sig tilbage, men Kammerherre F. F. von Tillisch valgtes med knap 100 Stemmers Flertal, og Dankier søgte ikke Valg siden; han havde 1850 været Medlem af Finansudvalget.

Han døde 26. August 1858.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Danchell, Henrik Leonhard, 1802-71, Grosserer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 2. Distrikt (Lyngby) 5. Oktober - 14. November 1848 (Valget blev forkastet).

Født 3. November 1802 i Nakskov, Søn af Amtsforvalter og Raadmand Poul Christian Danchell. Han lærte Klædehandelen i København, fik Laugseksamen 1824, Grossererborgerskab i 1828 og startede en Agentur- og Kommissionsforretning. Ved Giftermaal fik han

1832 Raadighed over Malermester C. S. Hambros Malerværksted og Voksdugsfabrik, oprettede 1837 sammen med Portrætmaler Emil Bærentzen den litografiske Anstalt Em. Bærentzen & Co., som han trak sig ud af, da han 1843 købte Papirfabrikkerne Ørholm og Nymølle, som han beholdt til 1854, da han flyttede til København og viede Voksdugsfabrikken sine Kræfter; han udvidede den til ogsaa at omfatte Garveri og Fabrikation af lakeret Læder.

1838 var han Medstifter og i Begyndelsen tillige Formand for Den merkantile Industriforening, der allerede samme Aar sammensluttedes med Industriforeningen i København, hvorefter Danchell 1840-43 blev Sammenslutningens Formand.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Lyngby-Distriktet med 142 Stemmer, 16 flere end den senere Landstingsmand, Kaptajn Beutner; imidlertid blev Valget forkastet, og ved Omvalget den paafølgende Maaned blev Etatsraad C. Flor valgt ved Kaaring.

Danchell døde i Fredensborg 29. August 1871.

Bricka I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Danneskjold-Samsø, Christian Frederik, 1838-1914, Lensgreve. Landstingsmand for 2. Kreds 29. Juni 1887 - 21. September 1906. — Højre.

Født 29. April 1838 i København, Søn af Lensgreve Christian Conrad Sophus Danneskjold-Samsø. Han blev privat dimitteret som Student 1860, men interesserede sig iøvrigt for Landbrug, overtog 1869 Styrelsen af Hovedgaarden Brattingsborg paa Samsø; først 1886 arvede han hele Grevskabet og samtidig Stillingen som Overdirektør for Gisselfeld Kloster; 1911 blev han Ordenskansler.

1866 ledsagede han Kronprins Frederik paa Rejser til udenlandske Hoffer, 1877 udmærkede han sig som en af Danmarks Repræsentanter i England under Forhandlingerne om Indførsel af dansk Kvæg og indvalgtes Aaret efter i Landhusholdnings-selskabets Bestyrelsesraad, 1881-93 sad

han tillige i Præsiediet, var 1888 Vicepræsident for Landbrugsafdelingen ved den store nordiske Udstilling i København og 1890-93 Formand for Statsdyrskuekommissionen.

Fremdeles var han Medlem af Jernbanaaraadet 1886-94, af Trifoliums Bestyrelse 1909, af Bestyrelsen for Foreningen til ædel Hesteavl 1876-1900, Formand for Dansk Skovforening 1888-1902, og siden 1877 sad han i Landmandsbankens Bankraad.

Ved Folketingsvalget 1879 søgte han forgæves Valg i Kalundborg-Samsø-Kredsen mod daværende Borgmester C. Krabbe, som fik næsten tre Gange saa mange Stemmer; derimod valgtes han ved et Suppleringsvalg i 2. Kreds til da afdøde Kammerherre W. v Haffners Efterfølger som Landstingsmand og genvalgtes, til han 1906 trak sig tilbage. Han var 1894-1906 Formand for Højre i Landstinget, 1898 Medlem af Kommissionen ang. de københavnske Banegaardsforhold og en Tid ogsaa Medlem af Rigsretten.

Han døde i København 3. Juli 1914.

Hofjærgermester 1863. R. 1877. DM. 1881. K^o 1888. K¹ 1893. SK. 1901. R. E. 1908.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1903. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Ugeskrift for Landmænd 1908, S. 266. III. Tid. 1908, Nr. 32. Blaa Bog 1914.

Danneskjold-Samsøe, Frederik Vilhelm Steen, 1837-95, Greve. Landstingsmand for 6. Kreds 29. September 1875 - 1. Oktober 1878 og kongevalgt Landstingsmand 13. Marts 1882 - 8. December 1895. — Højre.

Født 16. September 1837 i København, Søn af Generalpostdirektør Otto Sophus Danneskjold-Samsøe. Han blev 1856 Student, 1858 cand. phil. og 1863 Ejer af Hovedgaarden Ulriksholm ved Kerteminde; han tilkøbte 1879 Ørnfelt i samme Sogn og blev 1873 tillige Ejer af

Hovedgaarden Rydhave i Ringkøbing Amt Nord for Holstebro.

Ved et Suppleringsvalg til Landstingets 6. Kreds, hvor Kammerherre O. Sehestedt-

Juel var traadt ud, valgtes Danneskjold-Samsøe i September 1875 og var Landstingsmand til den normale Perodes Udløb 1878; han genvalgtes ikke, men blev fire Aar senere kongevalgt Medlem af samme Ting. Han var udpræget Højremand, i 80'erne en hyppig Taler i Partiets Vælgerforening i København; i 1894 Modstander af det politiske Forlig; 1876-77, 1882-83 og 89-90 var han en af Landstingets Sekretærer.

Greven, der var en Fætter til foranævnte Landstingsmand, Lensgreve Danneskjold-Samsøe, og blev Svoger til Folketingsmand, senere Lensgreve J. L. Holstein-Ledreborg, døde 8. December 1895.

Hofjærgermester 1869. R. 1878.

Bricka I. Salmonsen II. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81. Mindetale i Landstinget (Matzen) 11-12-1895, Tiden den Sp. 526.

David, Aron Anton, 1794-1868, Proprietær. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 1. December 1854 - 14. Juni 1858. — Nationalliberal.

Født 3. September 1794 i København, Søn af Grosserer Joseph Nathan David og Broder til efternævnte Konferensraad C. G. N. David; 1830 lod han sig døbe; 1832 blev han Svingerson til Fabrikejer J. C. Drewsen.

David gik i Skole i Schouboe'ske Institut i København, lærte derefter 1811-14

Landvæsen hos Grev Ahlefeldt i Tranekær paa Langeland, bestyrede 1814-20 Faderens Gaard Bjerregaard i Gentofte og købte 1821 Rungstedlund, hvortil i 1842 kom Rungstedgaard og Sømandshvile; samtidig købte han den tidligere Klædefabrik Brønsholmsdal med tilhørende Bygninger og Jorder, men overdrog to Aar efter Ejendommen til et Hørberegningsaktieselskab. 1850 købte han endvidere Folehavegaard.

1839 var han Medstifter af og Repræsentant i Sjællands Stifts Brandassurancesforening, hvis Direktør han senere blev, 1842 Medstifter af Frederiksborg Amts Spare- og Laanekasse og Medlem af Direktionen, samme Aar Sogneraadsformand, hvilket

han var til 1847, og 1842-59 Medlem af Amdtsraadet, 1843 Medstifter af Frederiksborg Amdts Landboforening, Formand til 1851, Viceformand 1853-55. Regeringen valgte ham 1850 til Formand for Hoveriafløsningen i 2. Kreds, og som saadan fungerede han til 1853. 1861 blev han Formand for Hørsholm Distrikts økonomiske Selskab.

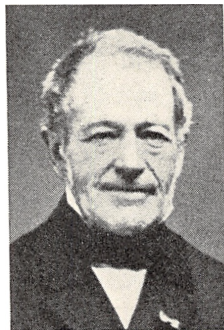
Da Professor C. I. H. Kayser ved Folke­tingsvalget 1854 trak sig tilbage som Repræsentant for Lyngby-Kredsen, valgtes David ved Kaaring til hans Efterfølger, genvælgtes 1855, men stillede sig ikke 1858. David havde iøvrigt ved Landstingsvalget 1853 søgt Valg i 2. Kreds, men faldt trods et ret højt Stemmetail.

Han døde 23. November 1868.

R. 1851.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. C. Christensen: Hørsholms Historie, 1879. Frederiksborg Amdts Spare- og Laanekasse 1842-1942, 1942.

David, Christian Georg Nathan, 1793-1874, Professor, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folke­tingsmand for Københavns 5. Valgkreds

4. December 1849 - 4. August 1852 og Landstingsmand for 1. Kreds 23. November 1866 - 19. August 1870. — Konservativ.

Født i København 16. Januar 1793, Søn af Grosserer Joseph Nathan David og Broder til forannævnte A. A. David. Han blev 1809 Student fra Schouboe's-

ske Institut, tog 1810-11 Anden Eksamen og studerede iøvrigt Nationaløkonomi, Sprog og Historie, men rejste til Udlandet 1815-18 og var 1822-23 i Göttingen, hvor han blev Dr. phil. paa en Afhandling om dansk Skattevæsen. Efter sin Hjemkomst holdt han en Del statsøkonomiske Forelæsninger, og efter at han, der var Jøde, i 1830 ligesom sin Broder havde ladet sig døbe, ud­nævntes han samme Aar til ekstraordinær Professor i Statsøkonomi; 1834 begyndte han at udgive Ugebladet »Fædrelandet«, der 1839 blev Dagblad, men forlod det 1840. Paa Grund af nogle Artikler i dette

havde han 1836 mistet sin Professorpost, idet han Aaret i Forvejen havde været Genstand for en af de første Trykkefrihedssager herhjemme.

1840 blev han Medlem af en Kommission til Undersøgelse af vort Fængselsvæsen, i hvilken Anledning han 1841-42 berejste England og det meste af Nordvesteuropa, 1845 Medlem af Tugthusets Direktion og 1848 Overinspektør for Fængselsvæsenet; samtidig begyndte han atter at holde Forelæsninger ved Universitetet, var 1854-73 Chef for Statistisk Bureau og fra 1858 en af Nationalbankens Direktører. 1840 blev han Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, var 1841-48 Raadmand, sad fra 1846 i det sjællandske Jernbaneselskabs Kontrolkomité og var 1853 og 55 Præsident ved internationale statistiske Kongresser.

1840 valgtes han til Roskilde Stænderforsamling og sad her til 1846, stillede sig 1848 ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Københavns 8. Distrikt, hvor man imidlertid valgte Tømrermester Kayser med 378, medens David fik kun 17 Stemmer færre; han kom derefter med blandt de kongevalgte og fik Sæde i Grundlovsudvalget, hvor han sluttede sig til Grundlovens Modstandere. 1849 valgtes han til Folketingsmand for Københavns 5. Valgkreds, idet han fik over 300 flere Stemmer end Sadelmagermester C. A. Christensen; 1852 søgte han dog ikke Genvælg, men maatte for sit Helbreds Skyld foretage en Udenlandsrejse.

1854 indtraadte han atter i det politiske Liv, idet han blev Medlem af Rigsraadet af 1854, hvorfra han ogsaa gled over i Raadene af 1855 og 63, stadig som kongevalgt Medlem; han stod Christian IX ret nær, og efter flere Gange at have vægret sig ved at tage Sæde i Regeringen lod han sig dog bevæge til at blive Finansminister i Bluhmes 2. Ministerium, der sad fra 11. Juli 1864 - 6. November 1865. David, der havde været en stærk Modstander af Novemberforfatningen, blev atter en Tid en af For­grundsfigurerne i Forfatningsforhandlingerne, men magtede ikke at føre sine ret konservative Synspunkter frem til Sejr.

Da der i November 1866 skulde være Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds, hvor C. C. G. Andræ var valgt 18. Oktober ved de ordinære Valg, men godt fjorten Dage senere modtog kongelig Udnævnelse paa Livstid, valgtes David med 304 Stemmer i hans Sted, et Hverv, han dog nedlagde 1870, hvorefter han trak sig tilbage fra Politik.

David sad i Folketingets Finansudvalg 1850 og 51-52.

Han døde i København 18. Juni 1874.

R. 1845. Etatsraad 1850. Konferensraad 1858. DM. 1859. K. 1864. SK. 1865.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon + Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Brev i P. Hjort: Udvalg af Breve, 1867, S. 448-49. Ill. Tid. 1865, Nr. 28.

Degn Andersen, Jens, se: Andersen, Jens Degn.

Degnbol, Mads, f. 1866, Gaardejer. Landstingsmand for 11. Kreds 20. September 1910 - 20. April 1918 og for 5. Kreds 11. Maj 1918 - 21. September 1936. — Venstre.

Født 23. December 1866 i Lem ved Ringkøbing, Søn af Gaardejer Peder Sørensen. Han har været paa Vallekilde Højskole 1885-86 og Dalum Landbrugsskole 1892-93 og blev 1902 Ejer af Gl. Degnbol i Lem, en Gaard paa ca. 2 Tdr. Hartkorn.

Han har været Medlem af Sogneraadet i Lem 1908-14, af Bestyrelsen for Mejeriet og Brugsforeningen i Højmark samt af Bestyrelsen for Gymnastisk Selskab for Ringkøbing Amt fra 1913 og for Ringkøbing Amts Skytteforening 1896-1905. Han har desuden været Formand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds 1905-13 og Medlem af det grønlandske Rigsdagsudvalg af 1925. Han er Medlem af Bestyrelsen for Ringkøbing Landbobank fra 1917, for Ringkøbing Museum, for Sønderjydsk Forening for Ringkøbing og Omegn og for Løvstrup Plantage Hedebruget, Viborg.

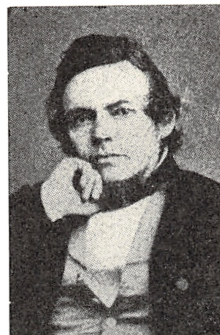
Ved Landstingsvalget 1910 trak to Venstremænd sig tilbage i 11. Kreds, Degnbol blev en af deres Afløser og genvalgtes til 1936. 1912-14 var han en af Landstingets Sekretærer.

Medlemmerne af Landstinget 1910 og 15. Blaa Bog, 1948.

Dein, Johan Rasmus, 1814-91, Redaktør. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valg-

kreds (Maribo) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Nationalliberal.

Født 28. September 1814 i København, Søn af Slagtermester Søren Dein. 1832 kom han i Bogtrykkerlære og arbejdede fra 1834 i Bianco Lunos Bogtrykkeri, til han 1848 selv blev Bogtrykker og Redaktør af »Lolland Falsters Stiftstidende«, der udgaves i Nykøbing. Næste Aar byttede han med Chr. Jørgensen, der var Redaktør af »Lollandsposten« i Maribo. 1852 oprettede han en Boghandel i Maribo og overtog fra 1864 selvstændig Udgivelsen af sit Blad fra denne By. 1885 overdrog han Bladet til en Søn.

Dein har forfattet en Del Fortællinger og Digte samt oversat adskilligt fra Engelsk, særlig i sine første Redaktøraar; 1847 var han Medstifter af Haandværkerdannelsesforeningen, hvis Sekretær han blev, var Medindbyder til det bekendte Hippodrommøde 12. Marts 1848 og Deltager i den Deputation, der et Par Uger efter fik Foretræde hos Kongen. 1856 blev han Medlem af Købstadforeningens Bestyrelse og 1870 Medlem af en af Regeringen nedsat Købstadskommission; desuden var han en Tid Formand for Industriforeningen i Maribo, 1884 Medstifter af Velgørenhedsselskabet og senere Medlem af dets Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget i Juni 1866 valgtes han som Tilhænger af den reviderede Grundlov med 418 Stemmer mod den tidligere Folketingsmand, Gaardejer Chr. Jensen Blak, der fik 203 Stemmer — og i de følgende godt fire Maaneder sad Dein da som Maribo-Kredsens Folketingsmand; han søgte ikke Genvalg ved Valget i Oktober samme Aar.

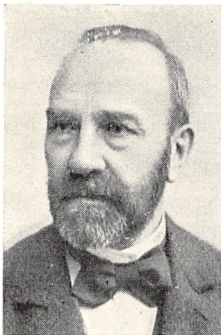
Han døde 30. April 1891.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Deuntzer, Johan Henrik, 1845-1918, Professor, Minister. Folketingsmand for Svendborg Amts 5. Valgkreds (Højrup) 18. Februar 1902 - 20. Maj 1913, kongevalgt Landstingsmand 5. Januar 1914 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt 11. Maj - 23. Maj 1918. — Venstre-Reformpartiet, senere det radikale Venstre.

Født 20. Maj 1845 i København, Søn af

Arkitekt, Murermester Johan Jakob Deuntzer. Han blev Student fra Det v. Westenske Institut 1862, deltog som frivillig i Krigen 1864, hvorpaa han genoptog Studierne og 1867 blev juridisk Kandidat; Aaret

efter aftjente han sin Værnepligt som Løjtnant i Artilleriet, fik 1869 Universitetets Guldmedaille, var derefter Volontør under Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1870 i Justitsministeriet som Sekretær i Proceslovkommissionen og ansattes efter en Studierejse til Udlandet

ved Universitetet 1872 som Professor i Civilretten, fra 1875 tillige i Proces, Hverv, som han beholdt, til han 1901 blev Minister.

Han udgav som Professor adskillige retsvidenskabelige Haandbøger, som han bl. a. gjorde Studier til som konstitueret Formand i Sø- og Handelsretten 1880 og 83 og Assessor i Skifteretten 1882 og 84, ligesom han fra 1894 var ekstraordinær Assessor i Højesteret og samme Aar udnævntes til Æresdoktor. Til 1915 var han Ejer af Gaarden Fasterholt Syd for Herning.

Fra 1879 var han Medlem af Dansk Arbejderbanks Bankraad, fra 1885 Formand for Frederiksberg Arbejderhjem Bestyrelse og 1896-1901 for Bestyrelsen for Nye Danske Brandforsikringsselskab. Han var Medstifter af Det østasiatiske Kompagni og 1897-1910 Medlem af dets Bestyrelse samt fra 1912 Formand for Bestyrelsen og Direktør i Statsanstalten for Livsforsikring. 1888 blev han af Indenrigsministeriet udpeget til at repræsentere Danmark ved nogle Forhandlinger med Sverige om Lovgivningen vedrørende Statsborgerret og Fattigvæsen, 1892 var han Medlem af Proceskommissionen, 1900 af den skandinaviske Kommission om Livsforsikring og 1909 Formand for Finanslovkommissionen.

Da Landstingsmanden for 2. Kreds, Købmand C. Møller, 1886 afgik ved Døden, stillede Deuntzer sig sammen med Kaptajn J. L. Tvede ved Suppleringsvalget, men opnaaede kun 99 Stemmer mod dennes 279; først 1901 traadte han atter ind i Politik, idet det blev ham, Valget faldt paa, da der skulde dannes en Regering til Afløsning af de mange Aars Højrestyre. Deuntzer var Konseilspræsident og Udenrigsminister 24.

Juli 1901 - 14. Januar 1905, da J. C. Christensen dannede Ministerium.

Ved Suppleringsvalget i Højrup-Kredsen efter S. M. Høgsbros Død 1902 valgtes Deuntzer som eneste Kandidat med 1288 Stemmer mod 117; først ved Valget 1906 fik han Modkandidater, men genvalgtes, lige til han 1913 trak sig tilbage. Aaret efter blev han kongevalgt Medlem af Landstinget.

Han tilhørte nærmest en frisindet københavnsk Retning, sluttede sig i Begyndelsen til Hørup og Venstre-Reformpartiet, stod nogle Aar udenfor Partierne, først i Valgruppe med Folketingets Venstre, senere med Det radikale Venstre, som han derpaa sluttede sig til. Som Minister arbejdede han for Salget af De vestindiske Øer, der dog ikke gik i Orden ved denne Lejlighed; i nogle Aar var han ogsaa Medlem af Rigsretten samt af den internationale Voldgiftsdomstol i Haag.

I Maj 1918 nedlagde han sit Landstingsmandat og døde samme Efteraar 16. November 1918 i Charlottenlund.

R. 1885. DM. 1889. K² 1897. K¹ 1900. SK. 1903. Gehejmekonferensraad 1905.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1903-10. Medlemmerne af Landstinget 1915. »Det radikale Venstre 1905-1930«, S. 98-99. Tidsskrift for Retsvidenskab, 1919, S. 156-66. »Tiden« 1915-16, S. 26. Blaa Bog 1918.

van Deurs, Herman Eduard, 1807-68, Hofjægermester. Landstingsmand for 2. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Nationalliberal.

Født den 21. Juni 1807 paa Hovedgaard den Bøstrup, Drøselbjærg Sogn, Holbæk Amt, Søn af Justitsraad Joh. Chr. v. Deurs. Han blev 1824 Student fra Slagelse Skole, 1830 juridisk Kandidat og købte 1833 Hovedgaarden Allingskovgaard ved Viborg, som han solgte efter 1843, da han blev Ejer af Fædregaarden Bøstrup.

Han blev Formand for Sogneforstanderskabet i Drøselbjærg 1844 og Medlem af Holbæk Amtsraad 1848, ligesom han 1860 var Formand for Taksationskommissionen paa Sjælland for Salg af de offentlige Stif-

telsers Fæstegods. Tillige var han Medlem af Repræsentantskabet for Nationalbanken 1859-63 og paa ny 1867.

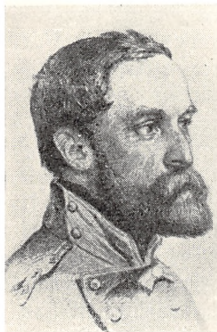
I 1863 blev van Deurs opstillet paa det Nationalliberale Partis Liste ved Landstingsvalget i 2. Kreds og fik 146 Stemmer, men ikke nok til at blive valgt. Det følgende Aar valgtes han til Rigsraadets Landsting og i Juni 1866 til Rigsdagens Landsting som Tilhænger af den reviderede Grundlov. Ved denne Lejlighed faldt baade Balthazar Christensen og H. R. Carlsen i samme Kreds som dens Modstandere. Ved de derpaa følgende Valg i Oktober stillede van Deurs sig ikke og søgte i det hele taget ikke oftere Valg.

Han døde 3. Marts 1868.

Hofjægermester 1860. R. 1863. DM. 1866.

Dinesen, Adolph Wilhelm, 1807-76, Major, Godsejer. Folketingsmand for Randers Amts 5. Valgkreds (Ebeltoft) 8. December 1854 - 14. Juni 1855. — Nærmest Konservativ.

Født 27. December 1807 paa Kragerupgaard nordfor Slagelse, Søn af Godsejer, Kammerraad Jens Kraft Dinesen. Han blev Volontær 1817, Artillerikadet to Aar senere, 1823 Stykjunger, 1827 Sekondløjtnant i Artilleriet, rejste 1830 til Preussen, Østrig og Schweiz og blev Premierløjtnant 1836. Næste Aar rejste han

til Frankrig, deltog 1837-38 i Krigen i Alger og købte ved Hjemkomsten 1839 Hovedgaarden Katholm ved Grenaa og 1855 den nordligere liggende Stensmark.

1847 traadte han atter ind i aktiv Tjeneste som Kaptajn ved Brigaden, blev 1848 Chef for 1. Regiments 5. Bateria og deltog i Krigen, hvor han særlig udmærkede sig ved Bov og Mysunde; 1852 trak han sig tilbage med Major-Rang. 1854 skrev han om »Københavns Betydning i den danske Stats Forsvarssystem« og samlede 1863-64 en Række Bladartikler under Titelen »Monarkiet - Ejderstaten - Skandinavismen - Danmarks Forsvar«. 1864 meldte han sig til Tjeneste, blev ansat i de Mezas Stab, men forlod Hæren samtidig med de Mezas Afskedigelse.

1842-48 og 1854-62 var han Medlem af

Randers Amsraad, stod 1856 i Spidsen for de jydskse Godsejeres Protest mod tvungen Fæsteafløsning, og 1864 indtraadte han i Augustforeningen. Ved Giftermaal 1840 var han blevet Svoger til Landstingsmand, General W. v. Haffner.

Ved Folketingsvalget i December 1854 havde Bogtrykker N. C. Winther fra København været eneste Kandidat i Ebeltoft-Kredsen, men faldt med 96 Ja mod 252 Nej; ved Omvalget Ugen efter stillede Proprietær P. H. Cassel og Dinesen sig, medens P. Chr. Zahle trak sig tilbage. Dinesen valgtes med stort Stemmetal, men søgte ikke Genvalg et halvt Aar senere; han var Medlem af Finansudvalget i sin korte Rigsdagsperiode.

Han døde 10. Juli 1876 paa sin Gaard Katholm.

R. 1835. DM. 1850. Kammerherre 1858.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon + Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900.

Dinesen, Adolf Wilhelm, 1845-95, Kaptajn, Forfatter. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 20. April 1892 - 28. Marts 1895. — Venstre.

Født 19. December 1845 i København, Søn af fornævnte Major A. W. Dinesen. Til 1861 gik han i Mariboos Skole i København og var samtidig i Huset hos fhv. Finansminister, Grev Sponneck; han blev 1863 Sekondløjtnant og deltog i Krigen Aaret efter, blandt andet ved Dybbøl, var 1867-70 tjenestgørende Premierløjtnant, men traadte derefter udenfor Nummer (afsk. 1873), drog til Frankrig, hvor han 1870-71 deltog i Krigen som Kaptajn og oplevede Kommunardernes Opstand, som han har skildret i sin Bog »Paris under Kommunen« 1873.

Han afslog et Tilbud om fast Ansættelse i den franske Hær, rejste 1872 til Nordamerika, hvor han det første halve Aar ernærede sig paa forskellig Maade i Nebraska og Chicago, levede derefter et Par Aar som Jæger og Trapper blandt Indianerne og vendte først sidst i 1874 tilbage til Dan-

mark, hvor han hjalp sin syge Fader med Landbruget i dennes to sidste Leveaar. I 1877 tog han til Tyrkiet, deltog i Krigen mod Rusland 1877-78, men blev syg af Malaria og rejste 1878 hjem igen til Fødelandet, hvor han det følgende Aar købte Rungstedlund og Folehavegaard i Hørsholm Sogn.

Fra 1885 var han Medlem af Hørsholm Sogneraad. Foruden den ovenfor nævnte Bog har han tillige skrevet nogle Minder fra Krigen 1864 og 1889-93 de kendte Samlinger »Jagtbreve«, som udgaves under Pseudonymet Boganis. Desuden kom 1879 og 81 et Par Skrifter om »Danmarks Forsvar«; han var afgjort Modstander af Københavns Befæstning lige som af Estrups Provisorier.

Han stillede sig 1887 ved Folketingsvalget i Fredensborg-Kredsen, hvis Folketingsmand, Godsejer Johs. Hage, med Lethed holdt Stillingen; derefter forsøgte han sig 1890 i Grenaa-Kredsen, hvor Gaardejer C. C. Bønlokke i første Omgang bevarede sit Mandat, men to Aar efter besejredes af Dinesen, der denne Gang mønstrede 1101 Stemmer mod 953 og valgtes til Medlem af Folketinget; han stod her ret frit og var 1894 blandt Tilhængerne af Forliget.

Han døde 28. Marts 1895.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Rigsdagskalender, 1890, Tillæg. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. G. Brandes i »Danske Personligheder«, 1889, og Saml. Skrifter, 1900, Bd. 3. Tilskueren 1887, S. 778-96 og 913-36. Mindetale i Folketinget (Clausen) 28. Marts 1895, Tidenden Sp. 3903.

Dinesen, Lars, 1838-1915, Landbruger, Statsrevisor. Folketingsmand for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds-Vedby) 7. Juni 1864 - 14. November 1873 og for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 14.

November 1873 - 20. Maj 1913. — Venstre, senere Højre.

Født 16. November 1838 i Kulby, Finderup Sogn, Holbæk Amt, Søn af Fæstegaardmand Dines Thomasen. Han gik i Tjørnelunde Skole og hjalp samtidig Faderen med Arbejdet paa Gaarden, som han efter den

nes Død bestyrede 1857-68, var paa Grundtvigs Højskole i Vinteren 1859-60 og 1861

og traadte derefter ret hurtigt ind i det politiske Liv.

1864-66 var han Medlem af Finderup Sogneraad, 1865-66 med til at oprette Vallekilde og Høng Højskoler, 1869-77 Tillidsmand i Den sjællandske Bondestands Sparerkasse, 1871-85 Medlem af Skytteforeningernes Overbestyrelse, 1877-78 Redaktør af Højrebladet »Folkets Avis« og fra 1880 Medlem af Bestyrelsen for Grundtvigs Højskole.

Kun 25 Aar gammel valgtes han i Marts 1864 til Rigsraadets Folketing som Repræsentant for Ruds-Vedby-Kredsen, hvis Folketingsmand, Smed Søren Jensen, kun fik halvt saa mange Stemmer som Dinesen; i Juni afløste han ogsaa denne i Rigsdagens Folketing og kaaredes ved Nyvalgene begge Steder i de kommende Aar. Han sluttede sig til Det nationale Venstre, stemte imod den reviderede Grundlov, blev 1865 Medlem af Finansudvalget, hvor han sad lige til 1906 med Undtagelse af Aarene 1894-97; desuden var han til 1870 en af Folketingets Sekretærer, en Post, han ogsaa havde i Samlingen 1890-91.

Han var 1870 med til at danne Det forenede Venstre, men ekskluderedes paa et Partimøde den 17. Marts Aaret efter paa Grund af begyndende Forbindelser med Højre; trods stærk Modstand ved Valget 1872 lykkedes det ham dog at opnaa Genvalg med 1102 Stemmer mod 638 — men Aaret efter lod han sig kaare som Højres Mand i Hillerød-Kredsen, hvor han afløste Gaardejer P. Pedersen, Sigerslevvester; Dinesen repræsenterede derefter Kredsen gennem 40 Aar, ofte genvælgt ved Kaaring, til han i 1913 faldt for Socialdemokraten, Inkassator Vald. Jensen, der sejrede med 71 Stemmers Flertal. I nogle Aar var Dinesen udenfor Partierne, men sluttede sig til sidst til Det moderate Højre.

1880-1901 var Dinesen Statsrevisor, deraf de 7 Aar som Formand, 1883-95 Sekretær i Højres Repræsentantskab, Medlem af Kommissionen af 1888 om Aandsvageanstalterne, af 1892 om offentlige Byggeføretagender i København, af Toldkommissionen af 1895, af Universitetskommissionen og af Folketingets parlamentariske Skattekommission 1900.

Han døde i København 22. September 1915; paa Hillerød Kirkegaard rejstes 1916 en Mindesten for ham.

R. 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og

Rigsdag, 1901-03. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Pennetegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulfi: Den danske Rigsdag, 1879-81. J. Kieler: Førende konservative Skikkelser, Bd. 1, 1924. Fra Holbæk Amt, 1924, S. 101-10. Blaa Bog 1915.

Dinsen, Hans, 1781-1855, Gaardejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 4. Distrikt (Assens) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født i Haderslev 20. Oktober 1781 af fattige Forældre (Faderen var vistnok Rugbrødsbager), fik ved Amtmand Møstings Hjælp 1802 en Friplads paa Brahetrolleborg Seminarium, hvorfra han tog Eksamen 1805, var en Tid Skolelærer, men købte derefter ca. 1820 en Arvefæstegaard i Haagerup samt forpagtede Boltinggaard i Ringesogn og 1824 Fjellebrogaard i Herringe. Her boede han 1826-29, flyttede derfra tilbage til Arvefæstegaarden og 1832 til Barløsegaard, som han havde købt i 1830 og drev til 1842. Paa den Tid tog han til Saltofte, hvor han købte en lille Gaard og blev Medlem af Sogneforstanderskabet 1845-51.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Assens-Distriktet og valgtes med 227 Stemmer, medens den senere Folketingsmand, Prokurator H. V. Ettrup, og Landstingsmand H. C. J. Cederfeld de Simonsen kun opnaede ca. 60; anderledes ved de derpaa følgende Folketingsvalg i samme Kreds. 1849 blev Postmester O. T. Thomsen den foretrukne, 1852 blev Ettrup valgt, medens Dinsen ved disse to Lejligheder fik henholdsvis 72 og 151 Stemmer; ved Valget i Maj 1853 trak han sig tilbage til Fordel for Lærer H. Th. Møller, som dog ikke opnaede halvt saa mange Stemmer som Ettrup.

Siden stillede Dinsen sig ikke; han døde godt to Aar senere i Saltofte 7. Oktober 1855.

Bariod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

van Dockum, Carl Edvard, 1804-93, Kommandør, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 12. Marts 1849 og Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 14. Juni 1855 - Januar 1858. — Konservativ.

Født 29. Februar 1804 i København som Søn af Admiral Jost van Dockum. 6 Aar

gammel kom han i Huset hos en Tante i Epinal i Frankrig, hvor han fik sin første Opdragelse, medens Faderen var udenlands; 1813 tog han med denne hjem igen til Danmark, kom 1815 paa Søkadetakademiet, blev 1821 Sekondløjtnant, var nogle Aar i fransk Tjeneste, blev 1828 Premierløjtnant, senere Adjudant hos Admiralen og 1835 Kommandør paa Dampskibet »Kiel«. 1840 blev han Kaptajnløjtnant, Adjudant hos Generalguvernøren over De dansk-vestindiske Øer samt Havnekaptajn paa St. Croix til 1842, Lærer ved Søkadetakademiet 1846 og dets Chef til 1850, Kaptajn 1847 og gjorde som saadan Tjeneste i Krigen 1848-50, hvor han deltog i Blokaden af Østersøen.

1852 blev han Kommandørkaptajn, 1853 Chef for Linieskibet »Dannebrog«, 1857-59 var han Gesandt i England, blev Kontreadmiral, var en Tid Flaadeinspektør og 1863 og 64 Chef for Østersø-Eskadren; 1867 blev han Chef for Søofficerskorpset og 1868-74 Viceadmiral. Han har udgivet sine Erindringer 1893 og Minder fra sin franske Krigstjeneste 1888.

Han blev 1848 Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling som kongevalgt Medlem, men udtraadte allerede i Marts 1849, fordi han maatte deltage i Østersøblokaden; ved Landstingsvalgene 1849 stillede han sig i 2. Kreds, men faldt trods et ret stort Stemmetail. Paa samme Maade gik det ved et Suppleringsvalg sammesteds i 1850 samt i 10. Kreds 1854, hvor Orla Lehmann blev den foretrukne; 1855 kaaredes han til Folketingsmand i Aarhus-Kredsen, som han dog forlod inden Valget i Juni 1858.

Han var 1850 blevet Marineminister i Moltkes 2. Ministerium, hvor han 25. November afløste C. L. C. Irminger; han beholdt Posten i Moltkes to følgende Ministerier og gik først af, da Bluhme 27. Januar 1852 overtog Regeringen. 17. September 1866 blev han atter Marineminister, idet han afløste den for Grove vikarierende Indenrigsminister Estrup i Ministeriet Frijs; van Dockum trak sig imidlertid tilbage 1. November 1867 paa Grund af forskellige Uoverensstemmelser, bl. a. om Salget af De vestindiske Øer.

Han døde 29. Januar 1893 i Helsingør.

Kammerjunker 1823. R. 1843. DM. 1848. Kammerherre 1851. K. 1853. SK. 1859.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon + Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Se endvidere: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. 3, S. 167.

Doose, Heinrich August, 1858-1937, Gaardejer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 5. April 1898 - 29. Maj 1906. — Venstre-Reformpartiet.

Født 11. Januar 1858 paa Herregaarden Eskildstrup sydfor Ringsted, hvor hans Fader, Hans Ditlev Doose, dengang var Mejeriforpagter. Efter at have gaaet i Almueskolen kom Doose i Roskilde Katedralskole 1869-72, hvorefter han kom ud at lære Landvæsen, først paa Vigersdalsgaard ved Ringsted, saa paa Conradsfeldt ved Haslev. Han kom 1875 til den af Faderen købte Gaard, Trosbjerggaard i Høm sydfor Ringsted, som han 1892 selv blev Ejer af.

Han interesserede sig især for Biavl, og da Midtsjællands Biavlerforening dannedes 1885, blev han dens første Formand, et Hverv han røgtede i seks Aar; endvidere var han siden 1897 Medlem af Sogneraadet, 1891-99 Formand for Foreningen til Oplysningens Fremme for Ringsted og Omegn og fra 1899 for Ringstedegnens Landboforening, 1899-1902 Medlem af Bestyrelsen for Ringsted Andelssvineslagteri og i Bestyrelsesraadet for Aktiebryggeriet Alliance i Ringsted.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig i Frederiksværk-Kredsen mod Højre-Folketingsmanden, Gaardejer Hans Jørgensen og opnaaede 1045 Stemmer, 22 flere end denne; Doose genvalgte 1901 og 1903 med stigende Stemmetal, til daværende Kaptajn Parkov fra Hellerup i 1906 tilbageerobrede Kredsen for Højre. Doose, som tilhørte Venstre-Reformpartiet, søgte ikke Valg siden.

Han døde 3. September 1937.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903.

Drejer, Carl Peter Frederik, 1808-71, Proprietær. Landstingsmand for 5. Kreds 24. September 1850 - 18. Oktober 1866. — Nationalliberal.

Født 3. Marts 1808 i Evedrup Præstegaard ved Hobro, Søn af Sognepræst Niels Drejer. 1823-27 var han Skriver paa Lysgaard og Hids Herredskontor, tog 1828 dansk juridisk Eksamen; 1829-33 var han Fuldmægtig paa Byfogedkontoret i Skive og 1834-42 Godsforvalter paa Lundbygaard og Oremandsgaard ved Vordingborg. Ved Ægteskab med en Datter af den norske Højesteretsassessor P. Collett fik han 1842 Midler til at købe den 28 Tdr. Hartkorn store Glostrupgaard ved Nakskov.

1854-56 og 1868-70 var han Medlem af Maribo Amsraad, siden 1848 Landvæsenkommissær og 1860 Formand for Taksationskommissionen for offentlige Stiftelsers Gods i Maribo Amt, 1865 Formand for Dansk Folkeforenings Afdeling i Nakskov og 1854 Medstifter af Maribo Diskontobank.

Ved Landstingsvalgene i 5. Kreds, Maribo Amt, stillede han sig 1849 med adskillige andre; han fik det fjerdehøjeste Stemmetal og maatte paa Omvalg med Nr. 3, Gaardejer P. H. Steffensen, der manglede 3 Stemmer i det absolutte Flertal, men ogsaa i anden Omgang sejrede over Drejer. Da Købmand K. B. Sidenius Juli 1850 traadte ud, blev Drejer valgt til hans Afløser ved Suppleringsvalget i September, og genvalgte siden med højeste Stemmetal; han stemte 1866 for den reviderede Grundlov, men trak sig derefter tilbage uden at søge Genvalg i Oktober.

19. December 1855 valgtes han af Landstinget til Medlem af Rigsraadet af 1855, hvor han sad, til han 16. Juli 1863 trak sig tilbage; desuden kaaredes han 5. Marts 1864 til Nakskov-Kredens Repræsentant i Rigsraadets Folketing, hvor han tillige blev Medlem af Finansudvalget og 1865 genvalgte med næsten dobbelt saa mange Stemmer som sin Modkandidat, Gaardejer P. Skytte, der 1866 blev hans Afløser i Landstinget. Drejer havde 1850-53 og 1854-64 været en af Tingets Sekretærer og bl. a. Medlem af Udvalg om Sogne- og Amtsraadsvalg 1853-54, 1858 Formand og Ordfører

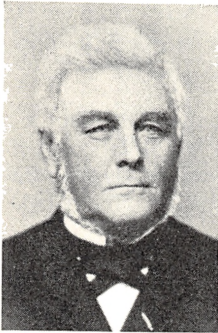
for Udvalg om Tørvemosers Udskiftning og Aaret efter for Udvalg om Brandvæsen paa Landet og Landbygningers Brandforsikring. Han stemte 1853 imod Arvefølgeoven.

Drejer døde 11. Juli 1871.

R. 1862.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Dresing, Frederik Nicolai, 1823-94, Proprietær. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 14. Juni 1861-7. Juni 1864 og 14. Juni 1864-4. Juni 1866 samt Landstingsmand for 7. Kreds 18. Oktober 1866-15. Juli 1894. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 29. August 1823 i København, Søn af Tallofferforvalter Stephan Nicolai Dresing. 1841 blev han Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn, 1847 juridisk Kandidat, 1849-50 Fuldmægtig og konstitueret Byskriver

ver i Randers og derefter et Aars Tid Sagførerfuldmægtig i København, til han 1851 blev Bestyrer af Godset Rødslet nordfor Nørresundby og Forpagter af dets Teglværk. Samtidig giftede han sig med en Datter af Godsforvalter Michael L. Lund til Vorbjerggaard ved Nørresundby, en Gaard han 1856 købte af Svigerfaderen.

1859-85 var han Formand for Sundby-Hvorup Sogneraad, fra 1866 Formand i Direktionen for Brandforsikringsforeningen for rørlige Ejendele paa Landet i Aalborg og Hjørring Amter og Medlem af Bestyrelserne for forskellige Landboforeninger.

Ved Folketingsvalget 1861 modtog Dresing Opfordring til at lade sig opstille i Nørresundby-Kredsen mod dennes Folketingsmand, cand. theol. P. Chr. Zahle, der faldt med 268 Stemmer mod Dresings 382; ved Valget til Rigsraadets Folketing i Marts 1864 valgtes Ringkøbing-Kredsens tidligere Folketingsmand, Pastor Schøler, og denne var ved Folketingsvalget 7. Juni samme Aar eneste Kandidat, men opnaaede kun 124 Stemmer mod 131. Ved Omvalget Ugen efter besejrede Dresing atter Zahle, dog kun med 18 Stemmer, og ved det før-

ste Folketingsvalg 1866 vandt Zahle en ret overlegen Sejr.

Samme Efteraar valgtes Dresing i 7. Landstingskreds, som han repræsenterede lige til sin Død; han var 1868-74 en af Tingets Sekretærer og 1875-93 Statsrevisor, de to sidste Aar Formand, samt en Aarrække Medlem af Rigsretten.

Han døde 15. Juli 1894 paa Vorbjerggaard.

R. 1875. DM. 1892.

Bricka I. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81. Thomas Larsen: En Gennebrudstid, Bd. 2, 1922, S. 157. Mindetale i Landstinget (Matzen) 1-10-1894, Tidenden Sp. 22.

Drewsen, Johan Christian, 1777-1851, Fabrikejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Frederiksborg Amts 2. Distrikt (Hellebæk) 19. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 4. December 1849-25. Juli 1850. — Nærmest Venstre.

Født 23. December 1777 paa Strandmøllen ved København, Søn af Papirmager Christian Drewsen. Han deltog tidligt i Papirfabrikkens Drift, og da han 1798 ægtede en Datter af Skuespilleren Michael Rosing, overlod Faderen ham en Gaard i Smidstrup nordfor Møllen; 1801-08 var han Løjtnant ved Landeværnet, købte 1804 to Gaarde i Lundtofte nordfor Lyngby og arvede 1810 Strandmøllen; 1840 optog han sine Sønner i Firmaet, som da fik Betegnelsen Drewsen & Sønner, trak sig 1844 tilbage og overdrog 1848 hele Virksomheden til Sønnerne. Desuden havde han 1821 været med til at anlægge nogle Oliemøller og 1827 Fajancefabrikken Søholm.

Hans Interesse for Landbruget viste sig tillige paa forskellig Maade; allerede 1812 blev han Medlem af Landhusholdningsselskabet, var 1817-33 Formand for dets Agerdykningskommission og 1819-30 en af dets Præsidenter, var 1818 med til at stifte »Agerdykningselskabet for Københavns Amt«, foretog 1819 og adskillige Gange siden Studie-

rejser til Udlandet, hvorfra han 1829 skaffede den første Papirmaskine til Danmark. Han skrev forskellige landbrugskyndige Skrifter og Artikler i Tidsskrifter, var 1835 Medstifter af Trykkefrihedsselskabet, blev samme Aar Medlem af Videnskabernes Selskab, fra 1842 Medlem af Københavns Amtsråd, 1843 Medstifter af og Formand for Landkommunalforeningen for Københavns Amt og 1846 Medstifter af Bondevennernes Selskab, i hvis Bestyrelse han fik Sæde.

Fra 1834 havde Drewsen været Medlem af Roskilde Stænderforsamling, hvor han stod som en af Bøndernes Førere; ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Holbæk Amts 2. Distrikt, men fik kun 30 Stemmer. Ugen efter afslog han at faa Sæde blandt de kongevalgte Medlemmer, og da der nogle Dage senere skulde være Omvalg i Hellebæk-Distriktet i Frederiksborg Amt, hvor Gæstgiver Mentz som eneste Kandidat kun havde opnaaet 92 Stemmer mod 135, valgtes Drewsen med 194 Stemmer, idet Mentz trak sig tilbage og den i første Omgang for sent anmeldte Kammerraad J. Rasmussen fik 90 Stemmer færre. Ved Folketingsvalgene 1849 kaaredes han i Lyngby-Kredsen, men traadte ud knapt et halvt Aar senere af Helbredshensyn.

Han døde i København 25. August 1851 og blev begravet paa Søllerød Kirkegaard, hvor man har rejst ham et Monument med Broncebuste.

Kammerraad 1817.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon + Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. J. C. Drewsen: Strandmøllen, 1916. Memoirer og Breve XXV. J. C. Drewsens Rejsedagbog, 1941. J. A. Hansen: Politiske Skildringer af afdøde danske Mænd, 1854, I, S. 217. Se endvidere: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 171.

Drewsen, Michael, 1804-74, Fabrikejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Skanderborg Amts 4. Distrikt (Linæa) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 4. December 1849 - 10. August 1851 og for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 20. September 1854 - 14. Juni 1855. — Venstre.

Født 15. Oktober 1804 paa Strandmøllen ved København, Søn af forannævnte Fabrikejer J. C. Drewsen. Han deltog i Arbejdet paa Faderens Fabrik, var med den-

ne paa nogle Rejser i Udlandet, blev 1840 sammen med en Broder optaget i Firmaet som Faderens Kompagnon, 1844 overtog de Driften, og 1848 blev de Ejere. 1844 havde de to Brødre tillige arvefæstet Hovedgaardens Silkeborgs Jorder med tilhørende Vandkraft, anlagde her Silkeborg Papirfabrik, hvorom den senere By opvoksende; 1848 købte detillige Strandmøllen og 1854 Ørholm og Nymølle Papirfabrikker, hvorefter de i 1865 delte Ejendommene imellem sig. Michael Drewsen blev derved Eneejer af Silkeborg-Fabrikken, som han dog solgte 1869, og købte i Stedet nogle svenske Godser.

Han stod 1854 i Spidsen for Grundlovsfesten paa Himmelbjerget, fik 1857 Sæde i Silkeborg Kommunalrepræsentation, var fra 1861 Leder af Aktieselskabet for Sejls paa Silkeborgsøerne og 1866 en af Indbydterne til Hedeselskabets Stiftelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Skanderborg Amts 4. Distrikt med 279 Stemmer, medens den senere Folketingsmand, Birkerdommer Hack Kampmann fra Hammel, kun fik 196; ved det paafølgende Folketingsvalg kaaredes Drewsen i Skanderborg-Kredsen, men nedlagde allerede August 1851 sit Mandat. Han var 1850 Medlem af Folketingets Finansudvalg. 1854 optraadte han som ivrig Modstander af Ministeriet Ørsted, lod sig ved et Suppleringsvalg i Grenaa-Kredsen samme Aar kaare til Folketingsmand, stod i Spidsen for den store jydsk Adresedeputation mod Ministeriet og var Medforslagsstiller til Rigsretsanklagen; han genvalgtes ved de ordinære Folketingsvalg i December samme Aar, men lod sig ikke genopstille 1855. Han afslog næsten samtidig, 20. Juni 1855, et Valg til Landstinget for 10. Kreds, hvor han 1849 forgæves havde søgt Valg.

Han døde i København 26. Februar 1874; en Broncestatue rejstes 1892 for ham i Silkeborg, hvor han ligger begravet i en aaben Gravhøj paa den ældre Kirkegaard.

FM. i Guld 1845. R. 1853. K. 1855.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder,

1875. Østjydske Hjemstavn, I, S. 26-27, 1936. V. Drechsel: Silkeborg 1840-80, 1880, S. 26. Ad. Bauer: »M. Drewsen« i »Jyske Haandværkere og Fabrikanter«, 1893, S. 17-30. III. Tid. 1874. Nr. 754.

Dreyer, Jørgen Christian, 1832-97, Redaktør. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866. — Venstre, senere Højre.

Født 11. Maj 1832 paa Øen Gjøel i Limfjorden, Søn af Sognepræst Jørgen Gantzel Blicher Dreyer. Efter nogle Aars Hjemmeundervisning kom han 1845 i Odense Katedralskole, hvorfra han 1851 blev Student; 1855 blev han cand. jur. og fik Ansættelse i det slesvigske Ministerium, hvor han 1857 avancerede til Kancellist og to Aar efter til Fuldmægtig. Gennem sit Giftermaal med en Plejedatter af M. C. Hempel blev han 1861 Ejer af Fyns Stiftsbogtrykkeri og »Fyns Stiftstidende«, som han redigerede til 1892, da Sønnen Morten overtog det, medens den i 1887 erhvervede Hempelske Boghandel 1894 overgik til en yngre Søn.

1862-66 var han Formand for Odense Industri- og Haandværkerforening, 1864-88 Medlem af Byraadet, 1869-83 Formand for dets tekniske Udvalg; han nævnes som den første Bogtrykker herhjemme, som indførte Gasmaskine som Drivkraft, var 1879 Medstifter af Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk og Medlem af dens Repræsentantskab til 1885, i Bestyrelsen for Nordfynske Jernbaner 1882-86, Medstifter af Foreningen for den konservative Presse og dens Formand 1886-96 samt en Aarrække Repræsentant i Fyns Diskontokasse og Medlem af Bestyrelsen for Albani-Bryggeriet.

1864 og 65 kaaredes Dreyer til Rigsraads Folketing i Odense 1. Kreds, og paa samme Maade gik det ham ved Folketingsvalget 1864 og ved det første Valg i 1866 i samme Kreds, men han trak sig tilbage efter i 66 at have stemt for den reviderede Grundlov. Han var Medlem af Finansudvalget hele sin Tid, og 1866 blev han Medlem af Forsvarskommissionen.

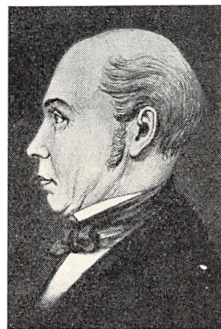
Han døde 7. Marts 1897 i Odense.

Kancelliraad 1861. R. 1865. DM. 1872. Justitsraad 1882. Etatsraad 1886.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II.

Drierfer, Joachim Jacob, 1799-1861, Raadmand. Landstingsmand for 3. Kreds 25. August 1854 - 20. Juni 1859. — Nærmest Venstre.

Født i København 9. December 1799, Søn af Linnedvæver J. C. Drierfer. 1816 blev han Volontør i det danske Kancellis Revisionskontor for Overformynderimidler, 1820 Kancellist og 1828 Fuldmægtig paa samme Kontor; 1818 blev han exam. juris, 1829 juridisk Kandidat og 1830 Førstefuldmægtig i Revisionskontoret for offentlige Stiftelsers Midler. 1834 blev det overdraget ham at undersøge forskellige Misligheder, der igennem godt en Snes Aar var indløbet i Overformynderiets Regnskaber, og 1836 blev han derpaa udnævnt til Kancellisekretær.

Drierfer, der 1838 var blevet Raadmand i København, hvilken Stilling han varetog indtil 1. Marts 1858, blev ved Giftermaal 1849 tillige Grundejer i København. Han stiftede et Legat paa 30 000 Rdl. til at fremhjelpe dygtige Haandværkere.

Da Pastor A. A. Sørensen, Førslev, 1854 udtraadte som Landstingsmand for 3. Kreds, stillede Drierfer sig sammen med den tidligere Folketingsmand i Ringsted-Kredsen, Etatsraad Spandet, og daværende Arvefæster, senere Landstingsmand i samme Kreds, F. H. L. Lüders, til Suppleringsvalget; her valgtes Drierfer med 137 Stemmer, medens de to andre fik henholdsvis 108 og 1 Stemme.

Drierfer genvalgtes ved det ordinære Landstingsvalg 1855, blev et Par Maaneder efter Medlem af Rigsretten, var Medlem af forskellige Udvalg om københavnske Forhold, men lod sig i 1859 ikke genopstille.

Han døde 3. Marts 1861.

Kancelliraad 1839. Justitsraad 1842.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Duntzfelt, William Frederik, 1792-1863, Raadmand, Direktør. Medlem af Den grund-

lovgivende Rigsforsamling for Københavns 5. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 12. Juni 1792 i København, Søn af Grosserer, Agent Christian Wilhelm Duntzfelt. 1803-07 opholdt han sig hos en hollandsk Præst i Nærheden af Haag, kom derefter hjem paa Faderens Kontor i Handelsfirmaet Duntzfelt, Meyer & Co. 1809 deltog han i en Udenlandsrejse med Faderen, der døde undervejs i Paris.

Aaret efter fik han Myndighedsbevilling og indtraadte i Firmaet; 1812 fik han Grossererborgerskab, forlod 1825 det gamle Firma og stiftede sit eget, Det østersøiske Kompagni, som dog ophævedes tre Aar senere. 1837 blev han handelskyndig Direktør i Asiatick Kompagni, der imidlertid 1843 maatte likvidere, og derefter, i Tiden fra 1846 til sin Død, var han Medbestyrer af »Fredens Møllers Fabrikker«.

Duntzfelt var allerede 1819 blevet Medlem af Grosserersektionens Komité og var det til sin Død, 1829 var han Medstifter og til 1856 Direktør for Københavns Centralbank, 1833-36 fransk Vicekonsul, blev Repræsentant i Det københavnske Brandassurancekompagni, 1838 var han en af Københavns 32 Mænd og derefter Borgerrepræsentant 1840-48 og 1848-58 Raadmand i København, ligesom han 1842-48 sad i Roskilde Stænderforsamling.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling fik han i Københavns 5. Distrikt 491 Stemmer og valgtes; Generalkrigskommissær Wiborg fik 123 Stemmer, og tre andre Kandidater traadte tilbage. Ved et Suppleringsvalg 1854 i 1. Landstingskreds søgte Duntzfelt Valg sammen med adskillige andre, men kom med N. F. S. Grundtvig til at staa nederst paa Listen, begge med kun 4 Stemmer. Ellers søgte Duntzfelt ikke Valg til noget af Tingene.

Han døde i København 12. Oktober 1863.

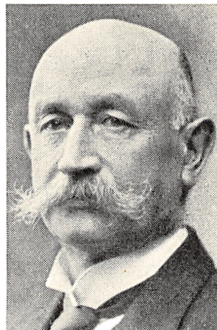
R. 1840. Etatsraad 1857.

Bricka I. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hauch-Fausbøll: Slægt-haandbogen, 1900, S. 152.

Døcker, Johannes Carl, 1860-1938, Proprietær, Statsrevisor. Landstingsmand for

7. Kreds 21. September 1906 - 11. Maj 1918 samt landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 22. September 1936. — Højre, senere Det konservative Folkeparti.

Født 11. Februar 1860 paa Ravndrupgaard østfor Ringe paa Fyn, Søn af Proprietær Julius Theodor Døcker. 1876 tog han 4. Klasses Hovedeksamen fra Schneekloths Skole, lærte derefter Landvæsen, var bl. a. Forvalter paa Katri-nebjerg ved Strib og 1886-1915 Ejer af den ca. 10 Tdr. Hartkorn store Rørbæk Hovgaard ved Hobro.

Han var med til at stifte Rørbæk Andelsmejeri og Hobro og Omegns Bank og var gennem mange Aar Formand for Bankens Repræsentantskab.

Ved Folketingsvalgene 1901 og 03 stillede han sig i Hjørring-Kredsen mod M. C. Jungersen, som sejrede overlegent, og bedregik det ikke i Frederikshavn-Kredsen 1906 mod dennes Folketingsmand, Gaardejer Hans Madsen; derimod valgtes Døcker et Par Maaneder senere ved Landstingsvalgene i 7. Kreds, som han repræsenterede til 1918, og var derefter landstingsvalgt Medlem. Han tilhørte Højre, senere Det konservative Folkeparti, i hvis Partibestyrrelser han havde Sæde.

1907-09 og 1914-20 var han en af Tingets Sekretærer, Statsrevisor 1910-33, Formand de sidste 10 Aar; desuden har han været Medlem af Landbrugstoldkommissionen af 1899, af Tyendelovskommissionen af 1905 i Aarene 1908-10, af Landbokommissionen af 1911, af Jernbaneraadet 1915-25, af Den overordentlige Kommission til dens Ophævelse 1921 og derefter af dens Afviklingsudvalg og af Statens Jordlovsudvalg.

Han døde 24. August 1938.

K^o 1934.

Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Blaa Bog 1938.

Dønnergaard, Hans Jensen, f. 1854, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 22. September 1880 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 22. Januar 1854 i Eberup nordfor Ringsted, Søn af Boelsmand Jens Hansen. Efter at have gaet i Almueskole tog

han fat paa Landbruget, blev 1879 Forpagter af Dønnergaard i Ovsager ved Lejre, senere blev han Ejer og tog Navn efter den. Han var en Tid Medarbejder og ogsaa Redaktør af »Roskilde Dagblad«.

Han var 1884 Medstifter af og til 1889

Formand for Fællesforeningen af Sjællands Forbrugsforeninger, endvidere for Ovsager Forbrugsforening 1883-86 og 88-91 og for Andelsmejeriet »Landmandslyst« 1887-89 samt 1884-86 Medlem af Bestyrelsen for Roskilde Amts Skytteforening, og endelig var han Indehaver af

de senere saa skæbnsvangre Poster som Kontordagsbestyrer i Den sjællandske Bondestands Sparekasse 1885-89 og Bestyrelsesmedlem og Smørsmager i Smøreksporforeningen 1888-89.

Ideen til sidstnævnte Forening var Dønnergaards, men det var Alberti, der lancerede den og ved Bestyrelsesvalgene sørgede for, at Dønnergaard ikke som paa-tænkt blev Næstformand, hvorfor der opstod Nag mellem dem, som mulig allerede var begyndt, da der i sin Tid arbejdedes paa en Plan om at overdrage Bondestandens Sparekasse til en Bestyrelse af Ernst Brandes, Hørup og Dønnergaard. Det kom inden længe til et Opgør; urigtig Statusoversigt fra Albertis Side fremkaldte halvt i Spøg en falsk Smørbalance fra Dønnergaards Haand, men Alberti gennemskuede snart, hvem Ophavsmanden til det sidste var, og fældede ham efter en haardhændet Retsforfølgelse, der endte ved Højesteret 1892.

Kort forinden, i Januar, flygtede Dønnergaard imidlertid til Amerika med sin Familie, blev 1897 Ejer af en Savmølle med Ejendom i Byen Seattle i en af de vestlige Stater; han havde Aaret i Forvejen begaaet forskellige Uregelmæssigheder og søgte forgæves at rette et Modangreb mod Alberti, hvis bedrageriske Transaktioner han allerede da havde faaet Færten af. I Februar 1910 fik han sin Straf eftergivet.

Da Svinninge-Kredsens Folketingsmand, Gaardejer H. P. Andersen, Gislinge, 1880 var død, blev Dønnergaard hans Efterfølger, idet han valgtes med 947 Stemmer mod Højres 544; han genvalgtes med store Stemmetal, til han ved Valget 1890 paa

Grund af Retssagen maatte trække sig tilbage. 1882-85 havde han været en af Folketingets Sekretærer.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81. »Afttryk af Forhørene i den Dønnergaard'ske Sag«, udg. af A. Alberti, 1890. Fra Holbæk Amt, 1932, S. 94-110. Den sjællandske Bondestands Sparekasse 1856-1931, S. 99, 102-05.

Eberlin, Adolph Emanuel Conradt-, 1822-1903, Birkedommer. Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 28. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Højre.

Født 2. Oktober 1822 i København, Søn af Politirets-, senere

Højesteretsassessor Peter J. A. Conradt-Eberlin. Student 1839 fra Metropolitanskolen, juridisk Kandidat 1846 og de første fire Aar derefter Volontær i Finansministeriet; 1848-51 var han tillige Sagførerfuldmægtig i København, blev 1851 Kopist i Kriminal- og

Politiretten, Fuldmægtig 1855 og Birkedommer og Skriver samt Branddirektør paa Samsø 1856, hvorfra han ti Aar efter avancerede til Byfoged, Politimester, By- og Raadstueskriver i Randers; 1871 konstitueredes han som Birkedommer og Skriver i Københavns Amts søndre Birk, fastansattes det følgende Aar og tog sin Afsked 1881.

To Aar efter at være kommet til Samsø stillede han sig til Folketingsvalget dér; som Modkandidat fik han J. J. Nielsen, Melby, der 1853-54 havde repræsenteret Kredsen, men ved de to følgende Valg ikke opnaaede Stemmer nok. Det gik ham lige-saa-dan i 1858, idet Eberlin fik over tre Gange saa mange Stemmer og dermed var valgt. Han lod sig dog ikke genopstille i 1861. I den tre-aarige Periode han sad, var han en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 8. Juli 1903 paa Dalsgaard ved Kjellerup.

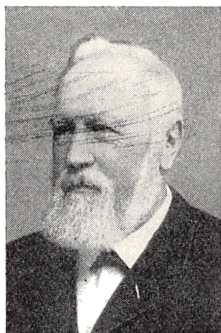
Kancelliraad 1869. R. 1878.

Richter: Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Eckardt, Johan Christian Frederik, 1823-99, Proprietær, Løjtnant. Folketingsmand

for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 3. December 1856-14. Juni 1858 og 14. Juni 1861-7. Juni 1864. — Højre.

Født i Helsingør 3. Juli 1823, Søn af Købmand Christian Frederik Eckardt. Han kom i Borgerdydsskolen i København og blev Student 1841, studerede Jura nogle Aar, men besluttede 1846 at blive Landmand; han arbejdede som saadan paa Ødemark ved Sorø og paa Hofmangave, Fyn.

1848 meldte han sig som Frivillig til Hæren, blev Løjtnant 1849, men blev kort efter alvorligt syg og tog sin Afsked samme Aar. 1850-51 foretog han en Rekreatjonsrejse og Studierejse og opholdt sig blandt andet i England, Frankrig, Italien og Tyskland. Ved Hjemkomsten købte han Ørumgaard nordfor Vejle Fjord og drev den op til en mønsterværdig Bedrift. Eckardt var Medlem af Sogneforstanderskabet for Ørum Sogn 1852-68, de sidste Aar Formand, samt fra 1865 til sin Død Medlem af Vejle Amtsraad. Han var tillige Medlem af Bestyrelsen for Landboforeningen, som i 1864 valgte ham til Formand, efter at han i 1859 havde taget Initiativet til den første Udstilling herhjemme af Landbrugsredskaber og -maskiner. Fremdeles var han i 1872 med til at stifte Fællesforeningen af jyske Landboforeninger, hvis Æresmedlem han blev 1898, og fra 1872 til 1899 var han Medlem af Landhusholdnings-selskabets Bestyrelsesraad.

Ved et Suppleringsvalg i Bjerrekredsen 1856 blev Eckardt ved Kaaring valgt ind i Folketinget; ved det ordinære Valg knap to Aar efter kaaredes imidlertid en anden, men ved det paafølgende Folketingsvalg i 1861 valgtes han paany trods to Modkandidater. En af disse sejrede ved Valget til Rigsraadets Folketing i Marts 1864 over Eckardt, der trak sig tilbage ved de almindelige Valg kort efter. Først 1879 søgte han paany Valg, først i Vejlekredsen og 1881 og 87 atter i Bjerrekredsen, hver Gang uden Held. Han var 1861-64 en af Folketingets Sekretærer og bl. a. Medlem af Kommissionen for Hoveriets Afskaffelse 1857 og for Jernbanetakationsvæsenet 1865.

1889 udgav Eckardt Bogen »Mit Fangenskab i 1864«; han tog Initiativ til Oprettel-

sen af en Alderdomsforsørgelseskasse for Vejle Amt og har ikke ringe Andel i Tilvejebringelsen af Vejle Museum.

Han døde paa Ørumgaard 15. Januar 1899.

R. 1866. Etatsraad 1882. DM. 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Galschiøt: Landbrug og Landmænd, 1888.

Effersøe, Oliver Johan Thomas Ludvig, 1863-1933, Sysselmand. Folketingsmand for Færøerne 22. Juni 1906-20. Maj 1913. Landstingsmand for 12. Kreds (Færøerne) 10. Juni 1914-16. August 1915 og for 7. Kreds (Færøerne) 4. Februar 1921-1. Oktober 1928; landstingsvalgt Medlem 4. April 1929-8. Marts 1933. — Venstre.

Født 20. Marts 1863 i Tveraa paa Suderø, Søn af Sysselmand Gudmund C. L. J. Effersøe. Han var Kontorist paa Byfogedkontoret i Nykøbing F. 1881, blev dansk Jurist det følgende Aar og derpaa Fuldmægtig paa Faderens Kontor i Suderø 1883-94, samtidig Postekspeditør i Trangisvaag til 1905, Sysselmand for Suderø Syssel 1894-1920 og Medlem af Lagtinget 1889-92, 1900 og 1905-31, dets Formand 1924-28.

Desuden var Effersøe Medlem af Frodebø Sogns Kommune-Forstanderskab 1888-1905, fra 89 dets Formand, Formand for Suderø Præstegælds Forligskommission fra 1894-1905, i Bestyrelsen for Suderø Selvhjælpsforening, Formand for Valgforstanderskabet, Valgnævnet og Sygehusbestyrelsen paa Suderø, for Tveraa Afholdsforening, for A/S Færøernes Skibsværft samt Repræsentant paa Suderø for Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer og for Ulykkesforsikringsforeningen for danske Fiskere. Han var i 1906 Medstifter af Sambandspartiet, flere Aar dets Formand, og Medlem af Direktionen for Færø Amt's Sparekasse 1918-23.

Ved Folketingsvalget 1906 sejrede Effersøe overlegent over Færøernes tidligere Folketingsmand, Kongsbonde J. Patursson, der ogsaa 1910 opstilledes mod ham, men uden Held; ved Valget 1913 trak Effersøe sig tilbage for ved Grundlovsvalget 1914 at

gøre sin Stemme gældende i Landstinget, hvortil han efter to Omvalg opnaaede Stemmemaajoritet over Patursson. Effersøe genvalgtes 1915, men udtraadte samme Aar. Han blev atter valgt til Landstinget ved de almindelige Valg, der fandt Sted paa Færøerne 4. Februar 1921, og sad Perioden ud. I 1929 blev han landstingsvalgt Medlem.

Paa Rigsdagen fik han gennemført adskillige betydningsfulde Love for Færøerne, blandt andet om Post og Telefon, Kommunalstyre samt den vigtige Havnelov af 1913, men medvirkede ogsaa ved dansk Lovgivning i Almindelighed; han var Medlem af Rigsretten 1923-28, dens Viceformand 1925, Medlem af Udenrigspolitisk Nævn 1923-28 og Folketingets 2. Viceformand 1910-12, dets 1. Viceformand 1912-13.

Effersøe døde i Charlottenlund 8. Marts 1933.

R. 1907. DM. 1921.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-10. Blaa Bog 1932.

Effersøe, Oliver Petrus, 1830-97, Realskolelærer. Folketingsmand for Færøerne 18. Oktober 1869 - 5. Oktober 1872. — Mellem-partiet, senere liberal Højremand.

Født 22. Juni 1830 i Thorshavn, Søn af Skolelærer Jon Gudmundsson fra Island, som kaldte sig Effersøe efter Øen Ørfarsey ved Reykjavik, der tilhørte hans Far; O. P. Effersøe var Farbroder til forannævnte Folke- og Landstingsmand Oliver Effersøe. Han tog 1847 fra Færøerne til København for at studere, fik

Aaret efter almindelig Forberedelseeksamen, 1851 Studentereksamen, derpaa Filosofikum og tog saa fat paa det juridiske Studium, som han dog ikke fuldendte; han blev nemlig mere og mere optaget af at undervise andre, dels i Skoler og dels privat og endte 1871 som Lærer ved Realskolen i Thorshavn, hvor han blev til sin Død.

1864 gik Effersøe med som Frivillig i Krigen, gjorde Tjeneste ved 18. Regiment og udmærkede sig blandt andet ved Dybbøl og ved Fægtningen ved Kjær By, hvor han saaredes og kom i Fangenskab. Han

var 1869-88 og 1891-94 Medlem af Færøernes Lagting, 1873-78 og 1881-86 af Thorshavns Kommunalbestyrelse og af Færø Amts Skoledirektion samt havde flere andre Tillidshverv, bl. a. var han en Tid Medlem af Direktionen for Færø Amts Sparekasse. Endelig var han i fire Aar Redaktør af Ugebladet »Dimmalætting«.

Effersøe, som 1865 var blevet Medlem af Rigsraadets Folketing, repræsenterende Færøernes Valgkreds, stillede sig sammesteds ved begge Folketingsvalgene 1866 mod fhv. Landfoged, Justitsraad J. A. Lunddahl fra København, som det dog først ved Valget 1869 lykkedes ham at besejre; Effersøe havde desuden i Oktober 1866 søgt Valg i 12. Landstingskreds (Færøerne) mod Sysselmand H. C. Müller, men fik kun to Stemmer mod dennes 13. Ved Folketingsvalget 1872 søgte han ikke Genvalg.

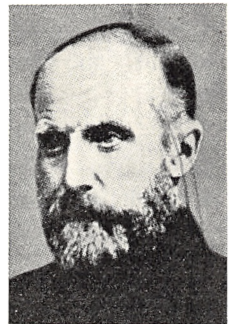
Effersøe døde i Thorshavn 7. Januar 1897.

R. 1889.

Pennetegninger, 1870.

Eiler, Daniel, 1805-87, Gaardmand. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 27. Maj 1853 - 8. Oktober 1855. — Nationalliberal.

Født i Jernved Præstegaard ved Ribe 25. Juli 1805, Søn af Sognepræst Jakob Eiler, der i 1813 forflyttedes til Lejrskov-Jordrup ved Kolding; Sønnen oplærtes til Landbruger og overtog 1832 en Gaard som Faderen havde købt i det nærliggende Ferup. Daniel Eiler drev den indtil 1868, hvor han overdrog den til en Søn, hos hvem han da gik paa Aftægt.

Eiler var 1842-50 Sogneforstander og Skolepatron, 1852-56 Medlem af Ribe Amtsraad, 1856 blev han Medstifter af Kolding Sparekasse og var i mange Aar Medbestyrer af denne.

Ved Folketingsvalgene i Bækkekredsen 1853, 54 og 55 valgtes Eiler ved Kaaring til Medlem af Tinget, men trak sig knap fire Maaneder efter det sidste Valg tilbage og lod sig ikke senere opstille.

Han døde 6. Februar 1887.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Ejsing, Peter Kristian, 1855-1939, Gaardejer. Landstingsmand for 10. Kreds 19. September 1902 - 11. Maj 1918, for 5. Kreds 11. Maj 1918 - 1. Oktober 1920 og landstingsvalgt Medlem 1. Oktober 1920 - 1. Oktober 1928. — Venstre.

Født 7. September 1855 i Jelling, Søn af Lærer, Gaardejer C. S. Ejsing; han tog Lærereksamen 1876 fra Jelling Seminarium, var Lærer i Sigerlev ved Store Heddinge til 1887, men overtog ved Faderens Død 1889 Fædrenegaarden Mosevang i Jelling. Sam-

tidig blev han Kasserer og Forretningsfører for Vejle Amts yngre Brandforsikring; desuden var han Sogneraadformand 1892-97, Amdraadsmedlem 1897-1910, Landvæsenskommissær fra 1907. Formand for Vejle Amts Skytteforening 1890-1900, Formand i Tilsynsraadet i Landbygningernes Brandforsikring og Medlem af Bestyrelsen for de Kellerske Aandssvageanstalter.

Ved Folketingsvalget 1895 søgte han Valg i Vejle som hørende til det forhandlende Venstre, men fik kun godt halvt saa mange Stemmer som Træskomand Th. M. Nielsen. Ved Landstingsvalget 1902 blev han derimod Medlem for 10. Kreds, genvalgtes til 1920 og var derefter til 1928 tingvalgt Medlem.

Ejsing sad i adskillige Udvalg; saaledes var han Medlem af Udvalget af 1911 angaaende Foranstaltninger til Formindskelse af Antallet af Ildebrande paa Landet, af den anden Ædruelighedskommission af 1914, af Jernbanaadet, af den store Lønningskommission 1917 og af Skolekommissionen 1919. Han var Formand for Landstingets Finansudvalg 1922-28, desuden har han været Ordfører for Ringbaneloven 1918 og for Præstelønningsloven 1919.

Han døde 8. Marts 1939.

R. 1917.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903-15. Blaa Bog, 1938.

Ellinger, Heinrich Oscar Günther, 1857-1947, Professor. Folketingsmand for Københavns Amts 1. Valgkr. (Frederiksberg I) 5.

April 1898 - 3. April 1901, 16. Juni 1903 - 20. April 1918 og Landstingsmand for 1. Kreds 7. November 1921 - 13. September 1932. — Højre, senere Det konservative Folkeparti.

Født 30. December 1857 i København, Søn af Stabshornblæser H. A. D. Ellinger, tog Præliminærekseamen fra Helsingør 1874, studerede derefter ved den polytekniske Læreanstalt til 1879, hvor han tog

1. Del af Ingeniørekseamen; blev Student to Aar senere, vandt 1882 Universitetets Guldmedaille og tog det følgende Aar Magisterkonferens i Fysik. 1879-82 var Ellinger Lærer ved Schneekloth's Skole, 1882-86 ved Metropolitanskolen, 1883-91 desuden ved Søofficersskolen, 1886 Hjelpecent i Fysik ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Aaret efter Docent, fra 1895-1926 Professor og endelig 1916-28 Direktør.

1879 blev han Medlem af Bestyrelsen for Hjelpeforeningen for polytekniske Eksaminander, var 1897-1925 Formand for Arbejderforeningen af 1860, derefter livsvarig Æresformand, 1902-34 Formand for Cæciliaforeningen, fra 1930 for Kvartetselskabet Breuning-Bache, fra 1922 for Det kgl. danske Haveselskab, 1922-25 og fra 1931 Præsident for De samvirkende danske Haveselskaber, endvidere Formand for Frederiksberg Skolekommission 1919-37, fra 1921 Medlem af Styrelsen for Statens og Hovedstadskommunernes Studentereksamenskursus samt Æresmedlem af en Del udenlandske Selskaber.

Ved Folketingsvalget 1898 sejrede han i den første frederiksbergske Kreds over Venstremanden, Kommandør S. Bojesen, men skønt Ellinger ved det følgende Valg 1901 øgede sit Stemmetail med over 250, lykkedes det dog Venstre med 58 Stemmers Majoritet at sætte Johan Ottosens Valg igennem; 1903 tilbageerobrede Ellinger dog Kredsen og beholdt den til 1918. Ved Frk. Ankersteds Død blev han som Stedfortræder 1921 Medlem af Landstinget, til han 1932 trak sig tilbage.

1909 og 1915-16 var han Formand for Partigruppen i Folketinget, 1911-12 en af Tingets Sekretærer, 1931-32 Gruppeformand i Landstinget, 1908-15 desuden Formand for Højres Forretningsudvalg, 1917-29 Medlem

af Hovedbestyrelsen for den konservative Vælgerforening for København og Frederiksberg. Han var Medlem af det store Grundlovsudvalg 1915, 1917-18 fik han gennemført de Love, der kom til at danne Rammerne om Landbohøjskolens Udvidelse og Reorganisation. Fra 1923 var han Medlem af Rask-Ørsted Fondet og fra 1925 af Rigsdagens Grønlandsudvalg.

Han døde 5. April 1947 paa Frederiksberg.

R. 1900. DM. 1910. K² 1921. K¹ 1926.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03, Suppl. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1903-14. Blaa Bog 1943.

Erichsen, Niels Bay Welling, 1829-1909, Landinspektør, Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjoldlev) 7. Juni 1864 - 4. Juni 1866. — Venstre.

Født 5. Januar 1829 paa Gaarden Lundholm i Salling, Søn af Landinspektør E. Chr. Aug. Erichsen. Han tog Eksamen som Landmaaler 1848 (som Landinspektør 1856) og praktiserede en Tid paa sine Fødeegn, til han 1853 købte sig en Gaard i Holmstol ved Silkeborg; kort Tid efter solgte han denne og købte i Stedet

»Karensaab« i Gjern Sogn paa samme Egn. Her blev Erichsen boende en lang Aarrække og var blandt andet 1868-73 Formand for Sogneraadet; 1869-74 opholdt han sig i Skannerup Nygaard i samme Kommune, hvorefter han blev Ejer af Sølund i Gjødvad Sogn noget nærmere Silkeborg, hvor han senere kom til at bo. Han var 1868-77 Formand for Aarhus Landboforening, 1876 blev han Medlem af en Komité for Gudenaadalens Overrisling og senere hen af en Komité angaaende en Jernbane fra Langaa til Silkeborg, ligesom han var stærkt interesseret for Gennemførelsen af en midtjydsk Længdebane.

Ved Folketingsvalget 1864 stillede han sig i Skjoldlev-Kredsen mod Folketingsmanden, Højskoleforstander E. M. Rotwitt, Uldum, som det lykkedes ham at besejre med 224 Stemmer mod 174, men ved næste Valg kaarede man paany Rotwitt. Erichsen sluttede sig den første Tid til J. A. Hansen,

senere til Mellempartiet og stemte for Grundloven af 1866. Først ved Valget 1872 stillede Erichsen sig igen, den gang med fire andre. Inden Valghandlingen trak han sig imidlertid tilbage, og det blev Lærer N. Jensen, Aabo, som derefter fortrængte Højskoleforstander Rotwitt. N. B. W. Erichsen lod sig ikke senere opstille.

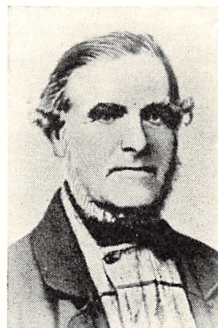
Han døde 2. April 1909 i Silkeborg.

E. Stensgaard: En praktisk Idealist. En Bog om Chr. Erichsen, 1927, S. 14-15.

Eriksen, Christen, 1808-72, Møller. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aalborg Amts 4. Distrikt (Brorstrup) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 8. April 1808 i Ajstrup Sogn ved

Aalborg, Søn af Husmand Erik Christensen. Han kom allerede 1819 i Tjeneste paa Herregaarden Gammel Vraa og var der i 7 Aar. Han lærte derefter Møllerhaandværket paa Gammel Mølle ved Aalborg, forpagtede et Aars Tid en Mølle og købte derpaa Røde Vandmølle ved Nibe, som han ejede i 10 Aar. 1841-51 drev han Tingbæk Vandmølle i Gaarslev Sogn, til han i 1851 slog sig ned i Erstedgaard, Aardestrup Sogn, som han havde købt i 1837 og udvidet og afrundet ved Tilkøb og Magelæg. Denne Gaard solgte han 1866 til sin Søn, men blev boende hos ham som Aftægtsmand til sin Død. Han var Sogneforstander i Gaarslev Sogn 1842-47.

1847 var Eriksen Suppleant til Stænderforsamlingen, medens han Aaret efter opnaaede Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Brorstrup-Distriktet, Aalborg Amt, med over dobbelt saa mange Stemmer som sin Modkandidat, Etatsraad C. Flor, Fredensborg; to andre Kandidater traadte tilbage. Ved Valgene til Folketinget i December 1849 faldt han derimod i Aarskredsen — og bedre gik det ham ikke tre Uger senere ved Landstingsvalget i 7. Kreds. Eriksen søgte ikke Valg senere.

Han døde 18. Marts 1872.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Eriksen, Lars, 1826-98, Væver, Husejer. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valg-

kreds (Otterup) 14. Januar 1864 - 4. Juni 1866 og 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1870 - 19. September 1894. — Venstre, senere Højre.

Født 5. September 1826 i Anderup, Lumby Sogn ved Odense, Søn af Husmand Erik Rasmussen. Han begyndte 1841 at lære Væveri og oprettede 1845 sammen med sin ældre Broder et Damaskvæveri i Anderup, hvilket han

drev til 1880. Han var tillige Landbruger og Husejer i sit Fødesogn, hvor han bl. a. var Sogneforstander 1859-64, ligesom han fra 1869 var Repræsentant for Fyns Stifts Sparerkasse.

Ved Folketingsvalget 1858 stillede han sig i Otterupkredsen, men faldt ligesom tre Aar senere, for derpaa ved et Suppleringsvalg i 1864 at erobre Kredsen, som han beholdt i godt fem Aar — dog med en Afbrydelse paa fire Maaneder mellem to Valg i 1866. 1869 faldt Eriksen imidlertid paany, men valgtes Aaret efter af Højre som Nr. 1 paa Landstingslisten for Odense og Svendborg Amter, hvor han genvalgtes 1878 og 86, men derefter ikke lod sig opstille. Under sin Folketingsperiode var han 1864-66 desuden Medlem af Rigsraadets Folketing.

Eriksen var Medlem af Forsvarskommissionen 1866 og af Rigsretten 1874-86, hvilket sidste Hverv han derpaa frabad sig. Han hørte til de »syv vise Bønder«, der som en særlig Gruppe bestemte sig for at stemme for den gennemsete Grundlov, og han var 1871-74 en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 1. December 1898.

R. 1894.

Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81.

Erikstrup, Niels 1838-1914, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 3. Januar 1879 - 30. September 1882. Landstingsmand for 9. Kreds 30. September 1882 - 30. September 1890. — Venstre.

Født 7. Juni 1838 i Udbyneder Sogn ved Randers, Søn af Gaardejer K. K. Erikstrup. Bestyrede Fødegården for sin Mo-

der til 1868, da han selv blev Ejer af den, arvede tillige 1889 en anden Gaard i Klattrup i samme Sogn. Fødegården udflyttedes 1892, da Byen nedbrændte, og fik derefter Navnet Duevang. Gaarden i Klattrup udstykkedes og solgtes. Duevang overdrog han i 1906 til en Søn, medens han selv købte en mindre Ejendom i Udbyneder. Han var Medlem af Sogneraadet 1871-76 og paany 1886-91 og

1895-1900, Formand for samme 1874-76 og 1888-91. Endvidere var han Kredsforstander i de mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring og fra 1891 Medlem af Bestyrelsen for en nystiftet Plantningsforening for Havndal og Omegn.

Ved Folketingsvalget 1876 opstilledes Niels Erikstrup i Mariager-Kredsen, men da Venstre splittede sine Stemmer paa endnu en Kandidat, nemlig tidligere Folketingsmand, Lærer Jacob Jensen, Sal, lykkedes det Højre, skønt man mødte med en ny Kandidat, at bevare Kredsen med et mindre Stemmetal. Ved Valgene 1879 og 81 blev det imidlertid Erikstrup, der gik af med Sejren; men i 1882 valgtes han til Landstinget og nedlagde sit Folketingsmandat. Ved de nye Landstingsvalg 1890 lod han sig ikke genopstille.

Han døde 20. September 1914.

Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81.

Ernst, Jacob Frederik Marius, 1820-97, Oberst. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense I) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. — Nærmest Konservativ.

Født i København 28. Juli 1820, Søn af Premierløjtnant, senere Generalmajor Frederik Christian Ernst. 10 Aar gammel kom han ind paa Landkadetakademiet og afgik derfra 1836 som Løjtnant i Infanteriet, gennemgik 1838-42 den militære Højskole, som han 23 Aar senere blev Chef for; 1842 blev

han Premierløjtnant ved Ingeniørkorpset, 1844 Kaptajn, i hvilken Egenskab han deltog i Krigene 1848-50, udnævntes til Major og Øverstbefalende for Københavns Søforter 1864, Oberstløjtnant og Chef for Højskolen Aaret efter, 1867 Oberst og Chef for Officersskolen, 1870 Chef for 1. Ingeniørdirektion og 1877 General; 1890 tog han sin Afsked og fik Generalløjtnants Karakter.

Ernst var Medlem af Hærlovkommissionen af 1866 og senere Kommissioner angaaende Københavns Befæstning; 1891 blev han Formand for Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste og 1896 for Foreningen for Sjællands Stift til Forsvarssagens Fremme. Desuden blev han 1880 Medlem af Det kgl. svenske Krigs-Videnskabs Akademi.

Ved Folketingsvalget i Oktober 1866 valgtes han ved Kaaring i Odense-Kredsen, som han derpaa repræsenterede i tre Aar, men lod sig ikke genopstille ved det paafølgende Valg.

I 1884 var han med til at udgive et Skrift om »Ingeniørkorpsets Virksomhed ved Københavns Søbefæstning, samt paa Sømine-, Vej- og Jernbanevæsenets Omraader«.

Ernst døde 29. April 1897 i København.

R. 1848. DM. 1850. K² 1867. K¹ 1875. SK. 1884.

Bricka I og II. Salmonsen I og II. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900. M-n: Nekrolog i III. Tidende 1897, Nr. 32.

Estrup, Jacob Brønnum Scavenius, 1825-1913, Godsejer, Konsejlspræsident. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 1. December 1854 - 14. Juni 1855. Landstingsmand for 9. Kreds 18. Oktober 1866 - 21. September 1898, kongevalgt 8. September 1900 - 24. December 1913. — Højre.

Født i Sorø 16. April 1825, Søn af Historikeren, Lektor H. F. J. Estrup og Søstersøn af Godsejer P. B. Scavenius. Han tog Forsteksamen 1844 og fik tre Aar senere Bestalling som

Landmaaler, men uddannede sig iøvrigt til en dygtig Landmand paa Faderens Godser, alt imedens han kæmpede mod begyndende

Brystsyege, der nødvendiggjorde flere Ophold i Udlandet. 1846 overtog han Fædrenegaarden Kongsdal ved Sorø, ejede 1848-51 desuden Kirstineberg og 1855-58 en svensk Gaard, men slog sig for Alvor ned paa Herregaarden Skaføgaard nordfor Aarhus, som han drev 1852-1907. Han var Medlem af Randers Amtsraad 1856-65, desuden af en Del Husdyrkommissioner og Vicepræsident for Landmandsforsamlingen i Horsens 1861.

Ved Folketingsvalget 1854 kaaredes Estrup i Randers til Kredens Repræsentant, men sad kun til næste Valg, godt et halvt Aar senere; han var Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66, men faldt ved Folketingsvalget i Hornslet-Kredsen 1866 for Venstremanden, Lærer A. M. Povlsen, samt ved Foraarsvalget samme Aar i 9. Landstingskreds. Ved Valget sammesteds i Efteraaret valgtes han derimod og genvalgtes, til han 1898 trak sig tilbage for to Aar efter at indtræde blandt Tingets kongevalgte Medlemmer.

I Ministeriet Frijs sad Estrup som Indenrigsminister fra dets Dannelse 6. November 1865, til han 22. September 1869 afløstes af W. Haffner. Han var Ministeriets betydeligste Arbejdskraft og gennemførte en lang Række vigtige Love, bl. a. Kommunallove, Jernbanelove og Anlægget af Esbjerg Havn. I Ministeriet Estrup, der sad fra 11. Juni 1875 til 7. August 1894, var han foruden at være Konsejlspræsident tillige Finansminister i alle de 19 Aar. De provisoriske Finanslove og hele Forfatningskampen, der kulminerede i Attentatet paa Estrup 1885, kom i omfattende Grad til at præge vort politiske Liv i dette Tidsrum og dets Udvikling fremefter.

Han døde 24. December 1913 paa Godset Kongsdal.

R. 1862. K. 1866. SK. 1869. DM. 1877. RE. 1878.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, 1900. Henriksen: Mændene fra Forfatningskampen, I, 1913. I. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1929. Medlemmerne af Landstinget 1903-10. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Salmonsen I og II. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portrætsudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. K. G. Brøndsted: J. B. S. Estrup, 1925. H. Nielsen: Mænd og deres Gerning, 1929. Th. Thaulow: J. B. S. Estrup, 1940. Erichsen og Krarup, Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 186. Mindetale i Landstinget (Goos) 9-1-1914, Tidenden Sp. 412-13.

Ettrup, Hans Vandborg, 1799-1854, Prokurator. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Assens) 4. August 1852 - 10. Maj 1854. — Nationalliberal.

Født i Nykøbing Mors 28. Maj 1799, Søn af Købmand Niels Ettrup, blev Eksaminatus juris 1820 og var derefter Skriver i Gæsterettens og Gældskommissionens Kontor i København 1823-39, da han blev Prøveprokurator i Svendborg Amt. 1841 udnævntes han til Underretsprokurator for Fyns Stift med Bopæl i Assens.

Ved Valgene til den grundlovgivende Rigsforsamling 5. Oktober 1848 stillede Ettrup sig sammen med tre andre i Odense Amts 4. Distrikt, Assens, men opnaaede kun 63 Stemmer mod Gdr. H. Dinsens 227; ved Folketingsvalget 1852 byttedes Rollerne imidlertid om: Dinsen maatte nøjes med 151 Stemmer, medens Ettrup med 227 valgtes til Assenskredsens Folketingsmand. Han fordoblede sit Stemmetal ved Valget Aaret efter i Februar og gik ogsaa af med Sejren 27. Maj 1853.

Ettrup, der hørte til de udpræget nationalliberale, døde imidlertid allerede Aaret efter, 10. Maj 1854.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Faaborg, Carl Ferdinand, 1822-92, Kroejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Brædstrup) 12. Oktober 1866 - 24. Maj 1881. — Venstre.

Født 11. August 1822 i Dalum Præstegaard ved Odense, Søn af Sognepræst Dankvart Faaborg. Han var bestemt for Studeringer, men maatte paa Grund af Øjensvaghed gaa til Landvæsenet. 1847-50 var han Forpagter af Gaarden Kalsbøl, Raarup Sogn, og 1850-55 af Ejergaard, Ousted Sogn. I Januar 1855 købte Faaborg Tebstrup Kro i samme Sogn og boede her til sin Død. Han var Medstifter af Jydsk Folkeforening 1862 og var Medlem af Sogneraadet 1882-85.

Ved Folketingsvalget Oktober 1866 kaa-redes han i Brædstrup-Kredsen og genvælgtes her, til han 1881 trak sig tilbage, med høje og stedse stigende Stemmetal. Han hørte oprindeligt til det nationale Venstre,

sluttede sig 1870 til det forenede Venstre og fulgte ved dets Deling 1878 den radikale Retning.

C. F. Faaborg døde 25. Maj 1892.

Pennetegninger, 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Faber, Christian Gottfred Weber, 1822-83, Adjunkt. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Højre.

Født 28. Januar 1822 i Odense, Søn af Biskop Nicolai Faber; 1838 blev han Student fra sin Fødeby, 5 Aar senere cand. theol., og fra 1847 til sin Død var han Adjunkt i Odense. 1862-66 var Faber Medlem af Borgerrepræsentationen, derefter i fire Aar kritisk Revisor og desuden en Aarrække Medlem af Odense Amtsraad.

Ved Folketingsvalget 1861 afløste han Odenses ved flere Valg kaarede Folketingsmand, Kaptajn J. T. Schovelin, der trak sig tilbage; hans Modkandidat, Byfoged V. C. Crone, Helsingør, fik ikke halvt saa mange Stemmer, men ved Valget i 1864 lod Faber sig ikke genopstille. Han var en af Tingets Sekretærer i hele Perioden og desuden Medlem af Udvalget angaaende en ny Lov for Købstadkommunerne 1861 samt af Udvalget Aaret efter om Købstædernes Beskatning, ligesom han deltog i Behandlingen af Lovforslagene angaaende Sognebaandsløsning og om Undervisningen i de lærde Skoler.

Han døde 6. November 1883.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I, 438.

Falbe-Hansen, Vigand Andreas, 1841-1932, Professor. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense I) 24. Maj 1881 - 25. Juni 1884 og kongevalgt Landstingsmand 12. Marts 1909 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt til 27. September 1918. — Højre, senere Venstre.

Født 24. September 1841 i Odense, Søn af Prokurator J. J. Hansen. Student fra Odense 1862; tog 1867 statsvidenskabelig

Embedseksamen, blev tre Aar senere Fuldmægtig i Statistisk Departement, hvis Chef har var 1873-77 og 1902-04, idet han i Mellemtiden var Professor i Statsvidenskab ved Universitetet. Falbe-Hansen blev 1894

Dr. jur. og 1921 Dr. polit., begge Dele honoris causa, og udnævntes desuden til Æresmedlem af en Del faglige Sammenlutninger, bl. a. af Assurandør-Societetet, som han var Medstifter af og en

Tid Formand for. En særlig indsats gjorde han for Forsikringsselskabet Danmark; allerede 1879 kom han ind i Bestyrelsen, blev 1893 Direktør for Livsforsikringsafdelingen, 1911 Overdirektør og 1919 Formand for Bestyrelsesraadet.

Professor Falbe-Hansen valgtes i Maj 1881 som Højremand til Medlem af Folketinget for Odense I. Kreds, hvor han med knap 100 Stemmer sejrede over den mere udprægede Højremand, Oberstløjtnant Hødemann; to Maaneder senere genvalgtes Falbe-Hansen ved Kaaring, men lod sig ikke opstille i 1884. 1909 kom han ind i Landstinget som kongevalgt Medlem; han sad i dette Ting til September 1918, da han nedlagde sit Mandat. I Tiden fra 1909 til 1918 tilhørte han Venstre.

Blandt de Hverv, han som Rigsdagsmand besad, var Posten som Formand for Tilsynsraadet i Kongeriget Danmarks Hypotekbank, for Bankkomiteen af 1908 og for Landbokommissionen af 1911; desuden har Falbe-Hansen haft Sæde i Arbejderkommissionen af 1878, af Apotekerkommissionen samt af Kommissionen af 1903 om en alm. Invaliditets- og Alderdomsforsikring. Endelig har han været Medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse og Kommissioner herunder.

Blandt hans videnskabelige Værker er de mest kendte »Prisernes og Arbejdslønnens Historie i Danmark«, »Stavnsbaands-Løsningen og Landboreformerne«, hans »Ffinansvidenskab« og den sammen med W. Scharling udarbejdede »Danmarks Statistik« I—V, 1878-87.

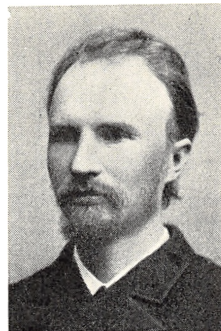
Falbe-Hansen døde 28. Marts 1932 i Fredensborg.

R. 1877. DM. 1892. Konferensraad 1902. K² 1904. K⁴ 1911. SK. 1921.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Ill. Tidende 1909, Nr. 25. Blaa Bog 1931.

Falkenstjerne, Frederik Ferdinand, 1854 -96, Højskoleforstander. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 16. Marts 1887 - 9. April 1895. — Venstre.

Født 27. November 1854 i Vejle, Søn af Gæstgiver Frederik Ferdinand Falkenstjerne; han mistede tidligt sine Forældre og opdroges hos en Morbror, der var Købmand i Flensborg. 1872 blev han Student fra Herlufsholm, studerede et Par Aar Teologi, men afbrød dette Studium paa Grund af svigtende

Helbred og tog Plads som Huslærer i det Hostrup'ske Hjem i Hillerød, hvor han traf C. Berg; Højskolebevægelsen stiftede han nærmere Bekendtskab med i Frerslev hos Morten Pontoppidan, og det endte med, at Falkenstjerne i 1880, efter at have taget teologisk Embedseksamen, selv begyndte Højskolevirksomhed i København, fik 1882 egen Bygning paa Chr. Winthersvej, men maatte i 1887 opføre paa Grund af manglende Tilslutning.

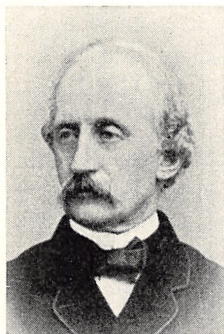
Samme Aar stillede han sig til Folketingsvalget i Nykøbing S., hvis Folketingsmand, Gaardejer J. Rasmussen, dog sejrede overlegent; godt halvanden Maaned senere opnaaede han derimod Valg ved et Suppleringsvalg i Vejle-Kredsen, hvis Repræsentant var blevet Medlem af Landstinget. Falkenstjerne fik over dobbelt saa mange Stemmer som Højres Kandidat og beholdt Kredsen baade ved Valget i 1890 og 92, men havde som Modstander af Forliget ved sidstnævnte Valg dog nær tabt Slaget mod det forhandlende Venstres Repræsentant, der kun manglede 30 Stemmer i at sejre. Ved Valget 1895 trak Falkenstjerne sig tilbage af Helbredshensyn og blev samme Aar Præst i Hornslet.

Han var Medudgiver og Redaktør af Morten Pontoppidans Tidsskrift »Tidens Strøm« fra 1884 og paabegyndte en Oversættelse af Herodot og en Udgivelse af »Sønderjydske Skatte- og Jordebøger«; 1895 udgav han et Mindeskrift om A. F. Tscherning.

Falkenstjerne døde 18. December 1896.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Højskolebladet, 1897, S. 65-70 og 1701-06, samme 1900, S. 297-308 og 329-38.

Fallesen, Morten Edvard, 1817-94, Oberst, Teaterchef. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Assens) 3. August 1859 - 12. Oktober 1866 og for Bornholms 1. Valgkreds (Rønne) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869 samt Landstingsmand for 4. Kreds 1. Oktober 1874 - 30. September 1882. — Højre.

Født i København 29. Januar 1817, Søn af Sognepræst Lorenz Nikolai Fallesen, blev 1834 privat dimitteret som Student, tog næste Aar Anden Eksamen fra Universitetet, blev 1842 Elev paa den militære Højskole og 1846 Premierløjtnant i Artilleriet, hvorefter han deltog i Krigen 1848-50; han udnævntes til Kaptajn 1862, var Batterichef i 1864, men udtraadte Aaret efter som Major og blev 1866 Kommandant paa Bornholm, 1867 Oberst i Forstærkningen. 1871 var Fallesen Medlem af den dansk-tyske Kommission i Aabenraa angaaende de udvandrede Slesvigeres Værnepligt; fra 1876 til sin Død var han Chef for Det kgl. Teater og som saadan Medlem af Teaterkommissionen 1893. Han havde midt i 50erne været Teateranmelder ved »Fædrelandet«, ligesom han i 1863 deltog i Redaktionen af Bladet »Danmark«.

1858 søgte Fallesen Valg til Folketinget i Assens-Kredsen, men naaede ikke halvt saa mange Stemmer som Justitsraad A. P. F. Buchwald; denne døde imidlertid Aaret efter, hvorpaa Fallesen kaaredes og repræsenterede Kredsen, lige til han i Oktober 1866 trak sig tilbage for at overgaa til Rønne-Kredsen, som han dog ved Valget tre Aar senere tabte til Lucianus Kofod. Ved Landstingsvalget i 1874 paa Bornholm lod han sig derpaa opstille mod Landstingsmand O. E. Sonne, der efter et Omvalg fik to Stemmer færre end Fallesen; 1882 var Fallesen opstillet i 1. Kreds, København, men opnaaede ikke Valg.

1859-61 og 1867-69 var Fallesen Ordfører for Udvalgene om Værnepligtsloven og 1876

Ordfører for Forsvarsudvalget. 1864 og 1865 kaaredes han ved Valgene til Rigsraadets Folketing.

Han døde 6. Juli 1894 i Frankrig; hans Buste findes i Teatermuseet og paa Frederiksborgmuseet.

R. 1848. DM. 1869. Kammerherre 1872. K² 1876. K¹ 1884.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. III. Tidende 1894, Nr. 42. Gads danske Magazin 1926 (Jul. Lehmann). K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 4. Afsn., 1938.

Faurschou, Anders, 1815-82, Proprietær. Landstingsmand for 9. Kreds 20. Juni 1855 - 20. Juni 1863 og 6. Januar 1865 - 23. Juni 1866. — Højre.

Født 15. Marts 1815 paa Herregaarden Vedø ved Grenaa, Søn af Forpagter Ole Faurschou. Han lærte Landvæsenet, blev exam. jur. 1842 og købte 1843 Pedersminde ved Aarhus, som han solgte igen 1847, hvorefter han købte Avlsgaarden Frederiksminde ved Randers. Frederiksminde, senere kaldet Højmark, ejede han til 1868. Han købte saa i 1869 Tjørnegården ved Gentoft, som han ejede til 1875. Faurschou var Tiendekommissær 1858-64, Landvæsenkommissær 1858-68, Repræsentant for Landbygningernes Brandforsikring 1859-73 og Formand for Nørrejydske Kreditforening 1866-69. Tillige var han Medlem af Randers Amtsraad 1851-65.

Ved Valget til 9. Landstingskreds i 1855 blev Faurschou valgt som Nr. 2 med 193 Stemmer; ved næste Valg lod han sig ikke opstille, men ved Suppleringsvalget to Aar senere, 1865, valgtes han i Stedet for Godsejer C. P. R. Ingerslev, der var afgaaet ved Døden Aaret før. Ved Sommer-Valget 1866 var Faurschou blandt dem, der sammen med Estrup faldt for den reviderede Grundlovs Modstandere. Han lod sig ikke genopstille i Oktober.

Ogsaa i Rigsraadets Landsting indtog Faurschou afdøde Godsejer Ingerslevs Plads; han valgtes 31. Januar 1865 med 529 af de 610 Vælgeres Stemmer.

Han døde i Lyngby 4. Maj 1882.

Kammerraad 1863.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Feddersen, Hans Ditmar Frederik, 1805-63, Guvernør, Kammerherre. Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds 8. September 1860 - 12. Maj 1863. — Højre.

Født 2. Juli 1805 i København, Søn af

Kontorchef, senere Amtsforvalter Peter Feddersen, blev 1822 Student fra Borgerdydskolen, 1827 cand. jur. og Volontær i Højesterets Justitskontor, 1830 Fuldmægtig hos Kammeradvokaten og 1835 Auditor. 1831 vandt han Universitetets Guldmedaille for en juridisk Prisaftand-

ling, foretog med Støtte 1832-35 Studierejse i Udlandet, skrev efter Hjemkomsten »Om Asylerne, deres Vigtighed og Betydning o. s. v.«, og blev 1837 Medlem af Direktionen for Københavns Fattigvæsen; 1842 udnævntes han til Kommitteret i Generaltoldkammer- og Kommercekollegiet, seks Aar senere hos Kolonialdirektøren. 1850 afsluttede han et stort Statslaan i London, var derefter en Tid konstitueret Borgmester og Politidirektør i Slesvig, men blev saa 1851-55 Guvernør i Dansk-Vestindien.

Feddersen var 1839-51 Repræsentant i Industriforeningen, 1844-45 dens Næstformand, 1840 og 44 Formand for Udstillingskomiteen og blev 1857 Medlem af dens Udvalg om Næringsloven; 1856-62 var han desuden Medlem af Direktionen for København og Omegns Sparekasse. 1841 valgtes han til Medlem af Østifternes Stænderforsamling, deltog i Samlingen 1842 og valgtes til Sekretær.

Ved Folketingsvalget 1858 søgte han Valg i Københavns 7. Valgkreds, men opnaaede først to Aar senere Valg i 3. Kreds ved et Suppleringsvalg efter O. F. Müllers Udtræden; Feddersen genvalgtes 1861, men døde inden næste Valg. 1860-61 var han Formand i Udvalget om Udstykningsfrihed, 1861 Medlem af Udvalget om Kunstakademiet og 1862 Formand for Udvalget om det naturhistoriske Museum.

Foruden ovennævnte Skrift har Feddersen

forfattet »Danmark og Nordamerika om Øresund«, 1856, og »Om de tyske Noter som Grundlag for den holstenske Stænderforsamlings Betænkning i Forfatningssagen«, 1859.

Han døde 12. Maj 1863 paa Petersgaard.

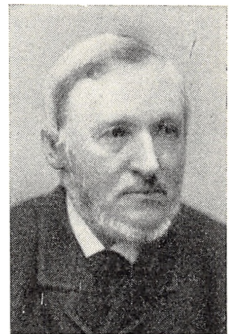
Kancelliraad 1839. Justitsraad 1842. R. 1850. K. 1853. Kammerherre 1855.

Bricka I og II. Salmønsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I, S. 453. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Kay Larsen: Dansk Vestindien 1666-1917, 1929.

Feldthusen, Johannes, 1836-1917, Gaardejer. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør). 25. April 1876 - 3. Januar 1879 og 26. Juli 1881 - 28. Januar 1887 samt for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 21. Januar 1890 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 13. Januar 1836 i Stavs Mølle paa Taasinge, Søn af Møller Chr. Feldthusen; han besøgte Kolds Højskole i Vintrene 1852-54 og var Forpagter af Oure Præstegaard paa Fyn 1854-65, hvorefter han blev Gaardejer i Høve. Her blev han hurtigt Medlem af Sogneraadet, 1868-80, de sidste ni Aar var han Formand, desuden 1880-1910 Medlem af Sorø Amtsråd, Landvæsenkommisær fra 1887-1910, Formand for Den sjællandske Bondestands Sparekasses Tilsynsraad 1912 og en Overgang Medlem af Slagelse Andelssvineslagteris Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1876 opstilledes Feldthusen i Skelskør mod Kredens Rigsdagsmand gennem ti Aar, Lensgreve Holstein-Holsteinborg, der i første Omgang maatte vige Pladsen, men tilbageerobrede den ved Valgene 1879 og Maj 81; i Juli 1881 og ved Valget 1884 sejrede Feldthusen paa ny, men maatte tre Aar senere atter vige for Lensgreven. I Valgperioden 1890-92 repræsenterede Feldthusen derpaa Fakse-Kredsen, men trak sig kort før Valghandlingen 1892 tilbage til Fordel for Lærer Anton Jensen. Feldthusen, som oprindeligt hørte til Det forenede Venstre, fra 1878-86 til det radikale Venstre, stillede sig 1895 som Tilhænger af Det forhandlende Venstre imod Anton Jensen, men det lykkedes ham ikke

at fortrænge denne. Feldthusen lod sig ikke senere genopstille.

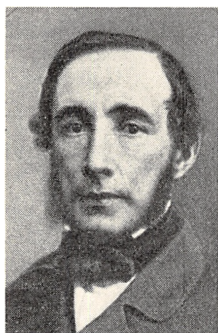
Han døde 21. Februar 1917.

DM. 1900. R. 1911.

Rigsdagskalender, 1890. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Blaa Bog 1914. Tiden 1915-16, S. 303 og 1916-17, S. 609.

Fenger, Carl Emil, 1814-84, Læge, Minister. Folketingsmand for Københavns 9. Kreds 4. December 1849 - 4. August 1852 og for Københavns 4. Kreds 14. Juni 1861 - 25. April 1876. — Højre.

Født 9. Februar 1814 i København, Søn af Sognepræst Rasmus

Fenger, blev 1829 Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn, tog kirurgisk Eksamen 1835 og blev Kandidat paa Frederiks Hospital, men foretog Aaret efter en Studierejse til Udlandet, der varede i 3 Aar. Efter Hjemkomsten tog han Licentiatgraden, blev

1840 Reservekirurg ved det kirurgiske Akademi, 1841 ved Frederiks Hospital, blev Aaret efter Dr. med., 1843 Lektor i patologisk Anatomi, 1845 ekstraordinær og 1850 ordinær Professor samt 1851 medicinsk Overlæge ved Frederiks Hospital, hvor han syv Aar i Forvejen en Overgang havde fungeret som Overkirurg.

Samtidig blev han Medlem af det veterinære Sundhedsraad, 1854 af Kommissionen om Landbohøjskolens Oprettelse og 1856 Direktør for denne, en Stilling han med en kortere Afbrydelse varetog til sin Død. Under Koleraepidemien 1853 var han med at stifte »Lægeforeningen« og blev desuden samme Aar Medlem af Sundhedskollegiet; 1868-70 var Fenger Direktør for Livrenteanstalten, 1872 Medlem af den skandinaviske Møntkonference, 1874 Danmarks Repræsentant ved den første Verdenspostkonference, 1865-66 Repræsentant i Nationalbanken, 1873-84 i Bikuben og 1866-84 Medlem af Privatbankens Bankraad. 1868 blev han Medlem af Københavns Borgerrepræsentation og var 1875-83 Borgmester for Finans- og Hospitalsvæsenet, hvorunder han bl. a. gennemførte Opførelse af Epidemihospitaler og offentlige Slagtehuse.

Fenger, der 1849 var blevet valgt til Folketingsmand i København, maatte ved Valget tre Aar efter trække sig tilbage paa Grund af Overlægeposten, men blev dog 1856 indvalgt i Rigsraadet af 2. Oktober 1855 og fra 1861 til 73 atter kaaret til Folketingsmand, denne Gang i 4. Valgkreds, hvor han kun en enkelt Gang, 1872, havde en Modkandidat; derefter stillede han sig ikke mere. Til Rigsraadets Folketing kaaredes han ligeledes i 1864 og 65.

I Halls 1. Ministerium afløste Fenger 6. Maj 1859 A. F. Krieger som Finansminister; 2. December kom Ministeriet Rotwitt, men da Hall knap tre Maanedere senere, 24. Februar 1860, paany dannede Ministerium, overtog Fenger Finansministerporteføljen, til Monrad 31. December 1863 blev Minister; endelig var Fenger ogsaa Finansminister i Ministeriet Holstein-Holsteinborg 28. Maj 1870 til 25. Marts 1872, hvorefter Krieger afløste ham.

I 1864 var han Direktør i Finansministeriet under Monrad, som derefter sendte ham til Fredskonferencen i Wien som Danmarks finansielle Repræsentant. Iøvrigt var Fenger 1851 Medlem af Teaterkommissionen, 1852 af Kommissionen om Blindeinstituttet og 1857-60 af dettes Bestyrelse, 1857 af Kommissionen om nye Lønninger og om Flaadens Organisation, 1858 om de naturhistoriske Museer og 1865 Formand for Stutterikommissionen; han var endvidere Medlem af Finansudvalget 1850, 1851 og 1864-70, ofte dets Ordfører, og 1865-70 Folketingets Viceformand. Som Politiker øvede han i særlig Grad Indflydelse ved Udformningen af Toldloven 1863, Skattelovene og Hærloven af 1867 samt Loven om Oprettelsen af Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalt.

Fenger døde i København 21. September 1884.

R. 1852. Etatsraad 1858. DM. og K. 1864. Gehejmeetatsraad 1866. SK. 1873.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870 og 75. Swalin: Det danske Statsraad 1800-81. Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I, S. 456.

Fibiger, Jacob Scavenius, 1793-1861, Oberst, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 23. Januar 1793 i Snoghøj, Søn af Overretsprøkurator Gotfried Fibiger, blev Volontær 1805, Artillerikadet 1806-11, fra 1812 Lærer i Artilleri og Vaabenlære for Landkadetter og Frikorporaler, fra 1815 i

Matematik for Artillerikadetterne, tog 1815 Eksamen for Ingeniørofficerer og var dernæst paa en Udenlandsrejse. Efter Hjemkomsten blev han 1820-30 Lærer ved Artillerikadet-Instituttet, derefter til 1842 ved den militære Højskole, 1827 fik han Kaptajnsrang, blev Chef for 2. Bat-

teri 1832, Major og Chef for Laboratoriet og Materielbureauet 1842, Oberstløjtnant og Artilleribrigadens Stabschef 1844, under Krigen 1848-50 havde han som Oberst Kommandoen over Artilleriet, blev derefter Generalmajor, 1852 Overtøjmester og fra 1856 Chef for Artilleribrigaden.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Københavns 1. Distrikt, hvor Martin J. Hammerich sejrede stort; Ugen efter kom Fibiger med blandt de kongevalgte. Ved et Suppleringsvalg til Folketinget 1851 i Vejle-Kredsen opnaaede han 326 Stemmer, men manglede 60 i at slaa Orla Lehmann.

1848 blev Fibiger Medlem af den permanente Forsvarskommission samt af Krigsministeriets raadgivende Komité, i Moltkes tredje Ministerium, Juliministeriet, blev han Krigsminister 13. Juli 1851-18. Oktober 1851 og var endelig Medlem af Kommissionen angaaende vort Befæstningssystem 1855 og for Københavns Befæstning 1860. 1832-34 havde han udgivet »Ledetraad ved Forelæsningerne over Artilleriet« og »Ballistiske Tabeller«.

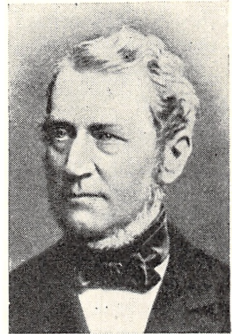
Han døde i København 11. Oktober 1861; hans Vaabenfæller rejste et Monument paa hans Grav paa Garnisons Kirkegaard og lod H. V. Bissens Marmorbuste af ham opsætte paa Københavns Tøjhus, som han i sin Tid var med til at oprette.

R. 1828. DM. 1840. K. 1849. SK. 1859.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I, S. 468. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. III. Tidende 1861, Nr. 108. Tidsskrift for Krigsvæsen, 1863, S. 150-158.

Fischer, Johan Christian Henrik, 1814-85. Adjunkt, Minister. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valvkreds (Slagelse) 4. August 1852 - 1. December 1854 og for Hjørring Amts 2. Valvkreds (Sæby) 14. Juni 1855 - 12. Oktober 1866. Kongevalgt Landstingsmand 5. November 1866 - 16. September 1885. — Venstre, senere Højre.

Født 3. December 1814 i Slagelse, Søn af Købmand Johan Peter Fischer, Student fra Slagelse 1835, cand. theol. 1842, konstitueret som Adjunkt i sin Fødeby to

Aar efter, fast ansat 1847, til Skolen i 1852 nedlagdes og han selv kom paa Ventepenge. Hans Hovedfag havde været Matematik, men han dyrkede ogsaa naturvidenskabelige Studier.

Fischer, som ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 havde stillet sig i Slagelse, men kun opnaaet 7 Stemmer, helligede sig nu helt det politiske Liv; han besejrede 1852 i Slagelse-Kredsen dennes tidligere Folketingsmand, Professor A. Steen, ligeledes Aaret efter, men lod sig ikke opstille ved Valgene i December 1854. Han skiftede i Mellemtiden Kreds og kaaredes den paafølgende Sommer i Sæby, hvor han en Aarrække — til Efteraaret 66 — genvalgtes ved Kaaring. Fischer havde under Forfatningskampen mere og mere nærmet sig Højre og Godsejergruppen i Landstinget; dette bevirkede hans Fald ved Folketingsvalget 1866, men ogsaa at han kort efter blev livsvarigt kongevalgt Medlem af det andet Ting. Han var Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-66.

Han havde 1852-53 været en af Folketingets Sekretærer, 1853-54 Medlem af Tingets Finansudvalg og 1852-53, 1858-64, 1865-66 og 1866-74 Statsrevisor, deraf 1859-64 og 1865-66 Formand; i Ministeriet Estrup, der udnævntes 11. Juni 1875, blev Fischer Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet og sad som saadan i fem Aar, til han 24. August 1880 maatte vige Pladsen for J. F. Scavenius.

1859-62 havde Fischer taget ivrig Del i Forhandlingerne om det zoologiske Museum, var 1872 med til at stifte det Selskab, der overtog Zoologisk Have, og valgtes fire Aar senere til Formand for dennes Bestyrelse

Endvidere sad han sine tre sidste Leveaar som Direktør for Frederiks Hospital.

Foruden det lille Skrift 1851 »Astronomien og Skriftens Avtoritet« har Fischer forfattet et Par politiske Flyveskrifter: »En ny »blaa Bog« eller Bidrag til Bedømmelsen af det opløste Folkethings Virksomhed«, 1853, og »Rigsdagen og Ministeriet«, 1854.

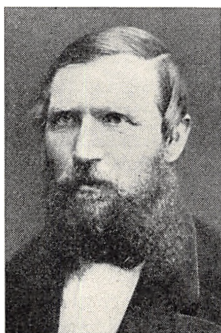
Han døde 16. September 1885 paa Frederiksberg.

R. 1873. K² 1876. K¹ 1878. SK. 1879.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. III. Tidende 1876, Nr. 869. Mindetale i Landstinget (Liebe) 5-10-1885, Tidenden Sp. 14.

Fjord, Christian Johan Lodberg Krarup, 1822-79, Skolelærer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 7. Juni 1864-4. Juni 1866 og for Ribe Amts 2. Valgkreds (Strandby, fra 1876 Esbjerg) 22. Sept.

1869-25. April 1876. — Nærmest Højre.

Født 14. November 1822 i Gammelsohn, Holmsland, Ringkøbing Amt, Søn af Skolelærer og Gaardejer Jesper Nielsen Fjord og ældre Broder til den kendte Docent N. J. Fjord. Han tog 1842 Eksamen fra Lyngby Seminarium og blev i

1849 sin Faders Efterfølger i Skolelærerembedet i Gammelsohn, en Stilling han beholdt lige til sin Død. Han var i henved 30 Aar Direktør for Ulfborg Hind Herreders Brandforsikring for Løsøre, stiftede 1867 Ringkøbing og Omegns Forbrugsforening og blev dens Formand.

Fjord stillede sig ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Ringkøbing-Distriktet, men opnaede kun at blive Nr. 3, idet Sognepræst Schøler, Staby, fik 303 Stemmer, medens Godsejer A. E. M. Tang valgtes med 342 Stemmer. Ved Folketingsvalget 1864 opstilledes Fjord i Ringkøbing-Kredsen mod Venstremanden, Gaardejer Sylvester Jørgensen, der indtil da i næsten 8 Aar havde været Kredsens Repræsentant; Fjord gik af med Sejren med en Stemmemaajoritet paa 36. Ved Valget Aaret efter til Rigsraadets Folketing stillede han

sig ogsaa mod Sylvester Jørgensen, men traadte tilbage, da der meldte sig endnu en Modkandidat, og ved det første Folketingsvalg 1866 trak Fjord sig helt tilbage. Ved Folketingsvalget i Esbjerg-Kredsen tre Aar senere lod han sig stille her og sejrede, haardt trængt af Konsul I. K. Bork fra Fanø; det samme gentog sig ved Valgene i 1872 og 73, til Venstremanden, Lærer A. Hviid i 1876 viste sig paa Arenaen og sejrede overlegent med 750 Stemmer mod Fjords 225. Derefter lod Fjord sig ikke mere opstille. Han havde 1873 haft Sæde i Skoleudvalget, der skulde behandle Halls Udkast til Skolelove; han hørte til det Mindretal, der støttede Hall. 1873-76 havde Fjord desuden været en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 20. Juli 1879.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Pennetegninger, 1870 og 75.

Fleischer, Adolph Hilarius Frederik, 1816-95, Proprietær. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 1. December 1854 - 14 Juni 1855. — Højre.

Født 12. Juni 1816 i Aarhus, Søn af Overlærer Edvard Christie Fleischer, Student fra Aarhus 1836, tog Anden Eksamen Aaret efter, men maatte paa Grund af sit Helbred opgive det teologiske Studium; 1843-49 var han Adjunkt paa Herlufsholm og et Aarstid derefter Timelærer ved Skolen. I Maj 1850 tog Fleischer

Landmaalereksamen og fik en mindre Gaard paa Hillerød-Kanten, samtidig med at han drev Praksis som Landmaaler, indtil en større Arv i 1853 satte ham i Stand til at købe Nybogaard ved Helsingør.

Religiøse Overvejelser bragte ham fra Grundtvigianismen over i de katolsk-apostolskes Lejr, og da en irvingiansk Menighed 1861 oprettedes i København, blev Fleischer dens Forstander; han udgav 1863 et Skrift om dette Kirkesamfund, hvis Lære han tillige fremstillede 1871 ved det nordiske Kirkemøde i København. Fra 1854 var han Medbestyrer af »Dansk Forening«.

Ved Folketingsvalget Februar 1853 stillede Fleischer sig i Næstved-Kredsen mod dennes Folketingsmand J. Jochumsen, der sejrede med dobbelt saa mange Stemmer;

bedre gik det Aaret efter i Faaborg-Kredsen, hvor Fleischer valgtes ved Kaaring, men han stillede sig ikke senere.

Han døde 18. Oktober 1895 i Ordrup.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I, S. 484.

Flensborg, Christian Alexis, 1802-72, Overretsassessor. Landstingsmand for 2. Kreds 20. Juni 1850 - 3. Juni 1853 og for 6. Kreds 20. Juni 1855 - 20. Juni 1859. — Nærmest Højre.

Født i København 1. Oktober 1802, Søn af Kontreadmiral Peter Christian Flensborg, Student 1822 fra Metropolitanskolen, 1826 juridisk Kandidat, 1828 Kopist i Universitetsdirektionen, 1831 Auditor ved det fynske Infanteri, Aaret efter ved Kongens Regiment, 1836 Overauditor; to Aar senere blev han Assessor i

Landsover- samt Hof- og Stadsretten og 1856 Birkedommer i Københavns nordre Birk.

Flensborg blev i 1848 valgt til Medlem af den Undersøgelseskommission, der dengang nedsattes angaaende den vestindiske Generalguvernørs og hans Embedsmænds Færd, og maatte som saadan foretage en Rejse til Øerne; 1852 udnævntes han til Justitsraad.

Ved et Suppleringsvalg i Kalundborg-Samsø-Kredsen i Foraaret 1850 søgte Flensborg Valg, men opnaaede kun 21 Stemmer; stort mere opnaaede han ikke, da han ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds 1853 lod sig opstille; derimod var han tre Aar i Forvejen blevet valgt til Etatsraad C. de Neergaards Efterfølger i 2. Landstingskreds, hvor han imidlertid ikke genvalgtes ved Valget i 1853. Ved et Suppleringsvalg i Januar 1855 søgte Flensborg at blive Gehejmekonferensraad C. E. Bardenfleths Efterfølger, fik dog kun 7 Stemmer, men ved det ordinære Valg i Juni samme Aar sattes Tallet op til 297, hvorved han opnaaede Valg. Fra 1855 var han Medlem af Rigsretten.

Flensborg døde 27. Maj 1872 i København.

Justitsraad 1852. R. 1860.

Bricka I. Salmonsens I. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Flor, Christian, 1792-1875, Professor, Højskolebestyrer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 2. Distrikt (Lyngby) 14. November 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 1. Januar 1792 i København, Søn af Regimentskvartermester, senere Bankrevisor Christian Holm

Flor; Student 1809, privat dimitteret, derefter i 2½ Aar Huslærer paa Fyn, 1815 Lærer ved Borgerdyskolen i København, 1816 cand. theol. og seks Aar senere Sognepræst til Tølløse og Aagerup; 1825 tog Flor Dok-

torgraden, blev Aaret efter Lektor i Dansk ved Universitetet i Kiel med Professors Titel, og herfra var han saa med til at rejse den nationale Sag i Sønderjylland, fra hvis Historie hans Indsats og Virke vil være velkendt. Han gav bl. a. Stødet til Oprettelsen af Bladet Dannevirke 1838, Foreningen til dansk Undervisnings Fremme 1843, den slesvigske Forening samme Aar og grundlagde 1844 Rødding Folkehøjskole, som han 1845-47 blev Forstander for efter at have nedlagt sin Professorpost i Kiel; han var stadig en af Skolens Bestyrere lige til Krigen 1864, hvorefter han bidrog til dens Flytning til Askov.

1855 købte Flor Jern- og Savværket Haddebo i Nerike til sin Søn, men havde selv sit Hjem i København; 1861 var han Medstifter af Dannevirkeforeningen, blev tillige dens Formand, ligesom han fra 1868 var Repræsentant i Dansk Folkeforening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Brorstrup-Distriktet i Aalborg Amt, hvor Møller Eriksen imidlertid valgtes med over dobbelt saa mange Stemmer som Flor, der derefter kaaredes i Lyngby-Distriktet, hvor Grosse-rer H. L. Danchells Valg i Mellemtiden var blevet forkastet; Flor valgtes som Højre-mand, men hans grundtvigske Paavirkning gjorde sig ved forskellige Lejligheder gældende, og han stillede sig ikke ved de politiske Valg i December 1849. Derimod blev han 28. November 1855 af den slesvigske Stænderforsamling valgt til Medlem af Rigsraadet af 2. Okt. 1855.

Flor har blandt andet udgivet en »Dansk Læsebog« 1831, hvis 3. Udgave i 1844 ud-

videdes til hans kendte »Haandbog i dansk Literatur«; desuden 1858 en dansk Sprog- og Retskrivningslære og 1864 en dansk Sætningslære.

Han døde i København 31. Marts 1875; hans Buste i Marmor findes paa Rødning Højskole og Frederiksborg, og en Mindesten med hans Portræt i Bronze er rejst paa Skamlingsbanken.

Etatsraad 1848. R. 1850. DM. 1854.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Th. Roust: Christian Flor, 1923. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 203-04.

Fløe, Jens Pallesen, 1800-78, Landinspektør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ringkøbing Amts 4. Distrikt (Herning) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født i Kollund ved Herning 27. November 1800, Søn af Gaardejer Palle Christensen Fløe, blev Lærer ved Biskolen i Rind 1816 og var 1817-20 Assistent ved Matrikelopmaalingen. 1818 tog han Landmaalereksamen, ansattes som Vejbetjent i Vejle 1820, senere som Assistent hos Landinspektør Hyldgaard paa Lind-

bjerg 1821-34 og var fra 1833 Tiendekommissær for Øster-, Vester-, Slavs- og Skads Herreder samt fra 1840 for Ulfborg, Hind, Bølling, Nørre og Hammerum Herreder, Hverv som han fratraadte 1853.

Fløe blev i 1834 Landmaaler, tog Aaret efter Landinspektøreksamen og blev Landinspektør 1836, hvorpaa han det følgende Aar købte Lindbjerggaard i Vostrup ved Skernbro; han valgtes her til Forligskommissær, blev 1842 Sogneforstander, 1844 Stiftslandinspektør for Ribe Stift og Aaret efter Landvæsenskommissær i Ringkøbing Amt.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig sammen med Prokurator B. K. Øllgaard i Herning, hvor Fløe sejrede med 253 Stemmer mod 200; derimod stillede han sig ikke ved Valgene til Rigsdagen.

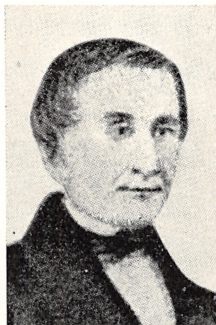
Han døde 22. Maj 1878 i Vostrup.

Kammerraad 1845. Justitsraad 1859.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. I, S. 490. Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1872, S. 414-15 og 416.

Fløe, Søren Pallesen, 1810-62, Gaardmand. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Herning) 14. Juni 1858 - 22. August 1862. — Venstre.

Født 10. August 1810 i Kollund, Søn af Gaardejer Palle Christensen Fløe og Broder til forannævnte Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling Jens Fløe; kom som ung til Hørinstituttet »Lykkenssæde« paa Fyn, hvor han lærte Hørdyrkning. 1837 blev han Ejer af en mindre Ejendom i Kollund, hvor han boede til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1858 stillede Pallesen Fløe sig i Herning-Kredsen mod dennes Repræsentant gennem de sidste ni Aar, Gaardejer P. Knudsen, Snistrup, og sejrede med 250 Stemmer mod 230; tre Aar efter genvalgte Kredsen Fløe ved Kaaring, men han afgik ved Døden Aaret efter. Paa sit Dødsleje anbefalede han sine Vælgere at stemme paa Baron Blixen Finecke, som da ogsaa blev valgt ved Suppleringsvalget 6. Oktober.

Pallesen Fløe døde 22. August 1862 i Kollund.

Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1872, S. 415-16. Morgenposten 1862, Nr. 102.

Foged, Morten Jensen Andersen, 1819-91, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866 og 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1870. — Venstre.

Født 19. Maj 1819 paa Langeland, Søn af Gaardejer Anders Hansen Foged; uddannedes ved Landbruget og blev ved Giftermaal Ejer af Guldborggaarden i Illebølle paa Langeland.

Foged stiftede 1863 Langelands Brandassurance-selskab og var dets Formand til kort før sin Død; desuden blev han 1881 Medstifter af Langelands Landbostands Sparekasse og medvirkende ved Oprettelsen

af Hesteassurancer samt af Hagelskadeforsikringselskabet for Langeland. Han var 1865-70 Medlem af Sogneraadet, 1877-82 af Skolekommissionen og var i flere Aar Skolepatron.

Ved Landstingsvalget 1859 opstilledes hans i 6. Kreds, hvor han valgtes, men atter faldt i Juni 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov, for ved Nyvalgene i Oktober samme Aar at komme ind i Tinget igen med størst Stemmetal blandt syv Landstingsmænd. 1870 lod han sig ikke genopstille.

Han døde paa Guldborggaarden 17. Juni 1891.

N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Langelands Avis 18. Juni 1891.

Fog-Petersen, Gunnar, 1881-1939, Redaktør, Gaardejer. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Bogense) 20. Maj 1913-22. April 1918 og 23. Juli 1918-21. April 1920. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1920-28. Maj 1939. — Det radikale Venstre.

Født 5. Januar 1881 i Alslev ved Varde, Søn af Sognepræst Peter Nielsen Petersen; efter at have lært praktisk Landvæsen tog han 1903 Landbrugseksamen og to Aar efter den udvidede Landbrugseksamen for Land-

brugskandidater. Vinteren 1905-06 var han Redaktør af Tidsskriftet »Dansk Landbrug«, derpaa en Overgang Lærer ved en Landbrugsskole paa Bornholm, 1907-11 Konsulent i Plantedyrkning for Landboforeningerne i Holbæk Amt og for De samvirkende sjællandske Husmandsforeninger og 1911-24 Redaktør af »Aalborg Venstreblad« og »Løgstør Venstreblad«. Desuden købte han i 1918 »Krogsgaard« i Saltum, som han drev til 1934. I Efteraaret 1924 købte han endvidere Gaarden Vester Skalborg ved Aalborg, som han ejede indtil sin Død. 1935-39 var han Redaktør ved Hassing Jørgen-

sens Ugeblad »Tidens Stemme«, 1938 skrev han »Vor Regering og Rigsdag« en Samling politiske Biografier, 1938-39 »Det radikale Venstres Historie«, hvilket Arbejde fuldendtes efter hans Død i Foraaret 1939 af hans Partifælle, Redaktør M. Nøhr.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede Fog-Petersen sig i Kolding-Kredsen; han næsten tredoblede sit Partis Stemmetal, men opnaaede ikke Valg. Nærmere var han ved det Aaret efter i Bogense-Kredsen, som han imidlertid først kom til at repræsentere ved det paafølgende Valg i 1913; han valgtes uden Afstemning i 1915, men faldt i April 1918. Valget erklæredes for ugyldigt, og ved det efterfølgende Omvalg valgtes Fog-Petersen. 1920 valgtes han i Aalborg til Medlem af Landstinget, hvor han havde Sæde til sin Død.

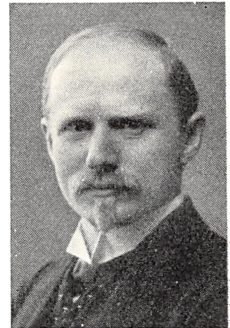
Han blev Medlem af Toldraadet 1916, af Skatteudvalget 1917 og af Tobakskommissionen ligeledes 1917. Det radikale Venstre valgte ham til Næstformand for Gruppen 1920, og i 1930 satte Partiet ham ind i Bestyrelsen for Landmandsbankens Afviklings-Afdeling.

Gunnar Fog-Petersen døde 28. Maj 1939.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Gunnar Fog-Petersen: Vor Regering og Rigsdag, 1938. Mindetale i Landstinget (Zahle) 1-7-1939, Tidenden Sp. 263. Blaa Bog 1938.

Fog-Petersen, Johannes, f. 1879, Redaktør, Præst. Folketingsmand for Svendborg Amts 5. Valgkreds (Højrup) 20. Maj 1913-22. April 1918 og for Svendborg Amt 22. April 1918-21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født i Alslev ved Varde 23. November 1879, Søn af Sognepræst Peter Nielsen Petersen og Broder til forannævnte G. F.-P. Han blev Student fra Roskilde 1899, cand. theol. 1905, derpaa i ni Aar Forstander for Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

»Købmandshvile« ved Hørsholm og Medlem af Skolekommissionen i Sognet; 1914-21 var han Redaktør af »Lolland-Falsters Venstreblad«, Sognepræst i Vaalse fra 1921, ved Hans Tausens Kirke i København fra 1927 og Stiftsprovst over Fyns Stift,

Provst for Odense Købstads Provsti og Sognepræst ved St. Knuds Kirke fra 1931.

Desuden har Fog-Petersen været Medlem af Bestyrelsen for Frederiksborg Amts historiske Samfund 1909-14, for Dansk historisk Fællesforening 1911-19, for Gymnastisk Selskab 1916-21, for Københavns-Afdelingen af Landsforeningen af Menighedsraad fra 1931 og for Kirkeligt Forbund af 1933 fra 1934; endvidere Næstformand i Bestyrelsen af Københavns Præstekonvent 1930-31, Formand for Menighedsraadsforeningen for Lolland-Falsters Stift 1923-27 og derefter for Skolekommissionen for Kommuneskolen ved Sundholm til 1931 samt Rejsepræst for Kirkeligt Samfund af 1898 fra 1923 til 27.

1913 afløste han Gehejmekonferensraad J. H. Deuntzer i Højrup-Kredsen, som han repræsenterede til 1920, idet han i samme Tidsrum var Medlem af Bestyrelsen for Det radikale Venstre; iøvrigt var han Medlem af Rigsdagskommissionen angaaende de dansk-vestindiske Øer 1916, af Handelsskolekommissionen af 1918, af Udvalget til Revision af Værgeraadsloven og Plejebørns-tilsynsloven af 1918 samt af Skolekommissionen af 1919. Han stillede sig ved de tre Valg i 1920 i Svendborg Amtskreds og opnaede stadig at forøge sit Stemmetal, men dog ikke tilstrækkeligt til at blive valgt. Senere har han ikke stillet sig.

R. 1933. DM. 1939.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1943.

Fogtmann, Karl Laurits, 1847-1907, Lærer. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 3. Januar 1879 - 6. Maj 1907. — Venstre, senere Det radikale Venstre.

Født i Tørslunde, Kundby Sogn ved Holbæk, 4. Februar 1847, Søn af Lærer Hans Thomas Fogtmann; tog 1867 Eksamen fra Skaarup Seminarium og var det første halve Aar Lærer ved Almueskolen i Holbæk, hvorefter han var ansat ved Sandby Skole i sit Fødesogn og var der til sin Afsked 1905. Han blev hurtigt Deltager i det politiske Liv paa Eg-

nen, hvor han bl. a. var med at starte Foredragsforeningsbevægelsen; 1877 blev han Formand for den lokale Grundlovsværneforening og gjorde sig Aaret efter bemærket som Ordfører for den radikale Fløj paa Grundlovsværneforeningens Generalforsamling i Aarhus.

Da Holbæk-Kredsen ved Folketingsvalgene i 1879 blev ledig, opstilledes han her og fik til Modkandidat Villars Lunn, som blev den, han hyppigst maatte kæmpe mod i de kommende Aar — altid med Held, idet Fogtmann vedblev at repræsentere denne Kreds til sin Død, altid stærkt knyttet til Hørups Politik. Den haardeste Valgkamp stod i 1892, hvor Amtmand C. St. A. Bille opnaede 1127 Stemmer mod Fogtmanns 1290.

Ved et stort politisk Jyderup-Møde i September 1883 gik det endnu varmere til. Politiet sikrede sig bl. a. Fogtmann, men maatte atter løslade ham; derimod blev han 1885 suspenderet fra sit Embede for nogle Udtalelser mod Regeringen, en Provsteret dømte ham til Embeds Fortabelse, men Landemodet og Højesteret nedsatte Straffen til en Bøde.

1879 blev han Medlem af Statsrevisionsudvalget, var en Aarrække dets Formand, endvidere Medlem af Toldkommissionen af 1895, af Forsvarskommissionen af 1902, af Udvalget for Forretningsordenen siden 1902 samt Formand i Repræsentantskabet for Høng-Tølløse-Banen og senere for Odsherred-Banen.

Fogtmann arbejdede, trods Sygdom i de sidste Aar, stærkt paa Oprettelsen af Det radikale Venstre.

Han døde i København 6. Maj 1907; der er rejst en Mindesten for ham i Kundby.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Rigsdagkalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Det radikale Venstre 1905-30, 1930. Mindetale i Folketinget (A. Thomsen) 7-10-1907, Tidenden Sp. 18.

Fonnesbech, Christen Andreas, 1817-80, Godsejer, Minister. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 14. Juni 1858 - 20. September 1872. Landstingsmand for 2. Kreds 1. Oktober 1874 - 17. Maj 1880. — Nærmest Højre.

Født 7. Juli 1817 i København, Søn af Silke- og Klædekræmmer Anders Christensen Fonnesbech, Student 1835 fra Borger-

dydskolen, juridisk Kandidat 1840 og derefter et Par Aar Fuldmægtig paa Byfoged- og Birkekantoret i Hillerød, hvorfra han søgte Ansættelse i Kancelliet; imidlertid døde Faderen, hvorved han blev i Stand til at købe Vesterbygaard ved Tissø 1843, senere desuden Saltoftegaard ved Slagelse.

Fonnesbech viste sig som en dygtig Landmand, blev hurtigt Medlem af Sogneforstanderskabet, fra 1848 af Amtsraadet, sad i Bestyrelsen for det økonomiske Selskab i Amtet, for hvis Sparekasse han valgtes til Formand.

Ved Folketingsvalget 1858 stillede han sig i Slagelse-Kredsen, sejrede uden Vanskelighed over sin Modkandidat og genvalgtes lige til 1872, hvor han undlod at lade sig opstille; et Forsøg Aaret efter paa at genvinde Kredsen lykkedes ikke — der kom til at mangle syv Stemmer, hvorimod Valget i 1874 til Landstinget skaffede ham Sæde her.

I Rigsdagen indtog han i Begyndelsen en Mellemstilling som hørende til »de uafhængige«, senere til »de nationale Godsejere« og var sammen med Estrup med til at udarbejde Reglerne for Landstingets Sammensætning efter den nye Grundlov. 1860-65 sad Fonnesbech desuden i Finansudvalget, ofte som dets Ordfører, og kom desuden ved et Suppleringsvalg 1861 ind i Rigsraadet af 2. Oktober 1855 og blev i 1864 valgt til Rigsraadets Landsting i 2. Kreds; da Ministeriet Frijs dannedes 6. November 1865, blev han dets Finansminister, 6.-15. Marts 1868 tillige vikarierende Kirke- og Undervisningsminister. 28. Maj 1870 afløstes Frijs af Ministeriet Holstein-Holsteinborg, hvor Fonnesbech sad som Indenrigsminister, til han 14. Juli 1874 dannede sit eget Ministerium, hvor han overtog Finansministerposten; det afløstes 11. Juni 1875 af Ministeriet Estrup, og Fonnesbech gled ud.

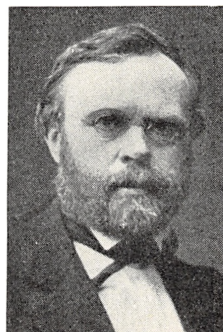
Han døde i København 17. Maj 1880; et Monument er rejst over ham ved Jordløse Kirke.

Jærgemester 1854. R. 1860. K. 1866. Kammerherre 1868. SK. 1870. DM. 1871. FM. i G. 1874. Gehejmekonferensraad 1876.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmønsen I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portrætsudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Ill. Tid. XVI, 1874, Nr. 784. Mindetale i Landstinget (Liebe) 20-5-1880, Tidenden Sp. 1361.

Forchhammer, Johannes Nicolai Georg, 1827-1909, Overlærer, Rektor. Landstingsmand for 7. Kreds 18. Oktober 1866-30. Juli 1868. — Nationalliberal.

Født 20. Marts 1827 i København, Søn af Lektor, senere Professor Johan Georg Forchhammer; Student 1843 fra Metropolitanskolen, 1845-51 Lærer ved Borgerdydskolen, blev 1849 filologisk Kandidat, 1852 Magister, hvorefter han med offentlig Støtte foretog en Udenlandsrejse, der særlig gjaldt Studier i Italien. Efter Hjemkomsten genoptog han sine Timer paa Borgerdydskolen, men virkede tillige som Privatdocent paa Universitetet, til han i 1859 udnævntes til Overlærer ved Kate-dralskolen i Aalborg; ni Aar senere blev han Skolens Rektor, men forflyttedes allerede 1872 til Herlufsholms Skole, hvor han gennem tyve Aar gjorde en stor Indsats til Skolens Gavn. 1892 tog han sin Afsked.

Ved Efteraarsvalget til Folketinget i 1866 søgte han Valg i Aalborg-Kredsen mod Grev W. C. E. Sponneck, der imidlertid fik mere end tre Gange saa mange Stemmer som Forchhammer, der seks Dage senere i Stedet opnaaede Valg til Landstinget sammesteds; men da han to Aar efter blev Rektor, nedlagde han sit Mandat.

Han var 1866-67 Medlem af Udvalget om Limfjordsfiskeri og Udvalget om Skolelærereksamen, 1867-68 Medlem af Udvalget om Valgmenigheder; han var ivrig for at skaffe V. Birkedals Menighed Godkendelse for ikke at udsætte Folkekirken for Sprængning. Han var 1866-68 en af Landstingets Sekretærer.

Forchhammer har skrevet adskillige Afhandlinger af sprogvitenskabelig og historisk Art, desuden har han udgivet en lille latinsk Lærebog, Oversættelser af Plautus' Komedier og en populær Romer-Historie.

Han døde paa Frederiksberg 19. Juli 1909.
R. 1881. DM. 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 206.

Foss, Einar Alexander, 1858-1925, Ingeniør, Industrileder. Folketingsmand for Københavns 6. Kreds 14. December 1915-22. April 1918 og Landstingsmand for 1. Kreds 11. Maj 1918-10. August 1920. — Det konservative Folkeparti.

Født 1. Oktober 1858 i Viborg, Søn af Stiftslandinspektør Vilhelm Daniel Christian Foss; Student 1876 fra Haderslev Læreres Skole i København, 1877 cand. phil. og 1882 polyteknisk Kandidat i Ingeniørfaget; det følgende Aar var Foss Formand i Polyteknisk Forening, arbejdede nogen Tid som Tømrerlærling, aftjente sin Værnepligt og blev 1887 Sekondløjtnant, beskæftigede sig en Overgang med Opvarmnings- og Ventilationsanlæg, ansattes 1884 hos J. P. Langgaard, hvor han kom til at lede Kakkelfabrikken paa Hakkemose Teglværk, til han 1885 indtraadte i Ingeniørfirmaet F. L. Smidth & Co., fra 1887 som Medindehaver.

Iøvrigt blev han Medlem af Bestyrelserne for Hedehus Teglværket 1896, Kagstrup Kalkværker 1897, De forenede nordjydske Teglværker 1898 og Cementfabrikken Kongsdal 1909, desuden Medlem af Repræsentantskaberne for Aktieselskaberne Portlandcementfabrikken Danmark, Aalborg Portlandcementfabrik, Det østasiatiske Kompagni og Sadolin og Holmblad & Co.s Eftf. Endvidere var Foss Formand for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien i Kbh. 1903-12, for Jernindustriens Sammenslutning 1904-12, for Teglværksforeningen af 1893 1907-12, for Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, for Industriforeningen og for Industriraadet fra 1911, Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Ingeniørforening 1892-1901, dens Formand 1904-07, Æresmedlem fra 1922, livsvarigt Medlem af Bestyrelsen for Den internationale Forening for Materialprøvning, Vicepræsident for Danmarks naturvidenskabelige Samfund fra 1912, Præsident fra 1916, samt Medlem af Bestyrelsesraadet for Danmarks amerikanske Selskab 1914-24 og af Rask-Ørsted Fondets Komité 1920-24.

1903-07 var Foss Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, 1913-20 af Byens Havnebestyrelse, Formand for Kommissionen ang. Overførelse af elektrisk Kraft fra Norge til Danmark samt 1919 Medstifter af Foreningen Norden.

Da Ingeniør H. Hammerich efter i tyve Aar at have repræsenteret Københavns 6. Kreds i Folketinget ønskede at trække sig tilbage, valgte man Foss til hans Efterfølger; han gik imidlertid ud igen ved Valget 1918, men indvalgtes kort efter i Landstinget, hvor han sad de to følgende Aar. Han var Medlem af den danske Rigsdagsdelegation til Fredskonferencen i Paris 1919 og af Handelstraktatkommissionen af 1919 samt Formand for Erhvervenes Fællesudvalg af 1917.

Til Ære for Alex. Foss stiftedes i 1919 et Industrifond under hans Navn; Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk havde Aaret forinden hædret ham med sin Guldmedaille.

I 1920 udgav han paa Opfordring de vigtigste af sine Taler fra Krigsaarene, hvor han havde ydet en stor Indsats; Bogen fik Titlen »I Krigsaarene 1914-19« og oplyste bl. a. om, at Foss desuden var Forfatter til det Aaret før under Mærket »Videant« udgivne Skrift »Udenrigsminister Scavenius og Genforeningen«.

Foss, der siden 1920 havde været svækket af Sygdom, døde 24. November 1925 paa sin Ejendom Høvidgaard ved Salten Langsø. En Marmorbuste af ham findes paa Københavns Raadhús. Bronzestater i Industriraadet og Ingeniørforeningen. Et Monument rejstes for ham ved Raadhuspladsen 1939.

R. 1907. DM. 1913. K² 1919. K¹ 1920.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Harald Nielsen: Mænd og deres Gerning, 1929. Heinberg: Danske Erhvervsmand, 1930. F. L. Smidth & Co.s Festskrifter 1922 og 32. III. Tid. 24-12-1911. Blaa Bog 1925.

Fraenkel, Arnold Siegfred Thorald Julian, 1851-1945, Dr. phil., Vicekonsul. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 29. Maj 1906-25. Maj 1909, for Københavns 7. Valgkreds 20. Maj 1913-22. April 1918, for Hovedstaden 22. April 1918-21. April 1920 og for København-Frederiksberg østre Storkreds 26. April 1920-

16. November 1932. — Højre, Det konservative Folkeparti.

Født 16. September 1851 i Slagelse, Søn af Musiklærer Herman Frederik Fraenkel; gik 1867-69 paa den kommunale Handelsskole i Dresden, hvorfra han tog Eksamen, blev 1872 Sekondløjtnant og drev 1875-88 industriel og anden Handelsvirksomhed. Derefter studerede han ved Universiteterne i Berlin og Leipzig, tog 1891

fra sidstnævnte Magisterkonferens og Doktorgrad og var 1897-1903 som udsendt Vicekonsul Chef for Generalkonsulatet i Buenos Aires.

Fraenkel tog i 1880 Initiativet til og blev Medlem af Bestyrelsen for Forsvarsforeningen for Sjællands Stift, der virkede for saglig Oplysning om Forsvarssagen, stiftede »Folkekoncerterne af 1886«, som han administrerede til 1897. Senere var han Medlem af Bestyrelsen for Institutet for Økonomi og Historie, for Engageringsbureauet for Handel og Industri og for den danske interparlamentariske Gruppe.

1906 stillede Fraenkel sig ved Folketingsvalget i Horsens Bykreds, som Forretningsfører Lyngsø indtil da gennem otte Aar havde repræsenteret; han besejrede denne, men ved næste Valg tilbageerobrede Redaktør Hans Nielsen Kredsen for Socialdemokratiet. I 1913 besejrede Fraenkel i Københavns 7. Valgkreds Socialdemokraten Snedker C. A. Schmidt og genvalgte derefter, til han i 1932 trak sig tilbage.

Fraenkel var Medlem af Den vestindiske Kommission af 1916, af Kommissionen angaaende Omordningen af Udenrigsministeriet og Danmarks Repræsentation i Udlandet af 1919, af Udenrigsministeriets Udetilægsnævn 1919-32 samt af Statsministeriets Udvalg for nye Markeder. Tillige sad han i Det udenrigspolitiske Nævn.

Fraenkel var 1892-97 Redaktør af den økonomiske Afdeling af »For Industri og Haandværk« og har skrevet en Række Værker, af hvilke kan fremhæves Carteller, 1892, Landbrugskrisen, 1896, Verden med dansk Maal eller Danmark med Verdensmaal, 1916, Politisk Læsebog, 1918, Stormløbet mod Parlamentarismen, 1928, Funktionspørgsmaalet — politisk belyst, 1928,

Mellemstanden, 1932, og Krise eller Tilstand, 1934.

Han døde 5. Februar 1945 i København.

R. 1893. MiDR. 1907. DM. 1923. K² 1941.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Medlemmerne af Folketinget 1906 og 14. Blaa Bog 1943.

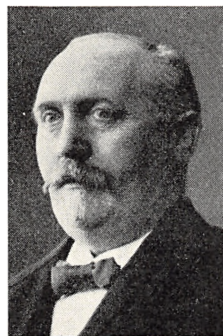
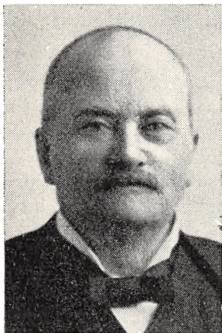
Frandsen, Hans Julius, 1859-1937, Gaardejer. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 30. September 1897-29. Maj 1906, Landstingsmand for 3. Kreds 31. Marts 1908-11. Maj 1918 og for 2. Kreds 11. Maj 1918-1. Oktober 1928. — Venstre.

Født 17. Juli 1859 i Dysted ved Næstved, Søn af Gaardejer Niels Frandsen; gik et Aars Tid i Fortsættelsesskolen »Brunsminde« i Toksværd. Han var 1882-1910 Ejer af en Gaard i Nørre Tvede og fra 1899 Bestyrer af Den sjællandske Bondestands Sparekasses Kontor i Næstved.

1889-1901 sad Frandsen i Toksværd Sogneraad, 1892-98 som Formand, og da Toksværd Andelsmejeri oprettedes 1890, blev han dets Formand til 1900, derefter Medlem af Bestyrelsen; fra 1887 var han Næstformand i Sognets Sygeforening, 1894-99 Medlem af Bestyrelsen for Præstø Amts Landboforening, 1896-1900 for Haslev Svineslagteri, endvidere Formand for Bestyrelsen af A/S »Næstved Tidende« fra dets Stiftelse i 1917, Medlem af Overfredningsnævnet fra samme Aar og en Aarrække Formand i det sjællandske Bedømmelsesudvalg for Svineavlscentre.

Frandsen, der 1893-96 havde været Formand for Femte Juni-Folkeforeningen i Præstø Amts 3. Valgkreds, blev, da Kredens daværende Folketingsmand, Jørgen Lund, i 1897 nedlagde sit Mandat, valgt til dennes Efterfølger som Venstres Repræsentant og sejrede paa Valgdagen over sine to Modkandidater; han holdt Kredsen i ni Aar, ved Valgene haardt trængt af Socialdemokratiet, som tilsidst gik af med Sejren i 1906. Ved et Suppleringsvalg knap to Aar senere i 3. Landstingskreds blev han derpaa Medlem af dette Ting, siden 1918 repræsenterende 2. Kreds.

Han har været Medlem af Kommissionen

af 1903 om en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring siden 1908, af Jernbanekommissionen af 1904, af Kommissionen af 1909 angaaende Len, Stamhuse og Fideikommissgodser samt fra 1915 af Jernbaneraadet. Endvidere var han 1917-28 en af Landstingets Sekretærer.

Han døde 22. Januar 1937.

R. 1932.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1903. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Blaa Bog 1936.

Frandsen, Niels Hendrik, 1804-95, Proprietær. Landstingsmand for 11. Kreds 20. Juni 1859-18. Oktober 1866 og 15. September 1868-1. Oktober 1878. — Nærmest Højre.

Født 1. Oktober 1804 paa Carlsgaard ved Slagelse, Søn af Proprietær Peter Frandsen. Han kom i Købmandslære i Kalundborg og var derefter 1824-30 Handelsbetjent i samme By. I et Aars Tid hjalp han sin Fader i Landbrugsbedriften, men købte 1831 en Købmandshandel i Kalundborg, anlagde 1844 et Bageri og blev 1846 udnævnt til Mægler.

Sammen med en Broder købte han 1849 Gaarden Brejninggaard Øst for Ringkøbing og oprettede et Brænderi i Tilknytning her til. 1882 solgtes Gaarden, senere ogsaa Brænderiet, ved Auktion.

Niels Frandsen var Formand for Sogneforstanderskabet 1849-75, Medlem af Amtsraadet 1854-68, Landvæsenkommisær 1859-83, Formand for Husmands-Hoveriets Afløsning 1868-87 og Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring 1869-79. Han var Branddirektør for Ulfborg og Hind Herreder 1878-83 og flyttede til en Gaard nærmere ved Ringkøbing, hvor han boede til 1887. Fra 1889 tog han Bopæl i Lyngby ved København.

Ved Landstingsvalgene 1855 stillede han sig i 11. Kreds, men opnaaede kun 12 Stemmer og blev ikke valgt; det lykkedes først ved det nærmest følgende Valg i samme Kreds, 1859; han genvalgtes Juni 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov, men opstilledes ikke ved Nyvalgene knap fire

Maaneder efter. En af de ved denne Lejlighed valgte Landstingsmænd, Sognefoged J. B. M. Andersen, udtraadte imidlertid til Aar senere, og ved Suppleringsvalget gik Frandsen af med Sejren, genvalgtes 1870, men lod sig ikke opstille 1878.

Han døde 28. Februar 1895.

R. 1876.

Frederiksen, Jørgen, 1857-1923, Gaardejer. Folketingsmand for Svendborg Amts 7. Valgkreds (Ærøskøbing) 20. April 1892-2. Januar 1914. — Venstre.

Født 5. Juli 1857 i Vester Ulslev ved Nysted, Søn af Gaardejer Frederik Jørgensen; var Vintrene 1874-75 og 76-77 paa Rødkilde Højskole, blev 1881 Bestyrer og fem Aar senere Ejer af sin Fødegaard Strandbygaard, Maribo Amt.

Fra 1882 valgtes Frederiksen som Tilidsmand, fra 1889 som Medlem af Kontrolkomiteen i Falsters Landbostands Sparerkasse, 1883-95 Formand for Landmandsforeningen Lolland, for Foredragsforeningen Sydlolland i samme Tidsrum, Medlem af Bestyrelsen for Østifternes Brandforsikring fra 1900, Repræsentant i Østifternes Kreditforening fra 1901, Medlem af Dansk Fiskeriforenings Bestyrelse i en Aarrække, Medlem af Arbejderforsikringsraadets Afdeling for Fiskeres Ulykkesforsikring 1902-08 og siden 1903 Medlem af Det danske Fjerkræavlserelskabs Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1890 stillede han sig i Ærøskøbing-Kredsen mod dennes Folketingsmand Amtmand, Grev Brockenhuus-Schack, der dog sejrede med omkring halvdandet Hundrede Stemmers Overvægt; ved næste Valg, i 1892, gik det omvendt, og Jørgen Frederiksen blev Kredsens Repræsentant, en Stilling han bevarede, ligetil han ved Aarsskiftet 1913-14 trak sig tilbage, hvorpaa Højre vandt Kredsen tilbage.

Frederiksen var Medlem af Kystkommissionen for Maribo Amtsraadskredse fra 1906, af Fiskerikommissionen af 1902 og af Arvefæstekommissionen af 1907.

Han døde 9. April 1923.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Tillæg til Rigsdagskalenderen 1890. Blaa Bog 1913.

Frederiksen, Niels Christian, 1840-1905, Professor. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 12. Oktober 1866-1. Februar 1877. — Nærmest Venstre.

Født 23. Marts 1840 paa Fuglsang paa

Lolland, Søn af Gods-ejer Johan Ditlev Friderichsen, blev Student fra Sorø 1857, vandt 1859 Universitetets Guldmedaille, statsvidenskabelig Kandidat 1862, statsøkonomisk Docent ved Universitetet 1865 og to Aar senere Professor. 1868 og de nærmestfølgende Aar købte han store

Skovejendomme i Skaane og Smaaland, drev omfattende Savværks- og Tømmerhandel, ligesom han var med til sammen med to Brødre Erhard og J. D. Frederiksen at bane Vej for Sukkerkulturens Indførelse i Danmark. De mange Foretagender voksede ham imidlertid over Hovedet — han havde saaledes ogsaa 1865 købt sin Svigerfaders, Biskop Monrads Ejendom Hummeltofte, som han tidligere havde haft i Forpagtning — og da han samtidig blev alvorlig syg, maatte han 1877 opgive sit Embede. Han rejste til Nordamerika for at bryde sig en ny Bane, han var i nogle Aar Bladudgiver, startede 1881 en omfattende Jordsalgs-Forretning i Chicago, der dog oversteg hans Kræfter og 1889 endte med Fallit; han forlod Amerika, opholdt sig bl. a. i London og Paris for endelig i 1902 at slaa sig ned i København.

Frederiksen var i 1871 Medstifter af Nationaløkonomisk Forening og af Landmandsbanken, deltog i de skandinaviske Møder og var 1865 Medstifter af Nordisk Samfund.

1866 indvalgte han i Folketinget for Maribo-Kredsen, var Medstifter af Mellempartiet, ved hvis Opløsning i 1876 han sluttede sig til Venstre, for Aaret efter at udtræde af Tinget; hans Indsigt gjorde sig særlig gældende, naar Talen var om økonomiske Reforme, og han havde 1866-72 Sæde i Finansudvalget, 1866-67 i Udvalg angaaende de sydsjællandske Jernbaner, 1867-68 om kommunal Indkomstskat i København, 1869-70 om Afløsning af Afgifter, 1872 om Told- og Møntlov, 1873-74 om Valgkredsenes Inddeling og om Postloven m. fl.

Han har skrevet en Del nationaløkonomi-

ske Skrifter, f. Eks. »Den politiske Økonomis Udvikling« 1870, »Ti simple Sætninger om Frihandel« 1882, samt et Værk om »Finland, dets private og offentlige Økonomi« 1891.

Frederiksen døde i København 4. November 1905.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Penne-tegninger, 1870 og 75. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 209.

Frederiksen, Niels, f. 1874, Parcellist, Formand for Statens Jordlovsudvalg. Folketingsmand for Københavns Amts 7. Valgkreds (Lejre) 20. Maj 1913-22. April 1918, Københavns Amts 5. Kreds 22. April 1918-21. April 1920 og for Københavns Amtskreds 26. April 1920-28. Juni 1934. — Det radikale Venstre.

Født 23. Februar 1874 i Lille Karleby ved Roskilde, Søn af Gaardmand Jens Frederiksen; han uddannedes ved Landbruget, besøgte bl. a. Kong Højskole og forskellige Landbrugsskoler, overtog ved Faderens Død 1897 Forpagtningen af dennes Gaard, til han i 1903 blev Ejer af sin Kones Fødested i Store Karleby, et Boelssted paa 1³/₄ Tønde Hartkorn.

Han var Medlem af Hyllinge-Lyndby Sogneraad 1909-13, af Roskilde Amtsraad 1911-22, Medlem af Hovedbestyrelsen for de samvirkende sjællandske Husmandsforeninger fra 1908, Formand 1911-29, og 1914 valgtes han til Næstformand for De samvirkende danske Husmandsforeninger, hvis Repræsentant han havde været i den store Landbokommission af 1911. I 1919 blev han Formand for Statens Jordlovsudvalg, hvorunder Administrationen af Statens Udstykningsvæsen blev henlagt.

1913 stillede han sig i Lejre-Kredsen mod dennes Venstre-Folketingsmand, Gaardejer A. O. Rasmussen, og valgtes med stort Stemme-flertal; han genvalgtes, ogsaa for Københavns Amtskreds, til han i 1934 trak sig tilbage.

I Rigsdagen var Niels Frederiksen blandt andet Medlem af Prisreguleringskommissionen 1914-21, af Erhvervenes Fællesud-

valg og af Ernæringsraadet af 1917, af Komiteen til Belysning af Statsmonopoler 1919, af Traktatkommissionen fra 1921, af det erhvervspolitiske Nævn fra 1929, af Udvalget angaaende nye Markeder af 1929, af Statsministeriets økonomiske Raad, af det udenrigspolitiske Nævn og af Socialministeriets Udvandringsudvalg samt 1916-19 Formand for Kødudvalget og for Det radikale Venstres Rigsdagsgruppe 1929-34.

Efter sin Udtrædelse af Rigsdagen blev han Leder af Udvalget angaaende Lempelser for sønderjydske Laan (Saneringsudvalget), Medlem af Produktions- og Raastofkommissionen af 1937, af Brændselsnævnet af 1939 og af Landvindingsudvalget.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog, 1948. Johannes Christiansen: Manden der hentede Jorden —, 1948.

Frederiksen, Søren, 1853-1939, Lærer, Højskoleforstander, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 28. Maj 1853 i Nørholm ved Nibe, Søn af Gaardejer Frederik Christensen; ærte Murerhaandværket, men læste derefter til Lærer og tog Eksamen fra Gedved Seminarium 1880, var derefter Elev paa Vallekilde og Askov Højskoler, blev 1882 Friskolelærer i Værsløv ved Kalundborg, hvor han virkede et

Tiaar for saa at overtage Posten som Forstander for Støvring Højskole. 1898 maatte han nedlægge Hvervet paa Grund af Sygdom, men var atter Forstander 1905-09 og 1912-22 for Skolen, hvor han ogsaa gennem Aarene virkede som Lærer. Siden 1895 var han desuden Ejer af Grangaard i Støvring Sogn.

Frederiksen havde mange Tillidshverv paa sin Egn, var bl. a. 1902-08 Formand for Buderup-Gravlev Sogneraad, 1909-21 Medlem af Repræsentantskabet for Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og 1921-27 dets Formand; endvidere har han gennem mange Aar indtaget en fremskudt Plads inden for Frimenighedsbevægelsen, saaledes en Tid som Formand for Sammenslutningen af de frie Menigheds-

kredse i Himmerland og fra 1903 som Formand for Støvring Frimenighed.

Da Trafikminister Jensen-Sønderup i 1910 opgav Nørresundby-Kredsen, blev Frederiksen hans Efterfølger med et Stemmetail paa 965; den radikale Kandidat havde kun 50 Stemmer mindre, medens 707 Stemmer gik til en anden Venstremand. Men til det næste Valg ønskede Frederiksen ikke at lade sig opstille og er senere hen ikke paany indtraadt i Rigsdagen trods mange Opfordringer.

Han døde 11. September 1939.

Bricka II. Medlemmerne af Folketinget 1910, II. Højskolebladet 1933, S. 301 ff.

Frich, Johan Peter, 1797-1872, Proprietær. Landstingsmand for 10. Kreds 29. December 1849 - 28. Maj 1852. — Konservativ.

Født i Voldbjærgmølle ved Ringkøbing 11. Juni 1797, Søn af Møller Johan Joachim

Frich, blev eksaminatus juris 1816 og ansat hos Godsforvalteren for Bygholm og Mattrup. Senere blev han Fuldmægtig hos Herredsfogeden i Voer og Nim Herreder, men i 1824 købte han Bolund i Nim Sogn, derefter flere Ejendomme, som han solgte igen, efter at han havde ejet dem i nogle Aar. Han boede sidst paa Havreballegaard i Taaning Sogn ved Skanderborg. Han var 1842-44 Formand for Forstanderskabet i Hvirring Sogn, Medlem af Skanderborg Amtsraad 1842-51 og Forligskommissær.

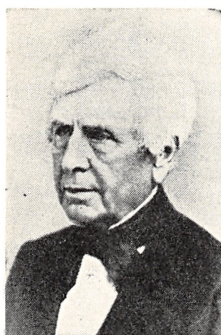

Frich, som havde været Stænderdeputeret 1848, valgtes 1849 i 10. Landstingskreds; han opnaaede ikke absolut Flertal ved første Valghandling, men blev derpaa med tydeligt Stemmeffertal udpeget som Kredens 3. Landstingsmand. Han valgtes 1850 til Formand for Husmandshoveriafløsningen i Skanderborg Amt og for Afløsningen af Jagtretten sammesteds 1851, medens han 1852 blev Taksationskommissær for Sorø Akademis samt Universitetets og Kommunitetets Godser. Han var tillige hele sin Rigsdagstid en af Landstingets Sekretærer. 28. Maj 1852 udtraadte Frich af Tinget.

Han døde 9. Oktober 1872.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Frijs, Johannes, 1795-1877, Ritmester, Godsejer. Landstingsmand for 9. Kreds 3. Juni 1853 - 10. Oktober 1855 og kongevalgt 5. November 1866 - 13. Juli 1868. — Højre.

Født 13. Marts 1795 paa Hovedgaarden Gjedsergaard paa Falster, Søn af Kammeraad Joh. Chr. Frijs, gik i Nyborg Skole, blev 1812 Sekondløjtnant ved Prins Ferdinands Dragoner, var 1815-18 med Tropperne i Frankrig, laa i Garnison i Aarhus 1820-26, blev 1824 udnævnt til Premierløjtnant, men afgik 1827 af Krigstjenesten som Ritmester, idet han Aaret før havde købt Lyngbygaard ved Aarhus for at slaa sig ned som Landmand; Gaarden genopførtes efter en Brand kort efter, Jorden blev merglet og drænet og Fæstegodset bortsolgt.

Frijs blev 1840 Medstifter af Brandforsikringen for rørlig Ejendom i Nørrejylland, Formand for dens Repræsentantskab 1840-73, derefter Direktør; desuden var han Medstifter af Aarhus Amts økonomiske Selskab 1842, Formand 1843-47, Medlem af Landhusholdningsselskabets Agerbrugskommission 1856 og af Bedømmelseskommisionen 1858-72, Medlem af Aarhus Amtsraad 1842-68 og Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse 1869-73.

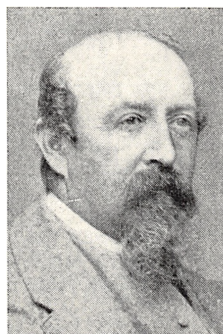
Fæstegaardsejerne valgte 1834 Frijs til Stænderdeputeret, han stillede sig ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 i Skjoldelev-Distriktet, hvor T. C. Dahl imidlertid blev kaaret; ved de første Valg til Landstinget Aaret efter opstilledes han i 9. Kreds, faldt baade ved dette og et Suppleringsvalg sammesteds 1850, valgtes derpaa ved det almindelige Valg 1853, ligeledes i 55, men udtraadte knap fire Maaneder senere. Han havde desuden 1852 søgt Mandat ved et Suppleringsvalg i 8. Kreds og Aaret efter ved Folketingsvalget i Skjoldelev-Kredsen, begge Steder uden Held. Derimod kom han 1866 ind i Landstinget som kongevalgt Medlem, men nedlagde Hvervet knap to Aar efter.

1874 overdrog han Gaarden til sin ældste Søn og flyttede til København; Frijs døde 16. Marts 1877.

R. 1852. Hofjægermester 1861. DM. 1864.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind-, 1817-96, Lensgreve, Minister. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 15. December 1865 - 4. Juni 1866 og Landstingsmand for 10. Kreds 18. Oktober 1866 - 3. September 1880. — Højre.

Født 8. December 1817 paa Frijsenborg, Søn af Lensgreve Jens Christian Carl Krag-Juel-Vind-Frijs; Student fra Sorø 1835, cand. jur. 1842, overtog 1849 Ledelsen af Grevskabet Frijsenborgs nordlige Del, blev 1860 Lensgreve og

arvede syv Aar senere desuden Stamhuset Stensballegaard. Han viste sig som en fremskridtsvenlig Landmand, der blandt andet gjorde sit til at faa den frivillige Fæsteafløsning fremmet. En Overgang var han Amtsraadsmedlem og var i 1850 med til at stifte Grundejerforeningen, hvis Formand han senere blev.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling søgte han Valg i Søndervinge-Distriktet, hvor Proprietær Jacobæus imidlertid valgtes med 354 Stemmer, medens Grev Frijs maatte nøjes med 231; ved et Suppleringsvalg 11. Februar 1858 blev han derimod Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvor han bl. a. stemte for Novemberforfatningen, i 1864 tillige af Landstingets Rigsraad, og ved et Suppleringsvalg i Bjerre-Kredsen indvalgtes han i Folketinget 1865, men lod sig dog ikke genopstille ved de ordinære Valg et halvt Aar efter; han faldt ved Landstingsvalget i Juni 1866 i 10. Kreds, men valgtes fire Maaneder senere i samme Kreds, der derpaa genvalgte ham 1870 og 78, til han 1880 trak sig tilbage og afløstes af sin Søn.

1864 var Frijs blevet Leder af en Gruppe De nationale Godsejere, og da Bluhme 6. November 1865 opløste sit Ministerium, dannede Grev Frijs et nyt og overtog selv Udenrigsminister-Posten; foruden det almindelige Lovgivningsarbejde, der i mange Henseender var af gennemgribende Betydning, lykkedes det ham — navnlig i Samarbejde med J. A. Hansen — at gennemføre Forfatningsrevisionen af 28. Juli 1866. Da General Raasløff fratraadte 19. April 1870, maatte Frijs midlertidig varetage Krigs- og Marineministeriet, og da han af andre

Grunde trættes, indgav han den 19. Maj Ministeriets Dimission og afløstes 28. Maj af Holstein-Holsteinborg; 1874 opfordredes Grev Frijs paany til at danne Ministerium, men afslog det.

Han døde paa Boller Slot 12. Oktober 1896; Grevskabet Frijsenborgs Beboere lod 1874 rejse en Broncestatue af ham.

Hofjægermester 1844. Kammerherre 1849. K¹ 1864. SK. 1866. DM. 1866. RE. 1869.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmønsen I og II. Pennetegninger, 1870. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portrætsudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. J. Kieler: Førende konservative Skikkelser, I, 1924. Se iøvrigt Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 400.

Frijs, Mogens Christian Krag-Juel-Vind-, 1849-1923, Lensgreve. Landstingsmand for 10. Kreds 13. Oktober 1880 - 20. April 1918. — Højre, senere Frikonservativ.

Født 4. Maj 1849 paa Hovedgaarden Sø-

bygaard ved Ham-
mel, Søn af foran-
nævnte Lensgreve
C. E. Krag-Juel-Vind-
Frijs; gik 1862-65
paa Herlufsholm, men
blev Student fra Hor-
sens 1868, cand. phil.
Aaret efter og 1876-
80 Attaché ved det
danske Gesandtskab
i London. 1882 over-
tog han den nordlige
Del af Grevskabet

Frijsenborg og ved Faderens Død det øvrige samt Stamhuset Stensballegaard; foruden at være en interesseret Landmand, var Grev Frijs en ivrig Jæger og foretog flere store Jagtrejser til Udlandet.

Han var 1886-1904 Medlem af Skanderborg Amtsråd og Landvæsenkommisær, 1886-91 Formand for det jydskes Haveselskab, 1890-94 Medlem af Teaterkommissionen, 1898 af Kommissionen om de nye jydskes Jernbaner samt fra 1887 af Rigsretten; 1881 lykkedes det ham ved direkte Forhandlinger i England at sikre den danske Kvægdørsel, der truedes paa Grund af Kvægsyge.

Da Faderen 1880 trak sig tilbage som Landstingsmand valgt i 10. Kreds, valgtes Mogens Frijs i hans Sted ved Suppleringsvalget og genvalgtes ved alle de paafølgende Valg, til han i 1918 trak sig tilbage. Han

var ligesom Faderen Tilhænger af en Sammenslutning mellem »store og smaa Bønder«, førte i sin Rigsdagstid adskillige Forhandlinger om Forlig og Samling, der ofte bragte ham et godt Stykke til venstre for Højrepartiet — 1900-1915 stod han saaledes som Leder af en 8 Mands Gruppe, de Fri-konservative; da han i 1897 af Kongen opfordredes til at danne Regering, henviste han til Venstre — og støttede senere paa forskellig Maade de første Venstreministerier. 1913 standsede han ved en Dagsorden Grundlovssagen, var Aaret efter med til ved Højres Udeblivelse at hindre dens Vedtagelse, men da de derpaa følgende Valg viste Tilbagegang for Partiet, stemte han i 1915 for den reviderede Grundlov og sluttede sig samme Aar til det nystiftede konservative Folkeparti. 1916 fik han sin Meningsfælle Chr. Rottbøll udnævnt til Kontrolminister, men da der Aaret efter blev Strid om hans Forbliven, meldte Frijs sig paany ud af Det konservative Folkeparti og traadte 1918 ud af Tinget.

Han døde 22. Maj 1923 paa Frijsenborg.

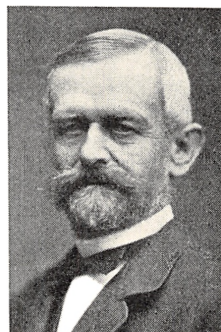
Hofjægermester 1874. R. 1881. Kammerherre 1888. DM. 1893. K² 1906. K¹ 1915. SK. 1919.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmønsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, II, 1914. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Lands-tinget 1899-1915. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1923.

Frijs-Juellinge, Frederik Julius Krag-Juel-Vind-, 1821-85, Greve, Godsejer. Landstingsmand for 5. Kreds 28. September 1864 - 18. Oktober 1866 og kongevalgt Medlem til 6. Marts 1869. — Højre.

Født 28. August 1821 paa Vedelslund ved

Aarhus, Søn af Greve, Kaptajn Erhard Krag-Juel-Vind, blev Student fra Sorø Akademi 1840, overtog fem Aar senere Baroniet Juellinge paa Lolland, som han allerede 1838 havde arvet efter sin Farbroder. Han solgte gennem Aarene efterhaanden over Halvdelen af sit Fæstegods. Han var 1854-68 og 1878-85 Medlem

af Maribo Amtsraad, af Repræsentantskabet for Maribo Diskontobank fra 1856, Formand for den lolland-falsterske Brandforsikring siden 1858 og Medlem af Lolland-Falsters Jernbaners Bestyrelse fra 1874; desuden var han 1861 med til at oprette Tersløsegaard Stiftelse.

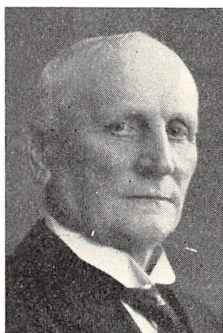
Ved et Suppleringsvalg blev Grev Frijs 14. September 1859 Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, idet han kom til at afløse det kongevalgte Medlem, Kammerherre P. B. Scavenius, blev kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 18. November 1863, gik Aaret efter over til Rigsraadets Landsting og herfra 1866 til Landstinget, men udtraadte 6. Marts 1869. Han var i Forvejen ved et Suppleringsvalg 28. September 1864 i 5. Landstingskreds valgt som Stedfortræder for Professor F. Nielsen, genvalgtes ved de ordinære Valg 23. Juni 1866 og var med til at stemme for den reviderede Grundlov. 1867 blev han Medlem af Teaterkommissionen.

Han døde 14. September 1885.

Kammerherre 1851. R. 1860.

Adelsaarbogen 1884.

Frøkjær, Niels Gravesen, f. 1864, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Hurup) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910, for Thisted Amtskreds 22. April 1918 -

21. April 1920 og Landstingsmand for 6. Kreds 10. August 1920-22. Sept. 1932.— Højre, Det konservative Folkeparti.

Født 7. Februar 1864 i Thisted Landsogn, Søn af Sognefoged, Gaardejer A. Chr. Frøkjær, tog Præliminæreksamen fra Thisted Realskole 1879, Landvæsens-elev under Det kgl. Landhusholdningsselskab 1882-85, Forvalter paa Bøggildgaard 1887-88, Ejer af Gaardhusmølle i Vestervig Sogn 1888-1916 og derefter af Gaarden Nordvang sammesteds.

Han blev 1901 Medlem af det lokale Sogneraad, 1907-18 dets Formand, Medlem af Skolekommissionen 1900-07 og af Overskyldraadet 1919-33.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig i Hurup-Kredsen mod Venstres Folketingsmand, Lærer Kierkegaard, og erobrede Kredsen med knap hundrede Stemmers

Flertal; Aaret efter gik det omvendt, og først fem Aar senere stillede Frøkjær sig igen, denne Gang i Thisted By mod Lærer Munk-Poulsen, men det lykkedes ikke Frøkjær at fravriste ham Kredsen. Først 1918 valgtes han efter den ny Valglov i Thisted Amtskreds, og to Aar efter blev han Medlem af Landstinget, som han forlod i 1932. Han var 1918-19 en af Folketingets Sekretærer og fra 1920-29 Sekretær i Landstinget.

R. 1939.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1943.

Frølund, Caspar Frederik Sophus, 1806-82, Skoleinspektør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Sorø Amts 3. Distrikt (Hølløse Mølle) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Sorø Amts 5. Valgkreds (Fuglebjerg) 4. December 1849 - 14. Juni 1858, Landstingsmand for 2. Kreds 3. September 1859 - 23. Juni 1866 og Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 4. Juni 1866 - 20. September 1872. — Nærmest Venstre.

Født 20. Maj 1806 i Sorø, Søn af Vævermester Lars Frølund; lærte Gartneri i Akademiets Have, gik paa Jonstrup Seminarium 1824-27 og tog Eksamen herfra, blev privat dimitteret som Student tre Aar senere, cand. theol. 1836 og studerede i de følgende Aar Pædagogik, idet han samtidig ernærede sig som Privatlærer og Udgiver af Lærebøger, Almanakker m. m. 1840—47 redigerede han Maanedsskrift og Repertorium for Almueskolelærere. 1847 blev han Inspektør ved Borgerskolen paa Christianshavn, hvilket han var til sin Død.

Frølund var med til at bringe nogle af de første Lærermøder herhjemme i Stand, fik 1841 oprettet Almindelig dansk Skolelærerforening og blev dens Formand, 1848 var han Medbestyrer af Hippodrommøderne, fra 1855 Medlem af Bestyrelsen for Bondevennernes Selskab, 1865 Medstifter af Oktoberforeningen og siden 1867 Medlem af Eksamenskommissionen for Skolelærere.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han med højt Stem-

metal i Sorø Amt, kaaredes ved de første Folketingsvalg i Fuglebjerg-Kredsen, som han repræsenterede, til han i 1858 blev fortrængt af Sognefoged H. J. Hansen; ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds Aaret efter opnaede han derefter Valg og genvalgtes ved de ordinære Valg 1863. Samtidig fik han ved Kaaring 1864 og 65 Sæde i Rigsraadets Folketing for Præstø-Kredsen, der desuden valgte ham ved de almindelige Valg til Folketinget Juni 1866, endnu inden hans Periode i Landstinget var udløbet; han genvalgtes i Præstø Oktober 1866 og i 69, men opnaede 1872 ikke tilstrækkelige Stemmer til at blive valgt.

1866-67 stillede han Forslag om og fik vedtaget en Lov om Eksamenskommission for alle Lærere og fik Sæde i den til sin Død. 1870 havde han indmeldt sig i Det forenede Venstre, men han stemte saa tit sammen med Højre, at man Aaret efter udelukkede ham af Partiet.

Han døde i København 6. November 1882.

Bricka I og II. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Pennetegninger, 1870. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Fuglede, Philip Christian, 1795-1856, Sognepræst. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 10. Maj 1795 i Bøvling ved Lemvig, Søn af Sognepræst

Hans Fuglede, kom som Barn ind at bo hos en Farbroder i København, gik først i Metropolitanskolen, siden i det v. Westenske Institut, hvorfra han blev Student 1812. Han blev Alumne paa Regensen, tog teologisk Embedseksamen 1817, blev fire Aar senere Præst i

Malt-Folding og efter at have været her i over 21 Aar forflyttet til Vejen-Læborg Præstekald 1842.

Da man i Bække-Kredsen 1849 stod over for at skulle vælge sin første Repræsentant i Folketinget, enedes man om at kaare Pastor Fuglede, der dog ikke ønskede Genvalg i 1852.

Han døde 3. Januar 1856.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Funder, Thomas, 1804-60, Tobaksfabrikant. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 8. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Nærmest Konservativ.

Født 20. Juni 1804 i Aarhus som Søn af Købmand, Tobaksfabrikant Peter Funder; Student 1821 fra Aarhus Katedralskole, juridisk Kandidat 1826 og derefter indtraadt i Faderens Forretning; desuden var han Borgerrepræsentant og borgerlig Raadmand fra 1838

samt Meddirektør ved Aarhus Spare- og Laanekasse. 1840 blev han Ejer af Hovedgaarden Astrup ved Skive.

1834 valgtes han til Stænderdeputeret for Jyllands 2. Købstadsdistrikt, genvalgtes 1841, fra 1847 dog som Suppleant; i Den grundlovgivende Rigsforsamling fik han Sæde som kongevalgt Medlem, og ved de første Landstingsvalg, i 1849, valgtes han med størst Stemmetal i 8. Kreds, men han søgte ikke Genvalg i 1853.

Han døde 20. Juli 1860.

Kancelliraad 1840.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Fussing, Hans Nielsen, 1838-1914, Murermester. Landstingsmand for 1. Kreds 30. September 1890 - 21. September 1898. — Højre.

Født 27. Juni 1838 i Horsens, Søn af Murermester, Brandinspektør Andreas Fussing; efter endt Skolegang kom han i Murerlære, besøgte 1845-52 Rosings Institut i Horsens, blev Svend 1856 i København og gik derefter et Aar paa Teknisk Skole her, 1857-64 paa Kunstakademiets Arkitekturskole, deraf i to Kvartaler desuden i dens Modellerklasse; han erhvervede 1864 Akademiets lille Sølvmedaille og nedsatte sig samme Aar som Murermester.

Han har bl. a. bygget Frederik VII's Stiftelse (1873), Musæet i Botanisk Have (1876), udført Restaurering af Vallø Slot og flere Herregaarde.

Fussing var Borgerrepræsentant i København 1878-87, derpaa i tre Aar Raadmand, sad desuden i Bestyrelsen for Teknisk Selskabs Skole og Teknisk Forening 1885-99, for Arbejdernes Byggeförening 1895-1913, for Lægeforeningens Boliger og for De Puggaardske Legater, desuden Medlem af Centralkomiteen, af Enighedskammeret under Lockouten 1899 og af Sundhedskommissionen 1886-96, borgerlig Væрге for Frue Kirke 1895-1910, Formand og Kasserer for Københavns Husflidsforening samt Direktør i Byens Brandforsikring 1895-1913; Københavns Murer- og Stenhuggerlav havde i 1911 gjort ham til sit Æresmedlem.

Ved Landstingsvalgene 1890 valgtes Fussing i 1. Kreds, som han repræsenterede Perioden ud, men han ønskede ikke Genvalg. Han var 1891-92 en af Landstingets Sekretærer.

1911 udgav Fussing nogle Mindeord om sin Far, og 1928 kom hans egne Erindringer fra Barndom og Ungdom, udgivet af Andr. Fussing.

Han døde i København 5. April 1914.

R. 1887. DM. 1905.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Rigsdagskalender, 1890. III. Tid. 5-7-1908. Blaa Bog 1914.

Fønss, Hans, 1821-64, Hospitalsforstander. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 4. September 1862-5. Juni 1864. — Nærmest Konservativ.

Født 16. September 1821, Søn af Kaptajn-løjtnant, senere Vejer og Maaler i Aarhus Jørgen Martinus Ring Fønss. Hans Fønss blev eksaminatus juris i 1844, Fuldmægtig paa Byfogedkontoret i Kolding indtil 1853 og Hospitalsforstander sammesteds fra 1851; 1861-64 var han Medlem af Byens Raad.

Da Landinspektør P. Petersen, Nørre Bjært, som i godt et Aars Tid havde været Kolding-Kredsens Folketingsmand, 1862 døde, stillede Fønss

sig ved Suppleringsvalget efter denne og valgtes ved Kaaring, men døde selv knap to Aar efter, nogle Dage før det ordinære Valg til Folketinget.

Han døde 5. Juni 1864.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Gad, Henry Theodor, 1816-60, Birkedommer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 4. August 1852-26. Februar 1853. — Konservativ.

Født 17. September 1816 paa St. Jørgenslund ved København, Søn af Havneskriver Niels R. Gad, Student fra Herlufsholm 1835, juridisk Kandidat 1840, konstitueret som Politiasistent i Københavns Amts søndre Birk fire Aar senere, Birkedommer og Skriver paa Læsø 1849 og desuden Branddirektør og Sandflugtskommissær paa Øen; herfra kom han 1855 som Byfoged til Thisted og Herredsfoged i Hillerslev-Hundborg Herreder.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig sammen med endnu to Kandidater i Sæby-Kredsen, der imidlertid kaarede Gad; ved Foraarsvalget godt et halvt Aar senere stillede han sig ikke, hvorpaa man kaarede Lærer H. J. Schou. Ved Valget tre Maaneder efter, 27. Maj 1853, søgte Gad paany Valg, men Schou genvalgtes ved Kaaring, og Gad søgte ikke oftere Valg. Han deltog bl. a. i Forhandlingerne vedrørende Tillæg til Valgloven og Lov om Frihed for Udvidelsen af Lægevirksomhed.

Han døde i Thisted 3. Oktober 1860.

Kancelliraad 1856. R. 1859.

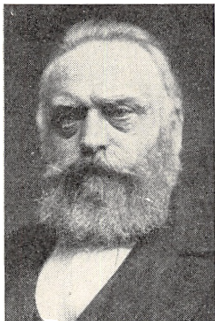
Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. Richter: Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Gad, Jakob Marius Elieser Christian, 1827-1902, Bureauchef. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 14. Juni 1858-25. April 1876 og for Københavns 6. Valgkreds 3. Januar 1879-9. April 1895. — Højre.

Født paa Færøerne 8. April 1827 i Næs

paa Østerø, Søn af Sognepræst Jørgen Gad; 1845 blev han Student fra Kolding, indkaldtes 1848 som Soldat og blev 1850 Sekondløjtnant i Artilleriets Reserve, 1863 Premierløjtnant. 1854 tog han statsvidenskabelig Eksamen og blev straks Volontør i Krigsministeriet, var

1855-58 Prokurist hos sin Svoger Grosserer H. T. Foss, men vendte derpaa tilbage til Krigsministeriet som Kancellist, var under Krigen 1864 Sekretær hos Chefen for Hærens Intendantur, blev 1868 Fuldmægtig, 1878 Chef for Det statistiske Bureau og fra 1895

Chef for Finansministeriets 2. Revisionsdepartement.

Gad har desuden 1854-79 været Lærer i Nationaløkonomi ved Grüners Handelsakademi, derefter Medlem af og senere Formand for dets Kontrolkomité, var 1877-95 Censor ved statsvidenskabelig Eksamen; 1871 var han Medstifter af Landmandsbanken og siden 1872 Medlem af dens Delegation og dens Bankraad, 1872 Medstifter af Nationaløkonomisk Forening og Medlem af dens Bestyrelse indtil 1879 og af Jernbaneraadet 1887-95.

Ved Folketingsvalget 1858 stillede Gad sig i Fredericiakredsen, hvor han genvalgtes, til han i 1876 fortrængtes af Venstremanden, Gaardejer J. Lomholt, hvorpaa han i 1879 søgte og opnaede Valg i Københavns 6. Valgkreds, der siden genvalgte ham, som Regel ved Kaaring, lige til han i 1895 trak sig tilbage; 1864 og 65 valgtes han desuden til Rigsraadets Folketing og var 1864-65 og 66-72 Statsrevisor. Han var Medlem af Finansudvalget 1866-67 og en af Sekretærerne i Folketinget 1890-91. 1866 grundlagde han sammen med C. V. Nyholm og N. C. Frederiksen Mellempartiet, men sluttede sig 1876 til Højre.

Gad har udgivet en Del nationaløkonomiske og statistiske Lærebøger.

Han døde i København 29. Oktober 1902.

R. 1883. DM. 1888. K² 1897.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Hauch-Fausbøll: Slægt-haandbogen, 1900. III. Tid. 1902, Nr. 6. Tidsskrift for Toldvæsen. 1892, S. 225-27.

Gammeltoft, Jens Hansen Lund, 1816-67, Proprietær, Kammerraad. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Konservativ.

Født 5. Februar 1816 i København, Søn af Grosserer Ole Christian Gammeltoft, der i sin Tid indvandrede fra den jydsk By Gammeltoft, blev Købmand i København og giftede sig med en Datter af den hovedrige Silke-, Uld- og Lærredskræmmer Jens Hansen Lund, fra hvem hans Søn fik sine tre første Navne.

Han gik i Borgerdydskolen og lærte derefter Landvæsen paa Vibygaard ved Roskilde og købte 1841 Herløvgaard Sydvest for Hillerød. Gammeltoft var 1854-64 Tiendekommissær og ca. 1858 Landvæsenkommissær, blev 1859 Medlem af Frederiksborg Amtsraad og genvalgt 1865. Han var tillige Medlem af Bestyrelsen for Frederiksborg Amts Spare- og Laanekasse, Formand fra 1863.

Ved Folketingsvalget i Hillerød-Kredsen 1861 valgtes han med 250 Stemmer, hans Modkandidat opnaede kun 57 Stemmer; men ved det paafølgende Valg lod Gammeltoft sig ikke genopstille.

J. H. L. Gammeltoft døde 24. Maj 1867.

Kammerraad 1859.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Geltzer, Rasmus Jørgen Andreasen, 1840-1902, Lærer, Boelsmand. Folketingsmand for Viborg Amts 3. Valgkreds (Kjellerup) 21. Januar 1890 - 20. April 1892. — Venstre.

Født 14. Marts 1840 i Vonsild Sogn, Haderslev Amt, Søn af Gaardejer A. Geltzer; besøgte Kolds Højskole 1855-57 og Jelling Seminarium 1858-61, hvorfra han tog Eksamen. 1861-62 var han Lærer ved Grundtvigs Højskole, 1862-64 i Jægerup i Haderslev Amt, derpaa i fire Aar i Hammerum

Herred. Han blev 1868 Højskoleforstander i Sinding ved Silkeborg indtil 1882, da han købte sig en lille Gaard i Balle ved Silkeborg.

Ved Folketingsvalget 1890 stillede han sig i Kjellerup-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem 32 Aar, Husejer Niels Albertsen, der fik 125 Stemmer mindre end Geltzer, 580 Stemmer gik til Socialdemokratiet. To Aar efter faldt han imidlertid for en Kandidat for Det forhandlende Venstre, Gaardejer Sloth, som fik 1304 Stemmer mod Geltzers 1079, som dog var en Fremgang paa 274 fra 1890. Geltzer, der var af gammel sønderjydsk Storbondeslægt, tilhørte i politisk Henseende det Bergske Venstre.

Han døde 13. Maj 1902.

Rigsdagskalender, 1890.

Gislason, Konrad, 1808-91, Lektor. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 3. Juli 1808 paa Langamyri, Island, Søn af Bonden Gisli Konradsson; blev 1831 Student fra Latinskolen paa Bessastadir og rejste til København, hvor han begyndte at studere Jura, tog 2. Eksamen Aaret efter, men gennemførte ellers intet specielt Studium; 1846 udnævntes han til Adjunkt i Reykjavik, men tiltraadte ikke,

og blev to Aar senere ansat ved Københavns Universitet som ekstraordinær Docent og Lektor i nordiske Sprog, særlig tilskyndet af Professor N. M. Petersen, hvis Professorat blev ham overdraget 1862. 1886 tog han sin Afsked.

Gislason, der i 1835 sammen med tre Landsmænd havde stiftet det islandske Aarsskrift »Fjölnir«, blev 1839 arnamagnæansk Stipendiat, kastede sig over Studiet af det islandske Sprog og Sagaerne, udgav en Række Værker om disse Emner, blandt andet den første omfattende dansk-islandske Ordbog herhjemme. 1847 var han Medstifter og Medbestyrer af Nordisk Litteratursamfund, for hvilket han de første Aar udgav flere Sagaer; 1847 blev han Medlem

af Samfundsraadet, Aaret efter af Den arnamagnæanske Kommission, 1853 af Videnskabernes Selskab samt Æresmedlem af det islandske litterære Selskab og 1854 korresponderende Medlem af Videnskabsakademiet i Berlin.

I den grundlovgivende Rigsforsamling fik han Sæde blandt de fem kongevalgte Medlemmer for Island, hørte nærmest til Højre Centrum, men deltog ikke i dansk Politik.

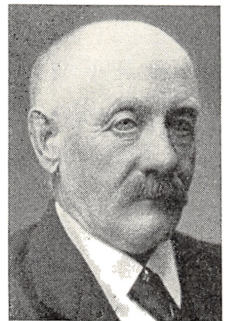
Han døde 4. Januar 1891 i København.

Tit. Professor 1853. R. 1860. DM. 1876.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Gjerding, Niels, 1860-1930, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 7. Maj 1915 - 20. April 1918. — Venstre.

Født 27. April 1860 i Skjörping Sogn, Søn af Jordbruger Gjerding; gik i almindelig Landsbyskole. Han lærte Landbrug og ejede en Gaard i Fræer. 1890-1916 var han Sogneraadshoved og bestred i over 20 Aar Hvervet som Sognefoged; endvidere var han Vurderingsmand til Ejendomsskyld fra 1908, Aamtsraadsmedlem fra 1904-22, Forretningsfører ved den danske Andelsbanks Filial i Skjörping og gennem 25 Aar Medlem af Skolekommissionen.

Ved Folketingsvalget 1915 afløste han Snedker J. H. Jensen i Bælum-Kredsen, men sad kun Valgperioden ud og stillede sig ikke opere.

Gjerding solgte sin Gaard, kort før han døde, og flyttede ind til Fræer By.

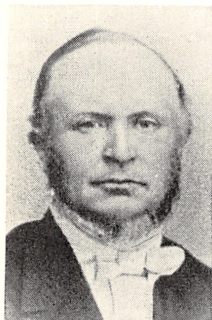
Han døde 20. December 1930.

Aalborg Amtstidende 21. Dec. 1930.

Glahn, Constantin Johan, 1813-78, Kalkbrænderiejer. Folketingsmand for Københavns 4. Valgkreds 1. December 1854 - 14. Juni 1858. — Konservativ.

Født 1. Marts 1813 i Sorø, Søn af Apoteker H. E. Glahn; farmaceutisk Kandidat

1834 og polyteknisk Kandidat to Aar efter og var 1838-41 Præparator ved Polyteknisk Lærestanstalt. 1842 købte han og fik Bevilling til at drive Hjorte-Apoteket i København, som han imidlertid solgte 1848. Glahn anlagde derefter en Kamfabrik paa Østerbro 1850, blev Medejer af Østre Kalkbrænderi ved København, fra 1855 Eneejer.

1844-49 var han Assessor pharm. i det kgl. Sundhedskollegium, deltog i Stiftelsen af den danske

Apotekerforening 1844 og var Medlem af Borgerrepræsentationen 1853-71.

1854 kaaredes han i Københavns 4. Valgkreds til Jernbanedirektør V. Rothes Efterfølger som Folketingsmand for denne Kreds, kaaredes paany 1855, men lod sig ikke opstille ved Valgene 1858.

Han har i forskellige Publikationer skrevet om kemiske Spørgsmaal og Apotekeremner.

Han døde 3. Oktober 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900.

Gleerup, Asmund Christian, 1809-65, Skolelærer, Bureauchef. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Holbæk Amts 3. Distrikt (Ruds-Vedby) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds-Vedby) 4. December 1849-4. August 1852. — Venstre.

Født 6. Oktober 1809 i Aalborg, Søn af Stiftsrevisor, Vejer og Maaler Niels Georg Gleerup; gjorde som Kahytsdreng 1825 en Rejse til Vestindien, kom derefter i Boghandler-

lære hos en Halvbroder i Lund, var 1828-31 paa Handelskontor i København, derpaa et halvt Aarstid i England, 1832-33 Underforvalter paa en Plantage paa St. Croix, 1834-

35 Boghandlerkommis i Kristiania og indtil 1839 Skriver ved Straffeanstalten paa Christianshavn, hvorpaa han tog Lærereksamen fra Jonstrup Seminarium, blev Lærer paa Ourø i Frederiksborg Amt 1839-42 og fra 1842 i Udby i Holbæk Amt.

I Udby holdt Gleerup ogsaa Aftenskole, deltog i Skolemøder, kom i Berøring med Egnens frisindede Bønder og blev snart Leder af den i 1844 stiftede Holbæk Amts Landkommunalforening; Aaret efter blev han af Myndighederne stillet overfor Valget mellem at opgive denne Virksomhed eller sit Embede. Han valgte det sidste, flyttede i Maj 1845 til København, hvor han et Par Aar holdt privat Skole; men han beholdt Forbindelsen med Holbæk Amt, var i 1845 med i den Deputation, der overbragte Kongen Adressen om Bondecirkulæret og mødtes med en Afvisning, som var medvirkende til Dannelsen af Bondevennernes Selskab Aaret efter; Gleerup kom i dets Bestyrelse og var fra 1847 dets lønnede Sekretær. 1846 var han desuden blevet Formand for Holbæk Amts Brandforsikring og fra 1848 Medlem af Valgreformforeningens Bestyrelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han i Ruds-Vedby Distriktet, var en af Forsamlingens Sekretærer og fik Sæde i Grundlovsudvalget; ved Valgene Aaret efter til Folketinget kaaredes han i samme Kreds, blev Medlem af den store Landbokommission af 1849, af Udvalget om Hartkornets Udjævning 1850, om Tyendeloven 1850-51 og om Erklærings Meddelelse og om Fæsteloven 1851-52. Han var desuden en af Sekretærerne i Folketinget 1850-52.

Ved Valget i 1852 manglede han 19 Stemmer i at blive genvalgt og maatte vige til Fordel for Sognefoged Mikkell Rasmussen; Gleerup var endnu i tre Aar lønnet Sekretær i Folketinget, blev derefter Rigsdagens og fra 1856 tillige Rigsraadets Bureauchef (1860 desuden Kontrollør ved Klasselotteriet og Aaret efter Kassedirektør i Aktieselskabet Casino).

Han døde i København 22. Juni 1865; i Hundredaaret for hans Fødsel rejstes en Mindesten for ham i Høng.

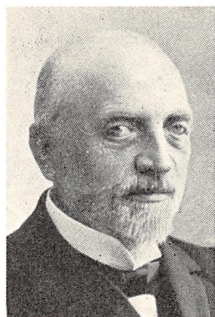
Kancelliraad 1858.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Fra Holbæk Amt, 1924, S. 70. Ill. Tid. 1865, Nr. 302. J. P. Jensen: Bondevennen Asmund Glee-

rup. Et Bidrag til Bøndernes og Bondevenneselskabets Historie, 1910. Højskolebladet, 1909, S. 1377-82.

Godskesen, Marius, 1861-1937, Overretssagfører, Borgmester. Landstingsmand for 2. Kreds 14. Marts 1913 - 11. Maj 1918 og landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 22. September 1936. — Det konservative Folkeparti.

Født 7. Juli 1861 i Sønderho paa Fanø,

Søn af Toldkasserer, Etatsraad Jens Grethenius Godskesen, blev 1879 Student fra Sorø, 1884 cand. jur., og efter nogle Aar som Fuldmægtig nedsatte han sig som Overretssagfører i København 1888. Han indvalgtes i Frederiksberg Kommunalbestyrelse 1908, blev

Aaret efter dens Formand, fra 1919 Borgmester. — Godskesen var 1885-87 ledende Senior i Studenforeningen og derefter i 2 Aar Formand for dens Økonomiudvalg, Medlem af Soransk Samfunds Bestyrelse fra 1889, Formand 1901-08, Formand for Tersløsegaardkomiteen 1904-17, senere for Bestyrelsen af den Holbergske Stiftelse Tersløsegaard, Næstformand for Bakkehusstiftelsen fra 1924, Formand for Telefonabonnenternes Repræsentantskab 1915-30 og derefter Medlem af Københavns Telefon A/S.'s Bestyrelse. Endvidere var han 1904-10 Medlem af Overskatteraadet for Frederiksberg, derpaa af den kommunale Skattekommission, Formand i Bestyrelsen for Frederiksberg Begravelsesvæsen 1919-30 og for dets Kirkefond fra 1923, Kredsformand for Den konservative Vælgerforening i Københavns Amts 1. Kreds 1903-12 og 15-18, fra 1918 Æresformand, Formand for Hovedbestyrelsen i Københavns konservative Vælgerforening.

Ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds efter Birkedommer Sylows Død 1913 valgtes Godskesen med 242 Stemmer, den daværende Udenrigsminister, Grev Ahlefeldt-Laurviggen opnaaede kun 176; ved Valgene 1914 og 15 genvalgtes Godskesen, hvorefter han blev tingvalgt Medlem, til han i 1936 trak sig tilbage. 1932-36 var han Tingets Næstformand.

Han var Medlem af Jernbaneraadet fra 1915, af Overfredningsnævnet 1917-21 og

fra 1929, af Ædruelighedskommissionen 1917-27, af Rigsretten fra 1918, af Boligkommissionen af 1919, af Hypotekbankens Tilsynsraad fra 1933, desuden Næstformand for den vestindiske Kommission 1916, Formand for Færøkommissionen 1918 og Medlem af det konservative Folkepartis Repræsentantskab.

Godskesen døde paa Frederiksberg 3. April 1937.

R. 1921. DM. 1924. K² 1931.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1936.

Gomard, Johan Nikolaj, 1815-1900, Bogbinder. Folketingsmand for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 4. August 1852 - 14. Juni 1861. — Venstre.

Født i Odense 28. Juni 1815 som Søn af den franskfødte Sproglærer og Frisør Nicolai Gomard; gik i Almueskole i Odense 1823-26, var derpaa et Par Aar i Huset hos Lærer Welhaven, kom i Bogbinderlære og blev Svend 1834. Gomard rejste saa til København, var en kort Tid Elev ved Det kgl. Teater, men arbejdede ellers i sit Fag, nedsatte sig 1837 som Bogbinder i sin Fødeby, flyttede godt et halvt Aar efter til Nyborg, hvor han i 1839 oprettede en Bog- og Papirhandel; 1860-91 var han Assistent og Sekretær ved Vridsløselille Straffeanstalt.

Han var 1845-49 Medlem af Skatteligningskommissionen i Nyborg, derefter i 5 Aar Medlem af Borgerrepræstationen, dens Næstformand 1849-53, Medstifter 1856 af Købstadforeningen og Billetoer for det militære Indkvarteringsvæsen fra 1848.

Ved Valgene til Folketinget 1852 valgtes han i Nyborg-Kredsen med blandt andre Vilh. Birkedal som Modkandidat, Aaret efter to Gange mod Cornelius Petersen, 1854 og 55 ved Kaaring, 1858 meget knebt mod Grev Moltke-Hvitfeldt for tre Aar efter at falde for Kammerraad J. H. Jespersen. Gomard var en af Tingets Sekretærer 1853-55 og 57-61, endvidere Ordfører for Udvalget om militære Fribefordringer 1852, var Medlem af Udvalget om Høkerhandel paa Landet 1855-56, om Bygningslov for

Købstæderne 1857, om Købstædernes Kommunevalg 1858 og 1859-60 og om Næringsrettens Ophævelse i Købstæderne.

Gomard har udgivet en Digtsamling 1859 under Pseudonymet Nikolaj Bogbinder.

Han døde 27. April 1900.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Goos, August Hermann Ferdinand Carl, 1835-1917, Professor, Minister, Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds 29. September 1880 - 25. Juni 1884 og kongevalgt Landstingsmand 16. December 1885-20. December 1917. — Højre.

Født 3. Januar 1835 i Rønne, Søn af Dr. med., Overlæge Adolph Goos; Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1851, cand. jur. 1857, Assistent i det slesvigske Ministerium 1857, slesvigske juridisk Eksamen 1858, Universi-

tetets Guldmedaille 1859, Kancellist 1860, Lektor 1861 og Professor 1862 i Retsvidenskab ved Universitetet samt fra 1875 tillige i Straffeprocessen. Dr. jur. h. c. i Uppsala 1877, i Kristiania 1911 og København 1915.

Iøvrigt var Goos Medlem af Proceskommissionen 1870-77, af Videnskabernes Selskab fra 1882, af den internationale penitentære Kommission 1884, dens Vicepræsident 1890, Formand for Teaterkommissionen 1893-97, Medlem af og Præsident for Institutet for Folkeret 1897, Overinspektør for Fængselsvæsenet 1884-91 og 1894-1900, Formand i Komiteen for Dansk Folkemuseum, for Fængselselskabernes Fællesbestyrelse, Det kgl. Blindeinstitut m. fl. lignende Institutioner samt Direktør for De kgl. Døvstummeanstalter.

Da den senere Amtmand C. St. A. Bille 1880 opgav sit Folketingsmandat i Københavns 5. Kreds, valgtes Goos ved Suppleringsvalget som hans Efterfølger med knap dobbelt saa mange Stemmer som Socialdemokratiets Kandidat; dette gentog sig Aaret efter, hvor han havde Skræddermester P. Holm til Modkandidat, men allerede 1884 blev denne den overlegne, og Goos kom til at mangle næsten tusind Stemmer. Aaret

efter blev han kongevalgt Medlem af Landstinget og sad her til sin Død.

I Estrups Ministerium var Goos Kultusminister 10. Juli 1891-7. August 1894 og Justitsminister og Minister for Island i Ministeriet Sehested 27. April 1900-24. Juli 1901; endvidere var han 1905 Medlem og fra 1906 Formand for Straffelovskommissionen, Medlem af den dansk-islandske Kommission af 1907, af Medicinalkommissionen af 1908, af Kommissionen af 1909 ang. Len, Stamhuse og Fideikommissgodser og af Kommissionen for det civile Sundhedsvæsen. Han var Formand for Landstinget 1910-14.

Goos har udgivet flere retsvidenskabelige Værker.

Han døde 20. December 1917 i København; hans Buste findes paa Universitetet.

R. 1872. DM. 1877. K² 1887. K¹ 1892. Gehejmecratsraad 1894. SK. 1908. Gehejmekonferensraad 1912. FM. 1915.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Fr. Dahl: C. Goos, 1915. I. Kieler: Førende konservative Skikkelser I, 1924. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81. Ill. Tid. 1880, Nr. 1098, 1891 Nr. 42 og 1905 Nr. 14. Nutiden 1880, Nr. 210. Nyt Tidsskrift for Abnormvæsen 1902, Nr. 1-4. Blaa Bog 1917.

Gottlob, Niels, 1810-1903, Sognepræst. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjerget) 4. December 1849-19. August 1851. — Konservativ.

Født i Ærøskøbing 19. November 1810, Søn af Skipper Christoffer Elias Gottlob, Student fra Odense 1829, cand. theol. 1836, en kort Tid Lærer ved Fredericia lærde Skole, derefter personel Kapellan i Tikøb, Hellebæk og Hornbæk 1837-41, Præst i Tømmerby og Lild 1842-53 og i Vivild og Vejlbj 1853-1890.

Ved Valgene til Folketinget i 1849 stillede han sig i Bjerget-Kredsen, hvor han valgtes med 154 Stemmer — en Husmand fra Hillerslev fik 97 Stemmer; men Gottlob trak sig tilbage allerede i 1851, et Aar før næste almindelige Valg, og lod sig ikke senere opstille.

Han døde i København 17. September 1903.

R. 1890.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84.

Gram, Caspar Frederik, 1807-57, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ribe Amts 5. Distrikt (Bredebro) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Ribe Amts 5. Valgkreds

(Bredebro) 4. December 1849 - 4. August 1852, for Bornholms Amts 2. Valgkreds (Aakirkeby) 4. August 1852 - 26. Februar 1853, for Københavns 8. Valgkreds 26. Februar 1853 - 1. December 1854 og atter for Bornholms Amts 2. Valgkreds 14. Juni 1855 - 22. April 1857.

— Nærmest Nationalliberal.

Født 17. Juli 1807 i Neksø paa Bornholm, Søn af Toldoppebørselsbetjent Lars Gram; Student fra Rønne 1826, Huslærer paa Asumngaard ved Holstebro 1828-31, cand. theol. 1834, derefter i to Aar Huslærer hos Hofjægermester Bruun paa Krogerup ved Humlebæk, Sognepræst i Daler ved Møgeltønder 1836-49, 2. Kapellan ved Holmens Kirke i København og fra 1852 tillige Præst og Sygetrøster ved Søetatens Hospital til sin Død; endelig desuden Medbestyrer af Københavns Dreng-Asylskole fra 1852.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han ved Kaaring i Bredebro-Distriktet og det samme skete Aaret efter ved de første Folketingsvalg; ved næste Valg, 1852, stillede han sig paa sin Fødeø, der ligeledes kaarede ham, 1853 foretrak han at søge Valg paa sit Opholdssted, København, og valgtes i 8. Valgkreds med 497 Stemmer mod Kommandør S. L. Tuxens 378, ved de nye Valg tre Maaneder senere kaaredes Gram sammesteds, søgte inden Valgperiodes Udløb Valg til Landstingets 1. Kreds ved et Suppleringsvalg i Oktober 1854, men opnaede kun 12 Stemmer og lod sig ikke opstille ved Folketingsvalgene 1854.

Et halvt Aar efter skete der imidlertid det, at Pastor Gram var eneste Kandidat til Aakirkeby-Kredsen, men var forhindret

i at give Møde ved Kaaringen, hvor han heller ikke fik Flertal; da der ikke indenfor den i Valgloven givne Tidsfrist meldte sig nogen Modkandidat, blev han alligevel erklæret for valgt kort Tid efter.

Han døde dog inden denne Valgperiodes Udløb, 22. April 1857.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Hauch-Fausbøll: Slægthaandbogen, 1900. Kofod: Bornholms politiske Historie, 3. Afsn. 1937.

Gregersen, Jens, 1794-1874, Arvefæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Holbæk Amts 2. Distrikt (Tvede Kro) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 1. April 1794 i Hørby ved Holbæk, Søn af Gaardfæster Gregers Larsen; efter at have arbejdet nogle Aar hos en Farbroder blev han 1822 Arvefæster i Kundby og arbejdede sig frem til en dygtig og anset Landmand. Som Medlem af den i 1843 stiftede Landkommunalforening for Holbæk Amt gjorde han en stor Indsats, ligesom han i 1846 var blandt dem, der gav Stødet til Oprettelsen af Bondevennernes Selskab; han var ogsaa med til Oprettelsen af Holbæk Amts Brandkasse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i det hjemlige Distrikt, hvor han trods to Modkandidater valgtes med et af de største Stemmetal, der mønstredes Landet over paa denne Dag. Ved Folketingsvalgene overlod Gregersen Kredsen til sin Ven Oberst Tscherning, men da denne i 1853 ikke søgte Valg i Svinninge-Kredsen, som den nu hed, stillede Gregersen sig, men fik ikke halvt saa mange Stemmer som sit Bysbarn, Gaardejer Hans Jensen.

Ved Valget tre Maaneder senere indtog Tscherning paa ny sin gamle Kreds, og Gregersen lod sig ikke senere opstille til Valg.

Han døde 17. Juli 1874 i Kundby, paa hvis Kirkegaard der er rejst en Mindesten for ham.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Fra Holbæk Amt, 1913, S. 30-82. J. P. Jensen: Sjællandske Bønder, 1919, S. 11.

Grevenkop-Castenskiold, Jørgen Frederik Johannes, 1804-74, Major, Godsejer. Kongevalgt Landstingsmand (udnævnt 2. Januar 1865) 28. Juli 1866 - 25. Marts 1874. — Højre.

Født i København 20. Juli 1804, Søn af Kammerherre Casper Holten Grevenkop-Castenskiold; 1823 Sekondløjtnant à la suite i det slesvigske Kyrasserregiment, 1829 Sekondløjtnant, 1837 Premierløjtnant, 1842 Ritmester og 1859 Major, de tre sidste Grader à la suite. Da Faderen døde i 1854, kom Jørgen Grevenkop-Castenskiold, der var ældste Søn, i Besiddelse af Hovedgaarden Lille Frederikslund, og i 1856 blev Hovedgaarden Store Frederikslund (922 Tdr. Hrtk.) udlagt til ham for 574 000 Rd. Grevenkop-Castenskiold var 1846-56 Repræsentant i Nationalbanken.

Ved et Suppleringsvalg til Rigsraadet af 18. November 1863 fik han 2. Januar 1865 Sæde her blandt de kongevalgte Medlemmer, der Aaret efter overgik til Landstinget med Ret til at sidde her for Resten af en 12-aarig Valgperiode.

Grevenkop-Castenskiold døde i København 25. Marts 1874.

Kammerjunkere 1829. Kammerherre 1848. R. 1863. DM. 1868.

Danmarks Adels Aarbog 1889, S. 146-47. Mindetale i Landstinget (Liebe) 25-3-1874, Tidenden Sp. 935.

Groos, Niels Christian, 1799-1878, Toldforvalter. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1855 - 20. Juni 1859. — Højre.

Født 15. Oktober 1799 i Ringkøbing, Søn af Byskriver P. A. Groos, af norsk Byrd.

Han blev opdraget hos en Faster i Arendal 1811-14, sejlede med Skibe, der var i hendes Besiddelse, paa England og Frankrig 1812-13, tog Aaret efter Styrmandseksamen, besøgte 1814-17 en Kostskole ved Dublin, kom derpaa til København, hvor han blev exam. juris 1819,

straks efter Fuldmægtig paa Ringkøbing Amtskontor, Prøveprokurator i Ringkøbing Amt 1822-25, Underretsprokurator i Ribe Stift 1825, konstitueret Herredsfoged i Tyrsting-Vrads Herreder 1827, Birkedommer paa Fanø 1829, Herredsskriver i Skadsgørding-Malt Herreder 1830-31, Sandflugtskommisær for Ribe Amt 1832-44, konstitueret Strandkontrollør i Hjærtning 1833, Toldinspektør i Kerteminde 1843-47, derefter i Middelfart, hvor han 1851 udnævntes til Toldforvalter. Han var Medstifter af Købstadsforeningen og Medlem af dens Bestyrelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede Groos sig i Varde, hvor Provst Tobiesen imidlertid valgtes med langt større Stemmetal; paa samme Maade gik det ham, da han i 1852 søgte Valg til Folketinget i Varde-Kredsen, ligesom han fik for faa Stemmer ved et Suppleringsvalg i 6. Landstingskreds i September samme Aar. Først tre Aar efter lykkedes det ham at blive valgt til Medlem af Landstinget ved de almindelige Valg i 6. Kreds i 1855. Han stillede sig ikke ved Valgene 1859.

Han døde 10. Juni 1878.

Kammerraad 1840. Justitsraad 1862. R. 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher, 1822-1907, Kaptajn, cand. theol. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861 og for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866. — Nærmest Nationalliberal.

Født 14. April 1822 i Præstø, Søn af Biskop N. F. S. Grundtvig; Student 1842 privat dimitteret, studerede Teologi, men drev ogsaa historiske Studier og vandt 1845 Universitetets Guldmedaille for en æstetisk Prisopgave, blev 1848 cand. theol., hvorefter han frivillig gik til Hæren. Han var forinden indtraadt i Centralexercerskolen, tjente 2 Maaneder som Underofficer og forfremmedes allerede i Juli 1848 til Sekondløjtnant i Infanteriets Krigsreserve, deltog i Krigene 1849 og 50, blev 1849 Pre-

mierløjtnant, fik Permission 1851 og afgik 1863 som Kaptajn.

Han havde i Mellemtiden genoptaget sine historiske Studier, ansattes 1860 i Indenrigsministeriets Arkiv, blev Aaret efter Fuldmægtig i Kongerigets Arkiv, som han nyordnede efter det ikke før herhjemme anvendte Proveniensprincip, 1874-84 Kontorchef og fra 1885 Bibliotekar ved Københavns Folkebiblioteker; tillige var han Medlem af Bestyrelsen for Selskabet for Fædrelandets Historie og 1873-88 for Dansk historisk Forening.

Grundtvig har bl. a. udgivet »Bidrag til Grevefejdens Historie«, 1871, fem Bind »Meddelelser fra Rentekammerarchivet«, 1871-78, og »Frederik II's Statshusholdning«, 1876.

Ved Folketingsvalget 1858 kaaredes han i Skelskør-Kredsen, som hans Fader fem Aar før havde repræsenteret, søgte dog ikke Genvalg 1861, men stillede sig 1864 i Fredensborg-Kredsen, genvalgte her Juni 1866 for at stemme for den reviderede Grundlov, men trak sig ved Valgene fire Maaneder senere tilbage; Maj 1865 valgtes han tillige til Rigsraadets Folketing og var 1865-66 Formand for Folketingets Udvalg om Skolevæsen paa Landet. Under Forhandlingerne 1859 om Menighedsraad m. m. udtalte Grundtvig sig for at give Frihed til at indgaa borgerligt Ægteskab og til at unddrage sine Børn Skolens Religionsundervisning, og i 1864-65 talte han imod Selvangivelse til Indkomstskat og mod Ligningskommissionens smaalige Adfærd.

Han døde 25. Marts 1907 paa Frederiksborg.

R. 1870.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Grundtvig, Nicolai Frederik Severin, 1783-1872, Præst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 4. Distrikt (Præstø) 6. November 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 4. December 1849-4. August 1852, for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 26. Februar - 27. Maj 1853, Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 2. Juni 1854 - 14. Juni 1855, for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 21. Juni 1855 - 14. Juni 1858 og Landstingsmand for 10. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Nærmest Venstre.

Født 8. September 1783 i Udby ved Vor-

dingborg, Søn af Sognepræst Johan Ottonsen Grundtvig; 1792-98 var han i Huset hos en Præst i Thyregod ved Vejle, hvor han forberedtes til Latinskolen i Aarhus. Her blev han Student 1800, tog theologisk Embedseksamen 1803;

Huslærer paa Egelystykke paa Langeland 1805-08, Alumne paa Valkendorfs Kollegium 1808-11, Kapellan hos sin Fader i Udby 1811-13, Præst i Præstø og Skibbinge 1821-22 og derefter i fire Aar Kapellan ved Vor Frelsers Kirke paa Christianshavn, fri Aftensang, præst ved Frederikskirken 1832-39 og fra 1839 til sin Død Præst ved Vartov.

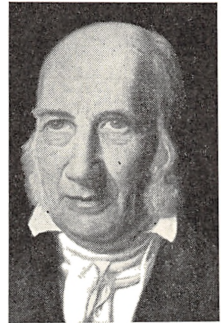
1829-31 og i 1843 foretog Grundtvig Rejser til England, var 1838 Medstifter af Dansk Samfund og 1853 af Dansk Forening. Hans Digtersyn og hans Forfatterskab, der spændte over mange Felter, og hans Gerning i det hele taget blev af stor Betydning for Folket. Her skal peges paa Grundtvigs Indsats for en Ungdomsskole til Vækkelse af levende Danskhed og for Grundlæggelsen af Folkehøjskolen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Københavns 11. Distrikt uden Held, men ved et Omvalg en Maaned efter i Præstø valgtes han her i Stedet for Bomuldsvæver Hans Hansen, valgtes sammesteds ved Valg til Folketinget 1849, stillede sig ikke 1852, men besejrede i Februar 1853 Folketingsmand Søren Jensen i Skelskør-Kredsen, som dog tilbageerobrede den 3 Maaneder efter; Grundtvig stillede sig derpaa til Landstingsvalgene i København Ugen efter, men fik kun 3 Stemmer, og ved et Suppleringsvalg sammesteds i Oktober 1854 4 Stemmer. Derimod kaaredes han i Mellemtiden, Juni 1854, ved et Suppleringsvalg i sin gamle Kreds i Præstø, genvalgte i December, men ikke det følgende Aar, hvor det saa lykkedes ham at blive Folketingsmand ved et Omvalg i Kerteminde for tre Aar. Senere stillede han sig kun til Landstingsvalgene i 1866 for at kunne stemme mod den reviderede Grundlov.

Grundtvig døde 2. September 1872 i København.

R. 1840. Rang med Sjællands Biskop 1861.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon-

sen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 239-48. Poul Andersen: Grundtvig som Rigsdagsmand, 1940. Joh. Borup: Grundtvig, 1943. Hal Koch: Grundtvig, 1943.

Grønberg, Andreas Thøgersen, 1866-1945, Højskoleforstander. Folketingsmand for Hjørring Amts 4. Valgkreds (Vraa) 25. Maj 1909 - 20. April 1918. — Det radikale Venstre.

Født 17. Februar 1866 i Kjølvring i Vendsyssel, Søn af Bødker og Husmand Thøger Pedersen Grønberg; han lærte Bødkerhaandværket, besøgte Mellerup og Askov Højskoler, tog Højskolelærerkursus paa Askov Højskole og Statens Lærerhøjskole samt foretog flere Studierejser, blandt andet til England, Holland og

Tyskland. Grønberg var Friskolelærer i Mellerup 1889-92, derefter Lærer ved Særsløv Højskole til 1899, ved Rødkilde Højskole til 1906 og Redaktør af Vendsyssel Folkeblad 1907-09; 1912 købte han Ondløse Højskole, som han i 1918 solgte til Staten, og drev 1918-24 Karise Højskole. Han skrev en Række folkelige Romaner, var bl. a. paa Foredragsturné i Amerika samt havde Undervisningstimer paa Rødkilde Højskole, men blev senere Indehaver af en Lotterikollektion i Stege.

Grønberg deltog i Arbejdet for Fredssagen, indvalgte 1911 i Hovedbestyrelsen for Danmarks Freds- og Folkeforbundsforening og var en Aarrække dens Næstformand.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig i Vraa-Kredsen mod senere Trafikminister Thomas Larsen og valgtes; Grønberg genvælgtes 1910 og 13 mod Overretssagfører Gammelgaard, der ligesom Thomas Larsen manglede nogle Hundrede Stemmer i at gaa af med Sejren; 1915 valgtes Grønberg uden Afstemning. Ved Folketingsvalget 1918 stillede han sig ikke.

Han døde 18. Juni 1945 i Stege.

Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Niels Petersen og Ingvar Nielsen: Halvtreds Aars Fredsarbejde, 1932.

Grønberg, Ove Larsen, 1815-80, Skolelærer. Folketingsmand for Hjørring Amts

4. Valgkreds (Vraa) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 7. Januar 1815 paa Grønberg i Thise Sogn ved Brønderslev, Søn af Gaardfæster Lars Ovesen; efter Konfirmationen kom han i Huset hos en Slægtning i Vraa, der forberedte ham til Seminariet i Snedsted, hvorfra han efter to Aars Ophold tog Skolelærereksamen 1837, var i to Aar Huslærer paa Klitgaard ved Nibe og blev 1839 Hjælpelærer, fra 1843 fast Lærer og Kirkesanger i Vester Brønderslev, den senere Købstad Brønderslev. 1855 forflyttedes han til Øland, 1860 til Serridslev, hvorfra han i 1871 tog sin Afsked efter en Strid med Biskop P. C. Kierkegaard.

Grønberg lejede derpaa et Hus i Skovsgaard ved Øster Svenstrup, drev Landbrug og gav Undervisning i Husejernes Aftenskole og frie Børneskole, fik Aaret efter samlet Midler til Opførelsen af en mindre Højskole paa Ejendommen, men maatte opgive den efter fire Aars Forløb og syslede derpaa en Aarrække med Studier over Vendelbomaal, som senere blev udgivet. 1880 solgte han sit Hus i Skovsgaard og flyttede til et nyt i Brønderslev.

1861-63 var han Revisor i Brandforsikringen for mindre Landejendomsbesiddere.

Ved Folketingsvalget 1849 fik han stærke Opfordringer til at lade sig stille og valgtes, dog kun med 24 Stemmers Overvægt mod Proprietær Quistgaards 441; ved Valget 1852 stillede han sig ikke.

Han døde i Brønderslev 13. November 1880.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. L. Bøgeskov: Tre Gennembrudsmænd, 1905, S. 7-125. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, II Bd.

Gudmundsson, Jon, 1807-75, Altingsmand. Kongevalgt Medlem for Island af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nærmest Venstre.

Født 15. December 1807 i Melshus ved Reykjavik, Søn af en fattig Almuesmand Gudmundur Bernhardsson, ved hvis Død 1813 han optoges i et Købmandshjem i Byen, til han 1822 sendtes til en Slægt-

ning i Borgarfjord, der sørgede for, at han kom paa den lærde Skole i Bessastadir; en Hoffeskade, der mærkede ham for Livet,

sinkede hans Studentereksamen, som han fik 1832. Et Aarstid efter blev han Fuldmægtig paa Landfogedens Kontor i Reykjavik, 1836 konstitueret Land- og Byfoged, tillige 1835-47 Administrator for Kirkjubæ Klostergoods og Fløgu Jorder i Sønderamt, der var Statsejendom, og vi-

ste sig som en dygtig Landmand.

Hans Egn valgte ham 1845-67 til Medlem af Altinget, hvis Formand han var 1859 og 61 samt Formand for Forfatningsudvalget 1867; 1849-51 konstitueredes han som Syssemand, opholdt sig Vinteren 1850-51 i Danmark, blev 1851 exam. juris, sad som Medlem af det Udvalg, der drøftede Forfatningsudkastet for Island, og var Medlem af den Deputation, der i København skulde forhandle med Ministeriet; 1852 bosatte han sig i Reykjavik, hvor han 1852-75 var Redaktør af Bladet Thiodolfur, i lang Tid Islands eneste Blad. 1858 konstitueredes han som Sagfører ved Overretten, var 1856-62 Medlem af Byens Raad og fra 1845 Medlem af Islands litterære Selskab.

1848 udnævntes han til en af de fem kongevalgte Medlemmer af Den grundlovgivende Rigsforsamling, der repræsenterede Island, men deltog aldrig i Forhandlingerne. Han døde 31. Maj 1875 i Reykjavik.

Bricka I. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Guldbrandsen, Niels, 1849-1913, Lærer, Redaktør. Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 12. September 1894 - 25. Maj 1909. — Venstre.

Født 13. Februar 1849 i Maarslet ved Aarhus, Søn af Husmand Guldbrand Rasmussen; gik paa Statsseminariet i Lyngby ved Grenaa 1867-70 og var derefter i 5 Aar Andenlærer i Ørsted ved Randers, til 1882 Lærer i Staby, Ringkøbing Amt, hvorpaa han ansattes ved Ranum Seminarium, men afskedigedes herfra 1890 paa Grund af sine stærke Udtalelser mod Regeringen — uden Pension.

Guldbrandsen gik nu over til Journalistikken, var 1891-92 Redaktør af det nye »Randers Venstreblad«, til 1897 af de ligeledes nystiftede »Fyns Venstreblad«, derpaa et halvt Aarstid af Dagbladet »Tiden« og endelig af »Vejle Amts Dagblad«, som han havde købt, men solgte igen 1900 og rejste til København. Her levede han som Journalist, var en Tid Lærer ved Vesterbros private Seminarium og fra 1903

Redaktør af »Statstidende«, men maatte at Helbredshensyn 1912 trække sig tilbage.

1884-90 var han Medlem af Bestyrelsen for Ranum By og Omegns Spare- og Laanekasse, deraf de sidste Aar som Formand og Kasserer, Forligsmægler i Bjørnsholm-Malle Kommune 1880-90 og Censor ved Skolelærereksamen 1906-12.

Ved Folketingsvalget 1879 stillede han sig i Odder-Kredsen mod dennes Folketingsmand siden 1849, Geert H. Winther, der fik næsten 3 Gange saa mange Stemmer; ved næste Valg, 1881, forsøgte han sig i Skern-Kredsen uden større Held mod Gaardejer A. B. Clausager; først da Edvard Brandes i 1894 forlod Rudkøbing-Kredsen, lykkedes det Guldbrandsen ved Suppleringsvalget her at faa Sæde i Rigsdagen; han genvalgtes med stort Stemmetal, til han i 1909 faldt for P. Munch, som 1906 var opstillet mod ham af de Radikale, og som allerede da nær havde væltet ham.

Guldbrandsen sluttede sig i Begyndelsen til Bergs Gruppe, men blev 1895 Medlem af Venstrereformpartiet; han var Formand og Ordfører for Udvalget om Folkeskolen 1904 og Medlem af Tuberkulosekommissionen af 1901.

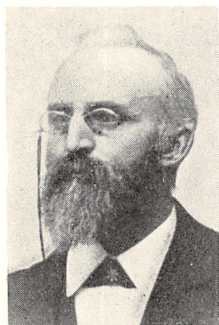
Han døde i København 28. November 1913.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Tiden, 1913-14, S. 436.

Gundesens, Thue, 1850-1926, Lærer, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 19. September 1900 - 21. September 1906. — Venstre-Reformpartiet.

Født 4. Januar 1850 i Kjelst ved Varde, Søn af Gaardejer og Døvstummelærer Gun-

de Gundesen; fik Lærereksamen fra Jelling Seminarium 1874, Hjælpelærer paa Mors og Lærer og Kirkesanger i Ulbjerg ved Viborg fra 1878, hvor han desuden blev Ejer af en Gaard paa Stedet.

I en lang Aarrække, fra 1884 at regne, var Gundesen Sekretær i Ulbjerg Sogneraad og Formand for Fattiggassen; desuden var han Formand for Engvejle Andelsmejeri 1890-95, for den stedlige Afholdsforening og Skytteforening, i Bestyrelsen for Skals og Omegns Foredragsforening, Plantningsforeningen for Gedsted og Omegn og Revisor for Engvejle Andelsmejeri samt for Møldrup og Omegns Forskudsforening.

Ved Suppleringsvalget i 9. Landstingskreds efter Sædegaardsejer H. J. Hansens Død fik Gundesen et knebet Flertal over Højremanden, Proprietær N. Chr. Poulsen, Risagergaard, og sad som Landstingsmand Perioden ud; han tilhørte Venstre-Reformpartiet, men genvalgtes ikke i 1906.

Han var Lærer i Ulbjerg i over 40 Aar og døde 12. Februar 1926.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903.

Haastrup, Jens Andreas, 1831-88, Gaardejer, Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 3. Januar 1879 - 20. November 1888. — Venstre.

Født 13. Januar 1831 paa Gaarden Riglandseg i Ødis Sogn Syd for Kolding, Søn af Gaardejer Laurids Nielsen Haastrup; han gik i Skole hos Hernhutterne i Christiansfeldt, blev Ejer af Gaard og Mølle i Starup ved Vejle 1860, men solgte begge Dele 1880 og tog til København, hvor han købte Ejendom.

Han var 1864-80 Formand for Starup-Nebel Skyttekreds, Medlem af Forretningsudvalget for Vejle Amts Skytteforening, af Sogneraadet og af

Kolding Folkebanks Bankraad samt Formand for Brandforsikringsforeningen og Kasserer i Sognesparekassen. Endelig var han 1866 med til at stifte Foredragsforeningen »Fostbroderskabet« og blev dens første Formand.

Ved Folketingsvalget 1879 stillede han sig i Varde-Kredsen mod Højremanden, Proprietær V. Beyer, der ikke opnaede halvt saa mange Stemmer som Haastrup; han genvalgtes til sin Død med overlegne Stemmetal, 1881 ved Kaaring. Haastrup hørte til det Bergske Venstre, idet Christen Berg var hans nære Ven.

Han døde 20. November 1888.

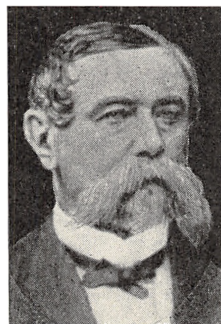
Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1872, S. 421. Terp: Erindringer fra en dansk Bondes lange Liv, 1923, S. 40-52. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 21-11-1888, Tidenden Sp. 1298.

Haffner, Wolfgang, 1810-87, Officer, Gods-ejer, Minister. Landstingsmand for 2. Kreds 18. Oktober 1866 - 28. April 1887. — Højre.

Født 10. September 1810 paa Holmegaard ved Valby, Søn af Oberst Johan Wolfgang Reinhold v. Haffner; han blev 1821 Kadet, 1823 Sekondløjtnant, fra 1828 ved Hestgarden, men udtraadte 1839 med Titel af Ritmester for at overtage Styrelsen af Faderens Gods Egholm, der i 1831 var blevet Stamhus. Dog deltog han som frivillig i Krigen 1848-50, fik i 1869 Oberstitel og udnævntes 1871 til General à la suite.

I en Aarrække var han Medlem af Sæby-Gershøj Sogneraad, fra 1842 til sin Død af Gl. Roskilde Amtsraad og 1847-48 af Roskilde Stænderforsamling. Han deltog 1850 i Stiftelsen af Grundejerforeningen, blev 1865 Medlem af Oktoberforeningen og sad en Tid i Direktoratet for Sjællands Stifts Brandforsikring.

Ved Oktobervalgene 1866 til Landstinget valgtes Haffner i 2. Kreds, hvor han genvalgtes til sin Død. 22. September 1869 afløste han Estrup som Indenrigsminister i Ministeriet Frijs; i det derpaa følgende Ministerium Holstein-Holsteinborg sad han som Krigs- og Marineminister fra 28. Maj

1870, til han 23. December 1872 efter et Sammenstød med Finansminister Krieger nedlagde Posten; endelig var han Krigs- og Marineminister i Ministeriet Estrup fra dets Dannelse 11. Juni 1875 til 28. Juli 1877, hvor han udtraadte, bl. a. fordi han ikke fik Støtte til at gennemføre en Nyordning af den militære Strafferetspleje.

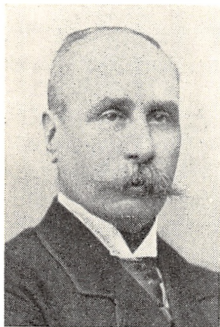
Han vedblev dog at indtage en fremtrædende Stilling indenfor sit Parti, saaledes som Formand for dets Repræsentantskab og for Landstingsgruppen.

Han døde i København 28. April 1887; hans Buste findes paa Frederiksborg og i Sæby Kirke.

Kammerjunker 1827. Kammerherre 1847. R. 1854. DM. 1867. K¹ 1870. SK. 1875.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Pennetegninger, 1870. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Danmark II, 1888, S. 41-48. III. Tid. 1873 Nr. 699 og 1887 Nr. 32. Nutiden 1887 Nr. 555. Mindetale i Landstinget (Liebe) 3-10-1887, Tidenden Sp. 14.

Hage, Alfred, 1843-1922, Godsejer, Minister. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 20. April 1892 - 9. April 1895, kongevalgt Landstingsmand 23. December 1895 - 11. Maj 1918 og tingvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 29. April 1919. — Højre.

Født 30. Maj 1843 i København, Søn af efterfølgende Folketingsmand Peter Anton Alfred Hage; Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn, cand. polit. 1866 og fra 1872 Ejer af Faderens Godser Oremandsgaard og

Kallehave Færgegaard; desuden var han 1892-98 Ejer af Snapparp i Skaane.

1874-86 var han Formand for Allerslev Sogneraad, 1882-1902 Næstformand i Præstø Amts Landboforening, 1889-94 Repræsentant i Nationalbanken, fra 1876 Direktør i Sparekassen for Præstø By og Omegn, Præsident for De samvirkende danske Haveselskaber 1910-13, Formand for Østifternes Haveselskab 1889-1917, for Foreningen Skolehaven 1905-13, for Foreningen for Naturfredning 1911-17 samt Medlem af Bestyrelsen for Sjællands Stifts Forsvarsforening 1882, for Forsikringselskabet Danmark 1903,

Medlem af Diskontobankens Bankraad 1911-19 og af Bankraadet for A/S Københavns Diskontobank & Revisionsbank fra 1919.

Ved Valgene i Foraaret 1881 stillede han sig uden Held i Præstø-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Gaardfæster Lars Pedersen. Det samme gentog sig ved Valget to Maaneder senere samt i 1887 og 90; først da der i 1892 kom en tredje Kandidat til, lykkedes det Hage at erobre Kredsen med 16 overskydende Stemmer; allerede ved det paafølgende Valg, 1895, maatte han afgive Kredsen til Venstre, men blev kort efter kongevalgt Landstingsmand, gik 1918 som tingvalgt over i det nye Landsting og nedlagde Aaret efter sit Mandat.

Hage blev Landbrugsminister i Ministeriet Hørring 23. Maj 1897 - 27. April 1900 og gennemførte som saadan blandt andet den første Landarbejderlov 1899 samt en Fiskerilov; han var Medlem af Landbokommissionen 1894, af Jernbanekommissionen 1904 og af Forsvarskommissionen 1902-08, Formand for Højres Repræsentantskab 1903 -08, 1. Viceformand i Landstinget 1910-18 og Medlem af Rigsretten 1912-19. I 1915 stemte han mod den nye Grundlov, men sluttede sig samme Aar til Det konservative Folkeparti og blev Medlem af dets Bestyrelse.

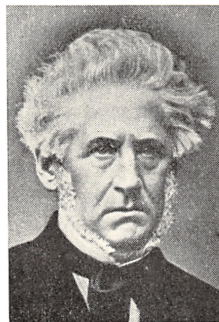
Han døde 30. April 1922 paa Oremandsgaard.

Hofjærgemester 1884. R. 1892. K² 1898. DM. 1900. Kammerherre 1900.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1895-1915. Rigsdagskalender, 1890, Tillæg. Ugeskrift for Landmænd, 1897, S. 296-97. Blaa Bog 1921.

Hage, Peter Anton Alfred, 1803-72, Grosserer, Godsejer. Folketingsmand for Københavns 2. Kreds 4. August 1852 - 14. Juni 1858, for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 28. Juni 1859 - 12. Oktober 1866 og for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 4. Januar 1868 - 6. Marts 1872. — Konservativ.

Født 31. December 1803 i Stege, Søn af Købmand Christopher Friedenreich Hage; kom i Huset hos en Præst i Horslunde for at forberede sig til Studentereksamen,

men foretrak 1819 at indtræde i Faderens Forretning. Her blev han 1828 Kompagnon, men da Svogeren, Hans Puggaard, fire Aar senere oprettede en Nakskov-Filial af sin store københavnske Købmandsforretning, blev Hage Bestyrer her, oparbejdede en omfattende Kornhandel og flyttede 1841 til Hovedstaden som Kompagnon i Hovedfirmaet. Han købte Landejendomme i Skaane, 1857 blev han Ejer af Nivaagaard, 1861 desuden af Oremandsgaard i Sydsjælland og 1862 af Demstrup ved Randers.

1832-41 var han Vicekonsul i Nakskov, 1852 Medstifter af Sø-Assuranceselskabet og Aaret efter af Københavns private Laanbank, senere ogsaa Medbestyrer; fra 1862 Medlem af Bestyrelsen for Frihandelsforeningen og Medbestyrer af Helsingborg-Eslöf Jernväger, stiftede 1865 Klosteret i Stege, 1870 Stege Børnehjem og nogle Aar senere Familien Hages Legat paa 800 000 Kroner.

Da Grosserer C. A. Broberg 1851 nedlagde sit Folketingsmandat i Københavns 2. Kreds, stillede Hage sig med tre andre til Suppleringsvalget, hvor Baron Blixen-Finecke imidlertid valgtes; men ved det ordinære Valg Aaret efter kaaredes Hage, hvilket gentog sig lige til 1858, hvor C. W. Lange besejrede ham med een Stemme. Ved et Suppleringsvalg 1859 kaaredes han derpaa i Mariager-Kredsen, som han, ogsaa i Rigsraadets Folketing, repræsenterede til 1866, da han kom i Mindretal; godt et Aar efter lykkedes det derpaa for tredje Gang Hage ved et Suppleringsvalg at blive Folketingsmand, denne Gang for Roskilde-kredsen, hvor han genvalgtes til sin Død.

Han fik 1856 ogsaa Sæde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, var Medlem af Folketingets Finansudvalg 1852-58 og 1859-67, stemte 1855 med Venstre mod Grundlovsændring, i 1866 for den reviderede Grundlov; 1861 sluttede han sig til »de Uafhængige«, senere til Mellempartiet.

Hage døde 6. Marts 1872 i København; paa hans Gravsten findes en Medaillon, ligesom der foreligger en Buste af H. V. Bissen.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew. Forfatter-Lexicon, Suppl. Penne-tegninger, 1870. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Hage, Christopher Friedenreich, 1848-1930, Grosserer, Minister. Folketingsmand

for Københavns 7. Kreds 24. Maj 1881 - 28. Januar 1887 og 21. Januar 1890 - 16. Juni 1903. — Højre, senere Venstre.

Født 28. November 1848 paa Lienlund ved Nakskov, Søn af Vicekonsul, Købmand Christopher Theodor Friedenreich Hage; Student 1867 fra Nykøbing F., Løjtnant i Artilleriet 1870, studerede Statsvidenskab og blev 1871 cand. polit. samt vandt tre Aar senere Universitetets Guld-

medaille. 1875 slog han sig ned som Købmand i Nakskov for fire Aar senere at flytte til København med Grossererborger-skab; her fik han snart en fremskudt Plads indenfor Handelsverdenen, traadte i nær Forbindelse med Tietgen og blev 1880 sammen med en Kollega udset til at rejse til Sibirien for at undersøge Danmarks Handelsmuligheder her.

1881 var Hage Medstifter af Foreningen til unge Handelsmands Uddannelse, senere Næstformand i Bestyrelsen, Medlem af Grosserer-Societetets Komité 1881-88, Med-ejer og Leder af »Fædrelandet« Oktober 1881 - Marts 1882, Medstifter af Den liberale Vælgerforening i København 1883 og Medlem af Bestyrelsen; han blev 1891 Medlem af Bestyrelsen for Frihavns-Aktieselskabet, 1895 for de danske Maltfabrikker, 1913 for Store Nordiske Telegraf-selskab, fra 1896 af Landmandsbankens Bankraad, Formand i Bestyrelsen for De forenede Jernstøberier 1907 og for Det kontinentale Syndikat for Vald. Poulsens Radio-Telegrafi.

Ved Folketingsvalget 1879 stillede Hage sig forgæves i Nykøbing F.-Kredsen mod Redaktør Rasmus Claussen, men da fhv. Justitsminister Casse ved næste Valg, 1881, forlod Københavns 7. Valgkreds, erobrede Hage den og beholdt den — med en Afbrydelse 1887-90, hvor H. B. Halkier sejrede — til 1903, da Socialdemokratiet gik af med Sejren; 1906 stillede Hage sig i Stubbe-købing-Kredsen og 1909 i Roskilde-Kredsen uden Held. I Ministeriet Deuntzer 24. Juli 1901 - 14. Januar 1905 var han Finansminister og efter Hørups Død 15. Februar 1902 ogsaa Trafikminister; desuden sad han som Minister uden Portefeuille i Ministeriet Zahle fra 20. Marts 1916, fungerede en Tid

som Vikar for Finansminister Brandes, senere som Handelsminister til Zahles Afgang 29. Marts 1920.

Hage var 1895-1901 Medlem af Venstre-reformpartiets Bestyrelse, havde før ikke været Medlem af nogen Partigruppe, gik senere over til den Hørup'ske Fløj og stillede sig de sidste Gange til Valg som uafhængig Venstremand, dog med Tilknytning til Det radikale Venstre. Han var Medlem af Finansudvalget 1884-87 og 1890-1901, flere Gange dets Ordfører, Formand for Den overordentlige Kommission af 8. August 1914-20. Marts 1916, for det dansk-islandske Forhandlingsudvalg i Reykjavik 1918, tingvalgt Medlem af Københavns Havne- raad 1891-1901, Medlem af Kommissionen af 1898 angaaende de københavnske Bana- gaardsforhold, af Folketingets parlamenta- riske Skattekommission 1900 og en Aar- række Ordfører for Toldudvalget. Som Mi- nister satte han desuden sit Præg paa de Love, der vedtoges i Tilknytning til oven- nævnte Udvalg og Kommissioner.

Sammen med H. Tegner udgav Hage 1881 Indberetningen »Om Betingelserne for Han- delssamkvem med det vestlige Sibirien«, og 1894 kom Hages »Haandbog i Handelsvi- denskab«, der senere er kommet i nye Ud- gaver.

Han døde 16. August 1930 i København.

R. 1894. K² 1902. DM. 1903. K¹ 1905. SK. 1928.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon- sen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Henriksen: Mændene fra For- fatningskampen, Bd. 2, 1914. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Rigsdagskalender, 1890. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Ed- vard Brandes i Scandia, Bd. 3, S. 326-33.

Hage, Edvard Philip Hother, 1816-73, By- foged. Kongevalgt Medlem af Den grundlov- givende Rigsforsamling 12. Oktober 1848-5. Juni 1849, Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 4. August 1852-27.

Maj 1853, for Ribe Amts 2. Valgkreds (Esbjerg) 17. Novem- ber 1853-14. Juni 1861, for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 14. Juni 1861-7. Ju- ni 1864, for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 12. Okto- ber 1866-22. Septem- ber 1869 og for Fre- deriksborg Amts 1.

Valgkreds (Helsingør) 20. September 1872-9. Februar 1873. — Nationalliberal.

Født 9. Januar 1816 i Stege, Søn af Køb- mand Christopher Friedenreich Hage og saaledes Broder til P. A. Alfred Hage. Stu- dent fra Roskilde lærde Skole 1833, cand. jur. 1838. Derefter var han Sagførerfuld- mægtig hos Overretsprøkurator Nyholm, foretog 1840-42 en længere Udenlandsrejse, hvorunder han særlig studerede Nævninge- institutionen; 1843-47 var han Fuldmægtig hos Orla Lehmann, der var gift med hans Søsterdatter, redigerede 1847-48 Dansk Fol- keblad efter Monrad, var Medarbejder ved »Fædrelandet« en Aarrække, foretog 1849-50 en Rekreatjonsrejse til Madeira, købte 1853 Gaarden Marielyst ved Stege og gav den Navnet Nøbbelegaard; 1859 blev han Byfoged i Stege og Herredsfoged i Mønbo Herred.

Hage deltog 1839 i Studenternes Depu- tation til Christian VIII om en fri Forfat- ning, var Aaret efter Medstifter af Studen- tersamfundet, 1862 af Frihandelsforeningen og fik 1848 Sæde i Roskilde Stænderfor- samling.

Ved Valgene 1848 til Den grundlovgivende Rigsforsamling søgte han forgæves Valg i Stege-Distriktet mod Fr. Barfod, men kom med blandt de kongevalgte og valgtes til Medlem af Grundlovsudvalget; da J. C. Drewsen 1850 traadte tilbage som Folke- tingsmand for Lyngby-Kredsen, stillede Ha- ge sig sammen med Grev Raben ved Sup- pleringsvalget, men faldt; først ved de or- dinære Valg to Aar senere valgtes han i Aarhus-Kredsen, genvalgtes i Februar 1853, søgte ikke Genvalg tre Maaneder senere. Derimod kaaredes han i November ved et Suppleringsvalg i Esbjerg-Kredsen, som han repræsenterede, til han ved Valget 1861 skiftede til den hjemlige Kreds i Stege, hvor han dog allerede tre Aar efter faldt for Fotograf Thurah. Hage gjorde et for- gæves Forsøg paa at blive valgt ved et Suppleringsvalg i Nykøbing-F.-Kredsen, da Monrad var udraadt i November 1865, men i Oktober 1866 erobrede han Nakskov-Kre- den, som han dog atter tabte 1869; endelig kaaredes han ved Valget 1872 i Helsingør- Kredsen, men døde kort Tid efter. Desuden sad Hage fra Januar 1856 i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, valgt blandt Folketingets Medlemmer; 1864 blev han af Præstø Amts 6. Kreds valgt til Rigsraadets Folketing, men blev ogsaa dér fortrængt af Thurah 1865, for kort derefter at blive valgt til Rigsraadets Landsting i 7. Landstingskreds ved et Suppleringsvalg. 1855-59, 62-64 og

67-69 var han Medlem af Finansudvalget, de sidste 2 Aar Formand, og 1865 var han Ordfører for Flertalsindstillingen fra Fællesudvalget om Grundlovssagen. Da Monrad December 1863 dannede Ministerium, fik Hage Tilbud om at blive Justitsminister, men afslog; han stemte i 1864 mod Godkendelsen af Fredstraktaten.

Hage er Forfatter til en Del, væsentligst juridiske Skrifter; 1847 kom »De faste Statsdommere og Edsvorneretten«, 1848 »Ministeransvarlighed, Tokammersystemet og Valgloven«, 1851 »Om Nævningers Indførelse«, 1854 »Johannes Hage, hans Liv og Karakter« og »Politiske Blade« Nr. 1-4, 1857 »Om Kirkeaaedet« samt efter Justitsministeriets Opfordring »Udkast til Love om Behandlingen af Straffesager«, og endelig udsendte han Flyveskrifter forud for Valgene 1848, 52 og 61.

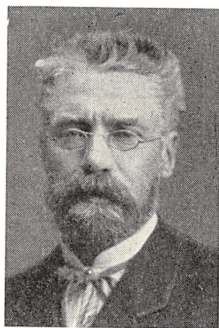
Han døde 9. Februar 1873 paa sin Gaard Nøbbelegaard ved Stege; paa Kirkegaarden her er rejst et Monument med hans Medaillon, og i Rigsdagsbibliotekets Læsesal findes hans Portrætrelief.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslev: Forfatter-Lexicon, Suppl. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. III. Tid. 1865, Nr. 319. Af Orla Lehmanns Papirer, 1903, S. 244-46. Mindetale i Folketinget (Krabbe) 10-2-1873, Tidenden Sp. 1985-86.

Hage, Johannes, 1842-1923, Godsejer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 25. April 1876-3. April 1901. — Højre.

Født 26. Maj 1842 i Emdrup ved København, Søn af forannævnte Peter Anton Alfred Hage og Broder til Alfred Hage; Student 1860 fra Borgerdydskolen paa Christianshavn, studerede Nationaløkonomi til 1864, hvor han meldte sig som frivillig til Hæren, blev Løjtnant, men saaredes under Kampene paa Als og stod i

Reserven til 1871. Han købte 1865 Kallehave Færgegaard, som han afstod 1872, da han ved Arv blev Ejer af Nivaagaard ved Øresund og Sirekøpinge samt Hedegaarden i Skaane; dem beholdt han til 1916, men var

desuden 1877-93 Ejer af Dyrehavegaard ved Lyngby.

Paa Nivaagaard grundlagde han en værdifuld Malerisamling, som han 1908 skænkede til Offentligheden; desuden oprettede han Nivaagaards Hospital med 35 Senge for kronisk Syge i Frederiksborg Amt samt den Hageske Stiftelse, der yder Hjælp til Nerverlidendes Klinikophold.

Hage var 1875-76 Medlem af Karlebo Sogneraad, 1879-1907 af Frederiksborg Amtsraad og siden 1881 af Overformynderiets Laanebestyrelse, siden 1894 Formand; endvidere 1876-81 Formand for Repræsentantskabet for Hørsholm landøkonomiske Forening, 1867 Medstifter af Akademisk Skyttekorps og dets Formand de første to Aar. 1898 drog han til Grækenland for som frivillig at deltage i Kampen mod Tyrkerne.

Ved Folketingsvalgene 1876 stillede han sig i Fredensborg-Kredsen mod Venstremanden, Dr. phil. C. A. E. Jessen; Lærer V. E. Jensen, Grønholt, traadte tilbage til Fordel for Hage, som derpaa valgtes med godt 250 Stemmers Overvægt og beholdt Kredsen gennem 25 Aar, indtil han i 1901 ikke lod sig genopstille. Han var 1895-98 Medlem af Finansudvalget.

Hage døde 14. Januar 1923 paa Nivaagaard; hans Buste findes baade her, paa Kunstmuseet og paa hans Grav.

R. 1887. DM. 1898. K² 1916.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. J. Kieler: Førende konservative og nationale Skikkelser, 1924. Medlemmerne af Folketinget 1899. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mit Hjem I, 1911, S. 26-28. Blaa Bog 1922.

Hald, Jørgen, 1854-1947, Husejer. Landstingsmand for 7. Kreds 10. Juli 1914-11. Maj 1918, for 6. Kreds 11. Maj 1918-1. Oktober 1920. — Det radikale Venstre.

Født 25. Februar 1854 i Redsted paa Mors, Søn af Husmand og Købmand Jens Kristensen Hald; han fik privat Undervisning i Aarene 1868-70, var derefter Privatlærer i Flade paa Mors i tre Aar og i Hellum 1873-75, Ejer af Gaarden Raaholt i Skæve 1875-80, Købmand i Nymark i Torslev Sogn 1880-

89, Gaardejer i Hugdrup til 1912, hvorpaa han blev Husejer i Dybvad.

Han var Medlem af Bestyrelsen for Skive Sogns Sparekasse 1894-1903, af Kontorudvalget for Sæby Bank fra 1907, Kasserer for Udstykningsforeningen for Hjørring Amt siden 1910, Repræsentant for Fjerritslev-Frederikshavn Jernbane fra 1916, Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse for Hjørring Amt siden 1916; han var med til Stiftelsen af Det radikale Venstre i 1905 og Formand for Landsforbundet de første 11 Aar samt Medlem af Jernbaneraadet siden 1915.

Ved Folketingsvalget 1903 stillede han sig i Frederikshavn-Kredsen, 1906 i Søndervinge-Kredsen, 1909 i Vinderup-Kredsen og 1910 i Nibe-Kredsen mod Venstres Kandidater, som stede gik af med Sejren; men i 1914 valgtes han til Landstinget i 7. Kreds og genvalgtes 1915. I 1918, da Kredsen ifølge den ny Valglov havde skiftet Nummer og var blevet til 6. Kreds, genvalgtes han og ligeledes ved det første Valg i 1920. Han var Medlem af Bestyrelsen for Det radikale Venstre i Landstinget 1918-20.

Han døde 25. Januar 1947 i Dybvad.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1943.

Halkier, Herman Barclai, 1839-1915, Højesteretsadvokat. Folketingsmand for Københavns 7. Valgkreds 28. Januar 1887 - 21. Januar 1890. — Højre.

Født 8. Maj 1839 i København, Søn af Grosserer P. A. Halkier; Student fra Metropolitanskolen 1856, juridisk Kandidat 1862, vandt Aaret efter Universitetets Guldmedaille for en juridisk Afhandling, besøgte Universitetet i Paris 1866-67 og udnævntes 1869 til Højesteretsadvokat.

Desuden var Halkier Censor ved de juridiske Eksaminer 1871-82, kontrollerende Direktør i Det kgl. octr. alm. Brandassurance Compagni fra 1872 samt Medlem af Bestyrelserne for Københavns Mælkeforsyning, for The Scandinavian preserved Butter Co. og for Sygeplejerskeforeningen.

Ved Folketingsvalgene 1887 stillede han sig i Københavns 7. Valgkreds mod dennes

Folketingsmand, Grosserer C. Hage og sejrede med kun 14 Stemmers Overvægt, men ved det følgende Valg 1890 tilbageerobrede Hage Kredsen med langt større Majoritet, og Halkier lod sig ikke senere genopstille.

1872 skrev han »Nogle Bemærkninger om Arbejdets Ordning«, 1892 »Om Retsreformen fra et praktisk Synspunkt« og 1903 »Modtager kontra Reder. Et Indlæg i Striden om Konnossements-Klausuler«.

Han døde 5. November 1915.

R. 1888. DM. 1909. K² 1911.

Rigsdagskalender, 1887. Blaa Bog 1915.

Hall, Carl Christian, 1812-88, Auditør, Minister. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 1. Distrikt (Frederiksberg) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Københavns Amts 1. Valgkreds (Frederiksberg) 4. December 1849 - 24. Maj 1881. — Nationalliberal, senere Højre.

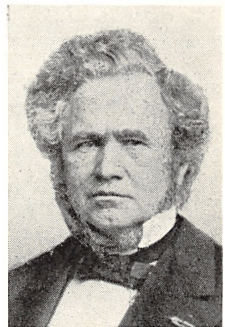
Født 25. Februar 1812 i København, Søn af Bødkermester, Oberstløjtnant i Borgervæbningen

Mads Christensen Hall; Student fra Borgerdydskolen paa

Christianshavn 1829, cand. jur. 1833, hvorpaa han drog ud paa en 3-aarig Studierejse i Europa, 1837 blev han Auditør i Hæren, virkede desuden som juridisk Manu- duktor, blev 1840 Lic. juris., 1842 Brigade- auditør, 1844 Overauditør, 1847 ekstraordinær Docent i Romerret og 1851 konstitueret Generalauditør, hvorfra han af politiske Grunde afskedigedes 1854.

1840 købte Hall Ny Bakkegaard i Rahbeks Allé og kom derefter som Grundejer til at sidde som Medlem af Frederiksberg-Hvidovre Sogneforstanderskab 1841-54; 1848 blev han kongevalgt Medlem af Roskilde Stænderforsamling, deltog i Martsbevægelsen, blev Formand for Femtejuni-Forenin- gen, som han var med til at stifte, og hurtigt en af de mest fremtrædende Skikkelser indenfor dansk Politik.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Frederiksberg-Distriktet, blev Medlem af Grundlovsudvalget og en af dets Ordførere; ved det første Folketingsvalg kaaredes Hall i

Frederiksberg-Kredsen, som han beholdt i over 31 Aar, de fleste Gange valgt ved Kaaring, til han 1881 paa Grund af Sygdom maatte trække sig tilbage.

I en Aarrække var han Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, først i Ministeriet Ørsted 21. April 1853 - 12. December 1854, fortsatte i Ministeriet Bang til 18. Oktober 1856, i Ministeriet Andræ til 13. Maj 1857, hvor han selv dannede sit første Ministerium, der sad til 2. December 1859; fra 6. Maj 1859 havde han dog overladt Monrad Kirke- og Undervisningsministeriet, idet han selv havde overtaget Posten som Udenrigsminister fra 10. Juli 1858.

Da Ministeriet Rotwitt 24. Februar 1860 gik af, dannede Hall sit andet Ministerium, tog selv Posten som Udenrigsminister og fra 30. Marts 1861 tillige Ministeriet for Holsten og Lauenborg (i Ministeriet Bang havde Hall en kort Overgang, 18. Februar - 18. Juni 1856, været Minister for Slesvig); efter Gennemførelsen af Novemberforfatningen 1863 taarnede Vanskelighederne sig op, 31. December dannede Monrad et nyt Ministerium, hvor han forgæves søgte at faa Hall til at indtræde som Kultusminister. Først da Holstein-Holsteinborg 28. Maj 1870 dannede sit Ministerium, overtog Hall endnu en Gang Posten som Landets Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet og beholdt den, til Ministeriet gik af 14. Juli 1874.

I denne Periode gennemførte han blandt andet Loven om en Nybygning til Det kgl. Teater, men da Byggesummen blev stærkt overskredet, lod Folketinget i den Anledning Hall indklage for Rigsretten, hvor han dog frifandt 1877. Den politiske Kamp under Estrup bekymrede Hall, der i 1878 forgæves søgte at bevæge Holstein-Ledreborg til at danne ny Regering, men i 1879 gennemførte en fast Sammenslutning af Folketingets Højre med ham selv som Formand, et Hvert, han hurtigt maatte nedlægge, da Sygdommen samme Aar tvang ham bort fra Rigsdagen.

Tidligere havde Hall desuden haft Sæde i Notabelforsamlingen i Flensborg af 28. April 1851, valgt blandt 5 andre som Repræsentanter for Kongeriget, i Rigsraadet af 2. Oktober 1855, valgt blandt Folketingets Medlemmer 8. Januar 1856, og i Rigsraadets Folketing, hvortil han valgtes ved Kaaring af Folketingsvælgerne baade i 1864 og 65.

Hall udgav 1848 et Flyveskrift til sine Vælgere, 1850-51 en Lærebog i den romerske Privatret og 1881 en »Kort Udsigt over

Herlufsholm Stiftelses Udvikling, særlig i økonomisk Henseende i Tidsrummet 1856-81«; Hall var nemlig 1856 blevet F. M. Knuths Efterfølger som Forstander for Stiftelsen i Herlufsholm, hvor han iøvrigt ligger begravet.

Hall døde 14. August 1888 paa Frederiksberg; hans Portrætmaske og Buste findes paa Christiansborg, hans Buste desuden paa Kunstmuseet, og en Bronzestatue af ham rejstes 1890 i Søndermarken i København.

R. 1846. Titulær Professor 1851. K. 1855. SK. og DM. 1858. Gehejmeetsraad 1859. Gehejme-konferensraad 1860. RE. 1874.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger, 1870 og 75. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portræstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Se iøvrigt: Eriksen og Krarup: Dansk personalhistorisk Bibliografi, S. 259-60.

Halsted, Peter Martin Madsen, 1849-1911, Kaptajn. Folketingsmand for Maribo Amts 3. Valgkreds (Sakskøbing) 20. April 1892 - 9. April 1895 og for Odense Amts 2. Valgkreds (Odense II) 5. April 1898 - 6. Juli 1911. — Højre

Født 5. August 1849 i Øster Nordlunde, Halsted Sogn, ved Nakskov, Søn af Indsieder Niels Madsen; tog Navneforandring 1906. Faderen forlod Hjemmet kort efter hans Fødsel, og da Moderen maatte ud at tjene, kom Sønnen til at føre en omflakkende Tilværelse; fra sit 6. til sit 14. Aar var han i Huset hos en Parcellist i Utterslev Sogn, tjente derefter paa Herregaarden Vintersborg, men stak i April 1865 til Søs, kom tilbage til Herregaarden, senere til Kastager, til det 1867-69 lykkedes ham at faa Ophold paa Rødkilde Højskole, hvorefter han blev Soldat. Han avancerede 1871 til Sekondløjtnant, fik 1875 Afgangsprøve fra Officersskolen og blev samme Aar Premierløjtnant med Garnison i Fredericia, fra 1878 i Nyborg, hvor han 1885 blev Kaptajn, fra 1892 med Ophold i København; 1900 valgte Landstingets Højre ham til Statsre-

visor, hvorpaa han tog sin Afsked fra Hæren.

1891-92 var Halsted Medlem af Nyborg Byraad, Stifter af Selskabet De danske Forsvarsbrødre for Nyborg og Omegn, blev Medlem af Højres Repræsentantskab fra 1894, af dets Forretningsudvalg to Aar senere samt Partiets Generalsekretær, var Kredsformand for Højres Arbejder- og Vælgerforenings 6. Kreds 1896-1901.

Ved Folketingsvalget 1890 stillede han sig i Saksjøbing-Kredsen mod Venstremanden, Gaardejer Nielsen-Grøn, men først ved Valget to Aar efter lykkedes det Halsted at erobre Kredsen. I 1895 maatte han afgive den til Holger Rørdam, der sejrede med kun tre Stemmer; imidlertid døde Højres Folketingsmand i Odense II Kreds, Guldsmed Christiansen, og 1898 valgtes Halsted i denne Kreds, som han bevarede til sin Død, haardt trængt af Socialdemokratiet, der ved de fire nærmest følgende Valg var repræsenteret af Gustav Bang. Han var Medlem af Finansudvalget 1906-11 og af Finanslovkommissionen af 1909.

Han døde 6. Juli 1911 i København.

R. 1895. DM. 1911.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Rigsdagskalender, 1890, Tillæg 1892. Blaa Bog 1911. Mindetale i Folketinget (A. Thomsen) 2. Oktober 1911, Tidenden, Sp. 18.

Hammerich, Peter Frederik Adolph, 1809-77, Professor. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 17. Juli 1854-14. Juni 1861. — Nærmest nationalliberal.

Født 9. August 1809 i København, Søn af

Grosserer Johannes Hammerich og Broder til efternævnte Martin H. 1825 blev han Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn, 1830 cand. theol. og 1834 Magister. Efter det næste Aars Tid at have foretaget Rejser i Udlandet slog han sig ned i København som Timelærer ved Bor-

gerdydskolen og det v. Westenske Institut. 1839-43 var han Præst i Øster Starup-Nebel, søgte derfra af Helbredshensyn, blev 1845 residerende Kapellan ved Trinitatis Kirke, 1848 tillige konstitueret Feltpræst og

1850 Feltprovst, tog 1858 sin Afsked og udnævntes Aaret efter til Professor i Kirkehistorie.

Hammerich var Stifter og Medbestyrer af Kirkehistorisk Selskab 1849, fra 1846 Medlem af Bestyrelsen for Dansk Missionselskab, 1857 og 1871 Formand for de skandinaviske Kirkemøder i København, 1852-54 Medlem af Bestyrelsen for Samfundet til den danske Litteraturs Fremme, 1854-70 for Dansk historisk Forening, 1861 Medstifter af Dannevirkeforeningen, senere Næstformand i dens Repræsentantskab.

Ved et Suppleringsvalg i Vejle-Kredsen 1854 var man ved Kaaringen gaaet udenom den eneste Kandidat, den senere Folketingsmand Lucianus Kofod. Hammerich stillede sig ved det paafølgende Omvalg, opfordret af den københavnske Grundlovsværneforening, og kaaredes til Kredsen Folketingsmand; han genvalgtes ved Kaaring indtil 1861, da han trak sig tilbage; dog lod han sig 1864 ogsaa kaare til Rigsraadets Folketing, men da han 1876 søgte tilbage til Kredsen for at kæmpe for Forsvarssagen, led han Nederlag.

Hammerich udgav foruden nogle Digt-samlinger blandt andet følgende Værker: Danmark i Valdemarernes Tid, I-II, 1847-48, Danmark under de tre nordiske Rigers Forening 1375-1523, I-II, 1849-54, Den kristne Kirkes Historie, I-III, 1868-71, Grundtvig og det forenede Venstre, 1875, og 1882 udkom hans Optegnelser »Et Levnedsløb«.

Han døde 9. Februar 1877 i København; hans Buste findes paa Frederiksborg, et Bronzerelief paa hans Gravsten.

R. 1850.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hammerich, Holger Aagaard, 1845-1915, Ingeniør. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 21. Januar 1890-9. April 1895 og for Københavns 6. Valgkreds 9. April 1895-4. Oktober 1915. — Højre.

Født 20. November 1845 i København, Søn af efternævnte Martin Johannes Hammerich; Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1863, studerede derpaa Medicin og tog 1865 medicinsk Forberedelseseksamen, men brød af, fulgte 1868-71 Undervisningen paa Polyteknisk Lærestanstalt for at blive Ingeniør og slog sig ned et Par Aar som saadan i Nordamerika; foretog sluttelig én længere Rejse, blandt andet gennem de større europæiske Lande,

vendte hjem i Foraaret 1874, var i to Aar Ingeniørassistent i Svendborg ved Sydfynske Jernbaner og 1876-81 Medindehaver af Tuxen & Hammerichs Maskinfabrik i Nakskov. Sukkerroedyrkningen tog i disse Aar

et mægtigt Opsving og vakte Hammerichs Interesse. Han blev i Aarene 1881-85 Ingeniør for Sukkerfabrikkerne og var bl. a. med til at opføre Fabrikkerne i Assens, Nakskov og Stege, flyttede 1883 til København.

1887-93 var Hammerich Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, fra 1888 i Bestyrelsen, senere i Repræsentantskabet for Foreningen til Københavns Forskønnelse, 1889 i Bikubens Repræsentantskab, 1891 i Københavns Havnerraad, de tre første Aar valgt af Landstinget, senere som kongevalgt, og desuden i Bestyrelserne for Frihavnsselskabet, Ny Carlsbergfondet, Foreningen for national Kunst, Københavns Mælkeforsyning og flere andre Handelsfirmaer samt Formand i Bestyrelserne for Carl Lunds Fabrikker, Titan og Fanø Vesterhavsbad og Medlem af Direktionerne for Kolindsund og for Kallehave Jernbaneselskaber, idet han 1895-97 havde ledet Bygningen af Masned-sund-Kallehave-Banen og i Aarene derefter Præstø-Næstved-Banen.

Ved Folketingsvalget 1887 stillede han sig i Nakskov-Kredsen mod N. Neergaard, som det dog først ved det næste Valg, 1890, lykkedes ham at besejre; Hammerich genvalgtes i 1892, men søgte 1895 til 6. Valgkreds i København, som han derpaa repræsenterede til sin Død.

Hammerich var Sekretær i Folketinget 1890-91 og 93-94, Medlem af Finansudvalget 1895-98, af Kommissionen af 1892 om en Række offentlige Byggeforetagender i København, af Kommissionen af 1898 angaaende de københavnske Banegaardsforhold, af Tuberkulosekommissionen af 1901, af Kommissionen af 1908 om Værdistigningsafgift og af Statsbaneudvalget af 1911 samt 1911-13 Formand for Højres Arbejder- og Vælgerforening.

Han døde 4. Oktober 1915 i København, hvor hans Monument med Marmormedaillon findes paa Langelinie, hans Relief paa Gravstenen.

R. 1891. Etatsraad 1899. DM. 1904. K² 1911.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender, 1890. Mindetale i Folketinget (Petersen-Nyskov) 5-10-1915, Tiden den Sp. 19. Blaa Bog 1915.

Hammerich, Martin Johannes, 1811-1881, mag. art., Rektor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 1. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nationalliberal.

Født 4. December 1811 i København, Søn af Grosserer Johannes Hammerich og Broder til Frederik H. 1828 blev han Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn og var 1831-34 Lærer ved samme Skole, blev 1833 cand. theol. og 1836 Magister. Han havde 1834-35 været i Norge, men tog nu til England, Tyskland og Holland, bl. a. for at studere Sanskrit, og endelig 1838-39 til Sydeuropa, var 1841-44 konstitueret Docent i Sanskrit, men blev allerede 1842 Rektor for Borgerdydskolen paa Christianshavn, hvor han selv overtog Undervisningen i Dansk og Svensk. Han forblev i denne Stilling, til han i 1867 arvede sin Svigerfaders Gaard Iselingen ved Vordingborg og bosatte sig der.

1840 var Hammerich Medstifter af Studentersamfundet, en Tid dets Formand, Medstifter og Medbestyrer af Skandinavisk Selskab 1843, Formand i Det Holbergske Samfund 1844, Medstifter af Nordisk Litteratursamfund 1847, Medlem af Kommissionen om Realeksamen og 1857 om de lærde Skolers Læseplan, 1860-67 Medlem af Bestyrelsen for Blindeinstituttet, 1854-66 en af Lederne af Nordisk Universitets-Tidskrift, som han selv havde stiftet, 1866 Medlem af Udvalget for Folkeoplysnings Fremme og siden 1876 af Bestyrelsen for Letterstedtske Forening.

Hammerich var Stænderdeputeret i Roskilde 1848, Medstifter af Grundlovsforeningen 1854 og Ordfører for Folketoget til Frederik VII samme Aar samt Repræsentant i Dansk Folkeforening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han med stort

Stemmetal mod tre andre Kandidater i 1. Distrikt i København; udpræget Politiker var han ikke, men øvede blandt andet Indflydelse paa den rent sproglige Affattelse af Grundloven.

Hammerich har blandt andet udgivet »Ewalds Levned« 1860, »Thorvaldsen og hans Kunst« 1870, dansk-norske og svenske Læsestykker, og i Aarene 1866-82 fem Bind »Smaaskrifter om Kultur og Undervisning«.

Han døde 20. September 1881 paa Iselinge; hans Buste findes bl. a. paa Glyptoteket og Kunstmuseet, hans Portrætrelief i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

Titulær Professor 1852. R. 1856.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. III. Tid. 1867, Nr. 420-21. Program for Borgerdydskolen paa Christianshavn 1882, S. 1-29.

Hansen, Andreas, 1819-79, Skolelærer. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 14. Oktober - 20. Oktober 1851 og 28. November 1851 - 4. August 1852. — Venstre.

Født i Venslöv ved Holsteinborg 7. November 1819, Søn af Gaardejer Hans Jørgensen. I Hjemmet vejlededes han af den bekendte Skolelærer, senere Folketingsmand Rasmus Sørensen i Aarene 1837-39, kom derefter paa Skaarup Seminarium, hvorfra han dimitteredes 1841, og samme Aar blev han Hjælpeleer i Højeris Skole ved Rødby. Nogle Aar efter kom han til Bjerresøndre ved Skelskør, hvor han fastansattes 1846.

Andreas Hansen var allerede 1846 Distriktsformand for Bondevennernes Selskab og siden Formand for Kredens Vælgerforening. Han blev ogsaa Medlem af Sogneforstanderskabet og var nogle Aar Formand for dette.

Da Pastor F. E. Bojsen, Skørpinge, i Efteraaret 1851 nedlagde sit Mandat som Folketingsmand for Skelskør-Kredsen, stillede han sig ved det paafølgende Suppleringsvalg her med Godsejer Holten Castenschiold, Borreby, som Modkandidat; Andreas Hansen sejrede med kun 25 Stemmer, og Valget kasseredes. Ved Omvalget enedes man imidlertid om at kaare A. Hansen, der dog ikke lod sig stille ved det almindelige Valg Aaret efter.

Han døde 15. December 1879 og begravedes paa Bjerge Kirkegaard, hvor Beboerne

senere satte et Mindesmærke paa hans Grav.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Andreas Christian, 1832-1912, Skolelærer. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 6. December 1865 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 18. September 1832 i Brede i Tønder Amt, Søn af Jordbruger Jens Hansen; efter sin Konfirmation blev han 1849 Hjælpeleer, kom 1852 paa Jelling Seminarium, hvorfra han to Aar efter tog Eksamen med Udmærkelse. Derpaa var han 1854-58 Lærer i Nørre Alslev paa Falster og kom saa til Gunslev sammesteds, hvor han blev, til han i 1903 tog sin Afsked; indtil 1891 var han desuden Kirkesanger.

A. C. Hansen var endvidere 1871-88 Formand for Sogneraadet, 1863-66 Forligsmægler i Tyendesager, 1873-1910 Formand for Sognets Alderdoms-Forsørgelsesforening og endelig fra 1878 Revisor i Sparekassen for Falsters Landbostand.

Ved Valgene til Rigsraadets Folketing i Maj 1865 stillede han sig i Nykøbing F.-Kredsen mod Biskop Monrad, der dog fik over 100 Stemmers Majoritet; men da Monrad knapt et halvt Aar efter trak sig ud af sit Rigsdagsarbejde, valgtes A. C. Hansen til hans Efterfølger baade i Rigsraadets og Rigsdagens Folketing — det sidste Sted endda mod Hother Hage, der dog nær havde væltet ham. 1866 genvalgtes A. C. Hansen, stemte for den reviderede Grundlov, valgtes paany ved Efteraarsvalgene, men faldt 1869 for Pastor Schleppegrell fra København og søgte ikke senere Valg.

Paa Rigsdagen var han 1865-66 Medlem af Udvalg om Skolevæsenet paa Landet og Aaret efter af Udvalget om Skolelærereksamen; her stemte han imod Nedlæggelsen af Lyngby Seminarium.

Han døde 13. September 1912.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914, S. 556. Loll. Falst. historiske Samfunds Aarbog 1941, S. 118.

Hansen, Andreas Nicolai, 1798-1873, Gros-serer. Kongevalgt Medlem af Den grundlov-

givende Rigsforsamling 1848 (modtog ikke Valget).

Født 14. September 1798 i København, død 12. December 1873 sammesteds.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II.

Hansen, Christen, 1827-85, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 20. September 1872 - 25. April 1876. — Højre.

Født 18. Februar 1827 i Handest ved Hobro, Søn af Gaardejer Hans Rasmussen; Faderen døde, da han var ti Aar gammel, hvorfor han meget tidlig kom til at bestyre Fædrengaarden for Moderen, arvede den 1850. Ved Giftermaal blev han 1868 tillige Ejer af en Gaard i Sønder Onsild.

Christen Hansen var 1865-67 Formand for Glenstrup Sogneraad, fra 1880 Medlem af Sønder og Nørre Onsild Sogneraad, de to første Aar tillige dets Formand, 1871-77 Medlem af Randers Amtsraad, Landvæsenskommissær fra 1873, Kredsfornand i Husmands-Kreditforeningen fra 1880 og Medlem af Bestyrelsen for Hobro og Omegns Sparekasse fra 1868.

1869-72 havde Provst A. F. C. Ussing, Mariager, været Mariager-Kredsens Folketingsmand; ved Valget 1872 trak han sig tilbage, Chr. Hansen opstilledes i hans Sted mod den tidligere Folketingsmand for Kredsen, Skolelærer Jac. Jensen, Sal, der kun fik 347 Stemmer mod Hansens 926. Aaret efter opstilledes en ny Venstre-Lærer, Chr. Højmark, mod ham uden stort bedre Resultat — Chr. Hansen genvalgtes, men trak sig tilbage 1876.

Han døde 27. Juli 1885 i Hobro.

Pennetegninger, 1875.

Hansen, Christen, 1811-1901, Gaardmand. Landstingsmand for 6. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866. — Venstre.

Født 19. December 1811 i Vejstrup paa Fyn, Søn af tidligere nævnte Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling, Gaardejer Hans Christensen og Broder til Landstingsmand Niels Hansen, Oure; en Søn af Chri-

sten Hansen er den senere hen nævnte Gaardejer og Folketingsmand Andreas Rosager. 1822 kom Christen Hansen ud af Sogneskolen, gik til Konfirmationsalderen i Skole hos Sognepræst Baggesen og hjalp derefter Faderen paa hans Gaard. 1829 tjente han paa Bremersvold ved Rødby, Aaret efter hos Præsten Bone Falch Rønne i Lyngby og 1831 paa Knudstrup ved Randers for atter en Aarrække at arbejde paa Faderens Gaard, Kohavegaard: 1837 overtog han desuden sine Svigerforældres Gaard paa Vejstrup Mark, Rosagergaard, som han 1886 afstod til ovennævnte Søn.

1835-36 passede han Faderens Stilling som Sognefoged, var 1840-42 Skoleforstander i Vejstrup, 1842-44, 1851-55 og 1862-67 Sogneforstander, 1848-51 Lægdsmand, 1858-82 Sognefoged og 1863-86 Forligsmægler for Vejstrup og Oure Sogne. 1839 var han Stifter af Det østfynske Brandforsikringsselskab og i flere Aar dets Formand, 1856 en af Hovedmændene for Oprettelsen af Vejstrup Friskole, 1867 for Højskolen sammesteds samt 1874 for Valgmenigheden i Vejstrup.

Ved Landstingsvalgene 1859 stillede han sig i 6. Kreds og valgtes med trediestørste Stemmetal; som Modstander af den reviderede Grundlov faldt han ved Sommervalgene 1866 og søgte ikke at komme i Betragtning ved Nyvalgene samme Efteraar. 1865-66 var han en af Forslagsstillerne til Loven om Valgmenighed og blev Medlem af Udvalget.

Christen Hansen efterlod sig en omfattende Samling Optegnelser om sit Liv, der kom til at danne Grundlag for den Levnedsskrivelse, som udgaves 1905.

Han døde i Vejstrup 18. Februar 1901.

Bricka II. V. Bennike: Kristen Hansen i Vejstrup, 1905.

Hansen, Christen, 1821-84, Gæstgiver. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 22. September 1869 - 14. November 1873. — Venstre.

Født 10. Juni 1821 i Gammelkøge, Søn af Gaardfæster Hans Andersen; kom efter Konfirmationen til Køge Mølle og blev 1841 Gaardskarl hos en Købmand i Køge. 1853 blev han Værtshusholder i Køge, 1865 Gæst-

giver paa Vestergade i København, hvor han endte som Lotterikollektør.

Allerede ved Folketingsvalget 1858 stillede han sig i Køge-Kredsen sammen med fire andre Kandidater, af hvilke Gaardejer

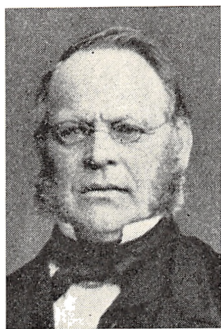
Knud Pedersen gik af med Sejren med 295 Stemmer mod C. Hansens 82; først godt elleve Aar senere søgte han paa-ny at gøre Knud Pedersen Rangen stridig, og denne Gang lykkedes det. Med 346 Stemmer mod 300 valgtes Hansen til Kredsen's Folke-

tingsmand, genvalgte 1872, men maatte Aaret efter atter afgive Kredsen til Knud Pedersen, som fik 102 Stemmer mere; senere lod Hansen sig ikke genopstille.

Han døde 18. April 1884.

Pennetegninger, 1870. Køge Bys Historie, 1932, S. 278-79.

Hansen, Carl August Holmer, 1811-94, Landmand, Branddirektør. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Hurup) 4. December 1849 - 4. August 1852, for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 10. August

1854 - Oktober 1859 og 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866 samt Landstingsmand for 8. Kreds 1. Oktober 1870 - 29. Marts 1894. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 28. November 1811 i Hjørring, Søn af Apoteker Anker Christian Hansen; gik i Borgerdykskolen paa Christianshavn 1819-21, i Aalborg Latinskole 1826-30, blev privat dimitteret Student 1832, tog Anden Eksamen Aaret efter, men forlod saa det teologiske Studium for at slaa sig paa Landvæsen, ejede 1840-45 Futtrupgaard ved Thisted og anlagde samtidig et Jernstøberi, som han senere solgte, samt et Kalkbrænderi, ejede 1845-48 Legindgaard ved Thisted, købte dernæst Christianslyst sammesteds, solgte det og flyttede 1852 til Thisted, hvor han blev Ejer af Fiskefaktoriet og en Villa samt overtog 1858 Formands-

skabet for Landejendomsbesiddernes Brandforsikring for Thisted Amt. Næste Aar blev han Branddirektør for Thisted Købstad, hvilket han var til 1890.

1846 blev han Strandingskommissær, 1848 Landvæsenkommissær i Thisted Amt, 1851 Formand for Jagtafløsningen sammesteds og 1853-54 for Tiendekommissionen i Thy og Vester Hanherred, senere Medlem af Overligningskommissionen.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Vestervig-Distriktet, hvor Sognepræst v. Haven imidlertid kaaredes; ved de første Valg til Folketinget Aaret efter kaaredes Hansen dog sammesteds, søgte ikke Genvalg her 1852, men forsøgte i Bjerget-Kredsen, og derpaa 1853 igen i Vestervig, begge Gange uden Held. I Thisted opstilledes han derpaa i Maj 1853, men trak sig med to andre tilbage til Fordel for Pastor E. Boesen; og da denne Aaret efter udtraadte, kaaredes C. A. H. Hansen ved Suppleringsvalget og de tre følgende Valg til Kredsen's Folketingsmand, trak sig Oktober 1859 tilbage for i 1864 at komme igen, valgt ved Kaaring baade i 1864 og 66, stemte for den reviderede Grundlov, men lod sig ikke genopstille ved Efteraarsvalgene; derimod valgtes han 1870 i 8. Landstingskreds, genvalgte 1878 og 86.

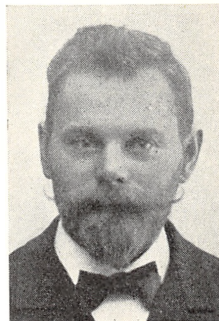
Han døde lige inden sin tredje Landstings-Valgperiodes Udløb 29. Marts 1894.

Kammerraad 1848. R. 1856. Justitsraad 1882.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Lands-tinget (Liebe) 29-3-1894, Tidenden Sp. 1749-50.

Hansen (-Vinde), Carl Christian, 1870-1940, Husmand, Redaktør. Folketingsmand for Viborg Amts 1. Valgkreds (Skive) 24. Oktober 1902 - 25. Maj 1909. — Venstre-Reformpartiet.

Født 15. Maj 1870 paa Vinde Vestergaard ved Skive, Søn af Gaardejer Christian Hansen; studerede privat i København et halvt Aarstid 1888-89, gik paa Sekondløjtnantskolen paa Kronborg og tog Eksamen herfra 1890, blev Løjtnant 1892, Ejer af Fødegaarden 1891-99, Medejers af Hovedgaarden Nør-

gaard i Salling 1903-06, Ejer af Højgaard i Hem Sogn 1908-11 og senere af et Hus i Vinde; Redaktør af Skive Folkeblad 1911-40 og Medindehaver af Skive Afholdshotel 1911-26.

Endvidere var han Medlem af Sogneraadet 1895-1900 og af Andelsudvalget 1901-06, Formand for Skive Mejeri 1893-1903, for de samvirkende jydsk Mejeriforeninger 1900-1906, for Husmandsforeningen Fremad 1901-07, 1936 og 1938, for Garantselskabet »Skive Folkeblad« fra 1906-13, for Venstre-foreningen af 1908, der dannedes paa »Skiveprogrammet«, fremdeles Formand for Hem-Hindborg-Dølby Afholdsforening, for Andelsforeningernes Sanatorieforening 1904-10, Sekretær for Skive Omegns Udstykningsforening, Medlem af Skive Byraad 1921-37, Borgmester i Skive 1927-29.

Da Kreditforeningsdirektør Dalsgaard i 1902 nedlagde sit Folketingsmandat i Skive-Kredsen for at indtræde i Landstinget, blev Carl Hansen hans Efterfølger som Folketingsmand ved det paafølgende Suppleringsvalg; han genvalgte 1903 og 06, opstillede 1908 sit eget politiske Program, idet han særlig var uenig med sit Parti om Stillingen til Militærspørgsmaalet og den privilegerede Valgret til Amtsraadene, og lod sig ikke senere opstille.

Han døde 8. Juni 1940.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1903 og 06. Blaa Bog 1940.

Hansen (-Holsteinsminde), **Carl** Laurits, 1850-1935, Rebslager, Assurancebestyrer. Folketingsmand for Præstø Amts 5. Valgkreds (Vordingborg) 16. Juni 1903 - 20. Maj 1913. — Venstre.

Født 8. Januar 1850 paa Holsteinsminde ved Fuglebjerg, Søn af Rebslager Andreas Herman Hansen; han lærte Rebslagerfaget hjemme, var 1874-75 paa Hindholm Højskole, overtog 1879

Rebslagerforretningen, men afstod den allerede 1897, idet han Aaret før var blevet valgt til Assurancebestyrer for Præstø m. fl. Amters

Brandforsikringsforening, et Hverv han beholdt til 1931.

Han var Formand for Førslev Sogneraad 1886-91 og for Sognets Sygekasse, for Bestyrelsen for Holsteinsminde Børnehjem og Skovgaarden 1909-28 og for Danmarks Biavlerforening fra 1912, Medlem af Sorø Amtsraad 1892-1910, af Forligskommissionen for Sorø Amts 4. Forligskreds 1896-1903, af Landsoverskatteraadet 1915-24 og af Hypotekbankens Tilsynsraad.

Ved Folketingsvalget 1903 opstilledes han i Vordingborg-Kredsen, valgtes med 1162 Stemmer, men de to Modkandidater, en Højremand og en Socialdemokrat, havde sammenlagt noget mere; disse Tal forøgedes, til Rollerne i 1913 var byttet om, og den senere Kirkeminister P. Dahl valgtes med 1231 Stemmer mod Carl Hansens 926. 1910-13 sad han i Finansudvalget, var en af dets Ordførere, 1909 sit Partis Ordfører i Forsvarssagen og senere ved Behandlingen af Lønningslovene; desuden sad han hele sin Rigsdagsperiode som Medlem af Lønningsudvalget.

Han døde 13. Marts 1935 i Lille Næstved.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1903-10. Blaa Bog 1934.

Hansen, Christian Henrik, 1797-1868, Landmand, Brygger. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Verninge) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 4. August 1797 paa Holmegaard ved Næstved, Søn af Forpagter, senere Gods-

ejer Jens Hansen; gik 1809-12 i Herlufsholm Skole, var 1812-13 Skriver paa Vallø Birks Kontor og tog 1821 dansk juridisk Eksamen. Forinden havde han fra 1817 været Forvalter paa Tybjerggaard, blev 1821 Forvalter paa Førslevgaard ved

Næstved og 1824 paa Gyldensten ved Bogense; 1826-29 forpagtede han Jerstrup ved Bogense, 1828-42 Christiansdal ved Odense, men købte 1830 Kragtsbjerggaard, 1833 Marielyst og 1838 Tarupgaard paa samme Egn, som han allerede solgte igen først i 40'erne; paa Kragtsbjerggaard anlagde han en Tobaksfabrik og et Hørspinderi, og i Odense fik han opført en Del Bygninger. 1845 flyttede han til Odense og blev Brygger

her, men solgte atter Bryggeriet 1851; i Mellemtiden havde han atter slaaet sig paa Landejendomme, købte 1850 Gammelrand ved Kalundborg, 1854 Tulsted ved Aalborg og 1861 Mariendal ved Grenaa, men tabte derved sin Formue og levede sine sidste Aar i Fattigdom i Odense.

1842-45 var han Suppleant til Odense Amsraad og 1846-50 Borgerrepræsentant i Odense. Mest kendt blev han for sine stærke Klager over det fynske Vejvæsen, der medførte en Række Retssager gennem Aarene 1836-44, efterfulgt af Bøder og et Aars Censur, og indbragte ham Tilnavnet Vej-Hansen. 1837 og 41 valgtes han til Østifternes Stænderforsamling, hvor han gav Møde 1840 og 42 og blandt andet fremsatte Forslag til Forbedring af Husmændenes Kaar.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Svendborg Amts 7. Distrikt, Sønder Broby, fik kun 18 Stemmer, men valgtes derimod ved de paafølgende Valg til Folketinget med stort Stemmeffertal i Veringe-Kredsen; ved Landstingsvalget godt tre Uger senere manglede han ikke mange Stemmer i ogsaa at blive valgt her, men søgte ikke Genvalg nogen af Stederne. Han stillede sig dog ved Folketingsvalget 1861 i Frederikssund-Kredsen, hvor man imidlertid kaarede en anden.

Paa Rigsdagen sluttede han sig til Bondevennerne.

Han døde i Odense 17. December 1868.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hansen, Christen, 1861-1935, Møllermester. Folketingsmand for Københavns 9. Kreds 25. Maj 1909 - 22. April 1918, 14. M. f. Hovedstaden 22. April 1918 - 21. April 1920 og for Kbhvn.-Frdg. Søndre Storkreds 26. April 1920 - 13. September 1935. — Socialdemokratiet.

Desuden har Christen Hansen været Medlem af Sundby Sogneraad 1895-1902, af Kø-

benhavns Borgerrepræsentation 1902-09, af Skolekommissionen for Østerriggades Skole, Medstifter og Bestyrelsesmedlem af Forsamlingsbygningen paa Christianshavn, Formand for Nævningeudvalget for Københavns 2. Kreds, Medlem af det Udvalg, der i 1901 forhandlede om Sundbys Indlemmelse i København, samt Medlem af Bestyrelsen for Børnehjemmet Nærumgaard og fra 1926 af Bestyrelsen for Københavns Frihavn.

Da Forretningsfører Hørdum i 1909 trak sig tilbage som Folketingsmand for Københavns 9. Kreds, opstilledes Christen Hansen i hans Sted og genvalgtes med stedse stigende Stemmetal. I 1918 blev han valgt for Hovedstaden og 1920-35 for København-Frederiksberg Søndre Storkreds. Han var Medlem af Finansudvalget 1924-25.

Han døde 13. September 1935.

Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1935. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 1-10-1935, Tidenden Sp. 1-2.

Hansen, Eduard Emil, 1812-82, Bogbinder. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Venstre.

Født 20. December 1812 i Svendborg, Søn af Bogbindermester Christen Ulrich Hansen; 1827 kom han i Bogbinderlære i Odense, blev Svend 1832 og rejste derefter i tre Aar paa sit Haandværk i Udlandet. Da han efter sin Hjemkomst ikke kunde faa Arbejde i København, lod han sig 1836 hverve til Underofficer ved Jydske

Jægerkorps, afgik 1838 fra Underofficersskolens ældste Klasse med første Præmie og lod sig hjemsende 1. Januar 1841. Han vandrede saa til Fods gennem Landet for at finde et passende Sted at nedsætte sig, hvad han Aaret efter fandt i Skanderborg, hvor han løste Borgerskab som Bogbinder.

Under Fjendens Indkvartering 1848-50 var han Provianteringsforvalter for Hovedmagasinet i Skanderborg, med en enkelt Afbrydelse Borgerrepræsentant i Aarene 1846-63, desuden Medlem af Amtsskoleraadet, Ligningsborger, i mange Aar Chef for Politikorpset; han var 1861 Medstifter af jydsk Folkeforening, 1862 Medlem af dens første Bestyrelse, 1862-65 Formand for Haandvær-

kerforeningen og 1863 Medstifter af Landbosparekassen for Skanderborg Amt.

Ved Folketingsvalget 1869 kaaredes han i Skanderborg-Kredsen, tilhørte da nærmest det Bjørnbakske Venstre, var Medstifter af Det forenede Venstre, men frabad sig 1872 Genvalg.

Han døde 18. Januar 1882.

Østjydske Hjemstavn I, 1936, S. 39-40.

Hansen, Frederik Andreas, 1807-90, Sognepræst. Folketingsmand for Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 6. December 1807 i Hjallese ved

Odense, Søn af Kapellan for Dalum og Sanderum, senere Sognepræst for Skelby og Otterup Hans Christian Frølich Hansen; Student fra Odense Katedralskole 1825, cand. theol. 1830, Adjunkt ved Roskilde Katedralskole 1832, Sognepræst i Øster Hornum og Restrup 1838

og 1852-83 i Fraugde paa Fyn; desuden var han 1861-80 Provst for Bjærg og Aasum Herreder.

F. A. Hansen var 1848 Formand for Det norrøjske Konvent i Viborg og senere for det ældre Konvent for Fyns Stift. I 1846 udsendte han et anonymt Skrift »Breve om kirkelige Gjenstande fra en Præst i Jylland til en Ven i Sjælland«.

Han blev Nibe-Kredsens første Folketingsmand, idet han ved Valget 1849 kaaredes som dens Repræsentant — men han lod sig ikke genopstille ved Valget i 1852.

Han døde i Odense 24. Maj 1890.

R. 1876.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. 1942. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hansen, Hans, 1815-67, Bomuldsvæver. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 4. Distrikt (Præstø) 5. Oktober - 16. Oktober 1848. — Venstre.

Født i Køng ved Vordingborg 10. Marts 1815, Søn af Husfæster Hans Larsen; efter Skolegang og Konfirmation gik han i Gang med at lære Bomuldsvæverhaandværket paa den stedlige Fabrik og blev Svend

1833, hvorefter han arbejdede forskellige Steder, bl. a. i København 1836-38. 1845 slog han sig ned i Mern ved Præstø, hvor han giftede sig og fik en Indsidderstue hos sine Svigerforældre, Husmand Peder Rasmussen, efter hvis Død han overtog Huset med 5 Tdr. Land i Fæste.

1846 blev han Medlem af den lokale Kreds af Bondevennernes Selskab, sad fra 1861 i Sogneforstanderskabet og var til sin Død Sogneformand for Brandforsikrings-Foreningen for rørlige Ejendele i Præstø og tilgrænsende Amter samt for Livsforsikringsforeningen for Kreaturer i Sjællands Stift.

Bestyrelsen for Bondevennernes Selskab udpegede Hans Hansen til Valgkandidat for Præstø-Kredsen ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling; han valgtes med 570 Stemmer mod Professor H. N. Clausens 330. Men tre af Omegnens Præster rejste en Kampagne mod Hansen paa Basis af hans Fortid med det Resultat, at han elleve Dage efter Valget afsendte Meddelelse om, at han nedlagde sit Mandat; den hele Episode er udførligt omtalt i nedenævnte Værker af Rugaard og H. P. Hansen.

Hans Hansen døde 5. November 1867.

Rugaard: Fremragende danske Bønder før og nu, 1872, S. 327-50. H. P. Hansen: Mellem Enevælde og Folkestyre. Venstres første Martyr, 1942. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hansen, Hans, 1802-80, Gaardejer. Landstingsmand for 5. Kreds 29. September 1854 - 20. Juni 1855. — Konservativ.

Født i Abildtorpe ved Nakskov 22. Oktober

1802, Søn af Gaardejer Hans Buck, blev i Hjemmet til 1826, da han købte en Gaard i Utterslev, Lollands Nørre Herred. Allerede næste Aar købte han Købeløvggaard (23 Tdr. Htk.), i Nabosognet, var i nogle Aar Sognefoged i Købeløv og Taksationsmand i det lo-

kale Brandforsikringsselskab, overdrog 1877 Gaarden til Sønnen O. Chr. Hansen og levede sine sidste Aar som Partikulier i Nakskov. Hansen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-53 og paany 1859-73, Formand i Aarene 1862 og 1865.

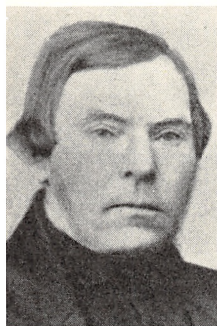
Da fornævnte Pastor A. H. Bluhme fra Stubbekøbing August 1854 nedlagde sit Mandat som Landstingsmand for 5. Kreds, stillede H. Hansen sig sammen med Proprietær C. C. Jørgensen, Marienberg, ved Suppleringsvalget; Hansen sejrede med 83 mod Jørgensens 46 Stemmer, men ved Nyvalgene knap et Aar senere lod han sig ikke opstille.

Han døde 21. September 1880.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Hans, 1814-92, Maskinbygger. Landstingsmand for 6. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1870. — Højre.

Født 25. Januar 1814 ved Otterup paa Fyn, Søn af Husmand Hans Hansen (Holse), der 1822 flyttede til det lidt sydligere liggende Lumby Nord for Odense; her tjente Sønnen først som Vogterdreng, senere som Karl paa Gaarde i Omegnen, bosatte sig 1840 paa Lumby-Taarup Mark og købte et Par Aar efter et Hus i Lumby, hvor han indrettede sig et Maskinværksted.

Allerede som Dreng var han begyndt at syse med Mekanik, forsøgte at lave et Stueur, arbejdede en Tid som Amatør-Urmager og gik paa Allerup Maskinfabrik i Odense, lavede en Hakkelsemaskine efter egen Model og opfandt en Saamaskine, der indbragte ham en Anerkendelse fra Patriotisk Selskab i Odense; omkring 1876 overdrog han Virksomheden til sin Svigersøn og arbejdede sammen med ham indtil 1890. De sidste Aar syslede Hansen med sin første Kærlighed, Urmageriet. 1862-67 sad han som Medlem af Lumby Sogneraad.

Ved Landstingsvalget i Efteraaret 1866 valgtes han i 6. Kreds og sad Perioden ud; ved Folketingsvalget i 1872 opstilledes han i Odense Amts 6. Kreds, men valgtes ikke. Han sluttede sig nærmest til Højre, men nærrede Venstre-Sympatier.

Hans Hansen døde 9. August 1892 i Lumby.

Hansen (-Menstrup), **Hans**, 1819-99, Gaardejer. Folketingsmand for Sorø Amts 5. Valgkreds (Fuglebjerg) 14. Juni 1861 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 28. Maj 1819 i Menstrup ved Næstved, Søn af Arvefæster Hans Hansen. Han bestyrede fra sin tidligste Ungdom Moderens Gaard, Faderen døde 1827, og blev i 1847 Arvefæster i Menstrup samt købte 1868 en Gaard i Ørsted Sogn, Gl. Roskilde Amt.

Han var 1845-59

Medlem af Sogneraadet, 1859-86 Medlem af Præstø Amtsraad, Landvæsenskommisær 1875-93, fra 1856 Tillidsmand i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, som han var med at stifte, 1864-90 sad han i Bestyrelsen, siden 1884 som Næstformand.

Da Fuglebjerg-Kredsens Folketingsmand, Skoleinspektør Frølund, 1858 blev fortrængt af Sognefoged H. J. Hansen, blev det Hans Hansens Opgave ved det følgende Valg, 1861, at erobre Kredsen tilbage for Venstre; det lykkedes, han fik tre Gange saa mange Stemmer som sin Modkandidat og bevarede med Lethed Stemmeflertallet gennem de næsten 37 Aar, han repræsenterede Kredsen, der ogsaa adskillige Gange genvalgte ham ved Kaaring; 1898 trak han sig tilbage.

Han tilhørte oprindeligt Bondevennerne, var med at stifte Oktoberforeningen og senere Det forenede Venstre, idet han altid sluttede sig nær til C. C. Alberti; han stemte 1866 mod den reviderede Grundlov, 1894 mod Forliget og var de sidste Aar Medlem af Venstrereformpartiet. Han talte kun et Par Gange i Tinget i de 37 Aar, han havde Sæde der. 1864 og 66 var han desuden Medlem af Rigsraadets Folketing.

Han døde 29. August 1899 i Menstrup.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Pennetegninger, 1875. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Hansen, Hans, 1801-96, Gaardmand, Sognefoged. Landstingsmand for 6. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 10. November 1801 i Mullerød Sydøst for Assens, Søn af Gaardfæster Hans Madsen; han fik almindelig Almueskoleundervisning, fæstede 1826 en Gaard, Bry-

degaard, under Frederiksgave Gods, beliggende Vest for Fødebyen; 1855 blev han Ejer af Gaarden, hvor han iøvrigt opholdt sig til sin Død; han nød Ry som en af Landbrugets Foregangsmænd. 1871 overdrog han Gaarden til en Søn. Han ejede tillige 1852-62 Ager-næsgaard i samme Sogn, som overdroges til en anden Søn.

H. Hansen var 1839-81 Sognefoged samt 1842-47 og 1851-53 Medlem af Sogneforstanderskabet i Dreslette Sogn.

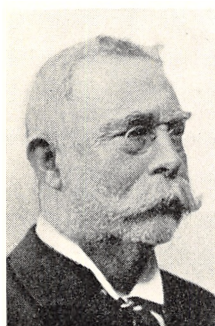
Ved Landstingsvalget 1853 stillede han sig med tyve andre i 6. Kreds, men opnaaede kun tre Stemmer; Juni 1866 valgtes han derimod i samme Kreds som Tilhænger af den reviderede Grundlov, men stillede sig ikke ved Nyvalgene knap fire Maaneder efter og heller ikke senere.

H. Hansen døde 21. Marts 1896.

DM. 1873.

Hansen, Harald Andreas, 1835-1902, Grosserer. Landstingsmand for 1. Kreds 22. Januar 1879 - 30. September 1882 og 1. Oktober 1886 - Juli 1891. — Højre.

Født 24. Marts 1835 i København, Søn af

Grosserer Andreas Nicolai Hansen, Broder til Gustav og Octavius Hansen. Student 1851, privat dimitteret, cand. phil. Aaret efter, hvorpaa han tog udenlands for at uddannes til Handelsmand, dels i Leith i Skotland, dels i Stettin; var 1857-58 i Nordamerika, tog videre til Indien og

Australien for 1859 at indtræde i Faderens Handelsfirma A. N. H. & Co. sammen med Broderen Alfred H.; fra Faderens Død 1873 drev de det i Kompagni, 1893 blev Harald Hansen alene om det og solgte den Del af Virksomheden, der laa paa Bodenholfs Plads paa Christianshavn for at koncentrere sig om Dampskibsrederiet. Desuden var han Grundejer i København og Skodsborg.

1870-85 var han Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, 1883-92 af Overligningskommissionen, fra 1883 af Havneraadet, 1873-78 af Bestyrelsen for Lammefjordens Udtørring, 1894 for Foreningen til Søfartens Fremme og fra 1893 af Grosserer-Societetets Komité; desuden 1880-88 Repræsentant i Handelsbanken, 1882-86 og fra 1891 i Nationalbanken.

Ved et Suppleringsvalg i 1. Landstingskreds 1879 valgtes han, søgte ikke Genvalg ved de ordinære Valg 3½ Aar senere, men da der i 1886 paany skulde være Suppleringsvalg, efter Etatsraad Brobergs Død, valgtes Harald Hansen med stort Stemmetal, genvalgtes 1890; da Frihavns-Loven trods hans Modstand i 1891 vedtoges, nedlagde han sit Mandat. I 1887 fik han Sæde i Rigsretten, 1883 i Kommissionen for en nordisk Sølov, 1892 om Kalvebodernes Uddybning og 1899 om Skibsfarten.

Han døde i København 10. December 1902.

R. 1886.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Ill. Tid. 1902, Nr. 12. Harald Andreas Hansen 24. Marts 1835 - 10. December 1902, 1903.

Hansen (-Kartofte), Hans Christian, 1843-1928, Gaardejer. Landstingsmand for 5. Kreds 1. Oktober 1878 - 19. September 1902. — Venstre.

Født 17. Maj 1843 i Egense paa Falster, Søn af Gaardejer Hans Hansen og Sønnesøn af Hans Rasmussen, Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling. Han gik i Vaalse Almueskole, var 1861-62 paa Hindholm Højskole, købte 1868 Skalhøjgaard i Kartofte ved Sakskøbing lige ved Godset Hardeberg og drev den til 1915.

1871-82 var han Medlem af Slemminge-Fjelde Sogneraad, 1880-91 Repræsentant i Husmandskreditforeningen og fra 1886 Regnskabsfører i Brandforsikringen for Landboere paa Lolland.

Ved Valgene til Landstinget 1878 stillede han sig i 5. Kreds, som han derpaa repræsenterede i næsten 25 Aar; en af Grundene

til, at han i 1902 ikke opnaede Valg, var hans Tilslutning til den særlige Agrarføj, der i 1900 fik ham til at udtræde af Venstre for at slutte sig til J. P. Jørgensen, Gandløse, og hans særlige Gruppe. H. C. Hansen var en af Landstingets Sekretærer 1879-81, Medlem af Kommissionen af 1898 angaaende Statsbanedriften, af Rigsretten 1883-87 samt af flere andre vigtige Udvalg. 1894 stemte han for Forliget.

Han døde i Saksjøbing 9. Februar 1928.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Ringkøbing Amts Skytte- og Gymnastikforening 1878-1928, S. 32. Østifternes Husmandskreditforening 1880-1930, S. 121.

Hansen (-Sir), Hans Jørgen, 1843-1922, Lærer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 3. Valgkreds (Holstebro) 24. Maj 1881 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 12. Juni 1843 i Broager ved Sønderborg, Søn af Arbejdsmand og Stenhugger H. H. Hansen; 1861-63 gik han paa Blaagaards Seminarium, hvorfra han tog Eksamen med en saadan anbefaling, at han straks efter kaldedes til Lærer i Sir ved Holstebro af Enkedronning Caroline Amalie, der havde ladet denne Skole

bygge og derfor ogsaa havde Kaldsret. H. J. Hansen havde mange Interesser; saaledes virkede han blandt andet for Skyttesagen, for Husflidssagen samt for Fremme af Bepantning og Havedyrkning paa sin Egn og bidrog virksomt til Aftenskolenes Udbredelse. Fra 1878 var han tilføjede Formand for Herredsbrandforsikringen.

Ved Valgene til Folketinget 1879 stillede han sig i Holstebro-Kredsen, men traadte tilbage inden Valget, og Kredsens Venstre-Folketingsmand gennem 13 Aar, Gaardejer Jacob Madsen, genvalgtes; men 1881 trak denne sig tilbage, og H. J. Hansen valgtes med stort Stemmetal, genvalgtes et Par Maaneder efter samt ved Valgene 1884 og 87, men faldt 1890 for en Forligsmødstander; han forsøgte 1895 uden Held at tilbageerobre Kredsen og stillede sig ikke siden. Han var en af Folketingets Sekretærer 1881-90.

Han døde i Holstebro 26. Juni 1922.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Hansen (-Marsvinslund), Hans Jakob, 1855-1900, Sædegaardsejer. Landstingsmand for 9. Kreds 29. September 1896 - 6. Marts 1900. — Venstre.

Født 9. August 1855 paa Marsvinslund ved Viborg, Søn af Sædegaardsejer, senere Proprietær Peter Severin Hansen, efter hvem han allerede i 1880 maatte overtage Driften af Gaarden, som han drev med stor Dygtighed.

Han var Sogneraadsmlem 1883-94, i de seks Aar tilføjede Formand, fra 1888 Formand for Silkeborg-Lysgaard-Hids Herreders Landbrugsforening, siden 1892 Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af jyske Landboforeninger, hvor han desuden fra 1889 sad i Foredragsudvalget, fra 1891 i Husdyrudvalget og fra 1892 i Udvalget for Husmandsbrug, for hvilket sidste han valgtes til Formand, og som saadan var Hovedfører for de danske Husmandsrejser. Endelig var han Formand for samme Forenings Udvalg for Gaardmandsbrug samt 1895-99 Medlem af Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Bestyrelsesraad. Fremdeles interesserede H. J. Hansen sig for Husflidssagen, Hedeplantningssagen og Afholdssagen; han var saaledes 1884-89 Næstformand i Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdsforening.

Ved et Suppleringsvalg i 9. Landstingskreds efter Indenrigsminister Ingerslevs Død 1896 stillede han sig med fire andre, og det lykkedes ham gennem to Omvalg omsider med Nød og næppe at besejre Højremanden, Overretssagfører G. L. Kier fra Aarhus; ved de ordinære Valg 1898 genvalgtes H. J. Hansen, men døde knap to Aar efter. Han tilhørte det forhandlende Venstre.

Han døde paa Marsvinslund 6. Marts 1900.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1899. H. J. Hansen - Marsvinslund. Et Mindeskraft, 1903. Mindetale i Landstinget (Matzen) 7-3-1900, Tidenden Sp. 1175.

Hansen, Hans Jørgen, 1803-76, Gaardejer, Sognefoged. Folketingsmand for Sorø Amts 5. Valgkreds (Fuglebjerg) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861. — Højre.

Født i Østeraaby paa Fyn 23. September 1803; uddannedes til Landmand og blev Gaardbestyrer paa en Gaard, der ejedes af en Enke, med hvem han blev gift. Senere blev han Fæster af en Gaard paa Bendslev Mark i Haarslev Sogn Syd for Sorø, som han 1852 købte til Selveje. Han var Medlem af Sogneforstanderskabet 1845-50 samt paany 1862-67, i det sidste Tidsrum Formand, og desuden Sognefoged fra 1852 til sin Død. Omkring 1866 blev han Medstifter af en Sygekasse og var Formand for den til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1858 opstilledes han i Fuglebjerg-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Skoleinspektør Frølund, som nu maatte vige Pladsen; men allerede ved næste Valg tre Aar senere faldt H. J. Hansen for en ny Venstre-Kandidat, Arvefæster Hans Hansen, Menstrup, der fik tre Gange saa mange Stemmer. Ved Valget til Rigsraadets Folketing i Maj 1865 søgte H. J. Hansen endnu en Gang at tilbageerobre Kredsen, men da det ikke lykkedes, lod han sig ikke siden genopstille.

Han døde 24. Januar 1876.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Hansen, Hans Nicolaj, 1835-1910, Højesteretsadvokat, Borgmester. Folketingsmand for Københavns 6. Kreds 25. April 1876 - 3. Januar 1879 og kongevalgt Landstingsmand 26. September 1895 - 11. Januar

1910. — Højre, senere Frikonservativ.

Født 12. Marts 1835 i København, Søn af efternævnte Bankdirektør, Landstingsmand Hans Peter Hansen; blev Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1851, juridisk Kandidat 1857, derpaa Fuldmægtig hos Højesteretsadvokat C. Liebe,

1863-73 Højesteretsadvokat, 1873-1897 Borgmester for Magistratens 1. Afdeling og 1898-1910 Formand for Arbejderforsikringsraadet.

H. N. Hansen blev 1857 Sekretær for Grosserer-Societetets Komité, 1860 Sekre-

tær for Komiteen til Frederiksborgs Genopførelse, var 1866 Medstifter af Arbejdernes Byggeforening og i dens Bestyrelse, 1870-80 Bestyrelsesmedlem i Fængselselskabet i København, indtraadte 1872 i Centralkomiteen, var 1869-74, 1877-82, 1884-88 og fra 1890 Medlem af Nationalbankens Repræsentantskab, af Arbejderkommissionerne af 1875 og 85, for sidstnævnte tillige Formand, fra 1898 Medlem af Direktionen for Sparekassen for København og Omegn; fremdeles var han Formand for Teknisk Selskab med tilhørende Skole 1882-1900, for Foreningen til Lærerinders Understøttelse, for Københavns Gymnastikforening, for Repræsentantskabet for Embedsmændenes Laane- og Spareforening, for Københavns Folkebiblioteker, for det nordiske Skolemøde 1891 og for det danske Industrimøde 1892.

Ved Folketingsvalget 1876 kaaredes han i Københavns 6. Kreds, idet Generalmajor J. W. A. Harbou traadte tilbage, men H. N. Hansen ønskede ikke Genvalg og kom først paany ind i Rigsdagsarbejdet, da han 1895 blev kongevalgt Medlem af Landstinget; han tilhørte i Begyndelsen Højre, afslog 1897 at blive Kultusminister i Ministeriet Hørring, sluttede sig 1899 til De otte og gav ved sin Udtræden af Partiet 1900 Stødet til Dannelsen af det frikonservative Parti.

1902-07 var han Tingets Formand, Næstformand for Næringslovkommissionen af 1890, Medlem af Kommissionen angaaende de kirkelige Forhold i København af 1890, Formand for de to Kommissioner af 1898 om Statsbanerne.

H. N. Hansen døde 11. Januar 1910.

Etatsraad 1876. R. 1878. DM. 1880. K² 1887. Konferensraad 1892. K¹ 1897. SK. 1906.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Topsøe: Politiske Portræstudier, 1878. Tilskueren 1910, I. Mindetale i Landstinget (Sonne) 12-1-1910, Tidenden Sp. 284-85.

Hansen, Hans Peter, 1839-1904, Gaardejer. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 25. April 1876 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 7. August 1839 i Sønder Vinge, Søn af efternævnte Skolelærer, Gaardmand Peder Hansen; H. P. Hansen var hjemme hos Faderen indtil 1858, gik i Vinteren 1858-59 paa Viby Højskole hos Lars Bjørnbak, blev derpaa Gaardejer i Viby. Han bortforpagtede denne Gaard til L. Bjørnbak 1862-71,

var en Tid hos Th. Bjørnbak paa Smidstrup og styrede Faderens Gaard i Sønder Vinge 1862-66; forpagtede 1866-71 Præstegaardens Avling i Viby og overtog derefter sin egen Gaard indtil 1879, da han solgte den. Efter et Par

Aar at have haft en Gaard i Skivholme, blev han 1882 Hotel-ejer i Randers. 1871-76 var han Medlem af Viby Sogneraad, Formand de tre sidste Aar. Han var med til at grundlægge »Aarhus Amtstidende« og den folkelige Forsamlingsbygning samt Land-

bosparekassen i Aarhus. Han var ivrig Tilhænger af Bjørnbak. Sine sidste Aar tilbragte han i Aalborg som Lotterikollektor.

Ved Folketingsvalget 1873 afløste Godsejer H. P. Ingerslev, Marselisborg, Konsul J. M. Mørk i den gamle Højre-Kreds, Aarhus By; Lars Bjørnbaks Stemmetal laa ret nær op ad Ingerslevs, men først ved det følgende Valg 1876 lykkedes det Venstre at erobre Kredsen med H. P. Hansen som Kandidat; Socialdemokratiets Kandidat, Cigarmager J. F. Gissing, København, traadte tilbage til Fordel for Hansen, der opnaaede 1644 Stemmer mod Ingerslevs 1556.

H. P. Hansen sluttede sig straks til Det forenede Venstre og 1878 til den radikale Gruppe. 1879 ønskede han ikke at lade sig genopstille, og Ingerslev tilbageerobrede paa ny Kredsen for Højre gennem nogle Aar.

H. P. Hansen døde 17. Maj 1904 i Ulstrup under et Besøg hos en Søn, der var Læge her.

Hansen, Hans Peter, 1864-1936, Fagforeningsmand, Redaktør. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 20. Maj 1913 - 21. April 1920 og for Randers Amtskreds 26. April 1920 - 30. Januar 1923. — Socialdemokratiet.

Født 24. Juni 1864 i St. Jørgensbjerg ved Roskilde, Søn af Arbejdsmand Hans Andersen; han blev Hyrdedreng fra sit 8. Aar, senere Bydreng, Fabriksdreng, Tjenestedreng og uddannedes fra 1883 til Beslagsmed, var 1887-88 Elev paa den militære Ride- og Beslagskole. 1898-1905 var han

Redaktør af »Sydfyns Socialdemokrat«, derefter for »Nordjyllands Socialdemokrat« og 1910-23 for Partiets Blad i Skive.

H. P. Hansen var 1890-98 Formand for Grovsmedenes Fagforening i København, 1892-98 tillige for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og i samme Aarrække Medlem af De samvirkende Fagforbunds Bestyrelse, 1897-98 tillige af deres Forretningsudvalg; 1900-05 var han Medlem af Svendborg Byraad og Formand for dets Fattigudvalg samt 1913-

23 Medlem af Byraadet i Skive, Formand for dets Fattigudvalg, Medlem af Skive Værgeraad 1912-18 og Tilsynsførende ved Sabroes Børnehjem sammesteds 1920-23. Endelig var han 1901-05 Medlem af Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1903 opstilledes H. P. Hansen i Svendborg-Kredsen uden Held, og i 1910 i Mariager-Kredsen var han eneste Modkandidat mod Kredsens Venstre-Folketingsmand Gaardejer N. K. Moestrup, der sejrede; men ved næste Valg stillede de to andre Partier ogsaa med Kandidater, og det lykkedes da H. P. Hansen at samle det største Stemmetal. Han genvælgtes til 1920, hvor han valgtes ved alle tre Valg, men han udtraadte i Januar 1923 og bosatte sig paa Roskilde-Eggen, hvorfra blandt andet udgik en Række Litteratur-Anmeldelser til Partiets Presse.

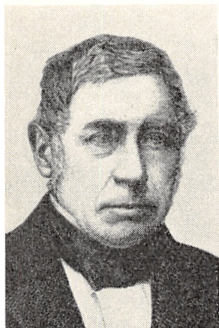
Han døde i Roskilde 19. September 1936.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1922.

Hansen, Hans Peter, 1797-1861, Grosse- rer, Bankdirektør. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 2. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 1. Kreds 29. December 1849 - 3. Juni 1853. — Konservativ.

Født 6. April 1797 i København, Søn af Vinhandler Gotfred Hansen; blev Far til forannævnte H. N. Hansen og Farbror til Landstingsmændene Gustav, Harald og Octavius Hansen. Han gik i Efterslægtsselskabets Skole til 1812, blev derefter Kontorist, først hos sin Far, senere hos Agent J. Hammerich, indtil han 1822 blev Vinhandler paa

Christianshavn, fra 1840 med Grossererborger-
 selskab; han klarede sig over en Konkurs
 1837, men Pengekrisen 1857 slog ham ud.
 1846 var han imidlertid blevet Direktør i
 Nationalbanken, hvis Repræsentantskab han

i Forvejen var Med-
 lem af; efter L. N.
 Hvidts Død 1856 var
 han alene ansvarlig
 for den kommercielle
 Ledelse af Banken
 til sin Død.

1839 blev H. P.
 Hansen Medlem af
 Komiteen til Realisa-
 tion af Det østasia-
 tiske Kompagni, 1848
 af Grosserer-Societe-
 tets Komité, 1832 af

den kommunale 32-Mands Forsamling, 1840
 Borgerrepræsentant, 1841-46 Raadmand og
 derpaa atter Medlem af Borgerrepræsentation-
 en til sin Død; 1840-41 og 1853-58
 var han tillige dens Formand, fra 1858
 Viceformand. Endvidere var han 1841-47
 Meddirektør for Fødselsstiftelsen, Med-
 stifter og Medbestyrer af Skandinavisk
 Selskab 1843 og af den slesvigske Hjelpe-
 forening 1844, Medbestyrer af Efterslægt-
 selskabet 1845, Meddirektør for Københavns
 Brandforsikring 1844, Medlem af Det sjæl-
 landske Jernbaneselskabs Kontrollkomité
 1851, dens Formand fra 1858. Han valgtes
 1834 til Stænderdeputeret for København og
 genvalgtes 1840.

Ved Valgene til Den grundlovgivende
 Rigsforsamling 1848 valgtes han i Køben-
 havn, blev Medlem af Grundlovsudvalget,
 udtalte sig imod den almindelige Valgret,
 men stemte dog for den endelige Grundlov;
 ved de første Landstingsvalg 1849 valgtes
 H. P. Hansen med størst Stemmetal i 1.
 Kreds, men søgte ikke Genvalg 1853. Han
 var Medlem af Finansudvalget 1850-52, dets
 Ordfører 1851-52; desuden Formand for
 Udvalg om skadelige Næringsveje, om Kar-
 rantænevæsenet og Kolonierne, om Bager-
 næring i København og Ordfører for Loven
 om den sjællandske Jernbane, Viceformand
 i Landstinget 1850-53 og i »Den forenede
 Rigsdag« 1852-53.

Han døde 15. September 1861 i Køben-
 havn.

R. 1851. Etatsraad 1856.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon-
 sen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender,
 1856. III. Tid. 6. Okt. 1861, 3. Bd. Nr. 106.

Hansen, Hans Peter, f. 1872, Redaktør,
 Borgmester, Minister. Folketingsmand for
 Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 20. Maj
 1913 - 21. April 1920 og for Sorø Amtskreds
 26. April 1920-29. Oktober 1945. — Social-
 demokratiet.

Født 6. Oktober
 1872 i Nykøbing S.,
 Søn af Arbejdsmand
 Ole Hansen; han
 tjente 1886-90 paa
 Landet, var ude at
 sejle et halvt Aars-
 tid og blev Lager-
 bejder i København
 ved et Engros-Firma,
 for hvilket han 1898-
 1900 var Forretnings-
 fører; gennem flere

Vintre havde han søgt Uddannelse ved at
 følge Studentersamfundets Aftenundervis-
 ning. Han blev Forretningsfører ved Fyns
 Socialdemokrat 1900-1902, Lokalredaktør i
 Slagelse for Vestsjællands Socialdemokrat
 1902-19 samt Redaktør af Midtsjællands So-
 cialdemokrat 1907-19; Medlem af Slagelse
 Byraad og Skolekommission fra 1906 og
 1917-27 Byens Borgmester.

Desuden er H. P. Hansen Formand for
 Købstadforeningen, hvor han siden 1913 har
 været Medlem af Repræsentantskabet, siden
 1917 af Bestyrelsen, Formand for National-
 foreningen til Tuberkulosens Bekæmpelse,
 Medlem af Bestyrelsen for Den danske in-
 terparlamentariske Gruppe, Formand fra
 1942, Medlem af Socialdemokratiets Hoved-
 bestyrelse 1906-15, Statens Repræsentant i
 Bestyrelsen for Store Nordiske Telegraf-
 selskab 1926-32 og Medlem af Landmands-
 bankens Bankraad fra 1938.

1906 stillede han sig ved Folketingsvalget
 i Slagelse-Kredsen, ligeledes 1909 og 10 med
 stedse stigende Stemmetal, indtil han i 1913
 blev valgt ind i Tinget, hvortil han siden
 er genvalgt; han var 1915-19 en af Tingets
 Sekretærer, 1924 Viceformand og 1924-32
 Folketingets Formand. 1924-27, 1929-32 og
 fra 1942 Formand for Partiets Rigsdags-
 gruppe; Medlem af Skolekommissionen af
 1919, af Valglovskommissionen 1921 og si-
 den 1941 Medlem af det udenrigspolitiske
 Nævn. H. P. Hansen var Forsvarsminister i
 Staunings 2. Ministerium 24. Oktober 1932 -
 1. Juni 1933 og dets Finansminister umid-
 delbart herefter indtil 20. Juli 1937, da han
 af Helbredshensyn begærede sin Afsked.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne
 af Folketinget 1914. Gunnar Fog-Petersen: Vor
 Regering og Rigsdag, 1938. Blaa Bog 1948.

Hansen, Hans Peder, 1811-1901, Møller, Gaardejer. Landstingsmand for 3. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 23. April 1811 i Stenstrup ved Sorø, Søn af Møllebygger senere Gaardfæster

Hans Peitersen; kom først i Møllerlære, senere i Møllebyggerlære, men overtog 1841 en Fæstegaard i Frenderup. Denne ombyttede han et Par Aar efter med en Fæstegaard paa ca. 100 Tdr. Land i Vilsted Nord for Sorø, købte den 1854, byggede 1859 en Mølle hertil, senere desuden et Bageri; Gaard og Mølle overdrog han i 1874 til en Søn, men var selv til kort før sin Død beskæftiget ved Bageriet.

1847-53 og 1862-67 var H. P. Hansen Sogneforstander samt Tillidsmand i Bondestandens Sparekasse. Han sluttede sig til Bondevennernes Parti.

Ved Landstingsvalgene i Juni 1866 valgtes han i 3. Kreds som Modstander af den reviderede Grundlov, men lod sig ikke genopstille.

Hansen døde 11. Maj 1901.

Hansen (-Ølstykke), Jørgen, 1837-1911, Lærer. Folketingsmand for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Kværndrup) 24. Maj 1881 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 6. April 1837 i Jørslev Nord for

Fakse, Søn af Gaardejer Hans Olsen; 1854-57 gik han paa Jonstrup Seminarium, hvorfra han tog Lærereksamen, blev Hjælperlærer ved Karise Skole 1857-58, var derefter i to Aar ved Klemensker søndre Skole og endelig 1860-94 Lærer ved Ølstykke Skole Syd for Frederik-

sund; derefter tog han Bøpæl i København.

J. Hansen er navnlig kendt for sin Indsats i Brugsforeningsbevægelsen; 1869 var han med at stifte den anden Brugsforening her i Landet, nemlig i Ølstykke, var 1884 Medstifter af Fællesforeningen af Sjællands

Brugsforeninger, dens Næstformand til 1889, derpaa dens Formand, og da den i 1896 sammensluttedes med den jyske Fællesforening til Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, var han lige til 1910 dennes Næstformand. Iøvrigt var han blandt andet Formand for den lokale Brugsforening, Skytteforening og Sangforening samt i de senere Aar Kredsbestyrelser i Københavns Understøttelsesforenings Raadhus-Afdeling.

Ved Folketingsvalget 1873 stillede han sig i Frederiksværk-Kredsen og ved næste Valg, 1876, i Hillerød-Kredsen, begge Steder mod en Højremand, men blev ikke valgt, medens det derimod i Foraaret 1881 lykkedes ham at fortrænge Friskolelærer Stenbæk fra Kværndrup-Kredsen med kun 17 Stemmers Overvægt; ved de kommende tre Valg satte han dog sit Stemmestærkt i Vejret, til han i 1890 faldt for en Modstander af de politiske Forligsbestræbelser, Gaardejer Rosager; ved Valget 1892 søgte han forgæves at tilbageerobre Kredsen.

I sin Rigsdagstid hørte han i Begyndelsen til det Bergske Venstre og var blandt andet 1884-90 Medlem af Finansudvalget.

J. Hansen døde i København 22. April 1911.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914, S. 558. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Hansen, Ingvor Anton, 1861-1932, Proprietær. Landstingsmand for 6. Kreds 21. Maj 1915 - 11. Maj 1918, for 4. Kreds 11. Maj 1918 - 23. September 1924 og 1. Januar 1925 - 5. Marts 1932. — Venstre.

Født 13. Maj 1861 paa Lindelse Mølle paa Langeland, Søn af Møller og Gaardejer Peder Hansen; opholdt sig 1877-78 paa Hindholm Højskole og 1882-83 paa Lyngby Landboskole, 1882 blev han Ejer af Tjørnebjerregaard paa Langeland, opførte Kædeby Teglværk 1888-89 og blev 1905 desuden Ejer af Rolighed paa Langeland.

1890-1917 var I. A. Hansen Sogneraadshovedmand, 1905-20 Formand for Langelands landøkonomiske Forening, for Langelandsbanens Direktion fra dens Oprettelse og

for Den langlandske Landbostands Sparekasse fra 1916, Medlem af Bestyrelsen for de samvirkende Landboforeninger i Fyens Stift 1901-20, for Sydfynske Dampskibsselskab fra 1907 og for Faaborg Andels-Svine-slagteri 1908-20, Vurderingsformand for Langelands nordre Skyldkreds 1903-21, Medlem af Svendborg Amtsraad fra 1910 og af Skoledirektionen for Langelands Herreder.

Ved Valgene til Landstinget 1915 valgtes han i 6. Kreds, senere i 4. Kreds; 1924 var han gaaet ud af Tinget, men da Madsen-Mygdal i Foraaret næste Aar nedlagde sit Landstingsmandat, kom I. A. Hansen ind som hans Stedfortræder og sad til sin Død. Han har været Medlem af og Formand for en Række vigtige Udvalg, blandt andet var han Formand for Udvalget angaaende den kommunale Valglov 1917 og for Udvalget til Ændring af Enkeloven Aaret efter samt tingvalgt Medlem af Overskyldraadet.

Han døde 5. Marts 1932 paa Gaarden Rølighed paa Langeland.

R. 1911.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1931. Mindetale i Landstinget (Jensen-Klejs) 9-3-1932, Tidenden Sp. 1188.

Hansen, Jens Andersen, 1806-77, Skomager, Redaktør, Assurancebestyrer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 1. Distrikt (Rudkøbing) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Svendborg Amts 6. Valgkreds (Rudkøbing) 4. December 1849 - 4. Juni 1866 og for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 12. Oktober 1866 - 1. Juni 1877. — Venstre.

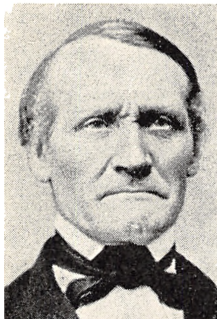
Født 7. Januar 1806 i Odense, Søn af Skomager og Garver Andreas Hansen, der Aaret efter flyttede til Rudkøbing; han oplærtes hos Faderen i dennes Haandværk, blev 1824 Svend og arbejdede en halv Snes Aar hos Faderen, opholdt sig dog 1827-28 i København, fungerede 1834-38 tillige som Organist og Musiker, blev 1835 Skomagemester, udgav 1836-37 »Landhaandværkerne« i 15 Numre, søgte forgæves at blive

Kæmner og flyttede 1838 til Slagelse. Her fik han Afslag paa en Ansøgning om at maatte søge at opnaa Skolelærereksamen uden den specielle Uddannelse og rejste derpaa 1841 til Fredericia, men Aaret efter opgav han Skomageriet og flyttede til København, hvor han begyndte Udgivelsen af »Almuevennen«, havde det første Aar tillige Arbejde ved »Fædrelandet«, blev 1843 Ene-redaktør af »Almuevennen«, 1846 Sekretær i Bondevennernes Selskab, som Bladet derpaa blev Hovedorgan for; det forenedes med »Morgenposten« 1856, men udgaves atter selvstændig i Aarene 1873-77.

J. A. Hansen blev Medlem af Hippodrommødernes Bestyrelse 1848, af Bondevennernes Selskabs Bestyrelse 1851, var Medstifter og Medbestyrer af Folkevenneselskabet 1853, af Den danske Haandværkerforening 1854, Formand for Holbæk Amts Brandforsikringsselskab fra 1855, senere ogsaa for en Kreaturforsikring, fra 1854 for Holbæk Amts Kommunalforening, der 1862 omdannedes til Østifternes Folkeforening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Rudkøbing-Kredsen, genvalgtes sammesteds ved de følgende Valg til Folketinget, ofte ved Kaaring, til han i Juni 1866 faldt for en Modstander af den reviderede Grundlov der fik fire Stemmer mere end J. A. Hansen. 4 Maaneder senere valgtes han til Folketingsmand for Svendborg-Kredsen, der genvalgte ham til hans Død. Desuden valgtes han 8. Januar 1856 blandt Folketingets Medlemmer til Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 og 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing ved Kaaring. Han var Medlem af Finansudvalget 1858-61 og Viceformand i Tinget 1859-66 og 1869-77.

Hans politiske Indsats vil være velkendt ligesom det Underslæb, der kastede Skygge over hans sidste Leveaar; han har udgivet adskillige Skrifter, saaledes blandt andet 1854 »Nogle Ord til Forklaring i Anledning af Oberst Tschernings Belysning af de senere indre politiske Begivenheder og Tilstande«, 1860 »De Coninck og hans »Noveller« eller Hadet og dets Frugter«, 1865 »Landejendomsprocesserne paa Samsø og Lolland. Et foreløbigt Bidrag til Udviklingen af Godshærlighedens og Bondegaardsfæstets Historie og Retsindhold« og »Mit Tilsvær. Kortfattet historisk Fremstilling af min Virksomhed i Forfatningssagen«, 1866 »Valgtaler i Rudkøbing 2. og 4. Juni 1866«, 1854 »Politiske Skildringer af afdøde danske Mænd, der have gjort sig bemærkede i vor politiske

Udviklings-Historie fra 1830 indtil Nutiden«, 1868-70 kom den ikke afsluttede »Vor Forfatnings-Historie fra 1848 til 1866« i fire Bind og endelig 1875 »Mit Livs Historie og Gjærning indtil 1848«; desuden kom 1878 »Af J. A. Hansens efterladte Papirer«.

Han døde paa Frederiksberg 1. Juni 1877.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger, 1870 og 75. D. E. Rugaard: J. A. Hansen, 1863. Zodiacus: Parl. Stjernebilleder, 1875. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk personalhistorisk Bibliografi, S. 268-69.

Hansen, Johan Christoffer, 1839-1911, Proprietær. Landstingsmand for 6. Kreds 23. November 1898-19. September 1902. — Højre.

Født 19. August 1839, Søn af Landmand

Hans Hansen; han besøgte Kolds Højskole paa Hindsholm og blev 1866 Ejer af Solevadgaard ved Fangel Syd for Odense.

J. C. Hansen var 1872-98 Vurderingsmand, Medlem af Sogneraadet 1868-76 og 1883-88, deraf de sidste fire Aar Formand; i Amtsraadet

havde han Sæde 1888-98, fra 1897 var han Forligskommissær for Odense Amts 2. Kreds, og siden 1890 havde han fungeret som Landvæsenkommissær.

Efter Landstingsmand, Proprietær J. N. Jensens Død 4. Oktober 1898 stillede J. C. Hansen sig med tre andre Kandidater ved det paafølgende Suppleringsvalg i 6. Kreds Maanedens derefter; Hansen fik langt det største Stemmatal, bevarede det trods to Omvalg og sad saa Resten af Landstingsperioden ud, men lod sig ikke genopstille.

Han døde 23. Juni 1911.

Medlemmerne af Landstinget, 1899.

Hansen, James Gustav, 1843-1912, Grosserer. Landstingsmand for 1. Kreds 29. September 1896-21. September 1906. — Højre.

Født 29. August 1843 paa Landstedet Øre-

gaard ved Hellerup, Søn af Grosserer Andreas Nicolaj Hansen og Broder til Harald og Octavius Hansen; blev 1862 Student fra Metropolitanskolen, cand. jur. 1869, Grosserer i Tobaksfirmaet Jørgen Bech & Sønner 1871 og Eneindehaver fra 1907. Desuden var han fra 1870 Medej af Godset Gamalstorp i Vestergötland og fra 1873 af Tirsbæk ved Vejle.

Gustav Hansen blev endvidere 1874 Partihaver i De private Assurandører, 1882 Direktør i Det kgl. octr. Sø-Assurance Kompagni. Medlem af Sø- og Handelsretten 1878-91, af Landmandsbankens Bankraad 1897 og af Havneraadet 1900.

Da Grosserer, Kaptajn S. C. Knudtzon, som ved et Suppleringsvalg 1891 var blevet Landstingsmand i 1. Kreds i Stedet for Gustav Hansens Broder Harald Hansen, fem Aar efter trak sig tilbage, blev Gustav Hansen hans Efterfølger med 814 Stemmer mod Oberst N. P. Jensens ene Stemme. Han genvalgtes 1898, men søgte ikke Valg 1906; han var Medlem af Kommissionen af 1898 angaaende Statsbanedriften. I 1902 gjorde han sig bemærket ved at stemme mod Salget af De dansk-vestindiske Øer, som han i Begyndelsen var stemt for at sælge.

Han døde 15. Marts 1912 i København.

R. 1894. Etatsraad 1898.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1903. Blaa Bog 1911.

Hansen, Jens Laurits, 1848-1930, Sagfører. Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Esbjerg) 28. Januar-August 1887 og kongevalgt Landstingsmand 11. April 1905-19. September 1907. — Venstre.

Født 6. Marts 1848 i Kolding, Søn af Skomagermester S. Hansen. Efter at have taget dansk juridisk Eksamen, blev han Byfogedfuldmægtig 1869-73 og derefter privat praktiserende Sagfører i sin Fødeby. Desuden blev han Ejer af en mindre Gaard i Vorbasse Sogn samt af Frederiksnaade Plantage.

J. L. Hansen var Medlem af Kolding Byraad 1876-1906, deraf de 15 Aar tilige Formand for Ligningskommissionen. og desuden Medlem af Skolekommissionen. Han var Medlem af Købstadforeningens

Repræsentantskab, af den jydsk Jernbanekommission, af Sagførerraadet for 4. Kreds, Formand for Komitéen for Anlæg af en Jernbane fra Grindsted til Lunderskov samt Æresmedlem af Vaabenbroderselskabet i Kolding. I en længere Aarrække var han desuden Formand for Kredens

Venstrevælgerforening og for Byens Venstreforening.

Ved Folketingsvalget 1887 valgtes han i Esbjerg-Kredsen, men traadte tilbage godt et halvt Aar senere; 1905 blev han saa kongevalgt Medlem af Landstinget, hvor han sluttede sig til Venstrereformpartiet, der blandt andet valgte ham til Medlem af den islandske Kommission.

Fjender paa hans Hjemegn rejste imidlertid en Række Retssager mod ham i hans Egenskab af Sagfører, og i September 1907 nedlagde han sit Mandat for »at hindre fortsat Misbrug af disse Sager overfor mit Parti og Ministeriet«, som han siger i den aktmæssige Fremstilling, som han tre Aar senere udgav.

Han døde 27. Juli 1930.

R. 1901.

Medlemmerne af Landstinget 1906. J. L. Hansen: Angrebene paa Sagfører J. L. Hansen, Kolding. En aktmæssig Fremstilling, 1910.

Hansen, Lorens, 1793-1871, Amtsforsvalter. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født i Rosenkrans ved Tønder 7. September 1793, Søn af en Landmand, kom i en tidlig Alder paa Ribe Amtskontor hos Stiftamtmand Moltke og fulgte denne, da han kom til København. Han blev exam. juris 1815, var derefter Fuldmægtig paa Stiftamtstkontoret i 3 Aar, 1818-24 paa Frederiksborg Amtskontor, Prøveprokurator 1821, Sagfører for Frederiksborg Forsttdistrikt 1822-37, senere Fuldmægtig paa Amtsstuen sammesteds, Underrettsprokurator i Sjæl-

lands Stift 1835, adjung. Amtsforsvalter i Frederiksborg 1837-40 og endelig i Varde 1842-67, hvorpaa han tog sin Afsked og flyttede til Helsingør.

Lorens Hansen, der 1848 valgtes til Landvæsenskommissær, blev i Varde Medstifter af Spare- og Laanekassen for Varde By og Omegn, af Varde Sygehus og af Landboforeningen for Ribe Amts nordre Del, i hvis Bestyrelse han sad, til han 1867 tog sin Afsked; han var Formand for Sparekassen i Aarene 1852-67.

Ved Folketingsvalget 1849 stillede han sig mod to andre i Varde-Kredsen og valgtes med en lille Stemmehøjhed; han lod sig ikke genopstille. Han var 1851 med til at stifte 5. Juni Foreningen.

Lorens Hansen døde 27. Oktober 1871 i Helsingør.

Kammerraad 1845. Justitsraad 1866.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Lars, 1859-1941, Gaardejer. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds (Præstø) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Det radikale Venstre.

Født 6. Marts 1859 i Skalsby, Mern Sogn, Søn af Fæstegaardmand Hans Olsen; gik paa Tune Landbrugsskole 1881-82 og blev derefter Ejer af Gaarden Dalsager i Ramsømagle. I en Aarrække var han Formand for det stedlige Sogneraad og 1904 Formand for Roskilde Andelssvineslagteri.

Ved Folketingsvalgene 1898 stillede Lars Hansen sig i Lejre-Kredsen mod den senere Landbrugsminister Ole Hansen, men traadte tilbage inden Valgdagen; ved Valget 1909 stillede han sig i Præstø-Kredsen mod to Venstremænd, hvoraf den ene, Gaardejer Rasmus Nielsen, Brøderup, siden 1903 havde været Kredens Folketingsmand. Lars Hansen sejrede med godt 100 Stemmer over Rasmus Nielsen,

men da denne ved Valget Aaret efter alene repræsenterede Venstre, blev det samlede Stemmetal for dette Parti Lars Hansens overlegent, skønt han gik halvtredie Hundrede Stemmer frem.

Han døde 26. Juni 1941.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Hansen, Lars, 1803-95, Gaardmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 1. Distrikt (Storehedinge) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Præstø Amts 1. Valgkreds (Storehedinge) 4. August 1852 - 4. Juni 1866. — Venstre.

Født 2. April 1803 i Herfølge ved Køge, Søn af Gaardfæster Hans Larsen; var 1822-28 i Huset hos sin Svoger, Skolelærer J. Sørensen i Havdrup, og tjente derefter i København. 1842 arvefæstede han en Gaard

i Bjelkerup ved Storehedinge og blev elleve Aar senere Ejer af den. Hansen var 1845-53 Sogneforstander i Storehedinge Landsogn, var Medstifter af en Assuranceforening for rørlig Ejendom i Stevns og Fakse Herreder og dens første Formand 1845-47. Han valgtes 1847 til Stændersuppleant for Østifternes Stændersforsamling.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling opstilledes han i Præstø Amts 1. Kreds, hvor han valgtes med 421 Stemmer mod Artillerikaptajn Hoffmeyers 273 Stemmer, medens Herredsfoged Bülow fra Storehedinge maatte nøjes med een; ved de første Valg til Folketinget i samme Kreds stillede Hansen sig ikke, og Hoffmeyer valgtes, men ved næste Valg, 1852, erobrede han Kredsen med næsten tre Gange saa mange Stemmer som Hoffmeyers og genvulgtes en Aarrække. Da han i 1865 ogsaa stillede sig til Rigsraadets Folketing, blev J. F. Scavenius den foretrukne, og det samme gentog sig Aaret efter ved Valget til Folketinget, hvor Lars Hansen stillede sig som Modstander af den reviderede Grundlov. Han hørte til Bondevennerne og fulgte i de senere Aar nærmest G. Winther.

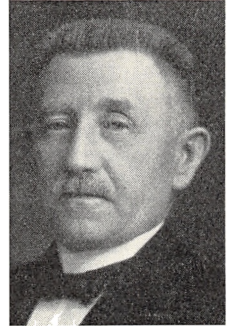
Han solgte 1870 sin Gaard og drog til sine Børn i Nordamerika.

Han døde 3. August 1895.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Martin Carl, 1869-1927, Husmand. Folketingsmand for Sorø Amts 5. Valgkreds (Fuglebjerg) 20. Maj 1910-22. April 1918, for Sorø 2. (Sorø) 22. April 1918 - 21. April 1920 og Sorø Amtskreds 26. April 1920 - 7. August 1927. — Venstre.

Født 28. Oktober 1869 i Skafterup mellem Skelskør og Næstved, Søn af Husmand Peter Hansen; kom 8 Aar gammel ud at tjene og hjalp siden Faderen ved Landbruget, var 1892-93 og 1898-99 paa Høng Højskole, sidste Gang desuden paa

den hertil hørende Landbrugsskole, ligesom han ogsaa har besøgt Aftenskolen. 1900 overtog han et Husmandssted paa sin Fødeegn, som han drev til sin Død.

Han var Medlem af Kvislemark-Fuirendal Sogneraad 1904-09, af Menighedsraadet 1903-10, af Skolekommissionen 1904-07, Formand for Fuirendal Sogns Afholdelsesforening en Aarrække og Medlem af Danmarks Afholdelsesforeningers Hovedbestyrelse fra 1922 og fra 1926 af den 2. Ædruelighedskommission.

Ved Folketingsvalget 1910 valgtes han med stort Stemmetal i Fuglebjerg-Kredsen, blev genvulgt til 1918, hvor han ved Kredsomlægningen blev valgt i Sorø, fra 1920 i Sorø Amtskreds; han var 1920-27 Medlem af Tingets Finansudvalg, det sidste Aar dets Formand, endvidere fra 1919 Medlem af Overskyldraadet og Venstres Ordfører ved flere af Kriselovforslagene, blandt andet for Dyrtidsloven af 1917.

Han døde paa Smakkebækgaard ved Præstø 7. August 1927; en Mindesten med hans Portrætmedaillon rejstes Aaret efter i Fuglebjerg.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Blaa Bog 1927. Mindetale i Folketinget (H. P. Hansen) 4-10-1927, Tiddenden Sp. 2-3.

Hansen, Morten, 1821-1901, Gaardmand. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 26. Februar 1853 - 14. Juni 1855. — Venstre, med konservative Tilbøjeligheder.

Født i Herringløse Nordøst for Roskilde 1. Januar 1821, Søn af Gaardejer og Sognefoged Hans Mortensen, købte 1851 en Gaard

i Hove, Smørum Sogn, og holdt Aftenskole sammen med Folketingsmand Niels Andersen, sammesteds. Han var 1854-67 Medlem af Sogneforstanderskabet og 1868-73 af Skolekommissionen. 1866 valgtes han til Voldgiftsmand ved Hove-riets Afløsning i 2. Landstingskreds.

Ved Folketingsvalgene 1852 stillede han sig sammen med Gaardejer Hans Nielsen, Daastrup, i Roskilde-Kredsen, sidstnævnte sejrede med et Stemmefflertal paa 94, men Aaret efter valgtes Morten Hansen med 365 Stem-

mers Overvægt, genvalgtes ved Nyvalgene tre Maaneder efter, 27. Maj 1853, og paany 1854, men faldt Aaret efter for sin gamle Modkandidat Hans Nielsen. Siden blev Gaardejer Niels Andersen, Smørum, Kredsens Folketingsmand, og først da han døde, stillede Morten Hansen sig ved det paafølgende Suppleringsvalg i Januar 1868, hvor det dog kun lykkedes ham at opnaa 348 Stemmer mod Grosserer A. Hages 561.

Morten Hansen døde 2. September 1901.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Niels, 1793-1860, Skolelærer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Ribe Amts 4. Distrikt (Stensvanggaard) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 6. Juli 1793 i Lundtofte ved Føvling Nord for Ribe, Søn af Husmand Hans Nielsen Gravlund; han kom i Skole i Bobøl og fik senere Privatundervisning hos Præsten i Bækbølling H. K. M. Krarup, som forbedrede ham til Seminariet i Borris, hvorfra han tog Eksamen 1815. Derpaa var han en Tid Huslærer hos Krarup, havde senere Timer baade i Holsted og Stenderup Skoler, men ansattes 1816 som Lærer og Kirkesanger i Brørup, hvor han blev til sin Død; 1821 var Skolebygningen imidlertid blevet saa faldefærdig, at Skolen maatte flyttes til Klevanhus i Æskelund lidt nordligere.

N. Hansen købte 1832 en lille Gaard i Æskelund og 1837 en anden, sammenlagde dem og solgte dem i 1842; endvidere købte han i 1844 to mindre Gaarde og i 1845 Ansager Mølle, som han havde til 1850,

endelig ejede han 1851-55 Surhavegaard i Brørup Sogn, hvor han var Medlem af Sogneforstanderskabet 1851-54. Han var Medstifter af en Brandforsikringsforening for rørlig Ejendom og nogle Aar Tiendeopkræver for Stiftsprovsten i Ribe.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling opfordrede man ham til at stille sig i Stensvanggaard, hvor han opnaaede 199 Stemmer, medens Retsfuldmægtig Kralund fra Kolding fik 149. N. Hansen lod sig dog ikke opstille ved det paafølgende Valg til Folketinget. Kort før Rigsforsamlingens Opløsning indsendte han til den daværende Kultusminister Madvig et Forslag til Forbedring af Almueskolevæsenet.

Han døde 6. Juli 1860 i Æskelund; en Mindestøtte er rejst paa hans Grav paa Brørup Kirkegaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Jørgen Nissen: Fra Folkeskolens Omraade, 1905, S. 70-98.

Hansen, Niels Andersen, 1803-79, Gaardejer, Møller. Folketingsmand for Ribe Amts 5. Valgkreds (Bredebro) 27. Maj 1853 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 31. Maj 1803 i Forballum ved Højer, Søn af Gaardejer Hans A. Hansen. Han; Fader døde tidligt, og allerede 1826 overtog han Driften af Fædrengaarden i Forballum samt to Fæstegaarde, en i Ballum og en i Forballum, og arvede desuden 1843 sine Sviigerforældres Gaard i Nabsognet Randrup. Aaret forinden havde han dertil faaet Bevilling som Møller og byggede en Mølle i Forballum 1844. N. A. Hansen tog levende Del i Oprettelsen af den slesvigske Forening 1843 og af Røding Højskole 1844. Han var Sogneforstander 1848-53, men trak sig tilbage fra det offentlige Liv i 1854 og levede i Stilhed hos en af sine Sønner i Randrup.

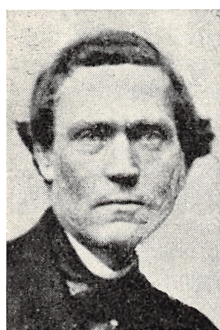
Ved Folketingsvalgene 1852 søgte Hansen Valg i Bredebro-Kredsen, hvor Gaardejer M. Brodersen imidlertid fik 9 Stemmer flere, men da denne trak sig tilbage 1853, valgtes Hansen, der genvalgtes 1854 og 55, sidste Gang ved Kaaring. 1858 søgte han ikke Valg.

Han døde 2. Oktober 1879.

DM. 1851.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Niels, 1815-97, Redaktør. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 14. Juni 1861 - 14. November 1873. — Venstre.

Født 7. December 1815 i Rudkøbing, Søn af Skomager Andreas Hansen og Broder til J. A. Hansen; blev

1834 Skomagervend, arbejdede to Aar i Odense og overtog 1836 Faderens Værksted i Rudkøbing, blev 1839 Mester, 1850 Brygger, rejste 1856 til København, hvor han hjalp Broderen med Redaktionen af »Morgenposten« og blev 1863-72 selv Redaktør.

1840-51 var N. Hansen Medlem af Ligningskommissionen, 1840-56 af Fattigkommissionen, 1850-56 af Byraadet i Rudkøbing; desuden var han 1852 Medlem af Bestyrelsen for et Aktieselskab til Magleby Nors Inddæmning, var med til at oprette en Haandværkerstiftelse og deltog som Delegeret i Haandværkermødet 1856 i København om Næringsloven. Endelig var han 1864-65 Stillingskommissionær.

1858 stillede han sig ved Folketingsvalget i Slagelse-Kredsen mod Jægermester C. A. Fønnesbech, der dog fik næsten dobbelt saa mange Stemmer; ved næste Valg sejrede N. Hansen derimod i Holbæk-Kredsen, som genvalgte ham, oftest ved Kaaring, til han 1873 maatte vige for Løjtnant Orla Lehmann Hansen, hans egen Brodersøn, der dog kort efter maatte nedlægge sit Mandat. Niels Hansen forsøgte ved næste Valg, 1876, at erobre sin Hjemstavns Kreds paa Langeland, men fik kun et ringe Stemmetal; 1864 valgtes han til Rigsraadets Folketing.

Han hørte i Begyndelsen til Bondevennerne, 1865-70 til Oktoberforeningens Gruppe, sluttede sig derpaa til Det forenede Venstre, der Aaret efter udelukkede ham, da han ikke fulgte Flertallet; han var 1863-65 en af Folketingets Sekretærer og 1866-71 Medlem af Finansudvalget.

N. Hansen har udgivet en Del politiske Smaaskrifter, saaledes 1873 »Det forenede Venstre og dets ledende Mænd«, 1874 et

Tillæg hertil og »Den konstitutionelle Konges Magtstilling, anerkjendt af »Bondevennerne«, underkjendt af »Det forenede Venstre«, 1888 »Orienterende Bemærkninger angaaende den reviderede Grundlovs Tilbliven« samt under Pseudonymet N-n de ofte i nærværende Værk citerede »Skizzer af Folketingets Medlemmer«, 1863.

Han døde 27. September 1897.

Bricka I. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger, 1870.

Hansen, Niels, 1804-75, Gaardmand. Landstingsmand for 3. Kreds 20. Juni 1859 - 23. Juni 1866. — Venstre.

Født i Tullebølle paa Langeland 19. Marts 1804, Søn af Gaardfæster Hans Nielsen, var først Husmand (omkring 1830) og blev senere ved Tilkøb af mere Jord Bolsmand i sin Hjemstavn, men rejste 1839 til Sjælland og blev Arvefæster i Arløse, Førsløv Sogn Syd for Sorø. Han købte 1855 Gaarden til Selveje, bortsolgte 1868 to Trediedele af Jorderne og drev Resten til sin Død.

Niels Hansen var 1851-57 Medlem af Sogneforstanderskabet og hørte til de første Tillidsmænd, da den sjællandske Bondestands Sparekasse oprettedes.

Niels Hansen stillede sig ved Landstingsvalget 1859 i 3. Kreds, hvor man ved det foregaaende Valg, 1855, havde valgt tre Venstremænd og to Højremænd; de to sidstnævnte, Gaardejer Jens Christensen, Næsby, og Købmand H. H. Schou, Slagelse, fik nu, i 1859, for faa Stemmer til at blive valgt, medens Hansen valgtes som Nummer fire blandt fem Venstremænd. Han genopstilledes ikke 1866.

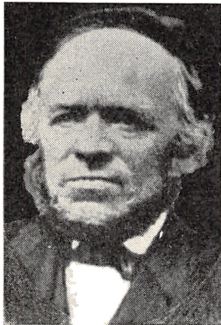
Han døde 7. Juni 1875.

Hansen, Niels, 1817-1906, Gaardmand. Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1870 - 1. Oktober 1878. — Venstre.

Født 23. December 1817 i Vejstrup Nord for Svendborg, Søn af forannævnte Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling Hans Christensen og Broder til Folketingsmand Christen Hansen, Vejstrup. 1841 overtog han sin Hustrus Fødegård i Vejstrup, en Fæstegaard under Stamhuset Broholm, som han fire Aar efter blev Ejer af, idet han købte en anden Gaard i Brudager og mageskiftede denne til Stamhuset. Han solgte imidlertid 1847 denne Ejendom og købte en ny Gaard i Nabosognet Oure.

Niels Hansen var 1850-85 Sognefoged,

1862-67 Sogneraadets Formand, 1859-92 Medlem af Svendborg Amtsraad, desuden fra 1858 Formand for Vurderingsmændene i sin Kommune til Landbygningernes Brandforsikring og 1883-91 Medlem af

dens Repræsentantskab, 1863 Medlem af Kommissionen om Bortsalg af Præstegaardsjorder, 1867-70 Taksationsmand ved Ansættelse af Krigsskat og ligeledes Medlem af Taksationskommissionerne ved Ekspropriationerne til Gennemførelse af Jernbanerne Nyborg-Middelfart, Odense-

Svendborg og Nyborg-Ringe. Endelig var han fra 1866 Landvæsenskommissær, fra 1874 Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelse, 1869 den egentlige Stifter af Svendborg Amts Landbosparekasse, senere Formand for dens Bestyrelse til 1897, idet han dog de tre sidste Aar tillige var administrerende Direktør.

Som Modstander af den reviderede Grundlov stillede han sig forgæves Juni 1866 til Landstingsvalget i 6. Kreds, hvor han derimod blev valgt godt fire Aar senere og sad Perioden ud, uden at søge Genvalg i 1878. Han var en af Tingets Sekretærer 1872-74.

Han døde 13. November 1906.

Hansen, Niels, 1843-1927, Gaardejer. Landstingsmand for 2. Kreds 30. September 1882 - 20. April 1918. — Venstre.

Født 27. December 1843 i Kirke-Skjensved ved Køge, Søn af Sognefoged, Gaardejer Hans Nielsen, der faa Aar efter købte Gaard i Gundsøllille ved Roskilde, hvor Niels Hansen voksede op og 1866 overtog Gaarden, som han ejede til 1915. Fremdeles var han Sognefoged og Lægdsmand 1870-1903, Kontordagsbestyrer i Den sjællandske Bondestands Sparekasse 1886-1908,

Landvæsenskommissær 1892-1914 og Distriktsvurderingsmand i Kreditkassen for Østifterne 1896-1903.

Niels Hansen var desuden 1874-79 Medlem af Sogneraadet, 1874-76 dets Formand, 1886-1910 Medlem af Roskilde Amtsraad, af Bestyrelsen for Gl. Roskilde Amts Landboforening 1884-1900 og Delegeret i De samvirkende Landboforeninger 1884-90 samt Medlem af Kommissionen for Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere i Roskilde Amtsraads-kreds 1899-1910.

Ved Folketingsvalgene 1879 stillede han sig i Roskilde-Kredsen, men trak sig tilbage inden Afstemningen, og ved Valget to Aar efter i Lejre-Kredsen mod Grev Holstein-Ledreborg, der fik næsten tre Gange saa mange Stemmer; desuden havde Niels Hansen baade 1878 og 80 søgt Valg ved to Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds. Først ved de ordinære Valg 1882 blev han Landstingsmand og genvalgt i denne Kreds, til han 1918 trak sig tilbage.

Han tilhørte først Det forenede Venstre, fulgte den Bergske Retning, stemte imod Forliget 1894, meldte sig Aaret efter ind i Venstrereformpartiet, fra 1910 i Venstre; han var Medlem af Rigsretten 1903-18, af Tuberkulosekommissionen af 1901, af Kommissionen angaaende Anlæg af nye Baner af 1904, af Tyendekommissionen af 1905 og af den dansk-islandske Kommission af 1907.

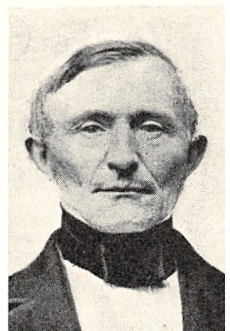
Han døde 29. Juni 1927 i Gundsøllille.

DM. 1898. Justitsraad 1902.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1915. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Blaa Bog 1927.

Hansen, Niels Peter, 1809-1900, Smed, Bolsmand. Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 14. Juni 1855 - 4. Juni 1866 og Landstingsmand for 7. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1874. — Venstre.

Født i Lyngby Skovhuse ved TERNDRUP Nord for Hadsund 2. April 1809, Søn af Selvejherhusmand Hans Bundgaard; han var Hjælpekole- og Huslærer i Aarene 1823-28, lærte Smedehandværket i Mølholm de nærmest følgende Aar og arbejdede som Smed i Bælum 1831-38. Han arvede 1834 Faderens Huslod i Lyngby Skovhuse, byggede Hus og Smedie

og udvidede senere Ejendommen ved Til- køb. 1862 var han Medstifter af »Jydsk Folkeforening«.

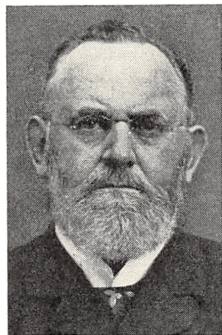
Da Venstremanden, Lærer A. Jungersen 1855 trak sig tilbage som Folketingsmand for Bælum-Kredsen, kaaredes N. P. Hansen i hans Sted. Han kaaredes ligeledes ved de følgende Valg lige til Sommervalget 1866, hvor en anden kaaredes, fordi man var utilfreds med Hansens Tilslutning til den reviderede Grundlov; han forsøgte igen ved Valget i Oktober 1866, men opnaede ikke en Trediedel af Stemmerne; en Uges Tid efter kom han derimod ind i Landstinget ved Nyvalgene hertil og sad Perioden ud, men søgte ikke Genvalg. Derimod stillede han sig ved førstkommende Folketingsvalg, April 1876, nærmest i Tilknnytning til Højre, i sin gamle Kreds mod den Mand, der ti Aar før havde fortrængt ham, men opnaede kun 70 Stemmer mod dennes 926. 1864 og 65 valgtes han til Rigsraadets Folke- kting.

N. P. Hansen døde i sin Fødeby 8. De- cember 1900.

DM. 1892.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Fra Himmerland og Kjær Herred I, 1912, S. 143-44.

Hansen, Octavius Thomas, 1838-1903, Højesteretssagfører. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense I) 20. September 1872-25. April 1876 og Lands- tingsmand for 1. Kreds 30. September 1890-21. August 1903. — National Løsgænger, senere Venstre.

Født 5. Februar 1838 i København, Søn af Grosserer Andreas Nicolai Han- sen og Broder til forannævnte Gustav og Harald Hansen; blev Student fra Me- tropolitanskolen 1855, cand jur. 1862, var

Fuldmægtig hos Ad- vokat Brock, senere hos Overretssagfører Delbanco, og samtidig Volontør i Justits- ministeriet, hvorfra han dog 1865 tog sin Afsked. Han foretog i Slutningen af Tre- serne en Studierejse til England og Tysk- land, blev 1869 Overretssagfører i Køben- havn, Højesteretssagfører 1874, fra 1879 med Ret til at føre offentlige Sager, og blev

i Tidens Løb blandt andet Forsvarer i politiske Sager for Rigsdagsmændene C. Berg 1886, C. Ravn 1885, L. Fogtmann 1887, V. Bjørnbak 1887, M. Olsen 1886, A. C. Meyer 1888 samt for Det forenede Ven- stres Bestyrelse 1880 i Ministeriet Estrups Injuriesøgmaal.

1865 var han Medstifter af Nordisk Sam- fund, 1883 af Københavns liberale Venstre- forening, 1874 af Sydfynske Jernbaner og 1881 af Foreningen for Ligbrænding; des- uden var han Formand for den liberale Vælgerforenings Bestyrelse 1885-1902, Med- lem af Overbestyrelsen for Venstres Orga- nisation 1888-90, af den nye Kommission om Retsplejens Ordning 1892, af den nordiske Kommission om fælles Obligationsret 1901; fremdeles blev han 1873 Medlem af Besty- relsen for Dalum Papirfabrik, var meget virksom for Sammenslutningen af De dan- ske Papirfabrikker 1889 og senere Medlem af den kontrollerende Direktion samt 1894 Formand i Bestyrelsesraadet.

Ved Folketingsvalgene 1872 kaaredes han i Odense-Kredsen, genvalgtes med stort Stemmetal Aaret efter, søgte ikke Valg 1876, men 1884 mod Professor C. C. Brix i Københavns 2. Kreds, hvor han dog kun opnaede $\frac{1}{4}$ af Stemmerne; derimod valg- tes han 1890 i 1. Landstingskreds og gen- valgtes 1898.

Octavius Hansen tilhørte i Begyndelsen nærmest de nationale Løsgængere, sluttede sig senere til Venstre, men stemte mod Fi- nanslovnægtelsen 1873, mod Forliget 1894 og blev 1895 Medlem af Venstrereformpar- tiet; han var 1875 Medlem af Fællesudval- get om Finansloven, 1894 af Proceskommis- sionen og 1903 af Rigsretten.

Han døde 21. August 1903 i København.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon- sen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03 Medlemmerne af Landstinget 1899-1903. Pennetegninger, 1875. Rigsdagskalen- der, 1890. Ill. Tid. 1903, Nr. 15 og 48. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 5-10-1903, Tidenden Sp. 18.

Hansen, Orla Lehmann, 1843-1904, Løjtnant. Folketingsmand for Holbæk Amts 1. Valgkreds (Holbæk) 14. November - 27. No- vember 1873. — Venstre.

Født 20. Februar 1843 i København, Søn af forannævnte Folketingsmand, Assurance- bestyrer J. A. Hansen; deltog i Krigen 1864 og avancerede til Løjtnant, men da han i 1873 søgte at komme ind i dansk Politik, af- brødes hans Karrière, da det fremdroges, at

han engang som Dreng var blevet straffet for under falsk Foregivende at have købt og pantsat nogle Ure; efter Faderens Død

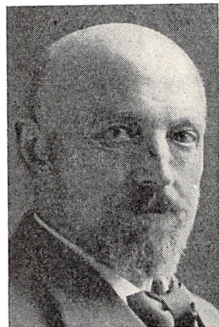

1877 rejste han til Amerika, hvorfra han godt en halv Snes Aar senere vendte tilbage. Han blev nu Opvarter i Arena-teatret, derpaa en Tid Gangkarl paa Almindeligt Hospital og snart atter Opvarter; men da han i 1904 paany afskedigedes herfra, tog han i For-tvivelse sit Liv.

Ved et Omvalg i Middelfart-Kredsen 26. Februar 1873 stillede O. L. Hansen sig, men traadte tilbage umiddelbart før Valget; derimod opnaaede han tre Fjerdingaar senere Valg i Holbæk-Kredsen, hvis Folketingsmand gennem godt 12 Aar, Redaktør N. Hansen, der var hans Farbroder, maatte nøjes med 519 Stemmer mod O. L. Hansens 783. Men da den ovenfor nævnte Ungdomsforseelse blev draget frem, saa han sig kort efter nødsaget til at nedlægge sit Mandat.

Han døde omkring 1. Maj 1904.

Hansen, Ole, 1855-1928, Gaardejer, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Kreds (Lejre) 29. Juli 1890 - 9. April 1895 og for Københavns Amts 7. Valgkreds (Lejre) 9. April 1895 - 25. Maj 1909 samt

Landstingsmand for 3. Kreds 10. Juli 1914 - 11. Maj 1918 og tingvalgt Medlem af Landstinget 28. September 1918 - 26. Juni 1928. — Venstre.

Født 17. December 1855 i Hønb ved Ringsted, Søn af Gaardejer Hans Olsen; gik 1871-72 paa Hindholm Højskole, 1874-75 paa Tune

Landbrugsskole og blev 1879 Ejer af en Gaard i Bringstrup. Juli 1908 blev han landbrugskyndig Direktør i Nationalbanken, men tog to Maaneder senere sin Afsked paa Grund af Forholdene ved Bondestandens Sparekasse.

Ole Hansen var Medlem af Bringstrup Sogneraad 1883-91, de sidste fem Aar dets

Formand, Medlem af Sorø Amtsråd 1895-1910 og af Bestyrelsen for Den sjællandske Bondestands Sparekasse 1890-1909, det sidste Aar Næstformand; desuden var han Landvæsenkommisær siden 1895 samt Formand for Bringstrup Andelsmejeri og for Aktieselskabet Ringsted Folketidende.

Da Grev Holstein-Ledreborg i Sommeren 1890 udtraadte som Folketingsmand for Lejre-Kredsen, valgtes Ole Hansen i hans Sted og beholdt med Lethed Kredsen, til han i 1909 efter Alberti-Affæren trak sig tilbage; 1914 valgtes han i 3. Landstingskreds, genvalgtes 1915 og blev 1918 tingvalgt Medlem af Landstinget.

Ole Hansen er kendt som »Den første Bonde i Kongens Raad«, han blev nemlig Landbrugsminister i Ministeriet Deuntzer 24. Juli 1901, beholdt denne Post i J. C. Christensens 1. Ministerium 14. Januar 1905 - 24. Juli 1908 og gennemførte en Række vigtige Love blandt andet om Fæstehuse, om Tiendens Afløsning, om Jordlodder til Landarbejdere og om Fiskeri; fremdeles var han Medlem af Finansudvalget 1892-1901, af Skattekommissionen 1900, af Arbejdsløshedsnævnet 1921-22, af Rigsretten fra 1921, Formand for Landstingets Venstre fra 1921 samt Formand for Landstinget fra 1922 til sin Død.

Ole Hansen sluttede sig i Begyndelsen til den Bojsenske Gruppe i Folketinget, men stemte mod Forliget 1894 og var Aaret efter med til at stifte Venstreformpartiet.

Han døde 26. Juni 1928 i København; et Mindesmærke med hans Portrætmedaillon i Bronze rejstes i Ringsted 1930.

R. 1902. DM. 1903. K² 1905. K¹ 1908.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Medlemmerne af Landstinget 1915. Rigsdagskalender, 1890. J. V. Christensen: Den første Bonde i Kongens Raad, 1929. Blaa Bog 1928. Mindetale i Landstinget (første Næstformand Carl F. Madsen) 15-8-1928, Tidenden Sp. 1-2.

Hansen, Oscar Otto Christian, 1856-1938, Dr. phil., Docent. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Valby) 25. Februar 1896 - 16. Juni 1903. — Venstre.

Født 14. December 1856 i Rudkøbing, Søn af Politibetjent Jens Hansen; uddannedes som Vinkyper i Nykøbing F. og arbejdede en Tid som saadan i Brødrenes Forretning i Svendborg, men han ønskede at studere Teologi, blev Student fra Haderslev Læreres Skole 1882. Senere hen gled han fra de

teologiske Studier over til sproglige og filosofiske Studier, blev 1887 Magister i Filosofi og fem Aar senere Dr. phil. Siden 1884

arbejdede han desuden som Manuduktør i Filosofi, fra 1892 som Privatdocent, 1884-91 var han Inspektør ved Studentersamfundets Aftenundervisning for Arbejdere, 1884-1904 Lærer i Pædagogik ved Vesterbros Seminarium og blev Aaret efter Docent i Pædagogik for at lede Undervisningen heri ved Prøven for Lærere og Lærerinder ved de højere Almenskoler uden dog at være ansat ved Universitetet; Sygdom tvang ham i 1922 til at nedlægge dette Hverv.

Han var Stifter af og siden 1892 Formand for Studentersamfundets Museumsudvalg, 1887 Medstifter af Komiteen for Provinsbørns Feriebesøg, fra 1889 dens Formand, Medlem af Komiteen for Carlsberg Glyptoteks Nybygning og af Komiteen for Skolesangstævner, Formand for Spejderkorpsets Bestyrelse 1910-12 samt 1912 Stifter af og Formand for Foreningen for videnskabelig Pædagogik.

Da Herman M. Bing 1896 udtraadte som Folketingsmand for Valby-Kredsen, stillede Oscar Hansen sig sammen med Kammerherre Scavenius til Suppleringsvalget og sejrede efter en haard Valgkamp med godt 200 Stemmer; Oscar Hansen genvalgtes 1898 og 1901, men faldt 1903 for den socialdemokratiske Cigarfabrikant Hyller; 1909 stillede han sig uden Held til Valg i Sorø-Kredsen. Han valgtes 1901 af Tinget til Medlem af Københavns Havneraad, hvor han sad til 1912, de sidste otte Aar som Formand for dets Budgetudvalg. Han tilhørte Venstrereformpartiet.

Oscar Hansen har udgivet en Del filosofiske og pædagogiske Skrifter, blandt andet en Opdragelseslære. Han døde 11. September 1938.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Blaa Bog 1938.

Han døde 11. September 1938.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Blaa Bog 1938.

Hansen, Peder, 1795-1880, Gaardejer. Landstingsmand for 2. Kreds 29. December

1849 - 23. Juni 1866 og 18. Oktober 1866 - 9. Oktober 1871. — Venstre.

Født 10. Februar 1795 i Vridsløsemagle ved Roskilde, Søn af Husfæster Hans Pedersen, blev 1818 Ejer af et Bolsted i Udesundby ved Frederikssund, der ved Tilkøb gennem Aarene voksede til en stor Gaard, som han 1864 overdrog til en Svigersøn.

Han var siden 1824 Skoleforstander, blev to Aar senere Sognefoged og Lægdsmand, 1840 Formand for Frederiksborg Distrikts Sognefogedforening, 1842-58 Sogneforstander og 1843 Herredskommisær i Frederiksborg Amts Landboforening; desuden var Peder Hansen 1841 Medstifter af Frederiksborg Amts Laane- og Sparekasse, Medindbyder til Oprettelse af en højere Bondeskole i Hjørunde og Medstifter af og Repræsentant i Frederiksborg Amts Brandassuranceforening, som han senere ogsaa blev Medbestyrer af; endelig valgtes han 1841 til Øernes Stænderforsamling.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Frederikssund-Distriktet, men opnaaede kun 96 Stemmer; derimod valgtes han ved de første Landstingsvalg i 2. Kreds 1849, genvalgtes til Sommervalget 1866, hvor han faldt som Modstander af den reviderede Grundlov, men atter valgtes knap fire Maaneder senere; han traadte ud inden Valgperiodens Udløb 1871, for ikke senere at lade sig opstille.

Han døde som Aftægtsmand 15. Juli 1880 i Udesundby.

DM. 1857.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Hansen, Peder, 1800-73, Skolelærer, Gaardejer, Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønder-Vinge) 26. Februar 1853 - 1. December 1854. — Venstre.

Født 18. Maj 1800 i Aalum ved Randers, hvor hans Fader var Husmand og Skræder, kom 1821 som Tjenestekarl til en Købmand i Randers. Her sammensparede han en lille Sum, der satte ham i Stand til videre Uddannelse. 1825 kom han paa Lyngby Semi-

narium, tog Eksamen 1827 og blev 1828 Lærer i Sønder-Vinge ved Randers. Han blev 1838 tillige Gaardejer og var 1842-53 Medlem af Sogneforstanderskabet. Endvidere var han 1851 Medstifter af den Wintherske Brandforsikring og senere Distriktskommisær indtil sin Død.

P. Hansen søgte forgæves Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Viborg Amts 4. Distrikt, men ved Folketingsvalget i Februar 1853 opstillede Venstre ham mod Kabinetssekretær, Kammerherre M. H.

Rosenørn, som det lykkedes ham at besejre med et Par Hundrede Stemmer. Han genvalgtes ved de nye Valg tre Maaneder senere, men maatte 1½ Aar efter vige Pladsen for Fabrikejer M. P. Bruun, som fik over dobbelt saa mange Stemmer; P. Hansen stillede sig paany i 1855, men traadte tilbage inden Afstemningen.

Fremdeles søgte han Valg til Rigsdagen ved et Suppleringsvalg i 9. Landstingskreds 1858 og ved de ordinære Valg her 1863, samt ved Valgene til Folketinget og Rigsraadets Folketing 1864 i Løvel-Kredsen mod C. S. Klein, ved Valgene til Rigsraadets Folketing i Mariager-Kredsen 1865 mod Godsejer A. Hage samt ved Valget i Sønder-Vinge-Kredsen 1866 — alle Steder uden større Held.

P. Hansen døde 24. Juli 1873.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Peder, 1798-1878, Gaardfæster, Sognefoged. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 6. Distrikt (Blæsenborg Kro) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Venstre.

Født 18. April 1798 i Kirke Saaby ved Roskilde, Søn af Gaardfæster Hans Larsen, kom efter Konfirmationen i Væverlære og drev dette Haandværk til 1821, da han fæstede en Gaard i Abbetved. Denne bortbyttede

han 1828 mod sin Fødegaard i Kirke Saaby og drev denne indtil 1865, da han afstod den imod Aftægt. Han var 1832-62 Sognefoged og Lægdsmand, 1842-44 Medlem af Sogneforstanderskabet, samt paany 1852-54 og 1856-58 Medlem af Roskilde Amtsraad.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 fik han over Halvdelen af Stemmerne i sit Distrikt, Blæsenborg Kro, medens Resten af Stemmerne fordeltes paa henholdsvis en Forpagter og en Møller fra Egnen. Han hørte til de ældste Bondenvenner, men stillede sig ikke oftere til Rigsdagsvalg.

Han døde 13. Juni 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hansen, Peder, 1831-83, Gaardejer. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 12. Oktober 1866 - 22. September 1869 og 20. September 1872 - 25. April 1876. — Konservativ.

Født 17. Juli 1831 i Farum, Søn af Gaardejer Hans Nielsen. Han gik 1847 i Hjørlande Bondehøjskole, men arbejdede ellers hjemme paa Gaarden. 1856 købte han Holmegaard i Lyngby, solgte den 1860 og købte en Gaard i Øverød Syd for Holte. Denne Gaard solgte han 1874 og købte sin Svigermoders Gaard i Bregnerød i sit Fødesogn.

Peder Hansen var Medlem af Sogneraadet i Søllerød 1868-72, Formand i 1868, Medlem af Amtsraadet 1871-74 og af Jernbaneekspropriationskommissionen samt 1881-83 Formand for Repræsentantskabet i Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter.

Ved Folketingsvalget Oktober 1866 lod han sig opstille i Lyngby-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Proprietær C. Holstein, som han besejrede med 525 Stemmer mod 361; ved Valget 1869 fik Redaktør Rimstad flest Stemmer, men tre Aar efter tilbageerobrede Hansen Kredsen, genvalgtes 1873, men lod sig ikke opstille 1876. Derimod søgte han, som nærmest tilhørte Mellempartiet, efter sin Flytning til Bregnerød, Juli 1881 Valg i Frederikssund-Kred-

sen, hvor Venstres Folketingsmand, Gaardejer P. Petersen, Oppesundby, dog med Lethed holdt Kredsen; senere lod Peder Hans sig ikke opstille.

Han døde 24. April 1883.

Pennetegninger, 1875.

Hansen, Peder, 1812-61, Gaardmand. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 4. August 1852 - 1. December 1854. — Venstre.

Født 2. Marts 1812 i Sallev ved Køge, Søn af Gaardmand Hans Jensen, blev 1833 Arvegaardsfæster i Snoldelev-Hastrup i Nærheden, 1846 Distriktsformand i Bondevennernes Selskab og 1856-58 Medlem af Sogneforstanderskabet. Han solgte i Foråret 1860 sin Gaard og flyttede samme Aar til Benløse ved Ringsted.

Ved Valgene til Folketinget 1852 opstillede man ham i Køge-Kredsen mod Professor A. F. Krieger, som fik næsten 50 Stemmer for lidt til at holde Kredsen; P. Hansen blev dermed Folketingsmand og genvalgtes ved de to Valg i 1853, men maatte Aaret efter trække sig tilbage for Kaptajn N. C. Lind, der valgtes ved Kaaring.

P. Hansen døde 15. Juni 1861.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Køge Bys Historie, 1932.

Hansen, Peder, 1798-1880, Guvernør, Konferensraad. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 1. December 1854 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 29. November 1798 i Aalborg, Søn af Klædehandler Anders Hansen; Student fra Aalborg 1817, juridisk Kandidat 1822, blev Volontør i Rentekammerets danske Kancelli to Aar senere, Fuldmægtig ved Styrelsen af de ostindiske Besiddelser 1826 og ankom Aaret efter til Guvernementet i Trankebar; her avancerede han hurtigt, blev straks Sekretær hos Justitiarius, kgl. Kasserer, konstitueret Guvernementssekretær, Overformyndet og Notarius publicus 1828, Kirkeværg og Fattigforstander 1831 og endte 1834 som 1. Regeringsraad, Dommer og Politimester paa Stedet. 1837 var han i København, hvorfra han Aaret efter drog tilbage til Ostindien som Chef for Frederiksnagor (Serampur), 1841 blev han Guvernør for samtlige dansk-ostindiske Besiddelser og førte som saadan 1844-45 Underhandlingerne i Kalkutta med Englænderne om Salget af dem, rejste herfra til Kina, hvor der

oprettedes danske Konsulater, foretog 1846 en Undersøgelse af Nikobarøerne, som forblev i dansk Besiddelse, og drog samme Aar tilbage til Danmark. 1848 sendtes han paany ud til fjerne Kolonier, nemlig de dansk-vestindiske Øer, som han som Regeringskommisær og midlertidig Guvernør styrede i næsten tre Aar; 1851 rejste han tilbage.

Tre Aar efter sin Hjemkomst stillede han sig i Aalborg-Kredsen ved Folketingsvalget 1854 mod den Aaret før valgte Generalkrigskommisær Wiborg og sejrede overlegent; 1855 genvalgtes han ved Kaaring, 1858 med stort Stemmeflertal, men trak sig 1861 tilbage. Ved Landstingsvalget to Aar senere stillede han sig i 2. Kreds, hvor han i første Omgang kun manglede to Stemmer i at blive valgt, men ved Omvalget maatte vige for Justitsraad Thalbitzer.

Peder Hansen stemte 1855 mod Fællesforfatningen, var Medlem af flere Udvalg om dansk-vestindiske Forhold, om Nørresundbys Oprettelse til Handelsplads 1854-56 og af Udvalget om Jernbane til Helsingør. Udgav 1854 »Til Vælgerne i Aalborg Amts 2den Valgkreds«.

Han døde 1. September 1880 paa Hvidøre.

Kammerassessor 1828. Etatsraad 1837. R. 1843. K. 1845. Konferensraad 1851.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hansen, Poul Emil, 1855-1930, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 3. Valgkreds (Kellerup) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Viborg Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 4. Oktober 1855 i Gullev mellem Viborg og Randers, Søn af Gaardejer Hans Jørgen Poulsen; uddannedes til Landmand og blev 1887 Ejer af en Gaard i Øster Velling ved Randers. Han var en Tid Medlem af Øster Velling-Helstrup-Grensten Sogneraad, siden 1891 af Kaaringskommissionen for Viborg Amt og fra 1907 Formand for Statshingstekommisionerne i Viborg og Randers Amter.

Ved Folketingsvalget 1913 opstilledes han i Kellerup-Kredsen mod Venstres Folketings-

mand Amtsforsvalter N. P. Jensen; han fik 1627 Stemmer, ni flere end N. P. Jensen, og genvalgtes ogsaa 1915; i 1918 maatte han derimod nøjes med et Tillægsmandat i Viborg Amt, medens N. P. Jensen fik Kredsmandatet for Kellerup. Poul Emil Hansen tilhørte til 1908 Venstrereformpartiet, var radikal Løsgænger til 1917, hvorefter han blev Medlem af Det radikale Venstre.

Han døde 6. April 1930.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1920.

Hansen, Rasmus, 1857-1918, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving) 9. April 1895 - 22. April 1918. — Venstrereformpartiet, senere udenfor Partierne.

Født 13. Oktober 1857 i Gullev mellem Viborg og Randers, Søn af Gaardejer Hans Jørgen Poulsen og Broder til forannævnte Poul Emil Hansen; gik i Sognets Almueskole, 1878-79 var han paa Rytteriets Korporal- og Sergentskole og købte 1885 en Gaard i Mammen knap en Mils Vej Nord for sin Fødeby.

1884-96 var han Jordboniteringsmand for Bjerring og Mammen Sogne; og desuden var han Formand for Sognets Kvægavlsforening, Medlem af Andelsmejeriets Bestyrelse, af Bestyrelsen for Viborg Amts landøkonomiske Forening samt Dommer over Heste i samme Forening.

Ved Folketingsvalget 1895 opstilledes han som Modstander af Forliget mod den forligsvenlige Folketingsmand, Gaardejer Søren Svendsen, som kun kom til at mangle 28 Stemmer i at beholde sit Mandat, der tilfaldt Rasmus Hansen; denne repræsenterede Kredsen til 1918, hvor han ikke opnaaede Stemmer nok til Genvalg. Rasmus Hansen tilhørte til 1909 Venstrereformpartiet, stod senere uden for Partierne, men i Valggruppe med Det radikale Venstre. Han var Formand for Husdyrlovsudvalget af 1901 og Medlem af Finansudvalget 1909-18.

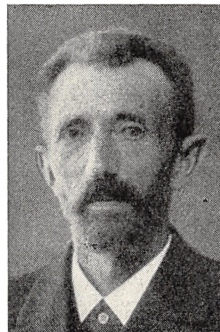
Han døde 12. November 1918.

R. 1905.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1918.

Hansen-Stavnsbjerg, Rasmus, 1860-1929, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 20. Maj 1913-22. April 1918, for Vejle Amt 22. April 1918-21. April 1920. Tingvalgt Medlem af Landstinget 10. December 1923-24. November 1929. — Venstre.

Født 7. Maj 1860 i Draaby ved Æbeltoft, Søn af Gaardejer Jakob Hansen; uddannedes ved Landvæsen og Mejeribrug, var 1886-87 paa Favrbogaard Landbrugsskole, hvorpaa han indtil 1893 arbejdede som Mejeribestyrer. I 1893 blev han Ejer af Gaarden Stavnsbjerg ved Hejls Syd for Kolding.

Hansen-Stavnsbjerg var 1904-1910 Medlem af Vejle Amtsraad og Skoledirektion samt Medlem af Vejle Amts Hingsteskekommision og Formand for Aalegaardsnævnet i Vejle Amtsraadsreds i en Aarrække. Desuden var han Medlem af Forretningsudvalget for Kolding Sydbaner fra 1914, Formand for Tilsynsraadet for Statens Skolehjem »Sjølund« fra 1916 og Medlem af Jernbaneerstatningskommissionen.

Da Gaardejer A. Jessen, Hjarup, 1910 forlod Vonsild-Kredsen, opstilledes han i dennes Sted, men kom ved Valget til at mangle 15 Stemmer i at besejre Højres Kandidat, Gaardejer L. H. Bramsen, Sønder Stenderup, som valgtes; men ved det paafølgende Valg i 1913 blev Hansen-Stavnsbjerg den foretrukne, genvalgtes 1915 og ligeledes i 1918 efter den forandrede Valglov. I April og Juli 1920 var han opstillet i Vejle Amtskreds uden at opnaa Valg, men i 1923 blev han tingvalgt Medlem af Landstinget i Stedet for J. P. Dalsgaard, der afgik ved Døden 9. December 1923.

Rasmus Hansen-Stavnsbjerg døde 24. November 1929.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1929.

Hartz, Christian Frederik (Fritz) Theodor, 1855-1923, Proprietær. Landstingsmand for 8. Kreds 26. September 1911-20. April 1918. — Højre.

Født 10. Maj 1855 paa Koppes Mølle ved Nibe, Søn af Forpagter Henrik Frederik Hartz; uddannedes ved Landbrug, var 1873-

75 Forvalter paa Allinggaard, derpaa tre Aar paa Østergaard ved Skive og 1879-83 paa Kørup ved Odense, hvorefter han forpagtede Lundholm og var Ejer af den 1894-1915.

Han var 1887-99 Næstformand og til 1901 Formand for Salling Landboforening, Medlem af Menighedsraadet og 1897-1911 af Viborg Amtsraad, Landvæsenkommissær fra 1898,

Medlem af Besigtigelseskommissionen for Viborg-Herning-Banen, af Taksationskommissionen for Langaa-Silkeborg-Banen, Vurderingsformand for Harre m. fl. Herreders Skyldkreds, Formand for Viborg Stifts Præstegaardskommission 1914 samt Repræsentant i Hedeselskabet og Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger.

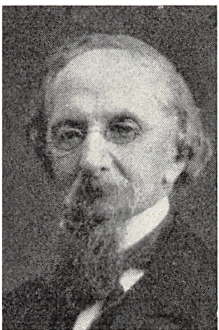
Ved et Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds 1911 fik han Sæde i dette Ting, genvalgte 1914 og 15, men forlod det 1918; han var blandt andet Medlem af Kommissionen angaaende Ordning af de midtjydske Baneforhold og af Kommissionen om Hærens Remontering.

Han døde 22. Juni 1923.

R. 1908.

Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1923.

Hasle, Jørgen Henrik Theodor, 1816-89, Proprietær, Statsrevisor. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 1. December 1854-14. Juni 1858 og for Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 14. Juni 1860-14. Juni 1861 samt Landstingsmand for 2. Kreds 20. Juni 1863-23. Juni 1866 og 18. Oktober 1866-16. Februar 1889. — Venstre.

Født 13. Juli 1816 i København, Søn af Overretsprøkurator Nicolai Andreas Hasle; blev Student 1833 fra Borgerdydskolen,

lærte derefter Landvæsen paa Lerchenfeld ved Kalundborg og i Holsten 1835-37 og var 1838-47 Ejer af Hesselbjerggaard ved Ruds

Vedby, derefter til 1859 af Hovedgaarden Løvegaard ved Høng, hvorfra han flyttede til Frederiksberg.

1848-58 var Hasle Formand for Gjerslev Sogneraad, fra 1848 Landvæsenkommissær, 1856-59 Medlem af Holbæk Amtsraad, 1852 Medstifter af Hindholm Folkehøjskole og senere Medlem af dens Bestyrelse, deltog 1856 i Oprettelsen af Den sjællandske Bondestands Sparekasse, i hvis Styrelse han sad til 1875; i 1858 blev han efter J. A. Hansen Formand for De mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring i Holbæk Amt. Desuden var han 1862 Medarbejder ved Ugebladet »Norden«, hvori han rettede skarpe Angreb paa Ministeriet for dets Politik i Sønderjylland, og 1865 Medstifter af Nordisk Samfund, hvis Styrelse han 1867-71 var Medlem af.

Ved Folketingsvalget Maj 1853 stillede han sig i Ruds-Vedby-Kredsen mod Sognefoged Mikkell Rasmussen, der imidlertid fik over tre Gange saa mange Stemmer; godt et Aar efter blev Slagelse-Kredsen ledig, og her kaaredes Hasle baade 1854 og 55, men opstilledes ikke 1858. 2 Aar efter søgte han sammen med Kaptajnlojtnant Wilde at faa Sæde i Tinget ved Suppleringsvalget i Frederikssund-Kredsen efter Rotwitts Død; i første Omgang den 12. Marts sejrede Wilde, men Valget forkastedes, og ved Omvalget fik Hasle et Flertal paa to Stemmer; 1861 søgte han forgæves Valg i Præstø-Kredsen, kom 1863 ind som Modstander af den reviderede Grundlov ved Nyvalgene Juni 1866, men valgtes paany 4 Maaneder senere og genvalgte til sin Død.

Desuden kaaredes Hasle 1864 til Medlem af Rigsraadets Folketing for Storehedinge-Kredsen, men trak sig allerede i 1865 tilbage. Han var Medlem af Finansudvalget 1855-58, Formand for Udvalget om Landbohøjskolen 1855 og for Fællesudvalget om Hærens Lønninger 1868-69 samt Statsrevisor 1864-75, Formand 1868-75 og Medlem af Rigsretten 1866-83; han tilhørte nærmest Bondevennernes Gruppe, deltog i Dannelsen af Det forenede Venstre og var sine sidste Leveaar Formand for Partiets Landstingsgruppe.

Han døde 16. Februar 1889 paa Frederiksberg.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Rigsdagskalender, 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. III. Tid. 1889, Nr. 22. Mindetale i Landstinget (Liebe) 19-2-1889, Tidenden Sp. 797.

Hass, Ludvig Daniel, 1808-81, Præst. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 4. August 1852 - 14. Juni 1855 og for Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 21. Juni 1858 - 14. Juni 1861. Landstingsmand for 7. Kreds 20. Juni 1863 - November 1865. — Venstre.

Født 4. November 1808 i Ringsted, Søn af Toldbetjent Peder Daniel Hass; Student fra Metropolitanskolen 1826, cand. theol. 1832, Sognepræst i Mjolden mellem Ribe og Tønder fra 1835; i 1840 opgav han dette Embede

for i København at uddanne sig til Missionær, holdt gudelige Forsamlinger her 1841-42 og drog derefter med Kr. Kold som Medhjælper til Smyrna, hvorfra de dog fem Aar senere vendte hjem uden at have udrettet noget væsentligt. Han blev saa Præst i Hals ved Limfjorden 1848, forflyttedes 1858 til Nibe, hvorfra han 1869 tog sin Afsked. Senere flyttede han til København.

Hass var ivrig Homøopat, maatte 1850-62 gentagne Gange give Bøder for Kvaksalveri og havde 1860 en Sag for Højesteret; 1852 havde han et heftigt Sammenstød med Myndighederne i Anledning af en uberettiget Konfirmation.

Ved Valgene til Folketinget 1849 stillede han sig i Nørresundby-Kredsen og godt tre Uger senere til de stedlige Landstingsvalg i 7. Kreds, begge Steder uden Held, men ved de næste Valg i Nørresundby 1852 valgtes han til Folketinget, genvalgtes Februar 1853 og kaaredes Maj 1853 og i 1854, men genopstilledes ikke 1855. Ved Folketingsvalget 14. Juni 1858 var Kancellist H. F. C. Buchholtz eneste Kandidat i Nibe-Kredsen, men opnaaede kun 80 Stemmer mod 120, og ved Omvalget en Uge efter stillede Hass sig med to andre og valgtes. Derimod faldt han ved Folketingsvalget i 1861 for Sognefoged P. Christiansen. Han stillede sig 1863 ved Valgene i 7. Landstingskreds, valgtes, men udtraadte allerede godt to Aar efter; da P. Chr. Zahle 1872 forlod Nørresundby-Kredsen, søgte Hass endnu en Gang Valg i sin gamle Kreds, men fik alt for faa Stemmer. Han var Medlem af Rigsraadets Folketing 1864-65. Hass, der nærmest sluttede sig til Bondevennerne, fremsatte 1855 For-

slag til Lov om friere Hjemme- og Privatundervisning og 1860 om Lægefrihed, samtidig med at han udgav en homøopatisk Lægebog.

Han døde i København 11. Juli 1881.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Fra Himmerland og Kjær Herred, III Bd., 1918-20, S. 260. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. K. Carøe: Homøopathien i Hals. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, 3. Bd., S. 279.

Hasselbalch, Johan Nikolaj Frederik, 1810-80, Proprietær. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Hjørring Amts 6. Distrikt (Halvrømmen) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 1. December 1854 - 14. Juni 1858, for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjergget) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864 og 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født paa Vestrupgaard Vest for Brønderslev 23. November 1810, Søn af Proprietær Bartholomæus Hasselbalch, blev Skriver paa Hjørring Amtskontor 1827-29, examinatus juris 1830, Godsforvalter paa Lundergaard i Jetsmark Syd for sin Fødegaard 1830-39, Forpagter af Oxholm paa Øland 1834-42, købte derpaa Aalegaard ved Fjerritslev, som han bortforpagtede 1849-54 for i Mellemtiden at flytte til København, hvor han 1852 blev Ejer af en Ejendom paa Vesterbro og en Jordlod i Valby. Han overdrog Aalegaard til sin Søn 1856, fik sig en mindre Gaard i Brøndbyvester 1859-65 og bosatte sig endelig paa Frederiksberg 1867.

Hasselbalch var Sogneforstander i Skræm Sogn sandsynligvis 1845-49, senere, da han kom til Brøndbyvester, var han ogsaa en Tid Sogneforstander dér, og 1878-79 var han Medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse. Han var Medstifter af og Sekretær og Kasserer i Understøttelsesselskabet for Kontorbetjente m. fl. fra 1853 til sin Død og Formand for Ligningskommissionen paa Frederiksberg 1875-78. Endelig var han Skattekommissær for Indkomstkattens Paaligning 1867, 1870 og 1871.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Halvrimmen-Distriktet, faldt imidlertid sammesteds, da han Aaret efter søgte Valg til Folketinget, ligeledes 1851, hvor han stillede sig ved et Suppleringsvalg i Thisted Amts 1. Valgkreds, medens det i 1854 lykkedes ham at blive valgt i Nykøbing M., der genvalgte ham ved Kaaring Aaret efter, men i 1858 foretrak en anden. Hasselbalch søgte da paany til Amtets 1. Valgkreds med Valgsted i Bjerget Kro, hvor han faldt 1858, kaaredes 1861, faldt 1864 og atter valgtes 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov; i Efteraaret 1866 søgte han Valg i 2. Landstingskreds og ved Folketingsvalget i 1876 endnu en Gang i Halvrimmen-Kredsen, men uden Held begge Steder. Derimod repræsenterede han Thisted Amts 1. Valgkreds baade 1864 og 1865 i Rigsraadets Folke-ting.

Han døde 11. Januar 1880.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, S. 39.

Hastrup, Severin, 1813-82, Proprietær. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Hjørring Amts 1. Distrikt (Frederikshavn) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født paa Lundergaard i Vendsyssel 24. Januar 1813, Søn af Proprietær Mads Hastrup, blev Student fra Aalborg Skole 1831, juridisk Kandidat 1836, hvorefter han praktiserede i Aalborg og Opland en Aarrække. 1839 blev han Ejer af Gaarden Bøgsted ved Hjørring, bortforpantede den 1853 og solgte den to Aar senere, idet han da havde taget Bopæl i København. Enggaarden, som han havde udparcelleret fra Bøgsted og var Medejer af, solgtes 1856.

1842-53 var Hastrup Medlem af Sogneforstanderskabet, som oftest Formand; tillige var han Medlem af Hjørring Amtsraad 1842-51, Taksationskommissær i De jyske Landejendomsbesidderes Kreditforening 1850-53, og 1847 var han Stændersuppleant for Jyllands 1. og 2. Landdistrikt.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Frederikshavn-Distriktet med 148 Stemmer, kun ni flere end Sognepræst P. Neergaard.

Hastrup døde 25. Maj 1882.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, S. 36.

Hauerslev, Christen Jakobsen, 1828-92, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 20. September 1872 - 14. November 1873 og Landstingsmand for 7. Kreds 1. Oktober 1874 - 24. Oktober 1892. — Venstre.

Født 14. Februar 1828 i Jetsmark Nord for Aabybro i Vendsyssel, Søn af Lærer J. C. Hauerslev; han arbejdede som Tømrer og Møllebygger i Aarene 1845-58, men kastede sig derefter over Landbruget, bestyrede sin Faders Gaard 1858-61, og blev ved Giftermaal 1861 Gaardejer i Skudsig Vest for Frederikshavn.

Han var Medlem af Sogneraadet 1862-67 og 1873-76, Bestyrer for Sognets Brandforsikring for Løsoere fra 1861, Formand for dets Sparekasse fra 1874 og Repræsentant i Landbygningernes almindelige Brandforsikring fra 1883.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede han sig mod Højres Repræsentant i Frederikshavn-Kredsen, Proprietær J. J. Holm, og sejrede med 19 Stemmer, men maatte allerede Aaret efter vige Pladsen for Redaktør Vogelius. Derpaa stillede han sig ved Landstingsvalget 1874 i 7. Kreds, hvor han opnaaede Valg og Genvalg til sin Død. Han hørte til den moderate Del af Venstrepartiet. Hauerslev stemte 1873 for Finanslovnægtelsen, var 1874-76 Sekretær i Landstinget, blev Medlem af Rigsretten og var ofte sit Partis Ordfører i Tinget.

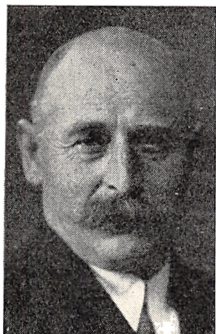
Han døde 24. Oktober 1892 paa sin Gaard.

Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Th. Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, S. 325. Mindetale i Landstinget 25-10-1892 (Liebe), Tidenden Sp. 81.

Hauge, Christen Nielsen, 1870-1940, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Born-

holms 1. Valgkreds (Rønne) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 21. April 1920, for Bornholms Amtskreds 26. April 1920 - 21. September 1920 og for Odense Amtskreds 21. September 1920 - 25. December 1940. — Socialdemokratiet.

Født 13. September 1870 paa Fur i Limfjorden, Søn af Gaardejer Niels Christensen Hauge; efter endt Almueskoleundervisning og lidt Privatundervisning kom han

i Snedkerlære paa Øen 1884, tog efter sin Uddannelse 1888 Plads i Jebjerg i Salling, kom 1889 til Struer, Aaret efter til Varde for 1891 efter en Afstikker til København at drage »paa Valsen« til Tyskland, Østrig, Schweiz og Italien. Efter Hjemkomsten besøgte han 1893-94 og 1895-96 Askov Højskole, nedsatte sig 1896 som Snedker i Esbjerg, arbejdede samtidig som Journalist ved »Landarbejderen« og »Demokraten«, afviklede 1898 sin Virksomhed som Snedkermeister og var til 1902 ansat ved »Vestjyllands Social-Demokrat«, til 1920 Redaktør af »Bornholms Social-Demokrat« og endelig til 1924 af »Fyns Social-Demokrat«.

Hauge var Medlem af Esbjerg Byraad 1898-1902, af Rønne Byraad 1905-20, hvor han blandt andet ogsaa var Formand for Skole- og Belysningsudvalget, og af Odense Byraad fra 1937. Fra 1902 sad han i Socialdemokratiets Hovedbestyrelse.

1901 opstilledes han ved Folketingsvalget i Skive-Kredsen, og Aaret efter at Hauge var kommet til Bornholm ved Folketingsvalget i Rønne-Kredsen mod dennes ved de tre sidste Valg kaarede Venstre-Folketingsmand, Gaardejer M. P. Blem; 1903 fik han kun halvt saa mange Stemmer, 1906 manglede der knap et Par Hundrede Stemmer, og 1909 opstillede Venstre en ny Mand, Løjtnant Mægaard; Hauge sejrede, idet ogsaa en Højre-Kandidat opstilledes, men han manglede ved Valget Aaret efter godt 100 Stemmer i at holde Mægaard Stangen; det lykkedes først 1913 at gennemføre en sikker Erobring af Kredsen. Da han 1920 flyttede til Odense, skiftede han ogsaa Valgkreds hertil og blev siden genvalgt til sin Død.

Da Socialdemokratiet dannede sin første Regering i 1924, blev Hauge dens Indenrigsminister, og i det andet Ministerium Stau-

ning var han 1929-35 Minister for Handel og Industri og de to sidste Aar tillige midlertidig Minister for Søfart og Fiskeri; han var desuden 1914-21 Medlem af den overordentlige Kommission af 8. August 1914, fra 1919 dens Næstformand, 1922-24 og 1926-29 Medlem af Finansudvalget, 1916-21 af Brændselsnævnet og fra 1936 af Tilsynsraadet for Sparekassen for København og Omegn. Medlem af Det udenrigspolitiske Nævn og Medlem af Repræsentantskabet for Danmarks Nationalbank fra 1936, Næstformand i Bestyrelsen for H. P. Hanssens Mindefond fra 1937.

Han døde 25. December 1940.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. C. N. Hauge: Erindringer 1870-1924, 1937. Blaa Bog 1940.

von Haven, Frederik Christian, 1806-70, Sognepræst. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Thisted Amts 3. Distrikt (Vestervig) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 30. Juni 1806 i Overby ved Nykøbing S., Søn af Sognepræst, Magister Elias Christian von Haven; Student fra Frederiksborg Skole 1823, konstitueret Adjunkt sammesteds 1825-28, Alumne paa Borchs Kollegium 1832-33, teologisk Kandidat 1833, Adjunkt ved Frederiksborg Skole 1835, Sognepræst i Tømmerby og Lild 1837-41, derefter i Hassing og Villerslev og fra 1854 i Vive, Ove og Valsgaard.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 stillede han sig med seks andre i Vestervig-Distriktet i Thisted Amt og kaarede som den foretrukne blandt disse til Medlem af Rigsforsamlingen. Han viste sig meget konservativ og stemte mod Grundlovens Vedtagelse. Han stillede sig ikke senere til Rigsdagsvalg.

Von Haven skrev 1848 »Politiske Ytringer, et Bidrag til Opposition mod Tidsaandens Retning«.

Han døde 10. August 1870.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, 1885-87. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hedegaard, Anders Sørensen, f. 1871, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 25. Maj 1909-20. Maj 1910 og tingvalgt Medlem af Landstinget 1. Oktober 1927 - 1. Oktober 1928. —

Det radikale Venstre.

Født 8. Marts 1871 i Jetsmark Nord for Aabybro, Søn af Gaardmand, Landstingsmand Søren Pedersen; havde Pladser som Tjenestdreng og Tjenestekarl fra sit 11. til sit 25. Aar; opholdt sig paa Vraa Højskole i Vinteren 1890-91 og paa Askov Højskole i de første

Maaneder af 1893. Han købte 1895 en Ejendom i Agersted Fælled, solgte den i Foraaret 1898 og købte samme Aar »Togaarde« i Voer Sogn Sydvest for Sæby. Denne Gaard ejede han til 1916, hvorefter han købte 117 Tdr. Land af Voergaards Jord og opførte herpaa Gaarden »Højsted«, som han har ejet siden.

1909-19 var Hedegaard Medlem af Albæk-Voer Sogneraad, de første Par Maaneder tillige dets Formand, og da han ikke mere var Folketingsmand, valgtes han paany til Formand. Medlem af Hjørring Amtsraad har han været fra 1916 til 1935. Desuden var han Medlem af Bestyrelserne i adskillige lokale Foretagender.

Ved Folketingsvalget 1906 stillede han sig i Sæby-Kredsen mod Finansminister Vilhelm Lassen, der fik over dobbelt saa mange Stemmer; ved Suppleringsvalget to Aar senere efter Vilh. Lassens Død kæmpede Hedegaard om Folketingsmandatet med Anders Nielsen, Svejstrup Østergaard, stadig uden Held, først i 1909 lykkedes det ham at blive valgt mod to Venstremænd, men da Stemmerne Aaret efter samledes om P. P. Pinstrup, maatte han atter vige Pladsen, og det lykkedes ham trods stigende Stemmatal heller ikke 1913 at generobre Kredsen.

Derimod blev han 1927 tingvalgt Medlem af Landstinget, men kun for et Aar.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Hedemann, Marius Sophus Frederik, 1836-1903, Officer. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 28. Januar 1887-20. April 1892 og kongevalgt Landstingsmand 11. Februar 1893-24. Juni 1903. — Højre.

Født i København 21. Januar 1836, Søn af Generalløjtnant Hans Christoph Georg Frederik Hedemann; gik paa Landkadet-akademiet 1849-53, blev Sekondløjtnant 1853 og gennemgik derefter den militære

Højskole 1855-59, blev 1863 Adjutant ved 2. Division og deltog som saadan i Krigen 1864. Han blev 1864 Premierløjtnant, Kaptajn II og Adjutant i Generalstaben, var ansat i Krigsministeriet 1868-71, derpaa Adjutant hos Kongen, 1876-80 Kompagnichef i Livgarden, Militærattache ved

det russiske Hovedkvarter under den russisk-tyrkiske Krig 1877, Oberstløjtnant og Bataillonschef 1880, Oberst i Generalstaben og Chef for dens taktiske Afdeling 1885, Regimentschef i Odense tre Aar senere, Generalmajor og Chef for den fynske Brigade 1893, Chef for Generalstaben 1896 og endelig Generalløjtnant og kommanderende General i København 1901.

Hedemann var 1887 attacheret Zaren af Rusland under dennes Besøg her i Landet og 1901 attacheret Kejser Wilhelm af Tyskland. 1895 blev han Medlem af Højres Forretningsudvalg.

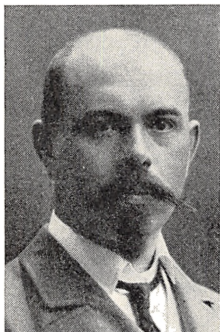
Da Borgmester J. G. C. F. Koch 1881 forlod Odense-Kredsen, søgte Hedemann sammen med Professor Falbe-Hansen Valg til Folketinget i denne Kreds; de fik henholdsvis 884 og 977 Stemmer. Men da Hedemann 1887 paany lod sig opstille mod to andre Kandidater, sejrede han med ikke mindre end 2649 Stemmer; 1890 var der næsten ligesaa mange, 1892 søgte han ikke Genvalg, men ved Andræs Død fik han Plads blandt de kongevalgte Medlemmer i Landstinget Aaret efter og sad der til sin Død godt ti Aar senere.

Hedemann var Medlem af Kommissionen af 1898 angaaende de københavnske Bane-gaardsforhold og var 1902 Modstander af Salget af De vestindiske Øer. Han var Sekretær i Folketinget 1890-91 og Sekretær i Landstinget 1901-02. Han døde 24. Juni 1903 i København.

R. 1864. DM. 1875. Kammerherre 1887. K² 1889. K¹ 1892. SK. 1902.

Bricka I og II. Salmonsens I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1903. Rigsdagskalender, 1887 og 90. III. Tid. 1903, Nr. 39.

Hegelund-Lange, Henrik Christopher, 1869-1922, Læge. Folketingsmand for Aarhus Amts 1. Valgkreds (Odder) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910 og 20. Maj 1913 - 21. April 1920 samt for Aarhus Amtskreds 26.

April 1920 - 25. Marts 1922. — Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 30. Januar 1869 i Grimstrup Øst for Esbjerg, Søn af Pastor Niels Frederik Lange; blev Student fra Ribe Katedralskole 1886, medicinsk Kandidat 1894, praktiserede en kort Tid samme Aar i Aale-

strup ved Hobro, men havde fast Praksis i Klejtrup paa samme Egn 1894-1920, da han ophørte med at praktisere og bosatte sig i Viby ved Aarhus.

Hegelund-Lange var siden 1909 Medlem af det lokale Sogneraad, senere Medlem af Invalideretten og af Overfredningsnævnet.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Ringsted-Kredsen mod C. Th. Zahle, der sejrede overlegent, skiftede 1909 til Odder-Kredsen, hvor han skulde afløse Nielsen-Grøn, hvilket lykkedes med Nød og næppe, idet han valgtes med en ringe Majoritet, haardt trængt af den socialdemokratiske Journalist C. Jacobsen fra Odder; Aaret efter byttedes Rollerne om, men 1913 satte Hegelund-Lange sig paany i Besiddelse af Kredsen, som han repræsenterede til sin Død.

1914 valgte Tinget ham til Medlem af Medicinalkommissionen.

Han døde i København 25. Marts 1922.

Medlemmerne af Folketinget 1910 og 1914. Mindetale i Folketinget (Næstformand K. M. Klausen) 25-3-1922, Tidenden Sp. 5873. Blaa Bog 1921.

Hegermann-Lindencrone, Cai Ditlev, 1807-93, Officer. Folketingsmand for Københavns 6. Valgkreds 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Højre.

Født 17. Maj 1807 i København, Søn af Kaptajn, senere Generalløjtnant Johan Heinrich Hegermann-Lindencrone; blev 1816 Volontør, Landkadet 1819, Sekondløjtnant à la suite 1823, fik fra 1830 Uddannelse i Rytteriet, tog Aaret efter Veterinæreksamen og blev 1838 Sekondritmester, deltog med en Reserveeskadron i Krigen

1848-50, blev Major 1849, Oberstløjtnant 1850, Oberst 1857, Generalmajor 1858 og samme Aar Generaladjutant, men fjernedes fra denne Stilling i Oktober 1859 efter en Strid med Kammerherre Berling, Kommandør for 1. Kavalleribrigade 1860, Generalløjtnant og Chef for 4. Rytteridivision 1863 og Leder for de vigende Hærafdelinger i Jylland i Krigen 1864. 1865 blev han kommanderende General paa Sjælland, pensioneredes og sattes à la suite 1867 og fik sin Afsked 1878.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig i Københavns 6. Kreds mod Venstre-Folketingsmanden, Baron C. F. A. B. Blixen-Finecke, der kun fik 130 Stemmer mod hans 425; Hegermann-Lindencrone opstilledes dog ikke senere; han var 1862-66 Formand for Stutteri-Kommissionen.

Han udgav 1875 »Betragtninger i Anledning af D. G. Monrads politiske Breve« og »Om Krigsaaret 1864 og dets Indflydelse paa vort Hærvæsen«.

Hegermann-Lindencrone døde 22. December 1893 i København.

Kammerjunker 1828. R. 1845. DM. 1848. Kammerherre og K. 1858. SK. 1865.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. III. Tid. 1894, Nr. 15.

Heggelund, Hans Frederik Jørgen, 1791-1860, Toldkasserer. Folketingsmand for Bornholms Amts 1. Valgkreds (Rønne) 4. December 1849 - 11. Juli 1851. — Nærmest Konservativ.

Født 18. Februar 1791 i Hedensted ved Horsens, Søn af Degn Vilhelm Heggelund; han begyndte sin Løbebane som Fuldmægtig paa Bornholms Amtskontor, blev 1822 Toldoppebørselsbetjent i Neksø og 1831 Toldkasserer i Rønne; 1851 forflyttedes han i samme Stilling til Horsens.

Ved de første Valg til Folketinget paa Bornholm opstilledes han i Rønne-Kredsen mod Prokurator Fog og fik dobbelt saa mange Stemmer som sin Modkandidat; da Heggelund 20. Maj 1851 modtog sin Udnævnelse til Toldkasserer i Horsens, nedlagde han kort Tid efter sit Mandat som Folketingsmand og lod sig ikke senere opstille.

Han døde i Horsens 8. September 1860.

Kammerraad 1840.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie fra 1848 til vore Dage, Bd. I, Rønne 1936.

Heide, Hans Peter, 1811-95, Landmand, Teglværksforpagter, Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 7. Juni 1864 - November 1865. — Konservativ.

Født i Iller ved Sønderborg 26. Februar

1811, Søn af Herredsfuldmechtig og Teglværksejer Claus Heide; lærte Landbrug paa et Par sønderjydske Gaarde, kom 1832 til Holsteinborg mellem Skelskør og Næstved som Forvalter, derfra til Mogenstrup ved Næstved, hvor han desuden bestyrede et Bryggeri og Brændevinsbræn-

deri, og 1836 til Knivholt ved Frederikshavn, hvor han selv anlagde et Teglværk. 1840 forpagtede han imidlertid Bygholm Teglværk, købte 1858 Raadved Kærsgaard paa samme Egn, hvor han dog først tog Ophold fra 1876 til 1885, da han solgte den og flyttede til Horsens; sine to sidste Leveaar boede han paa Frederiksberg.

Som ung var han med til at stifte Sorø Amts Landboforening, 1862 Horsens Landbrugsforening, hvis Formand han blev de første 14 Aar, men huskes dog især for sin Andel i Stiftelsen af Foreningen af jydsk Landboforeninger 1872, hvor han var Formand 1872-74 og 1875-76 samt Æresmedlem siden 1879; ogsaa Landmandsforsamlingerne satte han sit Præg paa, var 1872-87 Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelse; desuden en Aarrække Sogneraadformand, Repræsentant for Brandforsikringen Jylland samt Tilsynsmand ved Landbohøjskolen.

Ved Folketingsvalget 1864 stillede han sig i Bjerre-Kredsen mod Møller A. M. Jensen,

14*

Barritskov, som just havde fortrængt Folketingsmand Eckardt ved Valgene til Rigsraadets Folketing; Heide sejrede med 321 Stemmer mod 211, men da han Aaret efter ogsaa søgte at fortrænge ham fra Rigsraadets Folketing, havde han intet Held med sig og traadte samme Aar tilbage som Folketingsmand.

Heide døde paa Frederiksberg 3. Maj 1895.

R. 1867. DM. 1872.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. M. Galschiøt: Landbrug og Landmænd i Danmark, 1888.

Henriksen, Henrik Jensen, 1847-1938, Proprietær. Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 5. Januar 1892 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 3. Juni 1847 i Skovgaard i Øster

Starup Sogn Syd for Vejle, Søn af Gaardejer Jens Henriksen; gik paa Kolding Realskole 1857-63 og paa Askov Højskole 1865-66 og uddannedes ved Landbruget. Henriksen blev 1877 Ejer af Gaarden Bøgeskov i sit Fødesogn samt af Christiansdal i det Nord for liggende Ødsted Sogn, men mistede omkring Aarhundredskiftet det meste af, hvad han ejede. 1902 fik han en Lotterikollektion.

1880-95 var han Medlem af Skolekommissionen samt Kirkeværge, 1879-80 Forligsmægler, blev 1885 Medlem af Bestyrelsen for Vejle Amts Landboforening, 1886 Formand for Sygekassen og blev desuden Taksationsmand for Kreditforeningen af Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, Formand for Hegns- og Vandsynsmændene og Medlem af Landvæsenskommissionen.

Ved Suppleringsvalget i Kolding-Kredsen efter Christen Bergs Død opstillede Venstre Henriksen, som valgtes med stort Stemmetal Januar 1892, genvalgtes ved det ordinære Valg 3½ Maaned senere samt i 1895, men trak sig 1898 tilbage for Enevold Sørensens. Henriksen tilhørte det Bergske Venstre, senere Venstrereformpartiet.

Han døde 11. Oktober 1938.

Tillæg til Rigsdagskalender 1890, 1892.

Hermansen, Anders, 1800-89, Skolelærer, Landmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 4. Distrikt (Give) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Venstre.

Født i Størsbøl Øst for Esbjerg 14. Maj 1800, holdt Vinterskole i Vong og Ravnso i Tiden 1815-20, medens han om Sommeren drev Landbrug og Handel, var derpaa i fire Aar Lærer i Jernved Nord for Ribe, ernærede sig

1824-32 som Bissekræmmer og havde som saadan siden 1827 fast Standkvarter i Vindelev ved Vejle, købte 1832 en Gaard i Nabolandsbyen Sandvad og 1854 Holtum Mølle paa samme Egn, hvorpaa han 1856 solgte sin Gaard. Senere erhvervede han en Gaard i Vindelev. Han var 1851 Medstifter af Ulдум Højskole.

1842-56 var han Sogneforstander og valgtes ogsaa til Sognefoged.

Til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 blev Anders Hermansen valgt i Give-Distriktet, der ogsaa Aaret efter satte ham ind som Kredens Folketingsmand med et meget lille Stemmetal. 1852 trak han sig tilbage.

Han døde paa sin Gaard i Vindelev 26. Juni 1889.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hersleb, Ove Malling, 1814-1900, Herredsfoged. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1864. — Højre.

Født 17. November 1814 i Nyborg, Søn af Byfoged Peder Hersleb, blev Student 1833 fra Solø Akademi, juridisk Kandidat fem Aar senere, By- og Herredsfuldsmægtig i Vejle 1838, Sagførerfuldmægtig i København 1842 og Aaret efter konstitueret Byfoged i Vejle og Herredsfoged i Nørvang og Tørrild Herreder.

1845 blev han Byfoged i Vejle, 1852 tillige Byskriver, og 1861 blev han Herredsfoged og Skriver i Voer og Nim Herreder samt Birkedommer og Skriver i Stensballegaards Birk; han tog sin Afsked 1884. Han var Medlem af Direktionen for Spare- og Laanekassen for Horsens og Omegn.

Da Pastor P. F. A. Hammerichs Folketingsmandat for Vejle-Kredsen 1861 blev ledigt, kaaredes Hersleb i hans Sted, men opstilledes ikke ved Valget i 1864; ved Folketingsvalget 1887 stillede han sig imidlertid i Horsens-Kredsen mod Folketingsmand Fr. Bajer, der sejrede med 2329 Stemmer mod 1252.

Han døde 16. Juli 1900 paa Frederiksberg.

Kancelliraad 1847. Justitsraad 1856. R. 1867. DM. 1874.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Hertz, Christian Ehlers, 1795-1866, Borgmester, Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 16. Februar 1858 - 14. Juni 1861. — Konservativ.

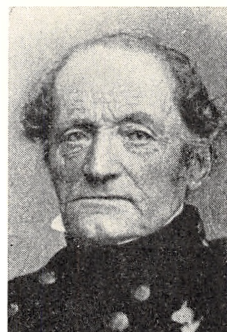
Født i Nørhaa Præstegaard Sydvest for Thisted 28. Marts

1795, Søn af Biskop Jens Michael Hertz; blev Student 1812, Secondløjtnant 1813, gjorde Tjeneste ved Ingeniørkorpset 1814-22, hvorpaa han blev Premierløjtnant. 1819 havde han taget juridisk Embedseksamen og udnævntes 1922 til Byfoged og Skriver i Odense, var 1829-42

Herredsfoged og Skriver i Nørre og Bølling Herreder; hvorefter han blev Byfoged i Frederikssund og Herredsfoged og Skriver i Horns Herred og endelig 1848 Borgmester og Auktionsdirektør i Aarhus.

Hertz valgtes 1843 til Formand for Tiendekommisionen for Frederiksborg Distrikt og Horns Herred. Han har udgivet »Bemærkninger til Kong Christian V's danske Lov . . .«, 1838-42, og »Overdomstolenes Anvendelse og Fortolkning af en Del Lovsteder og Forordninger«, 1852-61.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Skern-Distriktet, hvor Lærer Jens Pedersen imidlertid fik ti Stemmer mere end Hertz, som

først ved et Suppleringsvalg i Aarhus-Kreds- sen Februar 1858 kom ind i Folketinget som Afløser af C. E. van Dockum; Hertz genvalgte ved de ordinære Valg fire Maaneder senere, men lod sig ikke genopstille 1861.

Han døde i Aarhus 14. Januar 1866.

Kancelliraad 1827. Justitsraad 1840. R. 1849. Konferensraad 1864.

Bricka I. Salmonsens I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Hey, Frederik Larsen, 1857-1925, Forretningsmand, Konsul. Landstingsmand for 6. Kreds 19. September 1902 - 20. April 1918. — Frikonservativ.

Født 21. Februar 1857 i Odense, Søn af Vinhandler Frederik Wilhelm Hey; gik 1866-72 i Odense Katedralskole, derefter paa Grüners Handelsakademi og oplærtes ved Handelen i København og i Udlandet, hvor han bl. a. var paa Studieophold i Bordeaux. 1879 optoges han i Faderens Forretning, som han ved dennes Død 1891

overtog og i 1912 udtraadte af, medens hans aktive Arbejde som Vinhandler ligger 1885-1908; endvidere blev han 1889 Medejer og Leder af Fyns Glasværk, ledede 1907 Sammenslutningen af de fleste danske Glasværker, som overgik til A/S Kastrup Glasværk, hvis kontrollerende Direktør han blev, ejede en Aarrække Rosdala Glasbruk i Småland og siden 1919 Hovedgaarden Billeshave ved Strib.

1897-1902 var Hey Medlem af Odense Byraad og af dettes Kasse- og Regnskabsudvalg, 1891-1916 Værge for St. Knuds Kirke i Odense, 1885-1903 fransk Konsularagent og 1895-1916 spansk Vicekonsul, Medstifter af og Formand for Østifternes Hypotekforening 1901-14, for Fyns kommunale Telefonelskab 1906-11 og for Genforsikringsaktieselskabet Skandinavia samt Formand for adskillige andre Aktieselskaber; han var endvidere kgl. Kommissarius i Den sjællandske Bondestands Sparekasses Likvidationsafdeling 1909-16, Medlem af Privatbankens Bankraad fra 1911, af Bestyrelsen for Absalon fra 1910 og af Københavns Havnebestyrelse 1917-19.

Ved Landstingsvalgene 1902 stillede han sig i 6. Kreds, hvor han valgtes blandt andet paa en Del socialdemokratiske Stemmer, som paa denne Maade ønskede at hindre Valget af en udpræget Agrarpolitiker. Konsul Hey sluttede sig til de Frikonservative, hvor han hurtigt fik en fremskudt Stilling; han blev saaledes Medlem af Kommissionen af 1903 angaaende Invaliditets- og Alderdomsforsikring, af 1906 ang. en Omordning af vor Repræsentation i Udlandet, af 1910 om Sparekasser og Banker, af 1912 angaaende en Toldforordning og af 1911 om Statsbanerne samt var fra 1910 Medlem af Toldraadet, fra 1915 af Jernbaneraadet og senere af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank. Han var 1908-10 Sekretær i Landstinget.

Han genvalgte i 6. Landstingskreds ved de følgende Valg, men lod sig ikke genopstille i 1918; han døde paa Billeshave paa Fyn 17. Oktober 1925.

R. 1898. DM. 1908. K² 1911. K¹ 1923.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903-15. Heinberg: Danske Erhvervsmænd, 1930. Blaa Bog 1925.

Hindenburg, Arthur Leopold, 1832-1913, Højesteretsadvokat. Folketingsmand for Københavns 6. Valgkreds 22. September 1869 - 25. April 1876. — Højre.

Født 2. August 1832 i København, Søn af Kaptajn Georg Daniel Hindenburg; Student fra Metropolitanaskolen 1850, cand. jur. 1855, derefter Fuldmægtig hos C. Alberti og senere paa et fransk Sagførerkontor; 1860 blev han Prøveprokurator, 1862 Overretsprokurator, Aaret efter Højesteretsadvokat, 1872 Dr. jur. og 1885-1901 konstitueret Kammeradvokat.

Hindenburg var 1872-79 Medlem af Industribankens Bestyrelse, 1870-96 af Bestyrelsen for Nørrebros Sporvej, 1873 Medstifter af Dansk Husflidsselskab, dets Næstformand til 1882, derefter Medlem af Bestyrelsen for Københavns Husflidsforening, siden 1884 i Bestyrelsen for De Spannørske Legater, endelig Stifter af og en Aarrække Formand

for Dansk Selskab for international Søret og Deltager i flere internationale Kongresser.

Ved Valgene til Folketinget i Efteraaret 1866 stillede han sig i Nykøbing F.-Kredsen mod D. G. Monrads Afløser her, Venstremanden, Lærer A. C. Hansen, men opnaede kun godt halvdant Hundrede Stemmer; ved næste Folketingsvalg, 1869, opstilledes han i Københavns 6. Kreds, som Professor A. Steen just havde forladt, og bevarede med Lethed Kredsen for Højre, kaaredes baade 1872 og 73, men søgte ikke Genvalg 1876.

Hindenburg var 1873-82 Medlem af Kommissionen om en Sø- og Handelslovbog; havde selv 1860 skrevet en Haandbog i den danske Vekselret, 1872 Doktordisputatsen »Om Køb og Salg« og flere Artikler i juridiske Tidsskrifter. I Provisorieaarene skrev han under Mærket »Z« i Berlingske Tidende en Del Artikler, der vakte Opsigt. Senere udkom en Afhandling om Danmarks Apotekervæsen 1896 og 1899 et Flyveskrift »Imod Strømmen«.

Han døde i København 25. Marts 1913.

R. 1882. DM. 1888. K² 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Pennetegninger, 1870 og 75. Blaa Bog 1912.

Hiort-Lorenzen, Hans Rudolf, 1832-1917, Redaktør, Stiftsskriver. Folketingsmand for Odense Amts 3. Valgkreds (Assens) 3. Januar - 22. Marts 1879 (Valget blev forkastet). — Højre.

Født 16. August 1832 i Haderslev, Søn af den kendte sønderjydske Politiker og

Stænderdeputerede Peter Hiort Lorenzen; blev 1851 Student fra Sorø, 1856 slesvigsk juridisk Kandidat fra Flensborg og Sekretær i Haderslev hos Amtmanden, Protokolfører for Stænderforsamlingen i Flensborg 1857, Borgmester, Politimester

og Byfoged i Eckernførde 1859-60 og derefter Herredsfoged for Satrup og Maarkjær Herred, dog boende i Byen Slesvig, hvorfra han maatte flygte under Krigen 1864 for i et Aarstid at fungere som Bestyrer for Lazarettet paa Frederiksberg Slot i København.

Hiort-Lorenzen tog sin Afsked som dansk Embedsmand og vendte tilbage til Sønder-

jylland. I 1868 blev han Ejer af Bladet »Dannevirke«, hvortil han seks Aar senere lagde Bladet »Freja«, og støttede herigenem Danskheden Syd for Grænsen, hvilket blandt andet 1875 skaffede ham Fængselsstraf og 1877 nødsagede ham til at flytte til Danmark for ikke at risikere en formel Udvisningsordre. Han blev Aaret efter Redaktør af Bladene »Nationaltidende« og »Dags-Telegraf«, hvorfra han i 1893 trak sig tilbage for Resten af sin Levetid at beklæde Embedet som Stiftsskriver i Sjællands Stift og Forvalter af Roskilde Domkirkes Gods.

1898-1907 var han Medlem af Baroniet Løvenborgs Administrationskommission, og 1906 blev han Medlem af Bestyrelsen for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie, idet han allerede forinden havde indlagt sig Fortjeneste ved Udgivelsen af adskillige genealogiske Værker og som Medredaktør af andre, saaledes af Dansk Adelsaarbog siden 1884. Hans Erindringer udkom to Aar efter hans Død.

Ved Folketingsvalget 1879 opstilledes han i Assens-Kredsen mod dennes tre Aar forinden valgte Venstre-Folketingsmand, Redaktør Jørgen Pedersen, der kun opnaede 730 Stemmer mod Hiort-Lorenzens 742, men en Valgklage resulterede i, at Valget forkastedes. Ved Omvalget trak Hiort-Lorenzen det korteste Straa og lod sig ikke senere genopstille.

Han døde i Roskilde 14. Juni 1917.

R. 1880. Etatsraad 1893. DM. 1907. K² 1911.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. III. Tid. 1912, Nr. 47. H. R. Hiort-Lorenzen: Erindringer fra Sønderjylland, 1919. Blaa Bog 1917.

Hjerrild, Jens Christian, 1801-70, Hospitalforstander. Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født i Øse ved Varde 25. Juli 1801, Søn af Sognepræst Hans Hjerrild, var Skriver paa Varde Byfogedkontor 1816-20, blev eksaminatus juris 1821, Fuldmægtig paa samme Kontor Aaret efter, Amtsfuldmægtig i Skanderborg 1825, i Vejle 1826 og i Aarhus 1829, alle Stederne med Stiftamtmand C. G. Rosenørn som

overordnet. 1837 blev han Hospitalsforstander i Horsens og senere Godsforvalter ved Stensballegaard; desuden blev han Medlem af Administrationen for Ussinggaards Fideikommiss 1843 og for Rosenvold 1847. Han købte 1850 Avlsgaarden Store Skovsgaard ved Hobro, som han solgte igen 1852.

Ved det første Valg til Folketinget, 1849, valgtes Hjerrild ved Kaaring i Horsens Bykreds, som han repræsenterede paa Tinget til næste Valg. Han stillede sig ikke i 1852, heller ikke senere. Han var meget konservativ.

Han døde 25. September 1870.

Kancelliraad 1850.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hjort, Vilhelm Billeskov, 1813-67, Postinspektør. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 27. Maj 1853 - 10. Maj 1854. — Konservativ.

Født 13. Marts 1813 i Ribe, Søn af Biskop Victor Christian Hjort. Han blev Student fra Ribe 1830, juridisk Kandidat 1835, Volontør paa Københavns Toldkontor 1839, Fuldmægtig paa Frederiksværk Birkekantor Aaret efter og en Tid konstitueret Birkedommer, 1841 konstitueret, 1842 fast ansat Fuldmægtig i Generalpostdirektionens danske Sekretariat, 1848 Kontorchef og Postsekretær, 1852 Postinspektør for Østifterne og Slesvig samt 1857 Kommitteret i Generalpostdirektoratet.

Han førte paa sit Lands Vegne de Forhandlinger, der i 1847 førte til Postoverenskomsten med Sverige og i 1851 med Norge; han sluttede sig 1864 til Augustforeningen.

Da Orla Lehmann i Februar 1853 forlod Vejle-Kredsen, stillede Hjort sig her til Folketingsvalget sammen med Gaardejer T. Linnemann, som sejrede, men imidlertid ikke søgte Genvalg ved de nye Valg tre Maaneder senere, hvor Hjort blev valgt; han traadte ud igen, inden et Aar var gaet, og søgte ikke senere Genvalg. Han var Tilhænger af Helstatstanken og stemte ikke for Mistillidsadressen Marts 1854. Hjort var 1853-54 en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 23. November 1867.

Justitsraad 1852. R. 1856. Etatsraad 1862.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Bricka I. Elvius og Hjort-Lorenzen: Danske patriciske Slægter, 1891, S. 154.

Hjorth, Anders Jensen, 1809-89, Godsforvalter. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aalborg Amts 1. Distrikt (Nørresundby) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 13. November 1809 paa Vejgaard paa Læsø, Søn af Kammerraad Bøje Christian Hjorth; blev eksaminatus juris 1826, Assistent hos Byfogeden i Sæby, Fuldmægtig paa Herredskontoret i Nørresundby og 1832-54 Godsforvalter hos J. E. T. Skeel paa Birkelse; omtrent samtidig arveforpagtede han Gaarden Aastrup, som han atter afhændede 1855, begge Ejendomme laa Nordvest for Nørresundby. Han blev 1855 Prokurator i Lemvig.

1842 blev Hjorth Suppleant og 1848-55 Medlem af Aalborg Amtsraad. 1841 valgtes han til Stænderdeputeret for Jyllands 3. Landdistrikt, genvalgtes 1847 og deltog i Stænderforsamlingen i Viborg 1842 og 46.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig sammen med Lærer Rasmus Sørensen og Stiftsprovst P. T. Hald i Nørresundby-Distriktet og valgtes med størst Stemmetal; senere søgte han ikke Valg til Rigsdagen, men stillede sig 1865 i Lemvig til Rigsraadets Folketing, dog uden Held.

Han døde 12. April 1889 i Lemvig.

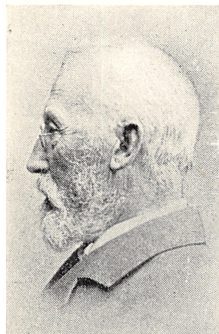
Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, S. 39, 1922. Fra Himmerland og Kjær Herred, Bd. VI, S. 343-44, 1929.

Hjorth, Andreas Larsen, 1829-1904, Lærer. Folketingsmand for Bornholms 1. Valgkreds (Rønne) 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 13. Februar 1829 i Rønne, Søn af Smed Lars Hjorth; han kom 1847 paa Jønstrup Seminarium, hvorfra han 1849 dimitteredes og samme Aar ansattes som Lærer ved Borgerskolen i sin Fødeby, blev Førstelærer og Skoleinspektør sammesteds

1872 og tog 1899 sin Afsked. Desuden havde han gennem mange Aar været Time-lærer i Regning og Tegning ved Rønne lærde Skole.

Hjorth var 1868-74 og 1875-86 Medlem af Bornholms Amtsraad og med enkelte mindre Afbrydelser Medlem af Rønne Byraad fra 1864 til 1891; en Overgang var han Formand for Borgerrepræsentationen og Medlem af Ligningskommissionen, Medstifter af og Formand for Rønne Haandværker- og Industrieforening, Formand for

Sløjd- og Husflidsforeningen, for Bibelselskabet, for Rønne frivillige Understøttelsesforening og for Bornholms Lærerforening 1852-62 og 1882-89. Hjorth var en kendt Mineralog, udgav en Del Arbejder om dette Emne og skænkede sin mineralogiske Samling til Bornholms Museum.

Ved Folketingsvalget 1864 kaaredes han i Rønne-Kredsen som Afløser for Lucianus Kofod, kaaredes paany Juni 1866 og stemte for den reviderede Grundlov, men opstilledes ikke senere. Hjorth var 1864-66 en af Folketingets Sekretærer og i de samme Aar tillige Medlem af Rigsraadets Folketing.

Han døde 20. Maj 1904; et Mindesmærke rejstes over ham paa Rønne Kirkegaard.

DM. 1878.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914, S. 556. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 4. Afsnit, 1938, S. 70-73.

Hoffmeyer, Andreas Brock, 1809-76, Artillerikaptajn. Folketingsmand for Præstø Amts 1. Valgkreds (Store Hedinge) 4. December 1849 - 4. August 1852. — Konservativ.

Født 22. Marts 1809 i Store Hedinge, Søn af Købmand Henrik Hoffmeyer; blev 1819 Volontær ved Artilleri-Instituttet, Kadet 1822, Stykjunker fire Aar senere og efter at have taget Eksamen med Udmærkelse Sekondløjtnant i Artilleriet 1830, Lærer i Matematik ved Landkadetakademiet 1833-42 og desuden Medbestyrer af en Realskole i København 1839-41, kar. Premierløjtnant 1834, Kaptajn 1843, foretog som saadan Undersøgelser over Krudtfabrikation og var 1848-50 ansat ved Laboratoriet i København. 1850 var han kommanderende Artillerioffi-

cer i Nørrejylland, 1852 Chef for Laboratoriet i Rendsborg, 1856 Major og Tøjmaster sammesteds, men forflyttedes samme Aar som Laboratoriechef til København, blev 1863 Oberstløjtnant og Tøjmaster ved Københavns Arsenal og Aaret efter afskediget som Oberst; 1866 bestyrede han paa Christianshavn en Fabrik for Udvalsning af gammelt Smedejern, men maatte allerede det følgende Aar opgive den og kastede sig i sine sidste Aar over Studiet af Ægyptologi.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Store Hedinge uden Held; bedre gik det Aaret efter ved Folketingsvalgene sammesteds, hvor han med godt 200 Stemmers Flertal sejrede over Hans Egede Schack; men ved næste Valg, 1852, opstillede Venstre Arvefæster Lars Hansen, Bjælkerup, den samme, som ved Valgene 1848 havde besejret ham. Paa samme Maade gik det nu, og Hoffmeyer lod sig ikke senere genopstille; han havde 1851 været protokolførende Medlem af Kommissionen ang. Hærororganisationen.

Hoffmeyer, der 1852 blev Medlem af Femtejunioreningens Bestyrelse, udgav 1848 »Tvende Taler i Anledning af Valget til Rigsforsamling i Storehedinge 2. og 5. Oktober«, 1855 i Tidsskrift for Krigsvæsen »Udkast til en ny Organisation for den danske Armee« og 1856 tre »Polemiske Blade om Armee-Organisation«.

Han døde 17. Juni 1876 i Store Hedinge.

R. 1851. DM. 1859.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon + Suppl.

Holberg, Diderik August, 1804-83, Sognepræst. Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849 - 19. Juni 1852 og 3. Juni 1853 - 20. Juni 1855 samt Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 4. Juni - 12. Oktober 1866. — Venstre.

Født 16. September 1804 i Sorø, Søn af Byfogedfuldmægtig Hans Hofman Holberg; Student fra Vordingborg Skole 1822, cand. theol. 1827, Huslærer hos Amtsforvalteren i Vejle, Kateket og Førstelærer ved Roskilde Borgerskole 1832 og 1841 Forstander for

Skaarup Seminarium, hvis konstituerede Leder han havde været siden 1835. Desuden blev han 1842 Sognepræst i Skaarup, ira 1850 i Nørre Aaby og Indslev, til han 1872 tog sin Afsked.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Kværndrup-Distriktet paa Fyn sammen med Sognefoged Hans Christensen, der blev den foretrukne med over to Trediedele af Stemmerne; ved Landstingsvalgene Aaret efter valgtes han i 6. Kreds, men

udtraadte 1852 for Aaret efter atter at stille sig. Han valgtes, men stillede sig ikke ved Nyvalgene 1855; derimod stillede han sig som Modstander af den reviderede Grundlov til Valg i Middelfart-Kredsen 1866 mod dennes Folketingsmand, Gaardfæster Niels Andersen, Husby, der maatte vige Pladsen; men ved Valgene fire Maaneder senere kaa-redes en anden, og Holberg stillede sig ikke senere.

Han døde 7. April 1883.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84, 1885-87. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Holch, Hans Christian, 1837-1906, Borgmester. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 3. Januar 1879 - 20. April 1892 og Landstingsmand for 5. Kreds 19. September 1894 - 19. September 1902. — Højre.

Født 12. August 1837 i Landerslev ved Jægerspris, Søn af Lærer Hans Peter Christopher Holch; blev Student fra Frederiksborg 1856, cand. jur. 1862, var nogle Aar Amts- og Sagførerfuldmægtig, 1867-81 Prokurator i Helsingør, derefter By-

og Herredsskriver i Hillerød og fra 1890 By- og Herredsfoged samt Borgmester i Nykøbing F.

Holch var 1871-75 Formand for Helsingør Sogneraad, 1874-81 Medlem af Frederiks-

borg Amtsraad, 1885-90 af Hillerød Byraad samt Overligningskommissær, 1890-1906 Direktør for Sparekassen i Nykøbing F. og en Aarrække (til 1890) Formand i Gribskov-Banens Bestyrelse samt Medlem af Købstadforeningens Bestyrelse, hvis Repræsentantskab han 1894 fik Sæde i.

Ved Folketingsvalgene 1876 stillede han sig sammen med Venstremanden, Gaardejer Ole Larsen i Frederiksværk-Kredsen, hvor sidstnævnte valgtes med et Flertal paa kun 15 Stemmer; ved det paafølgende Valg, 1879, erobrede Holch Kredsen og genvalgtes til 1892, da han af Helbredshensyn trak sig tilbage. To Aar senere opstilledes han til Landstingsvalg i 5. Kreds, repræsenterede denne til Nyvalgene 1902, hvor han ikke opstilledes. Han støttede Forligsbestræbelserne inden for Højre stærkt, var Partiets Ordfører blandt andet ved Forhandlingerne om de sociale Lovforslag og var Medlem af Toldkommissionen af 1895.

Han døde 15. August 1906 i Nykøbing F.

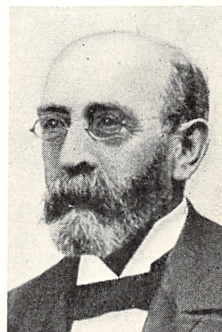
R. 1892. DM. 1905.

Bricka I og II. Salmonsens I. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Holck, Andreas Ulrik Oxholm, 1844-1907, Købmand, Menighedsforstander. Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving) 26. Juli 1881 - 28. Januar 1887. — Venstre.

Født 29. Maj 1844 i Kallundborg, Søn af

Købmand J. G. H. Holck, gik i Privatskole i Skanderborg, senere i Kolding Realskole, oplærtes til Handelen, dels i Faderens Forretning, dels i Randers. 1866 drog Andreas Holck til Nordamerika, hvor han i 8 Aar førte et omskiftende Liv, bl. a. som Lægprædikant, og hvorfra han 1874

af et Missionsselskab sendtes til Danmark som Menighedsforstander for et lille Trossamfund, Kristi Menighed. Han overførte ogsaa fra Nordamerika Odd-Fellow Ordenen, hvis Stormester i Danmark han var 1878-89. Han grundlagte 1881 »Ugens Nyheder«, som han fra 1884 udgav sammen med Landstingsmand A. Dam, ligesom han

sammen med denne 1887 oprettede et Bogtrykkeri i København.

Ved Folketingsvalgene Maj 1881 stillede Holck sig i Sønderving-Kredsen mod dennes Rigsdagsmand gennem 25 Aar, Gaardejer Søren Kjær, som kun fik 64 Stemmer mere. Ved de nye Valg to Maaneder senere sejrede Holck, ligesom han opnaaede Generalvalg 1884, men i 1887 trak sig tilbage.

Han sluttede sig til den radikale Gruppe og 1884 til Det danske Venstre.

Holck gav 50,000 Kr. til Kærehave Husmandsskole og 35,000 Kr. til Magister Por-silds Grønlandstogt.

Han døde 9. Februar 1907.

Justitsraad 1892. R. 1893.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-1881, 1882.

Holck, Peter Carl Christian, 1802-65, Herredsfoged, Auditor. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 1. Distrikt (Fredericia) 5. December 1848 - 5. Juni 1849. — Højre.

Født 3. Januar 1802 i Tunis, Søn af Kap-tajnløjtnant, senere Kommandør Carl Christian Holck; blev Student fra Metropolitanskolen 1821, cand. jur. 1826, Auditor 1829, Overauditor 1835, 1842 desuden Garnisonsauditor i Fredericia og Herredsfoged i Elbo, Holmans og en Del af Brusk Herreder, 1851 var han en Overgang konstitueret Amtmand. Holck var 1837-43 Medlem af Kommissionen til Undersøgelse af den omfattende Kriminalaffære Dronninglund-Sagen og gjorde i 1848 en stor Indsats for Oprettelsen af de saakaldte Landvævninger.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaarede man i Fredericia Etatsraad P. G. Bang, som imidlertid udtraadte efter sin Udnævnelse til Indenrigsminister; ved Suppleringsvalget to Maaneder senere stillede Holck sig og opnaaede Valg med 166 Stemmer mod 105. Ved Landstingsvalget 1853 stillede han sig i 10. Kreds, men opnaaede kun 9 Stemmer.

Han døde 10. December 1865 i Fredericia. Kammerjunker 1840. R. 1846. Etatsraad 1861. Bricka II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Holm, Carl Frederik, 1806-82, Kontorchef, Toldkasserer. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 20. Juni 1851 - 4. August 1852. — Venstre.

Født 8. Juli 1806 i Helsingør, Søn af Bud ved Øresunds Toldkammer N. H. Holm; blev 1819 Elev ved Øresunds Toldkammers Translationskontor, fast ansat Aaret efter, Fuldmægtig 1838, 1. Translationskontorlør 1842, Chef for Translationskontoret 1849, konstitueret Kæmner 1852, Kasserer ved Toldkammeret 1855 og

1861-69 Toldkasserer i Horsens; sine sidste Aar tilbragte han i sin Fødeby Helsingør.

Holm skrev 1855 »Bidrag til Sundtoldens Historie, navnlig dens indre Udviklings Historie, eller 36 Aar under Øresunds Toldkammer«, 1860 »Om Embedsstanden paa fast Gage« og 1880 »Strøtanker om Tillægsgager til Embedsmændene«.

Ved Suppleringsvalget i Nykøbing S.-Kredsen 1851 efter Møller Andresens Tilbagetræden blev Bondevennerne enige om at opstille Holm; to lokale Folk blev ogsaa nævnt, den ene Lærer F. N. Andresen, som Aaret efter blev Holms Afløser, men begge traadte tilbage for Holm, som derefter kaaredes. Ved det ordinære Valg 1852 trak han sig imidlertid ud af det politiske Liv og lod sig ikke senere opstille.

Holm døde i Helsingør 27. November 1882.

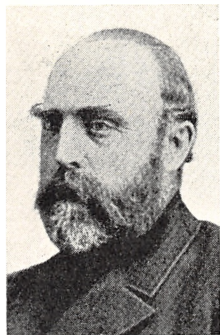
Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Fra Holbæk Amt, historiske Aarbøger XXIX, 1935, S. 165-68.

Holm, Christen Hansen, 1837-1914, Gaardejer. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 20. September 1872 - 14. November 1873 og Landstingsmand for 11. Kreds 24. September 1895 - 19. September 1902. — Venstre.

Født 14. Juli 1837 i Ulvborg Sogn Nord for Ringkøbing, Søn af Gaardejer H. P. Simonsen; besøgte Staby Højskole og var siden i nogle Vintre Lærer i Biskoler. Ved Giftermaal blev han 1863 Ejer af Gaarden Vennergaard ved Lem Syd for Ringkøbing. Han var Medlem af Sogneraadet gennem to Perioder 1865-70 og 1877-82, deraf i hver Periode de tre Aar Formand, endvidere var

han 1869 - 75 Taksationsmand og 1872 - 77 Medlem af Bestyrelsen for de fattiges Kasse.

Ved Valgene til Folketinget 1872 stillede han sig i Ringkøbing-Kredsen mod dennes Repræsentant gennem en lang Aarrække, Gaardejer Sylvester Jørgensen, som i Mellemtiden var blevet en Del til Højre og nu maatte nøjes med knap halvt saa mange Stemmer som Holm; en Gaardejer fra Nørre Omme, som ogsaa havde stillet sig, trak sin Kandidatur tilbage.

Under en Afstemning i Rigsdagen stemte Holm imidlertid mod Det forenede Venstre, og han blev ikke genvalgt 1873, hvor man foretrak Gaardejer M. P. Christiansen, Gammelsohn; 1879 søgte Holm at tilbageerobre Kredsen, men opnaaede kun op mod en Fjerdedel af de afgivne Stemmer. Senere sluttede Holm sig til det Bojsenske Venstre, og ved et Suppleringsvalg i 11. Landstingskreds efter Skolebestyrer Th. Nielsens Død blev han valgt ind i Landstinget. Han lod sig ikke genopstille 1902.

Holm døde 4. Januar 1914.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899.

Holm, Christian Oluf, 1856-1942, Proprietær. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 25. Maj 1909-20. Maj 1910. — Højre.

Født 29. Maj 1856 paa Ribberholt ved Frederikshavn, Søn af efternævnte Folketingsmand, Sparekassedirektør Jens Jørgen Holm; blev Landbrugskandidat 1877, foretog Rejser i Tyskland og England og var 1880-1915 Ejer af Hovedgaarden Eskjær.

Holm var en Aarrække Medlem af Sogneraadet, i ti Aar

Formand for Sogneraadet samt Formand for Mejeriet, Forligskommissær 1900-1913, Vurderingsformand for Skagens Vurderingskreds fra 1903, i ca. 15 Aar Næstformand i

Landboforeningen for Hjørring Amt, fra 1930 Æresmedlem. Han var ligeledes en Aarrække Formand for Planteavlforeningerne i Amtet, Næstformand i Repræsentantskabet for Nordjysk Bank, Formand for Vurderingsformændenes Forening og gennem 30 Aar Vurderingsmand for umyndiges og andre under offentligt Tilsyn staaende Midler.

Ved Folketingsvalget 1909 stillede han sig i Faderens gamle Kreds, Frederikshavn-Kredsen, mod dennes Venstre-Folketingsmand gennem 17 Aar, Gaardejer Hans Madsen, der kun opnaaede 980 Stemmer mod Holms 1118, men ved Valget Aaret efter faldt han for den senere Trafikminister Thomas Larsen. Holm stillede sig i Nørresundby-Kredsen 1918, men uden Held. Han døde 6. Juni 1942.

R. 1914. DM. 1929.

Medlemmerne af Folketinget 1910. Blaa Bog 1942.

Holm, Christian Frederik, 1796-1879, Departementschef. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 (modtog ikke Valget).

Født 30. November 1796 i København, død 27. Maj 1879 paa Frederiksberg.

Bricka I og II.

Holm, Harald Emil Larsenius, 1848-1903, cand. theol., Statsrevisor. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Verninge) 11. Oktober 1876 - 9. April 1895 og for Odense Amts 8. Valgkreds (Verninge) 9. April 1895-9. Februar 1903. — Venstre.

Født 19. April 1848 i København, Søn af Typograf, senere Musikdirektør Christian Emil Harald Holm; gik som Dreng i Det forenede Velgørenhedsselskabs Skole, undervistes videre af nogle af denne Skoles Lærere og tog 1867 Studentereksamen, boede 1870-75 paa Regensen og tjente som Lærer i private Hjem, blandt andet hos Høgsbro og Grundtvig; førstnævnte blev 1877 hans Svigerfader. 1875 blev Holm cand.

theol., var 1878-83 Medredaktør af Dansk Folketidende, derefter en Tid Medarbejder ved Morgenbladet, 1871-82 Korrespondent til forskellige norske og svenske Blade, siden 1894 til en Række danske Provinsblade.

1878 stiftede han Københavns Højskoleforening, hvis Formand han blev, og 1887 oprettede han Højskolehjemmet i Helgolandsgade, som han bestyrede til sin Død. Fra 1887 var Holm Medlem af Bestyrelsen for Dansk Skoleforening og for de fælles nordiske Skolemøder i Kristiania og Stockholm 1885 og 95, tog 1890 væsentlig Del i Stiftelsen af Københavns Valgmæssighed, blev senere dens Kasserer og Sekretær, var desuden Medlem af Bestyrelserne for Dansk Folkemuseum og Dansk Husflidsselskab, siden 1900 Kasserer og Næstformand i sidstnævnte, og 1890-91 i Bestyrelsen for Den liberale Vælgerforening i København.

Ved Folketingsvalget 1876 stillede han sig i Kerteminde-Kredsen uden Held mod Højremanden, Gaardejer Cornelius Petersen, men da der knapt et halvt Aar senere afholdtes Suppleringsvalg i Verninge-Kredsen, blev Holm Venstres Kandidat her, valgtes med over to Trediedele af Stemmerne og genvælgtes til sin Død. Han tilhørte i Begyndelsen Det forenede Venstre, fra 1878 Det moderate, gik 1884 ind i Det danske Venstre og hørte siden 1887 til Det forhandlende.

Tinget valgte ham 1891-94 til Statsrevisor og 1894 til Medlem af Københavns Havnerraad. 1890-1903 var han Medlem af Finansudvalget, 1892 Medlem af Kommissionen om offentlige Arbejder i København, 1896 Medlem af Bestyrelsen for Dansk Skolemuseum og 1900 Censor ved Skolelærereksamen.

Holm har skrevet en Del politiske Smaaskrifter, saaledes blandt andet 1884 »Af Højres politiske Børnelærdom«, 1885 »Den sidste Vinters Kamp«, 1886 »Provisorieministeriet og Rigsdagen« og 1887 »Med hvilken Ret befæster man København?«

Han døde i København 9. Februar 1903.

R. 1894.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Den danske Højskole, 1903, S. 489-576. Harald Holm, Bidrag til en Levnedstegning ved et Medlem af Københavns Højskoleforening (Højskolebladet, 1903, S. 417-22, 449-60 og 487-96). III. Tid. 1903, Nr. 20. Mindetale i Folketinget 10-2-1903 (Trier), Tidenden Sp. 3102-03.

Holm, Jens Jørgen, 1828-1906, Proprietær. Folketingsmand for Hjørring Amts 1. Valgkreds (Frederikshavn) 14. Juni 1864-4. Juni 1866 og 22. September 1869-20. September 1872. — Højre.

Født 17. Juni 1828 paa Hovedgaarden Eskjær mellem Hjørring og Frederikshavn, Søn af Landmand Chr. Pedersen Holm; han uddannedes ved Landvæsen og blev 1857 ved Ægteskab Ejer af Gaarden Ribberholt paa sin Hjemegn. Han solgte Gaarden i 1885 og bosatte sig i Frederikshavn.

Holm var Medlem af Sogneforstanderskabet 1859-64 og paany 1868-73, Formand 1860-64, 1868-69 og 1873 samt Medlem af Skolekommissionen, desuden fra 1857 Sognevurderingsformand og ligeledes i en lang Aarrække Forligsmægler og fast Vurderingsmand for Udlaan af umyndiges Midler. Endelig var han gennem tyve Aar Medbestyrer af Frederikshavn og Omegns Sparerkasse, de sidste 6 Aar dens administrerende Direktør.

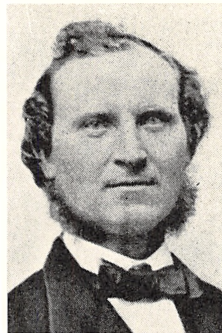
Ved Folketingsvalget 7. Juni 1864 var Fabrikant F. C. F. Tutein, Skagen, eneste Kandidat, men opnaaede ikke Stemmer nok til at blive valgt; ved Omvalget en Uge senere stillede Holm sig og valgtes med ret stort Stemmetail. Ved det kommende Valg Juni 1866 stillede Holm sig ikke, og Tutein kaaredes, men ved Valget 1869 stillede Holm sig igen og fik over dobbelt saa mange Stemmer som Venstres Kandidat, Lærer Nielsen; 1872 faldt Holm imidlertid for Redaktør Vogelius og stillede sig ikke mere.

Han døde 9. Maj 1906.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922, S. 203-04. Pennetegninger, 1870.

Holm, Peter Thygesen, 1848-98, Skræddermester. Folketingsmand for Københavns 5 Valgkreds 25. Juni 1884-8. August 1898. — Socialdemokratiet.

Født 7. Oktober 1848 i Idstrup paa Falster, Søn af Husmand, Væver Thyge Petersen; kom i Skrædderlære i Nykøbing F. og i Odense, blev 1867 Svend og rejste til København, hvor han 1875-79 var Bestyrer af Skræddernes Produktionsforening og derefter slog sig ned som selvstændig Skræddermester.

Holm var 1873 Medstifter af Skræddernes Fagforening, den første Sammenslutning herhjemme med denne Benævnelse, var dens Formand 1874-75 og 76-81, stiftede paa et Møde i Horsens i Foraaret 1875

Almindeligt dansk Skrædderforbund og var dets Formand til det i 1879 opløstes, deltog i Reorganisationen 1877 af Arbejderbevægelsen og dens Blad »Social-Demokraten«, blev Medlem af Kontrolkomiteen, 1876 af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse, 1878 Medstifter af Social-

demokratisk Forbund, 1886 Medlem af Bestyrelsen for Arbejdernes Fællesbageri og 1897 Medlem af Borgerrepræsentationen, der Aaret efter valgte ham til Viceformand.

Samme Aar, 1898, blev han sigtet for, at han i Spekulationsøjemed havde misbrugt sin Viden om forestaaende kommunale Grundkøb, og han døde syg og nedbrudt i Fængselet efter at have nedlagt sine Hverv.

Ved de to Folketingsvalg 1881 stillede han sig begge Gange i Københavns 5. Valgkreds mod Højres nye Folketingsmand efter C. St. A. Bille, Professor Goos, som det dog først i 1884 lykkedes ham at besejre; Holm genvalgtes siden med stigende Stemmefler-tal. Han nedlagde sit Mandat 8. August 1898.

Han døde 26. September 1898 i København.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Frejlif Olsen: Danske Socialister, 1892. Rigsdagskalender, 1887 og 90. C. E. Jensen og Fr. Borgbjerg: Socialdemokratiets Aarhundrede, II, 1904. P. Holms Barndom og Ungdom, 1898.

Holm Villads Nielsen, 1829-1901, Gaardmand. Folketingsmand for Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 4. Juni 1866 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 15. Januar 1829 i Nørre Tranders ved Aalborg, Søn af Gaardejer Niels Villadsen, der døde 1838; siden 1839 Stedsøn af Gaardejer Christen Holm, hvis Navn han tog; købte 1858 en mindre Gaard i Nørholm ved Nibe, fik 1866 en større i Ferslev Syd for Aalborg, som han 1880 byttede bort for en Gaard i Findelstrup, for ti Aar efter at tilbytte sig endnu en Gaard i Brovst mellem Fjerritslev og Nørresundby; sine sidste Aar slog han sig ned i Vedsted ved Aaby.

1862-66 og 1883-88 var Holm Sogneraad-medlem, 1875-89 Repræsentant i Landbygningernes almindelige Brandforsikring, de sidste seks Aar Næstformand, og 1881-88 Repræsentant i Jydsk Husmandskreditforening samt fra 1889 Branddirektør; endvidere var han i en Aarrække Medlem af Aalborg Banks Bankraad.

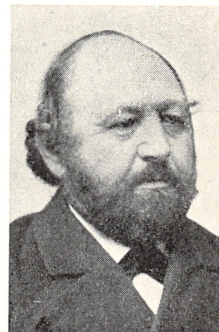
Da Redaktør Bernhard Ree 1866 trak sig tilbage fra Nibe-Kredsen, stillede Holm sig sammen med Lucianus Kofod; man valgte Holm, som var Modstander af den reviderede Grundlov, hvorefter han genvalgtes, ofte ved Kaaring, til han 1890 trak sig tilbage. Han tilhørte de første Par Aar den Wintherske Venstregruppe, sluttede sig 1870 til Det forenede Venstre, i hvis Bestyrelse han sad til 1878, hvor han fulgte Bojsen, tilhørte fra 1884 Det danske, fra 1887 Det moderate Venstre, en udpræget Forhandlings-Politiker, der ofte gik sine egne Veje.

Han døde i Vedsted 18. April 1901.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Penne-tegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, II, 1922. Fra Himmerland og Kiær Herred XXIX, S. 111-121.

Holst, Jens Palle Christian, 1795-1886, Prokurator, Godsejer. Landstingsmand for 10. Kreds 29. December 1849 - 20. Juni 1855. — Konservativ.

Født 26. Juni 1795 paa Sarabjerg ved Skanderborg, Søn af Prokurator, senere Herredsfoged Christian Gerhardt Marcus Christopher Holst; tog 1816 dansk-juridisk Eksamen og blev Prøveprokurator i Bjerre Herred, 1820-23 konstitueret Herredsfoged og Skriver i Voer og Nim Herreder, 1820-57 Prokurator i Horsens og 1827 Landvæsenskommissær i Skanderborg Amt. 1829 købte han Nedenskov og Vilholt Fæstegods, hvoraf han dannede et større

Gaardbrug, fik 1844 Bevilling til at anlægge et Dampbrænderi og byggede desuden 1846 Gaarden Rodvigsballe.

Holst mødte som Stænderdeputeret ved Forsamlingen i Viborg i Samlingerne 1844-48, var 1861-82 Medlem af Horsens Byraad og stadig dets Formand under Borgmester Jessens Fraværelse. Han tog megen Del i Byens Udvikling, og 1872 stiftede han et Legat paa 10,000 Kr. for Byen. I 1862 var han Medstifter og Medstyrer af Landboforeningen for Horsens og Omegn.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i 1848 stillede han sig i Ouder-Distriktet, hvor Venstre imidlertid fik Gert H. Winther valgt med kun 53 Stemmers Overvægt; derimod lykkedes det ham ved Landstingsvalgene 1849 efter et Par Omvalg at opnaa Stemmer nok til at blive valgt i 10. Kreds; her genvalgtes han 1853, men faldt 1855, og Forsøget paa at opnaa bedre Held ved et Suppleringsvalg Maaneden efter i samme Kreds lykkedes ikke; senere lod han sig ikke opstille. 1854 havde han stemt mod Mistillidsadressen til Ministeriet Ørsted, hvilket var medvirkende til hans Fald ved Valget Aaret efter.

Holst døde 22. Juli 1886.

Overkrigskommissær 1828. Justitsraad 1854. Etatsraad 1867. R. 1875.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Holstein, Carl Christian Frederik Adolph, 1816-81, Proprietær. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 7. Juni 1864 - 12. Oktober 1866. — Nærmest Konservativ.

Født 15. September 1816 i København, Søn af Kaptajn Carl Adolph Holstein, der døde Aaret efter Sønnens Fødsel. 1828-32 var han paa Landkadetakademiet, men blev ikke Officer. 1844 købte han Dyrehavegaard i Lyngby Sogn, som han 1877 solgte til Folketingsmand Johannes Hage.

Han var 1848-57 Medlem af Sogneforstanderskabet, siden 1854 dets Formand, 1856-77 Medlem af Københavns Amtsraad, Landvæsenskommissær 1859-77 og Repræsentant i Landbygningernes alm. Brandforsikring 1858-78.

Ved Valget 1864 og ved det første Valg 1866 kaaredes han til Folketingsmand for Lyngby-Kredsen, men i Oktober 1866 maatte han vige for den mere konservative Gaardejer P. Hansen, Overvægt, som sejrede med 150 Stemmers Overvægt. Holstein lod sig ikke senere opstille.

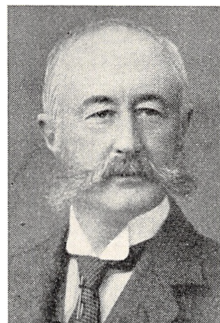
Tre Maaneder før Folketingsvalget 1864 var det lykkedes Holstein at besejre Kredsens Folketingsmand, Distriktslæge J. W. A. Rosen, ved Valget til Rigsraadets Folketing, og Aaret efter kaaredes Holstein ogsaa hertil. Han stod oprindelig Venstre nær, men blev efterhaanden konservativ, navnlig i Grundlovsspørgsmaalet.

Han døde i Lyngby 1. Januar 1881.

Jægermester 1869.

Holstein-Holsteinborg, Frederik Conrad Christian Christopher, 1856-1924, Lensgreve. Landstingsmand for 3. Kreds 20. September 1910 - 10. Juli 1914. — Højre.

Født 3. August 1856 paa Holsteinborg, Søn af Lensgreve Ludvig Holstein-Holsteinborg; Student 1876 fra Roskilde, lærte 1876-78 Landvæsen paa Lyngbygaard ved Brabrand, blev 1880 Landbrugskandidat, drev 1884-90 Spjellerupgaard ved Karrebæksminde, blev 1891 Generalforpagter af Grevskabet Holsteinborg og ved

Faderens Død Aaret efter Besidder af det.

1894-1921 var han Medlem af Holsteinborg-Venslev Sogneraad, fra 1895 Formand for dette, 1887-98 Formand for Sorø Amts Kvægavlsforeninger, 1888-96 for Statshingsteskuekommissionen, 1894-96 for Statsdyrskuekommissionen, siden 1892 for Direktionen for Grevskabet Holsteinborg og Omegns Sparekasse og siden 1901 for Haslev Højskoles Bestyrelse; desuden var han 1888-97 Næstformand i Bestyrelsen for Sorø Amts landøkonomiske Selskab, 1892-1909 Patron for Opdragelseshjemmet Holsteinsminde, Medlem af Magdalenhjemmets Bestyrelse fra 1896, af Bestyrelsen for Indre Mission og for Københavns Kirkefond fra 1897, af Handelsbankens Bestyrelsesraad, af Forsikringsselskabet Danmarks Repræsentantskab samt Medlem af det kirkelige Udvalg 1904-07 og af Kommissionen af 1909 om Len- og Stamhusets Overgang til fri Ejendom.

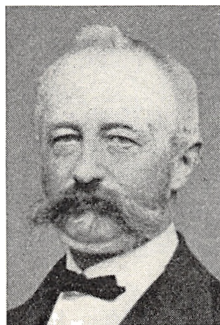
Ved et Suppleringsvalg i 3. Landstingskreds 1908 stillede Holstein sig med fire andre, men opnaede kun een Stemme; ved de almindelige Valg 2½ Aar senere blev han derimod valgt i denne Kreds, men faldt 1914 og søgte ogsaa forgæves Valg 1915. Han stod i Begyndelsen uden for Partierne, men sluttede sig snart til Højre. Han var Medlem af Udvalget for de kirkelige Love, og 1913-14 var han Medlem af Underudvalget om Grundloven.

Han døde 16. Juli 1924 paa Holsteinborg.

Hofjærgermester 1892. R. 1894. DM. 1914.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1910. Blaa Bog 1924.

Holstein-Holsteinborg, Ludvig Henrik Carl Herman, 1815-92, Lensgreve, Minister. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 4. Juni 1866-25. April 1876, 3. Januar 1879-26. Juli 1881 og 28. Januar 1887-21. Januar 1890. — Højre.

Født 18. Juli 1815 paa Holsteinborg, Søn af Lensgreve Frederik Adolph Holstein; gik i mecklenburgsk Skole, studerede i Berlin 1835-36, tog Studentereksamen 1836 i København og overtog ved Faderens Død 1836 Grevskabet Holsteinborg, som han

snart oparbejdede til et Mønsterlandbrug.

En Aarrække var Holstein-Holsteinborg Sogneraadformand, senere Medlem af Amtsraadet, desuden Formand for Sorø Amts landøkonomiske Selskab 1867-81 samt flere Aar for Statsdyrskuekommissionen og for Sjællands Hingsteskuer, Præsident for Landhusholdningsselskabet 1866-81, for fire danske Landmandsforamlinger i Aarene 1861-78 og for den store Industri- og Landbrugsudstilling i København 1872; fremdeles var han 1849 Medstifter af Den patriotiske Forening og Aaret efter af Grundejerforeningen samt 1847 Medlem af Roskilde Stændersamling og blandt de umiddelbart valgte Medlemmer af Rigsraadet af 2. Oktober 1855 fra 1856-63.

Ved Valgene til Rigsraadets Folketing Maj 1865 besejrede han Skelskør-Kredsens Folketingsmand, Malermester P. E. Olsen, som derefter ikke lod sig genopstille ved Folketingsvalget Aaret efter; i hans Sted

valgtes Holstein-Holsteinborg. Han repræsenterede Kredsen i det kommende Tiaar, faldt 1876 for Venstremanden, Gaardejer Feldthusen, tog Kredsen tilbage 1879, faldt paany 1881 og 84, men sejrede 1887 endnu en Gang over Feldthusen for derpaa 1890 at trække sig tilbage paa Grund af Sygdom.

Lensgreven, der oprindeligt var Helstatsmand, sluttede sig i Rigsdagen til Mellem-partiet og dannede 28. Maj 1870 Ministerium, som sad til 14. Juli 1874; foruden at være Konseilspræsident vikarierede han 25. Marts-1. Juli 1872 som Finansminister.

Han døde i København 28. April 1892.

Hofjærgermester 1840. Kammerherre 1851. R. 1854. DM. 1862. K. 1866. SK. 1870. FM. 1872. RE. 1874. Overkammerherre 1876-81.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Pennetegninger, 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881, 1882. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Hans Jensen: Personer og Begivenheder, 1917, S. 97-103. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. III. Tid. 1872, Nr. 664, og 1892, Nr. 32. Ugeskrift for Landmænd 1892, S. 247-48.

Holstein-Ledreborg, Johan Ludvig Carl Christian Tido, 1839-1912, Greve, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Blæsenborg, senere Lejre) 20. September 1872-12. Juni 1890. — Venstre.

Født 10. Juni 1839 paa Hochberg i Württemberg, Søn af Lensgreve Christian Edvard Moritz Holstein; blev Student fra Roskilde 1859, cand. polit. 1866, sluttede sig efter Studiet af Søren Kierkegaard til Katalicismen 1867, udgav 1872 et Par Pjecer herom, men traadte derefter ind i aktiv dansk Politik til 1890, hvorefter han i en Aarrække tog Ophold i Schweiz; 1895 overtog han Grevskabet Ledreborg efter Faderens Død.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede Holstein-Ledreborg sig i Blæsenborg-Kredsen mod dennes Folketingsmand gennem 18 Aar, Venstremanden Rugaard, sejrede og genvalgtes her, lige til han i 1890 nedlagde sit Mandat, skuffet over den politiske Udvikling. De første tre Aar stod Holstein-Ledreborg uden for Partierne, nærmest Konservativ, men Oktober 1875 indtraadte han i Ven-

stre, blev Aaret efter Medlem af dets Bestyrelse, stod 1877 blandt Lederne af De moderate og sluttede sig 1884 til Det danske Venstre. Han var 1876-90 Medlem af Finansudvalget, fra 1877 saa godt som uafbrudt dets Ordfører.

Da Deutzer i Sommeren 1901 forberedte Systemskiftet og stod for at skulle danne sit Ministerium, tilbød man Holstein-Ledreborg Posten som Udenrigsminister, hvad han afslog blandt andet under Henvi- sning til sit Helbred; men da Venstre efter Ministeriet Neergaards Afgang 1909 bad Holstein-Ledreborg danne Regering for at søge Forlig om Forsvarslovene, mente han ikke at kunne undslaa sig; 16. August 1909 udnævntes Ministeriet, men maatte allerede 28. Oktober vige for et Mistillidsvotum. Da J. C. Christensen den 18. Oktober, efter at Forsvarslovene var vedtaget, gik af som Forsvarsminister, varetog Holstein-Ledreborg denne Post, til Zahles Ministerium ti Dage senere blev dannet.

Holstein-Ledreborg har blandt andet udgivet »Det forenede Venstre i Rigsdagssamlingen 1877-78«, 1878.

Han døde paa Ledreborg 1. Marts 1912.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen, I, 1913. Pennetegninger 1875. Rigsdagskalender 1887. Topsøe: Politiske Portrætsstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk personalhistorisk Bibliografi, 1929, S. 326. Blaa Bog 1911.

Hornstrup, Niels Christian, 1866-1922, Gaardejer. Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1913. — Højre.

Født 14. Juni 1866 i Kallerup Sogn Sydvest for Thisted, Søn af Gaardejer Anders Nielsen Hornstrup; han uddannedes til Landmand og blev Ejer af Gaarden Nygaard beliggende pr. Todbøl Station i umiddelbar Nærhed af Fødegaarden.

Hornstrup var Medlem af Sogneraadet 1895-1901 og fra 1907, deraf Formand i Aarene 1898-1901 og 1907-09, desuden Medlem af Skjoldborg-Kallerup Menighedsraad 1904-09, af samme Kommunes Værgeraad siden 1905, de første fire Aar dets Formand, samt

Medlem af Repræsentantskaberne for Thisted Bank og for Thisted Amts Løsørebrandforsikring, begge fra April 1907 at regne. Medlem af Thisted Amtsraad var Hornstrup 1916-22.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han som Højres Kandidat i Thisted-Kredsen og opnaaede flere Stemmer end de tre andre Partier tilsammen, han genvalgtes med noget mindre Stemmetal 1910, men lod sig ikke genopstille 1913.

Han døde 26. Marts 1922.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Hummeluhr, Jens Christiansen, 1826-97, Gaardejer. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjoldlev) 3. Januar 1879 - 21. Januar 1890. — Venstre.

Født 24. September 1826 i Søften Sogn Nordvest for Aarhus, Søn af Gaardejer Chr. Sørensen. Han fik 1872 Bevilling til at føre Navnet Hummeluhr, som han siden 1864 havde kaldt sig. Han bestyrede 1843-52 Fædre- negaarden for sin Moder og blev 1852 selv Ejer af den.

1856-58 var han Medlem af Sogneforstanderskabet, 1868-73 Formand for Sogneraadet og 1877-83 Medlem af Aarhus Amtsraad. Han var Repræsentant i Brandforsikringsselskabet »Danmark« 1865-83 og i Landbosparekassen i Aarhus.

Ved Folketingsvalget 1879 fik Lars Bjørnbak ham opstillet i Skjoldlev-Kredsen mod den tidligere Venstre-Folketingsmand, Lærer N. Jensen, Dyngby, som lige inden Valget trak sig tilbage, hvorefter Hummeluhr kaaredes; det gentog sig i Maj 1881, i Juli søgte N. Jensen at tilbageerobre Kredsen, men fik kun 241 Stemmer mod 1279, og Hummeluhr genvalgtes, lige til han i 1890 faldt for den socialdemokratiske Redaktør Harald Jensen. Siden lod han sig ikke genopstille; han tilhørte i Begyndelsen Folketingets Venstre, men udtraadte i 1879, sluttede sig igen til Partiet 1882 og forblev i 1884 i Hørups Gruppe, indtil den ny Genforening af Venstre 1886. Hummeluhr var 1878-82 en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 17. Juni 1897 i Aarhus.

Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Hunderup Niels, 1797-1853, Herredsfoged. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Skanderborg Amts 3. Distrikt (Bræstrup) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. -- Venstre.

Født 14. Oktober 1797 paa Asdal Nord for Hjerring, Søn af Forpagter Mads Hunderup; blev eksaminatus juris 1816, derefter Fuldmægtig i nogle Aar, dimitteredes 1824 privat som Student, blev cand. jur. fire Aar efter, Assistent ved Kongens Fogeds Kontor 1829, Sorensskriver paa Færøerne 1832, Herredsfoged i Hammerum Herred 1841 og endelig 1845 Herredsfoged i Tyrsting-Vrads Herreder med Bopæl i Bræstrup Nordvest for Horsens.

Hunderup var 1840 Medlem af Kommissionen angaaende Handelsmonopolets Ophævelse paa Færøerne, 1844 og 46 kongevalgt Stænderdeputeret for Færøerne og mødte som saadan i Roskilde Stænderforsamling begge de nævnte Aar.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Bræstrup-Kredsen uden Modkandidat med 107 Ja-Stemmer mod 57 Nej og stillede sig ved Valgene til Landstinget Aaret efter i 10. Kreds, men opnaaede kun syv Stemmer; ved Folketingsvalgene 1852 opstilledes han i Bræstrup-Kredsen mod Venstremanden, Gaardejer Rasmus Mathiassen, Emborg, der fik 48 Stemmers Overvægt. Ved Landstingsvalget 1853 forsøgte Hunderup sig endnu en Gang i 10. Kreds, men uden Held.

I Den grundlovgivende Rigsforsamling tilhørte han Centrumspartiets Venstregruppe.

Han døde 19. Oktober 1853.

Kancelliraad 1842.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Hvidberg, Niels Thorvald, 1855-1915, Skoleinspektør. Landstingsmand for 2. Kreds 24. November 1909 - 19. Februar 1915. — Højre.

Født 6. Marts 1855 i Ørslev ved Skelskør, Søn af Lærer Chr. Hvidberg, tog Skolelærereksamen fra Jonstrup Seminarium 1874, var Lærer i Egeberg 1875-77, paa Frederiksberg fra 1877 og Skoleinspektør ved Frederiksberg Skolevæsen fra 1896 til sin Død. Hvidberg har udgivet saavel en større som en mindre Lærebog i Danmarkshistorie.

Han var Formand for Frederiksberg Kommunalærerforening 1906-09, for den konservative Klub i København, for de forenede konservative Klubber og Højreforeninger 1889-96, for Højres Arbejder- og Vælgerforening for Københavns Amts 2.

15

Kreds fra 1899 samt en Aarrække Kasserer og Sekretær for Nationalfonden for det konservative Parti.

Ved Folketingsvalget 1884 var han opstillet i Saksøbing-Kredsen mod Venstre-Folketingsmanden, Gaardejer Nielsen-Grøn, der fik næsten 500 Stemmers Overvægt; ved de tre kommende Valg, 1887, 90 og 92 stillede han sig i Kallundborg-Samsø-Kredsen mod Redaktør Andreas Sørensen, men fik aldrig over halvt saa mange Stemmer som denne, og 1895 faldt Hvidberg i Nyborg-Kredsen mod Gaardejer N. Jensen, Toustrup. Derefter stillede han sig først til Valg i 1909, da der efter Venstremanden, Gaardejer J. P. Jørgensen Død afholdtes Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds; her opnaaede han Valg og Genvalg i 1914, men døde godt et halvt Aar senere.

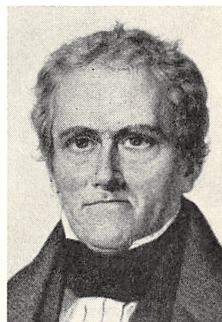
Hvidberg døde 19. Februar 1915.

R. 1892.

Medlemmerne af Landstinget 1910. Blaa Bog 1914. Mindetale i Landstinget (Anders Thomsen) 24-2-1915, Tidenden Sp. 601.

Hvidt, Lauritz Nicolai, 1777-1856, Direktør, Minister. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 10. Distrikt 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. — Nærmest nationalliberal.

Født 27. Oktober 1777 i København, Søn af Hørkræmmer, senere Hofagent Niels Nielsen Hvidt, blev 1791 Student fra Borgerdydskolen i København, fire Aar efter cand. theol., var 1796-98 Huslærer hos Amtmand Scheel-Plessen paa Lindholm, men maatte derefter ved sin Fars pludselige Død overtage Forretningen og blev 1799 Grosserer. Samtidig gjorde han Tjeneste i det borgerlige Artilleri, hvor han 1808 blev Chefsadjutant; imidlertid tabte han sin Formue ved Krigen 1807, maatte Aaret efter opgive Forretningen og gav sig

til at studere Jura, men udnævntes 1809 til Børskommissær, kort derpaa ogsaa til Medlem af Kommissionen om fjendtlig Ejendom og 1812 af Varekontrolkommissionen. 1816 genoptog han sin Handelsvirksomhed, købte det første Dampskib i Danmark, blev 1830 Repræsentant i Nationalbanken og fra 1835 til sin Død dens ledende Direktør, samt fra 1836 desuden Meddirektør for Københavns Sparekasse.

1815 blev Hvidt Medlem af Landhusholdningsselskabet, 1820 af dets Handelskommission og fra 1850 Formand, blev 1817 Medlem af Grosserer-Societetets Komité, Formand siden 1842, Borgerrepræsentant 1840, Formand 1841-53, Kurator for Vajsenhuset 1821, Medlem af Direktionen 1838-54, fremdeles Medlem af Navigationsdirektionen 1833 og af Direktionen for Det alm. Brandassurancekompagni for Varer, 1824 Medstifter af Athenæum, 1835 af Trykkefrihedsselskabet, 1836 af Flakkebjerg Institut og 1844 af den slesvigske Hjelpeforening samt fik samme Aar Nationalbankfilialen i Flensborg oprettet; 1834-48 var han Stænderdeputeret, men gav kun Møde i Samlingerne 1835-36, 1840 og 42, hvor han hver Gang valgtes til Vicepræsident.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han uden Modkandidat i Københavns 10. Distrikt, valgtes til Vicepræsident, Medlem af Finansudvalget og Medarbejder paa Grundlovs- og Valglovsudkastet; i Moltkes 1. Ministerium var han 22. Marts - 1. November 1848 Minister uden Portefølje, valgtes December 1849 til Landstinget i 1. Kreds, men afslog at modtage Valget.

Han døde i København 16. Marts 1856; hans Buste findes bl. a. paa Raadhuset, i Børsalen og i Ørstedsparken.

Justitsraad 1812. R. 1813. Etatsraad 1815. DM. 1836. K. 1849.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881, 1882. Skandinavisk Folke-Kalender 1843, S. 172-89.

Hviid, Albrecht, 1843-1931, Lærer. Folketingsmand for Ribe Amts 2. Valgkreds (Esbjerg) 25. April 1876 - 28. Januar 1887. — Venstre.

Født paa Gaarden Justenborg i Vrold, Skanderup Sogn ved Skanderborg 14. Januar 1843, Søn af Gaardejer og Møller Niels Hviid, fik 1862 Eksamen fra Jelling Seminarium og blev samme Aar Andenlærer i Od-

der, 1868-82 var han Førstelærer sammesteds. Hviid deltog som Frivillig i Krigen 1864. 1882 slog han sig ned som Bogtrykker i København, hvor han 1882-87 udgav Ugebladet »Danmark«, 1890-97 »Skolebladet« og 1890-91 »Kristeligt Hjem«. Desuden skrev han 1892 »Alle Folketingsvalg. 5. Oktb. 1848 til 20. April 1892. Medlemmernes politiske Stilling anført«. Hviid boede siden 1914 i Gentofte.

Ved Folketingsvalget 1876 stillede han sig i Esbjerg-Kredsen, tidligere Hjeriting- og Strandby-Kredsen, mod Højre-Folketingsmanden, Lærer C. I. Fjornd, Holmsland, sejrede overlegent og genvalgtes, lige til han 1887 faldt for Bergianeren, Sagfører Hansen, Kolding. Han tilhørte i Begyndelsen Det forenede Venstre, i 1879 sluttede han sig til den radikale Gruppe, forblev 1884 i Hørups Gruppe indtil den ny Genforening af Venstre 1886.

Han døde 2. Marts 1931.

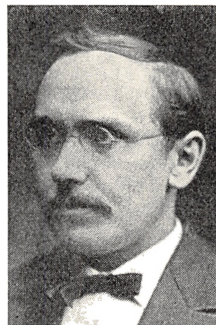
Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Hyller, Niels Emil, 1846-1915, Cigarfabrikant. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Valby) 16. Juni 1903 - 10. December 1915. — Socialdemokratiet.

Født 7. April 1846 i København, Søn af Haandværker ved Marinen Hans Peter Hyller, var Cigararbejder indtil 1887 og derefter Cigarfabrikant.

Hyller var Formand for Tobaksarbejderforbundet i Danmark 1878 - 84, for den socialdemokratiske Forening i Københavns Amts 1. Valgkreds 1886-96 samt for Aktieselskabet Arbejdernes Forsamlingsbygning paa Vesterbro fra 1893, i hvilket Aar han var med til at stifte Selskabet; endelig var han en Arrække Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1903 opstilledes han

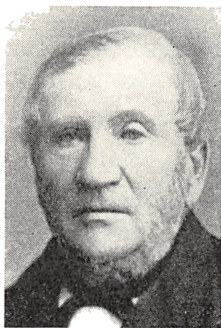

i Valby-Kredsen mod Venstres Folketingsmand Dr. phil. Oscar Hansen og fik over dobbelt saa mange Stemmer som denne; derefter genvalgte Hyller med stedse stigende Stemmetal ved de kommende Valg.

Han døde 10. December 1915.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-1903, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1903-14. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Ny-skov) 14-12-1915, Tidenden Sp. 1917.

Hækkerup, Lars Andersen, 1819-1903, Parcellist. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Sorø Amts 1. Distrikt (Ringsted) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 4. December 1849 - 4. August 1852 og Landstingsmand for 2. Kreds 23. Juni - 18. Oktober 1866. — Venstre, senere Konservativ.

Født 16. Juni 1819 i Hækkerup mellem Næstved og Ringsted, Søn af Hjulmand, Musiker Anders Christensen, tog Navneforandring 1883 efter

sin Fødeby. 1820 flyttede Forældrene til Vettørslev nærmere Ringsted; dér købte han 1842 et Bolsted, og ved Giftermaal Aaret efter fik han desuden Nabogaarden. Han gav sig tillige af med Dyrkning og Salg af Grønsager samt med Biavl, om hvilket sidste han udgav en lille Afhandling.

Hækkerup var 1845-49 Medlem af Sogneforstanderskabet, Formand 1846-48, Distriktsformand i Bondevennernes Selskab, Herredskommissær i Præstø m. fl. Amters Brandforsikringsforening, siden 1851 Voldgiftsmand i adskillige Hoveri- og Jagtafløsningssager og 1868-72 Medlem af Ekspropriationskommissionerne ved de sjællandske og falsterske Jernbaneanlæg. 1860-1902 Formand for Afløsningen af Husmændenes Pligtarbejde i Sorø Amt.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling valgtes han med stort Stemmetal i Ringsted-Distriktet mod Kontorchef V. Rothe fra København; ved Folketingsvalgene Aaret efter kaaredes han i Næstved-Kredsen, medens den senere Folketingsmand, Sognefoged Mikkel Rasmussen, gled ud; Hækkerup lod sig ikke genopstille ved det paafølgende Valg. 1859 stillede han sig ved Landstingsvalget i 3. Kreds, 1863 i 2.

15*

Kreds, hvor han dog først i Juni 1866 opnaaede Valg som Tilhænger af den reviderede Grundlov; senere stillede han sig ikke. Desuden valgtes han 29. Marts 1864 til Medlem af Rigsraadets Landsting.

Han var Medlem af Landbokommissionen 1849, tingvalgt Taksationskommissær ved Salget af Universitetets og Sorø Akademis Fæstegods. 1848 udgav Hækkerup to Flyveskrifter, nemlig »Tanker og Betragtninger i Anledning af Tronskiftet 1848« og »Om Danmarks Nutid og Fremtid. Et Par Ord nærmest til den danske Bondestand«.

Han døde 24. Februar 1903 i Vettørslev.

DM. 1859.

Bricka I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. J. V. Christensen: Midsjællands Historie, Bd. II, S. 251-56. J. P. Jensen: Sjællandske Bønder, 1919, S. 134-64.

Høegh-Guldberg, Christopher Julius Emil, 1842-1907, Overretssagfører, Aarhus. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus I) 5. April 1898 - 3. April 1901. — Højre.

Født 15. Marts 1842 i Aarhus, Søn af Oberst Julius Høegh-Guldberg, Student 1860 fra Aarhus Katedralskole, cand. juris 1867 og 1869 Overretssagfører i Aarhus; desuden var han 1870-96 Sekretær og Kasserer i Aarhus Landboforening, 1870-78 Aarhus Købstads Revisor og fra 1882 Forretningsfører for Understøttelsesforeningen for trængende jyske Landmænd og deres efterladte.

Høegh-Guldberg var fra 1871 Revisor i Aarhus Privatbank, fra 1874 Sekretær, siden ogsaa Kasserer i Foreningen af jyske Landboforeninger, fra 1890 Statens tilsynshavende ved de mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring for Bygninger og andre faste Ejendele i Nørrejylland, 1875-78 Medlem af Aarhus Ligningskommission, fremdeles var han Sekretær og Kasserer for følgende Foreninger: Foreningen for Danmarks Fjerkræavl siden 1882, Det jyske Haveselskab og Foreningen af danske Kirkeejere fra 1888 og for Det danske Fjerkræavlsselskab siden 1891.

Ved Folketingsvalget 1898 afløste han sin Kollega E. A. V. F. Reisz i Aarhus I. Kreds med Redaktør P. Sabroe som Modkandidat; han sejrede i første Omgang, men maatte baade 1901 og 03 vige for Sabroe og lod sig ikke senere opstille.

Høegh-Guldberg døde i Aarhus 6. Decem-ber 1907.

R. 1888. DM. 1897.

Bricka I og II. Medlemmerne af Folketinget 1899. Ugeskrift for Landmænd 1907, S. 716-17.

Høgsbro, Sofus Magdalous, 1822-1902, Høj- skoleforstander, Statsrevisor. Folketings- mand for Ribe Amts 5. Valgkreds (Brede- bro) 14. Juni 1858 - 4. Juni 1866 (Kredsen blev afstaaet ved Fredsslutningen 1864,

Folketingsmanden be- holdt sit Mandat Valgperioden ud) og Svendborg Amts 5. Valgkreds (Sønder Broby) 4. Juni 1866 - 15. Januar 1902. — Venstre.

Født 18. Juli 1822 i Rødding, Søn af Amts- provst, Dr. phil. Hans Høxbroe, blev 1839 Student fra Ribe, cand. theol. 1848, til

1850 Lærer i Historie og Geografi i Køben- havn, hvor han hurtigt knyttedes til de grundtvigske Kredse, 1850-62 var han For- stander for Rødding Højskole, 1865-83 Re- daktør af det af ham selv stiftede Ugeblad »Dansk Folketidende«. Fra 1886 var han Villaejer i København.

Høgsbro var 1861-62 Formand for Præ- stetiendens Afløsning i Rødding Sogn, 1852- 53 og 1865-90 Medlem af Bestyrelsen for Rødding Højskole, 1863-68 af Bestyrelsen for Foreningen for Frihed i Folkekirken og 1892- 1902 Formand for Dansk interparlamentar- isk Gruppe.

Ved Folketingsvalgene 1858-64 kaaredes Høgsbro i Bredebro-Kredsen, der ved Freds- slutningen 30. Oktober 1864 blev afstaaet til Preussen; han beholdt dog sit Mandat Valg- perioden ud, hvorefter han opnaaede Valg i Højrup-Kredsen, som han bevarede til sin Død. Høgsbro, der hurtigt blev Leder af Det nationale Venstre, da det dannedes, var me- get virksom for, at de forskellige Venstre- grupper blev sluttet sammen til »Det for- enede Venstre« i 1870, senere, da Venstre splittedes paany, sluttede han sig til de mo- derate Grupper. Han stemte 1864 mod Freds-

slutningen, 1866 mod den reviderede Grund- lov og 1894 mod Forliget, idet han samtidig nedlagde Formandsposten for Det forhand- lende Venstre. Aaret efter var han med til at stifte Venstre-Reformpartiet, hvis første Formand han blev.

Høgsbro valgtes 1864 og 65 til Medlem af Rigsraadets Folketing, henholdsvis i Brede- bro- og Svendborg-Kredsen; 1859-61 og 1862-65 var han Medlem af Finansudvalget, 1860-66 Statsrevisor for Rigsraadet, 1873-78 og 1879-92 for Rigsdagen, valgt af Folketin- get, 1879-91 Formand for Statsrevisoratet, 1868-70 Medlem af den store Kirkekommis- sion, 1873-78 og 1879-87 Viceformand og 1887-1901 (med ca. tre Maaneders Afbry- delse 1894-95) Formand for Folketinget.

Høgsbro døde 15. Januar 1902 paa Fre- deriksberg; en Bronzemedajillon i Relief fin- des paa et Granitmindesmærke, der i 1906 rejstes i Skibelund Krat. Endvidere findes en Portrætmedajillon i Rigsdagens Bibliotek.

R. 1862. DM. 1898. K² 1900.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmon- sen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Henrichsen: Mændene fra For- fatningskampen I, 1913. Erslew: Forfatter-Lexi- con, Suppl. Medlemmerne af Folketinget 1899- 1901. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskale- der 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879- 81, 1882. Sofus Høgsbro: Brevveksling og Dag- bøger I-II, udg. af Hans Lund, 1924-25. Mindetale i Folketinget (Herman Trier) 16-1-1902, Tidenden Sp. 2529-30. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. 3, S. 340.

Høgsbro, Svend, 1855-1910, Højeste- retssagfører, Minister. Folketingsmand for Præstø Amts 1. Valgkreds (Store Hedinge) 9. April 1895 - 25. Maj 1909. — Venstre-Re- formpartiet.

Født 4. Juni 1855 paa Rødding Højskole, Søn af forannævnte Folketingsmand Sofus Høgsbro; han fik sin første Undervisning i Grundtvigs Hjemssam- men med dennes Søn, dimitteredes privat som Student 1872, blev cand. jur. 1878 og derpaa Fuldmæg- tig hos Overretspro- kurator Leth, 1881 Overretssagfører og 1889 Højesteretssag- fører, samt arbejdede 1873-95 som Stenograf i Rigsdagen og 1883-93 som Lærer i Lov- kundskab ved forskellige Højskoler.

Han var Medstifter af Studentersamfundet 1882, af Den liberale Vælgerforening Aaret efter, af Københavns Højskoleforening 1878 og af den københavnske Valgmenighed 1890, desuden Medlem af Bestyrelserne for Højskoleforeningen 1878-85 (dens Formand 1903-05), for Studentersamfundet 1882-84, for Københavns Valgmenighed 1894-98, for Dansk Kvindesamfund 1884-1900, for Studentersamfundets Retshjælp 1885-89, for Fællesforeningen for Danmarks Forbrugsforeninger fra 1892 og siden 1898 dennes Repræsentant i Andelsudvalget samt Udvalgets Sekretær 1898-1908 og Næstformand for Louis Petersens Legat.

Ved Folketingsvalgene 1887, 90 og 92 søgte han forgæves Valg i Storehedinge-Kredsen mod Kultusminister Scavenius, men først da denne 1895 afløstes som Kandidat af Hofjægermester Howden-Rønnenkamp, opnaaede Høgsbro Valg og genvalgtes lige til 1909, da de Radikale erobrede Kredsen. Han var sit Partis Ordfører om Retsreformen 1902-03, Medlem 1903-05 af Kommissionen af 1903 ang. Invaliditets- og Alderdomsforsikring, Trafikminister i J. C. Christensens Ministerium 14. Januar 1905 - 24. Juli 1908, derefter Justitsminister i hans 2. Ministerium til 12. Oktober 1908, i Ministeriet Neergaard til 16. August 1909 og i Holstein-Ledreborgs Ministerium 16. August - 28. Oktober 1909.

Høgsbro, som havde sluttet sig til de Neergaard'ske Forsvarslove, skulde ved Folketingsvalget 1910 have været opstillet paa Mors, men døde forinden i København 5. Maj 1910; en Granitsten med hans Medalion i Bronzerelief rejstes i Skibelund Krat 1912.

R. 1904. DM. 1906. K² 1908.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Højskolebladet 1910, S. 649-58. Blaa Bog 1910.

Høier, Knud Christian, 1815-94, Gaardfæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 7. Distrikt (Sønder Broby) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Folketingsmand for Svendborg Amts 5. Valgkreds (Højrup) 4. December 1849-8. August 1854. — Venstre.

Født 9. Marts 1815 i Bjerreby paa Taasinge, Søn af Skolelærer Chr. Knudsen Høier; han lærte Landvæsenet i Gelskov ved Odense 1831-34 hvor han derefter blev først Underforvalter og 1838 Avlsforvalter, men fæstede tre Aar senere sine Svigerforældres Gaard i sin Fødeby. 1853 blev han

tillige Ejer af en Gaard i Lundby paa Falster og Aaret efter af en Mølle sammesteds, hvorpaa han i 1855 flyttede til Lundby.

Høier var 1842-45 Sogneforstander i Bjerreby, 1845-51 Medlem af Svendborg Amtsraad og 1871-76 Formand for Sogneraadet i Kippinge-Brarup samt i mange Aar Medlem af Skolekommissionen sammesteds.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig med tre andre i Sønder Broby-Distriktet og valgtes med stor Majoritet; ved Folketingsvalgene sammesteds 1849, 52 og 53 valgtes han derpaa med stedse stigende Stemmetal, sidste Gang ved Kaaring, men trak sig 1854 tilbage og stillede sig ikke senere her; derimod søgte han 1855 forgæves Valg til Landstinget i 6. Kreds.

Høier sluttede sig til Bondevennerne, men fulgte de Nationalliberale 1853 i Sagerne om Arvefølgen og om Toldgrænsernes Flytning. Han døde i Lundby 4. Marts 1894.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Højmark, Kristian, 1832-1921, Lærer. Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Søndersø) 25. April 1876 - 9. April 1895 og for Odense Amts 7. Valgkreds (Otterup) 9. April 1895 - 5. April 1898. — Venstre.

Født 7. September 1832 i Bredballe Nord for Vejle, Søn af Skolelærer Jens Kristiansen Højmark; han gik paa Jelling Seminarium 1849-51, var efter sin Eksamen et Par Aar Hjælpelærer hos sin Far i Bredballe, derpaa Lærer i Trust mellem Silkeborg og Randers 1853-57, i Voel Øst for Silkeborg til 1861 og endelig de følgende 31 Aar i Stavtrup Syd for Aarhus. Fra 1895 levede han som Klasselotterikollektor i København.

Han var Medstifter af Testrup Højskole 1866, Formand for Afholdelsen af jyske Skolemøder 1868-74, Formand for en Brugsfor-

ening 1872-76 og Medstifter af Aarhus Folkeblad 1882 og i adskillige Aar Medlem af dets Bestyrelse. Hans Deltagelse i Politik paa Aarhus-Egnen førte ham mere og mere i Opposition mod den Bjørnbakske Retning, som han i Begyndelsen havde tilhørt. Paa Rigsdagen sluttede han sig straks til Det forenede Venstre, gik 1878 med den moderate Retning, 1884 til Det danske Venstre og 1887 til Det forhandlende Venstre.

Ved Folketingsvalgene 1869 stillede han sig i Esbjerg-Kredsen, 1872 samt ved et Suppleringsvalg 1874 i Randers Bykreds og 1873 i Mariager, men naaede først 1876 Valg i Sønder sø, den senere Otterup-Kreds, hvor han saa genvalgtes med stigende Stemmetal til 1892, da han kaaredes. I 1895 opnaaede han Valg med ringe Stemmetal for ved Valget 1898 at trække sig helt tilbage. Han var 1877-78 en af Folketingets Sekretærer, arbejdede 1880 stærkt for Hærlovens Vedtagelse og stemte 1894 for Forliget.

Højmark døde 5. Oktober 1921 i Aarhus.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Hørdum, Christen Ivar, 1846-1911, Forretningsfører. Folketingsmand for Københavns 9. Kreds 25. Juni 1884 - 28. Januar 1887 og 21. Januar 1890 - 25. Maj 1909. — Socialdemokratiet.

Født 21. Marts 1846 i Fuglslev Nord for Æbeltoft, Søn af Skomager Johannes Laurentius Hørdum; han uddannedes i Faderens Haandværk, blev Svend 1864 i Æbeltoft efter fire Aars Læretid, arbejdede en Tid i Randers og Hyllested, kom 1869 til København som Værnepligtig og sluttede sig til den socialistiske Bevægelse. 1872-76 var han Forretningsfører for Skomagernes Produktionsforretning og for Social-Demokraten 1877-1910.

Hørdum var Formand for Skomagernes Fagforening 1874-75 og 1877, i Bestyrelsen for Socialdemokratisk Forbund fra 1878, for den alm. Forsamlings- og Foreningsbygning i Hovedstaden 1876, for Skomagervendenes Sygekasse, fremdeles Medlem af Fagforeningernes Centralbestyrelse 1874, af So-

cialdemokratiets Hovedbestyrelse 1876, af Repræsentantskabet for Arbejdernes Fællesbageri fra 1886 og for Bryggeriet Stjernen fra 1902.

Ved Valgene til Folketinget 1884 stillede han sig i Christianshavns-Kredsen mod Højres Folketingsmand, Marinekaptajn S. I. Paulsen, fik 245 Stemmer flere end denne og var sammen med P. Holm de første Rigsdagsmænd, Socialdemokratiet fik valgt. 1887 faldt Hørdum for Højremanden, Malermester A. Chr. Jensen, for i 1890 at tilbageerobre Kredsen, hvor han siden genvalgtes lige til 1909, da han af Helbredshensyn trak sig tilbage.

Hørdum døde 6. Juni 1911 i København, hvor hans Marmorbuste findes i Forsamlingsbygningen i Rømersgade.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1911.

Hørup, Viggo Lauritz Bentheim, 1841-1902, Redaktør, Minister. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 10. Marts 1876 - 20. April 1892. — Venstre.

Født i Torpmagle ved Frederiksværk 22. Maj 1841, Søn af Skolelærer Frederik Bendtsen Hørup; han blev Student 1861 fra Metropolitanskolen, cand. jur. 1867, gav sig til at manuducere og var en Overgang Fuldmægtig hos Balthazar Christensen, Medarbejder ved »Morgenbladet« 1873-77, en af dets Redaktører 1881-83; 1884

stiftede han sammen med Edv. Brandes »Politiken«, hvis Redaktør han var til 1901, da hans Helbred tvang ham til at fratænde. Desuden var han 1879-92 og 1895-1900 Statsrevisor.

1872 stillede han sig i Frederiksværk-Kredsen mod Højremanden Malermester P. E. Olsen, som let besejrede ham; 1873 stillede han sig ikke, men opnaaede derimod at blive valgt i Køge-Kredsen ved et Suppleringsvalg 1876 og genvalgtes her, lige til han 1892 faldt for den senere Justitsminister Alberti. Hørup lod sig ikke siden genopstille.

Han sluttede sig i Begyndelsen til J. A. Hansen, senere til C. Berg, som han brød

med 1883 for Aaret efter at danne sin egen Fløj »Europæerne«, nærmeste senere flere Gange paany Berg, men var stærkt imod alle Forligsbestræbelser, hvilket efter hans Fald i Køge 1892 førte til, at han ikke ønskede at søge Valg igen. Han var sit Partis Anklager under Rigsretssagerne 1877 mod Hall, Krieger og flere Ministre, hvilken Advokatur styrkede hans Stilling i Venstre. Hørup var 1878-92 Medlem af Finansudvalget, 1883-84 dets Formand og Viceformand i Folketinget 1878-79 og 1883-89. Han var 1895 med til at danne Venstrereformpartiet, og da Systemskiftet kom, blev Hørup trods sit vaklende Helbred Trafikminister i Ministeriet Deuntzer 24. Juli 1901, men døde godt et halvt Aar senere.

I Aarene efter hans Død udkom tre Bind af hans udvalgte Taler og Artikler »Hørup i Skrift og Tale«.

Han døde 15. Februar 1902 i København; et Mindesmærke rejstes 1908 for ham i Rosenborg Have, og hans Marmorbuste findes i Rigsdagen.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Henrichsen: Mændene fra Forfatningskampen II, 1914. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Erik Arup: Viggo Hørup, 1941. Mindetale i Folketinget (Trier) 17-2-1902, Tidenden Sp. 3388. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, 3. Bd., S. 340-41.

Høst, Harald Emil, 1835-1908, Birkedommer. Landstingsmand for 7. Kreds 17. December 1884 - 30. September 1890 og for 2. Kreds 7. April 1891 - 2. April 1908. — Højre.

Født 28. November 1835 i Nyborg, Søn af Amtstuefuldmægtig Peter Christian Abildgaard Høst; han blev Student 1855 fra Odense, cand. jur. 1861, og efter i nogle Aar at have været Retsbetjent og Fuldmægtig blev han 1865 Underretsprokurator i Fuglebjerg mellem Slagelse og Næstved, 1871 Sørensskriver paa Færøerne, 1878 Borgmester og Byfoged i Hjørring og Herredsfoged i Vennebjerg Herred, 1886-97 Byfoged og Politimester i Helsingør og endelig Birkedommer i Københavns søndre Birk fra 1897 til sin Død.

Høst var 1869-71 Formand for Krumme-

rup-Fuglebjerg Sogneraad og det sidste Aar tillige for de 1870 oprettede Skattekommissioner i Sorø Amt, Medlem af Færøernes Lagting 1875-78 og Medstifter af Bladet Dimmalætting, Meddirektør af Sparekassen for Hjørring og Omegn 1882-86, Medlem af Bestyrelsen for Sparekassen for Helsingør og Omegn 1895-98 og siden 1891 i Bestyrelsen for Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri samt en Aarrække Næstformand for Dansk Jagtforening.

Ved et Suppleringsvalg i 7. Landstingskreds efter Indenrigsminister Skeels Død blev Høst Medlem af Landstinget, stillede sig ikke 1890, men blev paany Medlem ved et Suppleringsvalg, denne Gang i 2. Kreds 1891, hvor han genvalgtes 1898 og 1906; han var Medlem af Kommissionen af 1905 angaaende Tyendelovgivningens Revision, af Tilsynsraadet for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og af Rigsretten.

Høst døde 2. April 1908 paa Frederiksberg.

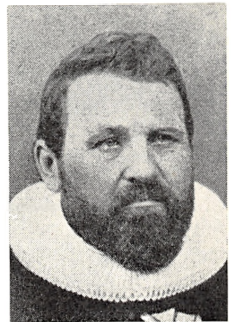
R. 1890. DM. 1900.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon, Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-06. Rigsdagskalender 1887 og 90. M. Galschiøt: Sparekassen for Helsingør og Omegn 1829-1929, S. 175. Mindetale i Landstinget (Steffensen) 3-4-1908. Tidenden Sp. 1529.

Høyer Møller, Erik, 1818-1904, Provst. Folketingsmand for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 22. September 1869 - 20. September 1872. — Konservativ.

Født 28. April 1818 i Skive, Søn af Kapellan, senere Provst

Jens Møller; han blev Student fra Viborg 1836, cand. theol. 1842 og Aaret efter Kapellan hos sin Far i Grinderslev Nord for Skive. 1850 konstitueredes han efter eget Ønske som Feltprovst i Slesvig, blev samme Aar Feltprovst, og skønt Stillingen Aaret efter ophævedes ved Hærens Opløsning, forlod han ikke sin Stilling dernede, fik 1857 en Garnisonskirke oprettet i Slesvig By, hvor han ansattes, blev 1861 desuden Sognepræst i Nordborg paa Als og 1864 paany Feltprovst, afskedigedes af Preusserne og bosatte sig i Odense. Han haabede at vende tilbage til Als,

men da det ikke skete, søgte han og fik 1866 Kaldet i Kølstrup og Agedrup mellem Odense og Kerteminde, blev 1881 tillige Provst for Bjerge og Aasum Herreder; 1892 tog han sin Afsked og flyttede til Randers, senere til Hillerød.

1869 opstilledes han i Kerteminde-Kredsen mod daværende Friskolelærer Klaus Bertsen, der ogsaa for første Gang søgte Valg til Rigsdagen; Høyer Møller opnaaede imidlertid 674 Stemmer mod dennes 275 og var dermed valgt, men lod sig ikke genopstille.

Høyer Møller udgav 1864 »Om de fattige og deres Forsørgelse« og under Mærket En gammel Feltpræst en Del romanagtige Erindringsbøger, desuden 1894 »Livs- og Krigs-erindringer fra 1850-1864«.

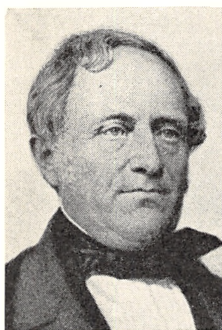
Han døde 12. Marts 1904 i Hillerød.

R. 1856. DM. 1864. K. 1892.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Penne-tegninger, 1870. III. Tid. 1904, Nr. 25. Sprogforeningens Almanak 1905, S. 111-12. III. dansk Litteraturhistorie IV. Bd. 1925, S. 52-53.

Ingerslev, Caspar Peter Rothe, 1800-64, Godsejer. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 27. Maj 1853-22. April 1854 og Landstingsmand for 9. Kreds 9. August 1862-20. September 1864. — Konservativ.

Født 2. August 1800 i Aarhus, Søn af

Raadmand Hans Peter Ingerslev, blev exam. juris 1818, derefter Godsforvalter paa Lyngbygaard ved Aarhus, 1825 Prøveprokurator og 1827-42 Underrettsprokurator i Aarhus Stift. Desuden overtog han 1830 Faderens Ejendom, Hovedgaarden Rugaard ved Æbeltoft, men solgte den

fem Aar senere og købte Marselisborg ved Aarhus, som han de sidste tre Aar havde været Medej af; fremdeles blev han 1846 Medej af Astrup ved Skive og 1854 af Meulengrachts Gaard i Aarhus.

Ingerslev har i en Aarrække været Formand for Sogneforstanderskabet, 1840 Medstifter af Brandforsikringen Jylland, 1842 af Aarhus Amts Landboforening, hvor han tillige var Kasserer til 1858; 1842 blev han desuden Medlem af Amtsraadet og Kassekontrollør ved Bankkontoret i Aarhus, 1851-58 og 1862-64 Formand i Repræsentantska-

bet for Nørrejydsk Kreditforening, siden 1857 Medlem af Bestyrelsen for Sindssygehospitalet ved Aarhus, 1858 Repræsentant i Landbygningernes alm. Brandforsikring. Endelig var han 1848 Medlem af Kontrolkomiteen for Kreditbevisers Udstedelse, 1849 af Centralkomiteen for Aarhus Amt, ligesom han af Sædegaardsejerne valgtes til Stænderdeputeret i Viborg 1836-48.

Ved Folketingsvalget Februar 1853 stillede han sig i Aarhus mod Folketingsmand H. Hage, som sejrede med knap 100 Stemmer. Da Hage ved Valget tre Maaneder senere trak sig tilbage, valgtes Ingerslev uden Modkandidat, men udtraadte Aaret efter. Ingerslev havde ved Valgene til Landstinget 1849 stillet sig i 9. Kreds, men først ved et Suppleringsvalg 1862 efter P. D. Bruuns Udtrædelse blev han valgt til Landstingsmand. Fremdeles blev han 1863 ved et Suppleringsvalg Medlem af Rigsraadet af 1855 og 1864 af Rigsraadets Landsting.

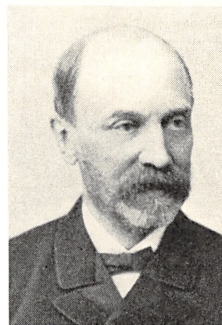
Ingerslev døde 20. September 1864.

Kancelliraad 1842. R. 1856. Justitsraad 1860.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Ingerslev, Hans Peter, 1831-96, Godsejer, Minister. Folketingsmand for Aarhus Amts 2. Valgkreds (Aarhus) 14. November 1873-25. April 1876 og 3. Januar 1879-25. Juni 1884 samt Landstingsmand for 9. Kreds 30. Juli 1884-20. April 1896. — Højre.

Født 3. Maj 1831 paa Marselisborg ved Aarhus, Søn af forannævnte Rigsdagsmand Caspar Peter Rothe Ingerslev; han blev Student fra Aarhus 1849, cand. phil. Aaret efter, studerede til 1853 Jura, men lagde sig siden efter Landvæsen paa Faderens Gaard, som han 1862 forpagtede og 1864 arvede.

Ingerslev var 1862 med til at stifte Aarhus Amts Landboforening, hvis Sekretær han var 1863-66 og derefter et Aar dens Formand; desuden var han Formand for Viby Sogneraad 1865-80, Medlem af Amtsraadet 1865-85, Direktør for Brandforsikringen Jylland 1867-85, Formand for Jydsk-engelsk Dampskibsselskab 1868-81, Repræsen-

tant i Landbygningernes alm. Brandforsikring fra 1870 og Formand for Repræsentantskabet 1872-85, Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad fra 1872, af Bestyrelsen for De danske Sukkerfabrikker 1872-85 og af Bestyrelsen for Den jydsk Handelsbank 1874-76.

Ved Valgene til Rigsraadets Folketing 1865 stillede han sig i Odder-Kredsen mod dennes hidtil kaarede Folketingsmand Geert H. Winther, der dog sejrede med Lethed. Da Konsul J. M. Mørk 1873 forlod Aarhus-Kredsen, stillede Ingerslev sig sammen med Lars Bjørnbak i denne sin Fars gamle Kreds og sejrede knebent, faldt 1876, men genvalgte paany 1879 og 81, hvor han maatte paa Omvalg med Viggo Bjørnbak, som nær havde fortrængt ham. Men ved Valget i 1884 besejrede J. V. Pingel ham, hvorpaa det godt en Maaned efter lykkedes Ingerslev ved et Suppleringsvalg at blive Landstingsmand for 9. Kreds, hvor han genvalgte 1890. Han var Medlem af Folketingets Finansudvalg 1875-76 og 1880-81.

Da S. H. S. Finsen 7. August 1885 afgik som Indenrigsminister i Estrups Ministerium, overtog Ingerslev denne Post, som han dog af Helbredshensyn 15. Januar 1894 fik delt saaledes, at han fra denne Dato nøjedes med at være Minister for offentlige Arbejder, gik som saadan 7. August 1894 over i Ministeriet Reedtz-Thott og fungerede til sin Død. Han gennemførte en lang Række vigtige Love og var stærkt medvirkende til Forliget 1894.

Han døde 20. April 1896 i København, men ligger begravet paa Aarhus Kirkegaard, hvor der 1897 rejstes et Mindesmærke.

R. 1876. K² 1886. K¹ og DM. 1888. SK. 1890.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Pennetegninger, 1870. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Matzen) 5-10-1896, Tidenden Sp. 18-19. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. III, S. 346.

Ingstrup, Lorens Høyer, 1811-52, Møller. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 4. December 1849 - 14. August 1851. — Venstre.

Født 18. April 1811 i Viborg, Søn af Amtsforvalter Frants Ingstrup, gik en Aarrække i Viborg Katedralskole, men kom i 1828 til Herregaarden Rugaard ved Grenaa for at lære Landvæsenet og blev senere Forvalter. 1833 blev Ingstrup Forpagter af Ørbæk-

gaard Hovedgaard Vest for Grenaa, som han købte 1837. I 1845 mageskiftede han denne Gaard med Kjærs Mølle og tre andre Møller ved Aalborg, solgte snart de to og senere Kjærs Mølle til Klædefabrik, indrettede 1847 et Teglværk og 1851 et Dampbageri i Aalborg. Han var 1847-48 Formand for Aalborg Amts landøkonomiske Forening og 1851 Medlem af Bestyrelsen for den ny-stiftede Haandværkerforening i Aalborg.

Ingstrup var 1842-45 Medlem af Randers Amtsraad og vistnok tillige Formand for Sogneforstanderskabet.

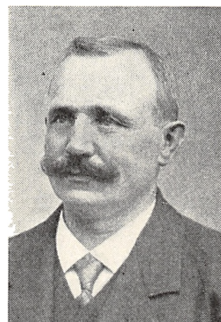
Ved de første Folketingsvalg efter Den grundlovgivende Rigsforsamlings Opløsning stillede han sig sammen med Pastor J. C. Schurmann i Aalborg-Kredsen; Ingstrup valgtes med kun fire Stemmers Overvægt, men nedlagde knap to Aar senere sit Mandat og lod sig ikke genopstille.

Han døde 12. August 1852 i Aalborg.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erselew: Forfatter-Lexicon, Suppl.

Jacobsen, Carl, 1859-1936, Redaktør. Folketingsmand for Aarhus Amts 1. Valgkreds (Odder) 20. Maj 1910 - 20. Maj 1913 og for Aarhus Amtskreds 1. November 1921 - 15. Januar 1924. — Socialdemokratiet.

Født 26. Marts 1859 i Aarhus, Søn af Træ-
tøjshandler Julius Jacobsen, blev uddannet som Stolemager, Svend 1879, Snedker og Stolemager til 1887. Ingeniørsoldat 1882-84. I 1896 begyndte Jacobsen som Journalist ved »Fyns Social-Demokrat«, hvorfra han 1. Januar 1900 kom til »Vestjyllands Social-Demokrat« i Varde som Filialredaktør og godt tre Aar senere til »Odder Social-Demokrat«.

Jacobsen var Sogneraadsmlem 1906-24, Medlem af Bestyrelsen for Odder Hjelpekasse 1906-09 og Formand for Socialdemokratisk Forbund i Odder fra 1908. I 1924 valgtes han til Medlem af Landsoverskatteraadet i Stedet for Redaktør G. Chr. Olsen, der var afgaaet ved Døden.

Ved Folketingsvalgene 1895 og 1898 var Jacobsen opstillet i Odense 2., i 1903 opstilledes han i Odder-Kredsen, ligesaa i 1906 og 09, men først i 1910, da han stod ene

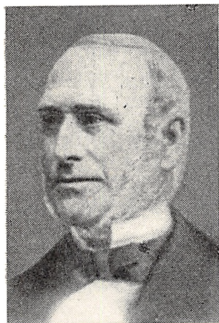
mod Venstres Folketingsmand, Læge Hegelund-Lange, lykkedes det ham at bringe sit stadig stigende Stemmetal op over dennes; da de Radikale ved det næstfølgende Valg 1913 paany opstillede en Kandidat, tilbageerobrede Venstre Kredsen, og Jacobsen lod sig ikke genopstille før April 1918, hvor Hegelund-Lange paany valgtes. I Juli og i September 1920 opstilledes han i Aarhus Amtskreds, hvor han opnaaede at blive 1. Suppleant og godt et Aar senere efter Lærer A. Stillings Død at blive dennes Stedfortræder, men han nedlagde 1924 sit Mandat, da han valgtes til Medlem af Landsoverskatteraadet.

Han døde 28. August 1936.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Jacobsen, Jacob, 1816-93, Godsejer. Landstingsmand for 3. Kreds 18. Oktober 1866 - 2. December 1893. — Højre.

Født 28. August 1816 i København, Søn af Silke- og Klædehandler Nikolaj Jacobsen,

Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn 1833, lærte Landvæsenet og var Forpagter af Førlevgaard 1841-53 og tillige Ejer af Vibygaard 1846-52. Han købte 1853 Hovedgaarden Falkenstein Syd for Slagelse, var 1854-71 Formand for Sogneforstanderskabet og 1858-77 Land-

væsenkommisær. Jacobsen var Meddirektør for Slagelse Sparekasse fra 1855 og Medlem af Bestyrelsen for Slagelse Bank fra 1857, Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse 1869-90, Repræsentant i Kreditkassen for Landejendomme 1870-87, Amsraadsmedlem 1871-83, Tilsynsmand ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole siden 1878 og Medlem af Kommissionen om Landbohøjskolens Udvidelse 1887.

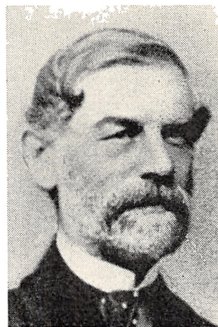
Ved Landstingsvalgene 1866 stillede han sig i 3. Landstingskreds, hvor han valgtes og genvalgtes til sin Død. Han var siden 1874 Medlem af Rigsretten.

J. Jacobsen døde 2. December 1893.

R. 1873. Etatsraad 1880. DM. 1892.

Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Liebe) 5-12-1893, Tidenden Sp. 410.

Jacobsen, Jacob Christian, 1811-87, Brygger. Folketingsmand for Københavns 7. Kreds 2. August 1854-14. Juni 1858 og for Københavns 1. Kreds 14. Juni 1861-7. Juni 1864 samt kongevalgt Landstingsmand (udnævnt 30. Marts 1863) 12. November 1866-30. Juni 1871. — Konservativ.

Født 2. September 1811 i København, Søn af Brygger Christen Jacobsen; efter at have gaaet i Det Bisserupske Institut kom han i Lære paa Faderens Bryggeri, fulgte siden 1828 forskellige Forelæsnin-

ger paa Polyteknisk Læreanstalt og blev ved Faderens Død 1835 Bestyrer af Bryggeriet, 1840 efter Moderens Død Ejer.

Carlsberg-Bryggeriernes Udvikling og det hertil knyttede Carlsbergfond skal ikke omtales her; 1843-57 var J. C. Jacobsen Medlem af Borgerrepræsentationen i København, siden 1855 dens Næstformand, 1837 blev han Løjtnant og 1848 Kaptajn i Borgervæbningen, 1843 Medstifter af Skandinavisk Selskab og 1854 af Grundlovsværneforeningen. Han blev i 1846 valgt til Stænderdeputeret for København og deltog i Martsbevægelsen 1848. I 1879 modtog J. C. Jacobsen Universitetets Udnævnelse til Dr. phil. h. c.

Ved Suppleringsvalget efter A. L. Casses Udtræden af Folketinget 1854 valgtes han til Folketingsmand for Københavns 7. Valgkreds, kaaredes paany ved de almindelige Valg fire Maaneder senere samt i 1855, men lod sig ikke genopstille 1858, skuffet over Udviklingen i det parlamentariske Liv; dog kaaredes han paany 1861 i Københavns 1. Kreds, men trak sig tilbage ved Valgene 1864, idet han ved et Suppleringsvalg Aaret før var blevet kongevalgt Medlem af Rigsraadet af 1855, hvorfra han godt otte Maaneder senere gik over i Rigsraadet af 18. November 1863 og dermed 1866 over i Landstinget. Da Udviklingen paa Gl. Carlsberg i 1871 yderligere lagde Beslag paa hans Arbejdskraft, udtraadte han af Landstinget 30. Juni samme Aar.

J. C. Jacobsen viste blandt andet sin Interesse for adskillige kommunale Forhold i Hovedstaden, særlig Byggesagen.

Han døde i Rom 30. April 1887; paa Frederiksborg Slot, til hvis Genrejsning han

bidrog stærkt, findes hans Marmorbuste samt et Elfenbens- og et Bronzerelief, hans Buste desuden flere andre Steder, medens hans Statue er rejst ved Carlsberg Laboratoriet, som han i 1871 havde grundlagt.

R. 1860. DM. 1874. K¹ 1884.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, 3. Bd., S. 348.

Jacobsen, Jens Rasmussen, 1818-73, Gaardmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Svendborg Amts 2. Distrikt (Tranekær) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849, Folketingsmand for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Kværndrup) 4. December 1849-4. August 1852 og for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 27. Maj 1853-4. August 1854 samt kongevalgt Landstingsmand (udnævnt 24. Juni 1864) 12. November 1866-23. November 1873. — Venstre, senere Konservativ.

Født 21. Februar 1818 i Søby paa Taasinge, Søn af Gaardmand Rasmus Hansen (Jacobsen var et Binavn, som fra Fortiden var knyttet til hans Fødegaard); han uddannedes til Snedker, men blev ved Giftermaal 1842 Gaardfæster i Lundby lidt Nord for Fødebyen.

J. R. Jacobsen var siden 1844 Formand for Taasinge Brandkasse, som han var med til at stifte, 1845-50 og 1859-64 Medlem af Sogneforstanderskabet, 1859-63 dets Formand, endvidere 1855-67 Sognefoged, 1857 Medstifter af Svendborg Amts landøkonomiske Selskab og en Aarrække dets Sekretær og Kasserer samt fra 1872 Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Tranekær, blev Medlem af Grundlovsudvalget, kaaredes næste Aar til Folketingsmand for Kværndrup-Kredsen, opstilledes ikke ved de to følgende Valg, men kaaredes 1853 i Svendborg-Kredsen, et Mandat han imidlertid nedlagde godt et Aar senere.

Endelig blev han Juni 1864 ved et Suppleringsvalg til Rigsraadet af 1863 Generalmajor M. Lüttichaus Afløser her som kongevalgt Medlem og kom som saadan over i Landstinget 1866, hvor han sad til sin Død. Han tilhørte i Begyndelsen Bondevennerne, men sluttede sig i Landstinget til Mellempartiet og blev en af Landstingets Sekretærer i Tiden 1866-71.

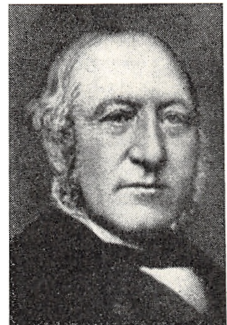
Han døde 23. November 1873.

DM. 1869.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Mindetale i Landstinget (Liebe) 4-12-1873, Tidenden Sp. 43.

Jacobsen, Lars, 1802-90, Gaardejer. Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde) 14. November 1873-25. April 1876. — Højre.

Født 16. Juli 1802 i Maaløv, Søn af Husfæster Jacob Nielsen, Tjenestekarl i Maaløv, til han ved Giftermaal med en Gaardmands Enke i 1840 blev Gaardejer i Ledøje Nord for Taastrup. Han blev 1843 Medlem af Bestyrelsen for Københavns Amts Landkommunalforening og hørte 1846 til Bondevenneselskabets første Bestyrelse, samt var senere Distriktsformand. Jacobsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47 og paany 1854-61, Sognefoged 1844-52 og Lægdsmand. 1859-71 var han Medlem af Københavns Amtsraad, endvidere var han Medlem af Bestyrelsen for Københavns Amts Landboforening 1862-78 og Formand for Ballerup Landboforening 1863-73. Han solgte sin Gaard 1873 og boede først i Høje Taastrup, senere i Herstedvester.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig med to andre i Roskilde Kro-Distriktet, men opnaaede kun 22 Stemmer; sammesteds stillede han sig ved Folketingsvalgene 1849, 61 og 73, men valgtes først 1873, hvor det lykkedes ham at fortrænge Venstremanden, Gaardejer Ole Larsen, St. Rørbæk, idet Kredens Folketingsmand fra 50erne, Gaardejer Hans Nielsen, Daastrup, traadte tilbage. Lars Jacobsen genopstilledes ikke 1876.

Derimod havde han store Chancer ved Valgene til Landstinget i 2. Kreds 1863 og Oktober 66, idet han var den af Venstres Kandidater, der opnaaede højest Stemmetal, 1863 manglede han i 1. Omgang kun 2 Stemmer i at blive valgt; heller ikke ved et Suppleringsvalg sammesteds i 1867 lykkedes det ham at blive valgt. Desuden faldt han 1864 baade i Roskilde-Kredsen, hvor han søgte Valg til Rigsraadets Folketing, og ved det ordinære Folketingsvalg i Blæsenborg, hvor han var nær ved at fortrænge D. E. Rugaard.

Lars Jacobsen, der i Begyndelsen var Venstremand, sluttede sig senere til Højre. Han døde 23. Januar 1890.

Pennetegninger, 1875.

Jacobsen, Martin Christian, 1867-1928, Redaktør. Folketingsmand for Vejle Amts 3. Valgkreds (Vejle) 20. Maj 1913 - 22. April 1918 og for Vejle Amt 22. April 1918 - 21. April 1920 samt Landstingsmand for 5.

Kreds 10. August 1920 - 1. Oktober 1921. — Socialdemokratiet.

Født 17. Juni 1867 i Tjebberup ved Holbæk, Søn af Fisker, senere Landpost Chr. Jacobsen; han uddannedes som Typograf i Holbæk 1884, Faktor i Vejle 1892-97, Journalist ved »Østjyllands Social-Demokrat« 1897-98 og

Redaktør af »Vejle Social-Demokrat« 1898-1919, da han blev folkevalgt Borgmester i Vejle.

Chr. Jacobsen har været Medlem af Vejle Byraad fra 1900, Formand for dets Udvalg angaaende Alderdomsunderstøttelse, Medlem af Skolekommissionen, af Vejle Amts Skoleraad fra 1909, af Værgeraadet fra 1905, af Tilsynsraadet for Braaskovgaard, af Sygekassenævnet fra 1915, af Forretningsudvalget for de samvirkende danske Sygekasser, af Bestyrelsen for Drejens Optagelseshjem og af Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelse, desuden Formand for Centralforeningen af Sygekasser i Vejle Amt fra 1915, for Arbejdernes Sygekasse og Socialdemokratisk Forbund i Vejle 1892-1917, for Selskabet Børnenes Vel fra 1904 og for Sammenslutningen af danske Havne 1924-27.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han i Give-Kredsen, Aaret efter i Vejle-Kredsen mod Venstre-Folketingsmanden, Lærer S. K. Nørgaard, som det dog først ved Valget 1913 lykkedes Jacobsen at besejre; han genvalgtes 1915 og 18, men lod sig ikke genopstille 1920. Han valgtes til Landstingsmand for 5. Kreds ved Augustvalget 1920, men nedlagde sit Mandat Oktober 1921.

Chr. Jacobsen døde 10. Juni 1928.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1928.

Jacobæus, Henrik Wellejus, 1807-85, Proprietær. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Viborg Amts 4. Distrikt (Søndervinge) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849 og Landstingsmand for 9. Kreds 29. Juni 1858 - 23. Juni 1866.

— Konservativ.

Født 15. Februar 1807 i Rudkøbing, Søn af Apoteker Anthon Jacobæus, blev farmaceutisk Kandidat 1826, Student privat dimitteret 1829 og cand. polyt. 1832. Han var derefter indtil 1839 Medhjælper paa Apoteket i Randers, siden i Rudkøbing.

Han forpagtede først Lille Egede Øst for Korsør, men blev senere Ejer af Borupgaard ved Viborg, som han drev indtil 1873 og solgte i 1880. Jacobæus bosatte sig i København 1873.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig med fire andre, hvoriblandt Lensgreve C. E. Krag-Juel-Vind-Frijs, i Søndervinge-Kredsen og fik flere Stemmer end sine Modkandidater tilsammen; 1853 søgte han Valg til Folketinget i Viborg Amts 3. Valgkreds, men opnaaede ikke at blive valgt. Derimod lykkedes det ham fem Aar senere ved et Suppleringsvalg i 9. Landstingskreds at blive Medlem af det andet Ting; han genvalgtes 1863, men søgte ikke Valg i 1866. Han var en af Landstingets Sekretærer 1859-63.

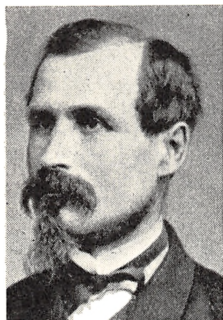
Han døde 26. December 1885.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Jagd, Jens Christian Henrik Claudius, 1821-95, Lærer, Kaptajn, Amtsforvalter.

Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 4. December 1849 - 4. August 1852, Thisted Amts 2. Valgkreds

(Thisted) 9. November 1859 - 14. Juni 1861, 22. September 1869 - 20. September 1872 og 14. November 1873 - 9. April 1895. — Venstre, senere Højre.

Født 27. April 1821 i Fredericia, Søn af Førstelærer Niels Jagd, gik i Realskole til 1835, blev Kontorist og kom paa

Skaarup Seminarium, hvorfra han 1841 tog Eksamen, var en Tid Privatlærer og blev 1843 Bestyrer for en privat Realskole i Svendborg, men da det Aaret efter lykkedes ham at konstruere en roterende Dampmaskine, som han tog Patent paa, forlod han Lærergerningen og opholdt sig en Tid i England. Under Krigen 1848-50 meldte han sig imidlertid som frivillig, dannede sit eget Frikorps, blev Premierløjtnant 1849 og Kaptajn 1850; derpaa var han til 1863 Telegrafbestyrer i Nyborg, 1878-82 Bestyrer af Kolding Oppebørselsstue, derefter i fire Aar Amtsforvalter i Thisted og fra 1886 til sin Død i København.

Ved Folketingsvalget 1849 valgtes han i Svendborg-Kredsen mod Seminarielærer I. N. Mejer, men stillede sig ikke ved Valget 1852. Ved et Suppleringsvalg i Thisted-Kredsen, hvor Kammerraad C. A. H. Hansen havde trukket sig tilbage 1859, opnaaede han derpaa Valg, men genopstilledes ikke 1861; derimod valgtes han til Rigsraadets Folketing baade 1864 og 65, men traadte tilbage ved de ordinære Valg Oktober 1866. I 1869 valgtes han paany til Rigsdagens Folketing i samme Kreds, men blev slaet 1872 af Redaktør J. L. Lund, som han dog besejrede ved Valget i 1873 for derpaa at genvælges, til han knap fire Maaneder før sin Død trak sig tilbage.

Jagd tilhørte i Begyndelsen nærmest Venstre, men stod uden for Partierne, og da Det forenede Venstre dannedes i 1870, sluttede han sig til Højre. Han var 1891-92 en af Folketingets Sekretærer.

Han døde 27. Juli 1895 i København.

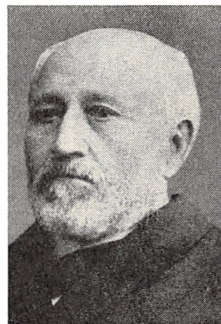
R. 1848. DM. 1863.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1944, Pennetegninger, 1870 og 75. Rigsdags-

kalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Ill. Tid. 1895, Nr. 44.

Jagd, Just Henrik, 1819-98, Skolelærer. Folketingsmand for Odense Amts 4. Valgkreds (Middelfart) 23. September 1868 - 22. September 1869 og 20. September 1872 - 31. Januar 1873 (Valget blev forkastet). — Venstre.

Født 23. December 1819 i Kolding, Søn af Lærer Peter Henrik Jagd, gik i Kolding Latinskole og tog 1839 Eksamen fra Skaarup Seminarium. 1843 blev han Lærer i Akkerup mellem Assens og Faaborg, 1846 i Tallerup og 1861 i Tommerup Vest for Odense. Jagd rettede 1867 et voldsomt Angreb paa Herredsfoged Dahlerup, men kunde ikke godtgøre sine Beskyldninger. Han blev suspenderet 1868 og tog sin Afsked 1870, efter at Højesteret havde idømt ham 3 Maaneders Fængsel. Derpaa var han en Aarrække Bestyrer for en Privatskole paa Frederiksberg.

Ved et Suppleringsvalg i Middelfart-Kredsen 1868 blev han den foretrukne af tre Venstrekandidater, men ved de ordinære Valg Aaret efter faldt han for Højres Kandidat, cand. theol. H. C. D. Müller, der havde 13 Stemmer flere end Jagd. 1872 valgtes han derimod med stort Stemmetal, men Valget forkastedes blandt andet paa Grund af Fængselsdommen.

Jagd udgav 1868 »Actstykker og Betragtninger i Anledning af min Sag med Amtmand Dahlerup«, 1869 »Afstemningen i Folkethinget i Samlingen 1868-69. Bidrag til Bedømmelsen af Partistillingen i Thinget og til Vejledning ved de forestaaende Valg«, 1870 »Grundtræk til en ny Ordning af Folkeskolevæsenet« og 1873 en lille Pjece »Til Folketingets Medlemmer«.

Han døde i København 16. Marts 1898.

Erslew: Forfatter-Lexicon, Suppl. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914.

Jensen, Anders Christian, 1833-1902, Malermester. Folketingsmand for Københavns 9. Valgkreds 28. Januar 1887 - 21. Januar 1890. — Højre.

Født 11. Februar 1833 i København, Søn af Værtshusholder og Høker C. Jensen; han kom i Malerlære, blev Svend 1853 og Mester 1867. A. Chr. Jensen var Ejer af en Villa i Ordrup ved København.

Efter at Folketingsmanden i 9. Valgkreds, Marinekaptajn S. I. Paulsen 1884 havde tabt Kredsen til Socialdemokraten, Forretningsfører Hørdum, opstillede man ved det kommende Valg, 1887, A. Chr. Jensen i hans Sted; i første Omgang besejrede han Hørdum, men baade 1890 og 92 søgte han forgæves at bevare Kredsen for Højre.

A. Chr. Jensen døde 18. December 1902. Rigsdagskalender 1887.

Jensen, Christen (Chr. Hull), 1809-88, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 3. Valgkreds (Levring) 4. December 1849 - 14. Juni 1858. — Nærmest Konservativ.

Født 1. Marts 1809 i Balle Nord for Silkeborg, Søn af Hjulmager Jens Christensen. C. Jensen, eller som han i Almindelighed kaldtes Chr. Hull, lærte Hjulmageriet af sin Fader og drev senere dette Haandværk, 1830-42 var han tillige Pramfører paa Gudena. I 1837 købte han et Hus i Hvinningdal, udvidede det ved Køb af Jord til en Gaard, som han solgte 1842. Derpaa købte han Jord i Øster Bording Vest for sin Fødeby, byggede en Gaard, som han drev til 1884, da han overdrog den til sin Søn.

C. Jensen var 1837-45 Skolepatron, 1842-45 Medlem af Sogneforstanderskabet, 1848-51 dets Formand, Sognefoged 1847-50, Medlem af Viborg Amtsraad 1856-59 og paany 1862-71. Han var tillige Medlem af Bestyrelsen for Silkeborg Sparekasse siden dens Oprettelse 1860, Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring 1858-67 og 1870-83, Repræsentant i Hedeselskabet 1866-80 og Taksationsmand i Kreditforeningen og ved Udlaan af Umyndiges Midler siden 1869.

Ved det første Folketingsvalg i Levring, senere Kellerrup-Kredsen, kaaredes han og genvalgte til 1858, da han faldt for Venstremanden, Gaardejer Niels Albertsen, der fik over dobbelt saa mange Stemmer. Jensen søgte ikke senere Valg til Folketinget, blev derimod Medlem af Rigsraadets Lands-

ting 1864-66, men faldt, da han i Oktober 1866 søgte Valg i 9. Landstingskreds.

Han døde 24. Maj 1888 i Øster Bording.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jensen, Christen, 1823-83, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 1. Valgkreds (Skive) 7. Juni 1864 - 20. September 1872 og 25. April 1876 - 16. August 1883. — Konservativ, senere Venstre.

Født 29. Juni 1823 i Vadum, Søn af Gaardejer og Møller Jens Laursen, kom efter Konfirmationen i Smedelære og arbejdede som Smed i 8 Aar, var derefter Forpagter af Rødding Præstegaard, indtil han 1850 købte Faderens Gaard. Han var Medlem af Sogneforstanderskabet

1854-67 og blev 1883 Repræsentant i Landbygningernes almindelige Brandforsikring.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig i Skive-Kredsen sammen med Gaardejer S. P. Lyby, der denne Gang gik af med Sejren, men ved næste Valg, 1864, maatte vige for Christen Jensen, som kaaredes 1866 og 69; 1872 og 73 blev Lyby paany den foretrukne, men 1876 sejrede Jensen og beholdt Kredsen til sin Død. Han var Venstres Kandidat ved Suppleringsvalgene baade i 1875 og i 1880 i 8. Landstingskreds, men blev ikke valgt.

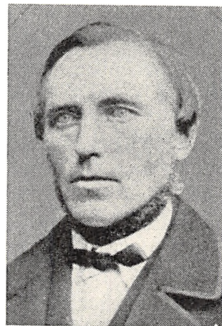
Han døde 16. August 1883. Et Mindesmærke rejstes næste Aar af Vælgerne paa hans Grav.

Pennetegninger 1870. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Jensen, Christen, 1819-64, Gaardejer, Sognefoged. Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 14. Juni 1861 - 4. April 1864. — Konservativ.

Født 2. November 1819 i Bjerlev Nord for Vejle, Søn af Husmand og Træskomand Jens Pedersen; efter at have gaaet i Hvejsel Skole dyrkede han en Husmandsloed paa Faderens Jord, til han 1849 blev Ejer af Bjerregaard i samme Sogn; hans otte Børn tog senere Navn efter denne Gaard.

Chr. Jensen var 1852-58 Medlem af Sogneforstanderskabet, deraf de tre Aar dets

Formand, og 1853-61 Sognefoged og Lægdsmand; 1863 blev der ham tilbudt Sæde i Direktionen for Vejle Bys og Amts Sparekasse, men han afslog det.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig i Give-Kredsen mod Venstres Folketingsmand Gaardejer N. H. Bank, som kun opnaaede halvt saa mange Stemmer som Chr. Jensen, der imidlertid afgik ved Døden nogle Maaneder før næste Folketingsvalg.

Han døde 4. April 1864 i Bjerlev.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Jensen, Carl Henrik Jacob, 1818-97, Proprietær. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 14. Juni 1861 - 7. Juni 1861. — Konservativ.

Født 24. August 1818 i København, Søn af Hofbager C. P. Jensen; blev Student fra Borgerdydskolen i København 1836, cand. jur. 1841, hvorefter han blev Fuldmægtig hos Balthazar Christensen og Sekretær i Bondevennernes Selskab. 1847 købte han Hovedgaarden Fredsholm Syd for Nakskov, men maatte sælge

den 1890. Carl Jensen var Medlem af Maribo Amtsraad 1854-65 og paany 1868-74, Formand for Afløsning af Husmændenes Pligtarbejde 1857-90 og Landvæsenkommisær 1859-90. Han blev 1873 Formand for det lollandske Digelags Bestyrelse og 1875-86 Medlem af den lolland-falsterske Jernbanes Bestyrelse. Han var tillige Formand for Repræsentantskabet i Nakskov Sparekasse.

Ved Folketingsvalget 1858 stillede han sig sammen med Gaardejer Pedersen Ludvig og Glarmester Lorange i Nakskov-Kredsen; Venstremanden Ludvig sejrede overlegent, idet Lorange, som fire Maaneder forinden ved et Suppleringsvalg var blevet valgt til Kredsen Folketingsmand, traadte tilbage.

1861 ombyttedes Rollerne, Jensen sejrede over Ludvig, men 1864 genopstilledes ingen af dem.

Carl Jensen døde 22. Februar 1897 i København.

R. 1873.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Juridisk og statsvidenskabelig Stat 1881.

Jensen, Carl Reinhold, 1827-88, Landmaaler. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 14. Juni 1858 - 14. Juni 1861, Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 14. Juni 1861 - 7. April 1864 og for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 4. Juni 1866 - August 1868. — Venstre.

Født 25. Maj 1827 i Nakskov, Søn af Garver Johannes Gabriel Jensen, tog 1853 Landmaalereksamen og havde forinden som frivillig Herregaards Skytte deltaget i Krigen 1848-

50. Han udgav 1861-63 i Aarhus et Ugeblad »Jyllandsposten« og 1864-67 i København et andet »Folkebladet«; 1868 trak han sig tilbage som Rigsdagsmand og blev Stationsforstander i Vejle til sin Død.

Reinhold Jensen var 1862 Medstifter af Den jydsk Folkeforening og blev Sekretær i Bestyrelsen; desuden interesserede han sig stærkt for Biavl samt for Afholdssagen.

Ved Folketingsvalget 1858 valgtes han i Nykøbing S. og det paafølgende Valg 1861 i Kalundborg-Samsø-Kredsen, hvor han 1864 afløstes af Christopher Krabbe; Reinhold Jensen søgte da Valg i Ebeltoft-Kredsen, men faldt, og paa samme Maade gik det ham Aaret efter, hvor han tillige uden Held søgte Valg til Rigsraadets Folketing mod Godsejer Mourier-Petersen. I 1864 havde han desuden forgæves søgt Valg til Rigsraadets Folketing i Skanderborg-Kredsen, men her opnaaede han ved Valget Juni 1866 at blive valgt til Rigsdagens Folketing som Modstander af den reviderede Grundlov. Han kaaredes paany i Oktober samme Aar, men trak sig tilbage August 1868, skuffet over den politiske Udvikling.

Politisk stod han Tscherning nær, var blandt andet Ordfører for Udvalget om Udstykning og valgtes til Medlem af Finans-

udvalget 1866-68. I Juli 1866 var han Ordfører for den Deputation, Venstre sendte Grundtvig for at takke ham for hans Kamp for Bevarelsen af Junigrundloven.

1855-59 rettede Reinhold Jensen nogle skarpe Angreb paa den daværende Landinspektør-Eksamen, hvilket 1860 paadrog ham en Højesteretsdom; 1862 udgav han et Flyveskrift mod Vilh. Beck »Sandhedsvidnet Kapellan V. Beck«.

Reinhold Jensen døde 19. Oktober 1888.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Fra Holbæk Amt, Bd. VIII, 1935, S. 176-81. Jydsk Maanedsskrift 1911, S. 321-29. Østjysk Hjemstavns, Bd. I, S. 30.

Jensen, Gerud Michael, 1855-1946, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Randers Landkreds) 20. Maj 1913-22. April 1918 og for Randers Amt 22. April 1918 - 21. April 1920. — Venstre.

Født 17. Februar 1855 i Værum Præstegaard Syd for Randers, Søn af Gaardejer, Sognefoged Jens Mikkelsen; han har besøgt Gjerlev Højskole, uddannedes til Landmand og blev 1884 Ejer af

Gaarden Brunhøj ved Væt lidt Syd for Fødebyen.

1892-1913 var Gerud Jensen Sogneraadformand, 1899-1918 Sognefoged, fra 1903 Tiendekommissær, senere Landvæsenskommissær, Medlem af Randers Amtsraad 1910-28, af Tilsynsraadet for Randers By og Omegns Sparekasse, af Forretningsudvalget for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse 1927-32 og Formand for De samvirkende Sogneraadforeninger i Danmark 1926-30.

Ved Folketingsvalget 1913 opstilledes han i Randers Landkreds mod Kredens Folketingsmand gennem 15. Aar, Proprietær P. Bjerre, der som Modstander af den foreslaaede Grundlovsrevision bukkede under. Gerud Jensen sejrede ogsaa overlegent i 1915, genvalgtes 1918, men blev ikke valgt i 1920 og stillede sig ikke mere.

Han var Medlem af Sociallovgivningskommissionen, af Overbevillingsnævnet samt af Statens Biblioteksraad til 1931.

Han døde i Væt 27. Februar 1946.

R. 1921. DM. 1930.

Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog 1943.

Jensen, Hans, 1860-1929, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 10. Juli 1914 - 20. April 1918. — Venstre.

Født 20. September 1860 i Sinding ved Silkeborg, Søn af Gaardejer Søren Jensen

Han kom paa Folkehøjskole og oplærtes iøvrigt til Landbruget. Han blev senere Ejer af to Gaarde paa henholdsvis 3 og 3¹/₄ Tdr. Hartk. i Sjørlev Syd for Viborg.

Hans Jensen var i en Aarrække Formand for Sogneraadet, 1910-27 Medlem af Viborg Amtsraad.

Formand for Kjellerup og Omegns Landboforening og for Silkeborg-Kjellerup-Rødkjærsbro Jernbane, Medlem af Bestyrelserne for Aktieselskabet Skive-Vestsalling Jernbane, for Foreningen af jydsk Landboforeninger og De samvirkende danske Landboforeninger og indtil 1909 Formand for Venstres Organisation i Jylland.

1914 indvalgtes han i Landstinget i 9. Kreds, genvalgtes 1915, men blev ikke opstillet i 1918.

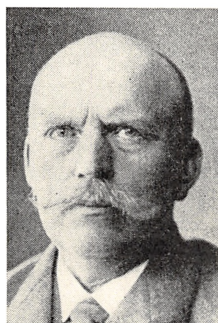
Han døde 2. September 1929.

R. 1911.

Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1929.

Jensen, Hans, 1817-1903, Gaardmand. Folketingsmand for Holbæk Amts 2. Valgkreds (Svinninge) 26. Februar - 27. Maj 1853, Frederiksborg Amts 5. Valgkreds (Frederikssund) 4. Juni-12. Oktober 1866 og for Holbæk Amts 2. Valgkreds 12. Oktober 1866 - 25. April 1876. — Venstre.

Født 22. December 1817 i Kundby Vest for Holbæk, Søn af Gaardfæster Jens Nielsen, passede en Mosters Gaard i Sognet 1832-40 og var

derefter et Par Aar inde som værnepligtig Underofficer; 1847 blev han Gaardfæster i Kundby, fik 1869 Gaarden i Arvefæste under Baroniet Løvenborg og overdrog den 1890 til sin Svingersøn.

Hans Jensen var siden 1850 Voldgiftsmand ved en Række Hoveriafløsningssager i Holbæk og Frederiksborg Amter, 1851 indvalgtes han i Sogneforstanderskabet, hvis Formand han derpaa var 1852-73, blev Suppleant til Amtsraadet 1851, mødte 1853 og var Medlem 1856-80. Desuden var han 1862-78 Medlem af Amtsskoledirektionen, 1856 Medstifter af Den sjællandske Bondestands Sparekasse, i hvis Bestyrelse han sad, 1869-75 som Næstformand, samt var Kontordagsbestyrer i Svinninge, Mørkøv og Holbæk. Han var 1863-66 Voldgiftsmand ved Afløsning af Smaaredsel, 1866-86 Landvæsenkommissær, 1869-78 Tilsynsmand ved Landbohøjskolen, 1865 Medstifter af Holbæk Amts Landboforening og dens Næstformand til 1888 samt Medstifter af Kundby Andelsmejeri og 1873-78 Medlem af Dansk Husflidsselskabs Bestyrelse.

1856 blev han Revisor i Holbæk Amts Brandforsikring, 1857 ogsaa i Kreaturfor sikringen, maatte 1877 en kort Tid overtage Styrelsen og i 1880 deltog i Erstatningsudredelsen i Anledning af Folketingsmand J. A. Hansens Besvigelser inden for Forsikringen.

Ved Folketingsvalget Februar 1853 valgtes han til Tschernings Afløser i Svinningekredsen, men trak sig tilbage, da denne tre Maaneder senere vendte tilbage, og blev 1866 paany hans Afløser i denne Kreds, genvalgt til 1876, da han traadte tilbage for ikke mere at stille sig. I Mellemtiden var han en kort Tid i 1866 Folketingsmand i Frederikssunds-Kredsen, hvor han stillede sig som Modstander af den reviderede Grundlov, og sad 1864-66 som Medlem af Rigsraadets Folketing for Holbæk Amts 2. Kreds.

Hans Jensen døde 26. Januar 1903.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Penne-tegninger, 1870 og 75. Fra Holbæk Amt, 1914, S. 149-95; 1915, S. 70-108 og 1930, S. 206-20. J. P. Jensen: »Svinningekredsens Historie.« Nordisk personallhistorisk Folkekalender, 1864, S. 257-60. Levnedbeskrivelse over Hans Jensen, Kundby, Næstved 1902.

Jensen, Hans Anton, 1845-1909, Lærer. Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 20. April 1892 - 29. Maj 1906. — Venstre.

Født 18. September 1845 i Landsbyen Sose paa Bornholm, Søn af Gaardejer Jens M. Jensen; han gik i Rønne Realskole 1857-60, var Huslærer paa en Bondegaard, kom 1863-66 paa Blaagaard Seminarium, afbrudt af hans Deltagelse i Kri-gen 1864 og tog Skolelærereksamen 1866. Anton Jensen blev derefter Lærer ved en privat Realskole i Usserød 1867-68, ved Pogeskolen i Arnager paa Bornholm 1868-69, ved Orup Friskole ved Fakse 1869-77 og sluttede som Skolelærer i Lund, Lyderslev Sogn, Stevns Herred, hvor han var til sin Død.

Anton Jensen var 1884-96 Formand for De danske Brugsforeningers Repræsentantskab, for Andelsbryggeriet, for Andelsbageriet Sydstevn og for Lyderslev og Lunds Brugsforeninger; tillige var han Medlem af Bestyrelsen for Brugsforeningernes Fællesforening 1888-96 og for Dansk Arbejderforbund 1892-95. Han var Formand for Præstø Amts Skytteforening 1885-93 og Kredsforstander for 7. Skyttekreds 1878-95.

Da Venstre ved Folketingsvalget 1892 ikke kunde blive enige om en fælles Kandidat i Fakse-Kredsen, stillede han sig i sidste Øjeblik uden for Partierne, og Gaardejer Feldthusen, som indtil da var Kredsen Folketingsmand, trak sig tilbage. Feldthusen søgte paany Valg i 1895, men Anton Jensen holdt med Lethed Kredsen, sluttede sig til Venstreformpartiet og blev genvalgt ved de følgende Valg. Den senere Statsminister Stauning var hans Modkandidat lige fra 1901, og da Anton Jensen ikke stillede sig i 1906, gled Kredsen over til Socialdemokratiet.

Han døde 21. December 1909.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903. Rigsdagskalender 1890, Tillægget 1892.

Jensen, Harald Otto, 1851-1925, Redaktør. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjoldelev) 21. Januar 1890 - 20. April 1892 og 9. April 1895 - 21. September 1906, Landstingsmand for 9. Kreds 21. September 1906-11. Maj 1918, for 5. Kreds 11. Maj 1918-10. August 1920 og landstingsvalgt

Medlem 10. August 1920-18. Oktober 1925. — Socialdemokratiet.

Født 13. Oktober 1851 i København, Søn af Høker Niels Jensen, gik i Kommuneskolen i Suhmsgade, kom i Bogtrykkerlære og blev 1871 Typograf,

fik det første Aars Tid Arbejde i Lars Bjørnbaks Bogtrykkeri i Aarhus og vendte, efter 1872-75 at have haft Arbejde i København, paany tilbage til L. Bjørnbaks Trykkeri. Han var derpaa 1883-84 Redaktør af »Socialdemokratisk Ugeblad«, der omdannedes til Aktieselskab og Dagblad under Navnet »Demokraten«, som han var Redaktør af til 1918.

Harald Jensen var 1881 Medstifter af Jyllands typografiske Forening, idet en lokal Afdeling, for hvilken han 1876 var blevet Formand, opløstes; 1882 sluttede Øerne sig til, og han blev nu Formand for Dansk typografisk Forening, i første Omgang til 1883 og paany 1886-88. Desuden var han sammen med Marott 1882 Stifter af en Diskussionsklub »Demokratisk Samfund«, der Aaret efter som den første Provinsafdeling indmeldte sig i Socialdemokratisk Forbund. 1894-1916 var han Medlem af Aarhus Byraad, de første seks Aar som eneste Repræsentant for sit Parti. Han var Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse fra 1888.

Ved Folketingsvalget 1890 lykkedes det ham i Skjolddelev-Kredsen at besejre Venstres Folketingsmand gennem de sidste 11 Aar, Hummeluhr, men han faldt to Aar efter for en anden Venstremand, Gaardejer S. Kjær, der imidlertid udtraadte knap to Aar senere. Men heller ikke ved Suppleringsvalget derefter lykkedes det Harald Jensen at opnaa Valg, ej heller ved et lignende Valg i Odder-Kredsen efter Viggo Bjørnbaks Død 1892, men derimod 1895 i den nyoprettede Aarhus søndre Kreds, hvor han genvalgtes med stigende Stemmetal, til han 1906 gik over i Landstinget, hvor han til 1918 valgtes i 9. Kreds, derefter i 5. Kreds og siden 1920 sad som tingvalgt.

Han var 1901-06 Medlem af Folketingets Finansudvalg, Medlem af Tuberkulosekommissionen af 1901, af Medicinalkommissionen af 1908, af Statens Tilsyn med Him-

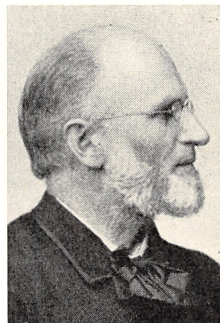
melbjerggaarden, af Rigsretten 1918 og af Militærkommissionen af 1919. Han var Næstformand i Landstinget 1920-24.

Harald Jensen døde 18. Oktober 1925 i Aarhus; paa hans Grav her findes et Portrætre relief.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Th. Graae: Moderne Profiler, 1892. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903. Medlemmerne af Landstinget 1906-15. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1925. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 21-10-1925, Tidenden Sp. 100.

Jensen, Henning, 1838-1929, Præst, Redaktør. Folketingsmand for Odense Amts 4. Kreds (Middelfart) 15. September 1886-20. April 1892. — Venstre.

Født 6. December 1838 i Kornerup ved Roskilde, Søn af Sognepræst Jens Christian Jensen, blev 1857 Student fra Roskilde, cand. theol. 1864, Kapellan for Sæby og Gjerstvej ved Roskilde 1865-69 og for Dalby og Turby Sydvest for Køge til 1872, derefter Sognepræst i Pedersker paa Bornholm og fra 1879 i Stenmagle og Stenlille Nord for Sorø, hvorfra han 1885 fik sin Afsked efter en politisk Avisartikel mod Regeringen. Han var derpaa 1886-90 Udgiver af Ugebladet »Enhver sit«, der særlig beskæftigede sig med Politik og Kristendom. Til 1889 udgaves Bladet sammen med Kristensen-Randers, 1890 overtog Falkenstjerne og Pontoppidan det og udgav det sammen med »Tidens Strøm«. 1893-97 var Henning Jensen saa Medarbejder ved »Politiken« og »Social-Demokraten«, derefter indtil 1919 Medredaktør af Dagbladet »København«.

Ved Folketingsvalget 1884 opstilledes han mod Kultusminister Scavenius i Store Heddinge-Kredsen og opnaede 1125 Stemmer mod 1384; først ved et Suppleringsvalg i Middelfart-Kredsen 1886, hvor Biskop Monrad nedlagde sit Mandat, kaarede man Henning Jensen; han genvalgtes med stort Stemmetal 1887 og 90, men faldt 1892 for Det forhandlende Venstres Kandidat, Gaardejer Lohmann. Henning Jensen, der nærmest sluttede sig til Hørups Gruppe, var blandt

andet 1889 Ordfører ved Forhandlingerne om Helligdagsloven.

Han har foruden forskellige religiøst prægede Skrifter ogsaa udgivet en Del Romancer og Fortællinger samt i den historiske Aarvog Fra Holbæk Amt 1919 »Nogle Erindringer fra den storpolitiske Kamptid«, i Bornholmske Samlinger 1918 »Sex Aar i Persker Præstegaard«, og i Aarvog for Københavns Amt 1920 »Tre Aar som Kapellan i Sæby og Gjershøj«.

Henning Jensen døde 28. Februar 1929 paa Frederiksberg.

Bricka I og II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Rigsdagskalender 1887 og 90. Blaa Bog 1928.

Jensen, Henrik Hans Christian, 1805-80, Gaardejer, Forligskommissær. Folketingsmand for Ribe Amts 4. Valgkreds (Bække) 27. November 1855 - 14. Juni 1858. — Venstre.

Født 29. Juli 1805 paa Gaarden Christianshøj i Malt Sogn Vest for Vejen, Søn af Gaardejer og Sognefoged Johan Jensen. Efter i tre Aar at have været Skriver hos Herredsfogeden i Gørding-Malt Herreder lærte Henrik Jensen Møllebyggeriet, overtog 1831 Fædrengaarden, som han beboede til sin Død. I 1861 afstod han den

dog til sin Søn imod Aftægt.

Jensen var Forligskommissær 1832-57, Sognefoged og Lægdsmand 1834-77, stiftede en Brandassuranceforening »Foldingbro« og var i mange Aar Formand for denne.

Da Venstres Folketingsmand i Bække-Kredsen, som dengang havde Valgsted paa Stensvanggaard, Daniel Ejler, 1855 nedlagde sit Mandat, kaaredes Henrik Jensen i hans Sted, men opstilledes ikke ved de ordinære Valg 1858, heller ikke senere.

Han døde 19. Maj 1880.

DM. 1862.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jensen, Jens, 1859-1928, fhv. Maler, Fagforeningsmand, Borgmester, Folketingsmand for Københavns 10. Kreds. 9. April 1895 - 16. Juni 1903. — Socialdemokratiet.

Født 18. April 1859 i Aalsbo mellem Middelfart og Odense, Søn af Murer og Husmand Jens Jensen, gik i Almueskolen til 1873 og lærte derefter Malerhaandværket i sin Hjemstavn, blev Svend 1877, arbejdede de første Par Aar i Randers og Odense, hvorpaa han kom til København, søgte videre Uddannelse ved Aftenundervisning og arbejdede særlig som Dekorationsmalerindtil hans Interesse for Fagbevægelsen helt tog hans Tid.

Jens Jensen havde under sit Ophold i Odense været Medstifter af en Fagforening for Malersvende, blev i København Medlem af den 1881 stiftede Malernes Fagforening, kort efter Sekretær i dens Bestyrelse og 1883-88 Formand. Han var 1884-88 Redaktør af »Fagtidende for Malere«. Maler Jensen blev 1885 Medlem af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse, Medstifter af og Formand for De samvirkende Fagforeninger i København (Arbejdernes Fællesorganisation) 1886-1903, Medarbejder ved »Social-Demokraten« 1887-1903, Medstifter af Arbejdernes Fællesbageri 1886 og af Bryggeriet Stjernen 1901, Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1893-1903, dens Næstformand 1901 og to Aar senere som den første socialdemokratiske Borgmester herhjemme Leder af Magistratens 2. Afdeling og dermed Finansborgmester samt endelig 1924 Overpræsident i København.

Foruden at være Medlem af talrige Bestyrelser var Jens Jensen Formand for Repræsentantskaberne for Friskolebørnsasylet, for Københavns Idrætspark, for Bestyrelsen for Thorvaldsens Museum fra 1916, Formand i Havnebestyrelsen fra 1924 og i Direktionen for Københavns Skolevæsen, desuden Danmarks Repræsentant paa de internationale Arbejderkongresser 1888, 89, 93, 96 og 1900 samt bl. a. Medlem af Den kommunale Skattekommission 1910, af den overordentlige Kommission 1914-19 og af Nationalbankens Repræsentantskab fra 1919.

Ved Folketingsvalgene 1887 og 90 stillede han sig forgæves i 1. Odensekreds mod Oberst Hedemann, 1892 baade ved et Suppleringsvalg og det almindelige Valg i Lyngby-Kredsen ogsaa uden Held, men valgtes først 1895 i den nyoprettede 10. Valgkreds

i København, genvalgtes med stigende Stemmetal 1898 og 1901, men trak sig tilbage 1903, da han blev Borgmester. Han var Socialminister i det midlertidige Forretningsministerium Friis 5. April - 5. Maj 1920.

Han har blandt andet udgivet en Pjece »8 Timers Arbejdsdagen« 1893, og 1901 sammen med C. M. Olsen »Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark 1871-1900«.

Jens Jensen døde 16. Marts 1928 i København; hans Bronzestue findes i Idrætshuset og en Marmorstue i Raadhushallen.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899 og 1901. Frejlif Olsen: Danske Socialister, 1892. Historiske Meddelelser om København 1927-28, S. 457-69. Blaa Bog 1927.

Jensen, Jens, 1832-1912, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 20. September 1872 - 25. April 1876. — Konservativ.

Født 19. Maj 1832 i Melgaard i Hals Sogn i Vendsyssel, Søn af Gaardejer Jens Poulsen; han oplærtes ved Landbruget, først hjemme, senere 1851-54 som Landvæsenslærling under Landhusholdningsselskabet, hvorefter han et Par Aar var selsat ved Dræningsarbejder paa en Gaard paa Falster. 1857 købte han en Gaard i

Starbæk i Øster Hassing Sogn, som han 1907 afstod til sin Svigersøn.

J. Jensen var 1865-70 og paany 1877-82 Medlem af Sogneraadet og hver Gang Formand i 3 Aar; 1869 var han Medstifter og Medlem af Bestyrelsen for Vester og Øster Hassing Sparekasse og fra 1872 Vurderingsmand.

Ved Valget til Folketinget 1872 opstilledes han i Nørresundby-Kredsen mod Venstres Kandidat, Pastor emer. Hass fra Kongens Lyngby, og sejrede overlegent; J. Jensen genvalgtes 1873, men opstilledes ikke 1876, hvor Venstre da ogsaa tilbageerobrede Kredsen. Han tilhørte Mellempartiet.

J. Jensen døde 7. September 1912.

Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Pennetegninger 1875.

Jensen, Jens, 1812-1906, Gaardejer. Folketingsmand for Svendborg Amts 2. Valgkreds (Kværndrup) 4. August 1852 - 27. Maj 1853 og 1. December 1854 - 25. April 1876 samt Landstingsmand for 6. Kreds 1. Oktober 1878 - 1. Oktober 1886. — Venstre.

Født 24. December 1812 i Trunderup ved Kværndrup Nord for Svendborg, Søn af Gaardfæster Jens Jacobsen. Selv var han Far til Folketingsmand Jens Aadal. Han overtog allerede 1827 Bestyrelsen af Fødegaarden, fæstede den 1841 og blev Ejer af den 1863. 1873 fik ovennævnte Søn den i Forpagtning for 1893 helt at overtage Gaarden.

Jens Jensen var 1848-53 Medlem af Sogneforstanderskabet, 1869-1900 Medlem af Bestyrelsen for Svendborg Amts Landbosparekasse og 1876-1900 Medlem af Repræsentantskabet for Sydfynske Jernbaner.

Ved Folketingsvalget 1852 samt i Februar Aaret efter valgtes han i Kværndrup-Kredsen, stillede sig ikke Maj 1853, men derefter paany 1854 og fremdeles lige til 1876, som Regel valgt ved Kaaring, og uafbrudt i 22 Aar Kredsens Repræsentant i Folketinget; desuden kom han ved et Suppleringsvalg December 1857 ind som tingvalgt Medlem af Rigsraadet af 1855 og sad her til 1863 og kaaredes baade 1864 og 65 til Rigsraadets Folketing; endelig valgtes han 1878 til Landstinget og sad Perioden ud til 1886. J. Jensen hørte 1866-70 til Det nationale Venstre og sluttede sig i 1870 til Det forenede Venstre, af hvis Bestyrelse han var Medlem 1870-76. Han stemte i 1855 imod Fællesforfatningen og 1866 mod den reviderede Grundlov.

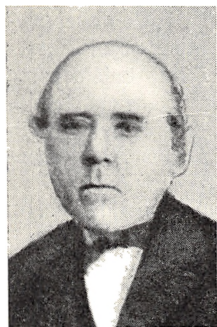
Han døde 10. Juni 1906.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Begtrup: Grundtvigske Hjem i det 19. Aarhundrede, Bd. I, 1929, S. 9-48 (Datteren Sara Højvangs Erindringer). Svendborg Amts Aarsskrift, 1913, S. 3-29. Fynske Aarbøger II, 1942-46, S. 511-544.

Jensen, Jacob, 1819-82, Skolelærer. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 1. December 1854 - 14. Juni 1855

og 12. Oktober 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 25. August 1819 i Lystrup ved Randers, Søn af Gaardmand Jens Jacobsen, blev Seminarist fra Lyngby Seminarium

1843 og Lærer i Vidstrup Nord for Hammel samme Aar samt 1847-82 i Sall, der ligger lidt sydligere. Sidstnævnte Sted var han desuden fra 1856 Ejer af et Landbrug og senere af en Gaard i Laurbjerg i Galten Herred. J. Jensen var Distriktskommisær i den nørrejydske Brandforsikring fra

1853.

Ved Folketingsvalget 1852 stillede han sig i Søndervinge-Kredsen mod Kammerherre M. H. Rosenørn, som imidlertid valgtes ved Kaaring; i Maj Aaret efter stillede han sig paany i denne Kreds, men trak sig tilbage før Valget. 1854 kaaredes Jensen saa i Mariager-Kredsen, Aaret efter kaaredes en anden, og først i Juni 1866 opstillede Kredsen ham paany, denne Gang mod Godsejer A. Hage. Hage sejrede, men ved Valget i Oktober lykkedes det J. Jensen at faa fem Stemmer flere end Hage. Valget forkastedes, men ved Omvalget omtrent tre Maaneder efter øgedes Jacob Jensens Stemmeffertal betydeligt, og han valgtes. Han faldt allerede igen 1869 og søgte forgæves at tilbageerobre Kredsen fra Højre baade i 1872 og 1876. Jacob Jensen var Medlem af Finansudvalget 1868-69.

Han døde 12. Marts 1882.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914.

Jensen (-Bælum), Jens Henrik, 1850-1915, Snedker. Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds (Bælum) 20. April 1892 - 28. April 1915. — Venstre.

Født 3. April 1850 i Nyrup ved Nykøbing S., Søn af Husmand Jens Hansen, kom efter endt Skolegang ud at tjene samt lærte Snedkerhaandværket, var Landarbejder til 1877 og deltog et Par Vintre i private Skolekursus i København, hvorpaa han i 1877 nedsatte sig som Snedker og Husmand i Nørre Kongerslev Sydøst for Aalborg og boede her til sin Død.

J. H. Jensen blev 1887 Vurderingsmand

i Husmandskreditforeningen, og han var fra 1900 Medlem af Sogneraadet.

Ved Folketingsvalget 1892 opstilledes han mod Bladudgiver Herman M. Bing, som ved det foregaaende Valg havde fortrængt Kredsens mangeaarige Folketingsmand, Gaardfæster Søren Pedersen, Gudum; J. H. Jensen sejrede og beholdt Kredsen til sin Død, skønt Vilh. Lassen ved Valget i 1901 paa Grund af hans Stilling til Brændevinsskattespørgsmaalet rejste en stærk Opposition imod ham; den resulterede i, at

han meget knebet sejrede over P. P. Pinstrup, som var stillet op imod ham.

J. H. Jensen tilhørte i Begyndelsen Folketingets Venstre, derpaa Det forhandlende Venstre. Han stemte for Forliget, men sluttede sig senere til Venstrereformpartiet. Han var Medlem af Landbokommissionen af 1894.

Han døde 28. April 1915.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Ny-skov) 29-4-1915, Tidenden Sp. 4333.

Jensen (-Onsted), Jens Jørgen, 1860-1933, Gaardejer, Minister. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 3. April 1901 - 29. Maj 1906 og for Ringkøbing Amtskreds 22. April 1918 - 6. Juli 1920. — Venstrereformpartiet, derpaa Det radikale Venstre.

Født 1. Januar 1860 i Vurring ved Skanderborg, Søn af Husmand Jens Pedersen, arbejdede en Aarrække som Tjenestekarl paa Landet, rejste 1882 til Nordamerika og købte ved sin Hjemkomst fire Aar senere et Husmandssted i Mjesing ikke langt fra sin Fødeby, blev Gaardejer i Onsted ved Odder 1899-1910 og ejede 1911-23 et Fortinneri i Tranbjerg ved Aarhus. Senere bosatte han sig i Torrild mellem Skanderborg og Odder.

J. J. Jensen var en Aarrække Formand for Adslev-Mjesing Sogneraad, Formand for den stedlige Brugsforening og Sognets Andelsmejeri, Kredsforsstander i De mindre Landejendomsbesidderes Brandkasse i Nørrejylland og fra 1916 Medlem af Det radikale Venstres Hovedbestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1898 opstilledes han i Bjerre-Kredsen, som det dog først ved det næstfølgende Valg 1901 lykkedes ham at erobre; han genvalgtes 1903, men faldt efter i 1906 at have sluttet sig til Det radikale Venstre. 1909 søgte han Valg i Maribo-Kredsen og 1913 i Nykøbing S., opnaede begge Steder store Stemmetal uden dog at blive valgt; heller ikke ved et Suppleringsvalg i 1914 i Bræstrup-Kredsen opnaede han Valg. 1918 opstilledes han i Vinderup-Kredsen, valgtes paa et Tillægsmandat, genvalgtes i Ringkøbing Amtskreds April 1920, men fik ikke Stemmer nok ved Valgene i Juli og September samme Aar, ej heller i Aarhus Amtskreds 1924, 26 og 29, hvor han ligeledes søgte Valg.

Da Zahle 28. Oktober 1909 dannede sit første Ministerium, blev J. J. Jensen Minister for offentlige Arbejder, men maatte træde tilbage 2. Februar 1910 paa Grund af nogle Udtalelser om Officerernes Stilling til Forsvarslovene, der medførte stærk offentlig Kritik. Jensen-Onsted var Medlem af den vestindiske Kommission af 1903 og Medlem af Finansudvalget 1918-20.

Han døde 29. August 1933.

Fortjenstmedaillen i Guld 1903.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-03. Blaa Bog 1933.

Jensen, Johannes, 1864-1936, Redaktør. Folketingsmand for Vejle Amts 1. Valgkreds (Fredericia) 20. Maj 1910-20. Maj 1913 og Landstingsmand for 5. Kreds 1. Oktober 1920-22. September 1936. — Venstre.

Født 28. December 1864 i Herning, Søn af Arbejdsmand, senere Postkører Jens Nielsen, kom i Typografilære ved Herning Folkeblads Trykkeri, blev Ejer og Redaktør af Præstø Amts Avis 1887-90 og Redaktør og Medudgiver af Fredericia Dagblad fra 1891 til sin Død.

1903-09 og 1917-29 var Johs. Jensen Medlem af Fredericia Byraad, 1918-21 folkevalgt Borgmester, i en længere Aarrække Medlem af Bestyrelsen for Fredericia og Omegns Bank, Medlem af Organisationen af Bladudgivere i Provinsen 1898-1918, Formand fra 1912, Medlem af Dansk Købestøves Bestyrelse 1917-30, Medlem af Bestyrelsen for Den danske Købstadsforening 1921-29 samt Formand for Fredericia Haandværkerforening fra 1915 og Formand i Tilsynsraadet for Fredericia Bys og Omegns Sparekasse fra 1921.

Ved Folketingsvalget 1910 opstilledes han i Fredericia-Kredsen mod den socialdemokratiske Rigsdagsmand, Redaktør L. Rasmussen og fik omtrent 200 Stemmer flere end denne, medens det imidlertid ved det paafølgende Valg i 1913 gik lige omvendt. Johs. Jensen stillede sig ikke siden til Folketinget, derimod valgtes han i 5. Landstingskreds 1920, genvalgtes 1928, men trak sig tilbage 1936. Han var Medlem af Venstres Bestyrelse i Folketinget og senere i Landstinget.

Han døde 29. November 1936.

R. 1919.

Bricka II. Medlemmerne af Folketinget 1910. Dansk Provinspresse 1900-1925. Blaa Bog 1936.

Jensen, Johannes, 1801-89, Møller. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Vestervig) 4. August 1852 - 27. Maj 1853. — Venstre.

Født 25. Juli 1801 i Lemvig, Søn af Murer Jens Jensen, der døde faa Aar efter hans Fødsel. Han blev Hyrdedreng paa en Gaard i Ydby, men var dygtig i Skolen og blev 1816 Omgangsskolelærer i Nærheden af sin Fødeby. Senere blev han Huslærer i Faare Mølle i Bøvling Sogn og fik der Lyst til at lade sig uddanne til Møllebygger, lærte Faget i Randers og blev ansat hos en Møllebygger i Klitmøller. 1833 købte han Gudnæs Mølle Syd for Thisted, udvidede den, anlagde Bageri og drev Forretningen op. Han solgte Møllen 1858. I Aarene fra 1833 til 1870 byggede han mange Møller især i Thy og paa Mors. 1858-71 havde han en mindre Gaard i Gudnæs, men boede sine

sidste Aar hos en Datter i Sir ved Holstebro. Jensen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47.

Da Kammerraad C. A. H. Hansen 1852 trak sig tilbage som Folketingsmand for Vestervig-Kredsen, den senere Hurup-Kreds, stillede Joh. Jensen sig sammen med Ex. jur. Lychegaard og Pastor Seidelin og valgtes med 73 Stemmer mod de andres 58. Ved Valget i Februar Aaret efter genvalgtes han med 253 Stemmer, skønt baade C. A. H. Hansen og Seidelin ogsaa havde stillet sig; men ved Valget tre Maaneder senere erobrede Lychegaard Kredsen med 157 Stemmer mod 69. Ved Valget i 1861 søgte Joh. Jensen at tilbageerobre Kredsen, hvilket ikke lykkedes. Senere stillede han sig ikke.

Han døde 25. April 1889.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jensen, Julius Nikolai, 1833-98, Proprietær. Landstingsmand for 6. Kreds 19. September 1894 - 4. Oktober 1898. — Højre.

Født 31. Oktober 1833 i Hammer Sogn, Præstø Amt, Søn af Snedker Jens Eilertsen.

Han blev opdraget hos sin Morfar Lærer Julius H. Schou. Jensen blev Seminarist fra Jonstrup Seminarium 1853, var Lærer paa Als indtil 1858, men tog saa til København, hvor han 1861 paa Monrads Kursus bestod den udvidede Skolelærereksamen, derefter Seminarielærer i Tønder, 1863

Tredielærer ved Tønder Realskole og 1864 atter Lærer i København. 1865 blev han Forstander for den højere Landboskole i Lumby paa Fyn indtil 1869. Han købte i 1868 Anderupgaard ved Odense, solgte den i 1881 og købte Skrillingegaard ved Middelfart.

Julius Jensen var 1868-81 Formand for Lumby Sogneraad og 1882-88 Formand for Vends Herred Landboforening. Tillige var han en Tid Formand for Fyens Stifts patriotiske Selskab, for Odense Svineslagteri og Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad.

Ved Folketingsvalgene 1879 og 81 stillede han sig forgæves i Sønderø-Kredsen, den senere Otterup-Kreds, mod Venstre-Folketingsmanden Lærer Kr. Højmark, idet han

dog i 1879 kun manglede 14 Stemmer i at blive valgt; derimod havde han mindre Held, da han 1887 og 90 stillede sig mod Redaktør Henning Jensen i Middelfart-Kredsen. 1894 opnaaede han Valg i 6. Landstingskreds, men døde inden Periodens Udløb. Han var en af Landstingets Sekretærer 1896-97.

J. N. Jensen døde paa Skrillingegaard 4. Oktober 1898.

R. 1892.

Mindetale i Landstinget (Matzen) 5-10-1898, Tidenden Sp. 28.

Jensen, Jens Peter, 1852-1905, Gaardejer. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 3. April 1901 - 29. April 1905. — Venstrereformpartiet.

Født 30. November 1852 i Kvandløse Syd for Holbæk, Søn af

Sognefoged Jens Jensen, gik paa Hindholm Højskole 1871-72, paa Tune Landboskole 1876-77, var 1880-85 Forpagter af en Gaard i Nørre Jernløse Vest for Fødebyen, hvorefter han overtog sin Svigermoders Gaard i Uggerløse lidt sydligere; denne solgte han 1891 og købte en ny i Brændholt paa samme Egn, som han solgte 1903.

Jens Jensen blev Medstifter af og Formand for en Foredragsforening i Nørre Jernløse, Formand for Mejeriet Birkholm og for en Brugsforening i Uggerløse. Han var Tiendekommisær, Vurderingsformand for Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne, Medlem af Sogneraadet 1889-98, de sidste tre Aar dets Formand, Medlem af Amtsraadets siden 1897, Revisor i Landmændenes Smørekspportforening fra 1894. I Begyndelsen af 80erne var han desuden Formand for Holbæk Amts Landboforening, blev senere Medlem af Bestyrelsen for Mejeriernes gensidige Ulykkesforsikring og for Høng-Tølløse-Banen, hvis Byggeudvalg han ogsaa havde haft Sæde i.

Ved Folketingsvalget 1892 stillede han sig i Holbæk-Kredsen sammen med dennes Folketingsmand, Lærer Fogtmann, og Amtmand Bille, men traadte inden Valghandlingen tilbage til Fordel for Fogtmann. Da Bojsen 1901 trak sig tilbage fra Stege-Kredsen, øn-

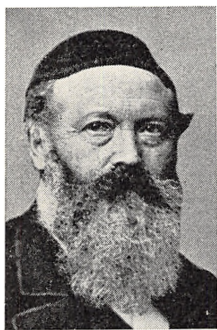
skede han en ung stud. polyt som sin Afløser; andre Venstremænd opstillede derimod Jens Jensen, som valgtes med 1000 Stemmer mod 981 og genvalgtes 1903 mod Seminarieforsøger P. Bojsen. Jensen blev straks Medlem af Venstrereformpartiet.

Fraks Jensen døde inden Valgperiodens Udløb 29. April 1905.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901 og 03. Mindetale i Folketinget (And. Thomsen) 2-10-1905, Tidenden Sp. 18.

Jensen, Jens Peter, 1819-85, Lærer. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Kreds (Halvrømmen) 22. September 1869 - 25. April 1876. — Venstre.

Født 10. December 1819 i Torslev ved Limfjorden Vest for Øland, Søn af Lærer Peder Jensen, tog Eksamen fra Snedsted Seminarium 1840 og efterfulgte 1842 sin Far i Embedet ved Torslev Skole, hvor han blev til sin Død 1885. Han drev ogsaa et mindre Jordbrug.

J. P. Jensen, som 1843-71 var Medlem

og siden 1846 Formand for Sogneforstanderskabet i Torslev, var ivrig Grundtvigianer, ved Folkefester en yndet Taler og Deltager ved talrige Skolemøder. Han var tillige Forligsmægler og var med til at grundlægge Han Herreders Sparekasse i Fjerritslev.

Ved Folketingsvalget 1869 stillede han sig i Halvrømmen-Kredsen mod Venstres daværende Folketingsmand her, Bødker Lars Jensen, Hjermitzlev, og sejrede med kun fem Stemmer; Valget blev forkastet, men ved Omvalget næsten tredoblede J. P. Jensen sit Stemmetail. 1872 kaarede han, og Aaret efter fik han 1063 Stemmer mod Højre-Kandidatens 50, men siden lod han sig ikke genopstille.

Han døde 6. November 1885 i Torslev.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, S. 308, 1922. Pennetegninger 1870 og 75.

Jensen, Jørgen, 1822-88, Gaardmand. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valg-

kreds (Bjerre) 4. Juni 1866 - 22. September 1869. — Venstre.

Født 26. April 1822 i Gramtange, Barrit Sogn, Søn af Gaardfæster Jens Henriksen. Jørgen Jensen uddannedes ved Landbruget, var Soldat i de tre Krigsaar 1848—50, fæstede Fædrenegaarden 1851 og købte den til Selveje 1857. Han var Medlem af Sogneforstanderskabet for Barrit og Vrigsted Sogne 1856-61 og paany 1871-76, Formand 1871-73.

Ved Folketingsvalget Juni 1866 stillede han sig med to andre i Bjerre-Kredsen; den ene, Møller A. M. Jensen, Barritskov, havde Aarene før af Venstre været valgt til Rigsraadets Folketing, men Jørgen Jensen blev alligevel den foretrukne og valgtes ved Kaaring. Ved Nyvalgene godt fire Maaneder senere opstilledes han atter sammen med A. M. Jensen, som kun opnaede 34 Stemmer mod Jørgen Jensens 458; men ved Valget 1869 lod han sig ikke opstille og søgte heller ikke senere Valg til Rigsdagen.

Jørgen Jensen døde 30. December 1888.

Jensen-Klejs, Jørgen Sørensen, 1863-1947, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 29. Maj 1906-21. April 1920, for Vejle Amtskreds 6. Juli 1920-11. April 1924. Landstingsmand for 5. Kreds 1. Oktober 1928-7. August 1932 og Landstingsvalgt 8. August 1932-22. September 1936. — Venstre.

Født 19. Maj 1863 i Nebsagerskov ved Horsens, Søn af Gaardejer Jens Andersen, fik Navneforandring 1928 til Jensen-Klejs; han besøgte Greisdalens Landbrugsskole 1881-82 og fik privat Undervisning i Sprog. Han var 1886-1925 Ejer af en Gaard i Klejs i Raarup Sogn Sydøst for Horsens.

Jensen-Klejs var Formand for Raarup Sogneraad 1900-03 og havde en Række andre Tillidsposter i Kommunen. Han var tillige

Formand for Bjerre og Hatting Herreders Spare- og Laanekasse fra 1900, for Horsens og Omegns Tyendesparekasse fra 1906, for Statens Tilsyn med Braaskovgaard fra 1908, for A/S Horsens Folkebank fra 1910, for Bjerre med flere Herreders Skatteraad 1903-12 og for De samvirkende jydsk Spareforeninger; desuden har han været Medlem af Vejle Amtsraad 1902-10, af Horsens Landbrugsforenings Bestyrelse 1902-12, af Nationalbankens Repræsentantskab, af Landbrugsmuseets Bestyrelse, af Horsens-Juelsmindebanens Bestyrelse 1902-07, af Landsoverskatteraadet siden 1912, ligesom han i en Aarrække var Landvæsenskommisær.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Bjerre-Kredsen mod den radikale Folketingsmand J. J. Jensen, Onsted, og erobrede Kredsen, genvalgte til April 1920, da han faldt, men knap tre Maaneder senere blev han valgt paany og sad til 1924, de sidste to Aar var han tillige Folketingets Formand. Ved Valget 1924 trak han sig tilbage af Helbredshensyn, men allerede i 1928 gav han efter for Opfordringer til at lade sig vælge til Landstinget og var Medlem af dette Ting til 1936, da han trak sig tilbage. Han blev i disse 8 Aar valgt til Tingets Formand.

1906-09 var han Medlem af Venstre-formpartiet, fra 1910 af Venstre. Han har blandt andet siddet i Bank- og Sparekassekommissionen af 1910, i Valglovskommissionen af 1921, i Den overordentlige Kommission af 8. August 1914 fra 1917 til 21, og derefter var han Medlem af dens Afviklingsudvalg og af Valuta-Fællesraadet. Han var Medlem af Folketingets Finansudvalg 1918-20. Desuden var han Formand for Det udenrigspolitiske Nævn 1922-24 og Næstformand i Rigsretten fra 1928-36.

Han døde i Horsens 17. Januar 1947.

R. 1922. DM. 1924. K^o 1933.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-14. Blaa Bog 1943.

Jensen, Kristen, (Højby), 1847-1915, Gaardejer. Folketingsmand for Svendborg Amts 4. Valgkreds (Faaborg) 21. Januar 1890-3. April 1901, Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbekøbing) 29. Maj 1906-25. Maj 1909 og for Odense Amts 6. Valgkreds (Bogense) 20. Maj 1910-20. Juni 1913. — Venstre.

Født 14. Oktober 1847 i Drigstrup ved Kerteminde, Søn af Gaardfæster Jens Pedersen, besøgte flere Gange i kortere Tids-

rum Askov Højskole, kom i militær Tjeneste 1870, gik 1872-73 paa Officersskolen og var Sekondløjtnant ved Fodfolket 1873-83; han købte 1876 en Gaard i Nørre Søby Syd for Odense og overtog desuden elevene Aar senere sin Hustrus Fødegaard i Højby, tilsammen paa ca. 10 Tdr. Hartkorn.

Kristen Jensen var 1877-83 Medlem af Nørre Søby Sogneraad, de tre første Aar dets Formand, 1898-1915 Amtsraadsmedlem, siden 1903 Tiendekommissær, siden 1904 Medlem af Overskatteraadet for Odense Amt samt en Aarrække Formand i Laanebestyrelsen for Umyndiges Midler og Medlem af Repræsentantskabet for De sydfynske Jernbaner.

Da Faaborg-Kredsen Folketingsmand gennem godt 25 Aar, Gaardfæster Michael Pedersen, ved Valget 1890 trak sig tilbage, opstilledes Kristen Jensen i hans Sted og valgtes her lige til 1901, hvor han besejredes af Gaardfæster H. P. Pedersen, Viby. I 1906 valgtes han i Stubbekøbing-Kredsen, hvor han dog ved næstfølgende Valg maatte vige for den senere Kultusminister Keiser Nielsen, og opnaaede endelig 1910 Valg i Bogense-Kredsen, som Jensen-Aadal just havde forladt, men lod sig ikke opstille ved Valget i 1913.

Kristen Jensen, der oprindeligt tilhørte Det forhandlende Venstre, var Medlem af Arvefæstekommissionen af 1907 og 1908-09 Medlem af den 1903 nedsatte Kommission om almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring. Han var Medlem af Finansudvalget 1910-12.

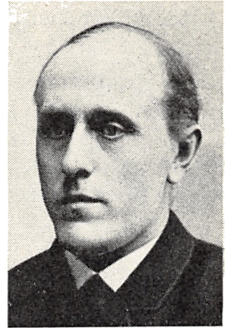
Han døde 3. Marts 1915.

R. 1909.

Medlemmerne af Folketinget 1899, 1906 og 10. Rigsdagskalender 1890.

Jensen, Kristen, 1842-1916, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 2. Valgkreds (Sæby) 20. April 1892-8. November 1901 og Landstingsmand for 7. Kreds 8. November 1901-13. Juni 1916. — Venstre.

Født 5. August 1842 paa Try Vestergaard Vest for Sæby, Søn af Gaardejer Jens Kristensen, fik almindelig Almueskoleundervis-

ning, hvorefter han 1857 besøgte Svenstrup Højskole. 1866 købte han Gaarden Hatholt i Taars Sydøst for Hjørring og overtog 1882 sin Fødegaard.

1880-82 var han Formand for Ugilt-Taars Sogneraad og 1887-89 for Torslev Sogneraad. Han havde Sæde i Hjørring Amtsraad 1889-1916; desuden var han 1885-94 Formand for Hesteforsikringsforeningen for Torslev m. fl. Sogne, 1889-94 for Mejeriet Torshøj, siden 1890 for Torslev Sparekasse, 1901-02 for Torshøj Brugsforening, 1905-11 for Repræsentantskabet for Fjerritslev-Banen og for Kontrolkomiteen for Jydsk Land-Hypotekforening fra 1906. Endelig var Kristen Jensen siden 1892 Medlem af Bestyrelsen for Landbosparekasens Filial i Flauenskjold, Direktør for Brandforsikringsforeningen for Løsøre i Hjørring Amt og Kjær Herred og siden 1911 for Fjerritslev-Banen samt Formand for Torslev-Skæve landøkonomiske Forskudforening og Medlem af Sæby Bankraad.

Ved Folketingsvalget 1890 stillede han sig i Frederikshavn-Kredsen, men traadte tilbage inden Valghandlingen og blev derefter 1892 P. B. Olsens Afløser i Sæby-Kredsen, hvor han genvælgtes 1895, 1898 ved Kaa-ring og 1901 uden Afstemning. Han traadte ud af Folketinget 8. Nov. 1901, da han ved et Suppleringsvalg var blevet Provst Bjerres Afløser i 7. Landstingskreds, hvor han genvælgtes til sin Død.

Kristen Jensen sluttede sig i Begyndelsen af sit politiske Liv til det Berg'ske Venstre, senere til Venstrereformpartiet. Han døde 13. Juni 1916.

R. 1908.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Medlemmerne af Folketinget 1899. Medlemmerne af Landstinget 1903-15. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Blaa Bog 1916. Mindetale i Landstinget (A. Thomsen), Tidenden Sp. 1667.

Jensen, Lars, 1833-97, Bødker. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Valgkreds (Halvrimmen) 4. Juni 1866-22. September 1869. — Venstre.

Født 4. Juni 1833 i Øster Hedegaard Vest

for Brønderslev, eller som det dengang hed Vestre Brønderslev Sogn, Søn af Gaardejer Jens Christensen. Lars Jensen lærte Bødkerhaandværket i sin Fødeby og nedsatte sig 1859 paa Vester Hjerimitslev Udflytter-Mark, købte nogle Aar efter en lille Landejendom og kunde snart udvide sit Bødkerværksted, der en Tid beskæftigede 4-5 Svende. 1870 solgte han sin første Ejendom og købte en Hedegaard tæt derved, hvorom Byen Vester Hjerimitslev med Tiden voksede op.

Lars Jensen nedlagde 1877 sit Værksted og startede den første større Købmandshandel paa Stedet, men bortforpagtede den nogle Aar før sin Død; 1865-70 havde han Sæde i Ingstrup Sogneraad og var en Tid Distriktskommisær for Hvetbo Herred i Brandforsikringen for mindre Landbobygninger.

Ved Folketingsvalget Juni 1866 opstilledes han som Modstander af den reviderede Grundlov mod en af dens Tilhængere, Kredsen Venstre-Folketingsmand siden 1858, Smed Søren Pedersen, der kun fik 135 Stemmer mod 395; ved Valget godt fire Maanedere senere nærmede Tallene sig hinanden, men Lars Jensen beholdt Kredsen til Valget i September tre Aar senere, hvor Lærer J. P. Jensen, Torslev, fik fem Stemmers Overvægt. Valget blev forkastet, men ved Omvalget i Januar 1870 øgedes Afstanden, og Lars Jensen lod sig ikke siden genopstille. Han tilhørte den Winterske Gruppe.

Han døde 15. Marts 1897 i Vestre Hjerimitslev.

Th. Larsen: En Gennembrudstid, II Bd. S. 259.

Jensen, Lars, (Arløse), 1844-1928, Gaardejer. Folketingsmand for Sorø Amts 5. Kreds (Fuglebjærg) 5. April 1898-20. Maj 1910. — Venstrereformpartiet.

Født 14. September 1844 i Viemose Syd for Præstø, Søn af Gaardejer og Sognefoged Jens Nielsen, var paa Hindholm Højskole 1862-63 og 1865-66, men hjalp iøvrigt Faderen med dennes mange Forretninger. 1872 købte han Bondegaarden Ny Søgaard i Arløse mellem Næstved og Skelskør, hvor han levede til sin Død.

Lars Jensen var Medlem af Arløse Sogne- raad 1880-85 og 1892-97, dets Formand 1882-85, desuden gennem mange Aar Formand for Førslev Sogns Sygeforening, for

Arløse og Omegns Afholdsforening, Medlem af Bestyrelserne for Sydsjællands Afholdskreds og for Opdragelsesanstalterne Holsteinsminde og Skovgaarden samt Branddirektør i Østifternes Brandforsikring fra dens Opretelse.

Ved Folketingsvalget 1884 stillede han sig mod Fuglebjerg-Kredsens gamle Folketingsmand, Arvefæster Hans Hansen, Menstrup, der dog fik næsten 150 Stemmers Overvægt; men da denne 1898 forlod Kredsen, opstilledes Lars Jensen som hans Afløser og valgtes med 1087 Stemmer mod Højre-Kandidatens 453, genvalgtes 1901, 03, 06 og 09, men trak sig derpaa tilbage.

Han døde 29. April 1928.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910.

Jensen, Lars, 1819-91, Gaardmand. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Valgkreds (Halvrimmen) 4. December 1849-7. Oktober 1855 og Landstingsmand for 7. Kreds 20. Juni 1863-23. Juni 1866. — Venstre.

Født 15. November 1819 i Vesterby paa Øland, Søn af Gaardfæster Jens Pedersen, og Broder til Folketingsmand Peder Jensen, Grindsted. Lars Jensen bestyrede efter Faderens Død dennes Fæstegaard for sin Moder 1838-42, hvorpaa han blev Bestyrer af sine Sviger-

forældres Gaard i Brovst, Ejer 1845-51, solgte den og købte en Gaard i Torslev ved Fjerritslev, som han 1855 ligeledes solgte og blev Ejer af Lundegaard i Lerup Sogn tæt ved.

Lars Jensen var Medlem af Brovst Sogneforstanderskab 1848-51, af Torslev 1852-

55 og af Lerup-Tranum 1859-61, samt paa ny 1865-70; Formand var han 1859-61 og 1868-70. Desuden var han Forligsmægler, Sandflugtskommissær og Medlem af Bestyrelsen for Han Herredernes Sparekasse.

Ved det første Folketingsvalg i Halvrimmen-Kredsen stillede han sig sammen med den senere Folketingsmand, Proprietær I. N. F. Hasselbalch, og Præsten fra Torslev og fik langt de fleste Stemmer samt genvalgtes ved Kaaring de følgende Valg, til han 1855 trak sig tilbage; dog valgtes ham 1865 til Medlem af Rigsraadets Folketing. Endvidere valgtes han 1863 i 7. Landstingskreds, men faldt her 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov; endelig søgte han 1881 som Højremand Valg i Thisted Amts 1. Valgkreds mod Venstre-Folketingsmanden J. A. Bach, men faldt.

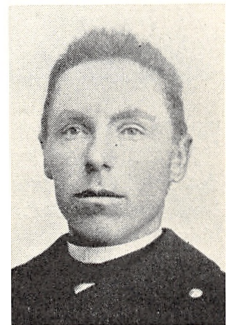
Han døde 20. Jan. 1891.

DM. 1883.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Th. Larsen. En Gennembrudstid, II Bd., S. 58-59.

Jensen, Laust, 1865-1914, Husmand. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Bræstrup) 3. April 1901-25. Maj 1909 og 20. Maj 1910-16. April 1914. — Venstre-reformpartiet, senere Venstre.

Født 13. Juni 1865 i Bjørnskov Syd for Silkeborg, Søn af Gaardejer Jens Jensen; han dygtiggjorde sig ved Landbruget paa Faderens Gaard, som han ved dennes Død 1885 sammen med Broderen blev Medejer af. I Vintermaanederne 1888 besøgte han Vestbirk Høj-

skole og i Vinteren 1890-91 Ollerup, tjente 1891 paa Kjemsgaard i Sønderjylland og afstod Aaret efter Fødegarden helt til Broderen, købte 1908 en Ejendom i Bjørnskov, men skilte sig atter af med den 1912. Laust Jensen har i en Aarrække været Formand for den lokale Afholdsforening, var Medstifter af »Horsens Dagblad« og siden Bladets Stiftelse 1895 Medlem af dets Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig i Bræstrup-Kredsen mod dennes Folketingsmand siden 1881, Gaardejer J. P. Bøtker, der dog sejrede med godt et Hundrede

Stemmer, men ved det paafølgende Valg, 1901, trak sig tilbage, hvorpaa Laust Jensen, som da var Landarbejder, blev valgt; han genvalgtes 1903 og 06, faldt 1909, men generobrede Kredsen 1910 og 13, sidste Gang med meget stort Stemmetal, men døde Aaret efter. Han var Medlem af Medicinalkommissionen af 1908.

Laust Jensen døde pludseligt 16. April 1914.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-06 og 1910-14. Mindetale i Folketinget (Første Viceformand Stauning) 17. April 1914, Tidenden Sp. 4664.

Jensen, Mathias Peter, 1841-1905, Gaardejer, Kaptajn. Landstingsmand for 4. Kreds (Bornholm) 30. September 1882 - 21. September 1898. — Højre.

Født 28. November 1841 i Aaker Sogn paa Bornholm, Søn af Gaardejer Lars Jensen; han besøgte i to Aar Folkehøjskolen i Aakirkeby, blev 1860 Løjtnant i den bornholmske Væbning, men afgik 1891 som Kaptajn. Han arvede 1863 Limensgaard, der laa i Fødesognet og var paa 10 Tønder Hartkorn. Han ejede Gaarden

lige til 1904, Aaret før sin Død.

M. P. Jensen var 1867-73 Formand for det stedlige Sogneraad og fra 1874 til sin Død Medlem af Bornholms Amtsråd. Han blev 1878 Landvæsenkommisær og sad i Bestyrelsen for Bornholms landøkonomiske Forening 1875-79, endvidere var han Taksationsmand i Østifternes Kreditforening og siden 1869 Vurderingsmand til Laan af Umyndiges Midler.

Da Kammerherre M. E. Fallesen 1882 trak sig tilbage som Landstingsmand for Bornholm, stillede M. P. Jensen sig sammen med tre andre til Valget; i første Omgang blev han Nr. 3, ved Omvalget Nr. 2 og kom ved det bundne Valg til at staa sammen med Aakirkeby-Kredsen's Folketingsmand gennem 25 Aar, Borgmester, Kaptajn Ph. R. Dam, og sejrede med 30 Stemmer mod dennes 22. M. P. Jensen genvalgtes 1890, Venstres Kandidat fik denne Gang ikke halvt saa mange Stemmer, men ved Valget 1898 sejrede Venstre. M. P. Jensen var Sekre-

tær i Landstinget 1884-85 og Medlem af Rigsretten 1891-98.

Han døde 31. Januar 1905 i Aakirkeby.

R. 1889.

Rigsdagskalender 1887 og 90. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie. 5. Afsnit. Rønne 1939. S. 141-146.

Jensen, Niels, 1833-83, Lærer. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjoldedelev) 20. September 1872 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 29. Maj 1833 i Vurring Øst for Skanderborg, Søn af Stenhugger Jens Jensen. Han kom først i Møllerslære og 1851 i Skrædderlære, men Lars Bjørnbak fattede Interesse for ham og gav ham Undervisning, hvilket resulterede i, at han 1864 tog Seminaristeksamen. Han var først en Arrække Lærer i Aabo Sydvest for Aarhus, hvorpaa han — 1875 — blev Lærer og Kirkesanger i Dyngby ved Odder; desuden var han en flittig Medarbejder ved det Bjørnbak'ske Blad »Aarhus Amtstidende«. I 1874 tog N. Jensen Del i Forarbejderne til Aarhus-Ryomgaard-Banen og valgtes til den foreløbige Bestyrelse; samme Aar var han Formand for Ormslev-Koldt Sogneraad. 1873 udgav han »Arbejdersagen«, i Hovedsagen historiske Optegnelser om Arbejderrøret.

Ved Folketingsvalget 1872 opstilledes han med fire andre i Skjoldedelev-Kredsen; de to trak sig tilbage inden Valget, og N. Jensen valgtes med næsten dobbelt saa mange Stemmer som Kredsen's fleraarige Repræsentant, Højskoleforstander Rotwitt; Lærer Jensen genvalgtes 1873 og 76 med store Stemmetal, 1876 endda uden Modkandidat, men da han ved Det forenede Venstres Deling 1878 sluttede sig til de Moderate, ønskede Kredsen ikke at vælge ham, men kaarede Gaardejer Hummeluhr. 1881 søgte han at generobre Kredsen, men opnaaede kun 241 Stemmer mod Hummeluhr's 1279; ved Valget et Par Maaneder før havde han desuden forgæves søgt Valg i Vrejlev, Hjørring Amts 4. Kreds, den senere Vraa-Kreds. Han var 1873 Medlem af Skoleudvalget og 1876-79 Medlem af Finansudvalget.

N. Jensen døde 29. September 1883 i Dyngby.

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Jensen(-Flø), Niels Christian, 1861-1924, Husmand. Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 9. April 1895 - 21. April 1920 og for Vejle Amtskreds 26. April 1920 - 11. April 1924. — Venstre, en Tid udenfor Partierne.

Født 24. Januar 1861 i Sejrup Vest for Horsens nær Give, Søn af Husmand Jens Christensen, tjente paa Landet fra 1868 og til han i 1882 blev Husmand i Flø med 60 Tønder Land Hedejord.

N. C. Jensen var siden 1898 Medlem af Sogneraadet, 1900-14 Formand for Brande og Omegns Landboforening, var Vurderingsmand for Wistofts Brandkasse og i Husmandskreditforeningen, Kommunitillidsmand og senere Medlem af Overbestyrelsen for den jydsk Aгрarforening og af Bestyrelsen for Aktieselskabet »Vejle Amts Folkeblad«.

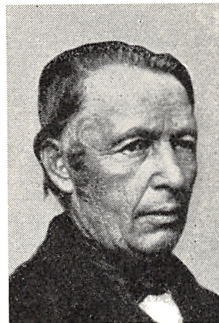
Da Give-Kredsens Folketingsmand gennem næsten 30 Aar, Gaardejer Søren Jørgensen, 1895 trak sig tilbage, valgtes N. C. Jensen i hans Sted og opnaede med Letted Genvalg, til han 1924 trak sig tilbage. Han tilhørte i Begyndelsen Det forhandlende Venstre, stod 1903 uden for Partierne, kom derefter i Valgruppe med Det forhandlende Venstre for 1910 at tilslutte sig Partiet Venstre, hvis Bestyrelse han samtidig blev Medlem af. Han var Medlem af Kommissionen af 1905 angaaende Tyendelovgivningens Revision og af Kommissionen om Værdistigningsafgift af 1908, siden 1915 af Jernbaneraadet, sit Partis Ordfører blandt andet i 1917 under Behandlingen af Dyrtidsloven og 1899—1905 en af Folketingets Sekretærer.

N. Chr. Jensen døde 29. Oktober 1924 i København; hans Gravsten i Brande er smykket med en Medaillon.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1924.

Jensen, Niels, 1814-86, Sognefoged, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 20. September 1872 - 3. Januar 1879. — Venstre.

Født 23. Januar 1814 i Galten, Framlev Herred, Aarhus Amt, Søn af Husmand Jens Jensen, nedsatte sig omkring 1842 som Træhandler og Træskomand i Aarhus. I 1847 flyttede han til Aaby og derfra til Nabosognet Brabrand, hvor han fortsatte sin Handel. 1856 købte han en Gaard i Holme og boede her indtil 1873, da han flyttede tilbage til Aarhus. Han var Sognefoged 1859-73, Medlem af Sogneraadet 1865-70 og Formand 1865-67. Endvidere var han Distriktskommisær i den Winther'ske Brandforsikring siden 1851 og i nogle Aar Formand for en mindre Ulykkesforsikring for Kvæg og Heste.

Niels Jensen var 1857 med til at oprette Bjørnbaks Højskole i Viby, 1861 Medstifter af Jydsk Folkeforening og blev 1862 Medlem af dens første Bestyrelse, ligeledes var han Medlem af den første Bestyrelse for Landbosparekassen i Aarhus 1862-72 samt af Bestyrelsen for den folkelige Forsamlingsbygning i Aarhus, der indviedes i 1875.

Ved Folketingsvalget 1872 opstilledes han med endnu en Venstremand mod Hørning-Kredsens Folketingsmand siden 1866, Lærer og Løjtnant A. M. Povlsen, København; Niels Jensen fik 818 Stemmer mod de to andre 544 og genvalgtes med stigende Stemmetal 1873 og 76, til han 1879 trak sig tilbage. Han fulgte i Begyndelsen G. Winther, men indtraadte Maj 1873 i Det forenede Venstre.

Niels Jensen døde 23. Juli 1886 paa Frederiksbjerg i Aarhus.

Pennetegninger 1875. Hans Jensen og Thorkil Kristensen: Landbosparekassen i Aarhus 1862-1937, 1937. Østjydsk Hjemstavn, Bd. I, S. 112 og 13, 1936.

Jensen, Niels Ingvard, 1842-1925, Lærer, Statsrevisor, Folketingsmand for Bornholms 2. Valgkreds (Aakirkeby) 20. April 1892 - 20. Maj 1919. — Venstre.

Født 24. Maj 1842 i Nørre Bork Syd for Ringkøbing Fjord, Søn af Gaardejer og

Sognefoged Jens Christiansen; i Vintrene 1858-61 ernærede han sig som Biskolelærer og kom derefter paa Gjedved Højskole og Blaagaards Seminarium, hvorfra han 1870 tog Eksamen efter i Mellemtiden 1863-70 at

have været Lærer ved forskellige Skoler i København; 1871-72 var han Andenlærer ved Thorshavn Realskole, Lærer ved Aaker Nordre Skole paa Bornholm Aaret efter, i Asminderød ved Fredensborg 1873-76 og Førstelærer ved Gudhjem Skole fra 1876 til Udgangen af 1907.

Ingvar Jensen var Formand og Kasserer for Gudhjem og Omegns Spare- og Laanekasse fra 1881, Medlem af Gudhjem Sogneraad 1891-95, Medstifter af og Formand for en Syge- og Understøttelseskasse fra 1884, Medlem af Gudhjem Havnekommission 1892-1905, af Gudhjem Menighedsraad og Østerlars-Gudhjem Værgeraad; medens han var i Asminderød, var han desuden Formand for Sognets Skytteforening og for Lynge-Kronborg Herreds Lærerforening.

Ved Folketingsvalget 1892 opstilledes han i Aakirkeby mod Folketingsmanden i denne Kreds gennem de sidste 35 Aar, Borgmester P. R. Dam, som kun opnaede 459 Stemmer mod 625. Ingvar Jensen genvalgtes, til han i 1913 trak sig tilbage. Han sluttede sig i Begyndelsen til den Berg'ske Gruppe, fra 1895 til Venstrereformpartiet, blev Medlem af Toldkommissionen af 1895, af Forsvarskommissionen af 1902 og var Statsrevisor 1908-09 og 1911-13.

Han døde 17. November 1925 i Gudhjem.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie. 5. Afsnit. Rønne 1939. S. 150-54. Blaa Bog 1925.

Jensen, Niels Julius, 1821-97, Højskoleforstander, Sognepræst. Folketingsmand for Præstø Amts 4 Valgkreds (Præstø) 7. Juni 1864-4. Juni 1866. — Venstre.

Født 16. September 1821 i Østofte paa Lolland, Søn af Lærer Thomas Jensen, 1840 blev han med Understøttelse af Lensgreve Moltke-Bregentved optaget paa Jonstrup Seminarium, hvorfra han 1843 tog Eksamen,

blev privat dimitteret som Student to Aar efter og 1852 teologisk Kandidat, idet han dog forinden som frivillig havde deltaget i den dansk-tyske Krig, Han var derefter en kort Tid Huslærer hos den senere Landstingsmand Hasle paa Løvegaard, men blev i 1852 Forstander for Hindholm Folkehøjskole. 1864 flyttede han til København, hvor han fik Timer ved Blaagaards Seminarium. Allerede samme Aar blev han imidlertid Sognepræst i Mejrup og Førstelærer ved Holstebro Borgerskole; 1873-95

var han Præst i Ebeltoft og Draaby og oprettede 1874 en Folkehøjskole i Ebeltoft, som han ledede til 1891.

Julius Jensen var 1863 Medlem af Bestyrelsen for Østifternes Folkeforening og 1864-65 af Rigsraadets Folketing, hvortil han havde stillet sig i Blæsenborg-Kredsen mod dennes Folketingsmand, fhv. Lærer D. E. Rugaard. Jensen havde kun seks Stemmers Overvægt.

Ved Valgene til Folketinget 1861 stillede han sig i Stege-Kredsen mod Byfoged Hother Hage, der sejrede overlegent; men 1864, godt tre Maaneder efter sit Valg til Rigsraadets Folketing, valgtes han ved Kaaring til Folketingsmand for Præstø-Kredsen. Han stemte imod Grundlovsændringen og stillede sig ikke ved Valget 4. Juni 1866.

Julius Jensen, der var gift med en Datter af Rigsdagsmand F. E. Boisen, har skrevet en Del Artikler i dennes »Budstikke« samt var Medudgiver af »Den ny Budstikke« 1880-82 og har udgivet en »Verdenshistorie til Læsning for Folket« 1866-82 i fire Bind.

Han døde 7. April 1897 i Skallerup, men er begravet i Ebeltoft, hvor der ved Kirken findes et Mindesmærke for ham.

R. 1895.

Bricka I-II. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. Højskolebladet 1898. Thyra Jensen: En dansk Præstekones Historie, Nanna Jensen, f. Boisen, 1918 (N. J. J.s Hustru). J. Nielsen: N. J. Jensen, et Blad af Folkehøjskolens Historie, 1899.

Jensen, Niels Peter, 1867-1938, Amtsforvalter. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Hornslet) 29. Maj 1906-20. Maj 1910, for Viborg Amts 3. Valgkreds (Kjelle-

rup) 20. Maj 1910-20. Maj 1913, for Viborg Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Viborg Amtskreds 26. April 1920-24. April 1929. — Venstre.

Født 20. Januar 1867 i Lysgaard ved Viborg, Søn af Husmand Jens Frandsen, fra 1877 tjente han som Vogterdreng og Daglejer, kom paa Ranum Seminarium og tog efter nogen Privatundervisning 1885 Lærereksamen,

var Lærer nogle Aar, men rejste 1889 til København, hvor han to Aar efter tog Studentereksamen fra Triers Kursus, blev cand. mag. 1895 og Aaret derpaa Assistent i Statens statistiske Bureau, hvorfra han desuden knyttedes som sagkyndig til Landbo-kommissionen af 1895. 1902 blev han Fuldmægtig i Bureauet, 1907 Amtsforvalter i Kolding, 1912 i Skanderborg og 1919-37 i Aalborg.

N. P. Jensen var 1897-98 Formand for Foreningen til Oplysningens Fremme blandt Københavns Arbejdere, 1898-99 Formand for Socialøkonomisk Samfund, 1899 Mindretalssekretær i Landbrugstoldkommissionen af 1899 og 1903-06 Repræsentant for De samvirkende Sogneraadforeninger i Nationalforeningens Centralbestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1903 søgte han for-gæves Valg i Silkeborg-Kredsen, besejrede 1906 den radikale Gaardejer Kristiansen Beder i Hornslet-Kredsen, genvalgtes her 1909, skiftede 1910 over til Kjellerup-Kredsen, hvor han med stort Stemmetal blev foretrukket for den radikale Folketingsmand Leth-Espensen. 1913 genvandt Gaardejer Poul E. Hansen Kredsen for de Radikale, men faldt 1918 for N. P. Jensen, som der-etter beholdt Kredsen til 1929.

I Folketinget var han 1907-08 og 1910-13 Medlem af Finansudvalget, dets Sekretær 1908 og en af dets Ordførere 1910-13, Medlem af Toldraadet 1910-34 og af dets Appeludvalg samt af Statsregnskabskommissionen af 1921.

N. P. Jensen, der i 1901 paa en Udenlandrejse i Polen og England studerede mindre Landbrug, har blandt andet udgivet »Dansk Landbrug ved Overgangen til det 20. Aarhundrede«, Bd. 1-2, 1902, »Skatte-reformen af 1903« og »Beskatningsspørgs-maalet« 1903.

Han døde 8. December 1938 i Aalborg.

R. 1923.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906 og 10. Tilskueren 1903, S. 509. Blaa Bog 1938.

Jensen, Niels Peder, 1830-1918, Oberst. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 7. Oktober 1874-25. Juni 1884 og for Københavns 3. Valgkreds 25. Maj 1909-20. Maj 1910. — Højre.

Født 26. Oktober 1830 i København, Søn af Farver Johannes Otto Jensen; efter at have gennemgaaet Efterslægt-selskabets Realskole 1839-46 kom han paa et Handelskontor i Helsingør, men gik allerede Marts 1848 som Frivillig ind i 2. Jægerkorps og deltog i Krigen, gennemgik Vinteren 1848-49 Officerskommandoskolen, blev Sekondløjtnant 1849, Premierløjtnant 1861, var tjenstgørende ved Generalstaben 1860-63, Kompagnikommandør i Krigen 1864, Kaptajn i Fodfolket 1867, ansat i Generalstaben 1870, Souschef ved 1. Generalkommando 1876-79, Oberstløjtnant 1880, Oberst og Regimentschef 1890 og atter ved Generalstaben til 1895, hvor han faldt for Aldersgrænsen.

N. P. Jensen har været Medlem af Viborg Byraad 1868-70 og en Aarrække været Formand for Nørrebros Samaritan.

Ved Folketingsvalget 1873 søgte han for-gæves Valg i Stege-Kredsen mod Frede Bøjsen, men opnaaede Aaret efter at blive valgt i Randers ved et Suppleringsvalg efter Grosserer Rees Død og genvalgtes her til 1884, hvor han trak sig tilbage; senere søgte han atter tilbage til Rigsdagsarbejdet, faldt ved et Suppleringsvalg til 1. Lands-tingskreds 1896, hvor han kun fik een Stemme, ligeledes to Aar efter i Helsingør-Kredsen, hvor han forsøgte at fortrænge den nyvalgte socialdemokratiske Folketingsmand, Maskinarbejder Chr. Rasmussen. Derimod lykkedes det ham 1909 at for-trænge den radikale Overretssagfører Alfred Christensen fra Københavns 3. Valgkreds, men ikke at beholde den, idet han ved Valgene 1910 og 13 kom til at mangle henholdsvis 17 og 18 Stemmer i at sejre. N. P.

Jensen deltog ivrigt i de militære Debatter, var 1875-76 Medlem af Finansudvalget og sluttede sig 1909-10 til Højres 6-Mands Gruppe.

Løvrigt er han kendt som krigshistorisk Forfatter, særlig ved sine Bøger om de sønderjydske Krige, om den fransk-tyske Krig 1870-71 og om Napoleons forskellige Felttog samt adskillige Pjecer som »Vort Lands Forsvar« 1880, »Ministeriet og Forsvarssagen, belyst af Kjendsgjeringerne« 1883 og »Den nye Hærlov og vort Forsvar« 1894, »Fædrelandet i Fare! Et Indlæg i Forsvarssagen« 1907 og »Kan vi forsvare vort Land?« 1908.

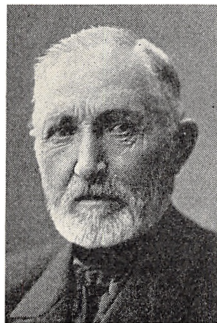
N. P. Jensen døde 17. Maj 1918 i København.

R. 1863. DM. 1879. K² 1894. K¹ 1895. FM. i Guld 1910.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Medlemmerne af Folketinget 1910. Penne-tegninger 1875. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. N. P. Jensen: Livserindringer, Bd. I-II, 1915-16. Blaa Bog 1918.

Jensen, Ole, 1837-1908, Gaardejer. Landstingsmand for 10. Kreds 19. September 1902 -1. Maj 1908. — Venstrereformpartiet.

Født 20. Februar 1837 i Javngyde Nordvest for Skanderborg, Søn af Gaardejer Jens Christian Olesen, gik i Almueskole og uddannedes ved Landvæsen, hvorefter han blev Ejer af en Gaard i Nygaarde ved Silkeborg og Landvæsenkommisær.

1879-89 var Ole Jensen Medlem af Dover-Vænge Sogneraad, de sidste syv Aar dets Formand,

Medlem af Skanderborg Amtsråd 1889-1907, af Skoledirektionen samt en Aarrække Medlem af Bestyrelserne for Skanderborg Landboforening, Landbosparekassen i Skanderborg og for Hammel-Aarhus Jernbane. Han var 1901 Ordfører for en Deputation, der takkede Kongen for Systemskiftet.

Ved Folketingsvalget 1890 opstilledes han sammen med tre andre Kandidater i Skanderborg-Kredsen, hvis tidligere Folketingsmand, Gaardejer Jens Sørensen, med Lethed beholdt Kredsen; derimod fik Ole Jensen Sæde i Landstinget i 1902, hvor han ved de ordinære Valg valgtes i 10. Kreds,

men døde inden Periodens Udløb. Han var siden 1906 Medlem af Kommissionen af 1903 angaaende en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring.

Han døde 1. Maj 1908.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1903 og 06. Mindetale i Landstinget (Steffensen) 4. Maj 1908, Tidenden Sp. 1773.

Jensen, Oluf Christian Marius, 1862-1944, Amtsradssekretær, Hospitalsforstander. Landstingsmand for 5. Kreds 20. September 1910 - 11. Maj 1918, landstingsvalgt Medlem 11. Maj 1918 - 1. Oktober 1920 og 15. Oktober 1931 - 22. September 1936. — Højre.

Født 18. Juli 1862 i Nyborg, Søn af Konsul, Branddirektør Jørgen Jensen, blev examinatus juris 1882 og samme Aar Amtsfuldmægtig ved Lolland-FalstersStiftamt, hvad han var til 1898, endvidere Amtsradssekretær 1886-1920, Amtsrådets Regnskabsfører 1886-1933 og derefter dets Revisor, fremdeles Skoleraadssekretær 1921 -31 og fra 1916 Forstander for Nykøbing F. Hospital.

Oluf Jensen har desuden været Revisor i Sparekassen i Nykøbing F. 1882-1921, Medlem af Direktionen fra 1928, Formand for Ligningskommissionen 1894-1903, Medlem af Byrådet fra 1900 og Raadmand siden 1920, Forligsmægler fra 1903, Formand for Stubbekøbing Skatteraad 1903-16, Medlem af Menighedsraadet i Nykøbing F. 1903-10, Formand for Nykøbing Roklub 1884-1935, for Skatteraadsforeningen 1914-16 og for Købstadforeningen 1917-29, derefter dens Næstformand 1929-37; endvidere har han været Medlem af Repræsentantskaberne for Stubbekøbing-Nykøbing-Nysted Banen, for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse og for Kræftkomiteen, Medlem af Bestyrelsen for Lolland-Falsters Telefonaktieselskab, af Administrationsudvalget for Rødby Kommune og af Overbevillingsnævnet; 1934 blev han Formand for Købstadkommunernes Forsikringsforening.

Ved Landstingsvalgene 1910 blev han valgt i 5. Kreds, genvalgtes 1914 og 15, var landstingsvalgt Medlem 1918-20 og paany 1931-36 som Stedfortræder for Direktør

Tvede, Helsingør, der døde 1931. Oluf Jensen var 1912-20 Medlem af Bestyrelsen for Landstingets Konservative, Medlem af Politikkommissionen af 1916, af Telefonkommissionen af 1917, af Lønningskommissionen af 1917, af Valglovskommissionen af 1921 og af Folkeforsikringskommissionen af 1922 samt sit Partis Ordfører blandt andet i Udvalget angaaende Storstrømsbroen 1932.

Han var Æresmedlem af Nykøbing Roklub, og hans Buste findes i Roklubbens Baadehus i Nykøbing F.

Han døde i Nykøbing 9. Oktober 1944.

R. 1909. DM. 1921.

Bricka II. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Blaa Bog 1943.

Jensen, Peder, 1817-95, Gaardmand. Folketingsmand for Hjørring Amts 5. Valgkreds (Halvrimmen) 20. November 1855-14. Juni 1858. — Venstre.

Født 4. December 1817 i Vesterby paa Øland, Søn af Gaardfæster Jens Petersen og Broder til Folketingsmand Gaardmand Lars Jensen, Brovst. Peder Jensen, kaldet Møller, blev Landmand som Broderen og Ejer af en Gaard i Grindsted Nordøst for Nørresundby og Sognefoged i Hammer Sogn 1853-56 og paa ny 1865-73, samt tillige Lægdsmand i den sidste Aarrække. Han var Medlem af Sogneraadet 1865-70. Han solgte sin Gaard 1883 og flyttede til Lindholm ved Nørresundby.

Da Gaardejer Lars Jensen, Brovst, som siden 1849 havde repræsenteret Halvrimmen-Kredsen i Folketinget, nogle Maaneder efter Valget 1855 trak sig tilbage, valgtes Peder Jensen ved Suppleringsvalget ved Kaaring til hans Afløser. Peder Jensen genopstilledes ikke her ved Valget 1858, derimod i Nørresundby-Kredsen mod P. Chr Zahle, men valgtes ikke.

Han døde 4. Juni 1895.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1876. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, S. 123

Jensen, Peder, 1843-1900, Gaardejer, Landstingsmand for 10. Kreds 19. September 1894-6. Juli 1900. — Venstre.

Født 20. Marts 1843 paa Store Lysholt ved Vejle, Søn af Gaardejer Jens Peder- sen, kom paa Uldum Højskole og senere paa Den Classen'ske Agerbrugsskole ved Næsgaard paa Falster. Han blev Avlsforvalter i tre Aar og 1866-69 Gaardbestyrer. 1869 købte han Gaarden Bjørnkjær i sit Fødesogn, men overtog 1881 Fædrengaarden efter sin Stedfader, Søren Christensen, og solgte samme Aar Bjørnkjær.

Peder Jensen var 1871-77 og 1883-88 Medlem af Hornstrup Sogneraad, deraf de seks Aar dets Formand, desuden har han siden 1881 været Taksationsmand for offentlige og Umyndiges Midler, fra 1890 Medlem af Hingsteskekommisionen for Vejle Amt samt en Aarrække Taksationsmand for Hingsteforsikringsforeningen Danmark, Medlem af Bestyrelsen for Vejle Amts Landboforening, dens Formand 1891-95, og en halv Snes Aar, indtil 1893, Herredsvurderingsmand for Husmandskreditforeningen.

Ved Landstingsvalget 1894 opstilledes og valgtes han i 10. Kreds, men døde inden Valgperiodens Udløb; han tilhørte Det forhandlende Venstre og var en af Landstingets Sekretærer 1895-97.

P. Jensen døde 6. Juli 1900 i Odense, hvor han opholdt sig som Dommer ved Landmandsforsamlingen.

Medlemmerne af Landstinget 1899. Mindetale i Landstinget (Matzen) 1. Oktober 1900, Tidenden Sp. 20.

Jensen, Peter Gregers Christian, 1840-1911, Højesteretssagfører. Landstingsmand for 2. Kreds 7. April 1891-19. August 1911. — Højre.

Født 25. April 1840 i Nysted paa Lolland, Søn af Købmand Wilhelm Edinger Balle Jensen, blev Student fra Nykøbing F. 1858, var Huslærer hos den danske Ministerresident i Haag 1861-63, blev cand. jur. 1866, Sagførerfuldmægtig i Nykøbing straks efter, Underretsprokurator 1870 og Overretssagfører 1872 sammesteds, flyttede 1884 til København, hvor han 1888 blev Højesterets-

sagfører og fra 1893 udførte offentlige Sager.

P. G. C. Jensen var 1872-84 Medlem af Bestyrelsen for Landmandsbankens Kontor i Nykøbing F., 1876-84 Medlem af Byraadet, Direktør i Østifternes Kreditforening

1884-87, Næstformand for Den danske Sagførerforenings Hovedbestyrelse 1890-1906, Medlem af Den danske Købstadforenings Bestyrelse 1879-89 og Udgiver af dens Tidsskrift 1890-93, Medlem af Repræsentantskabet for Købstædernes alm. Brandforsikring 1880-84,

for Bikuben fra 1885 og for Kreditforeningen af Kommuner i Danmark fra 1902; desuden var han Medlem af Maribo Amts Skoleraad, af Bestyrelsen for Den alm. Sagførerforening, fra 1889 Formand for Bikubens Repræsentantskab, 1908 Formand i Administrationen for Københavns Grundejerbank og blev omkring Aarhundredskiftet Formand for Bestyrelserne for adskillige store Handels-Aktieselskaber.

Ved Folketingsvalget 1884 opstilledes han i Nykøbing F. mod Venstres Folketingsmand, Redaktør Rasmus Claussen, men uden Held. Ved et Suppleringsvalg til 2. Landstingskreds 1891 valgtes han derimod med flest Stemmer, ligesom han genvalgtes ved de ordinære Valg 1898 og 1906. Han var Formand for Højres Repræsentantskab fra 1900, Medlem af Næringslovkommissionen af 1890, af Toldkommissionen af 1895, af Straffelovkommissionen af 1905 og af Kommissionen af 1909 om Len, Stamhuse og Fideikommisgodser; desuden var han 1895-1910 Medlem af Landstingets Finansudvalg, siden 1900 ofte dets Ordfører, og fra 1895 Medlem af Rigsretten, hvis Næstformand han blev 1910. Han stemte imod Forliget 1894 og afslog 1900 at indtræde i Ministeriet Sehested.

P. G. C. Jensen døde 19. August 1911 i København.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1910. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Illustreret Tidende 1911, Nr. 48. Blaa Bog 1911. Mindetale i Landstinget (Goos) 2. Oktober 1911, Tidenden Sp. 17-18. A. Falk-Jensen: Købmand W. E. B. Jensens og Hustrus Efterkommere, 1940.

Jensen, Søren, 1816-99, Smed. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds (Skelskør) 4. August 1852-26. Februar 1853 og 27. Maj 1853-14. Juni 1855 samt for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds Vedby) 14. Juni 1858-7. April 1864. — Venstre.

Født 5. Maj 1816 i Rude, Holsteinborg Sogn, Sorø Amt, Søn af Smed Jens Sørensen. Han kom 1832 i Smedelære i Slagelse, blev Svend 1835 og arbejdede i tre Aar i Slagelse, senere i sin Hjemstavn. 1842 blev han Husfæster og Smed her.

Søren Jensen var Sogneforstander 1851-55 og Sogneraadmedlem 1871-79, Medlem af Sorø Amtsraad 1856-62 og fra 1883 Retsvidne. Han var i Fyrerne med til at stifte Sorø Amts Brandassuranceforening for de mindre Landejendomsbesiddere og var siden Sognekommisær.

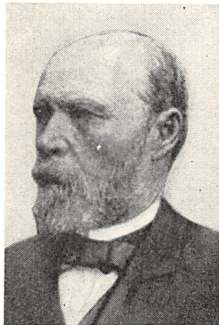
Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i Skelskør-Kredsen, men faldt Aaret efter for Pastor N. F. S. Grundtvig, der fik otte Stemmer flere; ved Valget tre Maaneder senere, Maj 1853, fik Søren Jensen imidlertid atter Overtaget med 582 Stemmer mod Grundtvigs 412, genvalgtes 1854, men faldt 1855 for Proprietær Brøndsted, Gyldenholm. Da Ruds Vedby-Kredsens Folketingsmand siden 1852, Sognefoged Mikkel Rasmussen, 1858 trak sig tilbage, opfordrede man Søren Jensen til at stille sig i hans Sted; som Modkandidat fik han blandt andre Amtmanden i Holbæk, men opnaaede dog næsten 100 Stemmer mere end denne, genvalgtes 1861, men trak sig tilbage 1864, idet han kort forinden var blevet vraget i sin Kreds ved Valget til Rigsraadets Folketing, hvor Lars Dinesen blev foretrukket. Søren Jensen søgte Juni 1866 Valg i sin gamle Kreds, Skelskør, mod dennes nyvalgte Folketingsmand, Grev Holstein-Holsteinborg, idet han ønskede at stemme mod den reviderede Grundlov, men opnaaede ikke Valg. Søren Jensen sluttede sig allerede 1846 til Bondevennerne og fulgte senere deres Politik.

Han døde 29. Januar 1899 i Rude.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Fra Holbæk Amt 1924, S. 85-101.

Jensen, Søren, 1835-1921, Lærer. Landstingsmand for 9. Kreds 30. September 1890-21. September 1906. — Venstre, senere Venstrereformpartiet.

Født 24. September 1835 i Balle ved Silkeborg, Søn af Gaardmand Jens Nielsen, 1853-54 gik han paa Lyngby Seminarium, tog Eksamen 1854 og blev straks efter Hjælpe-lærer i Aarslev Syd for Randers, 1856-57 Lærer i Hedegaard ved Grenaa, det følgende Aar i Fjellerup og siden 1858 atter Lærer i Aarslev,

til han 1908 tog sin Afsked.

Søren Jensen var Sogneraadformand 1886-90, Medstifter af »Randers Dagblad« 1874, af »Randers Venstreblad« 1891 og siden Starten Formand for Aktieselskabet »Randers Venstreblad«.

Indtil 1865 var Søren Jensen under Paa-virkning fra grundtvigsk Retning. Nærmest nationalliberal, men sluttede sig efter Grundlovsrevisionen 1866 til Venstre og deltog fra 1871 i den politiske Bevægelse paa sin Egn.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede han sig i Hørning, den senere Hornslet-Kreds, mod to andre Venstremænd og Aaret efter i Randers-Kredsen mod Højremanden, Grosserer Ree, som havde repræsenteret Kredsen siden 1864, men først ved Landstingsvalget 1890 lykkedes det Søren Jensen at faa Sæde i Rigsdagen, idet han opnaaede Valg i 9. Landstingskreds, hvor han genvalgte 1898, men trak sig tilbage 1906.

Søren Jensen døde 3. Marts 1921.

R. 1907.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmer af Landstinget 1899-1903.

Jensen, Valdemar, 1870-1915, Inkassator. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 20. Maj 1913-1. Maj 1915. — Socialdemokratiet.

Født 9. Juli 1870 i København, Søn af Smedesvend Johan Jensen, han uddannedes som Cigararbejder, blev 1895 Ekspedient og Inkassator ved »Social-Demokraten«, en Stilling han beholdt til sin Død.

Vald. Jensen var Medlem af Sundby

Sogneraad 1895-1902 og siden 1908 af Københavns Borgerrepræsentation.

Siden Folketingsvalget 1906 var han opstillet mod fhv. Statsrevisor Lars Dinesen i Hillerød-Kredsen; Vald. Jensens Stemmetal voksede jævnt under Valgene 1909 og 10 for i 1913 at overgaa Dinesens, skønt dennes Stemmer ogsaa steg gradvis fra Valg til Valg.

Vald. Jensen døde 1. Maj 1915.

Medlemmer af Folketinget 1914. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 5. Maj 1915, Tidenden Sp. 4354. Blaa Bog 1915.

Jensen-Grimsbjerg, Niels, 1861-1924, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 10. Juli 1914-11. Maj 1918 og for 6. Kreds 11. Maj 1918-30. Marts 1924. — Venstre.

Født 17. Marts 1861 i Skrejrup paa Djursland, Søn af Gaardejer Jens Nielsen, kom efter endt Skolegang paa Mørke Folkehøjskole og blev senere Ejer af den godt syv Tdr. Hartkorn store Gaard Grimsbjerg beliggende i Mørke Sogn.

Jensen-Grimsbjerg var Formand for Landboforeningen ved Kalø Vig, for Mørke Sogneraad i ca. 10 Aar, Medlem af Skolekommissionen i 6 Aar, Medlem af Menighedsraadet samt en Aarrække Formand for en lokal Hesteforsikringsforening, for en landøkonomisk Forskudsforening og for Andelsmejeriet Korslund. Endelig var han Vurderingsmand ved Udlaan af Umyndiges Midler og Repræsentant samt Revisor i Andelsforeningernes Sanatorieforening fra dens Stiftelse.

Ved Folketingsvalget 1913 stillede han sig i Hornslet-Kredsen mod den senere Kirkeminister Th. Povlsen, der imidlertid holdt Kredsen. Aaret efter blev Jensen-Grimsbjerg valgt i 9. Landstingskreds, genvalgte 1915 og 1918, da Kredsen efter den nye Valglov var blevet til 6. Kreds, og ligeledes i 1920.

Han døde, inden Valgperioden var udløbet, 30. Marts 1924.

Medlemmerne af Landstinget 1915. Mindetale i Landstinget (Ole Hansen) 29. April 1924 — i den overordentlige Rigsdagssamling —, Tidenden Sp. 2-3.

Jensen-Knudstrup, Anders, 1848-1919, Lærer. Folketingsmand for Viborg Amts 3. Valgkreds (Kellerup) 3. April 1901-25. Maj 1909. — Venstrereformpartiet.

Født 10. September 1848 paa Skovsborg

ved Levring Syd for Viborg, Søn af Gaardejer Jens Kristian Pedersen, var i fire Aar ved Viborg Garnison, hvorfra han agtede at lade sig videreudanne paa Officersskolen, men slog om og søgte Optagelse paa Jelling Seminarium hvorfra han 1873 udgik med Lærereksamen, var i Begyndelsen Lærer ved forskellige Højskoler, blandt andet paa Askov, 1878-1905 Folkeskolelærer i Knudstrup paa sin Fødeegn, hvorfra han kom til Vestermark ikke langt derfra, til han 1914 tog sin Afsked; sine sidste Leveaar var han Statens Tilsynsførende ved Børnehjem og Opdragsanstaltens Skolevæsen.

Jensen-Knudstrup har været Medstifter og en Aarrække Formand for Torning Sogns Sygekasse, dens Husflidsforening, Plantningsforening, Husmandsforening og Foredragsforening samt en Aarrække Medlem af Bestyrelserne for Dansk Husflids-selskab og Dansk Skoleforening og af Meterudvalget.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig i Kellerup-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Gaardejer A. K. Sloth, som tilhørte Det forhandlende Venstre, men kom til at mangle to Hundrede Stemmer; 1901 stillede han sig paany mod Sloth og med større Held. Jensen-Knudstrup genvalgtes 1903 og 06, men faldt 1909 for den radikale Leth-Espensen. 1910 søgte han forgæves Valg i Faaborg-Kredsen mod Højres Folketingsmand, Forpagter R. Christiansen, og lod sig ikke senere opstille. Han var Medlem af Forsvarskommissionen af 1902 og har blandt andet ogsaa bidraget til Udformningen af Skolelovene 1904 og 08.

Jensen-Knudstrup døde 17. April 1919 i Aarhus, men begravedes i Torning, hvor der paa hans Gravsten findes en Portrætmedaillon.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1901-06. Lærerne og Samfundet, Bd. II, 1913, S. 85. Blaa Bog 1919.

Jensen-Lyngaa, Jens, 1848-1929, Gaardejer. Folketingsmand for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjoldelev) 17. Januar 1894-9. April 1895. — Venstre.

Født 28. Juni 1848 i Lyngaa Sogn, Sabro

Herred, Aarhus Amt, Søn af Gaardfæster Jens Christensen.

Han besøgte i Vinteren 1865-66 Viby Folkehøjskole og købte 1869 Lopdrup Mølle i Skjød Sogn mellem Hammel og Hadsten, hvilken Ejendom han drev, indtil han 1886 overtog sin Fødegaard Nydamsgaard paa samme Egn, men maatte afstaa denne sidst i 90'erne. Senere blev han Husmand i Hadsten, vistnok til 1911, hvorefter han flyttede til en Søn.

Jensen-Lyngaa var Formand for Skjød Sogneraad 1874-82 og Medlem af Viborg Amtsraad 1883-86. Han blev 1889 Medlem og 1890-97 Formand for Lyngaa Sogneraad. 1882-97 var han Formand for en Sygeforening for Skjød og flere Sogne, 1876-92 Medlem af Bestyrelsen for Hadsten Landboforening, 1887-97 Formand for Bestyrelsen for Andelsmejeriet Brolund og 1878-86 Formand for Grundlovsværneforeningen for Viborg Amt. Endvidere var han Revisor og en Tid lang Medlem af Bestyrelsen for Hammel Sparekasse.

Ved et Suppleringsvalg i Skjoldelev-Kredsen 1894 stillede han sig sammen med dennes tidligere Folketingsmand, den socialdemokratiske Redaktør Harald Jensen og den senere Folketingsmand N. Johan Laurssen; sidstnævnte trak sig tilbage inden Valget, hvor der blev afgivet 616 Stemmer for Harald Jensen, medens Jensen-Lyngaa blev den foretrukne med 1065.

Han sluttede sig til Det forhandlende Venstre, men stemte imod Forliget og faldt ved det følgende Valg, 1895, hvor han kun

opnaede 375 Stemmer. Siden opstilledes han ikke.

Han døde 21. Februar 1929 i Assentoft ved Randers.

Jensen-Nybjerg, Niels, 1853-1926, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 20. Maj 1910-22. April 1918. — Venstre.

Født 14. Januar 1853 i Nyrup ved Nykøbing S., Søn af Husmand Jens Hansen; efter at have gaaet i Almueskole uddannedes han ved Landbruget og blev Ejer af Gaarden Nybjerg paa sin Fødeegn. Han tog senere Navnetilføjelse efter den. Desuden var han 1886-1903 Be-

styrer af Højby Sogns Fattiggaard og Børnehjem.

Jensen-Nybjerg var Formand for Nykøbing Skatteraadskreds, for Højby Sogns Spareforening, for Afholds-Gæstehjemmet ved Højby Station, for Højby Sogns Husflidsforening 1904-11, for Odsherreds Landbrugsforenings Frøindkøb 1901-11 samt for flere andre lokale Indkøbs-, Avls- og Forsikringsforeninger. Fremdeles var han Kasserer og Regnskabsfører for Odsherreds Landbrugsforenings Foderstofindkøb 1897-1911, Repræsentant i Den sjællandske Bondestands Sparekasse og Medlem af Bestyrelserne for Odsherreds Landbrugsforening, Aktieselskabet »Holbæk-Posten« og »Nykøbing Dagblad«, for Universitetsforeningen og Historisk Samfund i Højby Sogn samt Medlem af den lokale Skolekommission 1898-1908 og af Værgeraadet.

Ved Folketingsvalget 1910 valgtes han i Nykøbing S.-Kredsen, der genvalgte ham 1913 og 15, men i 1918 foretrak den radikale Landbrugsminister Kristjan Pedersen, som fik 4341 Stemmer mod Jensen-Nybjergs 4129; senere lod han sig ikke opstille.

Han døde 13. August 1926.

Medlemmerne af Folketinget 1910-14.

Jensen-Stengaarden, Rasmus Peter Jacobsen, 1837-1910, Proprietær. Landstingsmand for 2. Kreds 30. September 1890-21.

September 1906 og kongevalgt Landstingsmand 15. Februar 1907-5. Oktober 1910. — Venstre, senere Venstrereformpartiet.

Født 4. Januar 1837 i Riserup paa Falster, Søn af Gaardejer, senere Gæstgiver Jacob Jensen, kom 1853 i Købmandslære i Roskilde, ansattes 1857 i en Agenturforretning i København, nedsatte sig 1862 selv som Høker og Detailhandler i Hovedstaden og havde Grosserer-Borgerkab 1876-90. Han købte 1890 Stengaarden i Gentoft.

Jensen-Stengaarden sluttede sig tidlig til C. Berg, og hans Hus blev et Samlingssted for Venstremænd. Han var Medstifter af den ældste Venstreforening, Onsdagsforeningen 1872.

Ved Landstingsvalget 1890 valgtes han i 2. Kreds, genvalgte 1898, men trak sig 1906 tilbage for et Aar senere at modtage Udnævnelsen til kongevalgt Landstingsmand. Han tilhørte i Begyndelsen Det Berg'ske Venstre, senere Venstrereformpartiet.

Han døde 5. Oktober 1910 i København.

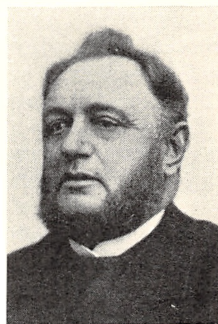
R. 1904.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1903. Rigsdagskalender 1890. Lolland-Falsters historiske Samfunds Aarbøger 1940, S. 105. Mindetale i Landstinget (Goos) 5. Oktober 1910, Tidenden Sp. 28-29.

Jensen-Sønderup, Jens, 1862-1949, Gaardejer, Minister, Arbejdsanvisningsdirektør. Folketingsmand for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby)

8. Juli 1896-20. Maj 1910, for Odense Amts 8. Valgkreds (Verninge) 25. Juli 1911-22. April 1918, for Odense Amts 6. Valgkreds (Bogense) 22. April 1918 (Valget forkastedes $\frac{5}{7}$ 1918), for Odense Amt (Til-lægsmandat) 23. Juli 1918-21. April 1920 og for Odense Amtskreds 26. April-21. September 1920. — Venstre.

Født 16. Februar 1862 i Sønderup Syd-

vest for Aalborg, Søn af Gaardejer Jens Christensen, tog Navneforandring efter sin Fødeby 1906; han arbejdede siden 1875 i Hjemmet ved Landbrug, men besøgte i Vintrene 1878-80 Lundby Folkehøjskole, læste med en stedlig Præst og forberedte sig 1881-82 til Studentereksamen paa Døckers Kursus i København. Men Gaardens Drift krævede paany hans Indsats, 1886 overtog han den og i 1907 frasolgte en Udmarkslod paa 20 Tdr. Land. Jensen-Sønderup var 1914-21 Arbejdsanvisningsdirektør, og 1909-10 samt 1921-32 administrerende Direktør og Formand i Direktionen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank.

Fremdeles har Jensen-Sønderup været Sognefoged 1892-96, Sogneraadformand 1895-1906, Formand for Andelsmejeriernes gensidige Ulykkesforsikring 1898-1908, for Dansk Forening for Socialpolitik 1926-30, for Dansk Spare-Selskabs Repræsentantskab, for Dansk Forening for social Oplysning, Næstformand i Bestyrelsen for Kirkeligt Samfund af 1898 fra 1921, Medstifter af Brandforsikringsforeningen for Løsøre i Vesthimmerland og af Hagelskadeforsikringsforeningen for Aalborg og Viborg Amter, Formand for Dansk Trafikforening 1924-28 og for Det sociale Sekretariat fra 1930.

Jensen-Sønderup har skrevet »Hypotekbankens 25 Aars Virksomhed«, 1931, »Barn- og Ungdomserindringer«, 1937, og »Hørt og oplevet gennem 24 Aars politisk Virksomhed«, 1943.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig i Nyborg-Kredsen mod Det forhandlende Venstres Repræsentant, men opnaaede først Valg ved et Suppleringsvalg Aaret efter i Nørresundby-Kredsen, som han derpaa repræsenterede, til han 1910 trak sig tilbage; da der det følgende Aar afholdtes Suppleringsvalg i Verringe-Kredsen, blev Jensen-Sønderup den foretrukne, genvalgte til 1918, hvor han opstilledes i Bogense-Kredsen mod den radikale Folketingsmand, Redaktør Fog-Petersen, som han besejrede med een Stemme. Valget blev imidlertid omstødt, og ved Omvalget tre Maaneder senere fik Fog-Petersen 4089 Stemmer, medens Jensen-Sønderup kun opnaaede at sætte sit Stemmetal i Vejret fra 3425 til 4066; men denne Forøgelse af Venstres samlede Stemmetal i Odense Amt medførte, at det 8. Tillægsmandat tilfaldt Jensen-Sønderup. Ved Folketingsvalgene i April og Juli 1920 valgtes han i Odense Amtskreds, faldt i September samme Aar og ved Valget i 1924, hvor han opstilledes i Frederiksborg Amtskreds.

Paa Rigsdagen tilhørte Jensen-Sønderup i Begyndelsen Venstrereformpartiet, traadte ud 1909 og blev Leder af den saakaldte 11 Mands Gruppe, der senere gik op i Venstre. Da J. C. Christensen 24. Juli 1908 dannede sit 2. Ministerium, blev han Minister for offentlige Arbejder, gik som saadan over i Ministeriet Neergaard 12. Oktober samme Aar, til det 16. August 1909 opløstes, og blev senere Indenrigsminister i Klaus BernstSENS Kabinet 5. Juli 1910-21. Juni 1913; som Minister gennemførte han blandt andet en Del vigtige sociale Love.

Desuden har han været Medlem af Finansudvalget 1901-08 og 1916-20, ofte dets Ordfører, Medlem af Invaliditets- og Alderdomsforsikringskommissionen 1905-08, dens Formand fra 1910, Medlem af Kommissionen angaaende Udenrigsministeriet af 1906, af Socialministeriets Arbejdsudvalg af 1917 til 1931, af Aldersrentekommissionen, af Jernbaneraadet fra dets Oprettelse til 1930 samt Formand for den 2. Ædruelighedskommission 1923-27 og 1. Viceformand i Folketinget 1909-10.

Han døde 10. Marts 1949 i Sønderup.

K² 1909. DM. 1920. K¹ 1931.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910 og 1914. Ovenomtalt Erindringer, 1937 og 1943. Blaa Bog 1948.

Jensen-Toustrup, Niels, 1846-1916, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 20. September 1872-3. Januar 1879, for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 26. Juli 1881-20. Maj 1910 og Landstingsmand for 10. Kreds 20. Februar 1914-7. Juli 1916. — Venstre.

Født 30. November 1846 i Toustrup Øst for Silkeborg, Søn af Gaardejer Jens Nielsen, blev 1872 Ejer af Fødegaarden, som var paa 6 Tønder Hartkorn.

Jensen-Toustrup var 1879-81 Medlem af Sogneraadet, 1887 Medstifter af den første jyske Hesteavlforening »Jyden« og siden dens Formand, endvidere Formand for De samvirkende jyske Hesteavlforeninger 1888-1913, for Silkeborg

og Omegns Landboforening 1890-1913, derefter Æresmedlem af disse, Formand for Hingsteskekommisionen i Ribe og Vejle Amter samt Næstformand, fra 1909 Formand, for De samvirkende jydsk Landboforeninger og Bestyrelsesmedlem i Skanderborg Amtsskytteforening, Dansk Landbrugsmuseum og Aarhus-Hammel-Banen.

Ved Folketingsvalget 1872 valgtes han i Skanderborg-Kredsen, genvalgtes 1873 og 76, men faldt 1879; efter i Maj 1881 for-gæves at have søgt Valg i Bræstrup-Kredsen, lykkedes det ham to Maaneder efter i Nyborg at besejre den nyvalgte Højre-Folketingsmand, Forpagter R. Christiansen og at bevare denne Kreds lige til 1910, hvor han trak sig tilbage; endelig blev han ved et Suppleringsvalg 1914 Proprietær Chr. Ravns Efterfølger i 10. Landstingskreds, hvor han genvalgtes ved Valget knap fem Maaneder senere samt i 1915.

Jensen-Toustrup tilhørte det meste af sin Rigsdagsperiode Det forhandlende Venstre, stemte for Forliget 1894 og var 1908-10 Partiets Formand, 1909-10 2. Viceformand i Folketinget; desuden var han Medlem af Toldkommissionen af 1895, af Landbokommissionen af 1911 og af Toldforordningskommissionen af 1912 samt var en Tid Medlem af Rigsretten.

Jensen-Toustrup døde 7. Juli 1916 i Grindsted; ved Vejen mellem Toustrup og Dallerup rejstes 1918 et Mindesmærke med hans Buste.

R. 1897. DM. 1911.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget, 1899-1910. Medlemmerne af Landstinget, 1915. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Østjydsk Hjemstavn Bd. I, S. 40-45. Blaa Bog 1916. Mindetale i Landstinget (Anders Thomsen) 21. Juli 1916, Tidenden Sp. 1787-88.

Jeppesen-Drusebjærg, Peter Vilhelm, f. 1877, Parcellist. Landstingsmand for 2. Kreds 10. Juli 1914-22. September 1936. — Det radikale Venstre.

Født 7. Marts 1877 i Uglerup ved Holbæk, Søn af Gaardfæster Jens Jeppesen. Efter i nogle Aar at have været Landarbejder, overtog han et Husmandsbrug i Gislinge paa sin Fødeegn 1901 og ti Aar senere et Parcelliststed i Drusebjærg ikke langt derfra, som han ejede til 1934; desuden var han Redaktør af Ugebladet »Husmanden« 1912-24.

Jeppesen-Drusebjærg var Medlem af Be-

styrelsen for De samvirkende sjællandske Husmandsforeninger 1907-17, Næstformand for Dansk Andels Gødningsforretning 1916-26, derefter Formand og fra 1938 titulær Direktør. Medlem af Bestyrelsen for Aktieselskabet Andelsselskabernes Ejendoms-selskab Axelborg 1929-33 og af Statsministeriets økonomiske Raad fra 1931 samt Formand for Andels-Pensionsforeningens Repræsentantskab fra 1932-36 og Kommitteret 1936-38.

Ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds i 1909 efter Gaardejer J. P. Jørgensens Død stillede han sig med tre andre, hvoraf Højremanden blev den foretrukne, men ved de ordinære Valg 1914 sammesteds valgtes han som Kredens 1. Landstingsmand og genvalgtes, til han i 1936 trak sig tilbage. Han har været sit Partis Ordfører ved adskillige Lejligheder, en Tid Formand for Kornudvalget og Medlem af Arbejderforsikringsraadet, Næstformand i Det staaende Landbrugsudvalg fra 1917. Medlem af Lensnævnet fra 1919, af Andelsbankens Likvidationskomité fra 1925, af Landbrugsraadet fra 1928.

Jeppesen-Drusebjærg skrev 1927 »Husmandsbevægelsens Historie«.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1944.

Jerichow, Peter Andreas, 1859-1916, Departementschef. Folketingsmand for Københavns Amts 5. Valgkreds (Roskilde) 20. Maj 1910-20. Maj 1913. — Venstre.

Født 14. Maj 1859 i Middelfart, Søn af Købmand Niels Peter Andreas Christensen, tog Navneforandring 1910, blev Student fra Borgerdydskolen i København 1878, cand. polit. 1883 og ansattes samme Aar i Firmaet C. A. Leth & Co. samt blev Assistent under Postvæsenets Overbestyrelse, Fuldmægtig i Generaldirektoratet for Postvæsenet 1889, Kontorchef 1894 og

Chef for Finansministeriets 2. Revisionsdepartement 1903.

Desuden var Jerichow 1885-92 Medarbejder ved Ritzaus Bureau, fra 1904 Formand for dets Bestyrelsesraad, Censor ved Universitetets statsvidenskabelige Eksaminer 1897-1910, Medstifter af Dansk Folkeforsikringsanstalt 1896 og siden da Formand for dens Kontrolkomité, to Aar efter Medstifter af Livsforsikringsselskabet Mundus, Medlem af dets Direktion 1898—1903 og af dets Bestyrelsesraad 1903—05, hvorefter det sammensluttedes med Hafnia, hvis Kontrolkomité Jerichow derpaa blev Medlem af; desuden var han 1904—11 Formand for Julemærkekomiteen, Medlem af Forretningsudvalget for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse 1910-12 og af Bestyrelsen for De forenede Papirfabrikker fra 1910 samt en Aarrække Formand for Statsfunktionærernes Kreditforening og Laaneforening, for Bestyrelsen for Justitsraad Holcks Legat for Landpostbude og Bestyrelsesmedlem for Borgervennen og De danske Atlanterhavsoer.

Ved Folketingsvalget 1910 opstilledes han i Roskilde-Kredsen mod den socialdemokratiske Folketingsmand, Tobakshandler H. Nielsen, som han besejrede, men atter faldt for 1913, hvor Højre ogsaa opstillede en Kandidat, der fik næsten lige saa mange Stemmer som Jerichow; ved et Suppleringsvalg Aaret efter i Ærøskøbing-Kredsen manglede han mindre i at blive valgt, men opgav dog hermed at søge Genvalg til Rigsdagen. Han var 1910-13 Medlem af Finansudvalget samt havde Sæde i Finanslovkommissionen af 1909 og i Toldforordningskommissionen af 1912.

Han døde 24. November 1916 i Hellerup.
R. 1898. DM. 1908. K² 1912.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910. Tidsskrift for Toldvæsen 1903, S. 129-31. Maanedsskrift for Toldvæsen 1916, S. 42. Ministeriernes Maanedsskrift 1916-17, S. 42-44. Blaa Bog 1916.

Jespersen, Christian Magdalus, 1809-73, Prokurator, Herredsfoged. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aalborg Amts 5. Distrikt (Nibe) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens Bykreds) 14. Juni 1861-4. Juni 1866. — Nærmest Liberal.

Født 15. Februar 1809 i Viborg, Søn af Justitiarius i Landsoverretten Jesper Jes-

persen og Halvbroder til Folketingsmand N. F. Jespersen; han blev 1826 Student fra Viborg, cand. jur. 1830, Fuldmægtig ved Landsoverrettens Justitskontor 1831-33, Prokuratorfuldmægtig i København 1833-34, derefter Prøveprokurator ved Landsoverretten i Viborg, Prokurator 1836 og Herredsfoged i Hatting Herred 1856-73. Desuden var han 1857-71 Direktør for Straffeanstalten i Horsens.

C. M. Jespersen var 1842-48 Medlem af Den nørrejydske Stænderforsamling, af Bestyrelsen for Den jydske Købstadsforening fra dens Stiftelse 1854 og af Horsens Byraad 1861-69; desuden blev han ved et Suppleringsvalg Oktober 1861 Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855, hvor han sad i to Aar, og Medlem af Rigsraadet Folketing 1864-65.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Nibe-Distriktet, blev Medlem af Grundlovsudvalget, hvor det blev hans og P. D. Bruuns Forslag til Rigsdagens Sammensætning, der indførtes i Grundloven; ved Landstingsvalget 1859 stillede han sig forgæves i 10. Kreds, men valgtes 1861 til Horsens-Kredsens Repræsentant i Folketinget, genvalgtes 1864, men lod sig ikke senere opstille. Han var Medlem af og Ordfører for adskillige Udvalg og blandt andet Ordfører for Loven om Overformynderiernes Ordning.

Han døde 18. November 1873 i København.

Justitsraad 1859. R. 1862. DM. 1864. Etatsraad 1873.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Fra Himmerland og Kjær Herred, Bd. XVII, 1928, S. 340-41.

Jespersen, Frederik, 1811-91, Prokurator. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 6. Distrikt (Bogense) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Odense Amts 5. Valgkreds (Bogense) 4. December 1849-4. August 1852 samt for Odense Amts 2. Valgkreds (Kerteminde) 4. Juni-12. Oktober 1866. — Venstre.
Født 25. November 1811 i Dejbjerg ved Ringkøbing, Søn af Sognepræst Hans Chri-

stian Jespersen og Broder til Folketingsmand N. T. J. Jespersen; blev Student fra Horsens Skole 1830, cand. theol. 1834, var en Tid ansat paa Boller Birkekontor, tog juridisk Eksamen 1838, var derpaa en Aar-

række Ekstraskriver ved Københavns Gældskommission, 1842 Fuldmægtig hos en Prokurator i Horsens, blev Prøveprokurator 1844, Underretsprokurator i Bogense 1846, tillige Branddirektør i de omliggende Herreder fra 1855, forflyttedes 1877 til Hillerød, hvor han 1886 tog sin Afsked.

F. Jespersen valgtes 1848 i Bogense-Distriktet til Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling samt 1849 ved Kaaring til Folketingsmand sammesteds, genopstilledes ikke 1852, idet han Aaret før havde skilt sig fra Bondevennerne, som han oprindeligt tilhørte, søgte 1853 forgæves at tilbageerobre Kredsen. Derimod valgtes han 1866 i Kerteminde-Kredsen for at stemme for den reviderede Grundlov, men lod sig derefter ikke genopstille; forinden var han i samme Kreds 1865 blevet valgt til Medlem af Rigsraadets Folketing. Han var Medlem af Finansudvalget 1850 og en af Folketingets Sekretærer 1851.

F. Jespersen døde 21. September 1891.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jespersen, Hans Anker, 1803-85, Sognepræst. Landstingsmand for 5. Kreds 20. Juni 1855-20. Juni 1859. — Venstre.

Født 12. August 1803 i Neksø, Søn af Amtmand over Bornholm Christian Jespersen, blev Student fra Frederiksborg Skole 1821, cand. theol. 1826, derefter Huslærer hos Biskop P. O. Boisen i Vesterborg paa Lolland, hvis Datter han 1832 ægtede; han blev 1831 residerende Kapellan i Tirsted, Skjærringe og Vejle paa Lolland og

Aaret efter Sognepræst i Utterslev sammesteds. Maj 1857 udnævntes han til Sognepræst i Gamtofte paa Fyn, men fik efter Ansøgning Maaneden efter Tilladelse til at forblive i Utterslev, hvor han blev til 1879, da han fik sin Afsked; derpaa bosatte han sig i Maribo.

Ved Landstingsvalgene 1855 valgtes han i 5. Kreds, men genopstilledes ikke 1859 og søgte ikke siden Valg; han tilhørte nærmest Venstre.

Han døde 26. November 1885 i Maribo.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl.

Jespersen, Jens Henrik, 1812-84, Proprietær, Kammerraad. Folketingsmand for Svendborg Amts 1. Valgkreds (Nyborg) 14. Juni 1861-7. Juni 1864 og for Ribe Amts 2. Valgkreds (Strandby Kro) 7. Juni 1864-12. Oktober 1866. — Nærmest Konservativ.

Født 20. November 1812 paa Mallinggaard ved Skanderborg, Søn af Postmester og Ejendomsbesidder Søren Jespersen, tog 1833 dansk-juridisk Eksamen og var derefter i 4 Aar Fuldmægtig paa Stiftsamtsskontoret for Lolland-Falster og 1838-42 Godsforvalter paa Aagaard i Holbæk Amt. 1842 købte han Ondløse Mølle dersteds, som han drev til 1855. Efter at have besiddet Gaarden Sølyst i Tuse Herred 1855-61 og haft Ophold paa Fyn nær ved Odense et Par Aar blev han 1863 Ejer af Hovedgaarden Endrupholm i Nykirke Sogn Nord for Bramminge, som han 1875 forpagtede til sin Søn; derefter flyttede han til Hovedstaden. Sine sidste Aar levede han paa Frederiksberg.

J. H. Jespersen var 1845-50 Medlem af Sogneforstanderskabet for Ondløse, Formand de 4 sidste Aar, 1856-61 Formand for Sogneforstanderskabet for Hjembæk-Svinninge og 1864-75 Formand for Nykirke Sogneraad. Endvidere var han Landvæsenskommissær 1848-61, Tiendekommissær 1854-61, Formand for Husmands-Hoveriets Afløsning i Holbæk Amt 1857-61, Tiendekommissær for de blandede Sogne i Ribe Amt 1871-80 og Skattekommissær i Ribe Amts 1.

J. H. Jespersen var 1845-50 Medlem af Sogneforstanderskabet for Ondløse, Formand de 4 sidste Aar, 1856-61 Formand for Sogneforstanderskabet for Hjembæk-Svinninge og 1864-75 Formand for Nykirke Sogneraad. Endvidere var han Landvæsenskommissær 1848-61, Tiendekommissær 1854-61, Formand for Husmands-Hoveriets Afløsning i Holbæk Amt 1857-61, Tiendekommissær for de blandede Sogne i Ribe Amt 1871-80 og Skattekommissær i Ribe Amts 1.

Kreds 1872. I 50erne stod han i Spidsen for Bevægelsen blandt Møllerne for at kræve Erstatning for deres Tab ved Møllenæringens Frigivelse og var Ordfører for en Deputation til Kong Frederik VII.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig i Nyborg-Kredsen mod dennes Venstre-Folketingsmand gennem de sidste ni Aar, Bogbinder Gomard, som nu maatte vige Pladsen; inden Valgperiodens Udløb blev han, som ovenfor nævnt, Proprietær i Vestjylland og kaaredes ved Valget 1864 i Strandby Kro, den senere Esbjerg-Kreds; kaaredes paany i Juni 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov, men maatte fire Maaneder efter trække sig tilbage til Fordel for Godsejer Rosenørn fra København. Senere lod Jespersen sig ikke opstille; ved Valgene 1864 og 65 til Rigsraadets Folkeeting valgtes han i Ribe Amts 2. Valgkreds.

J. H. Jespersen døde 18. Februar 1884 paa Frederiksberg.

Kammerraad 1854.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Jespersen, Niels Frederik, 1798-1862, Proprietær, Kaptajn, Justitsraad, Grønnebjerggaard. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Holbæk Amts 4. Distrikt (Kalundborg) 5. Oktober 1848-5. Juni

1849, Folketingsmand for Holbæk Amts 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 1. December 1854-14. Juni 1858 og for Frederiksberg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 14. Juni 1858-14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 13. December 1798 i København, Søn af Justitssekretær, senere Justitiarius Jesper Jespersen og Halvbroder til forannævnte C. M. Jespersen; han gik i Viborg Skole, blev Student 1818 og cand. theol. 1825, var Løjtnant i Studenterkorpset 1823-29 og fik 1835 Kaptajns Titel; 1827 blev han Ejer af Grønnebjerggaard Syd for Holbæk og 1833 desuden af Agerupgaard paa samme Egn, men solgte dem begge 1851 og flyttede til Frederiksberg. 1839 rejste han i Tyskland og Belgien og 1852-53 i Frankrig, Schweiz og Bøhmen for at gøre landbrugsfaglige Studier; han var en dygtig Landmand, der blandt andet opfandt en særlig Plov »Jespersens Plov«.

N. F. Jespersen var Medstifter af Studenterforeningen, Medlem af Bestyrelserne for Holbæk Amts landøkonomiske Selskab 1832-51, for Holbæk Sparekasse 1842-51 og for Bondevennernes Selskab, som han 1846 var med at stifte, men 1848 udmeldte sig af; desuden var han Formand for Sogneforstanderskabet 1842-51, Medlem af Amtsraadet 1842-45 samt paany 1851, Formand for Landkommunalforeningen i Holbæk Amt 1843-44 og Stænderdeputeret for Østifterne 1847-48. Han var Formand for Husmands-Hoveriets Afløsning i Holbæk Amt 1850-52 og i Københavns Amt 1854-62 samt for Gaardmands-Hoveriets Afløsning i 2. Landstingskreds 1853-62. Han var endvidere 1856 Medindbyder til Brandforsikringen for det danske Monarki og 1858 til Kreaturforsikringen for de danske Østifter, af hvis Bestyrelse han senere blev Medlem.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han uden Modkandidat i Kalundborg, men faldt ved Valgene til Folketinget Aaret efter sammesteds. Han lod sig først genopstille i Kredsen 1854 mod Venstre-Folketingsmanden, fhv. Møller J. J. Nielsen og valgtes; han genvalgtes 1855, men skiftede 1858 over til Hillerød-Kredsen, som han repræsenterede til 1861, hvorefter han ikke lod sig opstille mere. Endelig havde han ved Landstingsvalgene 1849 forgæves søgt Valg i 2. Kreds. Han stemte 1855 for Fællesforfatningen og var 1855-56 Medlem af Udvalget om Landbohøjskolen.

N. F. Jespersen døde i København 27. Februar 1862.

R. 1853. Justitsraad 1858.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Fra Holbæk Amt 1912, S. 69-72.

Jespersen, Nicolai Thomas Johannes, 1816-78, Kapellan. Folketingsmand for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 14. Juni 1855-Oktober 1856. — Nærmest Konservativ.

Født 11. August 1816 i Dejbjerg Sydøst for Ringkøbing, Søn af Sognepræst Hans Christian Jespersen og Broder til Folketingsmand Frederik Jespersen; blev privat dimitteret som Student 1838, cand. theol. 1844, personel Kapellan til Ørum og Daagaard Nordøst for Vejle 1847-55, derefter Hjælpepræst i Gamtofte paa Fyn et Par Aar og personel Kapellan i Vester Skjærninge og Ulbølle fra 1857. Han tog 1861 til Romø, hvor han ordineredes som Degn og Skolelærer, og 1865 udnævntes han til Sognepræst i Abild i Tønder Provst.

Ved Folketingsvalget 1855 stillede han sig sammen med Amtsfuldmægtig Storm i Vejle til Valg i Bjerre-Kredsen; N. T. J. Jespersen kaaredes, men udtraadte allerede godt et Aar senere for ikke mere at lade sig opstille. Han stemte for Fællesforfatningen. Han døde 21. Maj 1878.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84.

Jessen, Anders, 1851-1929, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 5. April 1898-20. Maj 1910. — Venstrereformpartiet.

Født 27. Januar 1851 paa Østergaard i Hjarup Sydvest for Kolding, Søn af Gaardejer Jeppe Jessen; efter den almindelige Skolegang gik han et Par Vintre paa Askov Højskole, aftjente sin Værnepligt i Fredericia, hvor han desuden gik paa Korporalskolen. 1877 købte han Hadsten Østergaard paa Randerskanten, som

han solgte igen i Begyndelsen af Firserne for at vende tilbage til Hjarup og overtage Fødegaarden, som han drev til 1915, da han afstod den til sin Søn. Samtidig flyttede han til Vamdrup.

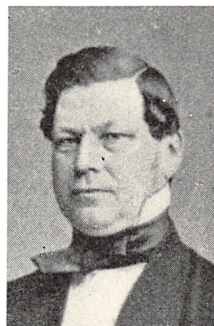
A. Jessen var Formand for Hjarup Andelsmejeri »Enghavegaard« fra dets Oprettelse 1885, Medlem af Hjarup Sogneraad 1889-94 samt af Skolekommissionen og senere Raadets Formand 1906-09, desuden en Aarrække Formand for Hjarup Hesteforsikringsforening, Medlem af Menighedsraadet og af Bestyrelsen for den lokale Brugsforening.

Ved Folketingsvalget 1898 stillede han sig i Vonsild-Kredsen mod dennes Højre-Folketingsmand, Gaardejer Paulin, der seks Aar forinden havde erobret Kredsen fra Redaktør Enevold Sørensen, som 1895 forgæves havde søgt at vinde den tilbage; dette lykkedes nu A. Jessen, som derefter genvalgtes, til han 1910 trak sig tilbage. Til 1909 var han Medlem af Venstrereformpartiet, men sluttede sig saa til den af J. Jensen-Sønderup ledede 11 Mands Gruppe.

A. Jessen døde 9. Oktober 1929 i Vamdrup.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910.

v. Jessen, Johan Christian, 1817-84, Kammerherre, Borgmester, Minister. Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 14. Juni 1858-7. Juni 1864 og for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens Bykreds) 4. Juni -12. Oktober 1866 samt Landstingsmand for 10. Kreds 18. Oktober 1866-6. Februar 1884. — Venstre, senere Højre.

Født 2. Januar 1817 i Nykøbing F., Søn af Stiftamtmand Matthias Reinhold v. Jessen, Student 1834 fra Herlufsholm, cand. jur.

1840 og samtidig Volontør i Rentekammeret, 1842 Fuldmægtig ved Fyns Stiftamt, 1845 konstitueret og Aaret efter fast ansat som Borgmester og Byfoged i Svendborg, hvortil siden 1852 ogsaa kom Taasinge Birk, og var endelig fra 1859 til sin Død Borgmester og Byfoged i Horsens. Han var kgl. Kommissarius for Sydneyske Jernbaner og Banen Nyborg-Strib.

Da Carl Ploug 1858 forlod Svendborg-Kredsen, stillede v. Jessen sig ved Folketingsvalget her, valgtes med over to Trediedele af Stemmerne, genvalgtes 1861 ved Kaaring, men faldt 1864 for en mere udpræget Venstremand. Aaret efter faldt han ligeledes ved Valget til Rigsraadets Folketing, som han det sidste Aar havde haft Sæde i. 1866 valgtes han derpaa i Horsens som Tilhænger af den reviderede Grundlov, men faldt paany ved Valgene godt fire Maaneder senere; seks Dage efter valgtes han til Landstingsmand for 10. Kreds, hvor han to Aar forinden forgæves havde søgt Mandat ved et Suppleringsvalg. Han genvalgtes 1870 og 78, blev blandt andet Medlem af Købstadkommissionen af 1869 og af Arbejderkommissionen af 1875.

Da C. E. Rotwitt 2. December 1859 dannede Ministerium, blev Jessen Indenrigsminister; men godt to Maaneder efter, den 8. Februar 1860, døde Konseilspræsidenten; samtlige Ministre indgav deres Dimission, der bevilgedes 24. Februar; i disse 16 Dage varetog Jessen tillige Justitsministeriet.

J. C. Jessen døde 6. Februar 1884 i Horsens; Mindesmærket paa hans Grav bærer hans Portrætmedaillon.

Hofjunker 1840. Kammerjunker 1844. Kammerherre og R. 1858. DM. 1864. K.² 1876.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Tilskueren 1914, Bd. I, S. 422-38. Mindetale i Landstinget (Liebe) 15. Februar 1884, Tidenden Sp. 137-138.

Jessen, Laurits, 1868-1946, Raadmand, Overretssagfører. Folketingsmand for Præstø Amts 6. Valgkreds (Stege) 25. Maj 1909-22. April 1918, for Præstø Amts 4. Valgkreds 22. April 1918-21. April 1920 og for Præstø

Amtskreds 26. April 1920-6. Juli 1920. — Socialdemokratiet.

Født 30. Maj 1868 i Vejle, Søn af Arbejdsmand Andreas Jessen, kom i Typografilære i sin Fødeby og rejste 1887 til København, hvor han var Typograf til 1898, dimitteredes privat som Student 1900, blev cand. jur. 1906,

Overretssagfører 1909 efter i tre Aar at have været Sagførerfuldmægtig; fra 1916 fik han overdraget offentlige Sager. Desuden havde han 1895-1909 været Stenografassistent i Rigsdagen, 1904-09 Medarbejder ved »Social-Demokraten« og blev, efter et Aars Sæde i Borgerrepræsentationen, 1914-38 Raadmand i Magistratens I. Afdeling.

Desuden var L. Jessen 1908-09 Formand for Studentersamfundet, Medstifter af og Formand for Arbejdernes kooperative Byggeförening 1913, Formand for Arbejdernes Bogførings- og Revisionsinstitut fra 1924, for Repræsentantskabet i Arbejdernes Landsbank siden 1925 og for Nørrebros Vurderingsskyldkreds fra 1929; fremdeles Medlem af Bestyrelsen for Friskolebørns Bespisning fra 1914, for Stiftelsen Krigsraad Mørcks Minde fra 1915, for Fattige Børns Fodbeklædning, Medlem af Telefonabonnenternes Repræsentantskab, dets Formand siden 1930, Medlem af Kontrolkomiteen for Københavns Hypotekforening fra 1919, af Københavns Skatteraad fra 1932 og af Skoledirektionen fra 1934.

Ved Folketingsvalget 1906 opstilledes han i Vonsild-Kredsen uden Held, hvorimod det tre Aar senere lykkedes ham at erobre Stege-Kredsen, som han beholdt til Juli 1920; han var i Rigsdagen blandt andet Medlem af Politikommissionen af 1917, af Boligkom-

missionerne af 1916 og 19 og af Kommissionen angaaende Folkeregistre 1920 samt sit Partis Ordfører ved Behandlingen af Retsreformen 1915-16.

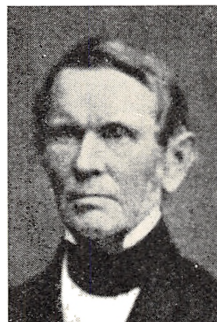
Han døde 31. Oktober 1946 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910 og 14. Blaa Bog 1945-46.

Jessen, Nicolai Jacob, 1797-1866, Kammerherre, Overførster. Landstingsmand for 9. Kreds 16. November 1855-20. Juni 1863. — Konservativ.

Født 17. Juli 1797 i København, Søn af Kaptajnløjtnant, senere Kontreadmiral Carl

Wilhelm Jessen, blev Student fra Borgerdydskolen i København 1814, studerede en Tid Filosofi og Filologi, men endte med 1818-19 at tage saavel Landmaaler- som Forstektsamen og ansattes 1820 som Forst- og Jagtjunker, 1830 som Inspektør

og Overførster ved de kongelige Skove i Jylland, 1845 ved Buderupholms, Silkeborgs og Vellings Skovdistrikter samt Randbøls og Palsgaards Skovlanæg, og endelig havde han siden 1852 tillige Tilsynet med 5. private Skovdistrikt.

N. J. Jessen, der særlig arbejdede for Bevarelsen og den rette Behandling af de private Skovdistrikter, var siden 1836 desuden Leder af den saakaldte Skovregulering i Jylland og har blandt andet skrevet »Om Hedeskovdyrkingen i Jylland«, der udkom Aaret før han døde.

Ved et Suppleringsvalg i Randers 1851 var han første Gang paa Tale som Kandidat til Rigsdagen, men man kaarede her en anden; derimod stilledes han Aaret efter i Bælum-Kredsen, hvor Redaktør Ree ikke lod sig genopstille. Lærer A. Jungersen gik imidlertid af med Sejren, og først ved et Suppleringsvalg 1855 i 9. Landstingskreds lykkedes det Jessen at komme ind i Rigsdagen; han opstilledes ikke ved Nyvalgene til Landstinget 1863 eller senere.

N. J. Jessen døde 1. Juni 1866 i Randers.

Kammerjunker 1828. R. 1840. Hofjægermester 1851. Kammerherre 1852.

Bricka I-II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl.

Jochumsen, Jens, 1803-76, Gaardfæster. Folketingsmand for Præstø Amts 3. Valgkreds (Næstved) 4. August 1852-14. Juni 1858. — Venstre.

Født 24. Juli 1803 paa Glumsø Vestergaard Nordøst for Næstved, Søn af Gaardfæster Jochum Jensen, styrede Gaarden for sin Moder 1820-32 og blev selv Fæster. 1858 købte han Fædrenegaarden til Arvefæste og endte senere sine Dage der som Aftægtsmand.

Jens Jochumsen var Medlem af det lokale Sogneforstanderskab 1842-47 samt paany 1859-64, Vandsynsmand 1847-61 og Voldgiftsmand ved Hoveriafløsning 1850-65, samt i flere Aar Distriktsformand i Bondevennernes Selskab.

Da Parcellist L. A. Hækkerup, Veterslev, 1852 trak sig tilbage som Folketingsmand for Næstved-Kredsen, opstilledes Jochumsen sammen med Godsforvalteren paa Gaunø G. G. Houg og sejrede med 880 Stemmer mod 294, genvalgtes Aaret efter, de tre paafølgende Valg ved Kaaring, til han 1858 faldt for Gaardfæster Jens Andersen, Skelby. Siden lod han sig ikke genopstille. Han var Tilhænger af Tscherning.

J. Jochumsen døde 22. Januar 1876 paa Glumsø Vestergaard.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Johannsen, Claus, 1841-1931, Gaardejer, Afholdsfører. Landstingsmand for 7. Kreds 1. Oktober 1874-30. September 1882. — Venstre.

Født 26. August 1841 i Vaarst Sydøst for Aalborg, Søn af Gaardfæster Frantz Christian Johannsen; efter at have gaaet i Almueskole, fik han Privatundervisning, overtog 1865 Fædrenegaarden i Forpagtning, købte den 1872; fra 1880 var han tillige Direktør i Krediforeningen af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland, som han var med at stifte.

Claus Johannsen blev 1867 valgt til Lægdsmand, kom Aaret efter i Sogneraadet, hvis Formand han var 1870-75, og sad i Amtsraadet 1874-85; desuden var han Medstifter af Skovstrup Sparekasse 1869, af Fjellerad Totalafholdsforening 1880 og Præsident i Danmarks Afholdsforening 1881

-1921, for Danske Afholdsselskabers Landsforbund 1901-21, Konsulent for Fællesledelsen af Kvægavlforeninger i Aalborg Amt til 1909 og en Aarrække Medlem af Bestyrelsen for Tyendespareforeningen for Aalborg Amt. Allerede 1874 fremsatte Johannsen en Plan om at anlægge en Jernbane fra Aalborg gennem det østlige Himmerland og blev ogsaa Koncessionshaver ved Hadsund-Banens Aabning 1900. Johannsen modtog fra 1910 til sin Død en aarlig Hædersgave paa Finansloven for sit Arbejde i Afholdssagens Tjeneste.

Ved Folketingsvalgene 1872 og 73 stillede han sig forgæves i Aalborg-Kredsen mod Justitsminister Klein; i November 1873 manglede han kun nogle faa Stemmer i at sejre, Valget blev forkastet, men ved Omvalget fem Maaneder senere mønstrede Klein 1032 Højrestemmer mod 894 Venstre-Stemmer. Knap et halvt Aar efter valgtes Johannsen i 7. Landstingskreds, som han repræsenterede Perioden ud, derpaa maatte han vige for andre og lod sig ikke senere opstille til Valg. Derimod fik han Sæde i de to store Ædruelighedskommissioner 1903-07 og 1914-27. Han var en af Landstingets Sekretærer 1876-79.

Claus Johannsen døde 20. December 1931 i Vaarst.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Claus Johannsen: Erindringer fra et langt Liv, 1928. Blaa Bog 1931.

Johannsen, Frederik, 1805-66, Møller. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Præstø Amts 2. Distrikt (Rønnede Kro) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849, Folketingsmand for Præstø Amts 2. Valgkreds (Fakse) 4. December-29. December 1849 og Landstingsmand for 3. Kreds 29. December 1849-16. Maj 1866. — Venstre.

Født 6. Oktober 1805 i Rerslev ved Slagelse, Søn af Degn Erik Christian Johannsen, stod i Møllerlære i Køge fra 1821, fæstede derpaa i Begyndelsen af 30-erne Hovby Mølle Syd for Fakse og 1838 tillige en Gaard sammesteds, hvortil 1852 kom en Gaard i Fakse, som han arvefæstede.

F. Johannsen var fra 1842 Medlem af Sogneforstanderskabet, i flere Aar tillige dets Formand; desuden var han Distriktsformand i Bondevennernes Selskab og Formand for Præstø Amts Brandassuranceforening.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 kaaredes han i Rønede, blev Aaret efter Folketingsmand i samme Kreds, ligeledes ved Kaaring, men da han knap fire Uger senere desuden valgtes i 3. Landstingskreds, foretrak han dette sidste Mandat og genvalgtes til Landstingsmand lige til sin Død.

F. Johannsen døde 16. Maj 1866.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl.

Johannsen, Thomas Frederik Jóns, 1832-1910, Lærer. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 28. Januar 1887-21. Januar 1890 og 20. April 1892-5. April 1898. — Højre.

Født 30. August 1832 i Gundeby i det sydlige Angel, Søn af Lærer Burchard Frederik Johannsen og Broder til den kendte sønderjydske Rigsdagsmand Gustav J.; Th. F. J. Johannsen var efter sin Konfirmation 1848 Hjælpe lærer forskellige Steder i Sønderjylland, blandt andet i Riseby og Lille Rheide, kom 1852-54 paa Skaarup Seminarium. Han tog Eksamen 1854 og blev Andenlærer i Maribo Borger-skole til 1856, Enelærer i Rørbæk ved Saks-købing 1856-60, derpaa Førstelærer og Kirkesanger i Øster Ulslev ved Nysted og endelig Førstelærer i Hillested ved Maribo 1873-1903. 1881 blev han Translatør i Tysk.

Johannsen blev Medstifter af og Næstformand i Øster Ulslev Sygekasse, ligeledes Medstifter og Medbestyrer af Sognets Spare- og Laanekasse 1867-73, Formand for Hillested Sogns Sygekasse fra 1874 og Aaret efter for Fattiggassen.

Ved Folketingsvalget 1887 stillede han sig i Maribo-Kredsen og sejrede over Venstres Folketingsmand gennem de sidste seks Aar, Translatør Wederkinck-Madsen, dog kun med ti Stemmers Majoritet, og ved det paafølgende Valg i 1890 erobrede Venstre

paany Kredsen, men maatte atter afgive den 1892 og 95, hvor Johannsen genvalgtes. Da han atter faldt 1898, lod han sig ikke genopstille; han arbejdede ivrigt for Forliget 1894. Han var en af Folketingets Sekretærer 1887-90.

Johannsen døde i Hillested 11. April 1910.

R. 1894.

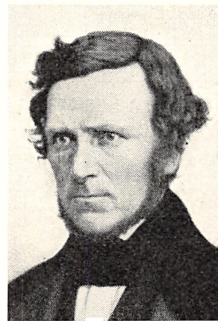
Rigsdagskalender 1887 og 90, Tillægget. Lolland-Falsters historiske Samfunds Aar bog for 1936, S. 69-73.

Johansen, Hans, 1804-62, Gaardejer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Frederiksborg Amts 5. Distrikt (Slangerup) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 20. September 1804 i Farum Nord-vest for København, Søn af Gaardmand Johan Frederik Olsen, lærte Landbrug og blev 1835 ved Giftermaal med en Møster Ejer af Gaarden Bogø i Knardrup Syd for Fødebyen. Han var fra 1850 Formand for Husmandshoveri-afløsningen i Frederiksborg Amt, fra 1854 Tiendekommissær for Amtets 2. Distrikt, fra 1860 Landvæsenkommissær samt fra 1858 Repræsentant i Landbygningernes Brandforsikring.

H. Johansen var fremdeles Medstifter af Frederiksborg Amts Landboforening 1843, senere Herredskommissær i dens Bestyrelse, desuden Sognefoged i Slagslunde Sogn fra 1840, Formand for Sogneforstanderskabet 1842-44, 1848-54 og 1856-62 og Medlem af Amtsraadet 1842-51 og 1856-59 samt valgtes 1847 til Medlem af Roskilde Stænderforsamling.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling kaaredes han i Slangerup-Distriktet; desuden stillede han sig med nitten andre til Landstingsvalg i 2. Kreds 1849, hvor han kom øverst paa Listen blandt de 13, der ikke valgtes i første Omgang, manglende fire Stemmer i at naa det absolutte Flertal, som betingede Valg. Ved Omvalget trak han sig tilbage, men søgte endnu to Gange Valg i denne Kreds, nemlig ved et Suppleringsvalg 1851 og ved de ordinære Valg 1853, begge Gange uden større Held. 1849 indvalgtes han i Kommunalkommis-

sionen, der imidlertid aldrig blev sammenkaldt.

Hans Johansen døde 21. Februar 1862.
DM. 1852.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl.

Johansen, Hans Christian, 1805-63, Gaardfæster. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Odense Amts 7. Distrikt (Søndersø) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 samt Folketingsmand for Odense Amts 6. Valgkreds (Søndersø) 4. December 1849-29. November 1863. — Venstre.

Født 8. Januar 1805 i Østrup ved Odense, Søn af Gaardfæster Johan Andersen, bestyrede efter Fadernes Død i 1824 Fæstegaarden for sin Moder og fæstede den selv i 1827. Senere, omkring 1854,

købte han Gaarden til Selveje.

1831-34 var han Fattigforstander, Skoleforstander 1838-41, Medlem af Sogneforstanderskabet 1842-47, Distriktsformand i Bondevennernes Selskab fra 1849, Voldgiftsmand ved Gaardmandshoveriafløsningen siden 1850 og Formand for Landboforeningen for det nordlige Fyn fra 1851. Han var desuden Stifter af Brandforsikringen for Tjenestefolk i Odense Amt 1850 og samme Aar Medstifter af Kreaturforsikringen for Lunde og Skam Herreder, 1859 Medstifter af Lumby Folkehøjskole og 1863 Formand for dens Bestyrelse.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig med seks andre i Søndersø-Distriktet og gik af med Sejren; Aaret efter kaaredes han til Folketinget i samme Kreds, den senere Otterup-Kreds, som han repræsenterede til sin Død, oftest valgt ved Kaaring. Han sluttede sig 1858 til Tscherning.

H. C. Johansen døde 29. November 1863 i Østrup.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Johansen, Niels Kristian, 1850-1915, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 19.

September 1894-8. Marts 1915. — Venstre-reformpartiet, senere Venstre.

Født 12. April 1850 i Vissenbjerg paa Fyn, Søn af Husmand Johan Vilhelm Sørensen, gik paa Vester Skerninge Højskole og paa Landboskolen i Lyngby, hvorefter han 1875-82 blev Lærer ved Vester Skerninge Højskole, 1884-94 Ejer af Ollerup Højskole, hvis Jord han beholdt og drev videre som selvstændig Landmand efter 1894 at have skilt sig af med Skolen. Han ejede ligeledes Kjærgaarden fra Slutningen af 80erne, men solgte den igen 1897.

Niels Johansen var Medstifter af Øernes Andelsselskab for Indkøb af Foderstoffer og af Faaborg Andelssvineslagteri, hvis Direktion han desuden blev Medlem af, han var Formand for Aktieselskabet »Svendborg Avis« i 3 Aar, for Sundhedskommissionen for Ollerup Sogn siden 1895, for Svendborg Amts Tyendespæreforening, for Sydfyns landøkonomiske Forskudsforening og for Ollerup Sogneraad 1892-95, derefter var han almindeligt Medlem til 1897; endelig har han været Næstformand for Dansk Friskoleforenings fynske Afdeling, Medlem af Overværgeraadet og af Repræsentantskabet for Sydfyns Diskontobank, Tiendekommissær for Svendborg Amts 7. Kreds, Tilsynsførende ved de statsunderstøttede Opdragelsesanstalter og ved Samfundet for Vanføre.

Ved Landstingsvalget 1894 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1902, 10 og 14; i Rigsdagen blev han Medlem af sit Partis Bestyrelse, var en af Tingets Sekretærer 1897-99, Medlem af Forsvarskommissionen af 1902, af den dansk-islandske Kommission af 1907, af Kommissionen af 1909 angaaende Len, Stamhuse og Fideikommissgodser samt af Rigsretten og Dommer i Rigsretssagen 1910.

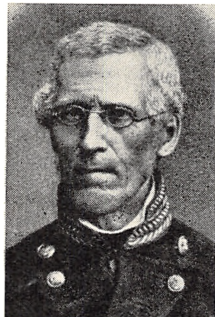
Niels Johansen døde 8. Marts 1915 i København.

R. 1913.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1910. Blaa Bog 1914. Mindetale i Landstinget (Anders Thomsen) 10. Marts 1915, Tidenden Sp. 705.

Johnsen, Jón, 1806-81, Landsoverretsassessor, Byfoged. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling (for Island) 12. Oktober 1848-5. Juni 1849. — Konservativ.

Født 24. Februar 1806 paa Gaarden Drum-boddstaðir i Árness Syssel paa Island, Søn af Sysselmand J. Johnsen; han dimitteredes privat som Student 1826, studerede derpaa ved Københavns Universitet, hvorfra han tog juridisk Embedseksamen 1830, modtog 1836 Beskikkelse som Assessor og Justitssekretær i den island-

ske Overret og blev 1848 Byfoged og Raadmand i Aalborg samt Birkedommer i Aalborg Birk og Herredsfoged i en Del af Fle-skum Herred; 1873 tog han sin Afsked, men blev boende i Aalborg.

J. Johnsen var, mens han sad som Assessor paa Island, et Par Gange konstitueret Amtmand, nemlig 1840-41 og 1844-45, samt Medlem af Altinget 1845-49.

Da de kongevalgte Medlemmer af Den grundlovgivende Rigsforsamling i Oktober 1848 udpegedes, traf Valget ogsaa Johnsen, som her fik Sæde med fire andre Islændinge. Han var den eneste af dem, der tog Ordet i Rigsforsamlingen.

I Fyrrerne udgav Johnsen to Arbejder paa Islandske: »Hugvekjá um thínglýsingar« 1840, der særlig handlede om Ejendomsprioritets-Lovgivningen, samt 1847 »Jarðatal á Íslandi«, en Fortegnelse over Gaardene paa Island med deres Matrikelstakster.

Johnsen døde 7. Juli 1881 i Aalborg.

Justitsraad 1850. Etatsraad 1873.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl.

Johnsen, Ingvald Marius Nicolai, 1843-1914, Konsul, Sagfører. Landstingsmand for 8. Kreds 19. September 1894-10. Juli 1914. — Højre.

Født 7. December 1843 paa Visby Vester-gaard ved Thisted, Søn af Gaardejer Poul Johnsen, gik paa Thisted Realskole, blev 1864 examinatus juris, var derefter Amtsfuld-mægtig og Amtsraadssekretær i Thisted boende i Thisted Landsogn, til han 1876 nedsatte sig som Sagfører i Thisted.

Johansen blev 1871 russisk Vicekonsul, 1874-80 Medlem af Sogneraadet i Thisted Landsogn, Formand til 1876, 1880 Formand i Thisted Ligningskommission, 1888-1906 Medlem af Byraadet, 1880-90 Repræsentant i Den jydsk Husmandskreditforening. 1894-1906 Medlem af Købstadforenings Repræsentantskab, fra 1896 Formand i Bestyrelsen for Tyendepareforeningen i Thy og fra 1888 Medlem af Bestyrelsen for Thy Have- og Planteavlforening; desuden var han Overligningskommisær for Thisted By, Formand for Komiteen angaaende Thisted-Fjerritslev-Banen, Medlem af Sagførerraadet og af Den danske Sagførerforenings Hovedbestyrelse.

Ved Landstingsvalget 1894 valgtes han i 8. Kreds, hvor han genvælgtes 1902 og 10; 1898-1900 var han en af Tingets Sekretærer, Medlem af Fiskerikommisjonen af 1902 og Medlem af Rigsretten.

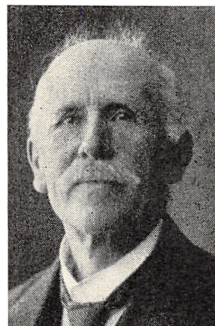
Marius Johnsen døde 11. Juli 1914 i Thisted; han havde til denne By skænket et Legat paa 450 000 Kroner til et Rekreations-hjem.

R. 1908.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1914. Mindetale i Landstinget (Anders Thomsen), Overordentlig Samling, 21. Juli 1914, Tidenden Sp. 27. Blaa Bog 1914.

de Jonquières, Henri Alexandre Antoine de Dompierre, 1816-79, General. Landstingsmand for 1. Kreds 26. September 1870-21. September 1879. — Højre.

Født 13. August 1816 paa Folehavegaard ved Hørsholm, Søn af Proprietær Frédéric Anne de Dompierre de Jonquières, var 1831-33 Søkadet, men maatte paa Grund af svagt Syn opgive og kom derefter 1834-38 paa den militære Højskole, blev Sekondløjtnant i Artilleriet 1838, Premierløjtnant 1840, Lærer ved Høj-

skolen 1842-45, afskedigedes 1845, men fortsatte paany 1846-48; han deltog i Krigene 1848-50 som Kaptajn, blev ledende Konstruktor ved Artilleriet 1853, arbejdede ihærdigt paa Moderniseringen af det danske Forsvarsberedskab og fulgte saaledes 1855-56 den fransk-engelske Hær i Krimkrigen for at gøre Studier. 1863 udnævntes han til Major, var i Krigen 1864 først Stabschef ved Artilleriets Overkommando, fra 22. Marts selv Chef for Artilleriet paa Dybbøl, senere paa Als, blev Aaret efter Oberstløjtnant og Artillerichef, 1866 Generalmajor, 1867 General og 1868 tillige Generalinspektør for Artilleriet.

de Jonquières var fra 1851 Medlem af Artilleri- og Konstruktionskommissionen, blev senere Medlem af Kommissionen om Københavns Søbefæstning og 1866 af Forsvarskommissionen samt sad 1871-73 i Overbestyrelsen for Skytteforeningerne.

Ved et Suppleringsvalg 1870 til 1. Landstingskreds, hvor Orla Lehmann var død og C. G. N. David udtraadt, valgtes de Jonquières, genvalgtes ved de almindelige Valg 1874, men døde inden næste Valg. Han har udgivet et Par Skrifter om militærtekniske Emner.

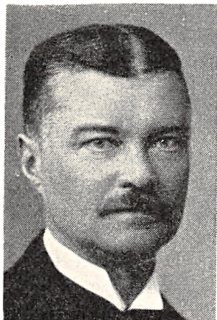
de Jonquières døde 21. September 1879 i Bad Oeynhausens i Westfalen; hans Marmorbuste opstilledes efter hans Død i Københavns Tøjhus.

R. 1848. DM. 1856. K¹ 1864. SK. 1878.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Erslaw: Forfatterlexicon, Suppl. Illustreret Tidende 1879, Nr. 1045. Vort Forsvar 1886, Nr. 153 A. Mindetale i Landstinget (Liebe) 6. Oktober 1879, Tidenden Sp. 14-15.

Juel, Hans Rudolf, 1859-1923, Stamhusbesidder, Kammerherre. Landstingsmand for 6. Kreds 20. September 1910-11. Maj 1918. — Højre.

Født 15. Oktober 1859 paa Godset Hverringe ved Kerteminde, Søn af Kammerherre Niels R. Juel til Hverringe, blev 1879 Student fra Odense, cand. polit. 1884, arvede ved Faderens Død 1878 Stamhuset Hverringe og 1908 Juelsberg samt blev senere Ejer af Sædegaarden Bøgebjerg og af Bjørsløv Plantage i Jylland.

Rudolf Juel blev 1886 Medlem af Viby Sogneraad, fra 1888 dets Formand, 1891-99 Formand for Hindsholms Landboforening og 1896-1916 Medlem af Odense Amtsraad; desuden var han gennem en Aarrække Medlem af Skoledirektionen i Bjerger-Aasum Herreder, af Direktionen for Kerteminde og Omegns Spare- og Laanekasse samt Formand for Repræsentantskabet i Odense-Kerteminde-Dalby-Banen.

Ved Landstingsvalget 1910 valgtes han i 6. Kreds, genvalgtes 1914 og 15, men lod sig ikke genopstille 1918.

Han døde 18. Februar 1923.

Hofjægermester 1888. R. 1899. Kammerherre 1912.

Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Blaa Bog 1922.

Juel, Christian Julius Halfdan Berg, 1828-1914, Overretsprokurator. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 7. Juni 1864-4. Juni 1866 og for Aalborg Amts 1. Valgkreds (Nørresundby) 25. April 1876-28. Januar 1887.

— Konservativ, senere Venstre.

Født 7. November 1828 i Svaneke, Søn af Byskriver Søren Juel; han blev Student fra Ribe 1847, tog Aaret efter Filosofikum og deltog som frivillig i Krigen 1848, slesvigsk juridisk Eksamen 1852 med Tillægseksamen

i kongerigsk Ret fem Aar senere; 1852 blev han Kancellist, 1853 Fuldmægtig og 1857 Bureauchef i Slesvigs Ministerium, var Docent i slesvigsk Ret ved Universitetet 1863 og Medlem af Appellationsretten, men afskedigedes af de tyske Myndigheder i 1864 og nedsatte sig derpaa som Overretsprokurator i København 1866.

Christian Juel var 1865 Medstifter af og til 1877 Direktør for Creditkassen for Landciendomme i Østifterne, fik 1871 sammen med L. C. Nyholm Koncession paa en Bane til Kalundborg, men afstod den Aaret efter for en anselig Sum, som han dog de følgende Aar delvis tabte ved Ejendomspekulationer, blandt andet paa Østerbro i København; fremdeles var han 1864-65 Repræsentant i Dansk Folkeforening og blev

senere juridisk Raadgiver for Københavns Værtshusholderforening.

Ved et Suppleringsvalg September 1863 blev han af Landstinget valgt til at indtræde i Rigsraadet af 2. Oktober 1855 og stemte her for Novemberforfatningen; ved Folketingsvalget 1864 valgtes han derpaa i Nakskov-Kredsen, nærmest som Tilhænger af de Nationalliberale, men søgte ikke Genvalg 1866. Han var 1864-65 Medlem af Finansudvalget, 1865 af Grundlovsudvalget og stemte for den gennemsete Grundlov; Juel, der 1877-79 var Medlem af Det forenede Venstre, valgtes 1876 i Nørresundby-Kredsen og genvalgtes, oftest ved Kaaring, til han 1887 trak sig tilbage, efter i de sidste Aar nærmest at have staaet uden for Partierne.

Han var 1861-63 Medudgiver af Slesvigske Proviandsial-Efterretninger, udgav senere en Del politiske Pjecer under Mærket Vidar, saaledes f. Eks. 1866 »Fremtiden. Politiske Betragtninger.« og 1873 »Kronen og Rigsdagen. En Undersøgelse«.

Christian Juel døde 9. August 1914 i Munkebo ved Kerteminde.

Kancelliraad 1859; kaldtes senere Etatsraad.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Wulff: Den danske Rigsdag, 1879-81, 1882. Gads danske Magasin 1934, S. 591-604 og 657-64. Blaa Bog 1914.

Juncher, Anders, 1801-67, Skolelærer, Gaardmand. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 14. Juni 1855-14. Juni 1858. — Venstre.

Født 1. Juni 1801 i Mellerup ved Randers, Søn af Gaardejer og Brændevinsbrænder Søren Andersen Junker, der senere kaldte sig Søren Juncher; Anders Juncher blev tidlig kendt med Landbruget, idet Faderen 1815 solgte Brænderiet og købte Gaarden Dalbynederlund Nord for Randers, hvor Sønnen som en af de ældste i en stor Børneflok ogsaa maatte tage fat. Men efter nogen Forberedelse af Provst Plesner i Ørsted kom han 1821 paa Lyngby Seminarium ved Grenaa, dimitteredes herfra 1824, blev Bestyrer af en privat Skole i Grenaa 1824-27 og derefter indtil 1863 Skolelærer i Linde ved Randers. 1832 købte han sig en Gaardlod paa 2 Tdr. Hrtk., som han opdyrkede og bebyggede, og hvor han boede til sin Død. 1854-66 var han Distriktskommisær i Brandforsikringen for mindre Landejendomme i Nørrejylland.

Ved Folketingsvalget 1855 valgtes han

ved Kaaring i Mariager-Kredsen, men 1858 faldt han for Byfogeden i Hobro, C. W. S. Schönberg, der sejrede med stort Stemmetal. Denne døde imidlertid knapt et Aar efter, og ved Suppleringsvalget kaarede man nu Godsejer A. Hage fra København. Da Juncher ved næste Valg, 1861, kom paa Valg med ham, opnaaede han kun 197 Stemmer mod Hages 551, og han lod sig ikke senere opstille.

Anders Juncher døde 1. Maj 1867.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jung, Ludvig Andreas Thomas, 1817-84, Proprietær. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 26. Februar 1853-14. Juni 1858. — Nationalliberal.

Født 24. August 1817 i Nordfeld paa Møen, Søn af Forpagter Johannes Jung, uddannedes ved Landvæsen. 1846 købte han Lyngbæksgaard Nord for Hørsholm, men solgte den igen 1856. Senere flyttede han til København

Jung var Medlem af Sogneforstanderskabet 1850-53, Formand 1850, og Distriktskommisær ved Kystpolitiet. 1855

blev han Medlem af Kommissionen angaaende Brandforsikringsvæsenet.

Ved Folketingsvalget 1853 stillede han sig i Fredensborg-Kredsen, hvis Folketingsmand, Premierløjtnant Bauditz, et Par Maaneder før Valget havde nedlagt sit Mandat; Jung valgtes med over dobbelt saa mange Stemmer som sin Modkandidat, holdt med Lethed Kredsen ved de nærmest følgende Valg, valgtes endda ved Kaaring 1855, men faldt 1858 for Major Beck og lod sig ikke senere genopstille. Han var en af Folketingets Sekretærer 1855-57.

Jung døde 11. September 1884 i København.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jungersen, Anders, 1805-79, Skolelærer. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Aalborg Amts 3. Distrikt (Bælum) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849 og Folketingsmand for Aalborg Amts 3. Valgkreds

(Bælum) 4. August 1852-14. Juni 1855. — Venstre.

Født 25. Februar 1805 i Store Brøndum mellem Skjörping og Bælum Syd for Aalborg, Søn af Lærer Chr. Andersen

Alting, der døde 1809. A. Jungersen blev allerede 1819 Lærer ved Biskolen i Annekssognet Siem og 1823 Hjælpe lærer i Sæby. Saa kom han paa Jonstrup Seminarium og tog Eksamen i 1826, blev straks efter Skolelærer og Kirkesanger i sin Fødeby Store Brøndum, hvor han virkede ind-

til Udgangen af 1874. Efter sin Afsked flyttede han til sin Kollega og Meningsfælle Lars Bjørnbak i Viby ved Aarhus og efter dennes Død 1878 til Nibe, hvoh han boede sit sidste Leveaar. Han var Distriktskommisær i G. Winthers Brandforsikring 1860-74.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Bælum-Kredsen mod tre andre, deriblandt den senere Folketingsmand, Dr. phil. C. M. Poulsen, og kaaredes. Ved Valgene til Folketinget 1849 kaarede Kredsen Redaktør Ree, men da han ved det paafølgende Valg 1852 trak sig tilbage, stillede Jungersen sig og sejrede over sine to Modkandidater, den senere Landstingsmand N. J. Jessen og den senere Folketingsmand B. N. E. Steenstrup. Jungersen genvalgtes ved Kaaring de tre følgende Valg, til han 1855 trak sig tilbage for ikke senere at søge Valg.

A. Jungersen døde i Nibe 16. Februar 1879.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl.

Jungersen, Mads Christian, 1839-1923, Gaardejer. Folketingsmand for Hjørring Amts 3. Valgkreds (Hjørring) 20. September 1872-20. Maj 1910. — Venstre, senere Venstrereform. Fra 1909 uden for Partierne.

Født 23. Maj 1839 paa Gaarden Skald i Aaby Sogn, Hjørring Amt, Søn af Gaardmand Jens Jungersen, gik paa Bjørnbaks Højskole i Smidstrup 1855-56, hvorefter han en halv Snes Aar ernærede sig som Drænmester, til han 1867 købte Gaarden Haaugaard i Jelstrup Sogn Vest for Hjørring, som han i 1909 afstod til en Svigersøn.

18*

Jungersen var Medlem af det lokale Sogneraad 1876-86, Medstifter af Sparekassen i Jelstrup, Medlem af Repræsentantskabet for Hjørring Landbospare- og Diskontokasse fra 1875 og dets Formand 1888.

Ved Folketingsvalget 1872 opstilledes han i Hjørring mod Højremanden, Godsejer H. C. Nyholm, som han besejrede med 799 Stemmer mod 600, hvorpaa han genvalgtes i samme Kreds lige til 1910, da han 71 Aar gammel faldt for Gaardejer J. S. Vanggaard. Jungersen tilhørte i Begyndelsen Det moderate Venstre, stod 1880-84 uden for Grupperne, hvorpaa han indtraadte i Det danske Venstre, stemte mod Forliget 1894 og gik Aaret efter ind i Venstrereformpartiet, forlod dette 1909 og stod det sidste Aar uden for Partierne, men i Valgruppe med Det radikale Venstre. En Aarrække var han Formand for Hærudvalget.

M. C. Jungersen døde 16. April 1923 i Hjørring.

Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Thomas Larsen: En Gennembrudstid, Bd. II, 1922. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Pennetegninger 1875. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Blaa Bog 1910.

Juul-Rysensteen, Christian Frederik Adrian, 1838-1907, Lensbaron, Minister. Landstingsmand for 9. Kreds 1. Oktober 1874-30. September 1890 og kongevalgt Landstingsmand 10. Februar 1893-27. Februar 1907. — Højre.

Født 15. Oktober 1838 paa Lundbæk ved Nibe, Søn af Lensbaron Niels Juul-Rysensteen, gik i Aalborg Latinskole 1853-59, blev Student herfra, cand. polit. 1866, købte Aaret efter Mundelstrupgaard ved Aarhus og arvede 1889 Fødegaarden samt Substitutionen for Baroniet Rysensteen; endvidere var han Direktør i Brandforsikringen Jyl-

land fra 1871 til dens Sammenslutning med Brandforsikringen Danmark.

Juul-Rysensteen var 1874-80 Sogneraadformand, 1886-92 Medlem af Amdsraadet, siden 1888 Landvæsenkommisær, siden 1896 Medlem af Handelsbankens Repræsentantskab og i en Aarrække Formand for Overformynderiets Laanekreds i Aarhus Amt, for Foreningen for Træplantning i Aarhus Omegn og Regeringskommitteret ved Hads Herred-Banens Ekspropriationskommission.

Ved Folketingsvalget 1873 opstilledes han i Skjoldlev-Kredsen, Aarhus Amds 4., mod Venstre-Folketingsmanden, Lærer N. Jensen, som seirede overlegent. Næste Aar valgtes Juul-Rysensteen i 9. Landstingskreds, hvor han genvalgtes 1882, men ikke lod sig genopstille 1890. Derimod blev han godt to Aar efter, 1893, Andræs Afløser som kongevalgt Medlem af Landstinget. 27. April 1900 indtraadte han som Minister for offentlige Arbejder i Ministeriet Sehested, til det 24. Juli 1901 maatte vige for Deuntzers Ministerium. Ved politiske Tvangsforflytninger af henholdsvis en Trafikassistent og en Pakmester foraarsagede han en voldsom Kampagne mod Ministeriet.

Juul-Rysensteen døde 27. Februar 1907 i København.

R. 1887. Kammerherre 1890. DM. 1896. K³ 1901.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Illustreret Tidende 10-III-1907. Mindetale i Landstinget (H. N. Hansen) 27. Februar 1907, Tidenden Sp. 721.

Jørgensen, Adolph Christian, 1806-64, Gaardejer. Landstingsmand for 6. Kreds 29. December 1849-22. Maj 1854. — Konservativ.

Født 13. Januar 1806 i Marslev ved Odense, Søn af Gaardejer Jørgen Adolphsen, uddannedes som Landmand, var Lærling under Det kongelige danske Landhusholdningsselskab, 1831-36 Forvalter paa Brahesborg hos Etatsraad Treschow, men blev 1836 ved Giftermaal Ejer af Liltotegaard i Gamtofte Sogn ved Assens.

Adolph Jørgensen var Sognefoged 1837-42, Medlem af Gamtofte Sogneforstanderskab 1842-45 og Medlem af Assens Amdsraad 1845-59, Landvæsenkommisær i Odense Amt siden 1848 og Tiendekommisær for Assens-Hindsgavl-Distriktet siden 1852 samt Formand for Afløsningen af Smaaredsel 1861-63.

Ved Valgene til Landstinget 1849 valgtes han med størst Stemmetail i 6. Kreds, genvalgtes 1853, men trak sig tilbage et Aar efter, antagelig fordi han da mistede sin Hustru, som døde fra en stor Børneflok.

A. Jørgensen døde 9. Juli 1864 i Liltotefte. DM. 1859.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jørgensen, Frederik, 1808-88, Gaardejer (Proprietær). Landstingsmand for 2. Kreds 3. Juni 1853-18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 10. April 1808 i Revsøre Syd for Nyborg i Hesselager Sogn, Søn af Husmand Jørgen Andersen. F. Jørgensen var 1822-28 Skriver paa Holckenhavn ved Nyborg og 1828-34 paa Hellerup, ligeledes ved Nyborg. 1835 forpagtede han Flinterupgaard i Holbæk Amt, og 1843 arvefæstede han Sandlynggaard i Stenlille Sogn Nord for Sorø. Fra omkring 1862 kalder han sig Proprietær af samme Gaard, men i 1885 solgte han sin Arvefæsteret til Konsejlspræsident Estrup paa Kongsdal.

F. Jørgensen var 1845-64 Formand for Sogneforstanderskabet, samt paany 1871-76, desuden var han 1854-68 Medlem af Holbæk Amdsraad. 1858-60 var han Repræsentant i Landbygningernes alm. Brandforsikring, Landvæsenkommisær 1861-86 og Voldgiftsmand.

Ved Landstingsvalget 1853 stillede han sig med 16 andre i 2. Kreds og valgtes som Nr. 8, de øvrige faldt; Jørgensen genvalgtes 1855, 63 og Juni 1866, stemte for den reviderede Grundlov og trak sig tilbage ved Valget i Oktober 1866. Desuden søgte han Marts 1864 Valg til Rigsdags Folketing i Ruds-Vedby-Kredsen, hvor Gaardbestyrer Lars Dinesen valgtes for første Gang, me-

dens baade den tidligere Folketingsmand i Kredsen, Smed Søren Jensen, og Landstingsmanden faldt. F. Jørgensen var en af Landstingets Sekretærer 1863-66.

Han døde 29. Juli 1888 i Sorø.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863.

Jørgensen, Hans, 1850-1903, Gaardejer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 4. Valgkreds (Frederiksværk) 20. April 1892-5. April 1898. — Højre.

Født 19. December 1850 i Melby Sogn ved Frederiksværk. Søn af Gaardejer Jørgen Olsen, besøgte den Classen'ske højere Bondeskole i Frederiksværk 1866 og overtog 1874 sin Hustrus Fødegaard i Hald i Torup Sogn. Han var Lægdsmand og Sognefoged fra 1885, Medlem af Bestyrelsen for Hundested Havn og af Landboforeningen i Frederiksborg Amt.

Ved Folketingsvalgene 1887 og 90 søgte han forgæves Valg i Frederikssund-Kredsen mod Venstres Folketingsmand her, Gaardejer P. Petersen, Oppesundby, men manglede stadig nogle Hundrede Stemmer; derimod valgtes han 1892 i Frederiksværk-Kredsen, hvor Partiets Folketingsmand, Byskriver H. C. Holch, havde trukket sig tilbage. Hans Jørgensen genvalgtes 1895, men faldt 1898 for Venstres Kandidat, der fik 22 Stemmers Overvægt. Jørgensen var en af Folketingets Sekretærer 1893-94.

Han døde 19. August 1903.

Rigsdagskalender 1890, Tillægget.

Jørgensen, Hans Lauritz, 1850-1914, Gaardejer. Folketingsmand for Holbæk Amts 3. Valgkreds (Ruds-Vedby) 15. November 1892-20. Maj 1910. — Venstre.

Født 3. Februar 1850 i Uglerup Øst for Tissø, Søn af Gaardejer Jørgen Larsen; 1868-71 var han Lærer under Det kongelige Landhusholdningsselskab, besøgte 1871 Hindholm Højskole, aftjente sin Værnepligt og købte 1875 Ougtvedgaard Syd for sin Fødeby.

H. L. Jørgensen var 1886-92 Medlem af det stedlige Sogneraad, deraf de fire Aar dets Formand, 1891-93 Forligskommissær i

Løve Herred, Tyendemægler i Kommunen 1886-93 og Medlem af Holbæk Amtsraad 1892-98.

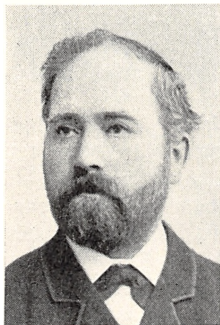
Ved et Suppleringsvalg i Ruds-Vedby-Kredsen 1892 efter Taubers Død sejrede H. L. Jørgensen og genvalgtes, til han 1910 trak sig tilbage. Han tilhørte en Aar-række Det forhandlende Venstre, stemte ganske vist i 1894 mod Forliget, men stillede sig først 1903 uden for Partierne og gik derefter i Valggruppe med sit gamle Parti. Han var Medlem af Finansudvalget 1908-10.

Han døde 29. April 1914.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Fra Holbæk Amt 1924, S. 120. Blaa Bog 1910.

Jørgensen, Jens, 1806-76, Gaardmand. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Vejle Amts 5. Distrikt (Konstantia Kro) 5. Oktober 1848-5. Juni 1849. Landstingsmand for 10. Kreds 23. Marts 1852-27. Maj 1853, Folketingsmand for Vejle Amts 2. Valgkreds (Kolding) 27. Maj 1853-14. Juni 1858, paany Landstingsmand for 10. Kreds 21. December 1864-12. Oktober 1866, Folketingsmand for Skanderborg Amts 1. Valgkreds (Horsens) 12. Oktober 1866-22. September 1869 og for Vejle Amts 5. Valgkreds (Bjerre) 22. September 1869-14. November 1873. — Venstre.

Født 28 Februar 1806 i Uldum ved Vejle, Søn af Gaardejer Jørgen Jensen og Broder til Folketingsmand Søren Jørgensen, Uldum; oplærtes ved Landbruget, bestyrede 1831-32 en Farbroders Gaard i Holtum ved Vejle, hvorpaa han købte den af ham, solgte den igen 1846 og købte en Gaard i Bøgballe paa samme Egn, men solgte ogsaa denne, da han i 1851 blev Ene-ejer af Bjerregaarden ved Horsens, som han i 1847 havde købt sammen med Faderen.

Jens Jørgensen sluttede sig 1849 til Grundtvigianismen og blev en af Bondebægelsens Ledere i Jylland. Han var 1842-46 Medlem af Sogneforstanderskabet, 1845-51 af Vejle og 1859-65 af Skanderborg Amtsraad, 1852 Medstifter af G. Winthers nørrejydske Brandforsikring, Medlem af Bestyrelsen og siden 1857 dens Viceformand, desuden 1862 Medstifter af den jydsk Forening, hvis Bestyrelse han senere blev Medlem af; ved et Suppleringsvalg i Januar 1858 blev han rigsdagsvalgt Medlem af Rigsraadet af 2. Oktober 1855.

Til Den grundlovgivende Rigsforsamling modtog han Valg i Vejle Amts 5. Distrikt 1848, blev derpaa ved et Suppleringsvalg 1852 Medlem af Landstinget for 10. Kreds; inden Nyvalgene her opnaaede han Valg Aaret efter i Kolding-Kredsen, hvis Folketingsmand han var, til han 1858 faldt for M. Warming. Dog forsøgte han i Mellemtiden, 1855, at blive genvalgt i 10. Landstingskreds, men uden Held. Bedre gik det ham ikke, da han 1858 søgte Valg i Skanderborg-Kredsen ved et Suppleringsvalg, 1859 ved Valg i 10. Landstingskreds, Juni 1864 i Give-Kredsen, hvor han ellers tre Maaneder før var blevet valgt til Rigsraadets Folketing; derimod blev han i December samme Aar ved et Suppleringsvalg i 10. Landstingskreds valgt til Rigsdagen, genvalgtes her i Juni 1866 som Modstander af den reviderede Grundlov, men modtog inden denne Perodes Udløb Valg til Folketinget som Repræsentant for Horsens-Kredsen, der, skønt man i Maj 1865 havde valgt ham til Rigsraadets Folketing, foretrak Borgmester J. C. Jessen ved Folketingsvalget i Juni 1866, men nu atter valgte Jens Jørgensen. 1869 valgtes han i Bjerre-Kredsen, genvalgtes 1872, opstilledes 1873 atter i en ny Kreds, Vejle, hvor han imidlertid faldt; endelig søgte han ved et Suppleringsvalg i December 1875 endnu en Gang Valg i 10. Landstingskreds, men opnaaede kun een Stemme. Efter i en Aarrække at have tilhørt Det nationale Venstre sluttede han sig til Det forenede Venstre. Han var Medlem af Landbokommissionen af 1849.

Jens Jørgensen døde 16. Februar 1876 paa Bjerregaard; der findes et Monument paa hans Grav og en Mindesten i Uldum.

DM. 1857.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Pennetegninger, 1870. Højskolebladet 1876, S. 131-34, 209-13, 225-29, 233-39, 266-73 og 305-11. J. Elbek: Jens Jørgensen, 1906.

Jørgensen, Jørgen Christian, 1815-76, Redaktør. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 4. August 1852-26. Februar 1853, for Maribo Amts 4. Valgkreds (Nykøbing F.) 27. Maj-14. September 1853 og Landstingsmand for 5. Kreds 20. Juni 1859-23. Juni 1866. — Liberal.

Født 4. Februar 1815 i Korsør, Søn af Spillemand Lars Jørgensen; fra 1822 opholdt han sig i Maribo, underholdt af Odense Fattigvæsen, kom efter sin Konfirmation i Bagerlære, men fik derefter Plads i Maribo Bogtrykkeri 1831-35, var Sætter i København 1836-39, saa i Odense, hvor han 1842-45 tillige var Overopsynsmand ved Daareanstalten og 1844 en kort Tid vikarierende Redaktør af »Fyns Avis«. 1845 overtog han Bestyrelsen af Bogtrykkeriet i Nykøbing F. samt Redaktionen af »Lolland-Falsters Stiftstidende«, købte 1848 tillige Bogtrykkeriet i Maribo og »Lollands-Posten«, som han var Udgiver af indtil 1863, medens han til sin Død vedblev at redigere Stiftstidenden.

Chr. Jørgensen blev 1856 Formand for Østifternes Købstadsforening, senere Næstformand i den fælles Sammenslutning samt 1857-59 Borgerrepræsentant i Nykøbing F.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han i Maribo-Kredsen mod dennes senere Folketingsmand, Arvefæster C. J. Blak, Tjenemarke og sejrede med over 150 Stemmer. Ved Valget i Februar 1853 opstilledes han ikke, blev derimod i Maj samme Aar Biskop Monrads Afløser i Nykøbing F., men afgav Kredsen, da Monrad knap fire Maaneder senere vendte tilbage. Endelig valgtes Jørgensen ved Landstingsvalget 1859 i 5. Kreds, stemte 1866 mod den gennemsete Grundlov, men lod sig derefter ikke genopstille. Christian Jørgensen tilhørte nærmest de Nationalliberale, de senere Aar dog med stærk Hældning til Venstre.

Han døde 17. Juni 1876.

Bricka: I-II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer, 1863. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl. Dansk Provinspresse, 1925, S. 67-68.

Jørgensen, Jacob Christian Konrad, 1849-1921, Redaktør. Landstingsmand for 10. Kreds 1. Oktober 1886-19. September 1894. — Venstre.

Født 26. Marts 1849 i Rostrup ved Hobro.

Søn af Lærer Peter Michael Jørgensen; han var 1866-67 Elev paa Kolds Højskole i Dalum, 1868-69 paa Askov Højskole, i Mellemtiden Friskolelærer i Maale ved Kertemind og 1869-74 Højskole- og Friskolelærer i Askov. Da den senere Minister Enevold Sørensen 1874-76 var inde

som Soldat, varetog Konrad Jørgensen hans Post som Redaktør af »Kolding Folkeblad«, og da dette Vikariat var forbi, paabegyndte han med Støtte af Ludvig Schrøder Udgivelsen af »Højskolebladet«, først fra Folkebladets Trykkeri og fra 1878 paa eget Trykkeri i Kolding, som han først i 1919 afhændede. Fra 1879 drev han tillige Forlagsvirksomhed, overdrog nogle Aar før Aarhundredskiftet Redaktionen af »Højskolebladet« til andre, men vedblev til sin Død at være dets Udgiver.

Konrad Jørgensen var Forretningsfører for Dansk Højskoleforening 1878-85, tilsynshavende Direktør i Kolding Folkebank 1879-86, Formand for Vejle Amts Skytteforening 1885-89 og desuden en Aarrække Formand for Harte-Bramdrup Sogneraad, for Andelsfrugteriet i Kolding, for Kolding Højskolehjem, Udgiver af et Børneblad og af et Haandværkerblad, Revisor i Kolding Folkebank til 1920, Medstifter af Foreningen S. S. i Kolding 1877, der ydede Støtte til Sønderjydernes Ophold paa Højskoler i Kongeriget, var en Aarrække dens Sekretær og Forretningsfører, og ved dens Sammenslutning med Sønderjydsk Skoleforening efter Genforeningen indtraadte han i dennes Bestyrelse.

Efter en manende Artikel i Højskolebladet i Anledning af den kendte Holstebro-Affære under Provisoriekampen lod han sig paa Opfordring stille til Landstingsvalget i 1886 og valgtes i 10. Kreds, men lod sig ikke genopstille ved Periodens Udløb; han tilhørte Det moderate Venstre og stemte 1894 for Forliget.

Konrad Jørgensen døde 22. Maj 1921 i Schweiz.

R. 1909. DM. 1921.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1887 og 90. Mindeskrift om Konrad Jørgensen, Ekstranummer af Højskolebladet 28-10-1921. Blaa Bog 1921.

Jørgensen, Jørgen Frederik, 1807-76, Sognepræst. Folketingsmand for Aalborg Amts 4. Valgkreds (Brørstrup) 4. December 1849-29. Oktober 1851. — Nærmest konservativ.

Født 18. Oktober 1807 i Opager mellem Nakskov og Maribo, Søn af Degn Rasmus Jørgensen, blev Student fra Skolen i Nykøbing F. 1827, cand. theol. 1831 og udsendtes Aaret efter som Missionær til Godthaab med tilhørende Udsteder; derfra kom han 1843 som Sognepræst til Thisted-Binderup-Durup, 1850 til Mygind-Krogsbæk-Skjørring Sydøst for Randers og endelig 1865 til Trige og Ølsted i Aarhus Amt.

Ved Folketingsvalget 1849 opstilledes han med tre andre i Aalborg Amts 4. Kreds, den senere Aars-Kreds; han valgtes med 100 Stemmer, medens en Kandidat fik 55, Kredens Repræsentant i Den grundlovgivende Rigsforsamling, Møller Eriksen, 52 og Seminarieførstander L. C. Müller een Stemme; to Aar senere udtraadte J. F. Jørgensen imidlertid, søgte Valg til Landstinget i 9. Kreds ved Valgene 1853, men forgæves, og lod sig derefter ikke senere opstille til Rigsdagsvalg.

Han døde 7. Marts 1876.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84.

Jørgensen, Jørgen, 1866-1907, Gaardejer. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 29. Maj 1906-17. Juli 1907. — Venstrereformpartiet.

Født 16. Oktober 1866 i Kalvslund Nordøst for Ribe, Søn af Gaardejer Jørgen Jørgensen; han oplærtes ved Landbruget og blev Ejer af en Gaard paa ca. 3 Tønder Hartkorn, beliggende i Fødebyen.

Jørgen Jørgensen var Medlem af Kalvslund Sogneraad siden 1894, deraf de otte Aar Formand, samt har siddet i Be-

styrelserne for Sogneraadsforeningen for Ribe Amt og for Esbjerg Andels-Svineslagteri; endvidere var han Medlem af Repræsentantskabet for Jydsk Andels-Foderstof-forretning og en Tid Formand for Valgkred-

sens demokratiske Forening og for Sognets Afholdsforening.

Ved Folketingsvalget 1906 blev Ribekredsen, som Jens Busk da havde repræsenteret gennem tredivede Aar, ledig, og Jørgensen, der var opstillet sammen med to andre Venstre-Kandidater, L. Moltesen og S. Brorsen,

gik af med Sejren. Et Aar senere døde han, og Kredsen tilfaldt Brorsen.

Jørgen Jørgensen døde 17. Juli 1907.

Medlemmerne af Folketinget 1906. Mindetale i Folketinget (A. Thomsen) 7. Oktober 1907, Tidenden Sp. 18.

Jørgensen (Gandløse), Jens Peter, 1848-1909, Gaardejer, Landvæsenskommissær. Landstingsmand for 2. Kreds 21. September 1898-9. Oktober 1909. — Udenfor Partierne (Agrar), senere Venstrereformpartiet.

Født 5. Januar 1848 i Nedre Værebros Mølle mellem Roskilde og Frederikssund, Søn af Møller og Gaardejer Jørgen Nielsen, undervistes i Hjemmet til 1860, kom derpaa i Jyllinge Almueskole, senere paa Grundtvigs Højskole, 1866 til Arresødal Højskole, hvorefter han et Par

Aar hjalp Faderen med Bedriften og 1870 overtog sin Hustrus Fødegaard Toftegaard i Ølstykke. Denne solgte han 1876 og købte en mindre Ejendom i Gandløse paa samme Egn, som han 1895 overdrog til sin Søn, idet han fik en Lotterikollektion i Hillerød og Aaret efter blev Landvæsenskommissær.

Jørgensen-Gandløse, som med Aarene blev det Navn han var bedst kendt under, var Sogneraadsformand 1880-89, Amtsraads-medlem 1886-98, siden 1893 Medlem af Amtsskoleledelsen samt en Aarrække Medlem af Slagslunde-Gandløse Skolekommission,

Voldgiftsmand for Hoveriafløsninger, Formand for Sognets Sygeplejeforening, for Frederiksborg Amts Skytteforenings 22. Kreds og for Agrarforeningens sjællandske Afdeling.

Sidstnævnte Forening fik ham 1898 opstillet til Landstingsvalget i 2. Kreds, hvor han valgtes med Agrarstemmer baade fra Højre og Venstre. Han forsøgte paa Rigsdagen at danne et selvstændigt Agrarparti, men det lykkedes ikke, og i 1904 gled han over til Venstrereformpartiet, der genvalgte ham til Landstinget 1906. Tre Aar senere døde han. 1902-04 stod han sammen med Landstingsmændene J. P. Dalsgaard, P. K. Ejsing og Jørgen Pedersen udenfor Partierne, men i Valggruppe med Venstrereformpartiet.

Jørgensen-Gandløse udgav i 1890 »Landsoegnenes Forvaltning fra 1660 til vore Dage. Et kommunalhistorisk Bidrag«, samt nogle Pjecer: »Falske Alliancer«, 1886, »Bondestanden og Socialdemokratiet«, 1890, »Det »rene« Venstre, Europæerne og Socialdemokratiet«, 1892 og »Agrarerne og Folkethingvalget 1895«.

Han døde 9. Oktober 1909 i Gandløse.

DM. 1891.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899-1906. Mindetale i Landstinget (Sonne) 20. Oktober 1909, Tidenden Sp. 22.

Jørgensen, Kristen, 1848-1910, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 4. Valgkreds (Horsens Landkreds) 9. April 1895-5. April 1898. — Venstre.

Født 25. December 1848 i Grumstrup Sydøst for Skanderborg, Søn af Gaardejer Jørgen Poulsen, kom 1866 paa Lyngby Seminarium og tog 1869 Eksamen. Han var i et Par Aar Lærer ved en Biskole i Nærheden af Lemvig, senere Huslærer. 1872 blev han ved Giftermaal Ejer af Holmgaard i sin Fødeby, købte 1875 Nabogaarden og sammenlagde den med Holmgaard.

Jørgensen var 1879-94 Formand for det stedlige Sogneraad, 1895-1910 Medlem af Skanderborg Amtsråd, siden 1888 Medlem af Bestyrelsen for Horsens Landboforening og for Landbosparekassen i Horsens, For-

mand 1903-10, siden 1902 Formand for Bestyrelsen for »Horsens Folkeblad« og i en halv Snes Aar Formand for Østjydske Hagskadeforsikring.

I Henhold til den nye Valglov oprettedes 1895 en ny Folketings-Valgkreds, Horsens Landkreds, og ved Valg til denne stillede K. Jørgensen sig sammen med Bykredsens Folketingsmand gennem de sidste 23 Aar Fredrik Bajer, som imidlertid kun opnaaede 960 Stemmer mod 1015. K. Jørgensen valgtes som Tilhænger af Det forhandlende Venstre, men søgte ikke Genvalg ved de nye Valg tre Aar senere eller siden.

Han døde 5. Marts 1910 i Grumstrup.

Jørgensen, Lars, 1840-1910, Lærer. Folketingsmand for Maribo Amts 1. Valgkreds (Nakskov) 26. Juli 1881-25. Juni 1884. — Venstre.

Født 22. August 1840 i Kidserup Sogn, Gl.

Roskilde Amt, Søn af Husmand Jørgen Pedersen, var Tjenestekarl indtil 1859, besøgte i 2 Aar Jonstrup Seminarium og derefter Blaagaard og tog 1862 Skolelærerexamen. Han var 1862-65 Andenlærer i Vestenskov og derefter Lærer og Kirkesanger i Birket Nordøst for Nakskov.

1885 blev han afskediget for nogle Udtalelser mod den daværende Undervisningsminister J. F. Scavenius. I 1886 blev Jørgensen Lærer ved Sundby Realskole paa Amager, købte i 1891 en Gaard, som han dog maatte forlade allerede i 1894. Senere flyttede han til København og blev her Assistent i Frihavnen, og 1902 fik han en Lotterikollektion paa Frederiksberg, som han bestyrede til sin Død.

I otte Aar havde Gaardejer J. S. Steffensen bevaret Nakskov-Kredsen for sit Parti, Højre, da Lars Jørgensen i 1881 opstilledes imod ham og sejrede med over hundrede Stemmers Majoritet; ved næste Valg, 1884, satte Jørgensen sit Stemmetail 42 i Vejret, men fik dog 17 Stemmer færre end Højres nye Kandidat, Sagfører Weeke. L. Jørgensen, der ikke senere søgte Valg i nogen Kreds, hørte til de »Udtraadtes« Gruppe indtil Sammenslutningen.

Han døde 8. Februar 1910 paa Frederiksberg.

Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914, S. 559.

Jørgensen, Otto Frederik Christian, 1808-58, Provst. Landstingsmand for 12. Kreds 26. Juli 1853-20. Juli 1855. — Konservativ.

Født 3. August 1808 i København, Søn af Grosserer Barthol. Jørgensen, som 1819 i Borgerdydskolen.

hvorfra han i 1826 blev Student, var i de følgende Aar Lærer, dels i Byen og dels paa Landet, blev saa Institutbestyrer i København 1832, cand. theol. to Aar efter, Præst paa Suderø paa Færøerne 1838, paa Østerø 1843 og Provst over samtlige Øer i 1849. 1852 og 53 var han kongevalgt Medlem af Færøernes Lagting, men blev 1854 Sognepræst til Saksild og Nølev ved Odder, hvor han virkede til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1853 opstilledes han i Thorshavn, som var Valgsted for Færøernes Valgkreds, mod Venstremanden exam. juris N. C. Winther, der beholdt Kredsen med næsten hundrede Stemmers Overvægt. Ved Landstingsvalget sammesteds godt fire Maaneder senere valgtes Jørgensen derimod uden Modkandidat til Landstingsmand for 12. Kreds, Færøerne.

Han døde 2. Maj 1858 i Saxild.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslev: Forfatterlexicon, Suppl. Wiberg: Almindelig Præstehistorie 1536-1869, Bd. III, 1879, S. 16-17.

Jørgensen, Oluf Holger, 1852-1920, Redaktør. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds (Skanderborg) 9. April 1895-22. April 1896. — Venstre. (Valget blev forkastet).

Født 27. November 1852 i Aabenraa, Søn af Overlærer, senere Redaktør Jørgen Jørgensen, uddannedes paa Skoler i Ringkøbing og København, gik blandt andet paa Bokkenheusers Kursus, blev 1871-73 Medarbejder ved Faderens Blad »Ringkø-

bing Amts Avis« samt var Redaktør af Ugebladet »Jydsk Søndagsblad«, Medarbejder ved »Morgenbladet« 1873-76. Han stiftede 1876 »Skanderborg Amts-Avis«, hvis Redaktør han blev, til han 1897 blev Redaktør af »Agrar-Dagbladet«; endelig var han 1911-19 Medredaktør af Dagbladet »København«, hvori »Agrar-Dagbladet« var gaaet op.

1882 var Oluf H. Jørgensen Medstifter af Jydsk Husmandsforening og gennem flere Aar Redaktør af Foreningens Blad. 1890-97 var han Medlem af Skanderborg Byraad.

Ved Folketingsvalget 1892 opstilledes han i Esbjerg-Kredsen mod dennes Rigsdagsmand H. E. Bluhme, men opnaaede kun 597 Stemmer mod 953; 1895 søgte han Valg i Skanderborg-Kredsen mod dennes tidligere Folketingsmand, Gaardejer Jens Sørensen, Vitved Overgaard, der fik 1021 Stemmer mod Jørgensens 1033. Valget blev imidlertid forkastet, og ved Omvalget et Aar senere satte Jørgensen sit Stemmetal op med 102, medens Sørensen derimod naaede 1182. Oluf H. Jørgensen tilhørte Det forhandlende Venstre.

Han døde 21. Oktober 1920 i København.

R. 1907.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Dansk Provincespresse, 1925, S. 92-93. Østjydsk Hjemstavn II, S. 71. Blaa Bog 1920.

Jørgensen, Peder, 1802-61, Gaardejer, Sognefoged. Landstingsmand for 2. Kreds 29. December 1849-22. Juli 1851. — Venstre.

Født 13. December 1802 i Kirke Helsingel mellem Slagelse og Kalundborg, Søn af Gaardfæster Jørgen Pedersen, var 1818-19 Skriver hos Prokurator Alsing, Sæbygaard, derefter i syv Aar Kreaturhandler, hvorpaa han 1826-30 bestyrede Fædrengaarden for Moderen. I 1830 tilgiftede han sig en Gaard i Ulstrup i Nabsognet Bakkendrup, hvortil nogle Aar ertes

kom endnu en Bondegaard, og havde saaledes i alt 14 Tønder Hartkorn at arbejde med. Gaarden fik senere Navnet Ulstrupgaarden.

P. Jørgensen var Sognefoged i Gjørlev-Bakkendrup 1831-50, Lægdsmand 1834-49,

Medlem af Sogneraadet 1841-49, deraf de sidste syv Aar Formand, Medlem af Holbæk Amtsraad 1854-56 og af Roskilde Stænderforsamling 1841-48. Han mistede en Del af sin Popularitet ved i 1848 at stemme for kongevalgte Medlemmer til Den grundlovgivende Rigsforsamling og fik ikke Sæde i denne.

Derimod valgtes han ved de første Valg til Landstinget 1849 i 2. Kreds, men udraadte godt halvandet Aar efter, inden der var udskrevet nye Valg, og lod sig ikke siden opstille. Af Regeringen valgtes han efter 1851 adskillige Gange som sagkyndigt Medlem i Hoverikommisioner.

Han døde 24. December 1861.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Fra Holbæk Amt 1912, S. 58-63.

Jørgensen, Peder, 1835-1914, Lærer. Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 20. April 1892-5. April 1898. — Venstre.

Født 1. April 1835 i Gadbjerg Sogn ved Vejle, Søn af Gaardejer og Sognefoged Jørgen Thomsen, besøgte Jelling Seminarium 1858-61 og tog Eksamen, blev derefter Skolelærer og Kirkesanger i Thorsted Nord for Ringkøbing 1861-62, i Brejning paa samme Egn 1862-70 og i Maabjerg ved Holstebro 1870-1905; desuden var han siden 1879 Ejer af en Gaard i Maabjerg paa 2 Tønder Hartkorn. Sine sidste Aar var han bosiddende i Holstebro.

P. Jørgensen var Formand for Sogneraadet 1874-92, for Holstebro Landmandsbanks Bankraad fra 1887, for Hjerm Herreds Lærerforening fra 1878-89, for Styrelsen af de vestjydske Skolemøder i Vemb 1884-90, Kredsformand i Danmarks Lærerforening 1879-91, Redaktør af »Holstebro Folkeblad« 1872-77 og i en lang Aarrække Formand for Venstre-Vælgerforeningen i Ringkøbing Amts 3. Valgkreds.

Ved Folketingsvalget 1881 opstilledes han i Holstebro-Kredsen, hvor Folketingsmand Gaardejer Jacob Madsen trak sig tilbage, men hvor Lærer H. J. Hansen, Sir, blev den foretrukne. Ved Valget godt to Maaneder senere søgte Jørgensen som eneste Mod-

kandidat forgæves at vælte ham, men først elleve Aar senere blev han valgt, idet han blev Seminarieforsøger Tangs Afløser i Svendborg-Kredsen; han genvalgtes 1895, men 1898 trak han sig tilbage. P. Jørgensen tilhørte først det Berg'ske Venstre, senere Folketingets Venstre.

Han døde 16. December 1914 i Holstebro.

Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914.

Jørgensen, Peder Christian, 1800-64, Gaardejer. Landstingsmand for 9. Kreds 29. December 1849-20. Juni 1855. — Nærmest Venstre.

Født paa Rosenholm i det vestlige Djursland 15. Januar 1800, Søn af Forpagter Jens Jørgensen, lærte Landvæsen. 1830 købte han 2 Gaarde med tilsammen 12½ Tdr. Hrtk. og lagde dem sammen til en Gaard, som han i 1847 kaldte Hannesminde. Den laa i Følle i Bregnet Sogn, og han afstod den til sin Søn, Jens Jørgensen, i 1863 for ca. 23 000 Rdl. og en aarlig Aftægt.

Jørgensen, der i en Række Aar var Sogneforstander, valgtes 1847 som Suppleant til Stænderforsamlingen.

Han stillede sig 1848 forgæves ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Ebeltøft-Distriktet, hvor Højesterets-assessor P. D. Bruun blev den foretrukne med 215 Stemmer mod 188. Ved de første Valg til Landstinget stillede Jørgensen sig i 9. Kreds, opnaede ikke straks det absolutte Flertal, men kom ved det bundne Omvalg ind som Kredens 6. Landstingsmand, genvalgtes 1853, men faldt 1855 baade ved de ordinære Valg, ved det fem Maaneder senere afholdte Suppleringsvalg og endelig ved et Suppleringsvalg 1858. Senere stillede han sig ikke.

Han døde 30. September 1864 paa Hannesminde.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Jørgensen, Sylvester, 1821-81, Gaardmand. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 1. Valgkreds (Ringkøbing) 13. Marts-14. Juni 1855, 30. December 1856-7. Juni 1864 og 4.

Juni 1866-20. September 1872. — Venstre, senere Højre.

Født 24. November 1821 i Uglbjerg i Dejbjerg Sogn ved Ringkøbing, Søn af Gaardejer Jørgen Pedersen, lærte i sin Ungdom baade Snedker- og Stenhuggerhaandværket, gjorde Tjeneste som Trænkonstabel i Krigen 1848-50, købte 1851 Hustedgaard i Nabosognet Hanning, anlagde et Teglværk og forbedrede i det hele Ejendommen betydeligt, blandt andet ved Mergling.

Jørgensen var 1854-58 Medlem af Sogneforstanderskabet.

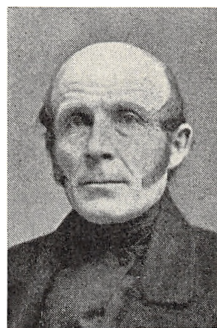
Ved Folketingsvalgene 1853-54 søgte han tre Gange forgæves Valg i Ringkøbing-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Pastor Schøler, som imidlertid sidst i Februar 1855 nedlagde sit Mandat, hvorpaa Jørgensen ved Suppleringsvalget 1855 blev hans Efterfølger. Ved det ordinære Valg tre Maaneder senere kaaredes imidlertid Konsejlspræsident P. G. Bang, der dog udtraadte det paafølgende Aar, hvorpaa Sylvester Jørgensen atter blev Kredens Folketingsmand. Han genvalgtes 1858 og 61, faldt 1864 for C. J. Fjord, men kaaredes paany 1866 og til 1872, hvor han faldt for en mere udpræget Venstremand. Aaret efter søgte han endnu en Gang Valg, nemlig i Holstebro-Kredsen, hvis Folketingsmand dog let holdt Kredsen; desuden repræsenterede han 1864 og 65 sin Kreds i Rigsraadets Folketing. Jørgensen, der i Begyndelsen tilhørte Venstre, gik efterhaanden over til Højre.

Han døde 4. Januar 1881.

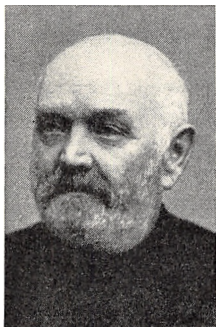
Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. N-n. Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870. Dansk Folketidende 1881.

Jørgensen, Søren, 1822-95, Gaardejer. Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 4. Juni 1866-9. April 1895. — Venstre.

Født 24. Januar 1822 i Uldum ved Vejle, Søn af Gaardejer Jørgen Jensen og Broder til forannævnte Gaardmand Jens Jørgensen, Bjerregaard. Søren Jørgensen uddannedes til Landmand og var fra 1848 Bestyrer af Bjerregaard i Aale Sogn, til den 1851 blev Broderens; han blev derpaa Ejer af Fædre-gaarden i Uldum, som var paa 4½ Tdr. Hartkorn.

Søren Jørgensen var 1856-64 Medlem af det stedlige Sogneraad og i 1865 Medstifter af »Veile Amts Folkeblad«. Han var ligeledes Medstifter af Jydsk Folkeforening.

Ved Folketingsvalget Juni 1866 opstilledes han i Give-Kredsen, hvor Sognefoged Jens Christensen, Neder Donnerup, ved det foregaaende Valg, 1864, havde besejret hans Broder. Søren Jørgensen valgtes ved Kaaring, hvilket gentog sig ved næsten hvert Valg, lige til

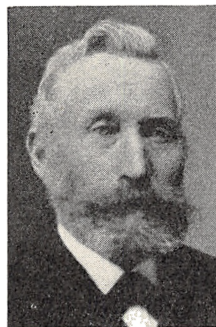
han i 1895 trak sig tilbage. Søren Jørgensen tilhørte oprindeligt Det nationale Venstre, stemte mod den gennemsete Grundlov; 1870 sluttede han sig til Det forenede Venstre, og efter Delingen 1878 stod han i de maadeholdnes Rækker.

Han døde 1. December 1895 i Uldum.

Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882.

Jørgensen, Søren Peter, 1825-88, Gaardejer. Landstingsmand for 10. Kreds 1. Oktober 1878-20. April 1888. — Venstre.

Født 14. September 1825 i Vinding ved

Veile, Søn af Gaardejer, Sognefoged Jørgen Sørensen, oplærtes ved Landbruget og blev ved Giftermaal Ejer af en Gaard i Hesselballe i Starup Sogn ved Veile; Gaarden var paa 16 Tønder Hartkorn. Jørgensen var Medlem af det lokale Sogneraad 1868-73, Amtsraadsmedlem fra 1874

samt Formand for Sognets Sparekasse siden 1874. Han medvirkede ivrig til Dannelsen af V. Brückers Frimenighed i Aagaard 1887.

Ved Landstingsvalgene 1878 valgtes han i 10. Kreds, genvalgtes 1886, men døde to Aar senere. Peter Jørgensen tilhørte Folketingets Venstre.

Han døde 20. April 1888.

Rigsdagskalender 1887. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Mindetale i Landstinget (Liebe) 1. Oktober 1888, Tidenden Sp. 14.

Jørgensen, Thorvald August Brown, 1825-1910, Politimester. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 3. Valgkreds (Hillerød) 7. Juni 1864-12. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 6. Marts 1825 i Odense, Søn af Adjunkt, senere Provst Jørgen Vilhelm Jørgensen, blev 1842 Student fra Sorø Akademi, cand. jur. 1851, Auditor i Hæren Aaret derpaa, og efter desuden i 1856 at have taget slesvigske juridisk Eksamen, blev han Politimester og Raadmand i Slesvig samt fra 1860 tillige Borg-

mester. Straks efter Dannevirkes Rømning 1864 fik han sin Afsked, maatte forlade Byen og var under Fredericias Belejring midlertidig Byfoged her; 1866 blev han Herredsfoged i Lunde og Skam Herreder paa Fyn samt Birkedommer og Skriver i Grevskabet Roepstorffs Birk, forflyttedes 1891 til Odense Herred, hvorfra han 1905 tog sin Afsked.

August Jørgensen var 1870-75 og 1877-84 Formand for Odense Amts Skytteforening og valgtes i Marts 1864 til Rigsraadet Folketinget for Hillerød-Kredsen, genvalgtes her ved Kaaring 1865.

Ved Folketingsvalget i samme Kreds Juni 1864 samt ved Valget 1866 kaaredes han til Kredsen Folketingsmand, men lod sig ikke senere genopstille. Han var Medlem af Udvalg angaaende Krigens Førelse 1864, af Fællesudvalget om Bevillingslovene til Hær og Flaade 1865-66 samt indvalgtes baade 1864 og 65 i Udvalget angaaende Indlemmelse af slesvigske Distrikter. Han var i sidste Samling dets Ordfører. A. Jørgensen stemte for Afskaffelse af Adel, Titel og Rang.

Han døde 20. Oktober 1910 i København.

R. 1860. Justitsraad 1862, frasagde sig Titlen 1870. DM. 1888.

Juridisk og statsvidenskabelig Stat 1881. Dansk Jagttidende 1905-06, S. 167-69 og 179-82 samt 1906-07, S. 1-4. Sønderjydske Aarbøger 1906, S. 258-301.

Kampmann, Hack, 1813-78, Herredsfoged. Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving) 4. December 1849 - 4. August 1852, for Randers Amts 3. Valgkreds (Hørning) 4. August 1852-26. Februar 1853,

paany for Viborg Amts 4. Kreds 14. Juni 1855-August 1856 og atter for Randers Amts 3. Kreds 7. Juni 1864-4. Juni 1866. — Nationalliberal.

Født 5. Marts 1813 paa Sneumgaard Øst for Esbjerg, Søn af Godsejer Niels Øllgaard Kampmann, blev Student fra Ribe 1831, cand. jur. 1835 og to Aar efter Volontør i Rentekammeret, var 1839-40 Manduktør for den senere Konseilspræsident, Grev C. E. Frijs, udnævntes i denne Periode til Birkedommer og Skriver ved Frijsenborg og Faurskov Birk, blev derpaa Herredsfoged i Rougsø, Sønderhald m. fl. Herreder ved Randers 1852, hvor han blev til sin Død; i Foraaret 1856 var han konstitueret Amtmand i Randers.

Kampmann blev 1845 Suppleant til Amtsraadet, var 1848-52 Medlem af dette, 1850-52 Formand for Husmands-Hoveriafløsningen i Aarhus Amt, 1851 Medlem af Komiteen om Gudenaens Sejlbargørelse, 1860 Formand for Aaens Bestyrelse, 1869 indtil sin Død Medlem af Randers Byraad, var desuden en Aarrække Formand for Sparekassen i Randers og fra 1876 for Randers-Grenaa-Banens Bestyrelse.

Ved Valget til Den grundlovgivende Rigsforsamling stillede han sig i Skanderborg Amts 4. Distrikt, hvor Fabrikejer Drewsen imidlertid blev valgt; derimod valgtes han ved det første Valg i Søndervinge-Kredsen 1849, skiftede ved næste Valg, 1852, over til Hørning-Kredsen, den senere Hornslet-Kreds, hvor han dog kun fik een Stemmes Flertal, søgte ikke Valg igen før 1855, hvor han paany valgtes i Søndervinge, men udraadte allerede et Aar efter. 1861 søgte han atter Valg i Randers Amts 4. mod Venstremanden, Gaardfæster Chr. Christensen, som det dog først lykkedes ham at fortrænge ved Valget Marts 1864 til Rigsraadets Folketing og derpaa tre Maaneder efter ogsaa ved Folketingsvalget, hvor Kampmann kaaredes. Men ved Valget Aaret efter til Rigsraadets Folketing faldt han for en Venstremand; forinden havde han dels ved Suppleringsvalg 1862 og dels ved almindeligt Valg det paafølgende Aar forgæves søgt at blive valgt i 9. Landstingskreds. Ved Folketingsvalgene i Juni og Oktober 1866

stillede Kampmann sig ogsaa, men blev ikke valgt. Han stod i de første Samlinger i flere Landbospørgsmaal Venstre nærmere end Flertallet af det nationalliberale Parti, som han ellers tilhørte.

Han døde i Randers 17. December 1878.

Kancelliraad 1854. Justitsraad 1859. R. 1861. Etatsraad 1869. DM. 1876. K² 1877.

Bricka I-II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Kayser, Carl Johan Henrik, 1811-70, Professor. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Lyngby) 4. August 1852 -1. December 1854 og for Københavns 2. Kreds 14. Juni 1861-7. Juni 1864. — Nationalliberal.

Født 20. December 1811 i København, Søn af Sadelmager Carl Christian Kayser, blev Student fra det v. Westenske Institut 1828, kirurgisk Kandidat i Foraaret 1834 og medicinsk Kandidat samme Efteraar. Efter

at have været Kandidat paa Frederiks Hospital 1834-36 rejste han udenlands og studerede ved flere tyske Universiteter samt i lang Tid i Paris, til han 1839 vendte hjem. Straks efter Hjemkomsten grundlagde han »Ugeskrift for Læger«, som han redigerede til 1843, tog 1840 Licentiatgraden, Aaret efter Doktorgraden, hvorpaa han udnævntes til Distriktslæge i København, blev 1842 Reservelæge ved Fødselsstiftelsen, 1843 Reservekirurg ved Frederiks Hospital; efter det paafølgende Aar forgæves at have søgt et Lektorat ved Universitetet kastede han sig over Studiet af medicinsk Statistik, drog 1845 til Grønland for at studere en Epidem i Diskobugten, var i nogle Aar praktiserende Læge i København, til han 1848 blev Stiftsfysikus paa Fyn og kort efter Professor i Statistik og Statsøkonomi ved Universitetet, men maatte 1865 paa Grund af Sygdom tage sin Afsked.

Kayser blev 1841 Medlem af Det kgl. medicinske Selskab og var Medstifter af Lægeselskabet Filatrien, som næste Aar valgtes ham til Formand, desuden blev han 1862 Medlem af Frihandelsforeningens Bestyrelse. Foruden flere læge-statistiske Værker har Kayser 1857 udgivet et større national-

økonomisk Arbejde »Om Arbejdets Ordning«.

Ved Folketingsvalget 1852 valgtes han i Lyngby-Kredsen, genvalgtes i Februar og Maj 1853, sidste Gang ved Kaaring, men søgte derefter ikke Genvalg. 1861 kaaredes han i Københavns 2. Kreds, men søgte ikke Genvalg i 1864. Kayser var Medlem af Finansudvalget 1852-54 og paany 1861-62, og Landstinget valgte ham til Statsrevisor 1858-62.

Han døde i København 28. August 1870.

R. 1859.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I-II Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslaw: Forfatterlexikon, Suppl. Ugeskrift for Læger 1889, S. 489-510.

Kayser, Harald Hartvig, 1817-95, Tømrermester. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns 8. Distrikt 5. Oktober 1848-5. Juni 1849, Folketingsmand for Københavns 9. Valgkreds 28. September 1854-7. Juni 1864 og kongevalgt Landstingsmand 30. Juni 1871-26. September 1895. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 6. Marts 1817 i København, Søn af Sadelmager Carl Christian Kayser, kom i Tømrerlære 1831, blev Svend fire

Aar efter, studerede paa Polyteknisk Lærestanstalt 1837-42, i hvilket Tidsrum han ernærede sig som Manuduktør i Matematik og Tegnelærer paa Kunstakademiet, i hvilke Fag han desuden fra 1843 var Lærer ved Det tekniske Institut; 1842 blev han cand. polyt., vikarerede et Aars Tid som Lærer ved Kristiania Tegneskole, tog Borgerskab som Tømrermester i København 1845, forelæste fra 1850 ved Kunstakademiet, hvor han derpaa 1853-64 var Docent i Matematik og Konstruktionslære. Han var fra 1885 Direktør i Københavns Brandforsikring og havde desuden siden 1834 været ansat ved Københavns Brandkorps, hvor han 1848 blev Premierløjtnant.

Kayser var Medlem af Industriforeningens Repræsentantskab fra 1847, dens Formand 1849-51 og 1853-57, Medlem af Borgerrepræsentationen fra 1848, dens Formand 1863-73

Næstformand 1875-94, Medlem af Københavns Bygningskommission 1857-85, af Bestyrelsen for Det tekniske Selskabs Skole 1859-74 og 1876-82, fra 1873 Formand og fra 1878 Næstformand, Medstifter af og Kontrolkommitteret i Nye danske Brandforsikringselskaber 1864-93, Meddirektør for Frederiks Hospital 1873-82, borgerlig Væрге for Vor Frue Kirke fra 1889 og en Aårække Medlem af Handelsbankens Bestyrelsesraad, af Overformynderiets Laanestyrelse, af Efterslægtsselskabets Direktion, af Bestyrelserne for Københavns Understøttelsesforening, for Nørrebro Sporvejsselskab og for Fængselselskabet.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han i Københavns 8. Distrikt, kaaredes 1854 ved et Suppleringsvalg i Københavns 9. Kreds til N. E. Tuxens Efterfølger og genvalgtes til 1864, da han trak sig tilbage; endelig blev han 1871 Brygger J. C. Jacobsens Afløser som kongevalgt Medlem af Landstinget. I sin Folketingsperiode var han Medlem af Finansudvalget 1854-58 og 1859-64; han var Næstformand i Landstinget 1878-82, der desuden fra 1879 valgte ham til Medlem af Rigsretten.

Han døde 10. Oktober 1895 i København.

R. 1862. DM. 1867. K² 1885. K¹ 1892.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslaw: Forfatterlexikon. Suppl. Rigsdagskalender 1887 og 90. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Mindetale i Landstinget (Matzen) 11. Oktober 1895, Tidenden Sp. 26. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, 3. Bd., S. 375.

Keiser-Nielsen, Søren, 1856-1926, Sognepræst, Minister. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds (Stubbeboing) 25. Maj 1909-21. April 1920 og Maribo Amtskreds 26. April 1920-21. September 1920. — Det radikale Venstre.

Født 27. September 1856 i Besser paa Samsø, Søn af Lærer Søren Nielsen, blev 1876 Student fra Herlufsholm, cand. theol. 1882 og Aaret efter residerende Kapellan i Vesterborg og Birket Øst for Nakskov,

hvorpaa han var Sognepræst i Taagerup og Thorslunde ved Rødby. Herfra tog han sin Afsked, da han i 1913 blev udnævnt til Minister; 1900 fik han Navneforandring, idet han føjede sin Mors Fødenavn til Nielsen.

Keiser-Nielsen var i en Aarrække Formand for de fattiges Kasse i Taagerup og Thorslunde, 1894-1909 Medlem af Sogne raadet sammesteds, Formand fra 1895, desuden Repræsentant og Revisor i Landkommunernes Ulykkesforsikring samt i Bestyrelsen for Maribo Amts Sogneraadforening til 1909, Formand i Kommissionen til Afløsning af Kirketiendejernes Vedligeholdelsespligt i Lolland-Falsters Stift 1904-10, Repræsentant i Østlollands Landboforening 1907-13, Formand i Direktionen for Andelsanstalten Tryk 1910-13 og Medlem af Genførte Kommunalbestyrelse fra 1921.

Ved Landstingsvalgene 1902 afslog han Tilbud om Mandat, stillede sig Aaret efter til Folketingsvalg i Nakskov-Kredsen mod Grev L. A. E. Reventlow og 1906 i Kerteminde mod Gaardejer P. P. Pinstrup, men uden Held begge Steder. Keiser-Nielsen, som først opstilledes som Venstremand, derpaa var Repræsentant for Venstrereformpartiet, sluttede sig 1905 til det nystiftede Radikale Parti, i hvis Hovedbestyrelse han sad 1909-12, og opstilledes derpaa 1909 i Stubbekøbing, hvor han valgtes med stort Stemmetal og genvalgtes til 1920.

Da Zahle 21. Juni 1913 dannede sit andet Ministerium, blev Keiser-Nielsen Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet; i April 1916 deltes Ministeriet blandt andet paa Grund af den Arboe Rasmussen'ske Strid, og Keiser-Nielsen var derefter alene Undervisningsminister, til Ministeriet i Marts 1920 gik af. Han gennemførte blandt andet de nye Skolelønningslove, Biblioteksloven, Loven om Statsseminarier for Kvinder samt forberedte den sønderjydske Skoleordning.

Han døde 8. Februar 1926 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1910-14. Grohshennig og Hauch-Fausbøll: Danm. Præstehistorie 1884-91. Illustreret Tidende 31-10-1915. Blaa Bog 1925.

Kierkegaard, Anton Kristian, 1855-1917, Lærer. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds (Hurup) 29. Maj 1906-25. Maj 1909 og 20. Maj 1910-9. Oktober 1917. — Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 22. September 1855 i Vestervig Nord for Thyborøn, Søn af Husmand Hans Jakob Kierkegaard, kom paa Ranum Seminarium, hvorfra han 1875 tog Eksamen for

straks derpaa at tiltræde et Lærerembede i Agger, lidt Vest for Fødebyen; han virkede her som Lærer i 40 Aar. Han bosatte sig efter sin Afsked i Strib.

A. K. Kierkegaard var ivrig Afholdsmænd og var blandt andet Formand for Centralafholdsföreningen i Thy og Hannæs 1886-89 samt i flere Aar for Vestervig Afholdsförening og Medlem af Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdsförening 1898-1905. Fremdeles var han

Formand for Vestervig-Agger Kommunes Sygekasse 1897-1901, derpaa for Agger Sogns Sygekasse og siden 1904 for Centralforeningen af Sygekasser i Thisted Amt. Endelig var han 1910-12 og 1913-14 Sygekasseinspektoratets Revisor i de statsanerkendte Sygekasser.

Ved Folketingsvalget 1895 opstilledes han i Hurup-Kredsen, som indtil nu havde haft Valgsted i Vestervig, og bekæmpede med stigende Stemmetal Højres Folketingsmand, der først 1906 veg Pladsen for Kierkegaard. Ved det følgende Valg, 1909, faldt han imidlertid, men valgtes paany i 1910. Desuden forsøgte Kierkegaard sig ved et Suppleringsvalg i Stege-Kredsen Juni 1905 samt ved et Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds September 1911, begge Gange uden Held. Han var Medlem af Medicinalkommissionen af 1908.

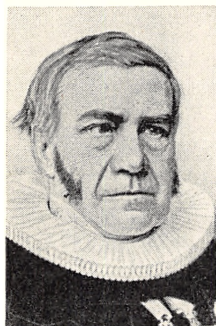
Han døde 9. Oktober 1917 i Strib.

Medlemmerne af Folketinget 1906, 10-14. Mindetale i Folketinget (Pedersen-Nyskov) 9. Oktober 1917, Tidenden Sp. 59.

Kierkegaard, Peter Christian, 1805-88, Biskop, Minister. Landstingsmand for 3. Kreds 29. December 1849-3. Juni 1853. — Nærmest Nationalliberal.

Født 6. Juli 1805 i Hillerød, Søn af Høsekræmmer Michael Pedersen Kierkegaard, der dog allerede Aaret efter flyttede til København, hvor Sønnen 1822 blev Student fra Borgerdydskolen, 1826 cand. theol., var et Par Aar Lærer ved sin gamle Skole og studerede samtidig nyere Filosofi, rejste udenlands, blev 1829 Dr. phil. i Göttingen og rejste derpaa til Paris; efter Hjemkomsten søgte han forskellige Præstebeder, fik 1833 et i Vejerslev-Blidstrup paa Mors,

men traadte tilbage inden Ordinationen, holdt moralfilosofiske Forelæsninger ved Universitetet, tog Licentiatgraden i Teologi 1836, hvorpaa han en Aarrække holdt teologiske Forelæsninger paa Universitetet

samt adskillige offentlige Foredrag. Iøvrigt var han 1840-41 Medudgiver af »Nordisk Tidsskrift for christelig Theologi«. Kierkegaard, der oprindelig stod grundtvigske Kredse nær, var 1842-57 Sognepræst til Pedersborg og Kindertofte ved Sorø, blev 1857 udnævnt til Biskop i

Aalborg, men tog i Depression sin Afsked 1875, frasagde sig nogle Aar senere ogsaa sin Rang og afslog Universitetets Tilbud om at blive Æresdoktor; han blev boende i Aalborg, hvor Sindets Formærkning tiltog.

P. C. Kierkegaard var 1835 Medstifter af Asylselskabet og senere af Asylskolen, har udgivet adskillige teologisk prægede Skrifter samt 1842 et Flyveskrift »Om Foreningen for Statsgjældens Formindskelse ved frivillige Bidrag«.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 søgte han sammen med to andre Valg i Sorø, men opnaaede kun 6 Stemmer, og ved Folketingsvalgene Aaret efter sammesteds fik hans Modkandidat over dobbelt saa mange Stemmer som Kierkegaard, derimod lykkedes det ham samme Aar med størst Stemmetal at opnaa Valg i 3. Landstingskreds, hvor han dog ikke søgte Genvalg.

1867 lod han sig overtale til at blive Kirke- og Undervisningsminister i Ministeriet Frijs for at søge at gennemføre Valgmenighedsloven; han udnævntes 4. September, men mødte stærk Modstand og trak sig 6. Marts 1868 mismodig tilbage. Han var 1850 Medlem af Finansudvalget og 1850-51 af Udvalg om borgerligt Ægteskab. 1868-70 var P. C. Kierkegaard Medlem af Kirkekommissionen, i hvilken han indtog en fremtrædende Plads.

Han døde 24. Februar 1888 i Aalborg

R. 1858. DM. 1860. K² 1869. K⁴ 1874.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Stenholm: Bidrag til Aalborg Bispedømmes Historie, 1904, S. 173-76. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, 3. Bd., S. 377.

Kinch, Jacob Frederik, 1817-88, Overlærer. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 14. Juni 1858-14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 23. Maj 1817 i Vordingborg, Søn af Byfoged Otto Peter Kinch, blev 1835 Student fra Frederiksborg Skole, Alumne paa Elers Kollegium 1841, filologisk Kandidat 1844, konstitueret Lærer ved Vordingborg Latinskole 1844-45, ved Ribe Katedralskole 1847, fra 1848 Adjunkt og 1858 Overlærer ved samme Skole.

Kinch var 1861-73 og 1879-85 Medlem af Ribe Byraad, Formand 1867-68, var Medlem af Skolekommissionen til 1884, deraf de sidste seks Aar dens Formand, samt var Medlem af Ribe Amts Skoleraad 1864-73 og 1880-88, af Selskabet for Fædrelandets Historie og Sprog fra 1859; endelig var han 1866 Medstifter af Jydsk historisk-topografisk Selskab, i hvis Bestyrelse han sad til sin Død, og til hvis »Samlinger« han var en flittig Skribent.

Ved Folketingsvalget 1858 opstilledes han i Ribe-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Grosserer Puggaard, som han besejrede med kun fire Stemmers Overvægt, men lod sig ikke genopstille.

Mest kendt er Kinchs Navn maaske nok i Forbindelse med det 1869-84 udgivne Værk »Ribe Bys Historie og Beskrivelse« i to Bind samt det efterladte Materiale til Fortsættelsen.

Han døde 16. September 1888 i Ribe; paa Fødehuset er opsat en Mindeplade for ham.

R. 1885.

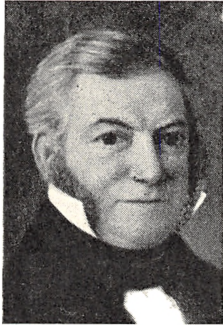
Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. Fra Ribe Amt VIII, 1932-35, S. 484-98. Samlinger til jydsk Historie og Topografi 2. Rk., Bd. II, 1889, S. 1-15.

Kirck, Niels Peter, 1802-64, Skibsklarerer. Landstingsmand for 2. Kreds 29. December 1849-20. Juni 1863. — Venstre.

Født 10. August 1802 i Helsingør, Søn af Købmand Martin Kirck, gik i Helsingør Latinskole 1812-17, stod i Handelslære i Fødebyen i de seks paafølgende Aar, bestyrede derefter flere Købmænds Forretninger, da han som mindreaarig ikke kunde nedsætte

sig som selvstændig; 1824 fik han dog Myn-
dighedsbevilling og blev 1827 Skibsklarer-
er i Helsingør, hvor han tjente sig en betyde-
lig Formue.

N. P. Kirck var Borgerrepræsentant i Hel-
singør 1839-50, Mem-
lem af Stænderfor-
samlingen i Roskilde
1842-48 og her Mem-
lem af dennes Ud-
valg om almindelig
Værnepligt af 1844.

Ved de første Valg
til Landstinget i 1849
valgtes han til 2.
Kreds, genvalgtes
1853 og 55, men søg-
te ikke Valg i 1863;
han sad i adskillige

Handels- og Lønningsudvalg og var blandt
andet Ordfører for Udvalget angaaende
Handelen paa Island 1853-54; han stemte
1854-55 imod Grundlovens Indskrænkning
og var ligeledes Modstander af Fællesfor-
fatningen 1855.

Han døde 4. April 1864.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender,
1856. N-n: Skizzer af Landstingets Medlemmer,
1863. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. Galschiøt:
Helsingør, 1921, S. 317 ff.

Kirk, Ole Christian Christensen, 1788-
1876, Gaardejer. Medlem af Den grundlov-
givende Rigsforsamling for Ringkøbing Amts
2. Distrikt (Lemvig) 5. Oktober 1848-5. Juni
1849. — Konservativ.

Født i Stadil ved Ringkøbing 9. Oktober
1788, Søn af Gaarde-
jer Christen Jepsen
Kirk, maatte tidlig
ernære sig selv, var
fra Aarhundredskiftet
Vinterskolelærer i
nogle Aar og drev sin-
den lidt Handel, til
han 1816 ved Gifter-
maal blev Ejer af en
mindre Gaard, som
han dog solgte, da
han nogle Aar efter
overtog Fædrene-
gaarden. 1823 solgte han denne til en Broder,
købte selv Ebbensgaard et godt Stykke
nordligere i Ulvborg Sogn og drev den
frem til en Mønstergaard.

Ole Kirk var i 1831 medvirkende til at
faa det første nørrejydske Dyrskue afholdt,
var Formand for Sogneforstanderskabet i

1842-53 og Medlem af Amsraadet 1842-48,
Medstifter af »Ringkøbing Amtstidende« 1842
og var et meget virksomt Medlem af Stæn-
derforsamlingen i Viborg, hvor han mødte
i samtlige dens Samlinger 1836-48; Kirk sad
i en Mængde Udvalg og valgtes senere til
Medlem af Landbokommissionen af 1849,
men trak sig tilbage nogle Maaneder efter,
misfornøjet med dens vidtgaende Forslag.

Ved Valgene til Den grundlovgivende
Rigsforsamling 1848 sejrede han over tre
andre Kandidater, som alle senere blev
Rigsdagsmænd, nemlig Byfoged Voigt, Møl-
ler v. Brockdorff og Amtmand Schulin.
Kirk søgte dog ikke Valg ved de første
Rigsdagsvalg, og da han i Februar 1853 op-
stilledes i Ringkøbing-Kredsen mod dennes
Folketingsmand, Pastor H. W. R. Schøler,
opnaaede han intet. Schøler genvalgtes ved
Kaaring, og Kirk stillede sig ikke oftere.

Han døde 24. Januar 1876 i Ulvborg; 1888
rejstes en Mindesten for ham i Ebbens-
gaards Have.

DM. 1846.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens
I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.
Illustreret Tidende 1874, Nr. 746. Dansk Folke-
tidende, 25. Febr. 1876 (N. J. Termansens). Tidens
Strøm 1888-89, S. 54-56. O. Kirk: Ole Kirk 1788-
1888, 1888. P. Storgaard Pedersen: Ole Christian
Kirk, 1902 (Folkelæsning Nr. 255).

Kjeldsen, Jens Nielsen, 1830-1915, Gaard-
ejer, Sognefoged. Folketingsmand for Ran-
ders Amts 3. Valgkreds (Hørning) 25. Juni
1884-21. Januar 1890. — Venstre.

Født 9. Januar 1830 i Halling Sogn mellem
Randers og Aarhus,
Søn af Gaardejer
Niels Sørensen Sel-
ling, overtog 1861
Fædrenegaarden, som
var paa 6½ Tønde
Hartkorn.

Jens Kjeldsen var
1862-70 Medlem af
det lokale Sogneraad,
Formand 1864, og
Sognefoged 1869-84.
Amsraadet udnævnte
ham til Taksations-
mand for Udlaan af offentlige Midler 1896,
og det var han en halv Snes Aar. 1905 af-
stod han Fædrenegaarden til en Svigersøn
og opførte »Kjeldsens Minde«, hvor han
boede til sin Død.

Ved Folketingsvalget 1884 opstilledes han
i Hørning, den senere Hornslet-Kreds, hvor

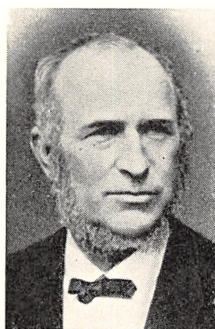
han valgtes med stort Stemmetal, ogsaa ved det paafølgende Valg 1887, begge Gange med den senere Landstingsmand, Gaardejer Sørensen-Egaa, som Modkandidat. 1890 be-sejredes han af Proprietær P. Bjerre, og Kjeldsen lod sig ikke senere genopstille. Paa Rigsdagen hørte han til Det danske Venstre og siden til Det forhandlende Venstre.

Han døde 17. Januar 1915.

Rigsdagskalender 1887.

Kjellerup, Jacob, 1822-91, Godsejer. Landstingsmand for 7. Kreds 6. December 1865-23. Juni 1866. — Konservativ.

Født 1. Marts 1822 i Aalborg, Søn af Købmand senere Godsejer Niels Winde Kjellerup, tog Studentereksamen og Filosofikum og studerede et Par Aar Retsvidenskab. 1845 overtog han som eneste Søn Visborggaard Nord for Hadsund efter sin Fader, der allerede var død i 1835. Han bortsolgte efterhaanden tre Fjerdedele af Fæstegodset og tog sig særlig af Skov-

væsenet. Kjellerup var Formand for Sogneraadet i Skelund og Visborg Sogne 1859-64 og Medlem af Aalborg Amtsraad 1865-76. Han skrev 1866, 1876 og 1877 nogle Flyveskrifter »Om og til Bondestanden«, »Af en Godsejer«. Han var ivrig for Selybeskatningen, hvortil han selv ydede et Tilskud paa 10 000 Kr., og 1885 blev han Medlem af Bestyrelsen.

Ved et Suppleringsvalg 1865 i 7. Landstingskreds, hvor Pastor Hass havde nedlagt sit Mandat, opstilledes Kjellerup med tre andre; men ingen naaede det absolutte Fler-tal, og ved det påfølgende Omvalg sejrede han over den senere Landstingsmand, Gaardejer Jørgen Nielsen, med 125 Stemmer mod 120. Ved de ordinære Valg godt et halvt Aar senere valgtes derimod Jørgen Nielsen som Modstander af den reviderede Grundlov, medens Kjellerup kun opnaaede to Stemmer. Senere stillede han sig ikke til Rigsdagen.

Han døde 27. April 1891 paa Visborggaard.

R. 1883. Etatsraad 1888.

A. H. Nielsen: Stamtavle over Familierne Kjellerup og Strøbyberg, 1906.

Kjær, Christian Albert, 1825-77, Borgmester. Folketingsmand for Vejle Amts 6. Valgkreds (Vonsild) 11. April-4. Juni 1866 og Landstingsmand for 11. Kreds 1. Oktober 1870-30. December 1877. — Højre.

Født 17. August

1825 i København.

Søn af Fuldmægtig,

senere Revisionschef

N. J. Kjær, blev Stu-

dent fra Sorø Akade-

mii 1845, cand. jur

1850, slesvigsk juri-

disk Kandidat tre Aar

senere og derpaa

Herredsfoged i Tøn-

der og Højer Herre-

der, hvorfra han un-

der Krigen 1864 af-

skediges; derpaa udnævntes han 1868 til

Borgmester, Byfoged samt By- og Raad-

stueskriver i Ribe og varetog fra 1876 sam-

me Embeder i Næstved, hvor han desuden

var Herredsfoged og Skriver i Tybjerg Her-

red. Kjær er Forfatter af »Kortfattet Ud-

sigt over Forandringerne i slesvigiske Rets-

tilstande og Forhold 1864-67«, 1868.

Ved Folketingsvalget i den efter Krigen

1864 oprettede Vonsild-Kreds kaaredes han

i April 1866, men trak sig tilbage ved Val-

gene to Maaneder senere; derimod valgtes

han paany ved Landstingsvalgene i 1870,

hvor han opstilledes i 11. Kreds, men døde

inden Valgperiodens Udløb. 1864-66 var

Kjær Medlem af Rigsraadets Landsting for

8. Kreds og blev af dette valgt til Revisor

for Regnskabet 1864-66. Han var 1871-72

en af Landstingets Sekretærer.

Han døde i Næstved 30. December 1877.

R. 1860. Cancelliraad 1856, frasagde sig Tite-

len 1871.

Juridisk Stat 1881. Mindetale i Landstinget

(Liebe) 8. Januar 1878, Tidenden Sp. 337.

Kjær, Søren Nielsen, 1827-93, Gaardejer. Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving) 30. September 1856-26. Juli 1881 og 28. Januar 1887-21. Januar 1890 samt for Aarhus Amts 3. Valgkreds (Skjolddelev) 20. April 1892-11. December 1893. — Venstre.

Født 6. Januar 1827 i Vinderslev ved Silkeborg, Søn af Lejehusmand Niels Sørensen Kjær, maatte allerede 1837 ud at tjene, var 1849-50 Soldat og deltog i Krigen, hvorpaa han indtil 1864 lejede Moderens Husmandslod, som han drev med saa stor Dygtighed,

at han 1864 kunde købe en Gaard i Nabo-sognet Hëlstrup Vest for Langaa.

Søren Kjær var 1868-74 Medlem af Sog-neraadet, fra 1873 Distriktsforstander i G. Winthers Brandforsikring for rørlig Ejend-

dom, Næstformand 1878-80 og siden 1883 Medlem af Formandskabet, 1862 var han Medstifter af Jydsk Folkeforening, 1884-88 Herredsvurderingsmand i Husmandskreditforeningen samt i flere Aar Næstformand i Langaa Landboforening, Kirkevæрге og i Bestyrelsen

for den lokale Sparekasse.

Ved Folketingsvalget 1875 opstilledes han i Søndervinge-Kredsen mod Herredsfoged Kampmann, der sejrede, men Aaret efter udtraadte, hvorpaa Kjær blev den foretrukne ved Suppleringsvalget og genvalgtes lige til 1881. Ved Valget dette Aar og ligeledes ved Valget 1884 faldt han for Menighedsforstander Holck, tilbageerobrede Kredsen 1887, men faldt paany 1890. Han forsøgte ved et Suppleringsvalg i Mariager-Kredsen 1882 at opnaa Valg i denne Kreds, men uden Held. Da han i 1890 var trængt ud af sin gamle Kreds, lod han sig i 1892 opstille i Skjoldelev-Kredsen mod den socialdemokratiske Redaktør Harald Jensen, sejrede med stort Stemmetal, men døde halvandet Aar efter.

Søren Kjær, der ogsaa i Rigsraadets Folketing 1864-66 repræsenterede Søndervinge-Kredsen, sluttede sig i Begyndelsen til Bondevennerne, derpaa til Winthers Gruppe, Det folkelige Venstre, stod en Tid uden for Grupperne og sluttede sig endelig til Det forhandelnde Venstre.

Han døde 11. December 1893 i København.

DM. 1884.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870 og 75. Rigsdagskalender 1887 og 1890, Tillægget. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Mindetale i Folketinget (Høgsbro) 11. December 1893, Tidenden Sp. 1244.

Klausen, Kristoffer Marqvard, 1852-1924, Kommunalærer. Folketingsmand for Københavns Amts 2. Valgkreds (Frederiksberg II) 9. April 1895-22. April 1918, 2. Medlem af 19*

Hovedstaden 22. April 1918-21. April 1920 og for Kbhvn.-Fdbg. vestre Storkreds 26. April 1920-19. Jan. 1924. — Socialdemokratiet.

Født 28. September 1852 i Hillested ved Maribo, Søn af Gaardejer Klaus Jensen Frimand, arbejdede 1866-69 ved Landbruket, men kom saa paa Skaarup Seminarium, hvorfra han 1873 tog Eksamen, besøgte 1874-77 Statens udvidede Lærerkursus, var en Tid Huslærer, siden paa Schneekloths Skole og endelig 1878-98 Kommunelærer i København. Desuden var han Medstifter og Medbestyrer af Studenterkursuset i København 1882-1909.

K. M. Klausen var 1877 Medstifter af en københavnsk Grundlovsværneforening, fra 1886 Medlem af Arbejdernes Fællesbageris Repræsentantskab, 1890-1920 af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse, 1893-1900 af Borgerrepræsentationen, derefter til 1914 Raadmand i Magistratens 1. Afdeling og desuden en Aarrække Medlem af Bestyrelserne for Opdragelsesanstalten Prøven, for Samfundet og Hjemmet for Vanføre og for Teknologisk Institut samt Medlem af Overværgeraadet, af Julemærkekomiteen, af Hedeselskabets Bestyrelse og Revisor i Sparekassen for København og Omegn. Sammen med R. P. Rasmussen udgav Klausen 1884 en statistisk Oversigt over »Folkethingvalgene 1864-1884«.

Da man 1895 afholdt det første Folketingsvalg i den nye Frederiksberg-Kreds, som ogsaa omfattede Brønshøj og Rødovre, blev Klausen den foretrukne med næsten dobbelt saa mange Stemmer som Højres Kandidat og genvalgtes med stigende Stemmetal de følgende Aar. Som den første Socialdemokrat fik han 1895 Sæde i Finansudvalget, var dets Formand 1913-20, 1. Viceformand i Tinget 1913-24, Medlem af Forsvarskommissionen 1902-08, af Finanslovkommissionen 1909-11, af Universitetskommissionen 1912-13 og Formand for Skolekommissionen af 1919. Desuden var K. M. Klausen Medlem af Bestyrelsen for det socialdemokratiske Parti i Folketinget fra 1907.

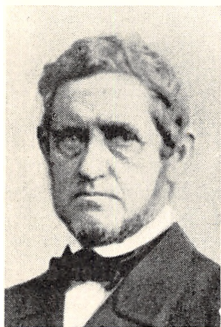
Han døde 19. Januar 1924 i København.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Elberling: Lærernes Deltagelse i det

politiske Liv, 1914. Martin: Hvorledes jeg blev Politiker, 1912. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Blaa Bog 1923. Mindetale i Folketinget (Jensen-Klejs) 23. Januar 1924, Tidenden Sp. 3248-50.

Klee, Frederik Alexander Gottlieb, 1808-64, Kontorchef. Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 14. Juni 1858-13. Marts 1864. — Nationalliberal.

Født 26. November 1808 i Rørvig Nord for Nykøbing S., Søn af Premierløjtnant Heinrich Gottlieb Klee, der var Russer af Fødsel, men gift med en dansk Dame. Faderen førte en ret omlakkende Tilværelse med Ophold i Rusland og Norge, medens Sønnen Frederik var Barn; denne blev dog privat dimitteret som

Student 1826, cand. jur. 1831, Fuldmægtig i Postvæsenets Revisionsdepartement fra 1834, Chef 1847 og konstitueredes 1862 som Regeringens økonomiske Kontrollør ved den jysk-fynske Bane.

Klee berejste 1842-43 Landet for at studere Mulighederne for at regulere Ordningen af de forskellige Postforbindelser, og 1850 udarbejdede han sammen med C. M. Poulsen et udførligt Forslag til et Jærnbane-, Dampskibs- og Telegrafsystem for Danmark. 1830 havde han faaet Universitetets Guldmedaille for en Afhandling om Danmarks Forhold til Rügen, og senere fulgte adskillige andre historiske Værker, blandt andet 1860-63 et 4-Binds Arbejde om »De europæiske Staters Historie siden 1815« og 1848 et Flyveskrift om det slesvigske Spørgsmaal: »Er Danmark i Fare?«

Ved et Suppleringsvalg 1856 i Søndervinge-Kredsen, Viborg Amts 4., stillede han sig med tre andre Folketingskandidater, men opnaaede ikke Valg; to Aar efter kaa-redes han imidlertid i Randers Bykreds og paany 1861, men døde kort før næste Valg.

Han døde 13. Marts 1864 i København.

Justitsraad 1852. R. 1862.

Bricka I-II. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Illustreret Tidende 20-III-1864. Nationaløkonomisk Tidsskrift 3. Rk. VI, 1898, S. 335-42.

Klein, Christian Sophus, 1824-1900, Højesteretsassessor, Overpræsident, Minister.

Folketingsmand for Viborg Amts 5. Valgkreds (Løvel) 14. Juni 1858-4. Juni 1866, Landstingsmand for 1. Kreds 23. Juni-18. Oktober 1866, Folketingsmand for Thisted Amts 2. Valgkreds (Thisted) 12. Oktober 1866-22. September 1869, for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 24. August 1870-14. November 1873, 14. November 1873-26. Marts 1874 (dette Valg blev forkastet), paany 24.

April 1874-25. April 1876 samt for Viborg Amts 2. Valgkreds (Viborg) 8. November 1876-5. April 1898. — Nationalliberal, senere udenfor Grupperne.

Født 17. August 1824 i København, Søn af Overretsprokurator Henrik Adolph Esaias Klein, blev Student fra Metropolitanskolen 1840, cand. jur. 1845, derefter Protokolsekretær ved Stænderforsamlingerne, Fuldmægtig, senere Ekspeditionssekretær hos Amtmand, Grev F. M. Knuth i Sorø 1847-48, Sekretær ved den slesvigske Regeringskommission 1848, ved Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848-49, derpaa fire Aar i Landstinget samt 1851 ved Notabelforsamlingen i Flensborg. 1854 blev Klein Overretsassessor i Viborg, tog slesvigske jurisdiktion Eksamen 1856, blev Assessor ved Københavns Overret 1857, Formand i Sø- og Handelsretten 1862, Højesteretsassessor 1877, endelig Overpræsident i København 1891-99. Han blev 1877 Dr. jur. h. c. i Uppsala.

Klein var en Tid lang fast Censor ved juridisk Eksamen, Medlem af Kommissionen til Undersøgelse af de Augustenborgske Papirer 1848, af Nationalbankens Repræsentantskab 1882-86, deraf de sidste fire Aar dets Formand, samt Medlem af Kontrolkomiteen i Kreditkassen for Husejere i København.

Ved Folketingsvalgene 1858 og 61 kaa-redes han i Løvel-Kredsen, genvalgtes 1864, men faldt 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov. Han valgtes et Par Uger senere til Landstinget, hvor han var opstillet baade i 1. og 8. Kreds; inden denne Periodes Udløb modtog han Valg til Folketinget i Thisted ogsaa i 1866, maatte 1869 vige Pladsen for Kaptajn Jagd, men blev allerede Aaret efter ved et Suppleringsvalg valgt i Aalborg, hvor han saa genvalgtes til 1876, da han bukkede under for Grev Tramp.

Han opnaede dog endnu en Gang ved et Suppleringsvalg at erobre en anden Kreds, Viborg-Kredsen, hvor han saa genvalgte ofte ved Venstres Stemmer, lige til han 1898 trak sig tilbage. 1864-66 repræsenterede han Løvel-Kredsen i Rigsraadets Folketing.

Da A. F. Krieger 26. Juni 1872 udtraadte som Justitsminister af Ministeriet Holstein-Holsteinborg, blev Klein hans Efterfølger og bevarede denne Post i Ministeriet Fonnesbech 14. Juli 1874 til 11. Juni 1875. Han var desuden Minister for Island fra 1. April 1874. Klein opfordredes 1875 til selv at danne Ministerium, men henviste til Estrup. Han, der oprindeligt tilhørte de National-liberale, fjernede sig, som Modstander af Provisoriepolitikken, mere og mere fra Højre og arbejdede stærkt for at opnaa et Forlig. Han var i sin lange Rigsdagstid Medlem af mange Kommissioner og Udvalg.

Han døde 9. Januar 1900 i København.

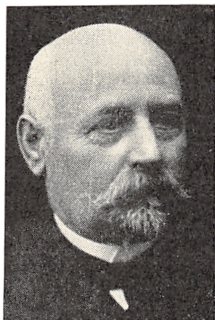
R. 1860. Justitsraad 1861. Etatsraad 1869. DM. 1872. K² 1873. K¹ og SK. 1874. Kammerherre 1892. Gehejmekonferensraad 1899.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Pennetegninger 1870. Rigsdagskalender, 1887 og 90. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portræstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Zodiacus: Parlamentariske Stjernebilleder, 1875. Kieler: Førende konservative Skikkelser, 1924. Illustreret Tidende 1873, Nr. 744, og 1900, Nr. 15.

Knop, Johan Kristian, 1857-1928, Gaardejer, Branddirektør. Folketingsmand for Svendborg Amts 3. Valgkreds (Svendborg) 5. April 1898-29. Maj 1906, for Holbæk Amts 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 25.

Maj 1909-20. Maj 1910 og Landstingsmand for 2. Kreds 13. Januar 1924-1. Oktober 1928. — Venstre.

Født 27. November 1857 paa Laage Mølle ved Vejle, Søn af Mølleforpagter Lauritz Knop, fra 1866 maatte han ud at tjene, og 16 Aar gammel fik han Plads

som Karl paa en jydsk Hedegaard, opnaede 1876 Understøttelse til et Højskoleophold paa Galtrup Højskole paa Mors, hvor han senere fik Arbejde. 1882-1901 ejede han en Gaard i Dragstrup paa Øens Vestside, og

derefter købte han Katrinedal nær Svinninge i Holbæk Amt; 1909 blev han tillige Direktør i Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger.

Knop var med en enkelt Afbrydelse Formand for Skytteforeningen paa Mors 1883-1901, Medlem af Sogneraadet i Dragstrup 1873-97, Medlem af Morsø Landboforenings Bestyrelse og af Bestyrelsen for Dansk Friskoleforening, Medstifter af og i en Aarrække Formand for den stedlige Sygekasse, i 6 Aar Formand for Andelsmejeriet Jølby og Revisor for Holbæk Andelssvineslagteri 1907-12. Endvidere var han efter sin Flytning til Sjælland fra 1906 Formand for Kystkommissionen for Holbæk Amt, fra 1908 for Aalegaardsnævnet i Amtet samt i flere Aar for Foreningen til Udstykning af større Landejendomme i Holbæk Amt og for et i Svinninge nedsat Udvalg angaaende et Jernbaneprojekt. I mange Aar var han Formand for Morsø Venstreforening, senere Formand for Venstreforeningen i Svinninge-Kredsen og Holbæk-Kredsen og i flere Aar Medlem af Bestyrelsen for Det sjællandske Venstre.

Allerede ved Folketingsvalgene 1892 og 95 fik han Opfordringer til at lade sig opstille i Thisted Amt, men sagde først Ja, da han i 1898 fik Tilbud om den gamle Venstrekreds Svendborg; han valgtes her med stort Stemmetal, ogsaa 1901 og 03, men faldt 1906 for Højremanden Wenzel Neergaard. Ved Valget 1909 opstilledes han derpaa i Nykøbing S., sejrede over tre Modkandidater, men lod sig ikke genopstille 1910. Endelig indtraadte Kr. Knop i Landstinget Januar 1924 som Suppleant for Husmand Chr. Hansen.

Kr. Knop døde 22. November 1928.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903 og 1910. Fra Holbæk Amt, IX Bd. 1937, S. 183-86.

Knudsen, Johan Christian Severin, 1865-1942, Godsejer. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds (Fredensborg) 29. Maj 1906-20. Maj 1913, for Hjørring A. (Tillægsmandat) 22. April 1918-21. April 1920 og for Hjørring Amtskreds 26. April-6. Juli 1920. — Højre.

Født 10. December 1865 paa Moutrup paa Mors, Søn af efternævnte Folketingsmand, Proprietær Jacob Sepstrup Knudsen, der imidlertid døde fire Aar senere, hvorpaa Moderen giftede sig med Broderen, efternævnte Rigsdagsmand, Etatsraad Poul Knudsen, der adopterede Brodersønnen Johan.

Han tog 1881 Præliminæreksamen fra Thisted Realskole, lærte Landvæsen og kom paa Landbohøjskolen, blev Student 1889 fra Bokkenheusers Kursus, cand. phil. 1890, derefter et Par Aar Medredaktør af Bladet

»København«, Medarbejder ved Broderen C. Riis-Knudsens Tidsskrift »Litteratur og Kritik«, idet han særlig gav sig af med Teaterspørgsmaal. 1895-97 var han Meddirektør for Dagmateatret. 1891 købte han Hovedgaarden Bangsbo ved Frederikshavn, 1905

overtog han Godserne Moutrup og Blidstrup i Thisted Amt efter Adoptivfaderens Død. Bangsbo skilte han sig af med 1909 og Blidstrup i 1923.

Johan Knudsen var 1899-1906 Medlem af Flade-Gjærum Sogneraad, Formand 1902-06, af Repræsentantskabet for Frederikshavns Bank 1895-1910, de sidste seks Aar dets Formand, ledende Senior i Studenterforeningen 1909, Formand for Dansk Skuespiller-Forbund 1912-13, senere dets Æresmedlem, Formand for jydsk Højres Organisation 1904-14, Medlem af Partiets Repræsentantskab 1905-15, af dets Forretningsudvalg 1907-15 samt af Det konservative Folkepartis Repræsentantskab og Forretningsudvalg 1918-20.

Ved Folketingsvalget 1898 søgte han forgæves Valg i Frederikshavn mod Venstremanden, Gaardejer Hans Madsen, men valgtes 1906 i Fredensborg-Kredsen, genvalgtes, til han 1913 bukkede under for den radikale Moesgaard-Kjeldsen. 1915 søgte Johan Knudsen forgæves Valg i Hurup-Kredsen, derimod kom han igen ind i Folketinget i 1918 paa et Tillægsmandat i Hjørring Amt, fik et Kredsmandat samme steds ved Aprilvalget 1920, men stillede sig ikke Juli 1920. 1910 dannede han en kort Tid sammen med Oberst N. P. Jensen en særlig Seks-Mands Gruppe inden for Højre, og 1918-20 var han Partiets Formand i Folketinget og dets politiske Ordfører, men sympatiserede ikke med dets Politik i 1920 og trak sig helt tilbage.

Han døde 22. December 1942.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1906-10. Illustreret Tidende 8-VII-1906. Asger Karstensen: Et Opgør, 1921. Gads danske Magasin, 1942, S. 391. Blaa Bog 1942.

Knudsen, Jacob Sēpstrup, 1817-69, Proprietær. Folketingsmand for Thisted Amts 4. Valgkreds (Nykøbing M.) 4. December 1849-27. Maj 1853 og for Viborg Amts 1. Valgkreds (Skive) 14. Juni 1858-14. Juni 1861. — Konservativ.

Født 14. November 1817 paa Moutrupgaard paa Mors, Søn af Proprietær Johan Christian Knudsen; Far til forannævnte Godsejer Johan Knudsen. J. S. Knudsen blev Skriver paa Herredskontoret i Nykøbing M. 1836, Forvalter paa Hovedgaarden Blidstrup

i det sydlige Mors, der ejedes af C. Riis, hvis to Døtre begge blev gift med Knudsen; den ene overlevede ham og blev senere gift med hans Broder, efternævnte Proprietær Poul Knudsen. 1842 forpagtede han Moutrup af sin Far, blev Ejer fem Aar efter; desuden var han Sognefoged i Blidstrup Sogn 1849-50.

J. S. Knudsen var Medlem af Sogneforstanderskabet 1848-61 og paany 1865-69, Formand 1848-51 og 1865-69, Medlem af Thisted Amtsraad 1856-65 og 1868-69 samt af Skoledirektionen for Morsø Herrede 1857-65, desuden var han 1849-50 Formand for Morsø landøkonomiske Forening, 1861-65 for Brandforsikringen for rørlige Ejendele paa Mors og for Afløsningen af Gaardmandshoveriet i Thisted Amt 1868, fremdeles Direktør i Brandassuranceforeningen for Landbygninger i Thisted Amt fra 1857 og i Sparekassen for Nykøbing M. siden 1858; endelig var han en Aarrække Landvæsenskommissær.

J. S. Knudsen søgte 1848 forgæves Valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling i Nykøbing M.-Distriktet mod tre andre Kandidater, derimod valgtes han i denne Kreds ved de tre første Folketingsvalg, hvorefter han trak sig tilbage. Senere valgtes han ved Kaaring i Skive-Kredsen 1858, hvor han heller ikke søgte Genvalg, og da han i 1865 ved Valgene til Rigsraadets Folketing søgte at fortrænge Folketingsmand Wøller, havde han ikke Held med sig.

Han døde 16. April 1869.

Kammerraad 1865.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Knudsen, Knud Lausten, 1806-66, Gaardejer, Landvæsenskommissær. Landstingsmand for 11. Kreds 29. December 1849-6. Juni 1851. — Konservativ.

Født 17. December 1806 i Ribe, Søn af

Gæstgiver og Kreaturhandler Chresten Lauridsen Knudsen, blev i sin Opvækst sendt et Aars Tid til en Privatskole ved Højer for at lære Tysk og siden konfirmeret paa Tysk i Husum; han hjalp desuden Faderen ved Kreaturhandelen. 1826 blev han ved Giftermaal Ejer af en stor

Gaard i Forballum Nord for Tønder, blev Landvæsenskommissær i Ribe Amt 1840 og deltog i Udtørringen af Rolfs Sø og Lille Filsø, købte 1851 Godset Trøjborg med Avlsgaarden Visby Hedegaard og et betydeligt Fæstegods, som han i Løbet af et Par Aar bortsolgte til Fæsterne paa billige Vilkaar. Da Staten afslog hans Tilbud om Overdragelse af Hovedbygningen til et dansk Seminarium, nedrev han denne 1854 og tog selv Bopæl paa Avlsgaarden.

Knudsen, hos hvem Chr. Kold 1838-41 var Huslærer, sluttede sig til den grundtvigske Bevægelse, var med at oprette Røding Højskole 1844, indvalgte i Bestyrelsen og var fra 1855 en af dens tre Tillidsmænd, desuden var han Medstifter af en Landboforening i de blandede Distrikter, fra 1856 dens Formand, og siden 1851 Medlem af en af Regeringen nedsat Stutterikommission. Han var i en Aarrække Formand for Sogneforstanderskabet og i 1855 var han med til at stifte Ribe Diskontobank.

Ved det første Folketingsvalg i Bredebro-Kredsen stillede han sig 1849 sammen med Pastor Gram fra Dahler, der imidlertid valgtes ved Kaaring, men Knudsen opnaede i Stedet tre Uger senere Valg til Landstinget i 11. Kreds med størst Stemmetal; halvandet Aar efter udtraadte han dog og stillede sig ikke mere.

Han døde 16. Juni 1866 paa Vestergaard ved Lemvig, men begravedes i Visby, hvor man rejste en Sten paa hans Grav.

Kammerraad 1851, men frabad sig Titelen.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Højskolebladet 2. Maj 1890. Dahl og Linvald: Sønderjylland, 1919, Bd. I, S. 165-76.

Knudsen, Niels, 1808-71, Møller. Landstingsmand for 10. Kreds 3. Juni 1853-20. Juni 1855. — Venstre.

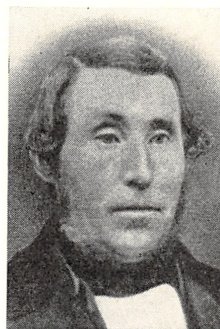
Født 12. August 1808 i Birkenæs ved Horsens, Søn af Gaardejer Knud Jensen,

blev 1828 ved Giftermaal Gaardejer i Bleid i Nebel Sogn. I 1843 solgte han denne Gaard for snart efter at købe Tingstedholms Mølle i Østbirk Sogn Nord for Horsens. Knudsen var Medlem af det lokale Sogneforstanderskab 1842-43, tog ivrig Del i Oprettelsen af Gjedved Folkehøjskole 1854-55 og støttede senere Peter Bojsen, der købte Højskolen 1859.

Ved de første Valg til Landstinget den 29. December 1849 stillede han sig med mange andre i 10. Kreds, men opnaede ikke det tilstrækkelige Antal Stemmer. Ved det paafølgende Valg i 1853 lykkedes det ham derimod at blive Medlem af Landstinget, men Niels Knudsen stillede sig ikke ved Valget 1855 eller senere.

Han døde 25. Februar 1871.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Knudsen, Peder, 1802-70, Gaardmand. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 4. Valgkreds (Herning) 4. December 1849-14. Juni 1858. — Venstre.

Født 17. Februar 1802 paa Ildsgaard, Sunds Sogn ved Herning, Søn af Gaardejer Knud Pedersen, blev 1839 Kromand i Sevel Nordøst for Holstebro og 1843 Ejer af Gaarden Øster Snetrup i Nabosognet til Sunds. Han byggede her en ny Gaard, men solgte den til en Svigersøn 1857 og købte en Gaard i Fly. 1868 solgte han ogsaa denne Gaard og vendte tilbage til Snetrup. Allerede fra Ungdommen af drev Knudsen nogen Kvæghandel. 1845-50 var han Medlem af Ørre Sogneforstanderskab og 1854-58 Distriktskommissær i Brandforsikringen for mindre Landejendomsbesiddere.

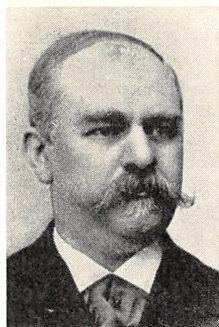
Ved Folketingsvalgene 1849, 52 og 53 valgtes han med stor Stemmehøjhed i Herning-Kredsen, genvalgtes 1854 og 55 ved Kaaring, men faldt 1858 for Gaardejer S. Pallesen Fløe, som ved Valget 1861 blev genvalgt ved Kaaring, men trak sig tilbage Aaret efter. Ved det paafølgende Sup-

pleringsvalg søgte Knudsen forgæves at erobre Kredsen tilbage.

Han døde som Aftægtsmand 19. Juni 1870.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Knudsen, Peter Christian, 1848-1910, Fagforeningsmand, Borgmester. Landstingsmand for 1. Kreds 30. September 1890-5. April 1898, Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds (Randers) 5. April 1898-3. April 1901 og for Københavns 10. Kreds 16. Juni 1903-30. November 1909. — Socialdemokratiet.

Født 23. November 1848 i Randers, Søn af Skomagermester Christen Knudsen, blev 1867 Handskemagersvend i sin Fødeby, rejste Aaret efter til København, hvor han drev sit

Haandværk til 1882, med Undtagelse af Aarene 1870-72, hvor han arbejdede i Göteborg. 1882-1909 var han Forretningsfører for Socialdemokratisk Forbund og paa samme Tid Socialdemokratiets Formand.

P. Knudsen var 1875 Medstifter af Handskemagernes Fagforening, dens Formand til 1903, fra 1876 Medlem af Fagforeningernes Fællesbestyrelse, 1876-79 Formand for Nordisk Handskemagerforbund, fra 1878 Medlem af Bestyrelsen for Socialdemokratisk Forbund, 1886 Medstifter af og Næstformand for De samvirkende Fagforeninger i København og 1898-1908 ligeledes for De samvirkende Fagforbund. Desuden var han Medlem af Københavns Borgerrepræsentation 1897-1902, de fire sidste Aar som Næstformand, hvorpaa han blev Raadmand til 1909 og sluttelig Borgmester for 3. Afdeling. Han var Medlem af »Socialdemokraten«s Redaktion og Formand for Arbejdernes Livsforsikrings Repræsentantskab. I 1888 udgav han et Værk om »Sygeforsikring og Alderdomsforsørgelse«, og han repræsenterede Partiet ved mange internationale Kongresser.

Ved Folketingsvalgene 1890 og 1895 opstilledes han i Randers-Kredsen mod Højres Folketingsmand, Kammerherre C. D. Lüttichau, men opnaaede ikke tilstrækkelige Stemmer; ved Valget 1898 erobrede han Kredsen, dog kun for at besidde den en

Valgperiode. I September 1890 valgtes han til Landstingsmand i 1. Kreds, men sad ikke Valgperioden ud, da han jo i Mellemtiden var blevet Folketingsmand. Han havde ikke Held ved et Suppleringsvalg 1901. Derimod valgtes han 1903 i Københavns 10. Kreds, og her genvalgtes han, til han i November 1909 trak sig tilbage. Han var blandt andet Medlem af den parlamentariske Skattekommission af 1900, af Kommissionen 1903 angaaende Invaliditets- og Alderdomsforsikring, Ordfører for sit Parti om Loven om Christiansborgs Genopførelse 1903-04 og ved Loven om anerkendte Arbejdsløsheds-kasser 1907.

P. Knudsen døde 28. Oktober 1910 i København; hans Marmorbuste findes paa Københavns Raadhus.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899, 1903 og 06. Frejlif Olsen: Danske Socialister, 1892. Rigsdagskalender 1890. Socialisten 1928, S. 34. A. C. Meyer: P. Knudsen, 1916. Blaa Bog 1910.

Knudsen, Poul, 1819-1905, Proprietær. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjergets Kro) 27. Maj 1856-14. Juni 1858 og Landstingsmand for 8. Kreds 13. Januar 1863-18. Oktober 1866. — Konservativ.

Født 8. Juli 1819 paa Movtrup paa det sydlige Mors, Søn af Proprietær Johan Christian Knudsen. Broder til forannævnte Folketingsmand Jakob S. Knudsen og Stedfader til Folketingsmand Johan Knudsen. Han ansattes 1833 paa Herredskontoret i Nykøbing M., blev 1836 Landvæsenselev og 1838-42 Forvalter paa Højris og Glomstrup, som begge laa Nord for Fødegaarden; 1843 forpagtede han Hovedgaarden Højris med Aflæggergaarden Kirstinedal indtil 1850 og derefter den sidste paa 15 Aar. 1855 købte han Hovedgaarden Ulstrup Sydvest for Thisted, som han ejede til 1888, og blev 1874 ved Ægteskab med sin Broders Enke desuden Ejer af Blidstrup og Movtrup, men ejede dertil endnu en Del Gaarde, saa han en Overgang var bedst kendt under Til-

navnet »Kongen paa Mors«. Af Fæstegodset solgte han lidt efter lidt Størsteparten.

Poul Knudsen var Formand for Brandforsikringen for rørlige Ejendele paa Morsø 1852-60, Medlem af Thisted Banks Repræsentantskab 1858-82, de sidste ti Aar dets Formand, Medlem af Thisted Amtsraad 1859-83, af Direktionen for Brandforsikringen for Landbygninger i Thisted Amt 1859-73 og derefter af sammes Repræsentantskab til 1886, blev Landvæsenskommissær 1860, Formand for Hvidbjerg Sogneraad 1865-73, Medlem af Repræsentantskabet for Den nærrejsdske Kreditforening for Grundejere 1866, dets Formand 1869-1902, Formand for Overformynderiets Laanebestyrelse i Thisted Amt 1869-79 samt Formand for Morsø Banks Bankraad fra 1876.

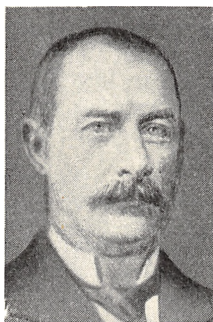
Da Lærer Myrup, Tømmerby, 1856 udtraadte som Folketingsmand for den senere Frøstrup-Kreds i Thisted Amt, blev Knudsen ved Suppleringsvalget samme Aar hans Efterfølger, men lod sig ikke genopstille. Ved Landstingsvalget 1859 valgtes han derpaa i 8. Kreds, men var paa Grund af Alder ikke valgbar og maatte træde tilbage; han valgtes imidlertid paany i samme Kreds ved et Suppleringsvalg knap fire Aar efter, genvalgtes Juni 1866 og stemte for den reviderede Grundlov, men lod sig ikke senere genopstille.

Han døde 28. Maj 1905.

Kammerraad 1865. R. 1871. Justitsraad 1876. Etatsraad 1882. DM. 1899.

Knudtson, Søren Christian, 1844-1913, Grosserer. Landstingsmand for 1. Kreds 30. September 1891-31. Juli 1896. — Højre.

Født 16. Juli 1844 i København, Søn af Grosserer Peter Christian Knudtson, blev Student fra Herlufsholm 1862, Sekondløjtnant Aaret efter og deltog i Krigen 1864, blev Premierløjtnant 1867, fra 1873 i Livgarden, stod i Mellemtiden 1868-69 i fransk Tjeneste i Algier, blev cand. polit. 1868, var paa Officersskolens Stabsafdeling 1876-

78 og tog Afsked fra Hæren 1881 med Kaptajns Rang. 1884 indtraadte han som Grosserer i det fædrene Handels-Firma og arbejdede her, til han 1896 blev Direktør i Nationalbanken.

Knudtson sad 1886-91 som handelskynligt Medlem i Sø- og Handelsretten i København, 1888-96 i Københavns Handelsbanks Bankraad, 1894-1909 i Bestyrelsen for Crome & Goldschmidts Fabrikker samt var i en Arrække Formand i Bestyrelsen for Kysthospitalet paa Refsnæs, Næstformand i Bestyrelsen for De private Assurandører og Medlem af Centralkomiteen.

Da Grosserer Harald Hansen i Sommeren 1891 havde nedlagt sit Mandat som Landstingsmand i 1. Kreds, opstilledes Knudtson som eneste Kandidat ved det paafølgende Suppleringsvalg og opnaaede 745 Stemmer; han nedlagde imidlertid fem Aar senere Mandatet, to Aar før Valgperiodens Udløb, og lod sig ikke siden genopstille. Han var en af Landstingets Sekretærer 1892-93.

Han døde 12. August 1913 i København.

R. 1864. Kammerjunker 1875. DM. 1912.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1890, Tillægget. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801-94. A. Rubow: Nationalbankens Historie 1878-1908, 1920, S. 92 ff. Blaa Bog 1913.

Knuth, Christopher Adam Valdemar, 1855-1942, Greve, Fideikommisbesidder. Landstingsmand for 3. Kreds 20. September 1910-11. Maj 1918. — Højre.

Født 3. Juli 1855 paa Østergaard Øst for Vordingborg, Søn af Greve Adam Carl Vilhelm Knuth, Student 1874 fra Schneekloths Skole, cand. phil. Aaret efter, Forpagter af Fødegaarden 1876-97, overtog 1897 Fideikommisgodset Lilliendal paa samme Egn, der overgik til fri Ejendom 1922, samt blev Medbesidder af det Blomeske Fideikommis og ejede Gaarden Valdæs paa Falster 1903-18. Han afstod Lilliendal 1936.

Knuth var Medlem af Præstø Amtsraad 1895-1916, Direktør i Præstø Sparekasse fra 1896, Formand for Statshingstekommisjonen i 1. Distrikt 1896-1906 og for Foreningen til den ædle Hesteavl's Fremme 1901-10, senere Æresmedlem, Medlem af Nationalbankens Repræsentantskab 1904-09 og 1913-21, Direktør i Aktieselskabet Kalle-

have-Banen 1924-34, Medlem af Øster Egesborg Sogneraad 1925-29 og 1933-37 samt Formand for Afløsningen af Jagtretten i Præstø Amt til 1932, for Stambogsudvalget i De samvirkende sjællandske Landboforeninger og ligeledes en Aarrække for Aktieselskabet De syd- og midtsjællandske konservative Dagblade.

Ved Landstingsvalget 1910 valgtes han i 3. Landstingskreds, genvalgtes 1914 og 15, men søgte ikke Valg i 1918. Han tilhørte Højre og gik med ind i Det konservative Folkeparti, men udmeldte sig igen i April 1917, dog vedblev han at staa i Valggruppe med Partiet. Han var Medlem af Kommissionen af 1909 angaaende Len, Stamhuse og Fideikommissgodser og Ordfører 1913-14 for Udvalget vedrørende Lenskontrolloven; han stemte 1915 mod den nye Grunlov.

Han døde 12. Januar 1942.

Hofjægermester 1885. R. 1900. Kammerherre 1905. DM. 1910. K². 1939.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen II. Medlemmerne af Landstinget 1910-15. Blaa Bog 1941.

Knuth, Frederik Marcus, 1813-56, Lensgreve, Amtmand, Minister. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 16. November 1848-5. Juni 1849, Folketingsmand for Københavns 5. Valg-

kreds 4. August 1852 -27. Maj 1853 samt Landstingsmand for 9. Kreds 2. Marts 1854-20. Juni 1855 og for 5. Kreds 20. Juni 1855-8. Januar 1856. — Nærmest nationalliberal.

Født 11. Januar 1813 i Kristiania, Søn af Greve, Amtmand Eggert Christopher Knuth, arvede 1818

efter sin Farfar Grevskabet Knuthenborg og det Lerchenfeld'ske Fideikommis, men opdroges hos Morbroderen Lensgreve A. W. Moltke paa Bregentved, blev privat dimitteret som Student 1829, juridisk Kandidat 1833, Auskultant i Statsgældsdirktionen 1834, foretog 1834-35 sammen med Ungdomsvennen C. C. Hall en Udenlandsrejse, fik efter sin Hjemkomst Myndighedsbevilgning for 1837 at overtage sit forsømte Grevskab paa Lolland; det lykkedes ham ved stor Dygtighed at bringe det paa Fode igen.

Han anlagde 1841-43 Bandholm Havn, fik 1845 den første Bevilling til at bortarvefæste sit Bøndergods, 1849 tillige til at bortsælge det, og solgte saaledes 1850-55 den større Halvdel af alt sit Fæstegods. 1847 udnævntes han til Amtmand i Sorø og et halvt Aars Tid efter til Overdirektør for Sorø Akademi, 1848 til Medlem af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler, 1851 til Forstander for Herlufsholm.

Han var fra 1842 Medlem af Maribo Amtsraad, fra 1841 af Bestyrelsen for Amtets landøkonomiske Selskab, hvis Formand han blev 1852, var Præsident ved Landmandsforsamlingen i Odense 1846 og fik Sæde i Landhusholdningsselskabets vigtigste Udvalg samme Aar, var Medstifter af Maribo Diskonto- og Laanebank 1854, senere dens Formand, samt 1855 Medindbyder til Stiftelsen af Kreditforeningen for Østifterne; han mødte som Stændersuppleant ved Samlingerne i Roskilde 1844 og 46.

Knuth udgav 1849 under Mærket E. C. Marko et Skrift »Om det danske Monarkis Grundskatter og Statsgæld«, og hans »Fremstilling af Danmarks Underhandling 1848 indtil Vaabenstilstanden i Malmø« (meddelt den grundlovgiv. Rigsforsamling) tryktes 1877 i Hist. Tidsskrift (V. R. 4. Bd.).

Da Moltke 22. Marts 1848 dannede sit Marts-Ministerium, blev Knuth Udenrigsminister, var Tilhænger af den slesvigske Delingstanke, hvilket førte til Ministeriets Afgang 16. November samme Aar, hvorpaa Kongen udnævnte ham til Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling; 1852 og 53 valgtes han til Folketingsmand for Københavns 5. Valgkreds, valgtes ved et Suppleringsvalg i 1854 ind i Landstinget for 9. Kreds, Aaret efter ved de ordinære Valg for 5. Kreds. Han var blandt andet Medlem af den store Landbokommission 1849 og blev 1855 Medlem af Rigsretten.

F. M. Knuth døde 8. Januar 1856 i København, men begravedes i Hunseby; baade her og paa Frederiksborg findes hans Buste.

Kammerherre 1843. SK. 1848.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Af Orla Lehmanns Papirer, 1903, S. 110-11. A. Thorsøe: Lensgreve F. M. Knuth, Danmarks Udenrigsminister 1848, 1911.

Knæckenborg, Georg Severin, 1823-91, Sognepræst. Landstingsmand for 10. Kreds 23. Juni-18. Oktober 1866. — Venstre.

Født 27. Juli 1823 i Næstved, Søn af Mægler, Vejer og Maler Søren Knæckenborg, blev Student fra Herlufsholm 1840,

cand. theol. 1846. Efter at have været Huslærer et Par Aar, blev han 1849 konstitueret Adjunkt paa Frederiksborg lærde Skole, fast ansat to Aar senere, Sognepræst til Kollerup-Vindelev Nord for Vejle 1860-80 og fra 1880 til sin Død Sognepræst i Slangerup og Uvelse, Frederiksborg Amt.

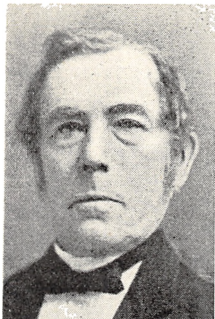
Ved Landstingsvalgene i Juni 1866 stillede han sig som Modstander af den reviderede Grundlov og valgtes med tre andre Venstremænd, deriblandt N. F. S. Grundtvig, medens blandt andet Konsejlspræsidenten, Lensgreve Krag-Juel-Vind-Frijs, og Amtmand Orla Lehmann faldt; men ved Nyvalgene fire Maaneder senere stillede Knæckenborg sig ikke.

Han har blandt andet udgivet »Den bibelske Skabelseshistorie« 1857, en forkortet Bearbejdelse af et tysk Værk, og 1866 »Vejledende Forklaring til Johannes' Aabenbaring«.

Han døde 1. Oktober 1891 i Slangerup Præstegaard.

Elvius: Danmarks Præstehistorie, S. 465.

Koch, Carl Johan, 1819-85, Proprietær. Folketingsmand for Randers Amts 1. Valgkreds (Mariager) 25. April 1876-3. Januar 1879. — Højre.

Født 19. Februar 1819 paa Frijsenborg, Søn af Gartner Georg Heinrich Koch, blev 1837 Student fra Aarhus Katedralskole og seks Aar senere juridisk Kandidat. Han blev derefter Forpagter af Hovedgaarden Trudsholm i Kastbjerg Sogn ved Mariager, som Faderen havde købt 1844, og som han arvede 1871 og solgte 1879.

Carl Koch var Formand for Sogneraadet 1856-58 og paany 1868-73, Medlem af Ran-

ders Amtsraad 1859 og 65 og 1863-81 Landvæsenskommissær.

Ved Folketingsvalget 1876 opstilledes han i Mariager-Kredsen mod dennes tidligere Repræsentant, Lærer Jacob Jensen, Sal, samt endnu en Venstremand, Kredsen senere Folketingsmand, Gaardejer N. Erikstrup. Koch valgtes med 659 Stemmer mod henholdsvis 381 og 545, men stillede sig ikke ved Valget 1879.

Han døde 6. Marts 1885 i København.

Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Koch, Johan George Christoffer Frederik, 1827-1914, Borgmester. Folketingsmand for Odense Amts 1. Valgkreds (Odense) 22. September 1869-20. September 1872 og 25. April 1876-24. Maj 1881 samt Landstingsmand for 6. Kreds 19. September 1894-19. September 1902. — Højre.

Født 11. Juni 1827 paa Østergaard ved Aarhus, Søn af Proprietær Frits Ernst Koch, blev 1845 Student fra Aarhus, cand. jur. 1851, tog Aaret efter slesvigske juridisk Eksamen i Flensborg og blev Fuldmægtig i det slesvigske Ministerium. 1853 blev han Politimester i Slesvig By, 1856 Herredsfoged i Vis og Ugle Herreder ved Flensborg, var 1859-64 Medlem af Appellationsretten for Hertugdømmet Slesvig, afsattes af Tyskerne under Krigen, blev 1866-77 Byfoged og Politimester i Odense og 1877-97 Byens Borgmester.

Koch blev 1869 Næstformand og 1895 Formand for Fyens Stifts Sparekasses Repræsentantskab, 1876 Formand for Sydfynske Jernbaners Bestyrelse, Medlem af Bestyrelserne for Albani Bryggeri i Odense og siden 1878 for Teknisk Skole, Medlem af Købstadkommissionen fra 1870, Formand for Den danske Købstadforening 1883-97, for den fynske Industri- og Kunstudstilling i Odense 1885 og for Næringslovkommissionen 1890-93. Han har betydet meget for Odense Bys Udvikling og gennemførte blandt andet Opførelsen af det nye Raadhus 1880-83.

Ved Folketingsvalget 1869 valgtes han i Odense, søgte ikke Genvalg 1872, men kaaredes paany 1876 og 79; desuden valgtes han 1894 som 1. Landstingsmand for den

fynske Kreds og sad Perioden ud. Koch var 1870-72 og 1877-78 Medlem af Finansudvalget og 1901-02 Ordfører for Udvalget angaaende Salget af de vestindiske Øer; han var Tilhænger af et politisk Forlig, arbejdede navnlig for det i 1877 og regnedes af de udprægede Højremænd for ikke helt »paalidelig«, hvad der vel ogsaa blev Grunden til, at han 1881 trak sig ud af det politiske Liv.

Han døde 21. Maj 1914 i Odense; hans Buste findes paa Odense Raadhus og i Fyens Stiftsmuseum.

Kancelliraad 1856. R. 1869. DM. 1876. K² 1882. FM. i Guld 1885. K¹ 1892. Konferensraad 1897.

Bricka I-II Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899. Pennetegninger 1870. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Holbeck: Odense Bys Historie, 1926. Blaa Bog 1914.

Koefoed, Ehrenreich Christopher Ludvig, 1830-1904, Oberst. Landstingsmand for 2. Kreds 3. April 1889-30. September 1890. — Højre.

Født 6. Juli 1830 i Nibe, Søn af Byfoged

Hans Georg Koefoed, gik i den kgl. Realskole i Aarhus, derefter i Mariboers Realskole i København og kom 1848 ind paa den militære Højskole og Central- og Kommandoskolen, blev Sekondløjtnant og Elev paa Ingeniørtroppernes Excerskole 1850, kom Aaret efter atter paa

Højskolen, hvorfra han 1853 tog Eksamen, ansattes som Premierløjtnant i Ingeniørkorps et og fik blandt andet en Del at gøre med Københavns Søbefæstning og den jydskke Længdebane, var med en Afrydelse under Krigen 1864, hvori han deltog, Lærer i Krigsbygning ved Højskolen og Officersskolen, blev Kaptajn 1864, Oberst 1877, Chef for forskellige Ingeniørdirektioner 1877-90 og derpaa Generalmajor og Chef for Ingeniørtropperne og Ingeniørkorps et; han tog sin Afsked 1900.

Koefoed var 1871 Medstifter af Krigsvidenskabeligt Selskab, i hvis Bestyrelse han sad til 1890, Formand for Den danske Radérforening fra 1893 og Medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse 1866-70. Han udgav blandt andet 1874 et Værk om

»Fæstningernes Konstruktion og Betydning i Nutiden« og 1884 et større om »Danmarks, Norges og Sveriges Jernbaner«.

Ved et Suppleringsvalg i 2. Landstingskreds efter Assurancebestyrer Hasles Død blev Koefoed den foretrukne, men søgte ikke Genvalg ved de ordinære Valg det paafølgende Aar. Han var Medlem af Forsvarskommissionen af 1872, Kommissionen om Københavns Søbefæstning af 1873, om Befæstning 1883, om Ordning af Jernbaneforholdene i og ved København 1886, om Københavns Frihavn 1888, om yderligere Befæstningsarbejder 1888 og sad i Jernbaneraadet 1887-93.

Han døde 25. Oktober 1904 paa Frederiksberg.

R. 1864. DM. 1878. K² 1884. K¹ 1892. SK. 1898.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Illustreret Tidende 1900, Nr. 44, og 1904, Nr. 6. Militært Tidsskrift 1904, S. 361-63. Vort Forsvar 1904, Nr. 624.

Koefoed, Peter Lund, 1862-1946, Gaardejer. Landstingsmand for 4. Kreds 21. September 1906-10. Juli 1914. — Venstrereformpartiet, senere Venstre.

Født 8. April 1862 i Aakirkeby paa Bornholm, Søn af Købmand og Avlsbruger, Løjtnant H. C. Koefoed, fik sin Uddannelse i Almueskole, ved Privatundervisning og ved et 9 Maaneders Ophold paa Tune Landbo-skole, blev 1885 Ejer af Lille Myregaard i Pedersker Sogn paa Bornholm, som han afhændede til sin Søn 1924. Han flyttede til Aakirkeby, hvor han levede som Rentier.

Koefoed var 1895-1900 Sogneraadformand, 1898-1900 Formand for Bornholms Amts Sogneraadforening, til hvis Dannelse han selv havde taget Initiativet, 1891 til ca. 1910 var han Taksationsmand i Østifternes Kreditforening, 1902-06 Næstformand i Bornholms landøkonomiske Forening og 1903-23 Vurderingsmand for Bornholms østre Skyldkreds. Han var i en Aarrække Formand i Tilsynsraadet for Aakirkeby Sparekasse, Formand for Bornholms Brandforsikringsselskab, Formand for Bornholmske Jernbaners Bestyrelse og Medlem af

Bestyrelserne for Sparekassen i Aakirkeby og for Bornholms Plejehjemsforening.

Ved Valget 1906 til den bornholmske Landstingskreds opstilledes han mod Højres Kandidat, Løjtnant N. C. Kofoed, der fik 23 Stemmer mod 25. P. Lund Kofoed sad Perioden ud, var blandt andet Medlem af Arvefæstekommissionen af 1907, men lod sig ikke genopstille. Han blev afløst af Mægaard.

Han døde i Aakirkeby 16. Juni 1946.

R. 1932.

Medlemmerne af Landstinget 1906-10. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 6. Afsnit, 1940, Side 241-45. Blaa Bog 1943.

Kofod, Lucianus Hansen, 1829-1904, Skolelærer, Løjtnant. Folketingsmand for Bornholms Amts 1. Valgkreds (Rønne) 14. Juni 1858-7. Juni 1864 og 22. September 1869-24. Maj 1881. — Venstre, senere Højre.

Født 27. Maj 1829 i Pedersker paa Bornholm, Søn af Skrædder Hans Kofoed Jensen, voksede op i meget fattige Kaar, maatte i 7-14 Aars Alderen tjene som Vogterdreng, kom efter Konfirmationen i Skrædderlære i Aakirkeby, hvorefter han optoges som Korporal i

Bornholms Milit, deltog som Frivillig i Krigen 1848-50 og blev haardt saaret. 1851-52 var han ansat som Gendarm i Slesvig, gjorde Tjeneste i Angel, hvor han forbedrede sig til Skolelærereksamen, som han 1853 tog fra Jelling Seminarium, var 1854-55 Forstander for Gjedved Højskole, blev saa udnævnt til Sekondløjtnant i Bornholms Milit og vendte tilbage til sin Fødeø, hvor han kort efter sammen med Løjtnant Ph. Dam oprettede og forestod en Højskole i Aakirkeby. Da han 1858 blev Folketingsmand, tog han Ophold i København, hvor han blandt andet underviste paa Blaagaard Seminarium, deltog i Krigen 1864 som Løjtnant, afskedigedes og blev Foredragsholder. Kofod, som 1862-63 havde udgivet Ugebladet »Danebrog«, var nu 1869-70 Udgiver af Bladet »Hejmdal«, flyttede 1872 til Rønne, hvor han, efter i 1879 at have faaet Afskedspatent som Kaptajn, ansattes som Tøjmester ved Bornholms Væbning 1881-91. Derpaa rejste han tilbage til København,

hvor han sine sidste Aar levede af en beskeden aarlig Understøttelse paa Finansloven.

Kofod var 1861 Medstifter af og Repræsentant i Dannevirkeforeningen, sluttede sig 1864 til Nordisk Samfund, var 1868-74 Formand for Den broderlige Arbejderklassens Hjelpeforening, 1871-81 Formand for Dansk Arbejdersamfund, 1872 Medstifter af Dansk Arbejderbank og sad 1873-81 i Bestyrelsen for Dansk Husflidsselskab.

Ved et Suppleringsvalg Juli 1854 i Vejle-Kredsen var han eneste Kandidat, men faldt ved Kaaringen, og en Uge efter kaarede en anden. 1858 og 61 kaarede Kofod derimod i Rønne-Kredsen, stillede sig ikke 1864, men 1866 som Tilhænger af den reviderede Grundlov mod Villads Holm i Nibe-Kredsen, faldt baade i Juni og Oktober, hvorpaa han atter valgtes i sin gamle bornholmske Kreds 1869-81, da han trak sig tilbage. Han forsøgte sig dog endnu en Gang 1887 i Vejle-Kredsen, men uden Held. Kofod sluttede sig i Begyndelsen nærmest til Bondevennerne, 1861 til De Uafhængige, 1869 til Det nationale Venstre, var en Tid »national Løsgænger«, endte som Højremand og var 1873 en af dette Partis omrejsende Agitatorer.

Kofod, der i Samlingen 1860-61 havde stillet Forespørgsel om Undervisning i de nordiske Sprog i de lærde Skoler og Seminarierne, har blandt andet udgivet et Foredrag »Om Nordens sproglige Enhed« 1866, et Skrift om »Skyttesagen« 1868 og et Flyveskrift i Anledning af hans pludselige Afsked fra Hæren 1864 »Om min »Udslettelse« samt »Bornholms Drapa« 1871, der er en Slags Nationalsang for Øen; endelig formenes han at være Forfatter til de i 1871 udgivne »Rigsdags-Runer« under Pseudonymet Sv. Nagelfar.

Lucianus Kofod døde 28. November 1904 paa Frederiksberg.

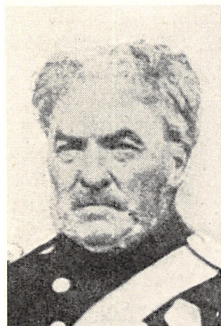
R. 1888.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. Penne-tegninger 1870 og 75. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-1881, 1882. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 3. Afsnit, 1937, S. 181-92.

Kofoed, Hans Madsen, 1792-1868, Ritmester. Folketingsmand for Bornholms Amts 2. Valgkreds (Aakirkeby) 4. December 1849-4. August 1852. — Venstre.

Født 18. Marts 1792 paa Laegaard i Aaker paa Bornholm, Søn af Gaardejer Hans Conrad Kofoed, blev Sekondløjtnant

i Bornholms Militis 1809, kom paa Officersskolen i Næstved 1818-19, blev Premierløjtnant ved Militisen 1826, Kaptajn 1834, Premierløjtnant ved Dragonerne 1836, Ritmeister Aaret efter, Chef for Dragonernes 3.

Eskadron 1847, Major 1855 og tog 1863 sin Afsked. Efter 1816 at have giftet sig boede han de første Par Aar paa Fødegården, købte Tjørnebygaard i Poulsker, men blev efter Faderens Død 1829 Ejer af Lauegaard, som han 1866 overdrog til en Søn for selv at flytte

til Aakirkeby som Rentier.

Kofoed sad fra 1832 i Bestyrelsen for Øens Forening for Hesteavlens Fremme, senere som dens Direktør indtil 1847, desuden var han 1840-52 Formand for Aaker Sogneforstanderskab og blev 1860 Æresmedlem af Bornholms landøkonomiske Forening; allerede 1834 valgtes han til Suppleant til Øernes Stændersamling, indvalgte i Forsamlingen 1841 og tog Del i Samlingerne 1842, 44, 46 og 48.

Ved de første Folketingsvalg 1848 stillede han sig sammen med Præsten i Neksø og sejrede over denne med 47 Stemmers Overvægt. Han sluttede sig nærmest til Bondevenerne, men søgte ikke Genvalg 1852 eller senere; ved et Suppleringsvalg i 4 Landstingskreds 1857 opnaede han kun een Stemme.

Han døde 17. April 1868 i Aakirkeby.

R. 1868.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 2. Afsnit, 1936, S. 69-72.

Kofoed, Hans Madsen, 1844-1919, Landinspektør. Landstingsmand for 4. Kreds 21. September 1898-21. September 1906. — Venstre reformpartiet.

Født 11. April 1844 paa Brandsgaard ved Neksø paa Bornholm, Søn af Gaardejer Jens Peter Kofoed, gik paa Rønne højere Realskole 1856-62, Aaret efter kom han paa Næsgaard Agerbrugsskole og 1866-70 paa Landbohøjskolen i København, hvorfra han tog Landinspektøreksamen og nedsatte sig paa sin Fødeø.

H. M. Kofoed var 1874-77 Sogneraads-

formand i Bodilsker Sogn, 1882-88 og fra 1894 Byraadsmedlem i Rønne, 1893-98 Revisor i Bornholms Andels-Svineslagteri, fra 1894 Formand for Bornholms Landboeres Brandforsikring for rørlig Ejendom, endvidere 1896-1907 Repræsentant for Bornholm i Husmandskreditforeningen for Østifterne, i Østifternes Kreditforening 1907-17 og siden 1902 Medlem af Bornholmske Jærnbanners Bestyrelse.

Ved Landstingsvalget paa Bornholm 1898 opstilledes han mod Højres Landstingsmand gennem de sidste 16 Aar Gaardejer, Løjtnant M. P. Jensen, og sejrede med een Stemme; han lod sig ikke genopstille 1906.

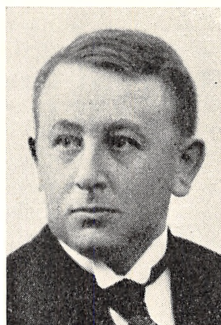
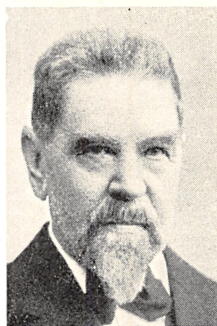
Han døde 26. Juni 1919.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Landstinget 1899 og 1903. Østifternes Husmandskreditforening 1880-1930, S. 119. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 6. Afsnit, 1940, S. 106-09.

Kofoed, Kristian Hansen, f. 1879, Adjunkt, Departementschef, Minister. Folketingsmand for Bornholms Amts 2. Valgkreds (Aakirkeby) 20. Maj 1913-22. April 1918 og for Bornholms Amt 22. April 1918-21. April 1920. — Det radikale Venstre.

Født 11. Marts 1879 i Østermarie Sogn paa Bornholm, Søn af Avlsbruger Christian Kofoed, hjalp i nogle Aar sin Far med Arbejdet paa Gaarden, kom paa Neksø Seminarium, tog Skolelærereksamen herfra 1900 og to Aar efter Studentereksamen fra Latinskolen i Rønne, blev cand. mag. i Naturhistorie og Geografi 1908, var Lærer ved de københavnske private Latinskoler 1902-09, derpaa Adjunkt ved Rønne Statsskole til 1920, Formand for Statens Lønningsraad fra 1919 og Chef for Finansministeriets 1. Departement 1924-49.

Kofoed har været Medlem af Studentersamfundets Bestyrelse 1904-06 og 1907-09,

af Det radikale Venstres Landsstyrelse 1910-13 og 1920-27, af Bornholms Amdsraad 1913-20, af Driftsbestyrelserne for de bornholmske Jernbaner 1913-21, Formand for Foreningen af Gymnasiets Lærere i Naturkundskab 1910-16, for Rønne-Allinge og for Almindig-Gudhjem Jernbane 1916-21 og for Bornholms Amds radikale Venstreforening fra 1909, Sekretær i Dansk geologisk Forening 1907-09, en Aarrække Redaktør af »Bornholms Venstreblad« og Medlem af Bestyrelsen for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse 1917-21; desuden har han været Formand for Sparekommissionen af 1921, for Udvalget vedrørende Polyteknisk Lærestalts Udvidelser af 1929, for Lønningskommissionerne af 1929 og 1943, for Udvalget vedrørende den kgl. Mønt af 1928, Vanføreforsorg af 1930, Statens Seruminstitut af 1930, for Telefonvoldgiftsnævnet 1920-26, for Udenrigsministeriets Opholdstillægsnavn fra 1921 og for Bestyrelsen for Østifternes Aandsvageanstalter fra 1923, Næstformand i Administrationskommissionen og i Telefonkommissionen af 1937, samt i Forvaltningskommissionen af 1946 o. m. a. Endvidere har han været Statens Forligsmand i Arbejdsstridigheder 1920-22, Medlem af Bestyrelserne for Samfundet for Vanføre 1925-29, for Stiftelsen Bakkehuset fra 1926, for Alm. dansk Vare- og Industrielotteri fra 1930 og Tilsynsførende ved Seruminstittet fra 1931 samt ved de koncessionerede Telefonselskaber fra 1932.

K. H. Kofoed har udgivet »Bornholms politiske Historie fra 1848 til vore Dage« (standser 1910) I-V. Bd. 1937-40.

Ved Folketingsvalget 1910 opstilledes han i Aakirkeby, valgtes 1913, 15 og 18, opgav Kredsen 1920 og opstilledes i Københavns Amtskreds, hvor han blev 3. Stedfortræder. I sin Rigsdagsperiode har han blandt andet været Medlem af Lønningskommissionen af 1917 og Postsparekommissionen, Næstformand i Administrationskommissionen, Formand for Jagtlovskommissionen af 1918, for privatbanekommissionen af 1919 og for Privatbanernes Lønningsnævn af 1920 samt Medlem af Overfredningsnævnet 1917-20. Da Erik Scavenius dannede Ministerium 9. November 1942 indtraadte K. H. Kofoed som Finansminister.

FM. i Guld 1922. K¹ 1939. DM. 1940. Sk. 1947.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Medlemmerne af Folketinget 1914. Blaa Bog.

Korsgaard, Kristen Peter Kristensen, 1846-1904, Redaktør. Folketingsmand for

Holbæk Amds 5. Valgkreds (Nykøbing S.) 8. Oktober 1889-9. April 1895. — Venstre.

Født 16. September 1846 i København, Søn af Husmand Peter Christensen, tog Navneforandring 1890; som Barn kom han til Gjerlev Nord for Randers, optoges paa Højskolen her 1862, to Aar efter paa Blaa-gaard Seminarium, hvorfra han 1866 tog Lærereksamen, dimitteredes 1868 privat som Student, blev cand. phil. Aaret derpaa og gav sig til at studere Filosofi og Nationaløkonomi, men blev fra 1873 Rigsdagsreferent og Medarbejder ved »Morgenbladet«, hvis Redaktør han var 1884-87. Han grundlagde 1887 »Aftenbladet«, som han var Udgiver af til 1897. Han tjente saa mange Penge paa dette Blad, at han kunde købe og udstykke en Del Grunde i Gentofte Sogn; endelig var han 1892-1902 Udgiver af »Nykøbing Venstreblad«, som han var Medstifter af.

Korsgaard var desuden Medstifter af »Landbobladet« og sad 1891-94 i Den liberale Vælgerforenings Bestyrelse.

Ved Folketingsvalget 1872 stillede han sig paa Bornholm i Rønne-Kredsen mod Lucianus Kofod, der imidlertid valgtes ved Kaaring og i 1876, da Korsgaard paany opstilledes, sejrede med tre Gange saa mange Stemmer. Da Gaardejer J. Rasmussen efter 25. Aars Rigsdagsvirksomhed i Nykøbing S.-Kredsen 1889 nedlagde sit Mandat, blev Korsgaard hans Afløser, genvalgtes 1890 og 92, men faldt 1895, og hans Opstillinger baade i 1898 og 1901 i samme Kreds var ligeledes forgæves. Han tilhørte i Begyndelsen det Berg'ske Venstre, men udelukkedes fra Partiet 1891 efter at have plejet særskilte politiske Forhandlinger, var derefter Løsgænger og stemte 1894 mod Forliget; 1890-92 var han Medlem af Finansudvalget.

Han døde 24. Juni 1904 i Ordrup.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Rigsdagskalender 1890. Fra Holbæk Amt IX, Bd. 1937, S. 170-176.

Krabbe, Christopher, 1833-1913, Herredsfoged, Minister. Folketingsmand for Holbæk Amds 4. Valgkreds (Kalundborg-Samsø) 7. Juni 1864-25. Juni 1884 og 9. April 1895-7.

Juli 1910. — Venstre, Venstrereformpartiet og Det radikale Venstre.

Født 20. Juli 1833 paa Gaarden Holgershaab paa Falster, Søn af Godsejer Frederik Anton Monrad Krabbe, blev Student fra Sorø 1852, juridisk Kandidat 1859, var derefter til 1861 Redaktør af »Fyns Avis« og af Dagbladet »Danmark«

i København April-Juni 1863, Medarbejder ved »Fædrelandet« 1864-68 og samtidig 1865-67 Sagførerfuldmægtig hos Balthazar Christensen. 1868 blev han Overrets-Prøveprokurator, 1870 virkelig Prokurator, Birke-dommer i Fejø Birk 1871, Borgmester og Herredsfoged i Grenaa 1876, i Skive 1883 og endelig Herredsfoged i Lysgaard med flere Herreder med Bolig i Kellerup 1886-1909. Efter sin Fars Død 1881 blev han desuden Ejer af Hovedgaarden Hald ved Viborg, men solgte den 1892 til sin ældste Søn.

C. Krabbe var fra 1871 Medlem af Landmandsbankens Bankraad, 1879-85 af De danske Skytteforeningers Overbestyrelse, fra 1885 af Bestyrelsen for Dansk Folkemuseum, 1897 af Den danske interparlamentariske Gruppe og 1900-10 af det interparlamentariske Raad.

Ved Folketingsvalget 1861 stillede han sig i Svendborg Amts 5. Valgkreds, men trak sig tilbage inden Afstemningen; 1864 kaarede han derimod i Kalundborg-Samsø-Kredsen, først til Rigsraadets Folketing, hvor han genvalgtes Aaret efter, derpaa tre Maaneder efter til Rigsdagen, hvor han vedblev at repræsentere Kredsen, til han 1884 trak sig tilbage. Han stillede sig paany i denne Kreds 1895, og genvalgtes, til han 1910 trak sig tilbage. Han sluttede sig i Begyndelsen til Det nationale Venstre, sad 1870-78 i Det forenede Venstres Bestyrelse, tilhørte derefter De moderate, Venstre-reformpartiet og endelig Det radikale Venstre, havde Sæde i Finansudvalget 1865-67 og 1906-09, var Formand for Folketinget 1870-83 og 1. Viceformand 1901-05, Næstformand i Den parlamentariske Skattekommission, som i 1900 nedsattes paa hans Foranledning. Da C. Th. Zahle 28. Oktober 1909 dannede sit første Ministerium, blev Krabbe dets Forsvarsminister, fungerede dog først fra 22. November og afgik med det øvrige Ministerium 5. Juli 1910 og lod

sig mod sit Partis Principper samtidig udnævne til Kammerherre, hvilket var medvirkende til hans Udtræden af Rigsdagen.

Han døde 22. Maj 1913 i Hellerup; en Bronzebuste af ham findes paa Torvet i Kellerup. Portrætrelief i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

R. 1875. DM. 1892. Kammerherre 1910.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1910. Penne-tegninger 1870 og 75. Topsøe: Politiske Portrætsstudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk personalhistorisk Bibliografi, 1929, S. 398.

Krabbe, Ludvig Vilhelm Henrik, 1798-1857, Amtmand, Kammerherre. Landstingsmand for 4. Kreds 29. December 1849-3. November 1857. — Konservativ.

Født 22. Februar 1798 paa Sofiesminde ved Vejle, Søn af Landsdommer Johan Ludvig Vilhelm Krabbe, blev Student fra Horsens 1817, cand. jur. og Volontør i Rentekammerets danske Sektion 1823, Auskultant sammesteds 1825, var derefter ansat paa henholdsvis Vejle og Aarhus Amtskontorer 1828-37, i denne Aarrække flere Gange konstitueret som Amtmand. 1837 udnævntes Krabbe til Amtmand over Bornholms Amt, men afskedigedes efter nogen Tids Suspension 1849 fra dette Embede paa Grund af Embedsforsømmelser og bosatte sig i Rønne. Han var fra 1852 Medejer af Sorthat Kul- og Teglværk.

Ved det første Landstingsvalg paa Bornholm opstilledes han sammen med to andre Kandidater og fik 34 af 42 Stemmer, genvalgtes enstemmigt 1853 og med stort Fler-tal 1855, men døde godt to Aar senere.

Han døde 3. November 1857 i København.

Kammerjunkere 1823. Kammerherre 1852.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881. K. H. Kofoed: Bornholms politiske Historie, 2. Afsnit, 1936, S. 72-75. H. Trier: Gaarden Nr. 8 Amager-torv, 1900, S. 165-67.

Krag, Moritz Gottholdt, 1796-1885, Mølle-ejer. Landstingsmand for 6. Kreds 23. August 1854 - 20. Juni 1859. — Konservativ.

Født 6. Januar 1796 paa Munkemølle ved Odense, Søn af Mølleejer Peter Krag, blev Student fra Odense Katedralskole 1814,

tog Filosofikum Aaret derpaa, var 1823-32 Ejer af Ringkloster paa Sydsiden af Skanderborg Sø, boede 1832-39 i København, men overtog derpaa efter Faderen Munkemølle. Han solgte den 1864, boede i Middelfart 1864-72, men vendte da tilbage til Odense.

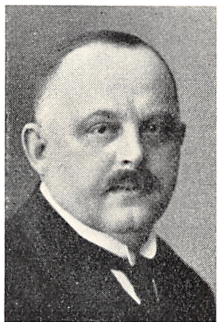
Krag blev Medlem af Direktionen for Fyns Stifts Sparekasse 1841-69.

Ved de første Valg i 6. Landstingskreds, 1849, opstilledes han med 21 andre, hvoraf kun 6 kunde vælges; Krag blev Nummer 10 med næsten hundrede Stemmer, men opnaaede altsaa ikke Valg. Først ved et Dobbel-Suppleringsvalg i samme Kreds knap fem Aar senere valgtes han som Nr. 1, genvalgtes Juni 1855, men lod sig ikke opstille 1859 eller siden.

Han døde 17. Marts 1885 i Odense.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Krag, Oluf Christian, 1870-1942, Dr. phil., Rektor, Minister. Landstingsmand for 5. Kreds 10. Juli 1914-11. Maj 1918, for 2. Kreds 11. Maj 1918-11. April 1924 og Folketingsmand for Ringkøbing Amtskreds 11. April 1924-10. September 1942. — Venstre.

Født 23. September 1870 i Hals ved Limfjorden, Søn af Malermester Laurits Christian Rudolph Kragh, skrev sig efter Marts 1929 *Krag*;

han tog Præliminæksamensamen 1886, dimitteredes to Aar efter privat som Student fra Lyceum, blev mag. scient. 1893, var derpaa i fire Aar Lærer ved Borgerdydskolen i Helgolandsgade, Adjunkt ved Katedralskolen i Nykøbing F. 1899-1918 efter et Par Aar at have været Timelærer paa Skolen, Dr. phil. i 1902 og Rektor ved Metropolitan-skolen 1918-21. Han var Medlem af Di-

rektionerne for Forsikringsselskabet Absalon 1917-26 og for Kreditforeningen af Grundejere i Kbh. og Omegn fra 1931 til sin Død.

rektionerne for Forsikringsselskabet Absalon 1917-26 og for Kreditforeningen af Grundejere i Kbh. og Omegn fra 1931 til sin Død.

Løvrigt har Krag været Medlem af Prisreguleringskommissionen for Nykøbing F., af Bestyrelsen for Statsskolernes Lærerforening, Revisor ved Stubbekøbing-Nykøbing-Nysted-Banen, Formand for Venstres Organisation i Nykøbing F.-Kredsen fra 1909, for de samvirkende Venstreorganisationer paa Lolland-Falster 1912-19, Forstander for Nykøbing F. tekniske Skole 1909-18, Medlem af Forsikringsraadet 1917, af Rask-Ørsted-Fondets Bestyrelse fra 1919, Formand for Stipendieforeningen Studenternes Venner samt Medlem af Bestyrelserne for en Række Aktieselskaber.

Ved Folketingsvalget 1910 stillede han sig forgæves i Stubbekøbing og 1913 i Silkeborg, men indvalgtes derpaa i Landstingets 5. Kreds ved Valget her 1914, genvalgtes 1915 og fra Valget 1918 i 2. Kreds, til han 1924 overtog J. C. Christensens Folketingskreds Ringkøbing, hvor han siden blev genvalgt. Han har blandt andet været Medlem af Kommissionen angaaende Salget af de dansk vestindiske Øer 1916, af Forsvarskommissionen af 1919, af Dansk-Islandsk Nævn og af Dansk Islandsk Forbundsfond fra 1920, af Sociallovgivningskommissionen af 1925, af Statsministeriets økonomiske Raad og af Rigsdagens Valutaudvalg fra 1932 samt Formand for Partiets Rigsdagsgruppe 1933-36.

Efter Sigurd Bergs Død blev Krag 18. Juli 1921 Indenrigsminister i N. Neergaards Ministerium til dettes Afgang 23. April 1924, blev atter Indenrigsminister i Ministeriet Madsen-Mygdal 14. December 1926-30. April 1929 og var Minister uden Portefeuille 10. April-8. Juli 1940.

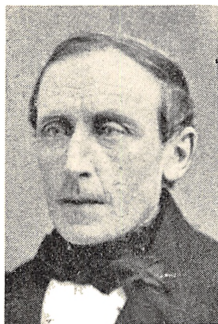
Han døde 10. September 1942. Hans Portrætrelief findes i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse.

K² 1921. K¹ 1930. DM. 1933. I.F.² 1921. I.F.¹ 1923.

Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Fog-Petersen: Den danske Regering og Rigsdag, 1938. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1942. Oluf Krag, Ringkøbingkredsens Folketingsmand 1924-42. 1942. Mindetale i Folketinget (Hans Rasmussen) 6. Oktober 1942, Tidenden Sp. 1-3.

Kraiberg, Niels Nicolai Hansen, 1814-88, Lærer. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Grenaa) 14. Juni 1858-14. Juni 1861. — Venstre.

Født 22. Oktober 1814 i Aarhus, Søn af Styrmand Hans Christian Kraiberg, begyndte allerede som ganske ung at undervise dels som Huslærer, dels ved en Privatskole,

kom 1832 paa Lyngby Seminarium, tog Eksamen Aaret derpaa og blev atter Privatlærer i sin Fødeby, oprettede 1835 en Drengeskole, som han aflændede 1847, da han fik Ansættelse ved Aarhus højere Borgerdrenge-skole, hvor han 1862 blev Overlærer. 1883 tog han sin Afsked

og levede sine sidste Aar hos en Datter i Kristiania.

Kraiberg var Forkæmper for Forbedring i Lærernes Kaar, var med at stifte en af de første danske Lærerforeninger og udgav 1841-43 et Lærernes »Konferensblad«. Han fremkaldte det første almindelige Skolemøde i Randers 1846 og senere de tre store Møder i Aarhus, København og Odense 1850-52. 1861 fremsatte han Ideen til nordiske Skolemøder, der blev til Virkelighed 1870 i Göteborg, og var 1878-83 Medlem af Bestyrelsen for Danmarks Lærerforening. 1870-83 var han Medlem af Aarhus Byraad og dettes Komité til Skolevæsenets Reform samt Formand for det ansete Selskab Polyhymnias Direktion 1868-69 og Medstifter af Den jydsk Købstadforening 1854 og af den jydsk Folkeforening 1862.

Ved det første Folketingsvalg i Randers Amts 4. Kreds, Hørning, stillede han sig med fire andre, men traadte tilbage inden Valghandlingen. Han kaaredes 1858 i Grenaa-Kredsen efter et forgæves Forsøg samme Aar ved et Suppleringsvalg i Aarhus-Kredsen; han søgte ikke Genvalg 1861. Han var en af Folketingets Sekretærer 1858-61. Som Folketingsmand tilhørte han Venstre, senere sluttede han sig til Højre.

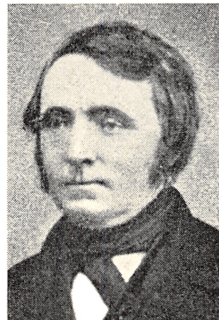
Han døde 12. December 1888 i Kristiania, hvor Landsmænd rejste en Mindesten paa hans Grav, som bærer Indskriften: Han var den danske Folkeskoles og dens Lærerstands dygtige, ihærdige og varme Talsmand.

DM. 1864. R. 1879.

Bricka I-II. Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Erslew: Forfatterlexicon, Suppl.

Krarup, Niels Bygum Christian, 1802-65, Landøkonom. Landstingsmand for 9. Kreds 11. Oktober 1850 - 20. Juni 1855. — Konservativ.

Født 12. Januar 1802 i Aale ved Horsens, Søn af Sognepræst Christen Nielsen Krarup, blev 1822 Student fra Aarhus, cand. phil. Aaret efter, studerede Teologi en Tid, men blev 1825 Andenlærer ved Lyngby Seminarium ved Grenaa, hvor han samtidig forpagtede Præstegaardsjorden. 1835 forpagtede han Frijsendal under Frijsenborg ved Aarhus og oprettede her to

Aar efter et Agerdykningsinstitut, den første egentlige Landbrugsskole herhjemme; derpaa købte han 1839 Hovedgaarden Haraldslund ikke langt derfra, flyttede Skolen hertil og drev den med Støtte fra Staten og Landhusholdningsselskabet til 1855, da en Fætter overtog den. Desuden var Krarup 1841 blevet Landvæsenkommisær, 1834-36 Medredaktør af Ugeblad for den danske Bonde og 1844-46 Redaktør af det nystiftede »Landøkonomisk Maanedsskrift« for mindre Jordbrugere. Fra 1851 var han bosat i København.

Iøvrigt var han 1842 blevet Medlem af Landhusholdningsselskabets 1. Agerdykningskommission, 1850 for Gaardmandshoveriafløsningen i 9. Landstingskreds, 1851 for Jagtrettens Afløsning i Aarhus Amt og 1852 Taksationskommisær for Statsgodserne; desuden var det ham, der gav Ideen til Afholdelsen af den første danske Landmandsforsamling, der afholdtes i Randers 1845 med Krarup som Præsident; 1847 var han Vicepræsident i Aarhus.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 opstilledes han med tre andre i Randers Amts 6. Distrikt, hvor Redaktør Ree imidlertid valgtes med overlegent Stemmetal; bedre gik det ikke ved de første Landstingsvalg i 9. Kreds Aaret efter, men ved det første Suppleringsvalg, 1850, opnaede han dog Valg i denne Kreds og Genvalg i 1853; 1855 lod han sig ikke genopstille.

Han døde 26. Februar 1865 i København. Kammerraad 1841. R. 1852.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsen I og II. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Erslaw: Forfatterlexikon, Suppl. Aarbøger for Aarhus Stift 1930, S. 103.

Krarup, Nicolai Edinger, 1813-67, Amtsforvalter. Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkreds (Skern) 26. Februar - 12. April 1853. (Valget blev forkastet). — Konservativ.

Født 24. Oktober 1813 i Vejrum Nord for Holstebro, Søn af Janus Balthasar Krarup, blev privat dimmitteret som Student 1831, juridisk Kandidat i 1836, Fuldmægtig i Indenrigsministeriet 1848, Departementssekretær sammesteds Aaret efter og 1850 Amtsforvalter for Ringkøbing Amtsstuedistrikt; desuden var han 1854 konstitueret Chef for 6. Udskrivningsdistrikt.

Ved Folketingsvalget 1852 opstilledes han i Ringkøbing-Kredsen mod dennes Folketingsmand, Pastor Schøler, der sejrede med stort Stemmetal, og stort bedre gik det ikke Krarup, da han i 1861 forsøgte sig i samme Kreds; derimod valgtes han i Februar 1853 i Skern med 498 Stemmer mod 492, der faldt paa Kredens Venstre-Folketingsmand, Gaardejer J. A. Clausager, Sæding. Valget blev imidlertid forkastet knap to Maaneder senere, men da der godt seks Uger efter skulde afholdes almindeligt Valg, blev der intet Omvalg foretaget, og i Maj 1853 valgtes Clausager med 584 Stemmer mod Krarups 383. Krarup stillede sig ikke oftere til Folketinget, men i 1859 var han paa Valg til Landstinget, men opnaede ikke tilstrækkelig mange Stemmer. 1864-66 repræsenterede han 11. Kreds i Rigsraadets Landsting.

Han døde 10. September 1867 i Ringkøbing.

Justitsraad 1850. R. 1860.

Juridisk og statsvidenskabelig Stat, 1881.

Krebs, Carl Frederik, 1806-64, Vinhandler, Raadmand. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds (Aalborg) 14. Juni 1861 - September 1863. — Konservativ.

Født 4. Juni 1806 i København, Søn af Kaptajn, senere Oberstløjtnant, Postmester 20*

Kay Frederik Tønder Krebs; han oplærtes i Vinhandlerbranchen 1822-32, optoges 1832 i Københavns Vinhandlerlav og samme Aar bosatte han sig som Vinhandler i Aalborg, 1846-48 etablerede han sig i København, men vendte allerede 1848 tilbage til Aalborg, fik Forretning paa Nytorv, blev Vært i Klubben »Enigheden«, drev tillige en Sennepsfabrik og havde et Udsalg af Drikkevarer.

Krebs var Borgerrepræsentant i Aalborg 1839-44 og borgerlig Raadmand 1844, valgtes paany 1860 til Borgerrepræsentant og i Januar 1861 til borgerlig Raadmand, men opgav denne Stilling Oktober 1863 og døde Aaret efter.

Da Konferensraad P. Hansen 1861 trak sig tilbage som Folketingsmand for Aalborg-Kredsen, opstilledes Krebs sammen med Godsejer Winchel og sejrede med 382 Stemmer mod 140; men et halvt Aars Tid før de nye Valg traadte Krebs tilbage og lod sig ikke siden genopstille. Han var nærmest Konservativ og sluttede sig til »de Uafhængige«.

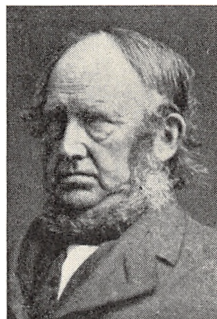
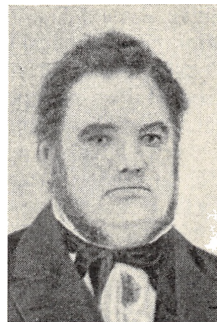
Han døde 24. Juni 1864 i Aalborg.

N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863. H. J. Krebs: Slægter af Navnet Krebs. 2. Udg. 1935.

Krieger, Andreas Frederik, 1817-93, Professor, Højesteretsassessor, Minister. Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling for Københavns Amts 4. Distrikt (Køge) 5. Oktober 1848 - 5. Juni 1849, Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds (Køge) 4. December 1849 - 4.

August 1852 og Landstingsmand for 1. Kreds 20. Juni 1863 - 30. September 1890. — Nationalliberal, senere Højre.

Født 4. Oktober 1817 i Kolbjørnsvik ved Arendal i Norge, hvor Moderen stammede fra og opholdt sig under Faderens Bortrejse; Faderen, Kommandørkaptajn Johannes Krieger, døde

Aaret efter paa et Togt i Vestindien, og Moderen tog derpaa Ophold i København. A. F. Krieger blev 1833 Student fra Borgerdydskolen i København, fire Aar efter cand. jur. og ansattes som Volontør i Danske Kancellis 3. Departement. 1838 fik han Universitetets Guldmedaille, blev Protokolfører ved Stænderforsamlingerne i Viborg og Roskilde 1840, Licentiat 1841, hvorpaa han drog et Par Aar paa Studierejse i Udlandet. Efter Hjemkomsten blev han 1844 Lektor ved Universitetet, Professor i Jura 1845-55, de sidste to Aar desuden Docent i slesvigske Ret, Departementschef i det slesvigske Ministerium 1855-56 og Assessor i Højesteret 1860-70.

Krieger var Medlem af Borgerrepræsentationen i København 1848-55, de sidste to Aar Viceformand, Medlem af Notabelforsamlingen i Flensborg a. 28. April 1851, kom ved et Suppleringsvalg 28. Januar 1857 som landstingsvalgt Medlem ind i Rigsraadet af 1855, der først opløstes 1863, Medlem af Rigsraadets Landsting 1864-66, af Rigsretten 1879-87 samt Formand i Historisk Forening 1857-70.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 valgtes han med stort Stemmetal i Køge, kaaredes sammesteds ved de første Folketingsvalg Aaret efter, men faldt 1852 for en Venstre-Gaardejer, søgte godt to Maaneder senere forgæves Valg i Mariager, hvis Folketingsmand var død, blev saa 1863 valgt i 1. Landstingskreds og genvalgt, til han i 1890 trak sig tilbage.

Krieger var Minister gentagne Gange; han blev først Indenrigsminister i Ministeriet Andræ 18. Oktober 1856 - 13. Maj 1857, beholdt Posten i Halls 1. Ministerium til 26. Juli 1858, idet han da maatte overtage Andræs Finansministerportefeuille, men vendte 6. Maj 1859 tilbage til Indenrigsministeriet og afgik med det øvrige Ministerium 2. December 1859; endelig blev han i Ministeriet Holstein-Holsteinborg Justitsminister fra 28. Maj 1870 til 26. Juni 1872 og derpaa 1. Juli 1872 - 20. Juni 1874 Finansminister i dette Ministerium. Iøvrigt henvises til hans Dagbøger, der 1920-25 udgaves i syv Bind, hvortil senere er kommet et Register i to Bind, 1943.

Krieger var bl. a. Medlem af Rigsforsamlingens Grundlovsudvalg, dets Ordfører fra Februar 1849, desuden Rigsraadets Ordfører ved Behandlingen af Fællesforfatningen 1863, Delegeret ved Fredskonferencen i London 1864, var 1865-66 Formand for

Fællesudvalget om den reviderede Grundlov 1866, Formand for Kommissionen om Forsvaret 1866-67, om Det kgl. Teater 1867-68 og for Kommissionen om offentlige Bygninger 1879, ligesom han var Medlem af Proceskommissionen 1868-77. Han var Viceformand i Landstinget 1875-84 og fungerede som Formand Jan.-Juli 1879 under Liebes Bortrejse.

I sine sidste Rigsdagsaar fjernede Krieger sig mere og mere fra Estrup og Højres Politik, stod til sidst ret ene, men trak sig 1890 frivilligt tilbage, blandt andet fordi han Syn var begyndt at svigte.

Han døde 27. September 1893 i København. Hans Portrætrelief findes i Rigsdagsbibliotekets Læseværelse paa Christiansborg.

Etatsraad 1855. K. 1857. Dr. jur. h. c. i Lund 1868. DM. 1870. SK. 1873. Kaldtes Gehejmemaal fra 1874. Dr. phil. h. c. i Uppsala 1877.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Barfod: Dansk Rigsdagkalender, 1856. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. Rigsdagkalender 1887. Swalin: Det danske Statsraad 1800-1881. Topsøe: Politiske Portrætsudier, 1878. Wulff: Den danske Rigsdag 1879-81, 1882. Kriegers Dagbøger 1843-80. Troels G. Jørgensen: Krieger som Jurist, 1923. Mindetale i Landstinget (Liebe), Tidenden 1893-94, Sp. 15. Se iøvrigt: Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi, Bd. 3, S. 403.

Kristensen, Karl, 1865-1940, Gaardejer. Folketingsmand for Skanderborg Amts 3. Valgkreds (Brædstrup) 25. Maj 1909 - 20. Maj 1910. — Venstre.

Født 22. Januar 1865 i Tørring ved Horsens, Søn af Gaardejer Kristen Mortensen, oplærtes ved Landbruget og var gennem en Aarrække Ejer af Overbygaard, der var paa 2 Tønder Hartkorn og beliggende i Fødebyen. Gaarden overdrog han senere til en Svingerson.

Karl Kristensen, der i sin Ungdom var Missionær og udførte et stort Arbejde inden for Indre Mission, var 1903-19 Formand for Tørring Sogneraad og havde i flere Aar Sæde i sin Egns Skolekommission, Menighedsraad og Værgeraad. Ved sin Fratreden som Sogneraadsformand valgtes han til Branddirektør for den almindelige Brandkasse for Landbygninger.

Han var tillige Medlem af Bestyrelsen for Sparekassen for Horsens By og Omegn.

Ved Folketingsvalget 1909 opstilledes han i Brædstrup-Kredsen sammen med Det radikale Venstres Kandidat mod Reformvenstres Folketingsmand, Landarbejder Laust Jensen, Kristensen sejrede med 29 Stemmer, men skønt han ved Valget Aaret efter satte sit Stemmetal op med 69 Stemmer, erobrede L. Jensen dog Kredsen tilbage, og Kristensen lod sig ikke genopstille; paa Rigsdagen stod han i Valggruppe med Det forhandlende Venstre.

Han døde 17. Oktober 1940 i Tørring.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Kristensen, Laust Kristian, 1859-1911, Forpagter. Landstingsmand for 8. Kreds 22. September 1905 - 2. Maj 1911. — Venstre-reformpartiet, senere Venstre.

Født 25. Februar 1859 i Hassing Sydvest for Thisted, Søn af Husmand Kristen Nielsen Krabbe, fik sin Uddannelse som Landbruger og forpagtede Præstegaarden i Hurup.

. Kristensen var en Aarrække Formand for Hurup Andelsmejeri, Kommunens frie Fattigkasse, Hurups Brugsforening, Sydthys Udstykningsforening,

siden 1902 for Det thylandske landøkonomiske Selskab, 1902-10 for Den gensidige Ulykkesforsikringsforening for Thisted Amt og 1898-1906 i Hurup Sogneraad. Endvidere var han Næstformand i Kontrolkomiteen for Jysk Landhypotekforening, Medlem af Hurup Menighedsraad og siden 1907 af Thisted Amdsraad og af Overskatteraadet for Thisted Amt.

Ved et Suppleringsvalg i 8. Landstingskreds 1905, hvor Gaardejer Simonsen Vestergaard havde nedlagt sit Mandat, blev Kristensen den foretrukne; han genvalgtes 1910, men døde inden denne Valgperiodes Udløb.

Han døde 2. Maj 1911 paa Rigshospitalet.

Medlemmerne af Landstinget 1906 og 10. Tidenden, 1911-12, S. 71. Mindetale i Landstinget (Goos) 3. Maj 1911, Tidenden Sp. 1867-68.

Kristensen, Niels Kristian, 1861-1939, Gaardejer. Landstingsmand for 7. Kreds 21. November 1913 - 11. Maj 1918 og for 6.

Kreds 11. Maj 1918 - 31. December 1938. — Venstre.

Født 23. Oktober 1861 i Holme i Farsø Sogn i Himmerland, Søn af Gaardejer Jens Christian Christensen, har besøgt flere Kursus og blandt andet været paa Hjørlunde Højskole, hvor han paa-virkedes af Morten Pontoppidan, og senere paa Dalum Landbrugsskole, hvorefter han blev Ejer af en 4 Tønder Hartkorns

Gaard i Nørre Tranders ved Aalborg.

Kristensen var Medlem af Sogneraadet fra 1898, Medlem af Aalborg Amdsraad 1904-16, Formand for Dansk Andels-Cementfabriks Bestyrelse og Medlem af Bestyrelserne for flere andre Andelsselskaber.

Ved Suppleringsvalget i 7. Landstingskreds 1913 efter N. P. Madsen-Mygdals Død stillede han sig med to andre Kandidater og fik størst Stemmetal; han genvalgtes gennem Aarene, fra 1918 i 6. Kreds, og nedlagde sit Mandat ved Udgangen af 1938, da han havde siddet i Rigsdagen i 25 Aar, de sidste som Alderspræsident i Tinget. Han var Medlem af Venstres Bestyrelse i Landstinget fra 1914 og Medlem af Toldraadet fra 1921.

Han døde 27. November 1939.

Fog-Petersen: Den danske Regering og Rigsdag, 1938. Medlemmerne af Landstinget 1915. Blaa Bog 1939.

Kristiansen, Holger Alfred, 1875-1940, Redaktør. Folketingsmand for Odense Amts 7. Valgkreds (Otterup) 20. Maj 1913 - 22. April 1918, for Odense Amt 22. April 1918 - 26. April 1920 og for Hjørring Amtskreds 24. April 1929 - 16. November 1932. — Det radikale Venstre.

Født 3. Marts 1875 i Hammelse Mølle i Thise Sogn Vest for Brønderslev, Søn af Møller og Landmand Martin N. Kristiansen, kom først i Møllerlære, senere i Mejerilære, gik paa Vraa og Askov Høj-

skole, deltog i det udvidede Lærerkursus sidstnævnte Sted gennem to Somre, derpaa i Statens etaarige Kursus paa Lærerhøjskolen og var en Tid Lærer paa Uldum Højskole. 1906 blev han Redaktør af det ny-stiftede »Venstrebladet for det sydlige Jylland« med Kontor i Vejen, senere i Kolding, 1908 blev han Redaktør af »Langelands Folkeblad«, fra 1927 af »Vendsyssel Venstreblad« i Hjørring og 1934 af Danmarks Afholdsforenings Ugeblad »Folkevennen«, i hvis Bestyrelse han havde været Formand en Arrække.

Kristiansen var Medlem af Rudkøbing Byraad 1913-26, af Bestyrelsen for Rudkøbing Forskønnelsesselskab, Stifter af og Formand for Langelands Turistforening, siden 1918 sad han som Agitationsleder i Hovedbestyrelsen for Dansk Freds- og Folkeforbundsförening, senere indvalgte han desuden i Nordisk Fredsforbunds Bestyrelse og har deltaget i flere internationale Fredskongresser. Ogsaa Afholdssagen har optaget ham, han blev Formand for Langelands Afholdskreds, 1924 Medlem af Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdsforening, fra 1929 dens Viceformand.

Ved Folketingsvalget 1906 søgte han for-gæves Valg i Ribe Amts 4. Valgkreds, der-efter i Otterup-Kredsen 1910, hvor det ved næste Valg, 1913, lykkedes ham at besejre Venstremanden, Husmand N. Kr. Rasmusen. Kristiansen genvalgte til Aprilvalget 1920, hvor han kun opnaaede at blive 3. Stedfortræder, 1924 blev han 1. og 1926 2. Stedfortræder. I 1929 valgtes han i Hjørring, men faldt 1932, og bedre gik det ham ikke i 1935 i Frederiksborg Amtskreds.

Han døde 9. Marts 1940 i København.

Bricka II. Medlemmerne af Folketinget 1914.

Kristiansen, Kristian Nicolaj, 1857-1909, Gaardejer. Folketingsmand for Randers Amts 4. Valgkreds (Hornslet) 5. April 1898 - 29. Maj 1906. — Venstrereformpartiet.

Født 15. Maj 1857 i Beder Syd for Aarhus, Søn af Gaardejer, Landstingsmand Mikkel H. Christian-sen. Han blev nogle Aar undervist af Huslærer, kom saa i Fri-skole, 1873 paa Ask Højskole, senere paa Landbrugskursus og blev Landvæsen-selev paa de Tesdorfske

Gaarde paa Falster. Efter aftjent Værnepligt overtog han 1882 sin Fødegaard og arvede ved Faderens Død Aaret efter Stillingen som Sognefoged, hvilken han beklædte i 15 Aar; desuden var han fra 1889 Vurderingsmand.

K. N. Kristiansen var 1887-92 Formand for Beder-Malling Sogneraad, 1889-98 Formand for Beder Havebrugsskole, gennem 12 Aar Medlem af Bestyrelsen for Sognets Sparekasse og senere dens Formand og var iøvrigt siden 1890 Repræsentant i Landbosparekassen i Aarhus.

Ved Folketingsvalget 1895 opstilledes han i Hornslet mod den senere Finansminister Neergaard, der sejrede med kun 33 Stemmers Overvægt. Ved næste Valg, da Neergaard var flyttet over til Ebeltoft-Kredsen, sejrede Kristiansen, genvalgte uden Modkandidater 1901 og 03, men faldt 1906 for Fuldmægtig, senere Amtsforvalter N. P. Jensen og stillede sig ikke senere. Han var blandt andet Medlem af Forsvarskommissionen af 1902 og 1905-06 Medlem af Finansudvalget.

Han døde den 12. April 1909 i Beder.

Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1903.

Kristjansen, Niels Peter, 1858-1938, Gaardejer. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 20. Maj 1910-20. Maj 1913. — Venstre.

Født 16. August 1858 i Raaby Nord for Store-Heddinge, Søn af Væver og Husmand Christian Petersen, besøgte 17 Aar gammel Vallekilde Højskole og gennemgik et toaarigt Gymnastikkursus. Derefter kom han til Bornholms Højskole som Gymnastiklærer og var der i 4 Aar, samtidig med at han tog Ud-dannelse som Regnelærer; han blev der-efter Lærer paa Rødkilde Højskole 1881-94. I 1894 overtog han sin Hustrus Fædrenegaard i Vaalshave paa Lolland.

Kristjansen var Formand for Skovlænge-Gurreby Sogneraad 1901-09, Medlem af Hjelpekassen, af Menighedsraadet, af Di-

gebestyrelsen og af Bestyrelsen for Lollands Højskole; desuden var han en Aarrække Tillidsmand i Den lollandske Landbostands Sparekasse og fra 1895 Revisor i Vaalshave Andelsmejeri.

Da Redaktør Chr. Reventlow 1910 forlod Maribo-Kredsen, som han havde repræsenteret siden 1906, opstillede Venstre Kristjansen mod den radikale Gaardejer P. Petersen, Killerup, og fik ham valgt, men med ringe Overtal af Stemmer. Kristjansen stillede sig ikke ved Valget 1913 eller senere.

Han døde 21. November 1938.

Medlemmerne af Folketinget 1910.

Krogh, Andreas Laurids, 1816-81, Sognepræst. Folketingsmand for Maribo Amts 2. Valgkreds (Maribo) 1. Juni 1857 - 7. Juni 1864. — Nationalliberal.

Født 5. Oktober 1816 i København, Søn af Brygger Andreas Krogh, blev 1834 Student fra Borgerdydskolen i København, 1840 cand. theol. og to Aar efter Sognepræst i Majbølle Nordest for Saksbøbing, 1863-73 i Arninge Syd for Nakskov, hvorpaa han fra Lolland forflyttedes til Falster, idet han blev Sognepræst til Ønslev og Eskildstrup.

Krogh tog livlig Del i den politiske Debat 1853-54 imod Ministeriet Ørsted, skrev saaledes talrige Artikler i »Lolland-Falsters Stiftstidende« undertegnede M., hvilket kun hentydede til hans Bopæl, Majbølle, men det blev af mange opfattet som Monrad.

Ved et Suppleringsvalg i Maribo 1857 efter Folketingsmanden, Prokurator Aagaards Død valgtes Krogh ved Kaaring til hans Efterfølger, genvalgtes 1858 og 61, sidste Gang ved Kaaring, men stillede sig ikke 1864; derimod valgtes han baade 1864 og 65 i samme Kreds til Rigsraadets Folke-ting, hvor han fik Lejlighed til at afgive sin Stemme for den nye Grundlov. I Folketinget, hvor han sluttede sig til De national-liberale, var han Ordfører for adskillige, nærmest kirkelige Sager.

Han døde 10. April 1881.

Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. N-n: Skizzer af Folketingets Medlemmer, 1863.

Krog, Harald Andreas Christian, 1815-81, Sognepræst, Landstingsmand for 8. Kreds 18. Oktober 1866 - 1. Oktober 1870. — Nærmest Konservativ.

Født 14. Marts 1815 i Herslev, Søn af Sognepræst Andreas Christian Krog, blev Student, privat dimitteret, 1833, cand. theol. 1840, var personel Kapellan til Ramløse og Annisse 1842-49, Sognepræst paa Syderø 1850-60, derefter Sognepræst for Dragstrup og Skallerup til 1871, da han blev forflyttet til Ramløse og Annisse.

Fra 1873 var han tillige Provst for Holbo og Strø Herreder.

Krog var 1855-59 Medlem af Færøernes Lagting.

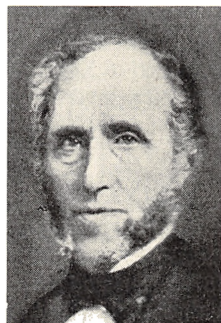
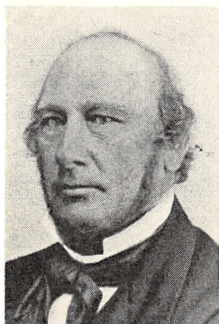
Ved Folketingsvalget i Oktober 1866 stillede han sig i Nykøbing M.-Kredsen mod Venstremanden, Højesteretssekretær Schjørring fra København, der sejrede med 315 Stemmer mod 200; seks Dage senere valgtes Krog derefter i 8. Landstingskreds, men søgte ikke Genvalg 1870. Han var Modstander af Valgmenighedsloven.

Han døde 6. Juli 1881 i Ramløse Præstegaard.

Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84.

Kruse, Jens Andersen, 1810-91, Gaardejer. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 23. September 1868 - 25. April 1876. — Venstre.

Født 9. December 1810 i Ribe, Søn af Skomagermester Anders Kruse; efter at have været i Lære blev han ogsaa selv Skomager i sin Fødeby og senere tillige Garver. I 1864 byggede han en Hedegaard i Øster Vedsted nogle Kilometer Sydvest for Ribe og flyttede Garveriet dertil, medens han opgav Skomagerhaandværket. Sine sidste Aar levede han i Sparekassens Friboliger i Ribe.

Krog var 1859-60 og paany 1864-68 Medlem af Borgerrepræsentationen i Ribe.

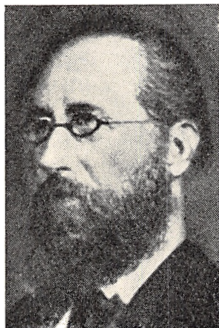
Da Pastor T. S. Kühnel 1868 havde nedlagt sit Mandat i Ribe-Kredsen, stillede Kruse sig med tre andre Kandidater ved det paafølgende Suppleringsvalg og sejrede med stort Stemmetal; han genvalgtes 1869, 72 og 73, men faldt 1876 for den mere renlivede Venstremænd, Gaardejer Jens Busk. 1879 stillede han sig igen, men traadte tilbage inden Valgbehandlingen, og Jens Busk sejrede atter stort.

Kruse døde 14. Juni 1891 i Ribe.

Pennetegninger 1870 og 75.

Kruse, Ulrich Adolph Thisenius, 1827-95, Lærer. Folketingsmand for Ribe Amts 1. Valgkreds (Varde) 14. November 1873-3. Januar 1879. — Venstre.

Født 12. Januar 1827 i Kolding, Søn af

Prokurator Christopher W. Kruse, blev Seminarist fra Snedsted 1846, var et halvt Aar Huslærer hos Forstanderen L. C. Müller og derefter konstitueret som Andenlærer ved Seminariet i Snedsted til dets Flytning til Ranum 1848. Kruse blev 1850 Skolelærer og Kirkesanger

i Vindblæs ved Løgstør, men allerede i 1851 blev han forflyttet til Rybjerg i Salling og i 1852 til Aashøj ved Køge, 1857 blev han Lærer i Karlstrup og endelig 1862 i Greve Sydøst for Roskilde. Her blev han, til han 1890 tog sin Afsked og flyttede til København.

Ved Folketingsvalgene 1853 stillede han sig i Fuglebjerg-Kredsen i Sorø Amt mod dennes Folketingsmand, Skoleinspektør Frølund, men med ringe Held; noget bedre gik det 1866 i Køge, hvor han opnaaede 355 Stemmer mod Knud Pedersens 438, og i Skelskør-Kredsen 1872 mod Grev Holstein, men først 1873 opnaaede han Valg i Varde-Kredsen, hvor Højremændene, Gaardejer J. J. Christensen, bukkede under for Kruse. Han genvalgtes 1876 med 765 Ja-Stemmer mod 337 Nej-Stemmer, men søgte ikke Valg 1879. Derimod stillede han sig paany ved Valget 1892 i Fakse-Kredsen, men trak sig tilbage inden Valgbehandlingen. Han sluttede sig til Det forenede Venstre og 1878 til den radikale Gruppe.

Han udgav i 1872 to smaa Skoleskrifter: »Tvang eller Frigjørelse? Nogle Ord til Belysning i Skolesagen med særligt Hensyn til Undervisnings-Ministerens og J. T. Tangs forskellige Forslag« og »Knuden og Løsningen af Knuden ved Omdannelsen af Almueskolen paa Landet. Fremkaldt ved J. T. A. Tangs bekendte »Forslag«.«

Han døde 27. August 1895 i København

Elberling: Lærernes Deltagelse i det politiske Liv, 1914. Pennetegninger 1875.

Krøyer, Georg, 1818-94, Proprietær. Folketingsmand for Vejle Amts 4. Valgkreds (Give) 1. December 1854 - 14. Juni 1855. — Konservativ.

Født 2. Juni 1818 i Maribo, Søn af Købmand Hans Chr.

Krøyer, blev Student fra Herlufsholm 1837, tog 2. Eksamens første Halvdel Aaret efter og rejste udenlands til 1841. Han købte 1842 Hovedgaarden Engelsholm i Vejle Amt, som han ejede indtil 1874. Efter at have solgt den, flyttede han til Reballegaard, Skanderborg Amt, men maatte opgive denne Ejendom paa Grund af Sygdom 1891 og boede sine sidste Aar hos en Søn, der var Forpagter paa Billeskov ved Aarup paa Fyn.

G. Krøyer var 1844-74 Formand for Sogneforstanderskabet, 1858-74 Landvæsenkommissær, 1844 Medstifter af en Landboforening, hvis Formand han var 1864-74, endvidere var han Repræsentant i Hedeselskabet 1877-92 og i Vejle Bank, samt Formand for Give Plantage.

Ved Folketingsvalget 1854 kaaredes han i Give-Kredsen, men ved Valgene Aaret efter kaarede man den tidligere Folketingsmand, Sognefoged Jens Christensen, Neder Donnerup, og Krøyer stillede sig ikke senere.

Han døde 1. Marts 1894 paa Billeskov.

Jægermester 1859.

Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856.

Kühnel, Theodor Sextus, 1813-1904, Sognepræst. Folketingsmand for Ribe Amts 3. Valgkreds (Ribe) 7. Juni 1864 - August 1868. — Venstre.

Født 3. Februar 1813 i Nyborg, Søn af Kaptajn-Vagtmester, senere Byskriver August Gottlieb Kühnel, blev Student fra Viborg 1832, cand. theol. 1836, var 1837-41 Bestyrer af en Skole i Viborg og fra 1839 Reli-

gionslærer ved Skolen for ukonfirmerede Fanger i Viborg Tugt- og Forbedringshus. 1841 blev han Kateket i Lemvig, 1846 Sognepræst i Sæby, 1853 i Ulsnæs ved Slesvig, 1862 i Farup og fra 1868 Sognepræst til Haarlev og Himlingøje i Præstø Amt, indtil han i 1891 tog sin

Afsked. Han har bl. a. skrevet »Et Indlæg i Arbejdersagen«, 1884 og flere Digte.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Sæby, men blev ikke valgt; Aaret efter stillede han sig med endnu mindre Held i samme Kreds og søgte derefter ikke Valg før til Rigsraadets Folketing Marts 1864, hvor han opnaaede Valg i Ribe-Kredsen. Tre Maaneder efter kaaredes han ved det ordinære Folketingsvalg i samme Kreds, faldt ved Rigsraadsvalget 1865, men genvalgtes til Folketinget ved begge Valgene i 1866; han nedlagde imidlertid dette Mandat 1868 og søgte ikke siden Valg. Han var en af Folketingets Sekretærer 1864-65 og 1866 og Medlem af Finansudvalget 1866-67.

Han døde 18. Maj 1904 i København.

Elvius: Danmarks Præstehistorie 1869-84. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl. Grohshennig og Hauch-Fausbøll: Danm. Præstehistorie 1884-91.

Kvist, Laurs Sørensen, 1854-1926, Gaardejer. Folketingsmand for Aalborg Amts 5. Valgkreds (Nibe) 21. Januar 1890 - 22. April 1918, for Aalborg Amt 22. April 1918-21. April 1920 og for Aalborg Amtskreds 26. April 1920-23. Marts 1926. — Venstre.

Født 28. Maj 1854 i Abildgaard i Øster Hornum Sogn Syd for Aalborg, Søn af Gaardfæster Søren Laursen Quist, tjente 1868-80 i sit Hjem, var 1874 med til at faa arrangeret Aftenskoleundervisning paa Egnen, som han selv besøgte gennem tre Vintre; 1880 købte han en Gaard i sit Fødesogn i Byen Estrup, blev samtidig Vurderingsmand for Den almindelige Brandfor-

sikring for Landbygninger indtil 1915 og var desuden Sognefoged 1886-89. Gaarden afstod han til sin Søn nogle Aar før sin Død.

Kvist var Medlem af Sogneraadet 1883-1906, dets Formand 1885-89 og 1897-1906, Vurderingsmand for Udlaan af offentlige Umyndiges Midler og Repræsentant i Aalborg og Hjørring Amters Løsørebrandforsikring 1886-1916, Medlem af Bestyrelsen for Øster Hornum Sparekasse, 1888-1917, af Repræsentantskabet for Svenstrup-Aars Banen 1899-1909, af Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdsforeninger fra 1907-22 og for Danske Afholdsselskabers Landsforbund 1912-19 og Formand for Aalborg Amts Andels-Smørsalgforening fra dens Oprettelse og til 1912.

Da Villads Holm 1890 trak sig tilbage som Folketingsmand for Nibe-Kredsen, opstilledes Kvist i hans Sted og genvalgtes til sin Død, flere Gange uden Modkandidat; han tilhørte i Begyndelsen Det forhandlende Venstre og stemte mod Forliget 1894, men traadte Aaret efter ind i Venstre-reformpartiet. Kvist var med enkelte Afbrydelser en af Tingets Sekretærer fra 1893 til sin Død, Medlem af Ædruelighedskommissionerne 1903 og 14 samt af Kommissionen om Len og Stamhuse af 1909.

Han døde 23. Marts 1926 i København; paa hans Grav i Øster Hornum findes en Sten med Portrætrelief.

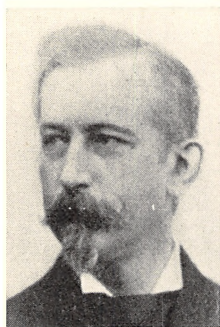
Bricka II. Biogr. Haandleksikon. Bransager: Den danske Regering og Rigsdag, 1901-03. Medlemmerne af Folketinget 1899-1914. Rigsdagskalender 1890. Blaa Bog 1925. Mindetale i Folketinget (H. P. Hansen), Tidenden Sp. 6178-79.

Køedt, Andreas Peschcke Matthiesen, 1845-1929, Grosserer. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds (Slagelse) 9. April 1895 - 3. April 1901. — Venstre-reformpartiet.

Født 22. September 1845 i Adelby ved Flensborg, Søn af Skibsfører Matthias Matthiesen Koed, medens Moderen var født Peske (Peschcke), selv døbttes han Køedt, skrev sig senere Køedt; han gik i Flensborg Realskole og kom derefter i Handelslære samstemts, rejste 1864 til England og var indtil

1867 Korrespondent paa et Handelskontor i Manchester, rejste derpaa for et dansk Firma her, oprettede i 1875 samtidig i København og Manchester et stort Engrosfirma i Manufaktur med A. Hilligsøe som Kompagnon i København og

P. A. Poulsen i Manchester; hertil kom i 1881 Detailmagasinet »Messen« i København og siden ogsaa en Gardinfabrik og et Bomuldsvæveri.

I 1887 stiftede Peschke Kædt Toldreformningen, hvis Formand han var til 1889, han var Medlem af Bestyrelsen for A/S

Crome & Goldschmidts Fabrikker og af Bikubens Repræsentantskab til 1925. Han blev 1890 Æresmedlem af den engelske Cobden-Klub i London, tog 1894 væsentlig Del i den internationale Kongres i Antwerpen for Arbejder- og Toldspørgsmaal og arbejdede ivrigt for Anlæg af Frihavnen i København.

Ved Folketingsvalget 1895 stillede han sig i Slagelse mod Kredens Højre-Folketingsmand, sejrede, genvalgtes 1898, men lod sig ikke opstille 1901 eller senere; var 1895 med til at stifte Venstrereformpartiet, som han fandt Navnet til, blev Medlem af dets Bestyrelse, men udtraadte af Partiet i 1900 samt af Toldudvalget, hvis Formand og Ordfører han havde været siden 1897; han ønskede Brændevinsskatten forhøjet, og Partiets Modstand herimod var stærkt medvirkende til hans Udtræden af dansk Politik.

Han har udgivet ikke saa faa Værker, Pjecer og Afhandlinger om Toldspørgsmaal, var en ivrig Forkæmper for Frihandelen i Danmark, skrev desuden 1904 »Efter Systemskiftet«, 1908 »En Samfundsfjende«, 1914 »Venstres Grundlov« og 1916 »Skandinavismen«. Han angreb 1918-19 Ministeriet Zahles Handelspolitik og skrev 1919 »Det radikale Tvangsstyre«.

Han døde 10. Maj 1929 i Charlottenlund.

Bricka I-II. Biogr. Haandleksikon. Salmonsens I og II. Medlemmerne af Folketinget 1899. Heineberg: Danske Erhvervsmænd, 1930. Blaa Bog 1929.

Køster, Schack Lüneborg, 1801-76, Apoteker, Raadmand. Kongevalgt Medlem af Den grundlovgivende Rigsforsamling 12. Oktober 1848 - 5. Juni 1849. Landstingsmand for 9. Kreds 29. December 1849 - 3.

Juni 1853 og 20. Juni - 29. September 1855. — Konservativ.

Født 5. Oktober 1801 i Aarhus, Søn af Apoteker Jacob Jonas Køster, gik i Aarhus Latinskole, tog Studentereksamen 1819 og Aaret efter 2. Eksamen, blev Discipel paa Faderens Apotek, farmaceutisk Kandidat

1823, antoges det paafølgende Aar af Selskabet til Naturlærens Fremme til at holde en Række Foredrag i forskellige jyske Byer om fysisk-kemiske Emner, fik Universitetets Guldmedaille 1828 og kort efter Bevilling til at oprette et kemisk Laboratorium i Randers og drive en Materialhandel, 1831 til at anlægge et Apotek sammesteds, som han drev til 1867.

Køster blev 1838 Medlem af Borgerrepræsentationen i Randers, samme Aar dens Formand, 1847-58 borgerlig Raadmand, var 1852 Medstifter af De jyske Købstæders Kreditforening, hvis Direktør han blev to Aar senere, og ligeledes af Randers Diskontobank, hvor han var Medlem af Direktionen 1858-71. Desuden valgtes han 1841 til Deputeret i den jyske Stænderforsamling i Viborg, hvor han gav Møde 1842-48.

Ved Valgene til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848 stillede han sig i Randers mod Overlærer I. H. Linnemann, der imidlertid valgtes ved Kaaring; Køster fik derefter Sæde blandt Forsamlingens kongevalgte Medlemmer, opnaaede Aaret efter Valg til Landstinget i 9. Kreds, faldt 1853, valgtes paany 1855, men nedlagde sit Mandat tre Maaneder efter for ikke mere at lade sig opstille. Han var en af Landstingets Sekretærer 1850 og Medlem af Rigsretten 1850-53.

Han døde 14. Maj 1876.

R. 1851. Kancelliraad 1858. Justitsraad 1866.

Bricka I. Barfod: Dansk Rigsdagskalender, 1856. Erslew: Forfatterlexikon, Suppl.